ದೇಶಪಾಂಡೆ. ಕೃಷ್ಣ.

KARNATAKA

Kabya Kalanidhi Series,

NO. 6.

SRI RÁMÁSVAMÉDHAM.

BY

MUDDANA KAVI

ಮುದ್ದಣ ಕವಿ ಕೃತಂ

ಶ್ರೀ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧಂ.

ಎಸ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್

ಲೈಬ್ರೇರಿಯನ್ ಗಾರ್ನಮೆಂಟ್ ಓರಿಯಂಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿ ಮೈಸೂರ್,

ಮತ್ತು

ಎಂ. ಎ. ರಾಮಾನುಜೈಯಂಗಾರ್

ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ವೆಸ್ಲಿಯನ್ ಮಿಷನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಮೈಸೂರ್,

ಇವರುಗಳಿಂದ ಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟು

ಮೈಸೂರ್:

ಸ್ಟಾರ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾಯ್ತು.

1901.

ಆಶ್ವಾಸಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ.

ಕವಿಚರಿತೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥವಿಮರ್ಶೆ.

[1]ಈ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನಿಗೆ ಮುದ್ದಣನೆಂದು ಹೆಸರು. ಈತನು "ಅರಮನೆಯಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು" ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಆವುದೋ ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲನಾದ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ. ಆವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಆವ ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದನೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈತನಿಗೆ "ಕಬ್ಬಿಗರ ಬಲ್ಲಹಂ" ಎಂಬ ಬಿರುದಿದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈತನು ಉತ್ತರರಾಮಾಯಣಕಥಾರೂಪವಾದ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಮನೋರಮೆಗೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದರ ಪೀಠಿಕಾಪ್ರಕರಣದಿಂದ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

---

1. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮ॥ ರಾ॥ ನಂದಳಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಣಪ್ಪನವರೇ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನೂ, ಅದ್ಭುತರಾಮಾಯಣವನ್ನೂ, ಶ್ರೀರಾಮಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವನ್ನೂ, ಬೇರೆಬೇರೆ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಬರೆದುದಾಗಿ ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜವೋ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಯದ್ಯಪಿ, ಈಮೂರುಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಇವರೇ ನಮಗೆ ಬರೆದುಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆಯೆರಡುಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲೆ ಗ್ರಂಥಪಾತಗಳೂ, ಅಪೂರ್ವವಾದ ಪದಪ್ರಯೋಗಗಳೂ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಆಯಾಭಾಗಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಮಿತ್ತ ಆ ಗ್ರಂಥಗಳ ಮಾತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದೆವು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿಅವರು ಆ ಮಾತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಆ ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಹಾಗೂ, ತಾವು ಮಾತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಪ್ರತಿಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದಹಾಗೂ, ಆ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಪದಗಳಿಗೂ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೂ ತಮಗೂ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯದಹಾಗೂ, ಬರೆದು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಲೇಖನಗಳಿಂದ ಇವರೇ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರೆಂಬ ತಾತ್ಪರ್ಯವು ಹೊರಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಪ್ರಯುಕ್ತ ಇದರ ಕೂಲಂಕಷವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಣಪ್ಪನವರ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ "ಶೇಷರಾಮಾಯಣ" ವೆಂದೂ ಹೆಸರುಂಟು. ಇದು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವ ಪಾದ್ಮಪುರಾಣೋಕ್ತವಾದ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧ ಕಥೆಯ ಗದ್ಯರೂಪವಾದ ಕರ್ಣಾಟಕಭಾಷಾನುವಾದವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಆದಿಶೇಷನು ವಾತ್ಸ್ಯಾಯನಮುನಿಗೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ "ಶೇಷರಾಮಾಯಣ" ವೆಂಬ ಹೆಸರುಂಟಾಯಿತು. ತನ್ನ ಗ್ರಂಥವು ನವರಸಭರಿತವಾಗಿಯೂ, ಕರ್ಣಾಟಕಪದಪ್ರಂಜರಂಜಿತವಾಗಿಯೂ, ಲಕ್ಷಣಬದ್ಧವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದಾಗಿ, "ಕರ್ಮಣಿಸರದೊಳ್ ಚೆಂಬವಳಮಂ ಕೋದಂತಿರೆ, ರಸಮೊಸರೆ, ಲಕ್ಕಣಂ ಮಿಕ್ಕಿರೆ, ಎಡೆಯೆಡೆಯೊಳ್ ಸಕ್ಕದದ ನಲ್ನುಡಿ ಮೆಱೆಯೆ, ತಿರುಳ್ಗನ್ನಡದೊಳ್ ಕತೆಯಂ ನಿರ್ವೆಂ" ಎಂದು ಕವಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಹಳಗನ್ನಡಗದ್ಯಗ್ರಂಥಗಳು ವಿರಳವಾಗಿರುವ ಅಂಶವು ವಿದಿತವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥವು ವ್ಯಂಗ್ಯಭಂಗಿ, ರಸ, ಮೊದಲಾದ ಪ್ರೌಢಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹೋಗದೆ, ಕೇವಲ ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥಜ್ಞಾನದಿಂದಲೇ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬರುವಹಾಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಕನ್ನಡಭಾಷಾಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕುತೂಹಲವುಳ್ಳವರ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದ್ಭುತರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಓದಿದ ಬಳಿಕ ಚಿಕದೇವರಾಯವಂಶಾವಳಿಯನ್ನು ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಇದನ್ನು ಓದುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವುಂಟೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ.

——:o:——

ಶ್ರೀ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧಂ.

॥ ಪ್ರಥಮಾಶ್ವಾಸಂ ॥

—:0:—

ಓವೊ! ಕಾಲಪುರುಷಂಗೆ ಗುಣಮಣಮಿಲ್ಲಂ ಗಡ! ನಿಸ್ತೇಜಂ ಗಡ! ಜಡಂ ಗಡ! ಬಡಲೊಳ್ ಗುಡುಗುಟ್ಟುಗುಂ ಗಡ! ಏನರಸುನೆವಾಗಿಲಂ ಮುಗಿಲ್ದೆರೆಯಿಂ ಬಾಸಣಿಸಿರ್ಪರ್? ಆರ್ಗಂ ಪುಗಲಾಣತಿಯಿಲ್ಲದಿರ್ಕುಂ; ಮಡದಿ ಬಾನ್ನೀಱೆಯೊರ್ವಳ್ ಚಂಚಲದೃಷ್ಟಿಯಿನತ್ತಮಿತ್ತಂ ನೋೞ್ಪಳ್; ಮೂಲಿಗೆಸುರ್ದಂ ಕೊಂಡುಯ್ವುದಕ್ಕುಂ; ಸಿಡಿಲಾಳ್ ತಡೆಯುದೆಱೆಯ ನಡುವೆಟ್ಟುಗಳ್ಗೆ ಕಟ್ಟುಬ್ಬರದಿಂ ಬಂದೆಱಗುಗುಂ; ಕುತ್ತಮೇಂ? ಸುಗ್ಗಿಯೊಳುಂಡುವಂ ಕಾರೊಳ್ ಕಾಱುವನಕ್ಕುಂ; ಕಾಲಂ ಕಷ್ಟಂ! ಕಷ್ಟಂ!!

ಎಲೆಲೆ ಸೋಗೆನವಿಲೆ! ಏಂ ನಲಿವೈ! ನಿನಗಮಾತಂಗಮನಿತ್ತು ಪಗೆಯೇಂ? ಕಟ್ಟಾಸುರದ ಬೇಸಗೆಯೊಳೋಸರಿಸದೆ ಗಾಸಿಗೈದನೆನುತೆಯೆ? ಛೀ! ಛೀ! ಪೆಱವರ ಕಿಡುದೆಸೆಯೊಳ್ ಕಡುಸಂತಸಕ್ಕೆಡೆಗುಡದಿರ್. ಪೋ ಪೋ! ಸೊರ್ಕನುೞಿದು ನಿನ್ನಿರ್ಕೆಗೆ. ಏನೆನ್ನ ನುಡಿಯಂ ಕಡೆಗಣ್ಚಿ ಮತ್ತಂ ಮತ್ತಂ ಮುತ್ತ ಪೊೞ್ತಿನಂತೆ ಮೈವೆರ್ಚುವೈ. ಇದರ್ಕೆಯೆ ನಿನಗಿಂತು ವಿಜಾತಿಯೊಳಮಧೋಗತಿಯೊದವಿತ್ತು.

ಬಾಯ್ವಿಡದಿರೆಲೆ ಚಾದಗೆಯೆ! ತಿರೆಯೊಳ್ ಪೆಱರ ಸಿರ್ಕಿನೊಳ್ ಮಱುಕಮುಳ್ಳರೊಳ್ ನಿನ್ನನ್ನರೊಳರೇ? ನಿರ್ನೆರಮಱಲದಿರ್. ಆವೆಯಾದೊಡಮೇವರ್? ಕರ್ಮಪುರುಷಂಗೆ ಸೊರ್ಕುಂ ಸಿರ್ಕುಮೊಂದಿರ್ಕಣ್ಗಳೆ! ಅತ್ತ ಪೋಗಲ್ವೇೞ್ಕುಮೆಂಬೆಯೇಂ? "ಗಗನಮುಖಂ ದುಷ್ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯಂ" ಎಂದು ಡಂಗುರಮಿರ್ಕುಂ; ಅಪಱಿನೀಗಳ್ ಪೋಪುದು ಪದನಲ್ತು. ತನ್ನಾಣೆ! ಕತಿಪಯದಿನಂಗಳೊಳ್ ಎಱೆಯಂಗೆ ಕ್ಷೇಮಮಕ್ಕುಂ ಬಿಟವೊಂದು ಗ್ರಹಗತಿಯನಾರೈದ ಜೋಯಿಸರೆಂಬರ್. ಅಪಱಿಂದೆರ್ದೆಗಿಡದೆ ನಿನ್ನೈತೆಗೆ ಯುಣಂ ಸೊಗಮಕ್ಕೆ.

ಬಗ್ಗಿ ಸಲೆ ಕೋಗಿಲೆ! ಏನೀಮಾಮರದ ಸೆಳೆಗೊಂಬಿನೊಳ್ ಮೂಗುವಟ್ಟಿರ್ಪಯ್? ಕಣ್ಮಲರ್ ಕೆಂಪಾದುವೇಕೆ? ಏತರ್ಕೆ ಬೆಱಗುವಡುಪಯ್? ಅರೆನುಡಿಯೊಳೆಂಬುದೇಂ? ತಳರಿಲ್ಲವೆಂಬೆಯ? ಅಲ್ತು; ಕಾಲಪುರುಷಂ ಜಡಭರಿತನೆಂಬೆಯ? ಅಂತಪನಾರೊರೆದಪರ್? ಇಂತಿದನಱಿತುಂ ಸೋಂಬನಾಗಿರ್ಪುದೊಳ್ಳಿತೆ? ಆರಯ್ವುದಾರಯ್ವುದೀಪರಿಯಂ. ನಸೆನಡೆ.

ಇತ್ತಲಿದೆಕೊಳ್ ತಾಮ್ರತುಂಡನೇನನೋ ಗೊಣಗುತ್ತಿರ್ಕುಂ, ಕೇಳ್ವೆಂ. ಪಂಡಿತವಕ್ಕೀ! ನಿನಗೀಪೆಸರನಾರಿಟ್ಟರ್? ಬಸಂತನೇಂ? ನೀಂ ಪಂಡಿತಂ ದಿಟಮಾದೊಡೆ ನೀಗರ್ತಕ್ಕೆ ಪರ್ದನುಸಿರ್. ಏಂ ಮಾಂಬಟಿಂ ನೇಱಿಪ್? ಮಾನುಡಿಸದೇತರ್ಕೆ ವಿಮುಖನಾದೈ? ಸೊರ್ಕಿನುರ್ಕಿಂ ಬೀಗಿರ್ಪಯ್. ಇರ್ಕೆ: ಕೂರಿದರೊಳ್ ಕೂರದೆ ತಕ್ಕರೊಳ್ ತಗದೆ ನುಡಿಸಿದರೊಳ್ ನುಡಿಯದಿರ್ಪೀಕತದಿಂ ನಿನಗೆ ವನವಾಸಂ ಪ್ರಾಪ್ತಮಕ್ಕೆ! ಲೋಗರ ಕೈಗೆ ಸಿಲ್ಕಲೊಡಮೊಡನೆಯೆ ನಿನಗೆ ಬಂಧನಮಕ್ಕೆ! ಅಂತು ಪಂಜರನೊಳಾನುಂ ಮಂಜರನೊಳಾನುಂ ಸಾವಕ್ಕೆ! ಇದೆನ್ನ ಸಾಪಂ. ನಿನಗಮೀ ಪೊಳ್ತುಬೀರಮನಿತ್ತ ಬಸಂತಂಗಂ ಧಿಕ್ಕಾರಂ!

ಈಗಡೆ ಉಱಿಗಂ ಸಗುಣನುಡಿಗುಂ. ಬಂದು, ಎರಟಿಸ್ಮಾಱು. ಭದ್ರಂ, ಶುಭಂ, ಮಂಗಳಂ. ಹೀಹೀ! ನೋವು ಮಾಯ್ದುದು; ಸಂದೆಯಮುಮಿಲ್ಲಂ.

ವಾರಗೇಱಿಯೊಳೇಱುಂಜವ್ವನದ ನೀಱೆಯರ ಮೇಲುದದ ಸೆಱಂಗನೋಸರಿಸಿ ಸಾರೆ ಸಿಲ್ತು ತೋರಮೊಲೆಗಳಂ ಸೇರ್ದು ಪಿಡಿದಾಂಕೆ ಪೊಱಱುಂ ಬೊಜಗನಂತೆ ಮೀಱಿ ನಿಟ್ಟೋಟಂಗೊಂಡು ತೊಟ್ಟನೆ ಕಟ್ಟಿದಿರೊಳಟ್ಟಣಿಸಿ ಗಟ್ಟಿಮಗುಳ್ದುವ ಗಟ್ಟಿಸಳ್ತಿಯರ ಪಟ್ಟುಡೆಯೊಳ್ ಕಟ್ಟುವಡೆದುಂ, ಕೈಯೆಡೆಯೊಳ್ ಮೆಯ್ಯುಗಿದುಂ, ಕಂದಿನೊಳ್ ಕಂದಿಯುಂ, ಅಸವೆಯೊಳೆಸಕಳಿದುಂ, ಸುಯ್ಯೊಳ್ ಸುಗಿದುಂ, ಸಿರಿಕಂಡದ ಕೋಲ್ತೆಸಱೊಳ್ ಕಾಲ್ಕಸಿದುಂ, ಪೊಱಱುಗೆಯ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿವಟ್ಟುಮಂತುಮಿಂತುಂ ಮುಂತೆ ಸರಿದು ಮಾಲೆಗಾಱನುರ ಮೊಲ್ಲೆಗಳೊಳ್ ಸಾಲ್ಗೊಂಡು ನೇಲ್ದು ಮಾಲೆವೊಡಂಬೆಯುಂ ಶ್ರಾಂಗಮಂ ತಾಗಿ, ಬೀಗಿ, ದಕ್ಷಿಣಾನಿಲನಂತಿರೆ ಪಶ್ಚಿಮಾನಿಲಂ

ಮೈದೋಱಲೊಡಂ– ಮೊಲ್ಲೆ ಮುಗುಳ್ತುದು; ವನಮಲ್ಲಿಗೆ ಗಂಟೊಡೆದುದು; ನಾಗವಲ್ಲಿ ಜೆಳ್ಸಲುವಿಟ್ಟುದು; ಗಱುವು ಗಱಿಗಟ್ಟಿದತ್ತು. ಆಗಳ್–

ಪಡುಗಡೆಯೊಳಿದೇಂ ಪೊಗೆ! ಕಡಲೊಡಲ ವಡಬಂ ಬಿಡದೆ ತೀಡುವ ಬಿಱುಗಾಳಿಯ ತೀಟದಿಂ ದಳ್ಳಿಸಲೊಡಮೊಡೆಗೊಂಡ ಬೆಟ್ಟುಗಳ್ ಕರಂ ಸೀಕರಿವೋಗೆ ಪುಟ್ಟಿತಕ್ಕುಂ. ಓ! ತಪ್ಪಿದೆಂ. ಅಲ್ತು, ಪೊಗೆಯಲ್ತು; ಎನಗಂ ಪೆರ್ಚರ್; ನೀರೊಳ್ ಕಿಚ್ಚುರ್ ಚಕ್ಕುಚರ್ಗುಮೋ? ಮತ್ತಮೇಂ? ಅಂದು ಸೆರಗಂ ಪೊರ್ದುರ್ ಕಡಲಂ ಮುಱಿಗೊಂಡ ಕವೆರ್ಟ್ಟುಗಳೀಗಳ್ ಪೂರ್ವವೈರಮಂ ಬಗೆದು ಬದಿ*ರ್ಗಲನಾಡಿಂಗೆ ದಾೞಿಡಲ್ಕೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ಪೋಪುದಕ್ಕುಂ, ಎನೆ ಕರ್ಮುಗಿಲಾಗಸಮಂ ಮುಸುಂಕೆ ಕಾಲನೆಂಬ ಕಾಳರಕ್ಕಸಂ ಪೊದೆದ ನೀಲಪಟದೊಂದು ಪೊಂಗಿನೊಳೊಪ್ಪಿದುದು; ಗೆಂಟುಗೆಂಟಿನೊಳ್ ಪೊಳೆವ ಬಳ್ಳಿಮಿಂಚು ಬೀಸುವ ಕೈಗೇಣ ವೈಸಿರಿಯಂತೆ ಕಣ್ಗದ್ಭುತವಾದುದು.

ಸಗ್ಗಿಗರಾಣ್ಮನ ಘನಕರಿಘಟೆಗಳ್ ಬೇಸಗೆಯ ಬಿಸಿರಕ್ಕೆ ಬಸವಳಿದು, ಬಾಯಾಱಿ, ಮುನ್ನೀರ ನೀರಂ ಕಂಡು, ಪಿಂಡುಗೊಂಡು ಬಂದು ನಿಂದು, ಮನಂ ದಣಿವನ್ನೆವೋಲಾಡಿ, ಪೊಡೆ ಕೋಡುವನ್ನಂ ಬರೆ ಪೀರ್ದು, ಸೊಕ್ಕಿ ಪೋಪಸೆಯೊಳ್ ಮೈವಿಟ್ಟು, ಗೀಱಿಟ್ಟು, ಪಟ್ಟುವೆರ್ಚಿ ನಿಮಿರ್ದು ನಿಡುವಳ್ ಬೆಳಗೆ, ತುಂಬಿಕ್ಕೆಯೊಳಿಂಬುಗೊಂಡ ತುಂಬುನೀರಂ ಫೂತ್ಕರಿಸಿದಪ್ಪುವೆಂಬಂತಿರೆ ಎಡೆವಿಡದೆ ಬಲ್ಸರಿ ಸುರಿಯೆ ಮೞೆಗಾಲಂ ಚೆಲ್ವಾಯ್ತು.

ಇಂತು ಮುಂಗಾರ್ ತಲೆದೋಱೆ ತಿರೆವೆಣ್ಗೆ ಮುಗಿಲ್ವೊಂದಿಯೊಳ್ ಬಳ್ಳಿವರಿವ ನೀಡವಿಂ ಬೆಳ್ಳಂಗೆಡೆವ ಸೊಗದಾಲಿನೀರೆನೆ ಪೊಚ್ಚಂ ಪೆರ್ಚಿ ಪರಿದುದು; ಬಗೆಮಿಗೆ ಸೋಲ್ವುದುಮೊಂದುಗೂಡಲ್ಕೆಂದು ಬಂದು ನೋೞ್ಪೆಡೆಯೊಳ್ ಪಸದನಂಗೊಂಡಂತಿರೆ ಬಳ್ಳಿವೊದರ್ಪಲ್ತು ಸೊಂಪೇಱಿದುದು; ಮೇಣ್ ಪೊಸಸುಸಿಲೊಳ್ ಸಸಿದೆಬ್ಬಿ ನಿಮಿರ್ದವಿರೆನೆ ಪಸಲೆಯೆಸೆದುದು.

ಇದೆ! ಗುಡುಗುಡಿಪ ಮೊೞಗಂ ಕಡುಕಾಯ್ಪೇಱಿದ ಸಿಂಗದ ದನಿಗೆತ್ತು ಬಿಗುತ್ತೋರ್ಡಿ ಕರ್ಮಡುವಿನ ತಡಂಗುಂಡಿಯೊಳಡಂಗುವುದೆನೆ ಆಱಾಟಕೆಂದು ಯೂಥನಾಥಂ ಮುಂದಿರೆ, ಕಳಭಂ ಬೞಿವರೆ, ಪಿಡಿಗೆಯೊಳಿರೆ ಬಡಗೂಡಿ ನಡೆದು ನೀರ್ದಾಣಮಂ ಪುಗುವಾನೆವಿಂಡಿನಿ

ಪಚ್ಚನೆ ಬೆಳೆದ ಪಸಲೆಯ ಪಸುರ್ವುಲ್ಲಂ ಪಸಿವಡಂಗೆ ಮೇದು, ಕೊರ್ಬಿ, ಕೆಲೆದು, ಕಣ್ಮಲೆದು, ಮುಂಗಾಲಿಂ ನೆಃಸಂ ಕೆರಂಟುತುೞಿರ್, ಪೆರ್ಸರನಂ ಕಂಡು ಪಾಯ್ದು, ಕೋಡಿಱಿದು ಬೞಲ್ದು, ಎರ್ಮೆಯೆಸೆಗೊಳೆ ತಾನುಂ ಪಟ್ಟು, ಮೆಲ್ಕುತ್ತಿರ್ಪ ಜವಪುರದ ಜಕ್ಕಂದೊೞಿಲಿಯುಂ ಗೆಲೆವರ್ಪ ಕಾಲ್ಕೋೞವಳಗದಿಂದೆಯುಂ; (ಬೀಸುವಿಱಿಸಲಂ)ಸೂಸುವ ಸೋನೆಯುಂ ಸೈರಿಸದೆ ಪಕ್ಕೆಯೊಳೆ ಪಟ್ಟು, ಕಣ್ಣಸಂ ಲಲ್ಲೆಗೈದು, ಪರಿವ ಕಾಲ್ಪುರದ ಕೞಕಳವನಾಲಿಸುತಿರೆ—ಬಱಸಿಡಿಲ ಬಿಱುಸರವಂ ಕೇಳ್ದು ಕೊಡಕೆ ಸಿಮಿರೆ ನವಿಲ್ಕೊರ್ಕ್ಕರಿಸೆ, ತಳನೋರ್ಟದಿಂ ನೋಡ್ಪ ಹರಿಣಸಂದೋಹದಿಂದೆಯುಂ; ಜಿಡಿಗೆ ಕಡುಸುಗಿದು ತ್ರಾಂ ಪ್ರೊಜವಡದೆ ಕುಟುಂಕಂ ತರಲ್ಕೆ ಕೆಳೆಯನನಟ್ಟ ಕುಳಿರ್ವೆಲರ ಕೋಡಿಂಗೆ ನಡುಗುವ ಕಿಱುವಱಿಯನೆಱಂಕೆಯೊಳ್ ಪುದುಗಿ ಗೂಡಿನ ಮೊಗವಾಡದೊಳಿರೆಯಿರೆ—ಬಳ್ಳಿವರಿವ ಮಿಂಚಂ ಕಂಡು ತಳ್ಳಂ ಕಂಗೊಂಡು ಕೀಱಿ ವ್ಯಗ್ರೆದು ಜೋಡಿಗನ ಬರವನೆ ಪಾರ್ವ ಪೆಣ್ಬಕ್ಕಿಗಳ ತಂಡದಿಂದೆಯುಂ; ವನಾಂತರಂ ಮನೋಹರವಾದುದು.

ಈತೆಱದೆ ಕಾಡುಂ ನಾಡುಂ ಮನೋಜ್ಞವಾಗೆ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ವರ್ಷಾಕಾಲದೊಳೊಂದು ದಿವಸಂ ಬೈಗುಂಬೊೞ್ತಿನೊಳೆಂದಿನಂತಿರೋಲಗಂ ಪರಿಯೆ ಕಬ್ಬಿಗರ ಬಲ್ಲಹಂ ಮುಗ್ಧಣನರಮನೆಯಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ನೆರೆವೀದಿವಿಡಿದು ಪೊರೆವೀಡಿಂಗೈತರ್ಪುದುಮಾತನ ಮಡದಿ ಮನೋರಮೆ ದೂರದೆ ಕಂಡೆೞ್ದು ಇದಿರ್ವಂದು ಕಾಲ್ಗೆ ನೀರಂ ನೀಡಿ ಮತ್ತಂ ಕೈವಿಡಿದೊಳಚಾಕಿಗೆಗುಯ್ದು ಮಣೆಯಿತ್ತು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಬಡನೆಯೆ ತನಿವಣ್ಣಂ ತಿನಲಿತ್ತು ಕೆನೆವಾಲಂ ಕುಡಿವ್ರೊಡಿತ್ತು ಉಪಚರಿಸುತಿರ್ದಳ್. ಈವ್ರಪಚಾರದಿನಾತನ ಪಸಿವುಂ ಬೞಲ್ಕೆಯುಂ ಮುಡಿಯೆ ಕೆಳದಿ ನಱುವಂಬುಲನುಂ ಸವಿಯಲ್ಕೆಂಮ ಮಡಿದೀಯುತುಮಿರೆ ಇಂತು ಸುಖಸಲ್ಲಾಪಂಗೊಳುತಿರ್ದರ್.

ಅದೆಂತೆನೆ:—

ಮನೋರಮೆ– (ಮೆಲ್ನುಡಿಯಿಂ) ನೋಟ್ಪುದೀಪಗಲ್ಗಳೆಂತೊ ಪಿರಿಯವು.
ಪಗಲುಮಿರುಳುಂ ಸುರಿವ ಬಱ್ಸೋನೆಯ ಜಿನುಂಗಿನತ್ತಣಿನೆನ್ನ ಬಗೆಂ ಬೇಸತ್ತುದು. ಅಂತದಱಿನೇನಾನುಮೊಂದು ನಲ್ಗತೆಯಂ ಪೇೞಿ!

ಮುದ್ದಣಂ— ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರೀ! ತಡೆಯೇಂ! ಇನಿತೊಂದು ಬಯಕೆ ತಲೆದೋಱೆ ಆವ ಗಹನಂ? ಆದೊಡಮಾವ ನಲ್ಗತೆಯಂ ಪೇೞ್ವೆಂ. ಏಂ ಭೋಜಪ್ರಬಂಧಂ? ವಿಕ್ರಮವಿಜಯಂ? ಮಹಾವೀರಚರಿತಂ?

ಮನೋರಮೆ— ಇಸ್ಸಿ! ಇವರೊಳೆನಗಲ್ಕಱಿಲ್ಲಂ; ಉಱಿದೊಡನುಱಿಗೊಡಂಬಟ್ಟಿದೋಱುವ ರಸಭರಿತಂ ಚರಿತಮೈಸೆ.

ಮುದ್ದಣಂ— ನಿನಗಾವ ರಸದೊಳಿಷ್ಟಂ? ಶೃಂಗಾರರಸದೊಳೇ? ವೀರರಸದೊಳೇ? ಹಾಸ್ಯರಸದೊಳೇ?

ಮನೋರಮೆ— ಆವ ರಸದೊಳೆಂದೊಡೇಂ? ನವರಸದೊಳಂ.

ಮುದ್ದಣಂ— ಅಂತಿರೆ ಮತ್ತಮಾಕತೆಯಾವುದು?

ಮನೋರಮೆ— ರಾಮಾಯಣದೊಳೇನಾನುಮೊಂದು.

ಮುದ್ದಣಂ— ಅಂತೆಯೆ ಅಕ್ಕೆ. ಸೀತಾಸ್ವಯಂವರಮಂ ಪೇೞ್ವೆಂ.

ಮನೋರಮೆ— ಆಂ ಮುನ್ನಮೆ ಕೇಳ್ದಪೆನಲ್ತೆ.

ಮುದ್ದಣಂ— ಏಂ ಸೀತಾಪಹರಣಕಥನದೊಳ್ ಬಯಕೆಯೆ?

ಮನೋರಮೆ— ಊಃ! ಆನೊಲ್ಲೆಂ.

ಮುದ್ದಣಂ— ಮೇಣಾವ ನಲ್ಗತೆಯಂ ಪೇೞ್ವೆನೋ.

ಮನೋರಮೆ— ಇಂತೇಕುಸಿರ್ವೆಯ್, ನಾಡೊಳೆನಿತೊ ರಾಮಾಯಣಂಗಳೊಳವು. ನೀಂ ಕೇಳ್ದುದಱೊಳೊಂದಂ ನಲ್ಮೆದೋಱೆ ಕಂಡು ಪೇೞ್ವುದು.

ಮುದ್ದಣಂ— ನೀನೆ ಒಂದನಾಯ್ದು ಕೊಳ್ವುದು.

ಮನೋರಮೆ— ಶ್ರೀರಾಮಂ ಅಶ್ವಮೇಧಮಂ ಕೈಕೊಂಡನೆಂಬರಲ್ತೆ; ಆಕತೆಯೆ ಅಕ್ಕುಂ.

ಮುದ್ದಣಂ— ಈಗಳಱಿತೆಂ; ಶೇಷರಾಮಾಯಣಮಂ ಪೇೞ್ವುದೆಂಬೆಯು?

ಮನೋರಮೆ— ಅಪ್ಪುದಪ್ಪುದು. ಆದೊಡೆ ಮುನ್ನಮಾರಾರ್ಗಿದನೊರೆದರ್?

ಮುದ್ದಣಂ— ಮುನ್ನಂ ಶೇಷಂ ವಾತ್ಸ್ಯಾಯನಂಗೆ ಪೇೞ್ದನದನೆಯೆ ನಿನಗೆ ಚಿತ್ತರಿಪೆಂ. ಆದೊಡೆ ಬಲ್ಗತೆ ಕಣಾ! ಒಂದೆರಡ್ದಿವಸಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯದು.

ಮನೋರಮೆ— ಇರ್ಕೆ. ಒರೊಂದು ದಿವಸಮಿನಿಸಿನಿಸಂ ಪೇೞ್ದೊಡೇಂ?

ಮುದ್ದಣಂ– ಅಕ್ಕುಂ. ಆವ ಧಾಟಿಯೊಳ್ ಪೇೞ್ವೆಂ; ಪದ್ಯದೊಳ್ ಪೇೞ್ವೆನೊ? ಗದ್ಯದೊಳ್ ಪೇೞ್ವೆನೊ?

ಮನೋರಮೆ– ಪದ್ಯಂ ವಧ್ಯಂ; ಗದ್ಯಂ ಹೃದ್ಯಂ. ಹೃದ್ಯಮಪ್ಪ ಗದ್ಯದೊಳೆ ಪೇೞ್ವುದು.

ಮುದ್ದಣಂ– (ನಸುನಗೆಯಿಂ) ಅದಂತಿರ್ಕೆ. ಇಂತಪ್ಪ ನಲ್ಲತೆಯಂ ಬಿತ್ತರಿಸಿದೊಡೆ ಅರಮನೆಯೊಳ್ ರನ್ನಗಡಗಮಂ ಪೊನ್ನಕಂಠಿಕೆಯುಂ ಮೆಚ್ಚನೀವರ್. ನೀನೀವುದೇಂ?

ಮನೋರಮೆ– ಪೆಱತೇಂ. ಎನ್ನನೆ ನಾನೀವೆಂ.

ಮುದ್ದಣಂ– ಬಲ್ಗಡುಸುಗಾರ್ತಿಯೈಸೆ! ಅಱಿಯಾ ಮುನ್ನಮೆ ನಿನ್ನ ತಾಯ್ತಂದೆವಿರೆನಗಿತ್ತರೆಂಬುದಂ?

ಮನೋರಮೆ– ಇದೇತಱ ನುಡಿ! ಪೋಕೆ. ಆಂ ಪರಾಧೀನೆ ಗಡ! ಪ್ರಾಣಮನೋದಿಂ ಬಱಿಯಮಲ್ತೆ ದಕ್ಷಿಣೆಯನೀವುದು. ಅರಮನೆಯವರುಂ ಕಬ್ಬಮಂ ಕಂಡಲ್ತೆ ಕಜ್ಜಱಿಯನಿತ್ತರ್. ಆನುಂ ಕತೆಯುಂ ಕೇಳ್ದು ಸೊಗಸಾಗೆ ಬಲ್ಲಂತೆ ಸಮ್ಮಾನಿಸುವೆಂ.

ಮುದ್ದಣಂ– ಒಳ್ಳಿತೊಳ್ಳಿತು! ಕತೆಯನಾಲಿಸಿ ಬೞಿಕ್ಕಮೀಯೆನೆಂದೊಡೆ ಬಿಡೆಂ ನೋೞ್ಪೆಂ.

ಮನೋರಮೆ– ಆನುಂ ನೋೞ್ಪೆಂ ಕತೆಯ ಪುರುಳೆಂತಿರ್ಕುಮೆಂದು.

ಮುದ್ದಣಂ– ಆದೊಡಾಲಿಸು. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಮತ್ಸುರಾಸುರೇಂದ್ರನರೇಂದ್ರಮುನೀಂದ್ರಫಣೀಂದ್ರಮಣಿಮಕುಟತಟಘಟಿತ—

ಮನೋರಮೆ– ಓಓ! ತಡೆ! ತಡೆ! ವಸುಧೆಗೊಡೆಯನಪ್ಪ ರಾಮಚಂದ್ರನ ಕತೆಯಂ ಪೇೞೆನೆ ಬಸದಿಗೊಡೆಯರಪ್ಪ ಸುರೇಂದ್ರರ ಚರಿತೆಯಂ ಪೇೞ್ವುದೇಂ? ಸಾಲ್ಗುಂ ಸಾಲ್ಗುಂ. ಇಂತೆ*ರ್ದೆಗೊಳ್ವ ಕತೆಗೆಂತುದು ಗೊಱೆಯಂ ಗೆಯ್ವೆನೋ!

ಮುದ್ದಣಂ– ನಲ್ನುಡಿಯಿದು ರಮಣಿ! ಕೆಟ್ಟೆಂಗಳಾಣೆ. ಅಲ್ತು ಬಸದಿಯಿಂದ್ರರ ಕತೆಯಲ್ತು; ರಾಮಚಂದ್ರನ ಕತೆಯನೆ ಪೊಗೞ್ದು ಪೇೞ್ವುದಿದು ಸಕ್ಕದಗೊಂದು ಚೆಲ್ವು.

ಮನೋರಮೆ— ಲೇಸು, ಲೇಸು! ನೀರಿೞಿಯುವ ಗಂಟಲೊಳ್ ಕಡುಬಂ ತುಱುಕಿದಂತಾಯ್ತು; ಕನ್ನಡದ ಸೊಗಸನಱಿಯಲಾರ್ತರ್ನಿಲ್ಲೆನಗೆ ಸಕ್ಕದದ ಸೊಗಸಂ ಪೇೞ್ವುದು ಗಡ!

ಮುದ್ದಣಂ— ಅಪ್ಪೊಡಿನ್ನೆಂತೊ ಬರೆವೆಂ.

ಮನೋರಮೆ— ತಿರುಳ್ಗನ್ನಡದ ಬೆಳ್ನುಡಿಯೊಳ್ ಪುರುಳೊಂದೆ ಪೇೞ್ವುದು. "ಕನ್ನಡಂ ಕತ್ತುರಿ"ಯಲ್ತೆ.

ಮುದ್ದಣಂ— ಅಪ್ಪುದಪ್ಪುದು. ಆದೊಡಂ ಸಕ್ಕದಮೊಂದೆ ರನ್ನದಣಿಯಂ ಪೊನ್ನಿಂ ಬಿಗಿದಂತೆಸೆಗುಂ; ಅದಱಿಂ ಕರ್ಮಣಿಸರದೊಳ್ ಚೆಂಬವಳಮಂ ಕೋದಂತಿರೆ, ರಸಮೊಸರೆ, ಲಕ್ಕಣಂ ಮಿಕ್ಕಿರೆ, ಎಡೆಯೆಡೆಯೊಳ್ ಸಕ್ಕದದ ನಲ್ನುಡಿ ಮೆಱೆಯೆ, ತಿರುಳ್ಗನ್ನಡದೊಳ್ ಕತೆಯನುಸಿರ್ವೆಂ.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಮುದ್ದಣಂ ಪೇೞ್ದ ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್ ಕಥಾಮುಖಮೆಂಬ ಪ್ರಥಮಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

॥ ದ್ವಿತೀಯಾಶ್ವಾಸಂ ॥

ಕೇಳೆಲೆ ಬಾಲೆ! ಬಾಲೇಂದುಫಾಲೆ! ಈ ಪೊಡವಿಯೊಳ್ ಚೈತನ್ಯರಾಯುಂ ಮಾಯಾದೇವಿಯುಂ ಮದುವೆನಿಂದ ಪದದೊಳ್ ಪೇರುಕ್ಕೆವೞ್ತುಗೆಂದು ಬೊಮ್ಮನೆತ್ತಿದ ಬಾಂದಳೆಯ ಪೊಂಗಳಸಮೆನೆ ಎಳೆವೆಣ್ಣ ಪೊಂಕರ್ಣಿಕೆಗೊರ್ಡೆಯುಂತಿರೆ ಪೊಂಬೆಟ್ಟಂ ಪೊಂಬಸಿರ್ಗಿಂಬುಗೆಸದಿಯುಮುರ್ವ್ರ್ಡೆಸುಂಗೆ ನೆಱೆದಾಣಮುಮಱೆವೆತ್ತೆಯ್ದುಂಗೆ ನೆಱೆವನೆಯುಂ ದೆಸೆಯಾನ್ಮೆಗೆರ್ ಪೊಸಮೀಡುಂ ಬೊಳೆಯುಗೆರ್ ಮೊೞಬೆಡೆಯುಮೆಸಿಸಿ ಕಣ್ಗೊಳಿಸುಂ. ಇಂತು ಕರಮೆಸೆಗೊಳ್ವ* ಸೊನ್ನೆವೆಟ್ಟಂಗೆ ತೆಂಕಲ್ಗೆ ಭೂರಮೆಯ ಸೀಮಂತರತ್ನಂಬೋಲ್ ರಂಜಿಪ ಅಯೋಧ್ಯಾನಗರದೊಳ್ ನೇಸಱ ಬೞಿಯ ಪಲಂಬರರಸರರಸುಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರ್ದರ್. ಇವರೊಳ್ ತುತ್ತತುದಿಗಬ್ಬಿಗಬ್ಬಂ, ಪೊಡವಿಗೆ ಮಂ

ಗಳಂ, ಬಾಂಗೆ ಭಾನು, ಪುಟ್ಟಿದಂತಿರೆ ದಶರಥಂಪುಟ್ಟಿ, ಪೞ ಪೆರ್ದದ ಬೞಿಯಱಿಂ, ಕಳಿಗುಂದದ ತೋಳ್ಕರಂ ತನ್ನೊಳಾಗೆ ಪನ್ನುಡಿಯುಂ ಬೞಸಂದು ಪಲವುಂ ಪಗಲ್ ತಿರೆಯುಂ ಪೊರೆಯುತ್ತೆ ಬೞಿಯುಂ ಯಶಶ್ಶೇಷನಪ್ಪಿನಂ ಆತಂಗೆ ನೆರವಾಂತ ನಾಲ್ಕುಮುಪಾಯದಂತೆ ನಾಲ್ಕುಂ ಪುರುಷಾರ್ಥದಂತೆ ಮೆಯ್ಗೊಂಡು ಪುಟ್ಟಿದ ನಾಲ್ವರ್ ಕುಮಾರರೊಳ್ ಪಿರಿಯಂ ರಾಮಂಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಮಾಯ್ತು.

ತಾಳ್ಮೆಯೊಳ್ ತಿರೆಯಂತಿರೆ, ಜಾಣ್ಮೆಯೊಳ್ ಗುರುವಿಂಗೊರೆ, ಭೋಗದೊಳ್ ಸುರೇಂದ್ರಂ, ತ್ಯಾಗದೊಳ್ ನರೇಂದ್ರಂ, ಬೀರದೊಳ್ ಭೈರವಂ, ಸಾರದೊಳಗ್ಗಾರವಂ, ಬೆಂಗದಿರನ ಕಾಯ್ಪು, ತಣ್ಗದಿರನ ತಣ್ಪು, ಸಿಂಗದ ಚಲಂ, ಮಾತಂಗದ ಬಲಂ, ಸಿಡಿಲ ಪೆಡರ್ಪು, ಕಡಲ ಗುಣ್ಪು, ಪಡಿಗೊಳೆ ದಶರಥಕುಮಾರಂ ರಾಜ್ಯಮನಾಳುತ್ತಿರ್ದಂ.

ಆತನಾಳ್ವ ನಾಡು ಕೈಲಾಸಮಲ್ಲದೊಡಂ ಸರ್ವಮಂಗಳಾಶ್ರಯಂ; ವೈಕುಂಠಮಲ್ಲದೊಡಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮನೋಹರಂ; ಸತ್ಯಲೋಕಮಲ್ಲದೊಡಂ ಸರಸ್ವತೀವಿಲಾಸಾಸ್ಪದಂ; ನಾಡಿಗರೊಳೆಲ್ಲರುಂ ಭೋಗಿಗಳ್ ಕುಟಿಲಗಾಮಿಗಳಲ್ತು; ಜೈವಾತೃಕರ್ ದೋಷಾಕರರಲ್ತು; ಪುರಸ್ಕೃತರಕ್ಷಿಪನ್ನರಲ್ತು. ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ಅೞಿಗಬ್ಬಂ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಗರೊಳ್, ಪೞಿಗಜ್ಜಂ ಪಟ್ಟಸಾಲಿಗರೊಳ್, ಇೞಿನೇಹಂ ತಾಣದೀವಿಗೆಯೊಳ್, ಕೀೞ್ಗೆಲಮೆ ಕಮ್ಮಟರೊಳ್, ದುರ್ಮತಿವತ್ಸರದೊಳ್, ಸುತ್ತೇಂ, ಅತಿಪಾತಂ ಮಧುಪಾನವ್ಯಸನದೊಳ್, ಮಧುಪಾನವ್ಯಸನಮಾಱಡಿಯೊಳ್, ಆಱಡಿ ಪಾವರಿಯೊಳ್, ಪಾದರಿ ಬನದೊಳಲ್ಲದಿಲ್ಲಂ. ಮನೋಹರೆ! ಮನೋರಮೆ! ಇರ್ಚ್ಛಾಸಿರನಾಲಗೆಯಿರ್ದುಮೀ ರಾಮರಾಜ್ಯಮಂ ಸೇಸಂ ಬಣ್ಣಿಸಲಾರ್ತನಿಲ್ಲಂ; ಇಂತಿರೆ ಗಾಂಪಂ ಕಾಲುರಿಚನೆನಗೊಳವೆ!

ನೋಡ! ನಾಡ ಬೞಿವಿಡಿದು ಪುಣ್ಯವಾಹಿನಿಯೆನೆ ಬಿಳ್ಕುವ ಸರಯೂನದಿಯುಂ ತಾಂ ಕಿನ್ನೆಲೆಯೊಳಿರ್ದುಂ ಲೋಗರ್ಗೆ ಮೇಲಂ ಬಯಸುವರ್ಲಾ! ಗಂಭೀರೆಯಾಗಿರ್ದೊಡಂ ನಿರ್ಮಲೆಯಾಗಿರ್ಪನಮಂತರಂಗಂ ಪೊರ್ಗೆ ಕಾಣಲ್ಕಕ್ಕುಂ; ನಲ್ವೆಂಡಿರಂತಿರೆ ಮಂದಗಾಮಿನಿ ಗಡ! ತಪ್ಪೇಂ, ನಿಕ್ಕುವಂ ಪೆಣ್ಣಿವಳ್. ಸರಸಕಮಲಮೆ ಮೊಗಂ; ಮೀನೆ ಕಣ್; ಪಾವಸೆ ಬಿಡುಮುಡಿ;

ಪೆಱವಕ್ಕಿ ಬಲ್ಗೊರಲೆ; ಸುೞಿ ಪೆರ್ಕುಟ್; ಮಳಲೊಟ್ಟಿಲ್ ಪೊಱವಾಲ್; ಕಾಲ್ ಕಾಲ್. ಏಂ ತಡೆತಡೆದು ಪೋಪಳ್? ಕಳಕಳನಾದಂಗೆಯ್ವಳ್? ಓ! ತಾಯ್ವನೆಯಿನಾಣ್ಮನೆಡೆಗೆ ಪೋಪಳಕ್ಕುಂ.

ನೋಟ್ಪುದು ನೋಟ್ಪುದಿತ್ತಲ್ ಪೆಚ್ಚದೊತ್ತಿನೊಳ್ ಪೆರ್ಚಿ ಬೆಳೆದ ತೋಂಟಂಗಳೆಡೆಯುಂ. ಪರೋಪಕಾರಾರ್ಥಂ ಫಲಂಗಳಂ ಪೊತ್ತು ಫಲಭಾರದಿಂ ಬಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ವುದೆಂದೆಮಗೀಯಲ್ ನೀಡುಂ ನೀಡಿ ನಿಲ್ತಿರ್ಪುವು ಮರಂಗಳ್. ಎಳವಾೞೆಗಳೆಮ್ಮಂ ಕೈವೆಸೆಯಿಂ ಬೀಸಿ ಕರೆದಪ್ಪುವು. ಇಂತೇಂ ರಸವಾೞೆಯು ಪೆರ್ಗೊನೆಗೆ ಕೀೞ್ಮೊಗಮಾಯ್ತು? ದುಮ್ಮಾನಂ ಗಡ! ಪೆತ್ತಬ್ಬೆಗೆ ತಮ್ಮತ್ತಣಿನಱಿವಾಯ್ತೆಂದು ನಾಣ್ಚಿ ತಲೆವಾಗಿರ್ಕುಮಕ್ಕುಂ.

ಇದೆಕೊಳ್! ಕಾಲ್ಗೆ ನೀರೆಂದು ಪೊಂಗಳಸದೊಳ್ ಪನಿನೀರಂ ತುಂಬಿ ಏಱುವೆತ್ತಿ ಪಿಡಿದು ಇನ್ನೆಬರಂ ನೀರೆಱೆದು ಪೊರೆದ ಮೇಘರಾಜನ ಬರವನೆ ಪಾರ್ವ ಚೆಂದೆಂಗುಗಳ ಪಂತಿಗಳ್. ಪಚ್ಚೆಯ ಚೆಂಬವಳದ ಲಂಬಣದಿಂ ಸಿಂಗರಿಸಿ ಸೋಗೆವೀಲಿಯಂ ಬಿಗಿದು ಬಸಂತಂ ನಟ್ಟ ಕಾವನ ಗೆಲ್ಲಗಂಬಮೆನೆ ಕಾಯ್ಗೊನೆಪಸುಗ್ಗೊನೆಯಿಂ ಕಣ್ಗೆಡ್ತವಾಗಿರ್ಕುಂ ಕಾಂಗುದೋಂಟಂ. ಕಿತ್ತೀಳೆ ಪೇರೀಳೆ ದಾಳಿಂಬಂ ಬಕ್ಕೆವಲಸು ಪನೆಮರಂಗಳ್ ಎಡೆಯೆಡೆಯೊಳ್ ಮನೋಹರಮಾಗಿರ್ಕುಂ.

ಪೂದೋಂಟದ ನೋಟಮೆಮಗೆ ಮನೋಜ್ಞಂ. ಬಂದುಗೆಯೊಳ್ ಚೆಂಬಣ್ಣಂ; ಗಱುಪ್ಪೂವಿನೊಳ್ ಪೊಂಬಣ್ಣಂ; ಮಲ್ಲಿಗೆಯೊಳ್ ಬೆಳ್ಪು; ನೀಲಗಂಧಿಯೊಳ್ ಕರ್ಪು; ಇಂತೋರೊಂದು ಪೂಗಳೊಳೋರೊಂದು ಬಗೆಯ ಬಣ್ಣಮಂ ನೇರ್ಪಡಿಸಿದ ಗಾಂಪನಾವಂ?

ಇದೆ! ಬಂಡುಣಲೆಂದು ತಂಡತಂಡದಿಂ ಮಂಡಳಿಸಿ ಮುಯ್ಯೀರಡಿಗಳ್ ಬಂದೆಱಗುಗುಂ. ಉದಿರ್ದ ಪೂವುಡಿ ಬನರಾಣಿಯ ಮೊಗವಾಡದ ಪಳಿಕಿನ ಪೊಸಂತಿಲೊಳ್ ಬರೆದ ರಂಗವಲ್ಲಿಯೆನೆ ರಂಜಿಕುಂ.

ಓ! ಓ! ಬನಗಾಳಿ! ಇದೇನೀತೆಱದೂೞಿಗಂ! ಇದಿರ್ಗೊಂಡು ಕರೆದುರ್ಪೆಲ್ಕೇಂ ಬಂದೈ? ಅದೆ ಬರ್ಪೆವಲ್ತೆ; ಸಾಲ್ಗುಂ ಸಾಲ್ಗುಮೀಯುವ ಚಾರಂ; ಬಂದರೆಂದು ಪೇೞಿರಸಂಗೆ.

ಇದೆಕೊಳಿದೆಕೊಳ್! ಪೊಂಗದಿರಿನೆನೆ ಪೊಂಗದಿರಿಂ ಕಣ್ಗೊಳಿಪ ಕೆಯ್ವೊಲನತ್ತಣಿಂ ಪಕ್ಕಿಸೋವ ಕಕ್ಕಸಜವ್ವನೆಯರ ಮೆಲ್ಲುಲಿ ಕೇಳಿವರ್ಪುದು; ಕೈವಳೆಯ ಕಿಱುದನಿ ಮೆಲ್ಲುಲಿಗೆ ಪಾಸಟಿ; ಕಣ್ಬೊಗರ್ ನಗೆಮೊಗದ ಬೆಳಗಿಂಗೆ ನೆರಂ. ಕಬರೀಭರಕೆ ಕೊರಲ್ಗೊಂಕೆ, ಬಟ್ಟಬಲ್ಮೊಲೆಯ ತಿಣ್ಪಿಂಗೆ ನಡು ಬಳ್ಕೆ, ಗುರುನಿತಂಬದ ಬಿಣ್ಪಿಂಗೆ ಕಾಲ್ತಡಂಗಟ್ಟೆ ಎತ್ತಂ ಪರಿದು ಸೋವರ್.

ನಡೆ! ಪೋಪಂ. ಓ! ಇದೆ ಇದೆ! ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ವುದಱವಟಿಗೆ. ಅಱಮೆ ಪೆಣ್ಬರಿಜನಾಂತು ನೀರಂ ಸುರಿವುದೆನೆ ಕಿಱುಜವ್ವನದ ಬಾಲೆಯರ್ ನೀರನೆಱೆವರ್. ಕಡೆಗಣ್ಬೊಗರ ಕುಡುನೋಟದಿಂ ನೋಡಿ ಪೆಱೆಮೊಗದ ನಗೆಜೊನ್ನಮಂ ಕೂಡಿ, ಸುಯ್ಯೆಲರ ನಱುಗಂಪನೂಡಿ, ತಣ್ಣೀರಂ ಬಿಮುಗಲ್ಗಂದಲೊಳೊಸರ್ವ ಪನಿನೀರೆನೆ ನೀರಡಿಸಿದವರ್ಗೆಱೆವರ್. ನಡುವಗಲ ಬಿಸಿಲಜಳಕೆ ಬಾಡಿರ್ಪನಂ ಬಟ್ಟೆಗರುಂ ನೆಟ್ಟನೆ ಕಟ್ಟೆಯ ಕಟ್ಟಿದಿರ ಪೊಸಜಗಲಿಯೊಳಿರ್ದು ತಣ್ಣೆಲರ್ಗೆ ಮೈಯೊಡ್ಡಿ ಕಂಪುಱೆವ ನೀರನೀಂಟಿ ತನುಮನಂಗಳ ಬೞಲ್ಕೆಯನಿಂತು ನೀಗುವರ್.

ಈಗಳಿತ್ತಲ್ ಕೇರಿಗಳಂ ನೋೞ್ಪುದು.

ಮನೋರಮೆ– ರಮಣ! ಇದೇಂ ನೋೞ್ಪುದು ನೋೞ್ಪುದೆಂದು ಪ್ರೀತಿಯಂ ಬೆಳೆಯನಾವುದಂ ಬಣ್ಣಿಸಲ್ ಪೋಪಯ್! ಮೇಣಂ ತೋಱುವವುದೆತ್ತಣಿಸಿದುಂ?

ಮುದ್ದಣಂ– ಎನ್ನರಸಿ! ಪೆಱತಾವುದುಮಲ್ತು; ಅಯೋಧ್ಯಾನಗರದ ಬಣ್ಣನೆಯೈಸೆ!

ಮನೋರಮೆ– ಆಗಳೆ ಪೇೞ್ದೆಯಲ್ತೆ ತನ್ನಿಂ ಮುಡಿಯದೆಂದು.

ಮುದ್ದಣಂ– ಅಪ್ಪುದಪ್ಪುದು! ತಪ್ಪೇಂ?

ಮನೋರಮೆ– ಅಂತಾದೊಡೇಂ ಕನಸೊ? ನೆನಸೊ?

ಮುದ್ದಣಂ– ಇದೇತಱ ನುಡಿ ರಮಣಿ!

ಮನೋರಮೆ– ಅಲ್ಲದೊಡೀಗಳೆ ಎನಗೊಮ್ಮೆ ನೆಲನಂ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪೊಲನಂ ತೋಱಿ ಬಣ್ಣಿಪುದೇಂ?

ಮುದ್ದಣಂ— ಅಲ್ತಲ್ತು; ಈಬಣ್ಣನೆಯನಾಂ ಪೇೞ್ದುದುಮಲ್ತು ನೀಂ ಕೇಳ್ದುದುಮಲ್ತು.

ಮನೋರಮೆ— ಎನ್ನೊಡೆಯ! ಸಂದೆಯಮಿನ್ನುಂ ಪೋದುದಿಲ್ಲಂ.

ಮುದ್ದಣಂ— ಆದೊಡಾಲಿಸು! ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಮನಂತರಸುಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರಲೊಡಮೊರ್ಮೆ ದರ್ಶನಾರ್ಥಮಗಸ್ತ್ಯಂ ನಿಜಶಿಷ್ಯಂಬೆರಸಯೋಧ್ಯೆಗೈತರ್ಪ ಪದನೊಳ್ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಪೇೞ್ದ ನುಡಿಗಳಿವು. ಅವನೆ ಕಂಡುಗಮಂ ಬಳ್ಳದೊಳಳೆದೆನ್ನೈಸೆ!

ಮನೋರಮೆ— ಓಹೋ! ಈಗಳಱಿತೆಂ. ಮುಂತೇಂ ಮುಂತೇಂ?

ಮುದ್ದಣಂ— ಪ್ರಿಯೆ! ಈಪರಿಯೊಳೋರೊಂದೆಡೆಯಂ ಶಿಷ್ಯಂಗೆ ತೋಱಿಸುತುಂ ಕುಂಭೋದ್ಭವಂ ಶ್ರೀರಾಮನೋಲಗಕೆ ಬರುತುಮಿರ್ದಂ.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್ ಅಗಸ್ತ್ಯಾಗಮನಮೆಂಬ ದ್ವಿತೀಯಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

॥ ತೃತೀಯಾಶ್ವಾಸಂ ॥.

ಲೋಗರಱಿವಿನ ಕೊಱತೆಯಂ ನೀಡುಮೆಣಿಸದೆ ತಗದ ಕಜ್ಜಮನೊಡರ್ಚುತೆ ಕಟ್ಟಕಡೆಯೊಳ್ ಬಱಿಮುಱಕದಿಂ ಮನದೆ ಕುದಿವರ್ ಪಲಂಬರೊಳರ್. ತಿಟ್ಟವಿಟ್ಟ ಪಾಪೆಯನೆ ಮೂಗುಸಟ್ಟಿರ್ಪರ್. ಈತಂಗಳ್ಗಪಚಾರಂ ಪ್ರೀತೋಪಚಾರಂ; ಕೂಟಂ ಕಾಲಕೂಟಂ; ನುಡಿ ಬಡಿ; ನೋಟಂ ಕಾಟಂ. ಇಂತಿದೊಂದಮತೆ. ಮುನಿಯೇನೆಂಗುಂ ನೋೞ್ಪೆಂ. ರಮಣಿ! ತಪ್ಪಿದೆಂ ತಪ್ಪಿದೆಂ; ಆವುದನೊ ಪೇೞಲ್ತೊಡಂಗಿದೆನೇನುಮನೋ ಉಸಿರ್ದೆಂ, ಕೇಳ್ವುದು ಕೇಳ್ವುದು.

ಇಂತೀಮಾೞ್ಕೆಯೊಳ್ ಮೈತ್ರಾವರುಣಿ ಶಿಷ್ಯಂಗೂಡಿ ಬರುತುಮಿರ್ಪುದಂ ಕಟ್ಟಿದಿರೊಳ್ಕಂಡು ಪಡಿಯಱಿಂ ಚೆಚ್ಚರಮೆೞ್ದು ಬಂದೋಲಗದ

ಚಾವಡಿಗೆನಿಸುಂ ದೂರದೊಳ್ ನಿಲ್ತು ತಲೆವಾಗುತೆ ನೀಡುಂಗೈಗಳೊಳಿಂತು ಬಿನ್ನಯಿಸಿದಂ:— ದೇವ! ಪೆರ್ಬಾಗಿಲೊಳ್ ಮುನಿಯೊರ್ವಂ ಬಟು ವೆರಸು ಬಂದಿರ್ಕುಂ; ಆನುಸ್ರುವಸುವಂಡಿಯಾಣತಿಯಂ ಪಾರ್ವೆಂ.

ಒಡನೆಯೆ “ ತಡೆಯೇಂ! ಪುಗಿಸಲ್ವೇಡಾ! ” ಎನುತೆ ಸಾವಂತಮನ್ನಯರಂ ಬೞಿಯಟ್ಟಿ ಅಣುಗದಮ್ಮನಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಂ, ತಕ್ಕಂತಿರೆ ಕರೆದು ತರ್ಪುದೆಂದು ಕಳಿಪಿದಂ.

ಆಗಳ್ ಸೌಮಿತ್ರಿ, ಮುಂತಪ್ಪರ್ ಬಂದು ಮುನಿಗೆಱಗಿ ಕೈಯಿತ್ತು ಕರೆದುಯ್ವುದುಂ; ಬರ್ಪುದಂ ಕಂಡು ಗದ್ದುಗೆಯಿಂ ಸಿೞಿದು ನಾಲಡಿಯೊಳ್ ಮುನಿಯನಿದಿರ್ಗೊಂಡು ಪ್ರೀಡೆಮಟ್ಟಿ ಭದ್ರಾಸನದೊಳ್ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಅರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಂಗಳಿಂ ಪೂಜಿಸಿ ಮಧುಪರ್ಕಮುಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಕುಶಲಮಂ ಬೆಸಗೊಂಡುಪಚರಿಸುತಿರ್ಪಂ.

ಅಂತವರಿರ್ವರುಂ ಸುಖಸಲ್ಲಾಪಂಗೆಯ್ಯುತಿರಲ್ಕೆ ಅಗಸ್ತ್ಯಂ ರಾಮಚಂದ್ರಮನ ಮುಖಮನಿನಿಸುದೂರಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಬೞಿಯಂ “ರಾಯ! ಎಮ್ಮೀ ಮಾನಸರ ಮನೋವಿಕಾರಮುಮನಿಂಗಿತಮುಮಂ ನುಡಿಯಿಂ ನಡೆಯಿಂ ಗೆಯ್ಮೆಯಿಂ ಮೊಗದ ಮಾರ್ಪಾಟದಿಂ ಅಱಿಯಲಕ್ಕುಮೆಂದು ಬಲ್ಲರ ಬಗೆ. ಈಗಳೀಮೊಗಸಿರಿಗೆ ಕಂಸುಂ ಮೆಲ್ನುಡಿಗೆ ಕುಂದುಂ ನಸುಂ ತಲೆದೋಱಿ ನಂತಿರೆ ತೋರ್ಕುಂ. ಆಂ ತಪ್ಪೆನಲ್ತೆ! ಅವಱಿನೆಂತೋ ಬಗೆಯೊಳೀನಾನುಮೊಂದು ಬೇವಸಮಿರ್ಕುಮೆಂದಱಿವೆಂ. ಅಂತು ನರಗೆ ಮೊದಲೊಳಿಂತು ಚಿಂತೆಯೊದವಿದೊಡಂ ಮಾಂಜಿಸಲ್ಕೆಂದು ಪೊಸನುಡಿಯ ಬಿನ್ನಣಮಂ ಪುಸಿನಗೆಯ ಸನ್ನಣಮಂ ತೋರ್ಪಡಿಸುತುಮವಂ ಮಱೆಗೈವುದುಂಟು. ಲೆಪ್ಪದ ಬೊಂಬೆಯನೆಱಕಂಬೊಯ್ದೊಪ್ಪಂಬೂಸಿದ ಪ್ರತ್ತಿಯಂ ಬೇಱಾಗಿ ತೋಱುಗುಮಲ್ತೆ. ಇಂತಿದಱಿನುಂ ಜಾಣರ್ಗವಕಾಶಂ. ಮತ್ತಮುಳ್ಳಲರ್ಕೆಸರ್ಮಲ್ಲಿಗೆಯು ತಾಯ್ವೇರ್ ತಳದಿಂ ಮುಱಿಯೆ ಮೇಲ್ಗೆ ಸೊಗಯಿಕುಮೆ? ” ಎಂದಂ.

ಅದರ್ಕಾರಾಘವಂ— “ಮುನಿಕುಲಲಲಾಮ! ಅಂತುಟಪ್ಪುದು ನುಡಿ ಸಾಜಂ. ಸಂಸಾರಬಂಧನದಿಂ ಬಿಗಿವಡೆದಿರ್ಬಗೆಯೇಗಳುಂ ಚಿಂತಾಪರಂಪರೆ

ಯಿಂ ಪೊಱಮಡಿರ್ಕುಂ; ಬಸಿರ್ ಆಮಱ್ಕುಗುಂ ಮತ್ತಮೊರ್ಮೆ ಸಡಿಲ್ವುಗುವೈಸೆ" ಎನುತೆ ಪಡಿನುಡಿದಂ.

ಆಗಳ್ ಲೋಪಾಮುದ್ರಾಪತಿ– "ಆಃ! ರಾಘವ! ಸೊರ್ಲಿಮ ನಿನಗಲ್ತು ಲೋಗಗರ್. ಸಾಕ್ಷಾನ್ನಾರಾಯಣಂ ತಿರೆಯ ತಿಣ್ಪಂ ತವಿಸಲೆಂದು ಪುಟ್ಟಿದಂಗೆ ಚಿಂತೆ ಗಡ! ಗಾಳಿ ಬೆಮರ್ತಂದು ನೇಸಱ್ ಕಂಗಳ್ನಾವಱು ಅಮರ್ದುಂ ನಂಜಾದಂದು ನಿನಗೆ ಬಾಗುಳ್. ಆನೊಂದಂ ಕೇಳ್ದೊಡೆ ನೀನೊಂದಂ ಪೇೞ್ದೆ. ಆರನೊ ಉದ್ಧರಿಸಲೆಂದಕ್ಕುಮೀಯೆಣಿಕೆ, ಮುಳಿದ ಭಂಗಿ. ಅಂತದಱೊಳಂ ಲೋಕಸನ್ಮತದಿಂ ಪೇೞ್ದೊಡಂ ನೀನೊಂದೆ ಬೆಳ್ಗೊಡೆಯೊಳಾಳ್ವ ರಾಯಂ; ಸಾಮಂತರಾಜರ್ ವಶವರ್ತಿಗಳಾಗಳುಂ ಕಾರ್ಯಮನೀಗುಂ ಸಾಸಿರ್ವರ್; ಪೊನ್ನೊಡೆಯನ ಭಂಡಾರದತ್ತಣಿಂ ಮಿಗಿಲ್ಸಿರಿ; ಪೊಡವಿ ಬಯಕೆವಟ್ಟಿಲ್; ಮಾರಿಯ ಕೋಱೆನಲ್ಲಂ ಮುಱಿವ, ಭೈರವನ ನಿಡುಜಡೆಯಂ ಪಿಡಿವ, ಕಾಳರಕ್ಕಸಿಯ ಕೂರ್ಗಳಂ ಸೆಳೆವ ಪಡೆವಳರೊಳರ್; ಗುರುಕವಿಗಳುಂ ಬಳಕೆವೆತ್ತ ಸಚಿವರುಂಟು; ಬಱಿಯೋಜಂ ವಸಿಷ್ಠಂ; ಸಿಂಗನ ಸಿಂಗಮುಂ ಮೊಲನೆಱುಂಕೆಯುಂ ಮಣಲ ನೆಯ್ಯುಂ ತಂದೀವ ಸೋದರರ್ ಬಱಿಯೊಳಿರ್ಪರ್; ನಂಟರೆಲ್ಲರುಂ ನೇಹಿಗರ್, ನಾಡಿಗರ್ ನುಡಿಯೊಳ್ ನಡೆವರ್; ಜವಾಯಲ್ಲಿಯೆನೆ ನಗರರಕ್ಷಕನಿರ್ಕುಂ; ಎಂತುಂ ಕಟ್ಟಾಣತಿ ಜವದಂಡೆ. ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ, ಲೋಕಕಂಟಕರೆನಿಸಿ ಭೂಭಾರಕ್ಕೆಂದು ಪುಟ್ಟಿದ ರಾವಣಕುಂಭಕರ್ಣಾದಿದುಷ್ಟರಾಕ್ಷಸರಂ ಸಮೂಲಂ ತತ್ತಱಿಂದಱಿದುದಱಿಂ ಮೂಜಗಮುಂ ಸೊಗಂ ಬಾೞ್ವುದು. ಮೇಣೇತಱ ಚಿಂತೆ; ಕೈವಲ್ಯಸುಂದರೀವದನಾರವಿಂದಮಕರಂದಪಾನಲೋಲುಪ್ತಿಗಿದು ಪೊಲ್ತೆ" ಎಂದುಸಿರ್ದಂ.

ಬಱಿಕ್ಕಂ ರಾಘವಂ– "ಸ್ವಾಮಿ! ನರರ ಬಿಜೆಜ್ಞೇವರರ ಸುರರ ಮುನಿವರರ ಮನದಱಿಲುರಿ ಪಿರಿದಾಗೆ ಆಯುಂ ಬಱಿದಾಗೆ ಶ್ರೀಯುಂ ಕೈವಿಡೆ ತಂತಮ್ಮ ದುಷ್ಕೃತಂಗಳ ಫಲಂಗಳತ್ತಣಿನಾರಕ್ಕಸರ್ ಪೋದಿದರಲ್ಲ ಮೊನೆಯೊಳಾತಂಗಳಂ ಗೆಲ್ವ ಕೊಲ್ವ ಬಲ್ಮೆ ತನಗೆತ್ತಣ್ತು? ಆದೊಡಮಂ ತಿರ್ದ ರಾವಣಕುಂಭಕರ್ಣರೆಂದೊಡಾರವರ್? ಪುಟ್ಟೇತಕ್ಕೆ? ಎಂತು? ಇಂತಿದಂ ಕೂರ್ಮೆಯಿಂ ಪೇೞಿಲಕ್ಕುಂ" ಎನೆ;

ಜಿತವಾತಾಪಿ ತಾಂ ಮಂದಹಾಸದಿಂ—"ರಘುಕುಲಪಯೋಧಿರಾಕಾಸುಧಾಕರ! ಈ ಕುಲಕೀಸನ್ನಣಕೀಸಾಪಸ್ಯಕೀನುಡಿ ತಗುಗುಂ. ಪ್ರಾಂಬಟ್ಟ್ವಮಂ ಪಣ್ಣಿ ಬಣ್ಣಮಂ ಕೇಳ್ದಯ್! ಪೇೞ್ವೆ ಎನಗಱಿವು, ನಿನಗೆ ಬಿನದಂ, ಕೇಳಾಅಱುರಕ್ಕಸರ ಪುಟ್ಟಂ." ಎನುತುಂ ಪೇೞಲಾರಂಭಿಸಿದಂ:—

ಮುನ್ನಮೊಮ್ಮೆ ಸನಕಸನಂದನಾದಿದೇವರ್ ವಿಷ್ಣುವಂ ಪೂಜಿಸಲ್ಕೆಂದು ವೈಕುಂಠಕ್ಕೈತಂದು ಒಳಗಮಂ ಪುಗುತರ್ಪಂದು ಬಾಗಿಲೊಳ್ ಜಯವಿಜಯರೆನಿಪ ಪಡಿಯಱರ್ ತಡೆದರ್. ಮೂಗುದುದಿಯೊಳಲ್ತೆ ಮುನಿಸು ಮುನಿಗಳ್ಗೆ! ಒಡನೆಯೆ ಕೋಪದಿಂ ಪೊಡವಿಯೊಳ್ ರಕ್ಕಸರಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿಮೆಂದು ಕಾವಲರಂ ಬಯ್ದು ಪೋಪುದುಂ, ಮನದೆ ತಲ್ಲಣಂಗೊಂಡು ನಾಥನೆಡೆಗೆ ಪರಿತಂದು ಗೈದ ಗೈಮೆಯುಂ ಬಯ್ದ ಬಯ್ಗುಳಂ ಬಿನ್ನವಿಸಿದರ್. ನಾರಾಯಣನಿಂತಿದಂ ಪರಿಭಾವಿಸಿ ದ್ವಾರಪಾಲಕರ್ಗೆ— ನಿಗ್ರಹಾನುಗ್ರಹಸಮರ್ಥರ್ ವಲಂ ಮುನಿಗಳ್, ತೊದಳಾಗದವರ ನುಡಿ. ಆದೊಡಂ ನಿಮ್ಮನಿನಿತೊಂದು ಕೇಳ್ವೆಂ. ಎನ್ನ ನೇಹಿಗರೆನಿಸುತೇೞುಂ ಮೆಯ್ಯನಿಳೆಯೊಳ್ಬಾೞ್ದಿ ಬೞಿಯಮೆನ್ನಂ ಬಱಿಸಾರ್ವುದೊಂದು; ಪಗೆವು ಮೂಱುಂ ಮೆಯ್ಯಂ ಸವೆದು ಮೇಣೆನ್ನಂ ಕಾಣ್ಬುದು ಪೆಱತೊಂದು; ಇವಱೊಳಾವುದು ಮನಕ್ಕೇಱುವುದದಂ ಪೇೞಿಮೆನೆ; ಮಣಿದು ಜಯವಿಜಯರ್— ಜೀಯ! ಏೞುಂ ಜನ್ಮದೊಳ್ಪಿರಿದುಂ ಕಾಲಮಗಲ್ವುದಾಗದು; ಪಗೆಗಳೆನಿಸಿಯುಮೆಂತಾನುಂ ಮೂಱುಂ ಜನ್ಮಮಂ ಕಳಿದು ಮತ್ತಂ ನಿನ್ನಂ ಸಾರ್ವುದೆ ಲೇಸು, ಎನುತೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡರ್. ಅದರ್ಕೆ ಸಿರಿಯರಸಂ— ತಥಾಸ್ತು, ಎಂದು ಕಳಿಪಿದಂ. ಕೇಳೈ! ಆ ಋಷಿಶಾಪದ ದೂಸಱಿಂ ಆ ಜಯವಿಜಯರ್ ಮಱುವುಟ್ಟಿಂ ದೈತ್ಯರೆನಿಸುತೆ ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವೆಸರಿಂ ಜನಿಸಿ ಹರಿಯೊಳ್ ವೈರದಿನೞಿದರ್. ಈಗಳವರ್ಗೆರಡನೆಯ ಜನ್ಮಂ. ಎಂತೆನೆ:— ಬ್ರಹ್ಮಂಗೆ ಪೌಲಸ್ತ್ಯನೆನಿಪ ಮಾನಸಪುತ್ರನೊರ್ವನುಂಟು; ಈತನಿಂ ವಿಶ್ರವಸ್ಸು ಪುಟ್ಟಿದಂ; ಈತಂಗೆ ಮಂದಾಕಿನೀಕೈಕಸೆಯರೆನುತಿರ್ವರ್ ಪೆಂಡಿರೊಳರ್. ಪಿರಿಯಳ್ಗೆ ಧನದಂ ಕಿಱಿಯಳ್ಗೆ ರಾವಣಕುಂಭಕರ್ಣವಿಭೀಷಣಶೂರ್ಪನಖಿಯರುದ್ಭವಿಸಿದರ್. ಇಂತು ಬ್ರಹ್ಮನಿಂ ಬಳಿಗನೞಿನತ್ತೆ ನೀತಿ ಮೇಲಿಂ ಮೇಲುಸಿದಂ."

ಬಾಲೆ! ಕೊಡನ ಕಾವರನಿಂತು ಪೇೞ್ದುದುಂ ರಾಮಂಗೆ ದುಗುಡದಿಂ ಮೆಯ್ಯಡಿಯಾದುದು; ಮೊಗಂ ಕಳೆಗಟ್ಟಿದುದು; ಮೆಯ್ ಕಾವುಗೊಂಡುದು; ಕಿವಿಗೆ ಕಿವುಡುಂ ಕಣ್ಗೆ ಕುರುಡುಮೆರಡುಂ ಪರಿತಂದುವು. ಈ ತೆಱನೊಳ್ ಮೂರ್ಛೆಗೆ ಸಂದ ರಾಘವನೆಂತಾನುಂ ಬೇಗದಿಂ ಸೋದರರ ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರದತ್ತಣಿಂ ತೆಪ್ಪೈಸನಾಗೆ, ಮುನಿಪಂ ನಿರ್ವಿಣ್ಣನಾಗಿ ನೋೞ್ಪುದುಂ, ಬೆಮರ್ತ ಮೆಯ್ಯಿಂ ಪತ್ತಂ ಮತ್ತಂ ಬಿಸುಸುಯ್ದು ರಾಘವಂ ಮುನಿಗೆಂದಂ:—

"ಆಃ! ನಿಕೃಷ್ಟಂ. ಪೊಲ್ಲದ ಕಜ್ಜಮಂ ಪಣ್ಣಿದೆನ್ನೈಸೆ! ಲೋಕದೊಳೆನ್ನಂ ಕೂಡಿನೆನರೆ? ಉತ್ಕಟಮಾದುದೀಬಱಿಯೆೞ್ತೆ. ಪೆಣ್ಣವಧಿಂ ಪಾತಕದಿನಿತೊಂದು ತೀರ್ಣಮೋ ಪೊಱಮಟ್ಟೆಡೆಂದೇಂ ಬಿದಿಸಾಡಿದನೇ! ಅಕ್ಕಟಾ! ಬ್ರಹ್ಮದ್ರೋಹಿಯಾದೆನಲಾ! ಪೋ! ಪಾಲ್ಗೆಯ್ಮೆಯಟಿಲಿಂತುಟು. ಇಂದೀಗಳ್ ಪೞಿಗೆ ಕಾರಣಂ, ಪೋಂದಿಪಾಗಳ್ ನರಕಕಾರಣಂ. ಏವೆಂ! ಮುಂತೇಂ ಬಟ್ಟೆ! ಆವ ಜನ್ಮಮಾವ ಹೋಮಮಾವ ಜಪಮಾವ ತಪಮಿದಾದೋಷರಾಶಿಯಿನೇಳಿಲಾಟಪೆನಗೆ ಕಯ್ಗೇಗುಂ ಮುನಿ ಪೇೞಾ!"

ಇಂತು ಮತ್ತರ್ರಂತಿರುನ್ಮೞದಿನುಬ್ಬಸಂಬಡುವ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರಂಗೆ ಜೆಳ್ನಗೆಯೊಳ್ ಬಿಂಜದೋಜನೋಜೆಯಿಂ—"ಲೇಸುಲೇಸೆಲೆ ಸೀತಾರಮಣ! ಈಕವಡುನಟನೆಯುನಾಗೆ ತೋಱುವೈ! ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಂ ಗಡ! ದೋಷಂ ಗಡ! ಮೊದಲೊಳೊರ್ಮಡಿಯಿರ್ದುವನೀಗಳಿರ್ಮಡಿಗೈದಂತಿರಾಡುವೈ! ಇಂತಿವಂ ಕಾಣುತೆ ನೋಯುಲಾಮುಂ ಭ್ರಾಂತರಲ್ತು. ಏಂ ಕೇಳ್ದಱಿಯೆವೆ ದಾನವರುಪಟಳಕೆ ಬಣ್ಣಂಗುಂದಿ ಬಾರ್ತೆಗೆಟ್ಟು ದೂಱುವ ಬರ್ದಿಲಗೆ ನಾರಾಯಣಂ— ಸ್ಯೆರಿಪುದು ಸ್ಯೆರಿಪ್ರದು ಪಂತಿದೇರಂಗೆ ರಾಮವೆಸರಿಂ ಪುಟ್ಟುವನ್ನವೆಂದು ಸ್ಯೆತಿಟ್ಟ ಮರಲ್ಚಿದ ತೆಱನಂ. ಆಆದಿನಾರಾಯಣನಿಂತು ಮೆಯ್ವೆತ್ತು ಪುಟ್ಟಿ ನೆವದಿಂ ಜಾನಕಿಯಂ ಪೋಗೊಳಸಿ ದಾನವರೊಳ್ ಪಗೆಗಟ್ಟಿ, ಕೋತಿವಡೆಯುಂ ನೆರಪಿ, ಕಡಲಂ ಕಟ್ಟಿ, ಕಾದಿ ಬಂಡಣದೊಳನಿಬರಂ ಸ್ಯೆಮಿಸಿಗಟ್ಟಿದುದು ಜನಮೆ ಎಂಗುಂ; ದಿಸೆಸುಟ್ಟೆ ಪರ್ಬಿದುದು ಜಸಂ. ಇಂತಿರೆ ಪಿಸುಣಂ ಮಱುನುಡಿಯುಲಾರ್ತೆಸಿಲ್ಲಂ." ಎನುತೆ ಪಡಿನುಡಿದಂ.

ಅದರ್ಕೆ ಶ್ರೀರಾಘವಂ— "ಪರಾಂಜಪಮಿರ್ಪ್ಪುದಿದು ಬಲ್ಲರ್ಗೆ ನುಡಿ. ಎಗ್ಗರೆನರೆ ಲೋಗರಾಡರೆ ಮಡದಿಗೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮಘಾತಂಗೈವನೆಂದು? ಇಂತಿದಂ ಬಗೆಯಲ್ವೇಡಾ!" ಎಂಬುದುಂ

ಮುನಿಪಂ— "ಎಗ್ಗರೆಂಗೆ! ಲೋಗರಾಡುಗೆ! ಬಱಿವಾಱಿಂ ತಡೆಯಲಾವಂ ಸಾಲ್ವಂ! ಹರಂಗಮುಂತಿರೆ ಪಱೆಗುಂ. ಪ್ರೇಕೆ! ಅಂತವಱೊಳಂ ಪಾತಕಂ ಜ್ಞಾತಮಜ್ಞಾತಮೆಂದಿರ್ವಗೆಯಕ್ಕುಂ. ಜ್ಞಾತಮಾದೊಡೆ ದೋಷಂ ಅಜ್ಞಾತಮಾದೊಡೇಂ ಕಿಱಿವಱಿನೇನಾನುಮೊಂದು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ"ಮೆನೆ

ಮತ್ತಂ ರಘುಪುಂಗವಂ— "ಇಂತಿದು ತಗದು. ಕಿಚ್ಚನಱಿತೊಡಮಱಿಯದೊಡಂ ಕಿಟ್ಟೆ ಸುಡದೆ! ಇದಱಿನೆನ್ನಿನಱಿಯದಾದಱೆಗೆಯ್ಮೆಗಂತೊಂದು ಪರಿಹಾರಮಂ ತೋಱುತೆನ್ನನುಮಂ ಲೋಗರುಮನುದ್ಧರಿಸಲ್ವೇಳ್ಕು"ಮೆಂದು ಕಾಲ್ಗೆಱಗಿದಂ.

ಇಂತೆಱಗಿದ ರಘುಪುಂಗವನಂ ಮುನಿಪುಂಗವಂ ಕೂರ್ಮೆಯಿನೆತ್ತಿ ತಳ್ಕೈಸಿ— "ಇನಿತೊಂದುಬ್ಬೆಗಮೆಡೆಗೊಂಡಿರೆ ತೊಡಂಕೇಂ? ಬೆದಕಲುಂಟೆ! ಕೈಕೊಳ್ವುದಶ್ವಮೇಧಮಂ. ನಿನ್ನಯ ಪಿರಿಯರಿಂತು ಬೇಳ್ದು ಬೆಳ್ಜಸದಿಂ ದೆಸೆವೆಂಡಿರ್ಗೆ ಪಸದನಂಗೈದುಂ ಬರ್ದಿಲವೆಣ್ಗಳಂ ತೊಟ್ಟುಗೊಂಡರ್. ಇಂತೀ ಸಪ್ತತಂತುವಿಂ ಪಂಚಪಾತಕಂಗಳುಮೊರ್ವರೊಳೆ ಪಡಲಿಡುಗುಂ; ಕ್ಷಾಮಡಾಮರಂಗಳುಂ ಬೇರುಡಿದು ಪಾಱ್ಪೋಕುಂ ಪೇೞಲೊಳ್; ನಿನ್ನ ಬಗೆಯ ಸಂದೆಗಮುಂ ಪೆಡಂಮೆಟ್ಟುಗುಂ; ಲೋಗರ್ಗೆ ಕಲ್ಯಾಣಮುಮೊಡಗೂರ್ಕುಂ; ಅದಱಿನಿದೆ ನಿನ್ನಿಷ್ಟಾರ್ಥಮಂ ನೆರೆಯಿಕು"ಮೆಂದು ಬೋಧಿಸಿದಂ.

ಆಗಳ್ ರಾಘವಂ— "ಅಕ್ಕುಮಾನುಂ ತಗೆಬಗೆಯೊಳಿರ್ಪ್ಪೆಂ. ಆದೊಡಂ ಜನ್ನಕ್ಕೆ ಪೇೞ್ದ ಕುದುರೆಯ ಲಕ್ಷಣಮಾವುದೊ? ವಿಧಿಯೆಂತುಟೊ? ಮೋಕ್ಷಮೆಮ್ಮಂದಿಗರ್ಗೆ ಸಾಧ್ಯಮೊ? ಇವಱೊಳ್ಮನಮೆಣಿಕೆಗೊಳ್ವುದು." ಎಂಬುದುಂ;

ಮುನಿ ತಾಂ— "ನಿಮಗಲ್ಲ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗೆ ಸಾಧ್ಯಂ? ನೆರೆರಾಯರ ನೆರಂ, ಪಡೆಬಲದ ಬಲಂ, ಗುರುಪಿರಿಯರೊಲ್ಮೆ, ಐಸಿರಿಯ ಪೆರ್ಮೆ, ಬಂಧುಗಳ ನಲ್ಮೆ

ಪೆಱಗಾರ್ಗೊರ್ಗಳವು? ಇವಱೊಳ್ ಸಂಕೆವೇಡಂ. ಕುದುರೆಯೊಳೇಂ? ಮೆಯ್ಯೊಳ್ ಬೆಳ್ಪು; ಮೊಗದೊಳ್ ಕೆಂಕಂ; ಕೊಡಂಕೆಯೊಳ್ ಕರ್ಪು; ಬಾಲದೊಳ್ ಪೊಂಬಣ್ಣಮೊಪ್ಪಿರೆ ಮೆಯ್ಗಣ್ಣಿನ ಕುದುರೆಯೊಂದಂ ಪೋಲ್ವುದೈಸೆ. ನಿನಗೇಂ ದೊಪ್ಪಿತ್ತೈ! ವಿಧಿಯಿಂತುಟು. ಬೇಸಗೆಯ ಪುಣ್ಣಮೆಯೊಳಂತಪ್ಪ ಪಯಮನರ್ಚಿಸಿ ಪಸೆಯೊಳ್ ಬಱಿವಿರಿಸಂ ತನ್ನಗ್ಗಳಿಕೆಯುಂ ಬರೆದೋಲೆಯುಂ ಬಿಗಿದು ನಾಡೊಳೊರ್ಕಾಲಂ ಯಥೇಷ್ಟಂ ತೊಱಲಲ್ಕೆ ಬಿಡುವುದು; ಎಂತೆಂತು ಕುದುರೆಯ ಬಟ್ಟೆಯುಂತಂತು ಬೆಂಬತ್ತುವುದು ಕಾಪಿನ ಭಟರ್; ಬಲ್ವಿಲ್ಲರ್ ಕಟ್ಟಿದೊಡೆ ಮೊನೆಯೊಳ್ ಮಾರ್ಕೊಳ್ವುದುಂ, ಸೋಲ್ತು ಕಪ್ಪಮನಿತ್ತೊಡೆ ಕೈಕೊಳ್ವುದುಂ, ಕಾವಲರ್ಗೆ ನೆಱಿಗುಂ; ಎನ್ನೆವರಮಶ್ವಮಿಳೆಯೊಳ್ ಸಂಚರಿಕುಮನ್ನೆವರಂ ಯಜಮಾನಂ ಮೃಗಶೃಂಗಧರಂ ನವನೀತವಿಲಿಪ್ತಸುಗಾತ್ರಂ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವ್ರತಮನಪ್ಪುಕೆಯ್ದು, ನಮಿನ ದೀನಾಂಧಬಧಿರರಂ ದಾನಧರ್ಮಂಗಳಿಂ ಪಾಲಿಸುತುಂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಂ ಭೋಜನದಿಂ ಸಂತುಷ್ಟಿಗೊಳಿಸುತುಂ, ಕಾಣಲ್ಕೆಂದು ಬರ್ಪ ಪುರದ ಮನ್ನೆಯರಂ ಮನ್ನಿಸುತುಂ, ಐದೆಯರನ್ನೈದೆ ಪೂಜಿಸುತುಂ, ಕಾಲಮಂ ಸಮೆಯಲಕ್ಕುಂ; ಕಡೆಯೊಳ್ ಯಥಾವಿಧಿ ಯಜ್ಞಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಯಂ ಗೆಯ್ದು ಬ್ರತಮನುಱುವುದೈಸೆ. ಇಂತೀಜನ್ನಮಂ ಬೇಳ್ದು ಲೋಕಮಂ ಕಾಯ್ವೈ; ಮೇಣ್ ನಿನಗಕ್ಕೆಮ ಸರ್ವಂ ಮಂಗಳಂ.”

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್ ಯಜ್ಞೋಪದೇಶಂ ಎಂಬ ತೃತೀಯಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

॥ ಚತುರ್ಥಾಶ್ವಾಸಂ ॥

ಪೆಣ್ಮಣಿ ಕೇಳ! ಉಪದೇಶಂ ರಾಮಂಗಮೊಡಂಬಟ್ಟುದು; ವಸಿಷ್ಠಂಗಂ ಸರಿವಟ್ಟುದು; ಸೋದರರ್ಗಂ ಮನಂಗೊಂಡುದು. ಬಱನೆಱಿ ಸರಯೂತೀರದೊಳ್ ಮುನಿ ತೋಱಿದೆಡೆಯನಾಯ್ದು ಪ್ರಶೋಭಿತಾ

ಸುಮತದಿಂ ನಾಲ್ಕಾಪ್ರವದಳತೆಯೊಳ್ ಯಾಗಶಾಲೆಯಂ ನೇರ್ಪಡಿಸಿ ಕುಂಬೆಯಂ ಬಲಿಸು, ಪಂದರವೆತ್ತಿ, ಕೊಟ್ಟಾರಮಂ ಸಮೆದು, ವೇದಿಯಂ ಸಮಕಟ್ಟಿ, ತಗುವೆಡೆಯೊಳ್ ಕೊಂಡಮಂ ಪಣ್ಣಿ ಯಾಗಂಗಳಂ ನೆರೆಯಿಸುತ್ತಿರ್ದರ್.

ಆಗಡೆ ವಸಿಷ್ಠಶಿಷ್ಯರ್ ಪೋಗಿ ಮುನಿಸಂದೋಹಮಂ ಕರೆವುದುಂ; ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರದರ್ಶನಲಾಲಸರ್ ನಾರದ ಪರ್ವತ ಕಪಿಲ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯ ಸಂವರ್ತಾದಿಋಷಿಗಳ್ ನಿಜಾಶ್ರಮಂಗಳಂ ತಳರ್ದು ತಳ್ವದೆ ಕೋಸಲೆಗೆ ನಡೆತಂದು ರಾಯನಂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರ್.

ಇಂತು ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ದ ಮುನಿವರ್ಗಮನರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಾಸನಾದ್ಯುಪಚಾರಂಗಳಿಂ ಮನ್ನಿಸಿ ತಪೋವೃದ್ಧಿಯಂ ಕೇಳ್ದು ಗೋಪ್ರದಾನಾದಿದಾನಂಗಳಿಂ ಸತ್ಕರಿಸಿದಂ. ಮತ್ತಂ ಹರ್ಷಚಿತ್ತರಾದಾತಪಸಿಗಳುಂ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಧರ್ಮಂಗಳಂ ರಾಘವಂಗೆ ನಿರವಿಸುತುಮಿರ್ದರ್. ಆ ಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್—

ಮಾಮರನೆಳದಳಿರ ರಸಮಂ ಪಿಳಿದು ಕಳಕಂಠನ ಕಂಠನಾಳಕ್ಕೆಱೆದುಬ್ಬಸಮಂ ಕಳೆದು ಕಲನಾದಮಂ ಪೆರ್ಚಿಸಿಯುಂ, ಅರಸೇಱುವ ದೋರೆವಣ್ಣಂ ತೀದು ನಕ್ಕಿಸುತರಗಿಳಿಯ ನಾಲಗೆಯುಂ ತೆಳ್ಪನಾಗಿಸಿ ತೊದಳ್ನುಡಿಯಂ ತಿರ್ದಿಯುಂ, ಪುಷ್ಪಧೂಳಿಯುಂ ಲೆಪ್ಪಂಬಟ್ಟದಿಮೂರ್ತಿಯ ಸುರಯಿಯ ಪೊಸಬಂಡನೊಡಲ್ಗಿತ್ತು ಪಱಿಮುಂಬಿಗಳ್ಗೆ ಸಂಪಗೆಯತ್ತಣಿನೊವವಿದ ಶಿರೋಭ್ರಮಣಮನಬೞ್ಚಿಸಿಯುಂ, ಬಸಂತಂ ಬೆಜ್ಜನೆನೆ ಮೈನೋಱಲೊಡಂ; ಅಂದು ಕೇಡುಕೋಟಿಂದೋಡಿ ಮಲಯಮಂ ಮಱೆಗೊಂಡ ಪವನನೀಗಳತ್ತಣಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಯಿಮೆಯ ಬನಬನಮಂ ಪುಗುತಂದು ಹೊಂಚಿ ಮುಂಚೆ ಕೆಳೆಯಂಗೆ ನೆರವಾದನೆನೆ ದಕ್ಷಿಣಾನಿಲಂ ಮಂದಂ ಮಂದಂ ವಹಿಸುತ್ತಿರ್ಕುಂ; ಫಲವೃಕ್ಷಂಗಳೆಲ್ಲಂ ಕಾಯ್ಕುಸುಗಾರ್ಯೆ ಪಣ್ ದೋರೆವಣ್ ತನಿವಣ್ಗಳಿಂದೆಸೆಯೆಯುಂ, ಗಿಡುಗಳೆಲ್ಲಂ ತಳಿರ್ಕೆಂದಳಿರೆಳದಳಿರಲೆ ಬೆಳ್ಳಲೆ ಪಸುರೆಲೆ ಪಣ್ಣೆಲೆಗಳಿಂ ರಂಜಿಸೆಯುಂ, ಪೂವಳ್ಳಿಗಳ್ ನನೆ ಕೊನೆಮುಗುಳರೆಮುಗುಳ್ ಬಿರಿಮುಗುಳಲರ್ ಪೂಸಮಲರ್ಗಳಿಂದೆ ಸೊಗಯಿಸೆಯುಂ, ಮನೋಹರವಾಯ್ತು ಪೊಸಸುಗ್ಗಿ; ಬಿರಯಿಗಳರ್ದಿಪದಿ ಬಿಟ್ಟನೆ ಬೀಡೆ, ವಿಟವಿಟಾನಸ್ಕಾ ಪ್ರೆಸಜೇಟಿಪ ಸೊಂಪು

ನೆರೆಯೆ, ಕುಲಟಾಂಗನೆಯರ್ಗೆ ಜವ್ವನದೇಳ್ಗೆ ಮೊಱೆಯೆ, ಕಾಮನೆತ್ತಂ ಮೆಯ್ವೋಪದೆ ಸಂಚರಿಸಲ್ತೊಡಂಗಿದಂ; ರಾಘವನ ಪ್ರತಾಪದಂತಿರೆ ನೇಸಱ ಕಾಯ್ಪುಂ ಪೆರ್ಚದುದು; ಪುರಲಕ್ಷ್ಮಿಯೊಡನೆ ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಕೆಳೆತನಂ ಪಿರಿದಾಯ್ತು.

ಇಂತು ಬಸಂತಂಗೆ ಕಡುಜವ್ವನಂ ಬರೆವರೆ ಕಾಣುತೆ ವಸಿಷ್ಠಂ ರಾಘವಂಗೆ— ಇದೀಗಳ್ ಸಮಯಂ ಯಜ್ಞೀಯಾಶ್ವಮಂ ಪೂಜಿಸಲ್ಕೆ, ದಿಗ್ದೇಶಂಗಳಿಂ ಕಪ್ಪಕಾಣ್ಕೆಗಳಂ ತರಲ್ಕೆ, ನೆರೆದ ವಿಪ್ರಸಂದೋಹಮಂ ದಾನಂಗಳಿಂ ಸಮ್ಮಾನಿಸಲ್ಕೆ. ಅಂತಱಿಂ ನೀಂ ಪೊನ್ನ ಸೀತೆವೆರಸು ವ್ರತಮನಪ್ಪುಕೆಯ್ವುದೆಂದೆಚ್ಚಱಿಸಿದಂ.

ಮನೋರಮೆ- ರಮಣಿ! ಇಂತಿದೇಂ ಪೊನ್ನ ಸೀತೆಯೆಂಬೈ? ರನ್ನ ಸೀತೆಯೆತ್ತವೋದಳ್? ಜನಕಂ ಜನಕಂ ಕರೆದುಯ್ದನೇಂ? ಅಂತಿರೆಯುಂ ಮಗುಳ್ದುಂ ಕರೆಯಿಸಿ ಕೊಳ್ವುದಲ್ತೆ ನೋಂಪಿಗೆ.

ಮುದ್ದಣಂ- ಓ! ಮಱೆತೆನೀಬಿರವಂ ಪೇೞಲ್ಕೆ. ಸಂದೆಯಂ ಸಾಜಂ. ಕೇಳ್! ರಾಘವಂ ರಾವಣಕುಂಭಕರ್ಣಾದ್ಯರಂ ಮುಱುವ್ರಕ್ಕಿಯಂ ಬಸ್ಪುರ್ದೆಂದಟ್ಟಿ ದೇವರ್ಕಳ ಬಂದಿಯಂ ಬಿಡಿಸಿ ಲಂಕಾಧಿಪತ್ಯಮಂ ಶರಣಂಗೊಪ್ಪಿಸಿ ತಾಂ ಸೀತಾಸಮೇತಂ ಅಯೋಧ್ಯೆಯೊಳರಸುಗೆಯ್ಯುತಿರ್ಪನೆಂಬುದನಾಗಳೆ ಕೇಳ್ದಪೆಯಲ್ತೆ! ಇಂತು ಸಾಸಿರಗಾಲಂ ಕೞಿದೊಡಮಿವರೊಳ್ ಸಂತಾನಂ ಪುಟ್ಟುತಿಲ್ಲಂ. ಎನಿತ್ತು ಸಿರಿಯಿರ್ದೊಡಂ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದನ ಬಾಳ್ಕೆಯುಮೊಂದು ಬಾಳ್ಕೆಯೆ! ಸಿಡುಮರನಂತಿರ್ದೊಡಮೊಂದಿರವೆ! ನೀರೊಳಿರ್ದುಂ ಮೀಂಗಳ್ ಕಾಡೊಳಿರ್ದುಂ ಮಿಗಂಗಳ್ ಬಾನೊಳಿರ್ದುಂ ಖಗಂಗಳ್ ಮಱಿಗಳನಾರಯ್ಯುತುಂ ಸೊಗಂ ಬಾೞ್ವವೆನೆ, ನಾಡೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿಯುಂ ಮಾನವನೆನಿಸಿಯುಂ ಮಕ್ಕಳಂ ಪೆಱದವಂ ಪಾಪಿಯಲ್ತೆ! ಪೆಱಂಗಿರ್ಕುಮೆ? ಪೇೞ್ವೊಡಿನಿತೊಂದುಮ್ಮಳಿಂ ಪುತ್ರಹೀನಂಗೆ ಬದ್ಧಮಿರ್ಕುಂ. ಇವರೊಳಂ ಪುರುಷರತ್ನಂ ಸ್ತ್ರೀಯರ್ಗಧಿಕಮೀಮುಗುಱಂ ದಿನದೊಳಗಂಗಳಂತದಂ ಮಱೆಗೆಯ್ವೆಡೆಯೊಳ್ ನೆರೆವೆಂಡಿರ ಸುಖಗೋಷ್ಠಿಗಳ್ ನಾರಿಯರೊಳ್ ಮೊದಲಿಕ್ಕುಗುಂ.

ಸೀತೆಯೊರ್ಮೆ ಕನ್ನೆವಾಡದ ನೆಲೆವನೆಯ ಮೊಗಸಾಲೆಯೊಳ್ ತೂ
ಗುಂಮಂಚಮನೇಱಿ ಚೆಲ್ಲದಿಂ ಕುಳ್ಳಿರ್ದುರ್ ತಾನುಂ ಸಲ್ಗೆಳದಿ ಚಂದ್ರಮತಿ
ಯುಂ ಸಲ್ಲಾಪಂಗೊಳುತಿರೆಯಿರೆ; ಕಟ್ಟೆದಿರೊಳೊಂದು ಚಟಕೆ ನೀಡವೊ
ಳಿರ್ದುಂ ಕಿಱುಮಱಿಯುಂ ಕುಟುಂಕಿತ್ತೆಱಂಕೆಯೊಳ್ ಪ್ರಮುಗಿಸಿಯುಂ ಕೊ
ಕ್ಕಿಂ ಮೆಲ್ದುಪ್ಪುಟಸೊಸೆದು ನೆಸೆದುಂ ಲಲ್ಲೆಗೆಯ್ವುದಂ ಸಟ್ಮೊಲಿಯೊಳಭೀಕ್ಷಿ
ಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಬಯಕೆಯಿಂ ಜಾನಕಿ ಸಖಿಗಿಂತೆಂದಳ್:— ಮಿತ್ರೆ ನೋಡೆ!
ನೋಡೆ! ನೀಡುಂ ನೀಡದ ಪಕ್ಕಿಯುಮೆನ್ನಂ ಬಂಜೆಯೆನುತ್ತೀಡಿಪಂತಿರೆನ್ನಿದಿ
ರೊಳ್ ಪಿಳ್ಳೆಯುಂ ಮುದ್ದುಗೆಯ್ಗುಂ. ಇಂತಿರ್ಪಿನಮಿನ್ನೊಲ್ಲೆನೀಯೆಡೆ
ಯಂ. ಎತ್ತಾನುಂ ಪೆಱತೊಂದೆಡೆಗೆ ಪೋಪಂ. ಅಲಸುವೆನೀನೋಟಕ್ಕೆ.
ಓ! ಈ ಪಕ್ಕಿಯನೊಂದನೆ ಪಗೆವೆನೇತರ್ಕೆಯೋ ನಿರ್ನೆರಂ! ಎನ್ನನ್ನರ್ಗೆ
ಲೋಕಮೆ ಪಗೆ! ಪಲವಾತಿನೇನಕ್ಕುಂ? ನಿಕ್ಕುಮಂ ಮಕ್ಕಳಂ ಪಡೆಯದವ
ಲ್ಗಾಂ ನೋಂತೆನಿಲ್ಲಕ್ಕುಂ. ಎಳವರೆಯದೊಳ್ ನಲ್ಗೂಸಂ ಪೆತ್ತು ಬಾಲ
ಕೇಳಿಯುಂ ಕಣ್ದಣಿಯೆ ಕಂಡು ಸಂಸಾರದ ಸಾರಮಿದೆನುತೆ ಸಂತಸಂಬಡುವ
ಪೆಣ್ಗಳೆ ಧನ್ಯೆಯರಲ್ತೆ! "ಬಂದಳವಳವಳ್! ಬಂಜೆ! ಕಂದನಂ ಪಿಡಿಯಲ್ಕೀ
ಯದಿರ್! ಬಡವಕ್ಕುಂ! ಕಿಟ್ಟವಿಡದಿರ್! ಕಂದಿ ಬಸನೞಿಗುಂ; ನೋಡವಿಡ
ದಿರ್! ಕಣ್ ಕೊಂಕುಗುಂ; ನುಡಿಯಿಸಲೆಡೆಗುಡದಿರ್! ನುಡಿಯೊಗ್ಗುಗುಂ."
ಎಂಬ ನಾಡ ಪೆಣ್ಗಳ ಬಿಱುನುಡಿಗೆ ತಡೆದುಂ ಬಾಲ್ವ ವಂಧ್ಯೆಯರೆ ಜೀವ
ನ್ಮೃತೆಯರ್ ವಲಂ. ಸಖೀ! ಮಾಂಜಮನಿರ್; ಕುಲಮಂ ಪರ್ಚಿಪ ಕಂದನಂ
ಪಡೆದು ತೊರೆದ ಮೊಲೆಯೂಡಿ ತೊಟ್ಟಿಲೊಳಿಟ್ಟು ಪಾಡಿ ತೂಗಿ ಕೂಸು
ನಿದ್ದೆವೋಪ್ಪಮಂ ತಾನುಮರೆಗಱಿಗೆ ಕಲದೊಳ್ ಮಂಡಿಸಿ ಬಾಲಲೀಲೆಯಂ
ನೆನೆನೆನೆದು ಮತ್ತಂ ಕುವರನೆಬ್ಬಿತ್ತನಾಗೆ ಪಿಡಿದೆತ್ತಿ ಮುಂಡಾಡಿಯುಂ ಮು
ದ್ದಿಸಿಯುಂ ತೊದಳ್ನುಡಿಯೊಳ್ ನುಡಿಸಿಯುಂ ಕಿಱುನಗೆಯೊಳ್ ನಗಿಸಿಯುಂ
ಪೊಸಬಿಸವದಿನಾಡಿಸಿಯುಂ ಮನದ ಬೇಸಱಿಂ ಕಳೆವೆಂದು ಸೈಪೆನ್ನೊಳೆಂ
ದಿಂಗಾದಪುದೋ!

ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ:— ಅಬ್ಬೆ! ಪಿಡಿ ನಡೆವಪೆನೆನುತುಮೆರಬೊಕ್ಕೆಱಿ
ಡಿಪಿಡುತೆ ಪೊಂಗಿ ತಾಯ ನಿಡುದೋಳ್ಗಂ ತಾಂಗಿ ಮೆಲ್ಲನೊತ್ತಿ ನೊಳಂಕಸು
ನೇಱಿ ನುಣ್ಗಲ್ಲಮಂ ಪಿಡಿದಲುಗಿಸಿ ಕಥೆಗಳ್ ನಡೆಗಲ್ತೆನೆನುತೆ ಕೇಳ್ವ ಕಂದ

ನೆಂದಿಂಗೆ ಪುಟ್ಟುವನೋ! ಆಡುತಾಡುತೆ, ನೆವಮಿಲ್ಲದೆ ನಗುತೆ ಪರಿದು ತಾಯ್ತಂದೆವಿರ್ ಮುಂತಿರೆ ಬೆನ್ನನೆ ಸಾರ್ದಯ್ಯನ ಕಣ್ಗಳಂ ಕಿಱುಗೈಗಳಿಂ ಮುಚ್ಚಿ ತಾನಾರೆಂದು ಕೇಳ್ವ, ಮಾತೆಯ ಮೇಲುದದ ಸೆಱಂಗಿನೊಳ್ ತಲೆಯಂ ಬೈತು ಆಂ ಗುಮ್ಮಂ ನುಂಗುವೆನಲ್ಲದೊಡೆ ತನಿವಣ್ಣನೀಯಿಮೆನಗೆನುತುಂ ಕಾಡುವ, ಪೆಱತೊರ್ವರ್ ತಂದೆಯ ಪಿಂದೆಸೆಯೊಳಡಂಗಿ ತಾನೆಲ್ಲಿರ್ಪೆನೆನುತಬ್ಬೆಯಂ ಕೇಳ್ವ, ಮತ್ತಮಂತೊರ್ವರ್ ಕೈಪಿಡಿಯಂ ಲೀಲೆಯಿಂ ಬಿಟ್ಟಿಸಿ ಮಾರ್ಪೊಳೆವ ಮುದ್ದುಮೊಗಮಂ ಪಡಿಗೂಸುಗೆತ್ತು ತನಗೆ ತಂದೀವುದೆಂದು ಛಲದಿಂ ಮಱುಗುವ, ಮಗುೞ್ದೊರ್ವರ್ ತಾಯ್ ಪೊಯ್ದಳೆಂದು ತಾತಂಗೆ ತೋಱುಪ, ತಾತನಬ್ಬರಿಸೆ ತಾಯೊಳ್ ದೂಱುವ, ನಿರ್ನೆರಂ ಜಱುಚುವ, ಜಱುಚಾಡಿ ಬೞಲ್ದು, ಬೞಲ್ದು ಮಱುಗುವ, ಮಱುಗಿ ಪರಿತಂದು ಅಬ್ಬೆಯ ಕಾಲಂ ಬಿಗಿವಿಡಿವ, ಬಿಗಿವಿಡಿದು ಬೆಣ್ಣೆಯನೀವುದೆಂದು ಮುಂಜೆಱಗಂ ಸೆಳೆವ, ಇಂತು ತನುಮನಮನಪ್ಪುಕೆಯ್ವ ದಿವ್ಯಸುಂದರವಿಗ್ರಹಂ ಕುಮಾರನೆನಗಪ್ಪನೆಂದಿಂಗೋ ಸಖೀ!

ಮುದ್ದಣಂ:– ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರೀ! ಇಂತು ತನಗೆ ಮಕ್ಕಳ್ ಪುಟ್ಟುತಿಲ್ಲೆಂದೊಂದು ಪಂಬಲ್ ಪಿರಿದಾಗೆ, ಗಱಿಗೆಗಱಿಗೆಗೆ ಬಾಡಿ ಬೆಂಡಾಗಿ, ಮತ್ತಂ ಕಂಡರಿಸಿದ ಬೆಳ್ಮರನೊಂದು ಪಾಪೆಗೆನಗೇಕೆ ಸಿಂಗರಮೆನಗೇತರ್ಕೆ ಭೋಜನಮೆನುತಿವಂ ಜೇಸಱಿನುಱಿನು ಆರೊಳಮೇನುಮನಾಡದೆ ನೋಡದೆ ಸಜ್ಜೆವನೆಗಾಗಿ ಪೋಪುದುಂ; ಚಂದ್ರಮತಿಯುಂ ನಲ್ವಾತಿನುಪಚರಿಸುತು ಮಾರಯ್ಯುತುಂ ಬೞಿವೋದಳ್.

ದೇವಿಯರಿನಿತೊಂದಿರವನೀಕ್ಷಿಸಿ ತೊಟ್ಟನೆ ದೂತಿಯೊರ್ವಳ್ ತಳರ್ದ ತಱಿಸಂದಿಂಗೊಂತೋಲಗಂ ಪರೆಯೆ, ಸಚಿವಂಬೆರಸು ಮಂತ್ರಣಂಗೊಳ್ವ ರಾಯನೆಡೆಗೆಯ್ತಂದು– ಜೀಯ! ಏನೆಂದಱಿಯೆನಕ್ಕನಿಂದು ಕಟ್ಟುಬ್ಬೆಗದೊಳಕುರ್ಗಂ; ಎನ್ನೊಳೆಂದಳಿಲ್ಲ. ನೆಟ್ಟನೆ ಸಜ್ಜೆವನೆಗೆ ಪೋಪುದುಂ, ಚಂದ್ರಮತಿ ತಾನುಂ ಬಲ್ದುಗುಡದಿಂ ಬೆಂಗೊಂಡೆಯ್ದಿದಳ್. ದೇವರೆ ದೇವಿಯರಿರವನಱಿಯಲಕ್ಕುಮೆಂದು, ಬಿನ್ನವಿಸೆ; ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನುಂ ಬಿಮ್ಮನೆೞ್ದು ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯಿಂ ಕಣ್ಗೆಟ್ಟು ಚಿಂತಾಪರವಶತೆಯಿಂ ನಡೆಗಂಬಂ ಬರ್ಪನಿತೆ ಬಂದು ಪಂದವಾಸಮಂ ಪುಗುತಂದು ರಾಣಿಯಂ ಪತ್ತೆ ಸಾರ್ದು

ಇದಿರೇೞ್ವಳಂ ವರ್ತಿಸಿ ತಾನುಮರ್ಧಾಸನಂಗೊಂಡಿಂತು ಬೆಸಗೊಂಡಂ:—

ದೇವಿ! ಕಡಲ ಶುಕ್ತಿಯಿಂ ಜಗುೞ್ದ ಸುಮುತ್ತುಗಳನುಂಡ ಮೀಂ
ಗಳೀಗಳುಗುೞ್ವುವಿಂತೆನೆ ನಿನ್ನೀಕಪೆಗಣ್ಗಳೆಳಕರ್ಣದಯೊಳಂ ಪರಂಪರೆ
ಯಿಂ ಪನಿಪನಿತು ಸುರಿವಶ್ರುಧಾರೆಯಿರವಿದೇಂ ಪೇೞ! ಅಂತು ಸುರಿದುಂ ಅಂ
ಜನವಿಮಿಶ್ರಿತಾಶ್ರುಧಾರೆಯಿದು ತೆಳ್ಗದಂಪಿನೊಳ್ ರನ್ನಗನ್ನಡಿಗೆ ಜೀವರೇಖೆ
ಯೆನೆ ಬರೆದ ನೀಲರೇಖೆಯು ಪಾಂಗಿನೊಳ್ಗೊಪ್ಪಿಯುಮೆನ್ನೆ*ದೆಗೊಂಡು ಕೃ
ಷ್ಣಶಲಾಕೆಯೆಂಬೊಲ್ ಪರಿಣಮಿಕುಮಿಂತೇಂ ಕಾಂತೆ! ಇಂದುಮುಖೀ!
ಇಂದೀಸಿರಿಮೊಗಂ ಪಗಲ್ಗಂಡ ಪೆಱೆಯಂತಿರೆ ಕಳೆಗುಂದಿಪತ್ತೇಕೆ? ಪತ್ತಂ
ಮತ್ತಗಜಕುಂಭಮಂಡಲಕ್ಕೆ ದೊರೆಸಪೀನ ಸುವೃತ್ತಪೀನಪಯೋಧರಂಗಳ್ಗೀ
ತೆಱನ ಕಂಪನಮೇತಕಾಯ್ತು? ನಿನ್ನೀಪೆಱೆನೊಸಲೊಳಿಟ್ಟ ಮೃಗಮದ
ತಿಲಕಮುದೆಸೆಗಿಡುವಿನಂ ಮೃಗಲಾಂಛನಮೆನಲ್ಕೆಸೆದುಮೆನ್ನ ಮನಕ್ಕೊಂದು
ಲಾಂಛನಮುನಾಗಿಪ್ಪುದಿದೇತಱ ಪರಿ ರಮಣಿ? ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ನಿನ್ನೀಕ
ಪೋಲದೊಳ್ ಬರೆದ ಮಕರಿಕಾಚಿತ್ರಪತ್ರಮಿದು ಬಗೆಗೆಟ್ಟಿರ್ಪನಮೆನಗಂ
ಬಗೆಗಿಡುವುದಿನಿತೊಂದುಮ್ಮಳಮೇಂ! ನಿನ್ನೀಪದಕಮಳಮೊಂದಿನಂತಿರೆ ಪ್ರೌ
ಢತೆಯ ನೇಸಱೆಳವೆಳಗಿನ ಪುಂಡರೀಕದಂತಲತ್ತಗೆಯ ಸಿಂಗರಮನೊಂದಿರ್ದು
ದಿಲ್ಲಮಿದೇಂ? ನುಡಿಯು! ಸುಯ್ದೆಲರ್ಗೆ ಕಂಪುದೋಱದಿದೇಕೆ? ಗುಬ್ಬಿ
ಗಂಕಣಮೇಕೆಯೊ ಕೆಲದೊಳ್ಗೊತ್ತಿರ್ದಂ, ಕಱಿಲೊಳೇಂ ಪಗೆ? ಅಂಬರಂ
ಮಲಿನಮಿದೇಂ? ಸೀತೆ! ನಿನಗೀತೆಱದ ದುಗುಡಂ ತಲೆದೋಱಿತೆಂತು?
ಎನ್ನಿಂ ಪುಟ್ಟಿತ್ತೊ, ನಿನ್ನ ಪರಿಜನರಿಂತೇಂ ಪೊಲ್ಲದ ಕಜ್ಜಮಂ ತಗುೞ್ಚಿಲ್ದ
ಮುದೊ? ಮೆಯ್ಯೊಳ್ ಸಲ್ಲದ ಬೇನೆಯಾಗಿರೆ ತನ್ನಿಂ ತಾನೆ ಮನಕ್ಕೆ ಬೇವ
ಸಮಾಯ್ತೇ? ಅತ್ತೆವಿರೇಂ ಬಯ್ದರೆ? ಎನ್ನೊತ್ತಿನ ಸಹಜಾತರಂತುಟು
ಅಣಕಿಸೆ ನಿನಗಾವತ್ತೆ ವಿಷಾದಂ? ದೂಸಱಿದಿತ್ತಣೆನಾಯ್ತರಸಿ ನಿನಗೆ ಸರ
ಸಿರುಹಾಕ್ಷೀ!

ಇಂತು ನಲ್ಲಳ ಕಟಾಕ್ಷದತ್ತಣಿಂ ಬಸಿವ ಕವೋಷ್ಣಬಾಷ್ಪವಾರಿ
ಯಂ ತನ್ನುತ್ತರಿಗೆಯ ಕಿಱ್ಸೆಱಂಗಿನಿಂ ತೊಡೆದುಂ, ನಿಟಿಲತಟದೊಳುಯ್ಯಲಾ
ಡುವ ಮುಂಗುರುಳನುಗುರ್ಗೊನೆಯಿಂ ತಿದಿರ್ದಿಯುಂ, ಕೆಲಕ್ಕೊಂದಿಸೆಕ್ಕಸ
ರಮಂ ನೈತು ನೇವರಿಸಿಯುಂ, ಅರೆವೆಱೆಗಲ್ಲಮನಲುಗಿಯುಂ, ಮೆಲ್ಲನಿ

ಯೆನಾರ್ಯನ ಜೀವಿತೇಶನ ನುಡಿಗೆ ಪಡಿನುಡಿಗುಡೆಯುಂ, ನುಡಿಯದಿರೆಯು ಮಾಱದೆ ಕಾಂತೆ ಕೆಲದ ಕೆಳದಿಯುಂ ಮಾಲಿಸಂದವಳ್— ಜೀಯ! ಮಱೆ ವೊಕ್ಕರ್ಗೆ ಸೊಗಮನೀವ ಕಲ್ಪಾಂಘ್ರಿಪನಂತಿರೆ ನೀಂ ಬೞಿಯೊಳಿರೆ ದೇವಿಯರ್ಗೆ ಪೆಱತಾವುದುಂ ಮನಕೆ ನೋವಲ್ತು; ಮಕ್ಕಳಂ ಪೆತ್ತೋವ ಸೈಪು ತನ್ನೊಳಿನ್ನುಮಾಯ್ತಿಲ್ಲಮೆಂಬೊಂದುಬ್ಬೆಗಮೊಂದಾನಱಿವೆಂ: ಪೆಣ್ಗಳ್ಗದು ಸಾಜಮೆ, ಎಂದಳ್.

ಮುದ್ದಣಂ:— ಬಾಲೆ! ಚಂದ್ರಮತಿಯಿಂತೆಂಬುದುಂ ರಘುಪ್ರವರನುಂ ಮನಮುಱುಗಿ ಇನಿಸುಂ ಪೊೞ್ತು ಜಾನಿಸಿ ಬಗೆಯಱಿತು ಮತ್ತಂ ನಿಜಕಾಂತೆಗೆ— ರಮಣೀ! ನಿನ್ನೆರಂ ಮಱುಗಲೇನಕ್ಕುಂ? ಇಂತಿವೆಲ್ಲಂ ವಿಧಿವಶಮಲ್ತೆ! ದೈವಮೊಂದು ಕಣ್ದೆಱೆಯೆ ಗುರುಜನಮನುಗ್ರಹಿಸೆ ಪಿರಿಯರ್ ಪರಸೆ ದೊರ್ತಿತೇಂ? ಇದರ್ಕೆನ್ನಯ್ಯನೆ ಪ್ರಮಾಣಂ. ಅಂತದಱಿಂದೆ ಮನಂ ನಿಶ್ಚಿಂತಮಪ್ಪಂತು ನೀಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂ ಕುಲದೈವಮನರ್ಚಿಸುತುಂ ಗುರುಜನಂಗಳಂ ಪೂಜಿಸುತುಂ ಪಿರಿಯರಂ ಸಂಭಾವಿಸುತುಂ ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣರಂ ಸೇವಿಸುತುಮಿರೆ ಎಮ್ಮೊಳೆಲ್ಲರುಮನುಗ್ರಹಿಸೆ ಸಂತಾನಮಕ್ಕುಮೆಂದಱಿವೆಂ. ಆನುಂ ವ್ರತಹೋಮಾದಿಗಳಿಂ ದೇವರ್ಕಳಂ ಮೆಚ್ಚಿಸುತುಂ ಸಗ್ಗಗತೊಡಸಾದಿಗನಪ್ಪಂತೆಯುಂ ಸೂರ್ಯಾನ್ವಯಮೆನ್ನೊಳ್ ತಡೆವ್ರದೆಂಬ ಲೋಗರೊಂದಪವಾದಂ ಪೊರ್ದದಂತೆಯುಂ ನೋೞ್ಪೆನೆಂದು ಕಾಂತೆಯುಂ ಸಂತವಿಟ್ಟು ತಳ್ಕೈಸಿ ಕಳುಪಿ ತಾನೋಲಗಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂಗೈದಂ.

ಮನೋರಮೆ! ವಿಸ್ತಾರಂ ಸಾಲ್ಗುಂ. ಇಂತು ಕೆಲವಾನುಂ ದಿನಂಗಳ್ ಕೞಿಯೆ ಲೋಕಪದ್ಧತಿಮನೊಳಕೊಂಡು ಸೀತೆಗೆ ನೀರ್ ನಿಂದು ದಿನಕ್ರಮದಿಂ ಬಸಿಱ್ ಬಳೆಯೆ, ತ್ರಿವಳಿಗಳೞಿಯೆ, ಮೊಗಂ ತೆಳಂಬೊಳೆಯೆ, ಚೂಚುಕಂ ಕಪ್ಪಂ ತಳೆಯೆ, ನಡು ಬಡತನದೊಂದಪವಾದಮನುೞಿಯೆ, ನುಡಿ ಬೇಸಱಂ ಬೆರೆಯೆ, ನಡೆಗಲಸು ನೆರೆಯೆ, ನಿಡುಬಾಸೆ ನೇರಂ ನೆಱೆಯೆ, ನೋಟದ ಗಾಡಿ ತಗ್ಗೆ, ಮನಕೆ ಪ್ರಮದಮಯಕೆ ಪ್ರಮುಂಗೊಳೆ, ಸೀತೆ ಬಸಿಱಿಯಾದಳ್. ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್ ಗರ್ಭಧಾರಣಮೆಂಬ ತೃತೀಯಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

‖ ಪಂಚಮಾಶ್ವಾಸಂ ‖

ಮುದ್ದಣಂ:— ಪ್ರಾಣನಾಯಿಕೆ! ಇಂತು ಭೂಜಾತೆ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದಳಾಗೆ, ನಾಡೆ ನಾಡೆ ಸಂತಸಗಡಲೊಳೋಲಾಡುತಿರ್ದುದು; ಬಂಧುಜನಂಗಳ ಸಮ್ಮೋದಮುಂ ಪರಿಜನಂಗಳುತ್ಸವದೇೞ್ಗೆಯುಂ ಪಿರಿದಾಯ್ತು; ಎತ್ತಲುಮೊಸಗೆವಱೆ ಮೊೞಗಿದತ್ತು; ಭೂಸುರರ್ ದಾನದಕ್ಷಿಣೆಗಳಿಂ ತಣಿದರ್; ನೆರೆದ ದೀನಾಂಧಬಧಿರಕುಬ್ಜವರ್ಗಂ ಸ್ವರ್ಗಸುಖಾನುಭವದೊಳಿರ್ದತ್ತು.

ಅವೇಳೆಯೊಳೊರ್ಮೆ ಶ್ರೀರಘುಪ್ರವರಂ ಕಾಂತೆವೆರಸು ಕಟ್ಟಱಕದ ಸಲ್ಲಾಪದಿಂ ಜೈಗಿನೊಳ್ ರಾಣಿವಾಸದ ಮೊಗಸಾಲೆಯೊಳಿರೆ ಸೀತೆ ಕಾಂತಂಗೆ— ನಾಥ! ಬಲ್ಬೇಸಗೆ ಕಣಾ! ಆನಿದುಮನೊಳಕೊಂಡಿರ್ದಲ್ಲೆನ್ನ ಮನಂ, ಅದಱಿಂ ವನದೊಳಾಶ್ರಮಂಗಳ ಋಷಿಪತ್ನಿಯರಂ ಕಂಡು ಸುಖಸಲ್ಲಾಪಂಗೊಂಡವರೊಡನಾಟದಿನಾನುಂ ಕಿಱಿದುಂ ದಿನಮಿರ್ದು ಮರಲ್ದು ಬರಲಕ್ಕುಮೆಂದು ಬಯಸುವೆನೆನೆ; ರಾಯುಂ— ಅಂತೆಯೆ ಅಕ್ಕೆ! ಆದೊಡೆ ಒರ್ವಳೆ ಪೋಪುದಲ್ತು; ಕೂಡಿ ಪೋಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಂ ಪೇೞ್ದಟ್ಟುವೆನೆಂದು ಮಾರ್ನುಡಿದಂ.

ಆಗಳ್ ಸಪ್ತಾಶ್ವಂ ನಿಚ್ಚಪಯಣದೊಳ್ ಬಳ್ಬಳಿಲ್ದಶ್ವಸಪ್ತಕಮಂ ಕಡಲೊಳ್ ಮಯ್ಗರ್ಚೆ ನೀರ್ಗುಡಿಸಲ್ಕೆಂದು ಸಾರಥಿಯ ನೇರ್ಪಡಿಸಿ ತಾಂ ತೇರಿನಿೞಿದನೆನೆ ಪಡುವೆಟ್ಟನೆಡೆಯೊಳ್ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮೆಯ್ಗರೆಯಲೊಡಂ ಲೋಕಯಾತ್ರೆಗೈದು ಮನೆಯುಂ ಪುಗುತರ್ಪಿನಿಯಂಗೆ ಚರಮದಿಕ್ಕಾಂತೆ ರನ್ನವಟ್ಟೆಲೊಳ್ ಪಿಂಗದೆತ್ತಿದಾರತಿಯ ಕೆಂಬೆಳಗೆನೆ ಸಂಧ್ಯಾರಾಗಮೊತ್ತಂ ಪರಿಯೆ; ಒಲ್ಗಾಲಂಬಿಡಿದು ನೀನೆ ಗತಿಯೆಂದು ಸನ್ನಿಯಿಂ ನಂಬಿದಳಂ ಮಱೆದು ಸವತಿಯೊಂದು ಪಿಸುಣ್ಗೆ ಎಱೆಯುಂ ಮಾಱುವೋಗನೆಂಬೊಂದುಬ್ಬೆಗದಿಂ ಕೊರಗಿದಳೆನೆ ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಡೆ ಬಾಡೆ; ಜೇಡ ಗಡಾ! ಮುನಿಸು ನಿನಗಿನಿಯನೊಳಕ್ಕಟಾ! ಜೇಟವ ಸೂೞಿಂ ಬಾಡಿ ಬಸಂಗೆಟ್ಟುದನಿಂದು ನಿಂದು ಕಾಂತೆಗಱಿಪಿ ಬೞಿಯುಟ್ಟುವೆಮನಿತೊಂದು ಪ್ರೌೞ್ತು ಸ್ಮೈತಿಪುರ್ದೆಂದು ಸಂತಯಿಸಿ ನೂದು ಪೋಪವೆನೆ ಮುಯ್ಯೋರಡಿಗಳೊಳ್; ಪಗಲ್ ಜಗುಬ್ಬಿದು. ಪಕ್ಕಿಗಳೊದೊಂದೆನಿಯು ಮೇಲಿಂ ತಣಿದುಂ ದಿನಾವಸಾನದೊಳಾಗಳಾಗಲ್ ಕಂಡ ಬಿಸ

ದಮನೊಳಗೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ಬಳಗಕ್ಕೆ ತಿಳಿಪಿ ಸಲ್ಲಪಿಸುತೆ ಪೋಪುವೆನೆ ಮಂದಸ್ವರಂಬೆರೆಯೆ ಕುವಿದು ನಿಜಾಶ್ರಯಂಗಳಂ ಸಾರ್ದುವು. ಮತ್ತಂ ವಿಪ್ರರ್ ಎತ್ತಿದ ಸೇರೆಗ್ಗೈಯೊಳ್ ಸಂಧ್ಯಾಮಂಟಪಮನಲಂಕರಿಸೆಯುಂ, ವೈಹಾಳಿಯನುೞಿದು ಬಾಹುಜನಿವಹಂ ಬೀಡಂ ಪುಗುತರೆಯುಂ, ಬ್ಯೋರದವಸರದಿಂ ಮೆಯ್ವೆಗೆದು ಬಣಂಜಿಗರ ನೆರವಿ ತಮತಮಗೆ ಪೊಸವರದಿನೆಣಿಕೆಯೊಳಿರೆಯುಂ, ಬವಸಿನೊಂದು ಕಜ್ಜಮಂ ತವಿಸಿ ಬೇಸಗೆಗೆ ಕುಡಿಯರ್ ಕಡುಸುವಸ್ತ್ರಾನವಿನೋದದೆಡೆಯೊಳ್ ನೆರೆದು ಶ್ರೀರಾಮಲೀಲಾವಿನೋದಮಂ ಪಾಡುತಿರೆಯುಂ, ಬಾಲಕರ್ ಆಟಪಾಟಂಗಳಂ ಮಱೆದು ತಾಯ್ವಿರೊತ್ತಂ ಪತ್ತಿರೆಯುಂ, ಮುಚ್ಚಂಜೆ ಸೊಗಯಿಸಿದುದು.

ಅನಿತಱೊಳ್ ನೀಲಿಯ ಕಡುವಣ್ಣದೊಳೆಱ್ದ ಪಂದಿಯ ತೊವಲಂ ಮುಸುಂಕಿಟ್ಟು ಮೈದೋಱದೆ ಲೋಕಮಂ ನುಂಗಲ್ಕೆಂದು ಬಂದ ಮಂದೇಹರಾಕ್ಷಸನೆನೆ ಕತ್ತಲೆಯೆತ್ತಂ ಪರ್ಬಿದುದು. ಇದು ನಾಡಿದು ಕಾಡಿದು ನೆರೆಯಿದು ಕೆಱೆಯಿದು ನೆಲನಿದು ಪೊಲನಿದು ಬೆಟ್ಟಿದು ತಿಟ್ಟಿದು ನರನಿದು ಮರನಿದು ಪರಿಯಿದೋವರಿಯಿದೆಂದು ಬಗೆಯಲ್ಬಾರದಾಯ್ತು. ಆ ಸಮಯದೊಳ್ ಪಗೆಯ ಸುಱಿವನಱಿವೊಡೆಂದು ಬಿಸುಗೈಯನಟ್ಟಿದ ಬೇಹುಕಾಱರ ಸೋವೆನಲಾಗಸದೊಳೆಡೆಯೆಡೆಯೊಳಱಿಲುಂ, ಭೂಮುಖದ ಮನೆಮನೆಯೊಳ್ ಸೊಡರುಮೆಸೆದುವು; ದೇಗುಲದ ಭೇರಿ ಮೊೞಗೆ, ಸಂಕಿನೊಂದು ನಿಡುಸರಂ ಪೆರ್ಚೆ, ಡಕ್ಕೆಯ ಜೇಗಟೆಯ ಬಿಱುಸರಂ ಬಿಱುಸಾಗೆ, ರಜನೀಮುಖಮೆಡ್ತಮಾದುದು.

ಇಂತಿರೆ ಅತ್ತಲರಸುಗೆಯ್ಮೆಯ ಕಜ್ಜದುಜ್ಜುಗಂಬಿಡಿದು ನಾಣಿಗರಿರವನಾರಯ್ವೊಡೆಂದು ರಾಯನಟ್ಟಿದ ಬೇಹಿನವರ್ ಮಱೆರೂಪಿಂ ಬೀದಿಗಳೊಳ್ ಬರೆವರೆ– ಸೊಗವಿಂಬಾಗೆ ತಂತಮ್ಮ ಕೆಳೆಯರಂ ಕಾಣುತೊಂಪರೆಗಱಿಗೆ ಸಲ್ಲೀಲೆಯಿಂ ನಲ್ವಾತುಗುಡಲ್ಕೆಂದು ನೆರೆವನೆಯುಂ ಪೋಪ ಬರ್ಪ ಜವ್ವನಿಗರ ನಡೆನಿಱುಗೆಯಿನಿಡಿಕಿಱಿವ ಪಂತಿಯಿಂ; ವೇದವೇದಾಂತಪರರೊಬ್ಬತಮೊಡಗೂಡಿ ಚರ್ಚೆಯಿಂ ಪರತತ್ತ್ವಮನಱಿಕೆಗೆಯ್ವ ಜಾಣರೊಂದು ನೆರವಿಯಿಂ; ಕೊರಲ ನುಣ್ದನಿ ಬೀಣೆಯಿಂಚರಂ ಪುರಿಗೊಳೆ, ಮರ್ದಳೆಯ ತಾಳದ ಲಯಂ ಜತಿಗುಡೆ, ತಾನನೋಜೆಯೊಳ್ ತಾರಮಂದ್ರವಿಭೇದದಿಂ, ಜೇಂ

ಗೊಡವಮಂ ಮುಸುಱಿ ಮೊರೆವ ಮಱಿದುಂಬಿಗಳ ಗಾನದಂತೆ, ಮಧುಮಾಸ
ದೊಳ್ ಕೈವಂದ ಮಾಮರನೆಳದಳಿರಂ ಮನಂಬುಗೆ ಸವಿದು ಕೊರ್ವಿ ಕುಕಿ
ಲ್ವ ಗಂಡುಗೋಗಿಲೆಯ ಮಂಜುಳಸ್ವರದಂತೆ, ಆರಕ್ತಮಾದ ನೇಱಿಲಂ
ಕೊಕ್ಕಿಂ ಕ*ರ್ದುಂಕಿ ಚಂಚೂಪುಟಮನೂಱಿ ಅರೆಗಣ್ಮುಚ್ಚಿ ಪಕ್ಷಯು
ಗ್ಮಂ ಸಂಚಳಿಸೆ ಮಧುರಾಸವಮಂ ಸೀಯೆನೆ ಬರೆ ಪೀರ್ದು ತಣಿದುಂ ಸೊ
ರ್ಕಿಂ ಗಱಿಪುವರಗಿಳಿಯ ಬಿಡುನುಡಿಯ ಭಂಗಿಯಂತೆ, ಕರ್ಣರಸಾಯನ
ಮಾಗೆ ಶ್ರೀರಾಮನಂ ಪಾಡಿ ಪೊಗೞ್ವ ಗಾಯಕಸಂದೋಹದಿಂ; ಬಗೆಯೆಂ
ತಂತು ಪಾಡು, ಪಾಡೆಂತಂತು ಹಾವಂ, ಹಾವಮೆಂತಂತು ಭಾವಂ, ಪುದುಂಗೊ
ಳೆ ನವರಸೋದಯಕೆ ಪಡಿವೆತ್ತಾಡುವ ನಟ್ಟುವಿಗರ ಕೂಟದಿಂ; ಜಾರಚೋ
ರರತ್ತಣಿಂ ಭೀತಿಯಣಂ ನಾಡೊಳಿಲ್ಲೆನೆ ಬಾಗಿಲಂ ಪಡಿದೆಱೆದು ಬೊಂಬಾ
ಳಂಗಳನುರಿಯಿಸಿ ತಾಂ ನಿದ್ರೆವೋದ ಸಜ್ಜನರ ಸಜ್ಜುಗೊಂಡ ಬೀಡುಗಳ
ಸಾಲ್ಗಳಿಂ; ಅನಾಥರುಂಡಿಲ್ಲದೊಡೆ ಬರ್ಪುದು, ತಂಗಱಿಲ್ತು, ಕವನ್ನಮುಲ್ತು,
ಪೂರಣಗಡುಬುಂಟು, ಓಗರಮುಂಟು, ಅಳೆಯುಂಟು, ಈಗಳೆ ಇಕ್ಕು
ವೆಂ, ತಳ್ವದಿರಿಮೆಂದು ತಲೆವಾಗಿಲೊಳ್ ನಿಂದು ಕರೆವ ಮುತ್ತೈದೆಯರ
ತಂಡದಿಂ; ಕೇರಿಗಳ್ ಸೊಗಯಿಸೆ– ನಾಡಂ ಸುತ್ತಿ ಕಂಡುಪನಱಿಪಲ್ಕೆಂದು
ಸೋದರರಿಂ ಬಳಸಿ ಬಣ್ಣದ ಚೌಕಿಗೆಯೊಳಿರ್ಪ ರಾಯನಂ ಕಂಡು
ದೂರದಿಂ ತಲೆವಾಗೆ; ರಾಘವನಾತಂಗಳ್ಗೆ– ನಾಡೊಳ್ ಲೋಗರ್ಗೆ ಸೊಗಕೆ
ಕುಂದಿಲ್ಲಮಲ್ತೆ, ಆಜ್ಞೆಗೆ ಭಂಗಮಿರದಲೆ! ರಾಯನಂ ನಿಂದಿಸರಲೆ! ಇಂದಿ
ನ ವಾರ್ತೆಯೇಂ? ಪೇೞಿಮೆಂದಂ. ಆಗಳ್ ಬೇಹುಕಾಱರ್– ಜೀಯ!
ಮೂಜಗಮಂ ಕಾವ ನೀಂ ನೆರೆಯಿರ್ದು ತಿರೆಯಂ ಪೊರೆವಂದು ಲೋಗರ್ಗೆ
ಸೊಗಕ್ಕೆ ಕುಂದೆ! ವಿಶ್ವಮೆಲ್ಲಂ ನಿನ್ನಾಣತಿಯೊಳಿರ್ಪಿನಂ ಪುಱಿವಾನಸರ್
ದೂಱಲಾರ್ಪರೆ! ನಾಮಮೊಂದು ದೇಹಿಗಳ್ಗೆ ತಾರಕಮಂತ್ರಮಾಗಿರ್ಪಿನಂ
ಪಱಿಯಲುಂಟೆ! ಮೇಣುಂ ಮುಮ್ಮೆಯ್ಯ ದುಷ್ಕೃತಿಗಳ್ ನಿಗುಂಬಿಸೆ ಬಾ
ಲ್ಕೆಯೊಂದು ತಗದೆ, ಮಿಱಿತ್ತು ಪೊಱತ್ತುಂ ಪಾರೆ ಪಾಪರ್ ದೇವರಂ ತೆಗೞಿಸ
ಲೊಡಮೇನಕ್ಕುಂ? ಚಕೋರಂ ಚಂದ್ರಮನಂ, ಸೋಂಬಂ ಪಗಲಂ, ಪಾಷಂ
ಡಿ ವೇದಂಗಳಂ ಪಱಿವಂತಿರಕ್ಕುಮೆಂಬುದುಂ; ಅಳ್ದಂ ಮತ್ತಮಾಚರ
ರ್ಗೆ–ಮಾಂಜಮುಸಿರಿಂ, ಬನ್ನಣೆಯ ನುಡಿಜಾಣ್ಮೆಗವಸರಮಲ್ತು, ಕಂಡುಮಂ

ಪೇೞ್ವುದೆನೆ; ಒರ್ವನೊರ್ವನ ಮೊಗಮನವಲೋಕಿಸುತೆ ಮೋನಮಿರ್ದರ್. ಇಂತಿರೆ ಮತ್ತಂ ಮತ್ತಂ ರಾಯನೇನಾನುಮೊಂದು ಪ್ರಸವಾರ್ತೆಯಿರ್ಕುಮೆಂದು ಚಾರರ ಭಂಗಿಯಿನಱಿತು— ಎನ್ನಾಣೆ! ಅಯ್ಯನಾಣೆ! ಪೇೞಿಂ, ಮನ್ನಿಪೆಂ, ಅಲ್ಲದೊಡೆ ನಿಮ್ಮಂ ಶೂಲದ ತುತ್ತತುದಿಯೊಳ್ ಕಾಣ್ಬಿರೆಂದು ಪ್ರರ್ವಿನ ಜರ್ವಿಂ ಗದಱೆ; ಅವರೊಳೊರ್ವಂ ಕಂಪಿತಕಾಯಂ ಪಾದಾವನತ ಶಿರನಿಂತು ಬಿನ್ನವಿಸಿದಂ:— ಕಾವಂ ನೀಂ ಮೆಯ್ವೆತ್ತಿರೆ ಪೆಱಱಲುಂಟೆ? ಮೇಣ್ ನನ್ನಿಯನಾಣ್ಮನೊಳ್ ಬಯ್ತಿಡಲೊಡಮೆವಗಾವ ಬಟ್ಟೆ? ಗಾವಿಲಂ ಕಱುಬಿಂ ಪೇೞ್ದೊಂದು ನಿಷ್ಠುರೋಕ್ತಿಯಂ ದೇವರ್ಗೆ ನಿವೇದಿಸುವುದನುಚಿತಮೆಂದು ಮಾಣ್ದೆವೈಸೆ! ಬಲ್ಲರ ಬಲ್ಲಹಂ ಕಾವ್ರೊಡಿಂತಿದು— ನಡುಗೇರಿಯೊಳೊರ್ವನಸಗಂ ಪೆಂಡತಿ ಮುಳಿಸಿಂ ಪೇೞದೆ ತವರ್ಮನೆಗೆ ಪೋಪುದುಂ, ಕಳ್ವನಂದಳ್ಗೆ ಬುದ್ಧಿವೇೞ್ದು ತಾಯ್ತಂದೆವಿರ್ ಬೞಿವಂಗಳಿಯಂಗೊಪ್ಪಿಸಲೆಂದು ಕೋಪಮಂ ತಿಳಿಪಲೊಡಂ, 'ಅಗಲ್ದ ಮಡದಿಯಂ ರಘುಜನಂತಿರೆ ಕೊಂಡಾಳೆಂ ಬಾೞೆಂ'' ಎಂದು ಬಿಱುನುಡಿದಂ. ಕರ್ಣಕಠೋರಮಾಗೆ ಕೊಡಂಕೆಗಳಂ ಮುಚ್ಚುತಲ್ಲಿಂ ತಳರ್ದೆವು. ಇಂತಿದೊಂದು ವಾರ್ತೆಯಲ್ಲದಾವುದುಮಂ ಕೇಳ್ದಿಲ್ಲೆಂದು ಮಗುೞ್ದೆಱಗೆ ರಾಯನವರಂ ಕೈಸನ್ನೆಯಿಂ ಕಳಿಪಿದಂ.

ಗರತಿ! ಮುಂಗಾರ ಮೊೞಗಿನತ್ತಣಿಂ ಪೊಡೆಗಿಡುವೆಳಕೞಿಲೆಯೆನೆ ಮಂಡಲೇಶ್ವರಂ ರಜಕನೊಂದು ಪರುಷೋಕ್ತಿಗೆ ಮನಗೆಟ್ಟುಂ ಮರವಟ್ಟುಂ ವಿಚಾರಪರಂ ಮತ್ತಂ ನೀಡುಮೋಣಿಕೆಯೊಳ್ ನಿಟ್ಟುಸಿರ ಕಟ್ಟುಬ್ಬಸದಿಂ ತನಗೆ ತಾಂ— ಹಾ! ಹಾ! ಪ್ರೊಂಜರಿಗೆಯೆಂದೇ ಎರ್ದೆ*ಗೊತ್ತಿದೆಂ, ಇಂತು ಕರುಳಂ ಕೊಱೆಗುಮೆಂದಱಿತೆನಿಲ್ಲಕ್ಕಟಾ! ಪಾವನೆಯೆಂದೇ ಒಪ್ಪುಗೊಂಡೆನವಱನೀಂ ವಿಲಗಮೊಂದಕ್ಕೆ ತಲೆಮುಟ್ಟೆಂ. ಆಃ! ರಜಕನೆನ್ನ ನೇಱಿಸಿದನಿಲ್ಲ ಮಾಡಮೆಟ್ಟಿಱಿಸಿದಂ. ಸಾಜಂ. ಆಗಳ್ ರಕ್ಕಸನ ಬಂದಿಯೊಳ್ ಬಾೞ್ದಳಂ ಮಗುೞ್ದಮಾನಾಳ್ವೊಡಕ್ಕುಮೆ? ಮಾತೇಂ, ಸೀತೆ ಮನ್ಮನಃಪ್ರೀತೆಯೆಂದೊಡಂಬಟ್ಟೆಂ, ಇಂತು ಲೋಗರ ಮಾತಿಂಗೆ ಕೈಗಿಡುವೆನೆಂದೆಣಿಸದಾದೆಂ. ಇನ್ನೇವೆಂ? ಕೆಯ್ದೊಲನೊಳ್ ಬೆಳೆದ ಕುಱುಂಬುಲ್ಲಂ ಕಿೞ್ತು ಬಿಸುಡುವಂತಿರೆ ಸೀತೆಯುಂ ಬಿಡುವೆಂ ಎಂದೇ ಬಗೆದು ಬೞಿಯಂ ಸೋದರರೊಳ್

ಲಕ್ಷ್ಮಣಂಗೆ- ಕೇಳ್ದೈತಮ್ಮ! ಎಮ್ಮೀಬೞಿಗಡರ್ದ ಪೞಿವಂ! ಮುನ್ನಂ ಲಂಕೆಯೊಳ್ ನೀನೆ ಪೇೞ್ದೆಯಲ್ತೆ ಸೀತೆ ಪೂತೆ, ಅವಳಂ ಕೈಕೊಳ್ವುದೆಂದು. ಈಗಳೇನಾಯ್ತು! ಎನೆ; ಮಱುಮಾತಿನೊಳ್ ಭರತಂ—ಸೌಮಿತ್ರಿ, ಪೇೞ್ವುದೇಂ! ಎಮ್ಮಯ್ಯಂ ಪೇೞ್ದನೆ? ಅಗ್ನಿ ಪೇೞ್ದನೆ? ದೇವರ್ಕಳ್ ಪೇೞ್ದರೆ? ಭೂದೇವಿ ತಾಂ ಪೇೞ್ದಳೆ? ಧೂರ್ತನೊರ್ವಂ ಪೇೞ್ದ ನಾಣ್ನುಡಿಯ ನೆವಂ ಪಿಡಿದು ದೇವಿಯರೊಳ್ ಕುಂದನೆಣಿಸಲ್ಬಾರದೆಂದು ಕೈಮುಗಿಗಂ. ಅದರ್ಕಗ್ರಜಂ- ತಮ್ಮ! ಚೆಮ್ಮನಿರ್: ನೀನಱಿಯಯ್. ಧರ್ಮವಂತುಟು. ಅಪವಾದಂ ಪೊರ್ದಿದಿಂಬೞಿಯುಂ ದೂಷಿತೆಯಾದೀಮಡದಿಯುಂ ಬಿಟ್ಟಲ್ಲದೆ ಮಾಣೆನೆಂಬುದುಂ; ಭರತಂ ಕಿವಿಗಳಂ ಮುಡಿಕೆಗೆಯ್ಯೆ; ಶತ್ರುಹಂ—ಅಣ್ಣಯ್ಯ! ದೇವಿ ಸಾಕ್ಷಾಲ್ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯೆಂಬುದಂ ನೀನಱಿಯೆಯ? ಇಂತಿರೆಯುಂ ಸೈಪಿನ ಬಿತ್ತಂ, ನನ್ನಿಗಾಗರಮಂ, ಸೊಗದ ಬೀಡಂ, ಸಿರಿಯ ನೆಲೆಯುಂ, ಸಿಂಗರದ ಕಣಿಯುಂ, ನಿನ್ನೀಕೊಂಡಾಟದ ರಮಣಿಯುಂ, ಅರೆಮೆಯ್ಯಂ ಬಿಡುವುದೆಂಬರೇ! ಕಿಱುಗೂಸಂ ನಿನ್ನ ಕೈಯೊಳೀವಂದು ಜನಕನೇನೆಂದಂ, ಅಗ್ನಿಸಾಕ್ಷಿಯೊಳ್ ನೀನೆ ಏನೆಂದೈ! ಹಾ! ರಾಘವಾ! ಪಾವಕಪಾವನೆಯಂ ತೊಱೆಯಲ್ಕಿಂತು ಮನಂದಂದಯ್? ದೇವ! ಕರುಣಾಕರನೆಂಬ ಬಿರುದಿಂಗಿದು ತಗುಗುಮೆ! ನಿನ್ನೀಜನಕೆ ನಿನ್ನೀಪೆರ್ಮೆಗೆ ನಿನ್ನೀಬೀರಕಿಂತಿದು ಪಾಡೇ! ಸೀತೆಯನುೞಿಪುಂ ಸತ್ಯದೇವತೆಗಿನ್ನೆಡೆಯಾವುದು? ಭೂಮಾತೆಯೆಂತು ಪೊತ್ತಿರ್ಪಳ್! ಅಕ್ಕಟಾ! ನರಿಯೂೞಿಡೆ ಸುರಲೋಕಂ ಪಾೞ್ಪೋಕುಮೆ! ನಾಯ್ ಬಗುಳೆ ರಾವುತಂ ಕೀೞುಗುಮೆ! ಪಂದಿಯೊಂದು ಡುಱುಕೆಂದೊಡೆ ಸಿಂಗಮುಂಡಲೆವುದೆ! ಕೂಳಂ ಕೊಱಚಾಮೆ ನೀನೊಂದಾಡುವುದೇ! ಎನ್ನಾಣೆ, ಮಾತೆಯಾಣೆ, ಸೀತೆ ನೀತಿಗೆಟ್ಟಳಲ್ಲಂ. ಕಾವುದು ಕಾವುದೆಂದು ಕೈಯೊಡ್ಡಿ ಬೇಡುವುದುಂ; ಮತ್ತಂ ರಾಘವಂ ಸೋದರರ್ಗೆ- ಬಲ್ಲೆಂ ಬಲ್ಲೆನವಳಯೋನಿಜೆಯೆಂಬುದಂ ಪಾವನೆಯೆಂಬುದಂ ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕೆಯೆಂಬುದಂ. ಆದೊಡಮೀಗಳೆನ್ನಳವಲ್ತು; ತೆಗಳ್ಗೆ ಮಾಱುವೋದೆಂ. ಜನರಿಂತು ಬೋದಿಸೆ ಪುದುವಾೞ್ವೆಸೆಂತೊ! ಅವಱಿನೆನ್ನಂ ನಿರ್ನಿಮಿತ್ತದಿಂ ತಪೆಯದೆ ಯಥೇಷ್ಟಂ ಪೋಗಿಮೆಂದುಂ ಮಾಣೆ ನಿರ್ಮೋಕನಿರ್ಮುಕ್ತನಿರ್ಮಲನಪ್ಪ ಫಣಿಯೆಂತಂತೀಸೀತೆಯಂ ತೊಱೆವೆ ಸೊಗಂಬಾೞ್ವೆನಿದು ಸಿದ್ಧಮೆಂ

ದು ದುಗುಡದೊಂದು ಕಾಯ್ಪಿಂ ಜಡಿದು ನುಡಿವಗ್ರಜನಂ ಕಂಡುಂ ಕಾಣದೆ ಹಾಹಾರಾವಂಗೆಯ್ಯುತೆ ಭರತಶತ್ರುಘ್ನರ್ ಪಿಂಜರಿದರ್.

ಆಗಳ್ ರಾವಣಾರಿ ಬಾಗುಟೊಂದು ಬಿಗುರ್ಪಿಂ ತಲೆ ತಿಣ್ಣಮಾಗೆ ಕೆಕ್ಕೆಯುಂ ಕರತಲದೊಳೂಱಿಯುಂ ಕರತಲಮಸಿದು ಬಳ್ಕೆ ಅಂಕದೊಳಿಟ್ಟಮಂಕಂ ಕದಕ್ಕದಿಸೆ ನೆಲನೊಳ್ ಧರಿಸಿಯುಂ ನೆಲಂ ಸಲೆದಪ್ಪಿ ತಾನೆ ತಲೆಮಟ್ಟುಂ ಕಂಬನಿಗಱೆಯುತೆ ಕೆಲದೊಳ್ ಕೈಗಟ್ಟಿ ನಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಂ ಕರೆದು– ಅಣುಗದಮ್ಮ! ಇತ್ತಲ್ ಬಾರೈ! ಅಂದಂದಿಂಗಮೆನ್ನಾಣತಿಯಂ ಮೀಱಿದೆಯಿಲ್ಲಂ ಬಲ್ಲೆಂ; ಈಗಳ್ ಪೇಱಿಗೆ ಕಱೆಯೆಂತಂತೆಮ್ಮೀಬಱಿಗೆ ಪಱಿಯೊಪವಿವತ್ತೀಜಾನಕಿಯ ದೂಸಱಿನಾಕೆಯುಂ ಕಾನನಕ್ಕುಯ್ದು ತೊಱೆದು ಬಾರಾ! ಎಂದಂ. ಅದರ್ಕೆ ಸೌಮಿತ್ರಿ– ಜೀಯ! ಅಣ್ಣನಾಜ್ಞೆಯಂ ಮೀಱಿ ನಡೆಯೆ ಕುಂಭೀಪಾಕಂ, ನಿರ್ದುಷ್ಟೆಯಾದೀಅತ್ತಿಗೆಯನಱಿದುಂ ನಟ್ಟಡವಿಗುಯ್ದು ಬಿಡೆ ರೌರವಂ. ಎನ್ನೊಡೆಯ! ಅದಱೊಳಂ ತುಂಬಿದ ಬಸಿಱೆಯಳ್ತೆ! ಎಂತಯ್ ಕೊಂಡುಯ್ದು ಪಾಪಿ ಕೈವಲ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ಬಿಡುವಂತಿರೆ, ನಿರ್ಘೃಣನಾಂ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ಬಿಡುವೆಂ, ಎಂಬುದುಂ; ಮತ್ತಂ ಮತ್ತಂ ರಾಘವಂ ಛಲಮಂ ಪಿಡಿದು– ಬಾಲ! ಇಂತುಸಿರಲಾಗದೈ, ಏಸಂ ದೋಸಮಿಲ್ಲಂ, ಮಾರ್ನುಡಿಯದಿರ್, ಪೋ ಪೋಗೆಂದುಸಿರ್ದಂ. ಇಂತಾಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಬೇರದ ಮೆಯ್ಗೊಂಡು ಮನಂ ದಿಟಗೈದು ಅಗ್ರಜಾತಂಗೆ– ಎಲೆ ಅಣ್ಣ! ಇದೆಕೊಳ್ ಚಂಡಾಲಂ ಸಿದ್ಧಮಿರ್ಪೆಂ. ಅಡಿಯೂಣೆ! ಆಣತಿಯೆಂತಂತು ನಡೆವೆಂ. ಮುನ್ನಂ ಭಾರ್ಗವಂ ತಂದೆಯ ನನ್ನಿಗೆ ಮಾತೆ ರೇಣುಕೆಯಂ ಕೊಲ್ಲನೆ! ಅಂತಿರಾಂ ನೀನಯ್ಯಂಗೆ ಪಡಿಯಾಗಿರೆ ಮಾತೆ ಸೀತೆಯಂ ಕೊಲ್ವೆನೊ ಮೇಣ್ ಕಾಡೊಳ್ ಸಿಂಗದಿಕ್ಕೆಯೊಳ್ ಬಿಸುಟ್ಟೆನೊ ಪೇೞ್, ಎನೆ: ರಾಘವಂ– ತಾನೆ ಸೀತೆ ದೋಪದದಿನಡವಿಯ ರಿಸಿವೆಣ್ಗಳಂ ಕಾಣಲ್ಕೆಂದು ಬಯಸಿದಳಂತದಱಿನೀನೆವದಿನಡವಿಯೊಳುಯ್ದೆ ಬಾರೆಂದಾಡಿದಂ. ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ– ದೊಡ್ಡಿತೆಂ, ಅಂತೆ ಯೆಸಗುವೆಂ; ಸಂಜೆಯಮಣಂ ಬೇಡವೆಂದು ದಿಮ್ಮನೆಟ್ಟಿ ನಡೆದಂ.

ಆವೇಳೆಯೊಳ್ ರಾಮರಾಜ್ಯದೊಳಂತನುಚಿತಮಾಗಿ ಅಱಂಗೆಟ್ಟುದೆಂದು ಬೆವಱಿ ತಾರೆಗಳ್ ದೆಸೆಗೆಟ್ಟುವು; ಚಂದ್ರಮಂ ಕಳೆಗೆಟ್ಟಂ; ಜಂಪತಿಪಕ್ಕಿ

ಕಂಗೆಟ್ಟುವು; ಕೋವಳೆ ಬಣ್ಣಂಗೆಟ್ಟಳ್; ಕಮಲಿನಿ ಬಾಯ್ವಿಟ್ಟಳ್; ತುಂಬಿ ಮೊಱೆಯಿಟ್ಟುದು. ಇಂತಿದೇನನ್ನೆಯುದ ಗಲಬೆ? ಇದಱಡಿಯಱಿಯಲ್ವೇೞ್ಕುಮೆಂದು ಮೆಯ್ದೋಱದೆ ತಡೆತಡೆದುಂ ಕುಱಿಗರ್ಗಳ್ ಸುೞಿಯಲೊತ್ತಡಂಗೆ, ಪಕ್ಕಿಗಳ್ ಗಜಬಜಿಸೆ, ತಾನೆ ಭಾಸ್ಕರಂ ಬೇಗನುಪ್ಪವಡಿಸಿ ಮೂಡುವೆಟ್ಟನ ಕೋಡುಗಲ್ಲನೇಱ ನಿಟ್ಟಿಸುತಿರ್ದಂ.

ಇಂತು ತಳತಳನೆ ನೇಸರ್ ಮೂಡೆ ಸೌಮಿತ್ರಿ ಮಾತೆಯಂ ಪೊಡೆಮಟ್ಟುಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಸರಯೂತೀರಮಂ ಸಾರ್ದು ಜಳಕಂಗೈದು ಕಾಲ್ಯಮನಾಗಿಸಿ ಸೂರ್ಯಂಗೆರಡರ್ಘ್ಯಮಂ ಕುಡುವೆನೆಂದು ಅಂಜಲಿಯನೆತ್ತಿ ಅಶ್ರುಪೂರಿತವಿಲೋಚನಂ ಜಿತಸುಲೋಚನಾವಲ್ಲಭಂ ವಿಶ್ವಲೋಚನಂಗೆ— ಎಲೈ ಆರ್ಯ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ! ಎಂತೊ ತೊಳಚಿದ್ರೋಂಟದೊಳ್ ತುಱುಚೆ ಪುಟ್ಟುವಂತಿರೆ ನಿನ್ನೀಬೞಿಯೊಳ್ ಜಾತನೆ ಪಂಚಮನಾಂ ಪುಟ್ಟಿದೆಂ. ಕೊಡಲಿಯು ಕಾವೆಂಬೊಲಾಯ್ತು ಪುಟ್ಟು. ಅಗ್ರಜಂಗಾಂ ಬೞಿಯನಿರ್ಪನಂ ರಾಯದವಸಿಯ ಕುವರಿಯಂ ಭೂಸುತೆಯನಯೋನಿಜೆಯಂ ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪೆಯಂ ಸೀತೆಯನಣ್ಣನಾಣತಿಯಿಂ ಕಾಡೊಳ್ ಬಿಸುಡಲ್ಕೆ ಬದ್ಧನಾದೆಂ. ಅದಱಿನಿದೆ ಪೋಪೆಂ. ನೀಂ ಜಗಚ್ಚಕ್ಷುವಾಗೆ ಕುಂದುಕೊಱತೆಯುಂ ಕಡೆಗೊತ್ತು ತೆನ್ನನುದ್ಧರಿಸೈ, ಎಂದು ಕೈಮುಗಿದು ನಡೆದಂ.

ಅಂತು ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ನಡೆತಂದು, ಪೊಂದೇರನಣಿಗೆಯ್ದು, ದಿವ್ಯಾಶ್ವಂಗಳಂ ಪೂಡಿ, ವಾಗೆಯಂ ಕಯ್ಯೊಳೀಬ್ದು, ತಾನಡರದೊಯ್ಯನೆ ದೇವಿಯರ ಕನ್ನೆಮಾಡದ ಕಟ್ಟೆದಿರೊಳಿರಿಸಿ, ಮೊಗಮಾಡದ ಬಾಗಿಲೊಳ್ ನಿಂದಾವಂ ಕಲ್ಮಸನಾಗಿ-- ಇದೆ ಇದೆ ಬಣ್ಣದೇರ್, ವನಕುಯ್ಯೊವೆಂದೆ ರಾಘವನಟ್ಟಿದಂ, ತಳ್ವದೆ ಪೊಱಮಡಿಮೆಂದಂ.

ವನಕ್ಕೆಯ್ದಿ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮಂಗಳಂ ಮೋಣೊಮರ್ಯುಂ ಕಂಡು ಪಾವನೆಯಪ್ಪೆನೆಂದು ಬಗೆದ ಪಂಬಲ್ ಬೆಟ್ಟಿತಾಗೆ ಸೀತೆಗೆ ಕಣ್ಣೊಳ್ ಬೆಳಗಪ್ಪದುಂ, ಪೊಱವಾಗಿಲೊಳ್ ಪೆಸರ್ವಿಡಿದು ಕರೆವ ದನಿಯಿಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣನೆಂದಱಿತು, ಪಡಿದೆಱೆದು ಪೊಱನಂದು, ಅರೆಮೊಗದೊಳಿರ್ಪ ಸೌಮಿತ್ರಿಗೆ— ಎನ್ನೈ ಮೈದುನ, ಜೀವಿತೇಶನೆನ್ನೊಂದು ಬಿನ್ನಪಮಂ ತೂಱದೆ ನಲ್ಮೆ ಮಿಗೆ ಪೊರೆದನೆ! ನಿನ್ನಂ ಪೇೞ್ದಟ್ಟಿದನೆ! ಕರುಣಾಕರನಲ್ತೆ! ದೀನೆಯುಂ ನಲ್ಲನಲ್ಲ

ಮೇಣಾವಂ ಕಾವಂ? ಆಳ್ದನಡಿದಾವರೆಗಳಾವಗಂ ಸೊಗಮಿರ್ಕೆ! ಆದೊಡಿನಿತೊಂದು ಬೇಗದಿಂ ಪೊೞ್ತಿಡೆಯೊಳೀಂ ತೇರಂ ತಂದಯ್? ಪಗಲಿನ್ನುಮೊಮೊರ್ೞಿಂ ಮೀಱುತ್ತಿಲ್ಲಂ. ಆನತ್ತೆವಿರ್ಗೆಱಗಿ ಪರಕೆಗೊಂಡೆನಿಲ್ಲ! ಮಾಳ್ವಿಯರಂ ಬೆಸಗೊಂಡೆನಿಲ್ಲ! ಚಂದ್ರಮತಿಗೆ ಪೇೞ್ದೆನಿಲ್ಲ! ಏಗೆಯ್ವೆನೆನುತೆ ವಿಚಾರದಿಂ– ಅಪ್ಪುದಪ್ಪುದು ನಿಡುವಯಣಂ ಇರ್ಕೆ ರಾಘವಂ ಪೇೞ್ವಿಂ ಅಲ್ಲದೊಡೆ ತಾಂ ತಮಗೆ ನೆಲೆಗೆಯ್ವರ್. ಎಂತುಂ ಕಿಱಿದುಂ ದಿನಕ್ಕೆ ಮರಳ್ದು ಬರ್ಪವಲ್ತೆ! ಆಗಳ್ ಋಷಿಪತ್ನಿಯರೆಂಬ ನಲ್ಗತೆಯುಂ ಮೇಣುಂ ವನದೊಳ್ ಕಂಡ ಪೊಸಬಿನದಮಂ ಬಂದಱಿಪೆ ಸಂತಸಮಿರ್ಮಡಿಕುಂ. ಅಯ್ತಾಯ್ತು! ಪೋಪಂ ಪೋಪಮೆಂದು, ಆನಂದಾಶ್ರುವಿಲುಳಿತಕಮಲವಿಲೋಚನೆ ಚಂದ್ರಮುಖಿ ಮುನಿಕಾಂತಾದರ್ಶನೋತ್ಕಂಠೆ ಪುಳಕಿತಸರ್ವಾಂಗಿ ಇಂತಾತುರದೊಳಿರ್ದಳ್.

ಎನ್ನ ರನ್ನಗೆಯ್ವಿಡಿ! ಕವಡನಱಿಯದ ಬಾಲೆ ಮೆಯ್ವೆರ್ಚಿನ ನಲ್ಲನೊಲ್ಮೆ ತನ್ನೊಳಿಂತು ನನ್ನಿಯೆಂದೇ ಸೊಗವಯಣದ ಬಯಕೆಯಿಂ ಬೀಗಿನುಡಿಯೆ ಕೇಳ್ದು ಮನಮಱುಗದವರಾರೊ? ಪಾಲ್ಗಡಲೊಳಮರ್ದು ಪುಟ್ಟಿದುದಂ ನೆನೆದಳಲ್ಲದೆ ನಂಜುರ್ಕಿದುದನೇಗೈದುಂ ಬಗೆಯದಾದಳ್. ಅಃ! ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ! ನಿನಗಮೀವಿಧಿಯಾಯ್ತೆ! ಕಾಳ್ಮೃಗಂಗಳೊಳೊಡಂಬಾೞ್ವೆಂದು ಬವಣೆ ನೇರ್ಪಟ್ಟುದೇ!

ಆಗಳೂರ್ಮಿಳೆಯರಸಂ ಜಾನಕಿಗೆ– ಮಾತೆ! ವನಕೆ ಪೋಪೆನೆಂದು ಕಾಂತನನೇತರ್ಕೆ ಬೇಡಿದಾ! ಏಂ ಸೊಗಮಂ ಕಾಣ್ಬುದುಂಟು! ಮುನ್ನುಂಡುದು ಸಾಲದೆ! ವಿಪಿನಂ ಕ್ರೂರವ್ಯಾಳವೃಕಸೂಕರಚಮೂರುಕಂಠೀರವನಿಷೇವಿತಮಲ್ತೆ! ಈಬಗೆಗೇವೇೞ್ವೆನೊ! ಎಂಬುದುಂ; ಸೀತೆ– ಏನಯ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಇಂತೇಕುಸಿರ್ದಯ್? ವನಮಂ ಕಾಣೆನೆ? ದುಷ್ಟಮೃಗಂಗಳೆಮಗೇಂ ಗೆಯ್ಗುಂ? ಬೇಂಟೆಗೆ ಪೋದಪೆವೆ? ಋಷ್ಯಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಪೋಪರ್ಗೆ ಮೃಗಂಗಳ ಗೊಡವೆಯೇಕೆ? ಮುನಿಪತ್ನಿಯರ್ ವನದೊಳಿರರೆ? ಎಂತೆಂತೊ ಕಾಂತನಂ ಕಾಡಿ ಬೇಡಿ ಅನುಗೊಂಡೆನಿದಂ ತಡೆವುದಂದಮೆ ಕಂದ! ಶ್ರೀರಘುಕುಲವಾರ್ಧಿಪೂರ್ಣಶಶಾಂಕನೊಲ್ಮೆ ಎನ್ನೊಳಿರೆ ಬನ್ನಮಾವುದುಮೊಂದದಯ್? ನಿಕ್ಕುವಂ ತಳ್ವದೆ ಪೋಪಂ, ಇತ್ತಲ್ ರಥಮಂ ಕೂಡಿಸಾರಾ! ಎನು

ತುಸಿರ್ದಳ್. ಇಂತಾಗೆ ದೇವಿಯರ್ ಬಯಸುವಂತಿರೆ ಪಯಣಂ ಲೇಸಕ್ಕೆ ಎನುತೆ ಮನದೊಳ್ ಭಾಸ್ಕರನಂ ಬೇಡಿ ಮತ್ತಂ ಪ್ರಕಾಶದೊಳ್— ಇದೆ ರಥಂ ಸಿದ್ಧಮಡರಿಮೆನೆ; ಅಕ್ಕ ಎಂದೊಂದು ಮೂಱಡಿ ನಡೆದು ಸಸಂಭ್ರಮಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂಗೆ— ಓ ಓ! ಇರಿರ್; ಬಂದೆಂ ಪುಣ್ಯತಪೋವನಮಂ ಕಾಣ್ಬಂದಾತುರಂ ಪಿರಿದಾಗೆ ಮುನಿಕಾಮಿನಿಯರ್ಗೆಂದು ಕಟ್ಟಿದ ಬಾಯನಂಗಳಂ ಮಱೆತೆನಲಾ! ತಂದಪೆನೆನುತೊಳಪೊಕ್ಕಳ್.

ಅಂತು ದೇವಿ ಪುಗುವುದುಂ, ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಮುಂತಿರ್ಪ ತೇರಂ ದಿಟ್ಟಿಸಿ— ಎಲೆ ಪೊಂದೇರೆ! ನೀನುಮೆನ್ನಂತಿರೆ ಮುಮ್ಮೆಯ್ಯೊಳೇಂ ದುಷ್ಕೃತಿಯಂ ಕಟ್ಟಿದೆಯೊ? ಸೂಳೈಪ ಕಾಳೆಗಪಱೆಗಳ್ ಮುಂತಿರೆ, ಕೆಳೆವರ್ ತುರಗದಳಿಂ ಪಿಂತೆ ವರೆ, ನಡೆವ ಕಾಲಾಳ್ಪಡೆ ಕೆಲಬಲನೊಳಿರೆ, ಚಂಡಭಂಡನಕೆಂಪರಿರಾಜರೊಳೆತ್ತಿ ನಡೆವ ಗಂಡುಗಲಿಯಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಕೊಂಡುಯ್ವ ಸೈಪುಳ್ಳಂಗೆ ನಿನಗಿಂದು ಪೆಣ್ಣಂ ಪೆಣ್ಗೊಲೆಗೆಂತಂತು ವನಕೆ ಕೊಂಡುಯ್ವುದಾಯ್ತೇ! ಮಿಳಿರ್ಪ ಕೇತನಮೀಗಳೆತ್ತಪೋದುದೊ? ಪಾಪೆಯೇನಾಯ್ತೋ? ಆಃ! ನಿನ್ನೀ ಭಾಗ್ಯಮೆ! ತುರಂಗಮಂಗಳಿರ! ನೀಮುಮೇನಂ ಸಂಚರಿಸಿದಿರಯ್? ಇನ್ನೆಬರಂ ರಾಯನ ಹಯಶಾಲೆಯೊಳ್ ಬಳೆದುಂ ಬಾಳ್ದುಮೀಮುತ್ತ ದಿನಂಗಳೊಳಿಂತೊಂದು ಯೋಗಂ ದೊರೆಕೊಂಡುದೆ! ಎಂದಾಡಿ ಮತ್ತಂ ಬಿಸುಸುಯ್ದು ರಥಹಯಂಗಳ್ಗೆ— ಓ! ಕೊಲೆಗನಾನಿರೆ ನಿರ್ನೆರಂ ನಿಮ್ಮನೇನೆಂದು ಪೞಿವೆನೊ? ತೇರೆ! ನೀನೀಕಡೆವೊೞ್ತಿಗಂ ಭೂಮಿಯಂತಿರೆ ಭೂಸುತೆಯಂ ಪೊಱುವೆ ಗಡ! ತುರಗಂಗಳಿರ! ನೀಮುಂ ಧನ್ಯರ್; ಸೀತಾಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣಪರಿಪೂತಗಾತ್ರರಲ್ತೆ! ಅಱಗುಲಿಯೆನಾನೊರ್ವನೆ ದೇವಿಯರನೇಪೊೞ್ತುಂ ಸೇವಿಸಿಯುಮಿಂದೀಗಳ್ ಪುಲಿಕರಡಿಸಿಂಗಂಗಳ ಬಾಯೊಳ್ ತೂಂಕಲೆಂದೆ ಕೊಂಡುಯ್ದಪೆಂ. ಅಕ್ಕಟಾ! ಅಬ್ಬೆ ಎನ್ನನೇನೆಂದು ಪೆತ್ತಳೊ! ಮೇಣಯ್ಯನೇನೆಂದು ಸಾಕಿದನೊ! ಮುನ್ನಮೆಳವರೆಯದೊಳೀರೇೞ್ಗಾಲಂ ವನಂಬೊಕ್ಕು ನಿದ್ರಾಹಾರಂಗಳನುೞಿದು ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಮನಂ ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಿಯಿಂ ಸೇವಿಸಿಯುಂ ಪಡೆದ ಸೈಪಿನೇೞ್ಗೆಗಿನಿತೊಂದು ಫಲಮಾಯ್ತೇ! ಹರಹರಾ! ಎನುತೆ ಚಿಂತಿಸುತಿರ್ದಂ. ಅನ್ನೆಗಂ—

ತಾನೆ ಏರದಾಳಿಯ ಬಿಚ್ಚೋಲೆಯ ಚಂದನದ ಕುಂಕುಮದ ಕರ್ಮಣಿಯ ಕಸ್ತೂರಿಯ ಕರ್ಪೂರದ ಕಮ್ಮೆಣ್ಣೆಯ ಕಾವಿಗಪ್ಪಡದ ಕರಂಡಮಂ ಕೈಯೊಳ್ಕೊಂಡು ಅಂತಃಪುರದಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಪೊಱವಾಗಲ್ಗೆ ಬಂದು- ತಳ್ವದಿರ್ ಪೋಪಂ ಪೋಪಮೆಂದು ಮೈದುನಂಗೆ ಕೇಳಿಸಿದಳ್. ಆಗಳ್ ಜಿತಾತಿಕಾಯಂ ಕಾಯದೊಂದು ಕಾಯ್ಪುಂ ಬಡಲಿನೊಂದು ಸೂಡುಂ ಸೀತಾಂಗನಾವದನಶೀತಾಂಶುದರ್ಶನದತ್ತಣಿಂ ತಿಳಿದು ಮಾರ್ಪಟ್ಟುದೋ ಎನೆ ದೃಢಚಿತ್ತನಾಗಿ ಚೆಕ್ಕನೆ ಕೆಲನನಿಱಿದು, ಪೂಡಿದ ರಥಮಂ ನೂಂಕಿ ಸಜ್ಜುಗೆಯ್ದು ಕೈಯ ಕರಂಡಮಂ ತಾಂ ಕೊಂಡಿಟ್ಟು, ದೇವಿಯರಂ ರಥಮಲಂಕರಿಪುದೆಂಬುದುಮಂತೆಯೆ ಸಂಭ್ರಮದ ನಾಟ್ಯದಿಂ ತೇರನೇಱಿದಳ್. ಇಂತು ಜಾನಕಿ ರಥದೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಲೊಡಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಬಗೆಯೊಳೆ ಕುಲದೈವಮಂ ಭಾವಿಸಿ. ಗುರುಜನಮಂ ನೆನೆದು, ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಮೂರ್ತಿಯಂ ಸ್ಮರಿಸಿ, ಧರೆಯನೆನೆ ರಥಮಂ ಬಲವಂದು, ಹಯಂಗಳಂ ಬೋಳೈಸಿ, ತಾನುಮಡರ್ದು, ಎಡಗೈಯೊಳ್ ವಾಗೆಯಂ ಸಡಿಲ್ವಿಡಿದು, ಬಲಗೈಯ ಕಸೆಗೋಲನಲುಗಿ ಚಪ್ಪರಿಸಿ ಜಡಿದಂ.

ಸಾಧ್ವೀ! ನಳ ನಳಕೂಬರ ಮಾತಲಿಗಳಂ ಸಾಟಿಗೆಯ್ವದ ಸಾರತಿಗೆಯ್ಮೆಯೊಂದು ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂ ಸೂಟಿಯಿಂ ನೂಂಕೆ ಪಾಱಿ ನಾಡಿಂ ನಾಡಿಂಗೆ ಧೀಂಕಿಟ್ಟುವೋ ಎನೆ ಪವನಜವಮಂ ಮುಂಚಿ ವಾಜಿಗಳೋಟಂಗೊಂಡುವು. ತಿಜ್ಜನೆ ಸುತ್ತುವ ಪಾಱುಂಬಳೆಯ ಗಱಗಱಮುಂ, ಬಿಜ್ಜನೆ ತೂಱಿ ಬೀಸುವ ಪ್ರತಿಕೂಲಪವನನೊಂದು ಭುಗುಭುಗಿಲುಂ, ದಿಮ್ಮನೆ ಕುದಿವ ಕುದುರೆಗಳ ಖುರಪುಟದ ಪಟಪಟಮುಂ, ದೇವಿಯರಂ ಬಿಡುವುದಾಗದನ್ನೆಯಮುಕ್ಕುಮೆಂದು ಕೂಡಿ ಮೊಱುಕದ ಮೊಱೆಯಿಂ ಬೇಳ್ಪುವೆನೆ ರಾಘವಾನುಜನ ಕಿವಿಗೆ ಕಠೋರಮಾಯ್ತು. ಪತಾಕೆಯೊಂದು ರಾಘವನೂಣೆಯುಮಂ ಕಾಣೆನೆಂದು ವಿಮುಖಮಾದುದು. ಕೆಲಬಲನ ಸ್ಥಾವರಜಂಗಮಂಗಳ್ ಕಂಡುಂ ಕಾಣದಂತಿರೆ ಕಣ್ಮಱೆಯಾದುವು.

ಇಂತು ರಥಂ ಪೋಗೆಪೋಗೆ ನೋಟದಳತೆಯೊಳ್, ಹರಿಯುಂಗುಟದ ತುತ್ತತುದಿಯೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿಯುಂ ಬಾನ್ನವಿರನ ತಲೆಯುನಡರ್ದುಂ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಸವತಿಯಾಗಿಯುಂ ಪೊಂಬಸಿಱನ ಗುಂಡಿಗೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು ಪೊಱಮ

ಟ್ಟಿಂ ಧರೆಗಿೞಿಸು ಬಂದು ಲೋಕಪಾವನೆಯೆನಿಸುತೋರಂದದೆ ಪಾತಾಲದ ತ್ತಣ್ಗೆ ಪೋದ ತ್ರಿಪಥಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಳ್. ಇಂತೊಪ್ಪುವ ಭಾಗೀರಥಿಗಿರ್ಮೆಯ್ಯೊಳಂ ಸಾರ್ಥಕಮೆನಿಸಿ ಕೌಂಗಿನ ದಾಳಿಂಬದ ಚೆಂದೆಂಗಿನ ಸುೞಿವಾೞೆತಿಂತ್ರಿಣಿಯೀಳೆಯ ಕಿಱುನಾರಂಗನ ಕದಳಿಯ ಪೊಸತೋಂಟಂಗಳ್ ಕಣ್ಗೆಡ್ಡವಾಗಿ ಸಾಲ್ಗೊಂಡುವು. ಅಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಗೆ ಪಣ್ತು ತೊಂಗಲಿಂಬಿಡಿದ ಮುದ್ದಿಗೆಯ ಕಾವಣಮುಂ, ಕಂಪುಗುವ ಬಿರಿಮುಗುಳನೊಪ್ಪುವ ಕಾಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಬಳ್ಳಿವಾಡಮುಂ, ರಾಜಿಸೆ ನೀರ್ದಾಣದೊತ್ತಿನೊಳ್ ಪಚ್ಚನೆ ಬೆಳೆದ ಹರಿತಶಾಡ್ವಲಮುಂ, ಸುತ್ತುಂ ನೀಳ್ದ ಪೊಱೆಪುಂಗೆಯ ಜೊಂಪಮುಂ, ವಿರಾಜಿಸೆ ಮುಗಿಲನಿಱುಂಕುವ ಪೆರ್ಮರಂಗಳ್ ಪಂತಿವಿಡಿದೊಪ್ಪಿರೆ ನದೀಪ್ರದೇಶಂ ಚೆಲ್ವಾಯ್ತು.

ಅನಿತಱೊಳ್ ಕಣ್ಣಳತೆಯ ಪೋಚ್ಚಂ ಕೈಯಳತೆಯೊಳಾಗೆ ರಥದಿನಿೞಿದಿರ್ವರುಂ ದರ್ಶನಸ್ತುತಿಗೈದು ಮತ್ತಂ ದಾಂಟಲ್ಕೆಂದು ಅಂಬಿಗರೊಡನೆ ಬೈತ್ರಮನೇಱಿದರ್. ಆಗಳ್ ತನ್ನಂ ಪುನ್ನಿಪೆಂದು ನೆವದಿಂ ಬಂದಳೆಂಬ ಸಂತಸದಿಂ ಲೋಕಪಾವನೆಯೊರ್ಮೆ ಬೞಿಯೊಳ್ ಸುೞಿಸುೞಿದುಮೊರ್ಮೆ ಹೈಮಕಂಕಣದಿನೊಪ್ಪುವ ತೆರೆಗೈಗಳನಪ್ಪಲ್ಕೆಂದು ಮೇಲ್ವಾಯ್ದುಮೊರ್ಮೆ ಬೆಳ್ನಗೆಯೊಳ್ ನಕ್ಕುಮೊರ್ಮೆ ಮೆಯ್ವೆರ್ಚೆ ನಲಿನಲಿದುಮೊರ್ಮೆ ಮೆಲ್ನುಡಿಯಿಂ ಸ್ವಾಗತಮಂ ಕೇಳ್ದುಂ ದೇವಿಯನುಪಚರಿಸುವಳೆಂಬಂತಿರೆ ಬೞಿವೞಿಯೊಳ್ ಸುೞಿಯಿಂ ಸಿಡಿವ ಸೀರ್ಪನಿಯಿಂ ಕಿಱುದೆರೆಯಿಂ ನೊರೆಯಿನುಬ್ಬರದ ನೆರೆಯಿಂ ಕಳಕಳದೊಂದು ಮೊಱೆಯಿಂ ಗಂಗೆ ಕಂಗೊಳಿಸಲೊಡಂ, ಸೀತೆ ಮನದೆ-ನೀನೆ ಗತಿಯೆಂದು ನಂಬಿವರ್ಪ ಸಜ್ಜನರ್ಗೆ*ಬೇರ್ಪೆಯೊಳಂ ಬೀವ ಮೈಗೊರ್ಬಿನ ಬಿಂಕದಿಂ ತುಡುಕಿ ಮೇಲ್ವಾಯ್ವ ದುರ್ಜನರನೆರ್*ದೆ ಮೆಟ್ಟುವ ನಿನ್ನ ಪೆರ್ಮೆ ಪೆಱರ್ಗಳವೆ? ಮುಟ್ಟೆ ಸೇವಿಪರ ಪಂಕಮನೊರ್ಗದಲೊಳೆ ಪಾೞ್ಗೆಡಿಸುತುಂ ಶಶ್ವಜ್ಜೀವನಮನೀವ ಕಾವ ಜೀವಕೋಟಿಯನೊಡಲೊಳ್ ಬಯ್ತಿಟ್ಟ ವಿಶ್ವರೂಪಿಣಿಯೆನೆ ಮೆಱೆವ ನೆಲೆಗಾಣದ ನಿನ್ನೀಮೈಮೆಯುಂ ಬಣ್ಣಿಸಲಾವಂ ಸಾಲ್ವನೆಂದು ಗುಣಸ್ತವನಂಗೆಯ್ದಳ್. ಸೌಮಿತ್ರಿಯುಂ ತನ್ನ ಮುತ್ತಪಿರಿಯರನುದ್ಧರಿಸಿದ ಭಾಗೀರಥಿಯುಂ ಬಲ್ಲಂತಿ ಪೊಗೞ್ದಂ.

ಅನ್ನೆಗಂ ಮಾಱೋಡಂ ಕರೆಮುಟ್ಟೆ ಬರೆ ನಾವಿಕರ್ಗೆ ತರಣಪಣ್ಯಮನಿತ್ತು ಮನ್ನಿಸಿ ಇರ್ವರುಮನುಕೂಲದೆಡೆಯ ಪುಳಿನದೊಳಿೞಿದರ್. ಆಸಮಯದೊಳ್ ನಿಡುಪಯಣದೊಂದು ಬೞಲ್ಕೆ ಕಡಿದಾಗೆ ಬಾಯಾಱಿ ತನ್ನ ಕರಂಗಳಿಂ ಗಂಗಾಜಲಮಂ ಮೊಗೆದೀಂಟಲ್ಕೆಂದು ತೀರನಿೞಿದು ಬಾನ ನಡುವೆ ನಿಂದನೆನೆ ನಡುವಗಲ ಭಾಸ್ಕರಂ ನಿಶ್ಚಲಂ ಪೊಳೆಯುತಿರ್ದಂ. ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗುವ ರವಿಯ ಕಿರಣಂಗಳಿತ್ತಂ ಪೊಱೆಯ ಜಲದೊಳ್ ಮಾರ್ಪೊಳೆಯಲೊಡಂ ಪಾಲ್ವೊೞೆಯೆನೆ ಗಂಗೆ ವಹಿಸುತಿರ್ಕುಂ. ನೇಸಱ ಕಾಯ್ಪಿನ ಸೂಡಿಂ ಬೆಂದು ಕುಂದಿ ನಂದಿ ಕಾಲ್ಗೆಟ್ಟು ಪವನನಾಗಳ್ ಬೆಚ್ಚನೆ ಬೀಸುತಿರ್ದಂ. ಗಂಗೆಯ ತಡಿವೊಳಕೆರ್ಲನೊಳಂ ಬಿಸಿಲ ಝಳಕ್ಕೆ ನೀರಡಸಿ ಹರಿಣಗಣಂ ಬಂದು ನಿಂದು ಮುಂಗಾಲಂ ನೀರೊಳೂಱಿ ಪಿಂಗಾಲಂ ನೆಲದೆ ಪಿಂತ್ರಿಟ್ಟು ಮುಸುಂಡಂ ನೀಡಿ ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿ ನೀರಂ ಕುಡಿದು ತಣಿದು ಮರಲ್ವುವು. ಮಱಿಗೊಣಸುಗಳೋರೊಂದೆಡೆಯ ತಣ್ಣೆೞಲೊಳ್ ಗಾಳಿಗೆ ಮೆಯ್ಯೊಡ್ಡುತ್ತೊಱಗಿ ಕೊಡಂಕೆಯಾಡೆ ಫೇನಮುತ್ಕಟಮಾಗೆ ಅರೆಯುಚ್ಚಿಱೊಳೆ ಮೆಲ್ಕಾಡುತಿರ್ದುವು. ಸೋಗೆನವಿಲ್ಗಳ್ ನಾಟ್ಯರಂಗದತ್ತಣಿಂ ಬೀಡುಗೊಂಡುವು. ಖಗಂಗಳ್ ನಿಡುಮರಂಗಳ ತೊಱಲ್ಗೊಂಬನಡರ್ದು ಮೋನಮಿರ್ದುವು. ನೀರ್ವಕ್ಕಿಗಳ್ ಜಳಕೇಳಿಗೆ ಮೊಗಸಿದುವು. ಇಂತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನಕಾಲಮಪ್ಪುದುಮವರ್ ಚೆನ್ನಸುಗೆಯ ನೆೞಲಡಿಯ ನುಣ್ಮೞಲೊಟ್ಟಿಲೊಳ್ ಕೆಂದಳಿರಿಂ ನಲ್ವಾಸುಗೆಯ್ದು ಕ್ಷಣಂ ಕುಳ್ಳಿರ್ದು ಮೇಲೆ ತೀರ್ಥದೊಳ್ ಮಿಂದರ್. ಅಂತು ಮಿಂದು ಸೀತೆ ತನ್ನ ಕಿಱುವೆರಲ ಶ್ರೀರಾಮಮುದ್ರಿಕೆಯಂ ಕೈಯೊಳ್ ಕೊಂಡು ಗಂಗಾಜಲದಿನಭಿಷೇಕಂಗೆಯ್ದು ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ತಿಱಿತಂದ ಪುಷ್ಪದಿನಲಂಕರಿಸಿ ತನಿವಣ್ಗಳಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದನೈವೇದ್ಯಂಗಳಂ ಮೈದುನಂಗಮಿತ್ತು ತಾನುಂ ಕೈಕೊಂಡಳ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣನುಂ ಗಂಗಾಜಲಸ್ನಾನಪರಿಪೂತಕಳೇಬರಂ ದೇವಿಯರಂ ಮೂಱುಂ ಸೂೞ್ ಬಲವಂದು ಮಣಿದು ಇತ್ತುದಂ ಮಹಾಪ್ರಸಾದಮೆಂದು ಭಕ್ತಿಯಿಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಂ. ಅಂತಿರೆ ಬಿಸಿಲ್ ತಣಿಯೆ, ತಂಗಾಳಿ ಮೈದೋಱೆ, ವಿಹಗಂಗಳ್ ನೇರದಿಂ ಪಾಡೆ, ಮಾರ್ತಂಡಂ ಪಶ್ಚಿಮಾಭಿಮುಖನಾಗೆ, ಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣರುತ್ತರಾಭಿಮುಖರಾಗಿ ಪೊಱಮಟ್ಟರ್.

ಇಂತು ನಡೆನಡೆದು ಬಲ್ದೂರಂಬೋಗಿ ನಟ್ಟಡವಿಯಂ ಪೊಕ್ಕು ಕಟ್ಟ ಕಡೆಯೊಳಣ್ಣನ ಕಟ್ಟಾಣತಿಯನೊರೆದು ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಭೂಮಿಜೆಯನುೞಿಸಿ ಪೋದಂ.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್ ಸೀತಾಪರಿತ್ಯಾಗಮೆಂಬ ಪಂಚಮಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ

॥ ಷಷ್ಠಾಶ್ವಾಸಂ ॥

—:0:—

ಮನೋರಮೆ–(ಕಂಬನಿಗಱೆದು) ಆಃ! ಎನ್ನೊಡೆಯ! ನೀನುಮಿಂತು ಕಲ್ಮನನಾದಯ್ ಬರ್ತಡವೆಯ ದೇವಿಯಂ ಕಾರಡವಿಯೊಳುೞಿವು ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಪೋದನೆಂಬೊಡೆ. ಮೈದುನಂಗಮಾದೊಡಮಿಂತು ಮನಮಾದುದೋ! ಮೇಣೆಂತು ದೇವಿಯರ್ಗೆ ಕಾನಲಿರದೆ ಪೋದನೋ! ತೊಱೆದು ಪೋಪನ್ನಂ ಸೀತೆಯೇನೆಂದು ಮಱುಗಿದಳೋ! ಅಕ್ಕಟಾ! ಪೆಣ್ಗಳೊಂದು ಬಾೞ್ತೆ ಬಾೞ್ತೆಯೆ!

ಮುದ್ದಣಂ–(ತಾನುಂ ಸುರಿವಶ್ರುಜಲಮಂ ಕಿಱುವೆರಲಿಂ ಮಿಡಿದು) ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರೀ! ಈ ಇರವನೇನೆಂದು ಪೇೞ್ವೆನೊ? ಅೞಲ್ ಕೊರಲನಾಂಕುಗುಂ. ಮುಂಗತೆಯನಾನುಂ ಪೇೞ್ವೆಂ.

ಮನೋ– ಪೆಣ್ಣೊಡಲಲ್ತೆ! ಎಂತು ಸೈರಿಪೆಂ. ಸೀತೆ ಏನಾದಳ್, ಪೇೞ್.

ಮುದ್ದ–(ನಿಡುಂ ಸುಯ್ದು)ಆಯ್ತು, ಕೇಳ್. ಅಂತು ಗಂಗೆಯುಂ ಸ್ತುತಿಸಿ ಮುಂತೆ ಸೀತೆಯುಂ ಪಿಂತೆ ಸೌಮಿತ್ರಿಯುಮಾಗೆ ಪಯಣಂಬೋದರ್. ಸೀತೆಗೆ ವೈಖಾನಸರ ಮುತ್ತೈದೆಯರನೇವೊೞ್ತಿಂಗೆ ಕಾಣ್ಬೆನೋ ಎಂಬೊಂದು ತವಕದಿಂ ನಡೆ ಮುಂಚಿಮುದು; ಲಕ್ಷ್ಮಣಂಗೆ ಅಣ್ಣನಾಣತಿಯನೆಂತೊರೆವೆನೋ ಮೇಣೆಂತು ದೇವಿಯಂ ತೊಱೆವೆನೋ ಎಂಬೊಂದು ದುಗುಡದಿಂ ಪಿಂಚಿಮುದು. ಆಃ! ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯೊಳೊರ್ಮೆಯುಂ ಶತಪಥಂಬೋಗೆ ಬಸವಳಿವ ಗರ್ಭಿಣಿ ಇಂದು ಬಿಸಿಲ ಬೇಗೆಗೆ ಕಾಪಥದೊಳನಾಯಸಂದೋ

ಬದೆ ಉಲ್ಲಸದಿಂ ನಡೆದು ಪೋಪಳೆಂದೊಡೆ ತವಕಮೆಂತಪ್ಪರುಮಂ ಮಾೞುಗೊಂಡಲ್ಲದೇಂ ಪೋಕುಂ! ಇಂತು ಮುಂಬರಿದು ಪೋಗೆಪೋಗೆ ಸೀತೆ ಪಿಂದುೞಿದು ಬರ್ಪ ಮೈದುನಂಗೆ– ಏಂ ಕಂದ! ನಡೆಯೊಳ್ ಪಿಂದಾದಯ್? ಪಥದೊಳ್ ಕಲ್ಮುಳ್ಗಳಣಮಿಲ್ಲಂ. ಇಂತಿರೆ ಪೆಣ್ಣಾಂ ಸಾಗಿವರೆ ನೀಂ ಗಂಡುಗಲಿ ನಡೆಯಲಾಱೆಯೆನೆ, ನಾಣಲೇ! ಪಿಂಚದಿರ್ ಬಾರೆನುತೆ ಬೞಿವರ್ಪನ್ನಂ ಪಯಣಂಮಾಣ್ದು ನೆರೆವರೆ ಪಂತಿಗೊಂಡು ನಡೆಯುತಿರ್ದಳ್. ಮತ್ತಂ ಪೊೞ್ತುಪೊೞ್ತಿಂಗೆ ರಾಘವಾನುಜಂಗೆ ಕೆಲಬಸ ವನಂಗಳಂ ತೋಱಿ ಅಂದಿನ ದಂಡಕೆಗೊರೆಯಾಗದೆಂದು ತೂಗಿ ಬಣ್ಣಿಪಳ್. ಎಂತಾನುಂ ಮೊದಲ್ ನುಡಿನುಡಿಗೊಂದು ಬೞಿಯಮೆಡೆಯೆಡೆಗೊಂದು ಕಡೆಯೊಳ್ ಕಡೆಕಡೆಗೊಂದು ಹುಂಕಾರಮೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಪಡಿನುಡಿಯಾಯ್ತು. ಅಂತಪ್ಪುದುಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಮೊಗಮಂ ನಿಟ್ಟಿಸುತೆ ತಾಂ ಬೞಲ್ದಿರ್ಪಿನಿಸೀತನುಮಾಯಸದಿಂ ಬೇಸತ್ತನೆಂದಱಿತು ಕೆಮ್ಮನೆ ಮೆಲ್ಲನಡೆಯಿಂ ಪೋದಳ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣನುಂ ಬೆನ್ನನೆ ಬೆನ್ನನೆ ನಡೆದಂ. ಆ ಮಾೞ್ಕೆಯಿಂ ಕಡುದೂರಂ ನಡೆದು ಘೋರಾರಣ್ಯಮನೊಂದಂ ಪೊಕ್ಕರ್. ಮುನ್ನಮೆ ನಡೆನಡೆದು ಬೞಲ್ದು ಬಿಸಿಲ ಜಳಕ್ಕೆ ಬಾಡಿ ಬಸವೞಿದ ಬಾಲೆ ಈಗಳ್ ಕಂಗೆಟ್ಟಳಿರ್ದ*ಗುಂದಿದಳ್ ಬಾಯ್ವಿಟ್ಟಳ್. ಹಾ! ಈ ಪೞುವನೇನೆಂದು ಪೇೞ್ವೆನೋ! ನೇಸಱ ಕದಿರ್ಗೆ ಇಂಬಿರದೆ ಕತ್ತಲೆಗೆ ಬೀಡೆನಿಸಿರೆ ಒಂದೆಡೆಯಿಂ ಸಿಂಗಗರ್ಜನೆಯುಮೊಂದೆಡೆಯಿಂ ಪೆರ್ಬುಲಿಯ ಮೊಱೆಯುಮೊಂದೆಡೆಯಿಂ ಗಜದ ಬೃಂಹಿತಮುಂ ಕೇಳಿಸೆ ಭೀಕರಮಾಗಿರ್ಪುದು; ಕರಡಿಗಳ್ ದಾರಿಯೊಳಡ್ಡಂಗಟ್ಟಿ ಮೇಲ್ವಾಯ್ವುವು; ಪೆರ್ಮಾವುಗಳಿತ್ತಂ ಬುಸುಗುಟ್ಟುತ್ತೆ ಪರಿವುವು.

ಆಪೊೞ್ತಿಂಗೆ ಭೂಮಿಜೆ ದೆಸೆಗೆಟ್ಟು ತಿಟ್ಟನೇಱಿ ಬೆಟ್ಟನಿೞಿದು ಕೞಿದು ಅಗೞ್ತೆಯುಂ ದಾಂಟಿ, ದರಿಯುಂ ಸಾರ್ದು ಮರನಂ ಪಾಯ್ದು ಕಲ್ಲನೆಡಹಿ ಮುಳ್ಳಂ ತಡವಿ ಕಣ್ಗಾಣಮುಳ್ಕಿ ಬಳ್ಕಿ ನಡೆನಡೆದು ಕಾಲೊಡೆದು ನೆತ್ತರ್ ಬಸಿಯೆ ಮೆಯ್ಗುಂದಿ ಧರೆಗೆ ಜಮ್ಮಯಿಸೆ ಸೌಮಿತ್ರಿ ಮುಂದುಗಾಣದ ದೇವಿಯನುಪಚರಿಸುತಿರ್ದಂ. ಆಗಳ್ ಕಿಱಿದಾನುಂ ಬೇಗದಿಂ ಮುಚ್ಚೆದಿೞಿದು ದುಃಖಾರ್ತೆಯಾಗಿ ಮೈದುನಂಗೆ– ಓ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ! ನಡೆಯಲಾಱೆನಯ್. ನೋಡು ನೋಡಯ್ ಕಲ್ಲೆಡಹಿ ಮುಳ್ನಾಂಟಿ ಕಾಲಿಂ ಬಸಿವ ನೆತ್ತರಂ.

ಬಸಿಱಿನೊಂದು ಬೇನೆಯಿಂ ನೊಂದೆನಕ್ಕಟಾ! ಮೈದುನಾ! ಎತ್ತಲುಂ ಮೊಱೆವ ಸಿಂಹಶಾರ್ದೂಲಭಲ್ಲೂಕವೃಕಸೂಕರಾದಿದುಷ್ಟಮೃಗಂಗಳ ನಿಷ್ಠುರಧ್ವನಿಗೆ ಅಳ್ಕುವೆನಯ್! ಹಾ! ಕಂದಾ! ಈ ದುರ್ಘಟಮಾದ ಕಾಱಡವಿಯೊಳ್ ಋಷಿಗಳ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮಮುಂಟೇ! ನಿಕ್ಕುವಂ ನೀಂ ಬಟ್ಟೆದಪ್ಪಿದಯ್. ಹಾ! ಹಾ!! ಪಸಿದ ಪುಲಿಯ ಬಾಯ್ಗಿಂದು ತುತ್ತಾದೆನಲಾ! ಹಾ ರಾಘವಾ! ಹಾ ಪ್ರಾಣನಾಯಕಾ! ಕೆಟ್ಟೆನಲ್ಲೆ. ಹಾ ಕರುಣಾಕರಾ! ನೀನೆ ಪುಣ್ಯಮೂರ್ತಿಯಿರೆ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮಂ ಪೆಱತುಂಟೇ! ಕಮಲಮನುಱಿದುಂ ಮಧುಭ್ರಾಂತಿಯಿಂ ಕಿಂಶುಕಕ್ಕೆಱಗುವ ಭ್ರಮರನಂತಿರೆ ನಿರ್ನೆರಂ ಕಾಡೊಳಾಬೆಂ. ನಿನ್ನಡಿದಾವರೆಯನುಱಿದು ಬಂದೊಡಿಂತೆನಗೀವಿಧಿಯಾಯ್ತೇ! ಹಾ! ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಮಾ! ಮುಂತೇನಯ್ ತನಗೆ ಬಟ್ಟೆ! ಎಂದು ಬಾಯಾಱಿ ಮಱುಗಿದಳ್.

ಮೋಹನಾಂಗೀ! ಇಂತು ಪ್ರಲಪಿಸುವ ರಾಘವನರ್ಧಾಂಗಿಯಿರವಂ ಕಂಡು ಲಕ್ಷ್ಮಣದೇವನ ಬಗೆಯೊಳೇನಕ್ಕುಂ ಬಗೆಯು. ಬಂದಿಡೆಯೊಳಗ್ರಭವನ ಕಟ್ಟಾಣತಿ; ಬಂದಿಡೆಗೆ ಸೀತೆಯುತ್ತಣ ಮಱುಕಂ. ಏವಂ? ದೇವಿಗೆ ನೀನಂಜದಿರೆಂಬೊಡುಂಟೆ? ಪುರಕೆ ಮರಲ್ದುವೆನೆಂಬೊಡುಂಟೆ? ತಾನೆ ಕಾವಲಿರ್ಪೆನೆಂಬೊಡುಂಟೆ? ಆಃ! ತಲೆವ್ರೋಕನೊಂದು ಮಾಟಮೇ! ಅಂತಾಗೆ ರಾಘವಾನುಜಂ ಶಶ್ವದ್ಗಳದಶ್ರುಧಾರಾಸಿಕ್ತಕಪೋಲಂ ಕಂಪಿತಕಾಯಂ ಸೀತೆಯ ಪದದೆಸೆಯೊಳ್ ವೈಯಿಕ್ಕಿ— ದೇವಿಯರೆನ್ನಂ ಕಂಡನೆಂದು ಸಂಬೋಧಿಸದಿರಿಂ. ಪಗೆವನೆಂದೇ ಬಗೆಯಿಂ. ಇನ್ನೆವರಮಣ್ಣನಾಣತಿಯಂ ನಿಮ್ಮೊಳೆಂದೆನಿಲ್ಲ. ನಾಡೊಳಾವನೊ ಮಡಿವಳನೊರ್ವನಭದ್ರಮಾಗೆ ದೇವಿಯರೊಳ್ ಕುಂದಿಟ್ಟು ದೇವರಂ ಚುನ್ನವಾಡಿದಂ ಗಡ! ಅಂತೀದೊಸಱಿನ ಗ್ರಘನಂ ನಿನ್ನಂ ವಿಪಿನದೊಳಿಱಿಪಿ ಬರ್ಪುದೆಂದೆನ್ನಂ ಪೇಳ್ದಂ. ಇವಕೊಳ್ಳಿಂ ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯಧುರಂಧರಂ ಅಗ್ರಜನ್ಮಾಜ್ಞಾನುವರ್ತಿ ವೀರಾಗ್ರಗಣ್ಯಂ ಕೃತಕೃತ್ಯಂ ನಚ್ಚಿನ ಮೈದುನನೆಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣನೆಂ ಈ ಬಸಱಿಯಂ ಪೇಱಲ್ಕೆಂದು ಬನ್ನಿಕ್ಕಿ ಪುಱಲ್ಗೆ ಪೋದಪೆಂ, ಎಂದಂ.

ಸುಂದರೀ! ಅತಿಕಾಯವೈರಿಯುಸಿರ್ದ ಸೊಲ್ಲನಾಲಿಸೆ ಬೀರದ ಪರವಸಂ ತೋಱುಗುಂ. ಅತ್ತಿಗೆಯೀವೊಂದವಸ್ಥೆಗೆ ಪಱಯಿಸನೆ, ಬೇಯನೆ, ನೋಯನೆ! ಜಗದೆ ದುಃಖದೊಳ್ ಪಱಿಂಗಿದರ್ಗೆ ಮೇಣುಂ ಮೋಹ ದುಃಖ

ಮೊದಲೆ ಬೀರದ ರೋಸಕ್ಕೆಡೆವೆರ್ಕುಂ. ಇಂತು ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಪಾಷಾಣಕಠಿನ ಹೃದಯನಾದನ್ನೈಸೆ! ಎಂತುಂ ಕುಱು ಪೋದುದೆ? ಮನದೊಳೆ ಮಸ್ಮ್ರಲ ಮಱುಗಿದಂ, ನೊಂದಂ, ಬೆಂದಂ.

ಲಕ್ಷ್ಮಣನಂತಿರ್ಕೆ. ಸೀತೆಯಿರವನೇನೆಂಬೆನೊ! ಹಾ! ಹಾ! (ಕಂಬನಿಯಿಡುವಂ.) ಮುಂಗಾರ ಸಿಡಿಲ ಮೊಳಗಂ ಕೇಳ್ದು ಸುರುಂಟುವಣಂಬೆಯು ತಿಟ್ಟನಂತೆ, ಸಿಟ್ಟನೆ ಬೀಸುವ ಬಿಱುಗಾಳಿಯ ಸ್ಪ್ರಯ್ಲಿ ಗಱೆಪಱಿದು ಬಾಡುವ ಕಪ್ಪುರವಾಲೆಯಂತೆ, ಬನೊರ್ದಲೊಳೆ ದೇವರನಾಡಿದ ಪರುಷತರ ವಾಕ್ಯಮಾರ್ಗಣಂ ಕರ್ಣಕೋಟರಮಂ ನಾಂಟೆ ಮೊಗಂಗುಂದಿ ದುಃಖಾವೇಶದಿಂ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಿತೆಯಾಗಿ ಮೋಹೂರ್ಮೆ ಹಂಮಮಂಬೋವಳ್. ಅನಿತಱೊಳ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ನೆರೆಯೊಳೊಬ್ಬನಬರ್ಯ ನೀರಂ ಸೆಟ್ಟೆಲೆಯೊಳ್ ತಂದು ದೇವಿಯೊಳ್ ತನ್ನೊಂದು ಕಡೆಪ್ರಾರ್ತ್ತನ ಸೇವೆಯೆಂದು ಪಾದಕಮಲಮಂ ತೊಳೆದು ಕಣ್ಗೆ ಸುರಿದು ಕೈಗೆ ತೊಡೆದು ದೊನ್ನೆಯಂ ಪತ್ರಪುಷ್ಪಮೆನೆ ಬೈತಲೆಯೊಳ್ ಕೇಜರಿಸಿದಂ.

ಈ ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರಸಪರ್ಯೆಗೆ ಪ್ರಸನ್ನೆಯಾದಳೆನೆ ಕಣ್ದೆಱೆದು ಕೈಯಲುಗಿ ಕಾಲ್ಮಗುಜ್ಜಿ ಸುಯ್ಲ್ದಿಡಿದಳ್. ಇಂತು ಮೆಯ್ಯಱಿತು ಅಳವುಗಱಿದ ಮನದಱಿಂ—ಹಾ! ಹಾ! ಕಂದ, ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ! ಇಂತುಮೆನ್ನೊಂದು ಬಾಳ್ಕೆಯಸಕಱಿದುದೇ! ಪಾಪು ಜೇನಾಯ್ತೇ! ಕರ್ಪುರ ಕೈಪೆಯಾಯ್ತೇ! ತೆಂಗಾಯ್ ಸಿಂಗಾಯಾಯ್ತೇ! ಬಿಡೆಸರ್ಪ ನೆಯ್ದಿಲ್ ಸೆಂಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯಾಯ್ತೇ! ಇಂದಿಗೆ ಕೂರ್ಮೆಗಡಲ್ ಬಱತುದೇ! ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ತಿಂಗಳಂ ರಾಹು ಕಣ್ಣೆವೆ ಮುಚ್ಚಿ ನುಂಗಿದುದೇ! ಧರ್ಮಂ ಕರ್ಮಡುಪ್ಪೇಕ್ಷ್ಯವೇ! ನೀತಿ ಬಾರ್ತೆಗೆಟ್ಟುದೇ! ನನ್ನಿ ಬೆನ್ನಿತ್ತುದೇ! ಹಾ ಕಂದ! ಅನಾಥೆಯಾದೆನಯ್. ಹಾ! ಹಾ! ಮಚ್ಚೀವಿತೇಶನಿಂದೆನ್ನಂ ಕಾರಡವಿಯೊಳ್ ಬಿಟ್ಟು ಬಾರೆಂದನೇ! ಎನ್ನೊಡೆಯಂ ತೊಱೆದನೇ! ಕೂಟನೊಂದು ಪಿಸುಣ್ಗೆ ನಿರಪರಾಧಿನಿಯನೆನ್ನಂ ಬಲಿವಿತ್ತನೇ! ರಾಮಚಂದ್ರನಿಂದೆನ್ನಂ ಕೈವಿಟ್ಟನೇ! ಹಾಹಾ! ಪ್ರಾಣನಾಥನಿಂದೆನ್ನಂ ಮುಟ್ಟನೇ? ಅಕ್ಕಟಾ! ಬಾಟೆಗ್ಗಲೆಯಾದೆನಲಾ! ಹಾ ಕರುಣಾಕರಾ! ಇನ್ನೆನಗೆ ಗತಿಯಾರಯ್? ಹಾ ನಲ್ಲ! ಮುಂತೆನಗೆ ಬಟ್ಟೆಯಾವುದಯ್? ಹಾ ಕಾಂತ! ಆವಗಂ ನೀನೆ ಗತಿಯೆಂದು

ನಂಬಿ ಸೇರ್ದಳಂ ಇಂತೊರ್ಮೊದಲೊಳ್ ತ್ಯಜಿಸಲ್ಕೆಂತು ಮನದಂದಯ್? ಎನ್ನೊಳಾವುದೂಣೆಯುಮಂ ಕಂಡಯ್? ಊರೊಳ್ ಮಾರಿಯೆಂದು ಮನೆ ವೋಱಿಯಂ ಮಾಱುಗುಡುವರೇ! ಪಾಲ್ಪುೞಿತುದೆಂದಾವಂ ಪೋಯ್ವರೇ? ನಿರ್ವ್ಯಾಜಮಸಗನೊರ್ವಂ ತೆಗೞ್ದನೆಂದಬಲೆಯನಿಂತು ಕಾರಡವಿಯೊಳ್ ಬಿಡುವರೇ! ಹಾ! ಮನೋವಲ್ಲಭ! ಆಂ ನಿನ್ನರ್ಧಾಂಗಿಯಲ್ತೆ! ಪಟ್ಟದರಸಿಯಲ್ತೆ! ಎನ್ನನುೞಿದೆಂತರೆಮೆಯ್ಯೊಳಿರ್ಪಯ್! ಎಂತು ಪಟ್ಟವಣೆಯನೇಱುವಯ್! ಹಾ ರಾಘವಾ! ನಿನ್ನಡಿಗಳಾಣೆ ಎನ್ನೊಳ್ ಕೊಱತೆಯಿರೆ ಮನ್ನಿಸಿ ಕಾವುದಯ್. ಕೈಮುಗಿದು ಬೇಡುವೆಂ, ಬೇಡುವೆನೆಂದು ಪಲುಂಬಿದಳ್.

ಮತ್ತಮೆಱೆಯನಂ ನೆನೆದು— ಹಾ! ರಮಣ! ಅಂದೆಳಮೆಯ್ಯೊಳೆನ್ನ ಮದುವೆಗೆಂದು ನೆರೆದ ರಾಯರ ಸೊರ್ಕಂ ಮುಱಿವಂತಿರೆ ಬಂದು ಹರನ ಬಿಲ್ಮುಱಿದ ನಿನ್ನ ಬೀರಮುಮಂ, ನಿನ್ನ ಘನಶ್ಯಾಮಲಕೋಮಲಗಾತ್ರಮುಮಂ, ನಿನ್ನ ಸೊಬಗುಗುವ ಮುಖಕಮಲಮುಮಂ, ನಿನ್ನ ಸೊಗಸುದೋಱುವ ಸವಿನುಡಿಯ ಜಾಣ್ಮೆಯುಮಂ, ನಿನ್ನ ನಡೆವ ಬಿಂಕದ ಗಾಡಿಯುಮಂ, ನಿನ್ನ ಕರ್ಣಾಂತವಿಶ್ರಾಂತಸರಳಸುಲೋಚನವರೆನೋಟವ ನೋಟಮುಮಂ, ಆನಿನ್ನ ಕಿಱುನಗೆಯ ಬಗೆಯುಮಂ ಕಂಡು ಸೋಲ್ತು ಮೆಚ್ಚಿದೆನಲ್ತೆ! ಅಂದಿಂದಿಂಗಮೆರವಿಲ್ಲದ ಕಡುಗೆಡೆಗಿಂದು ನೆರವಿಲ್ಲದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯ್ತೇ! ಆಃ! ಚೆನ್ನ! ಅಗಳೆ ವನವಾಸಮಂ ಪೋಪಂದು ಅರೆಗಳಿಗೆಯಾನುಂ ನಿನ್ನಂ ಬಿಟ್ಟಿರಲಾಱೆನೆಂದು ಬೆಂಬತ್ತಿದೆನಲ್ತೆ. ಈಗಳೆಂತಯ್ ಚಮೂರುಪಂಚಾಸ್ಯ ಭಲ್ಲೂಕ ವೃಕಸೂಕರಭೀಕರಮಾದೀನಟ್ಟಡವಿಯೊಳೊರ್ವಳೆ ನಿನ್ನನಗಲ್ದು ಯಾವಜ್ಜೀವಮುಮಿರ್ಪೆಂ? ಹಾ! ಕರುಣಾಕರಾ! ಮುನ್ನಂ ವಿಪಿನದೊಳ್ ನಿಚ್ಚವಯಣಂಬೋಪಂದು ಆನೆನಸುಂ ಬಳಲ್ದಿರೆ ಬಳ್ಬಳಿಲ್ದಳೆಂದು ಪತ್ತೆಸಾರ್ದು ಕೈಪಿಡಿದು ಕರ್ನೆೞಲ್ಗುಯ್ದು ತೊಡೆಯೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಮೆಯ್ದಡವಿ ತನ್ನ ಚೇಲಾಂಚಲದಿಂ ಬೆಮರ್ತೆನ್ನೀಮೊಗಮಂ ಪೂಸಿ ಬೀಸಿಯುಂ ಬಾಯಾಱೆ ನೆಟ್ಟನೆ ತಿಳಿಗೊಳನ ಪನಿನೀರಂ ಕಮಲದೆಲೆಯೊಳ್ ತಂದಿತ್ತುಂ ನಿಡುವಯಣಕ್ಕೆ ಬೇಸಱಲೊಡಂ ಬಿನವಮಂ ತೋಱಿ ನಗುವಂತು ಮಾಡಿಯುಂ ಕಲ್ಲೆಡಹೆ ನೊಂದಳೆಂದು ಮಱುಗಿಯುಂ ನಿಲೆ ನಿಂದುಂ ಪೋಗೆ ಪೋಗಿಯುಂ ನಗೆ ನಕ್ಕುಂ ಉಪಚರಿಸಿದ ನೀನೀಗಳ್

ಎಂತು ಕಲ್ಕನನಾಗಿ ಮಾಲತಿಯಂ ಮೆಕ್ಕೆಯಿಂ ಸಿಂಗರಿಸಿದಯ್! ಹಾ! ರಾಮಚಂದ್ರಮ! ದುಷ್ಟರಾಕ್ಷಸನಂದು ಪ್ರಸಿದವಸಿ ಎನ್ನಂ ಕಳ್ದುಯ್ಯಲೊಡಂ ಬಿಡಲಾಱದ ಮೋಹದಿಂ ಮಱುಗಿ ಕೊರಗಿ ಪ್ರಮುಂಕಿವಂಪು ತ್ರಿಬ್ಬವಂತು ಪಿರಿದಾಯಸದಿಂ ಕಡಲ್ಗಣೆಗಟ್ಟಿಂ ಕಟ್ಟಿ ರಕ್ಕಸರೊಳ್ ಕಾದಿ ಮೊನೆಯೊಳ್ ಗೆಲ್ದು ಎನ್ನಂ ವನಕಟ್ಟುವ್ರೊಡೆಂದೇಂ ಮರಲ್ಚಿದಯ್? ಹಾ! ಕಾಂತ! ನಿನ್ನಂ ಮಗುಳ್ದಿನ್ನೆಂದಿಗೆ ಕಾಂಬೆನೋ! ಎಂದಿಂಗೆ ನಿನ್ನ ಸವಿನುಡಿಯನಾಲಿಪೆನೋ! ಇನ್ನೆಂದಿಂಗೊಡಗೂಡುವೆನೊ! ಹಾ! ಹಾ! ಆಬಿನ್ನಣದ ಆಬೆಡಂಗಿನ ಆಸೊಗಸಿನ ಆಗಾಡಿಯ ಆಸಿಂಗರದ ಆನಟನೆಯ ಆಅಂದದ ಆಹಾವದ ಆಭಾವದ ಆನೋಟದ ಆಬೇಟದ ಆಕೂಟದ ಸುಗ್ಗಿಯನೆಂತು ಮಱೆವೆನೋ! ಹಾ! ರಾಮಾ! ಎಂದು ಸೀತೆ ಬಾಯಱಿದತ್ತಳ್.

ಇಂತು ಬಣ್ಣಿಸಿ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಮಱುಮಱುಗಿ ಬಿನ್ನನಿರ್ದು ಮತ್ತಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣನೊಳ್— "ಕುಱುಂಬನ ಕುತ್ತಕ್ಕೆ ಕುಱಿಯ ಪಿತ್ತಮೆ ಮದ್ದಾಯ್ತು. ನೀಮುನಿಬರ್ ಮೈದುನನಿರ್ದುಮೆನಗೀಪಾಡುಗೈದಿರೇ! ಅಣ್ಣಂಗೆ ನಯಂಬೇೞ್ತೇ! ತುಂಬಿದ ಬಸಿಱಿಯುಳೇ, ಬಡಲನೆಂತಾಂ ಪಿಡಿದಿರ್ಪೆಂ? ಅತ್ತೆವಿರಿಂತಿವ ಕೊರ್ಪ್ಪಿದರೆ? ನಚ್ಚಿನ ಬಂಟಂ ಹನುಮಂತಂ ಕೆಮ್ಮನಿರ್ದನೆ? ಸುಮಂತ್ರಾದ್ಯರ್ಗೆ ಮನಂ ಬಂದುದೆ? ವೃದ್ಧಂ ಜಾಂಬವಂ ತಡೆಯದಾದನೆ? ಹಾ! ಹಾ! ಪೆಣ್ಣೆನ್ನೊಂದು ಬಾೞ್ಕೆ ಬಾೞ್ಕೆಯೆ? ಎಂದು, ಬೞಿಯಂ ತನಗೆ ತಾಂ ತಿಳಿದು— ಆಃ! ನಿಮ್ಮನ್ನರನೇಕೆ ನಿಷ್ಕಾರಣಂ ದೂಱುವೆನೊ? ಪಿತರ್ಕೆ ಬಾಯ್ದಾಱೆ ಮಱುಗುವೆನೋ? ಇಂತಿದೇಂ ಕಾನನರೋದನಮಾಗದೇ? ಪೂರ್ವಜನ್ಮದೊಳಾದ ದಂಪತಿಗಳ್ಗೆ ಭೇದಮಿಕ್ಕಿದೆನೋ! ಆವ ಹದಿಬದೆಯಂ ಪೞಿದೆನೋ! ಬೊಮ್ಮನೆನ್ನ ಪಣೆಯೊಳ್ ಬರೆದುದಿಂತುಟೈಸೆ! ಇಂತು ರಾಘವನೆನ್ನನುೞಿದೊಡಮಾನೆಂತುಮಾತನಡಿಯಂ ಬಿಡೆಂ. ಆತನೆ ಎನಗೆ ಗುರುವಾತನೆ ನಾಥಂ ಆತನೆ ಜೀವನಾತನೆ ಬಾಂಧವಂ. ರಾಘವನ ಶಾಸನಂ ನಾಡಂ ಸಮಂತು ಕಾಡಂ ಕೊಱತಿಲ್ಲದಾಳ್ಗುಮಲ್ತೆ. ಆನೊರ್ವಳ್ ಪೆಱಳೆ? ಎನ್ನ ಪೂರ್ವಸಂಚಿತದಿನೀಬನ್ನೆಯಾದುದಲ್ಲ ಆತನೇಗೆಯ್ಗುಂ; ಕರುಣಾಸಾಗರನಲ್ತೆ! ನಂಬಿದರಂ ಕಾಪನೆಂಬ ಬಿರುದುಳ್ಳನಲ್ತೆ! ಆತನಡಿಯೊಳ್ಮೈಯೊಂದಿರ್ಪೆಯ್! ಎಂದು ಮತ್ತಂ ಕಣ್ಣಿಸಿದುಂಬಿದಳ್.

ಇಂತಾಡಿದ ಜಾನಕಿಯ ಮಾತಂ ಕೇಳ್ದು ಲಕ್ಷ್ಮಣನುಂ ಮಱು ಗುತೆ ಕಿಙ್ಕರ್ತವ್ಯಮೂಢನಾಗಿ ನಿಂದಿರ್ಪುದುಂ; ಸೀತೆ ಮೇಣ್ ಸೌಮಿತ್ರಿಗೆ—ಕಂದಾ! ಏತರ್ಕೆ ನಿಂದಿರ್ಪಯ್? ತಳ್ವಿದನೆಂದು ನಿನ್ನೊಳಗ್ರಜಂ ಕೋಪಿಸನೆ? ಅಣ್ಣನಾಜ್ಞೆ ಸಂದುದಲಾ! ಪೋಗು ಪೋಗೈ, ಎನುತೆ ಪೇಳ್ದಳ್. ಆಗಳ್ ತನ್ನಂ ತಾಂ ಪೞಿದು ದೇವಿಗೆ— ಅನಗಲ್ದೆಳಗೞುವಿಸಂತಿರೆನ್ನೊಂದಿರವಾಯ್ತೇ! ಅಣ್ಣನಾಣತಿಯೆಂಬೊಂದು ನೇಣ್ ಗೋಣಂ ಬಿಗಿದಿರ್ದುದು. ಆಗಳೆ ಬಲ್ಲಗೆಯೊಳ್ ಬೇಡಿದೆಂ. ದೇವರ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಬಾರದಾಯ್ತು! ಎನ್ನ ಬಿನ್ನಪಂ ಪಾಪೆಯಂ ತುೞಿಲ್ದೈದಂತಿರೆ ಪೊೞ್ತ ಱದಾಯ್ತು. ದೇವಿ! ಎನ್ನೊಂದು ಮುನ್ನೊಡಲ ಅಱಿಗೆಯ್ಮೆಯು ಬೆಸುಗೆಯಿನೀಗಳೀ ಪಾತಕಕ್ಕೆ ಕೈನೀಡುವ್ರೊಡಾದಮಾದೆಂ. ಅಂತಿರೆ ಗೋರಿಟ್ಟ ಸೈಪಂ ದುರ್ವಿಷಯಂಗಳ್ಗೆ ಸೂಱೆಗೊಟ್ಟು ನಿರಯದ ಬಾಗಿಲ್ಗಾಪಿಗೆಂದು ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖನಾಗಿ ಪೋಪನಂತೆವ್ರೋಲ್ ಪುಣ್ಯರೂಪಿಣಿಯಂ ಕಾಡಿಗೊತ್ತಿಯಿಟ್ಟು ಪಾೞ್ಪೋದ ನಾಡಿಂಗೆ ಮಗುಬಿಲ್ಕಿರ್ಪೆಂ. ಮಾತೇ! ಇಂತಿರ್ಪೆನಂ ನಿರ್ಘೃಣನಂ ಕುಲಘಾತುಕನಂ ದುಷ್ಟನನುದ್ಧರಿಸಾ, ಎಂದು ಸೀತೆಯಕಾಲೊಳ್ ಕೆಡೆದಂ.

ಇಂತಡಿಗೆಱಗಿದ ಮೈದುನನಂ ಸಂತಮಿಟ್ಟು ಏಟೇಟ್ ಕಂದ, ಕೈವಿಡಿದ ನಲ್ಲನೇ ಮುನಿವೆಡೆಯೊಳಾರೇನೆಂಗುಂ. ನಿನ್ನೊಳೇನಪರಾಧಂ? ಪೆಣ್ಣಿಸಿ ಪುಟ್ಟಿದೆನ್ನಯ ದೋಷಂ. ಪೊೞ್ತುೞಿಮುದಲ್ತು. ಪೋಗಯ್. ನಿನ್ನೊಳ್ ಪೇೞ್ವತೇನೆಂಬೆನೋ? ನಿನ್ನಂ ನಿನ್ನಣ್ಣಂ ಕೇಳ್ದೊಡೆ, ನಿನ್ನಾಣತಿಗಬಲೆ ಮಱುಗಿದಳಲ್ಲ; ಮಾನುರ್ಡಿದಳಲ್ಲ; ಮುನಿಸಾಂತಳಲ್ಲ; ಜೆರ್ಚಿದಳಲ್ಲ; ಕೂೞ್ಕುದಿಗೊಂಡಳಲ್ಲ; ದೂಱಿದಳಲ್ಲ; ನೀನೇ ಗತಿಯೆಂದು ನಿನ್ನಡಿಯಂ ನೆನೆಯುತೆ ಕಡೆಪೊೞ್ತಂ ಪಾರುತಿರ್ಪಳೆಂದು ಬಿನ್ನಯಿಸಯ್. ಅತ್ತೆವಿರ್ಗೆ— ನಿಮ್ಮ ಪರಕೆಗೊಂಡು ಬಾರದಿರ್ಪೆನಮೆನಗೀವಿಧಿ ಬಂದುಗೂಡಿದುದು. ಈಗಳ್ ನುಡಿಯಿಂದಮೆ ಮಣಿದು ಕ್ಷಮೆಯಂ ಬೇಡುವೆನೆಂದೆನ್ನ ನುಡಿಯೊಳೆ ಪೇೞಯ್. ಊರ್ಮಿಳಾದ್ಯರಂ— ನಿಮ್ಮೊಳ್ ನಿಧಾನಿಸದೆ ಬಂದೊಂದಾಗೆಯುಮಂ ಮನ್ನಿಸಿ ತನ್ನನೆಂದೆಂದುಂ ಮಱೆಯದಿರ್ಪುದೆಂದು ಕೇ

ರ್ದಳೆಂದು ಕೇಳಯೆ. ಮೆಣಯ್ಯಂ ಬೞಿವೞಿಯಿತ್ತ ನಲ್ದೊಡವುಗಳೊಳ್ ಎಕ್ಕಸರಂ ಶ್ರುತಕೀರ್ತಿಗೆ ದುಕ್ಕಂಡದ ಪಿಂಡುಗಂಕಣಂ ಮಾಳವಿಗಾಜಕ್ಕಸರಂ ನಿನ್ನರಸಿಗೆ; ಮಿಕ್ಕಿರೆಯಿಂ ದಾಸಿಯರ್ಗೆ ಪಚುರ್ಗುದ್ಯೆ. ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ, ಎನ್ನ ಬಲ್ಗಾಲದ ನಚ್ಚಿನ ನಲ್ಗೆಳದಿ ಚಂದ್ರಮತಿಗಾ ಎನ್ನ ಚಂದಿರಗಾವಿಸೀರೆಯುಂ ಬಣ್ಣಗುಪ್ಪಸಮುಂ ಹಬ್ಬದ ನಿಚ್ಚವಚ್ಚವನೆಲ್ಲಮಂ ಮೆಚ್ಚನಿತ್ತು ಆಂ ಮುನ್ನಂ ಬಾಸೆಯಿತ್ತ ಪೂರ್ಣಪಾತ್ರಮಂದೆ ಮಱುಗದಂತಿರೆ ಪೇೞ್ವೈ. ನಿನಗೆನ್ನೊಳ್ ದಯೆಯಿರ್ಕುಮಪ್ಪೊಡೆ ಲೋಗರನುಮಿಂಗೊಂದು ದಮ್ಮಣಿಯನೇರ್ಪಡಿಸ್ಯೆ. ಮೇಣ್ ಮುನಿಸತಿಯರ್ಗಂದು ತಂದು ರಥದೊಳುೞಿವಿಟ್ಟ ಬಾಯಿನಮನೊರ್ವರ್ ಮುತ್ತೈದೆ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಕುಡಿಸ್ಯೆ. ಆ ಎನ್ನ ಪೂಜೆಯ ಕವಿಲೆದುಱುವಂ ಆ ಎನ್ನ ಮುದ್ದಿನೆಳಗಱುವಂ ಬಡವಾಗದಂತು ಪೇೞ್ದು ನಿನ್ನಟ್ಟಿಗೆ ಕೈವರ್ತಿಸ್ಯೆ. ಇನಿತೊಂದೆನ್ನೀಕಡೆಗಾಲದೆ ಪುಟ್ಟಿದ ಬಯಕೆಯುಂ ಸಲಿಸ. ನಿನಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ! ಮೇಣ್ ಪಯಣಂ ಸೊಗಮಕ್ಕೆ! ಎಮ್ಮೆಲ್ಲರ್ಗೆ ಶ್ರೀರಾಮನಡಿದಾವರೆಯೊಲ್ಮೆಯೊಂದು ವಜ್ರಪಂಜರಮಕ್ಕೆ! ಪೋಗೈ, ಎಂದು ಪರಸಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂಗೆ ಪಯಣಕ್ಕಾಣತಿಗೊಟ್ಟಳ್.

ಆಗಳ್ ಸೌಮಿತ್ರಿ ದೋಲಾಯಮಾನಮಾನಸನಾಗಿ ದೇವಿಯರಂ ಬಲವಂದು ಕೈಮುಗಿದು ದೆಸೆಸಳೆರ್ಗೆ— ಈಕೆ ನಿಮಿಕುಲದೆ ಪುಟ್ಟಿದ ರಾಜಯೋಗಿಯಪ್ಪ ಜನಕನಣುಗುಗುವರಿ, ರಕ್ಕಸರ ಬಳಗಮಂ ಸದೆದು ಬೆಸೆವಲಿಗೊಟ್ಟು ನಿಮ್ಮಂ ಪೊರೆದ ಶ್ರೀರಘುರಾಮನ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿ. ಎಮ್ಮಣ್ಣನಾಣತಿಗಿವಳಂ ವನದೊಳಿರಿಸಿ ಪೋಪೆಂ. ಪೂರ್ಣಗರ್ಭಿಣಿ. ನೀಮೆಲ್ಲರ್ ಕಾವಲಿರ್ದು ಕಾಯಿಮೆಂದು; ಭಾಸ್ಕರಂಗೆ- ಎಲೆ ಆದಿತ್ಯ! ನಿನ್ನ ಕುಲವಧುವಿವಳ್ ನಿನ್ನ ಬೞಿವೞ್ಗ ಮಡಲ್ವೊಡಿವಳ್ ತಾಯ್ವೇರ್. ಅಂತದಱಿಂ ಇವಳೊಳ್ ದಿಟ್ಟಿಯಿರ್ಕೆ! ಎಂದು; ವನದೇವಿಗೆ— ಎಲೆ ಶಾಕಂಭರಿ! ಇದೆಕೊಳ್ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಿನ್ನ ಕೆಳೆತನಕ್ಕೆಳಸಿ ಬಂದಿರ್ಪಳದುಕಾರಣಂ ನೀನುಮಿವಳುಮೊಡಗೆಳದಿಯರಾಗಿ ಸಂತಮಿರಿಮೆಂದು ಕೇಳಿಸಿ ಅಗಲ್ದು ಪೋಪನೆಂಬೊಂದು ಬೇಸಱಿಂ ಖಿನ್ನೆಯಾಗಿ ತನ್ನನೆ ನೋಳ್ಪ ದೇವಿಯಿರ

ವಂ ನೆನೆನೆನೆದು ಗಾಳಿಗೆ ಮಾಱೊಡ್ಡಿ ಪೋಪ ಪತಾಕೆಯು ಕೌಸುಂಭಾಂಬರವಂತಿರೆ ಮನಂ ಪಿಂಪಱಿಯೆ ನಡೆವಟ್ಟೆಯುನೆ ಪಲವುಂ ಪಂಬಲೊಂದು ದಂದುಗಂ ಬೆಟ್ಟಿತಾಗೆ ಬೀೞ್ಕೊಂಡಂ.

ಮುದ್ದಣಂ— ಅತ್ತಲಯೋಧ್ಯಾನಗರಿಯೊಳ್ ಜನ್ನಗುದುರೆಯುಂ—

ಮನೋರಮೆ— ಸುಡು ಸುಡು ನಿನ್ನ ಜನ್ನಗುದುರೆಯುಂ! ಅಕ್ಕ ತೆಗೀಗಳೆಪ್ರೊತ್ತೋ? ಆಃ! ಸೀತೆಯೇನಾದಳೆಂತಿರ್ದಳೆಂದು ಪೇೞಯೆ?

ಮುದ್ದಣಂ— ಬಾಲೇ ಆಯ್ತಾಯ್ತು. ಅಂತು ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಬೆನ್ನಿತ್ತು ಪೋಪ್ರದುಮಾದೆಸೆಯನೆ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ದುಃಖಂ ಮಱುಗೊಂಡೋರಗೆಯ ತನ್ನೊಂದು ಬವಣೆಗೆ ಮೆಳ್ಪಟ್ಟು ಚಿಂತಿಸಿ ತನ್ನೊಳ್ ತಾಂ— ಆಃ! ನಿಮಿಕುಲಕಂ ಚಲಕಂ ಗಂಡನೆನೆ ಪೆಸರ್ವಡೆದು ಪಱಿನುಡಿವೆಂಡಿರ ಬೈತಲೆವಣಿಗೆ ಬೆಲೆಗಟ್ಟ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಗಳ್ಗಂ ತತ್ತ್ವಮಂ ಬೋಧಿಪ್ಪೊಂದು ಜಾಣ್ಮೆಯಿನೇೞ್ಗೆವೆತ್ತ ಜನಕರಾಜಂಗೆ ಮುದ್ದುಮಗಳೆನಿಸಿಯುಮಖಂಡಮಂಡಲೇಶ್ವರರ್ ಮಱುಗೊಂಡು ಪುದುವಾೞ್ವಿನಂ ತನ್ನ ಜಸದೆಸಕದಿಂ ಸೊಗೆತ್ತುವಪೆದ ಸಾರ್ವಭೌಮರಾಘವನಂ ಕೈವಿಡಿದು ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾಗಿಯುಮಂತಪ್ಪುರದ ಸಱಿಮಿಂಡಿಯರನೋಲೈಸಿಯುಂ ಬಾೞ್ವೆನೆಗೀಗಳಿಂತೊಂದು ವಿಧಿ ಬಗೆದುದೇ! ಹಾ! ಆ ಎನ್ನರಸನ ಅಂಗಸಂಗಮಿನ್ನೀಕಾಲಕುಂಟೇ! ಅಯ್ಯೋ! ಆಸಿರಿಯಾಪಟ್ಟೆಮಂಚದಾ ಅಂಚೆದುಪ್ಪುಟಿ ನಲ್ವಾಸಿನಾಪಟ್ಟೆಕೌಳುಡೆಯಾ ಪುಷ್ಪದಾಗಂಧದಾಸಿರಿಯ ಸುಖಾನುಭವಮನಿನ್ನೆಂತು ಮಱೆತಿರ್ಪೆನೋ? ಆಃ! ಆಃ!! ಇಂದ್ರಚಾಪದ ಪೊಂಗಿನಿಂ ಪಲತೆಗೆವಣ್ಣದಿಂ ರಂಜಿಪ ಆ ಎನ್ನ ಪೂದೋಂಟದ ಸೊಬಗೇ! ಆ ಎನ್ನ ನೀರಾಟದ ತಿಳಿಗೊಳನೊಂದು ಸೊಗಸೇ! ಹಾ! ಎನ್ನ ಮುದ್ದಂಚೆ! ಅಗಳುಮೆನ್ನ ಮಂಜೀರದ ಮಂಜುನಾದಂ ಕೇಳಿಸೆ ಪಿಂದೆಸೆಯೊಳೆ ಕೇಂಕರಿಸುತೆ ಬಱಿವರ್ಪ ನೀನಿಂದಾರಂ ಬಱಿಸಾರ್ವಯ್? ಹಾ! ಎನ್ನ ಪಂಜರದ ಸಾರಿಗೆಯೇ! ಪಾಲನೆಱಿವಳಾವಳೋ? ಹಾ! ಹಾ! ಕಾಲದೊಂದು ಗತಿಯೇ! ಓ! ಏತಱ ಮಾತೊ? ನಿಮಗೇಂ ಸೊಗಗೇಡೊ? ಬರ್ಪಳ್ ಪೋಗೆ ಪೆಱಳೊರ್ವಳಕ್ಕುಂ. ಆನೊರ್ವಳೆ ಬಡವೆ ಬಱುವೆಯಾದೆಂ. ಉಃ! ಪೋಕೆ ಪಱು

ಮಱಲಿನೇಂ? ಇವು ಭೋಗಂಗಳ್ ನಶ್ವರಂಗಳಲ್ತೆ! ಅನೆರಾಯುಗುವ ರಿಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟೆನೆ? ಕಾಡಂ ಪೊಕ್ಕು ರಕ್ಕಸರ ಬಂದಿಗೊಳಗಾಗೆನೆ? ಬೇವಿಯಾಗೆನೆ! ಈಗಳೀಬವಣೆಗೆ ಬಾರೆನೆ? ಸಾಜಂ ಸುಖದುಃಖಂಗಳ್ ಪಗಲಿರುಳಂತೆವೋಲ್ ಲೋಕದೊಳ್ ಪರಿವರ್ತಿಸಿರ್ಕುಂ. ಇವಱೊಳೆನಗಲ್ಕುಜು ಪ್ರೇಯುತ್ತು. ಶ್ರೀರಾಮನೊಲ್ಮೆಯೊಂದೆ ಶಾಶ್ವತಂ. ಆತನ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯೆ ಎನಗೆ ಬಟ್ಟೆ. ಹೇ ಕಲ್ಯಾಣರೂಪ! ನೀನೆನ್ನಂ ಕೈವಿಡದಿರಯ್. ಹೇ ಕರುಣಾಕರ! ದೆಸೆಗೆಟ್ಟೆನ್ನಂ ಮಱೆಯದಿರ್. ಹೇ ಜಗದೊಡೆಯ! ಪೆಣ್ಣೆನ್ನೊಳ್ ಕರುಣೆಯಿರಲಯ್. ರಾಮಾ! ರಾಮಾ!! ರಾಮಾ!!! ಎಂದು, ಧ್ಯಾನದೊಳಿರ್ದಳ್.

ಅಪ್ಪೊೞ್ತಿಂಗೆ ವೇದಪುರುಷನೇ ಪೞುಗುಪಿನೊಂದು ಪರಿಜಿಂ ಮೆಯ್ಗೊಂಡು ನಡೆತಂದನೋ ಎನೆ, ಮೂಡಿವರ್ಪ ನೇಸಱ ಪಸುಳೆವಿಸಿಲ ಬೆಳ್ಗಿಂಪಿನ ಪೊಸಪೊಗರಿಂ ಕಣ್ಗೊಳ್ವ ಪೂರ್ವಾದ್ರಿಕೂಟಮೆಂಬಂತಿರೆ ಮುಂದಲೆಯೊಳರೆಗೆಂಪಿನ ಬೆಳ್ವೆಳಗಿಡಿದ ಜಡೆಮುಡಿ ವಿರಾಜಿಸೆ, ಮಾಗಿಯ ಬೆಳ್ಮುಗಿಲಾಗಸದಂತಿರೆ ಭಸಿತೋದ್ಧೂಳಿತಲಸಿತಲಲಾಟಂ ಕಣ್ಗೊಳಿಸೆ, ಇನ್ನೀತನಸಿದಿರ್ಚಿ ಕೈಮಾಡೆನೆಂದು ಆಣೆಯಿಟ್ಟು ಕಾಮನರೆಮುರಿದ ಕರ್ವುವಿಲ್ಲೆಂಬಂತಿರೆ ಶಿಥಿಲಮಾಗಿ ಜೋಲ್ವ ಪುರ್ವೆಸೆಯೆ, ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯ ನೆರವೊಪೊಱನೋಟಮೇವುದೆಂದು ಮುಱಿದು ನೋಲ್ಪಿನೆನ ತುಱುಗೆವೆಯುರೆದೆಱೆದ ಕಣ್ಣೊಚ್ಚತಮಾಗೆ, ತನ್ನಚ್ಚಿಯ ಮುಱಿನೋಟದ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯೆಡೆಯೆದೆನೆ ನೀಳ್ದ ನಾಸಾಪುಟಂ ರಂಜಿಸೆ, ಭಾರತಿಯ ಪದ್ಮಪೀಠಂಬೋಲ್ ಮುಖಕಮಲಮೊಪ್ಪಿರೆ, ಗೊರವನ ಬೆಳ್ಗೊರಲೊಳಮರ್ದ ಹಾಲಾಹಲದ ಕರ್ವೆಳಗುಪುಱುಗಲ ಮಾಚ್ಕೆಯಿಂ ಶಂಖಧವಳಕಂಠದೊಳ್ ಪತ್ತುವಿಡಿದೇಕಮುಖರುದ್ರಾಕ್ಷಮೊಂದು ತೆಱಂಬೊಳೆಯೆ, ಜೋಗಗೆಳೆಯರ್ಣ್ಪುರೇಱಿವರ್ಪನ್ನಮಱುಪ್ಪಗೆಗಳಿಱಿಪ್ಪೋದ ನಿಚ್ಚಣಿಗೆಯೆಂಬಂತಿರಿರ್ಬದಿಯೊಳಮ್ಮೆಲ್ಗಳ ಸಾಲ್ಗಳ್ ತೋಱೆ, ಸಡಿಲ್ದಮಾಯೆದಾವಿನ ಪಲವುಂ ಪುರಿಗಳೆಂಬಂತೆವೋಲ್ ಷೆರೆಗಳೆತ್ತಂ ಮಡಲ್ತಿರೆ, ನಡುವಿನೊಳುಟ್ಟ ವಲ್ಕಲಂ ತೊವಲುಡೆಯುಸ ಕ್ಷತ್ರಿವಾಸಂಬೋಲ್ ಮನೋಜ್ಞಮಾಗಿರೆ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ತಾನಾಬಟ್ಟೆಯೊಳೆ ಬರುತುಮಿರ್ದಂ.

ಇಂತು ಬರುವರುತೆ ಕಟ್ಟೆದಿರೊಳ್ ಅರೆವೆಱೆಗಲ್ಲಮಂ ಕರಪಲ್ಲವದೊ
ಳೂಱಿ ಮುಂಬಗಲ ಪೆಱೆಯಂತೆ ಕಳೆಗೆಟ್ಟಂ, ತನ್ನೊಂದು ಕಣ್ಬೊಗರ್
ಕಾಳಿಂದಿಯ ಕರ್ದಡುವಿನೊಳೋಲಾಡುವ ಬಾಳಮೀನಪಾಂಗಿನಿಂ ಪೊಳೆ
ಯುತ್ತಿರೆ ಎತ್ತಂ ನೋೞ್ಪ ಪೆಣ್ಣೊರ್ವಳಿರೆ ಕಂಡಚ್ಚರಿವಟ್ಟಾರವಳೆಂದಱಿ
ವ್ರೊಡೆಂದು ಮುಟ್ಟಯಿಸಿ ಬಂದು— ಆರಾ? ವನದೇವಿಯಂತಿರೀವನದೊಳೊ
ರ್ವಳೆ ಇರ್ಪುದೇಂ? ಎಂದು ಬೆಸಗೊಂಡಂ. ಈನುಡಿಗೆ ಸೀತೆ ಮನದೊಳಂ
ದು ಭಯದಿಂ ಗಬ್ಬಿನೆೞ್ದು ಪಿಂಜರಿದು ಮುನ್ನಿನೊಂದು ಬನ್ನಮಂ ನೆನೆದು
ರಕ್ಕಸರ ಮಾಯೆಯೆಂದೇ ಬಗೆದು— ಎನ್ನಾಣೆ! ರಾಯನಾಣೆ! ಪತ್ತೆ ಸಾರದಿ
ರ್ ಸಾರದಿರ್, ಎಂದು ಕಿಸುಗಣ್ಚೆ ಮರನಂ ಮಱೆವೊಕ್ಕಳ್.

ಇಂತಪ್ಪುದುಮಾಸ್ರತ್ತಿನ ಪುತ್ರಂ ಆವಳೊ ಬಾಲೆ ತಳ್ಳಂಕಂಗೊಂಡ
ಳೆಂದು ಮಱುವಾತಿನೊಳ್— ಬಾಲೆ! ಆಂ ಅನ್ಯರಲ್ಲ; ತವಸಿಗಳ್. ಕಾಡೆ
ನಾಡಾಗೆ ಈಯೆಡೆಯ ಆಶ್ರಮದೊಳ್ ಇರ್ಪೆವು. ಅಂಜದಿರಾ! ನೀನಾರ್ಗೆ?
ಪೆಸರೇನೆಂದು ಪೇೞಾ, ಎಂದುಕೇಳ್ದಂ.

ಇದರ್ಕೆ ಸೀತೆ— ರಾವಣಂಬೋಲ್ ಪುಸಿವವಸಿಗಳ್ ಪಲಂಬರೊಳರ್;
ಸವಿನುಡಿಯಿಂ ಬೋಸರಿಸಿ ಮಾಯೆಗೈವರ್. ನಿಮ್ಮಂದಿಗರೊಳೇಂ ಮಾತೊ?
ಶ್ರೀರಾಮನಾಣೆ! ಸನಿಯಂ ಬಾರದಿರ್ ಎಂದು, ಮಾರ್ನುಡಿವುದುಂ; ಮುನಿ
ಪಂ ರಾಮನಾಮಮಂ ಕೇಳ್ದು ಸಂದೆಗದಿಂ ತಾನುಂ— ದೇವೀ, ರಾಮ
ನಾಣೆ! ತನ್ನಾಣೆ! ಆಂ ಕವಡುವವಸಿಯಲ್ಲ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಕಣಾ! ಬೞಿವ್ರೋ
ಕಂ; ನಿರ್ಜನಪ್ರದೇಶದೊಳಿರ್ಪ ಬಾಲೆ ನಿನ್ನನಱಿವ್ರೊಡೆಂದೆ ನುಡಿಯಿಸಿ
ದೆಂ ಪೆಱತೆಣಿಸದಿರೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಂ.

ಆಗಳ್ ಭೂಸುತೆಗೆ ಮನದ ಭಯದ ಕವಲ್ ಪತ್ತುವಿಡೆ, ಸಂದೆಯ
ಮೆನಸುಂ ಪಿಡಂಮೆಟ್ಟೆ, ದಿಟದ ನಂಬುಗೆಯಿಂಬುಗೊಳೆ— ಅಂತಪ್ಪೊಡೆ,
ನೀಂ ಮಾನ್ಯಂ. ನಿನಗೆಱಗುವೆಂ. ತಂದೆ! ಎನ್ನಿರವನೇನೆಂಬೆನೊ? ಜನ
ಕರಾಜಂಗೆ ಮಗಳಾಗಿ ದಶರಥಂಗೆ ಸೊಸೆಯಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮಂಗೆ ಪಟ್ಟದರಸಿ
ಯಾಗಿ ಬಾೞ್ದೆನ್ನ *ಬರ್ದುಂಕು ಈಗಳ್ ವನವೊಳಾಯ್ತು! ರಕ್ಕಸನೊಳ್
ಬಂದಿವಾೞ್ದೆನ್ನನೊಪ್ಪುಗೊಂಡನೆಂಬೊಂದು ಲೋಕಾಪವಾದದ ದೂಸಱಿಂ

ಶ್ರೀರಘುಜನೆನ್ನನಡವಿಯೊಳ್ ಬಿಸುಟ್ಪುದೆಂದು ಲಕ್ಷ್ಮಣಂಗೆ ಬೆಸಸಿತ್ತು ಕಳಿಪಿದನೈ! ಅಂತುಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಂಗಳಿಱಿದು ಪೋಪಿನಂ ಕಾಡಿಂಗೆ ಕ್ಷೋಳುವ್ವೋದೆನೆಂಬೊಂದು ಭೀತಿಯಿಂ ಬೆವಱಿ ಜೊಬ್ಬಳವೋಗಿ ಒನಗಲ್ತಲೆಗೆ ಕಱ್ಱಂಗಿದೀವರಂಗಳಱುಂಬಿನೊಳ್ ದೆಸೆಗೆಟ್ಟು ವನಪಿಶಾಚವಂತಿರೆ ಇದೆಕೊಳ್ ಮಱುಗುತಿರ್ದಪೆಂ, ಎನ್ನೀ ಅಱಿವೆಯ್ಯಂ ಬಾಪಿದಾಸ್ತ್ರಗಳ್ಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಎನ್ನಿನಿಯನಂ ಮಗುಳ್ದುಂ ಕಾಣಲಕ್ಕುಮೆಂದೊಡೇವೆನೈ! ಅಱುದಿಂಗಳ ಗರ್ಭಿಣಿಯುಪ್ಪಿನಂ ಆತ್ಮಹತ್ಯಭ್ರೂಣಹತ್ಯದೋಷಂಗಳೊರ್ಮೊದಲೊಳ್ ಬಂದೊದವುಗುಮೆಂದೆ ಮಾಣ್ದೆಂ. ಹಾ! ಎಂದು, ಆತನ ಪಾದಕಾನತೆಯಾದಳ್.

ಇಂತೆಱಗಿದವಳಂ ಕಂಡು ಮುನಿಪಂ—ಅಂತಾಗದಾ! ನಿಕ್ಕುವಂ ನೀಂ ಮಕ್ಕಳಂ ಪಡೆವುದುಂಟು. ಮಱುಗದಿರ್. ಎಡೆಯೊಳ್ ಎಮ್ಮಾಶ್ರಮಂ. ಜೋಗವಟ್ಟಿಗೆಯಾಣೆ! ರಾಘವನಾಣೆ! ಮಗಳೆಂದೆ ನಿನ್ನಂ ಸಲಹುವೆಂ. ಏಳ್ಮಾ, ಎಂದು ಸಂತಯಿಸಿ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ಕೊಂಡುಯ್ವ ದೀನನಂತಿರೆ ಸಂತಸದಿಂ ತನ್ನಾಶ್ರಮದತ್ತಣ್ಗೆ ಕರೆದುಯ್ದಂ.

ಇಂತು ಸೀತೆ ಕಿಱಿದಾನುಂ ದೂರಂಬೋಗೆ ತನ್ನ ಕೂಡುವಳಗದ ನಿಚ್ಚದಂಡುಗಬೊಂದು ಮಿಡುಗಿಂ ನಂಜುಂಡ ಬಾನ್ನವಿರಂ, ಗಜಮುಖನ ಬಿರಿವೊಡೆಯ ಬಾವಂ, ಅಱುಮೊಗನ ತೇರ ಸೋಗೆಯಂ, ಪಾರ್ವತಿಯ ಸಿಂಗಮಂ, ತನ್ನ ಬಸವನಂ ಇನ್ನಾನುಂ ಪಗೆಯಂ ಮಱೆತು ಸಂತಂ ಪುದುವಾೞ್ವುದೆಂದು ಬುದ್ಧಿವೇೞಲೊಡಮದುವೆ ವಿರಾಗಮಂ ಪುಟ್ಟಿಸೆ ಪ್ರಪಂಚದೊಳ್ ತನುಗೇತಱ ಸುಖಮೆಂದು ತಾಮೊಂದುಗೂಡಿ ತಪಶ್ಚರ್ಯಕ್ಕೆಂದು ವನಂಬೊಕ್ಕು ನಿರ್ವೈರದಿನಿರ್ಪವೆನೆ; ಬಂದೆಡೆಯೊಳ್ ಬೈಗಿನ ಕಿಱುಮುಗಿಲೊಡ್ಡಂ ಕಂಡುಲ್ಲಸದಿಂ ಪೊಂಗಿ ಇಡಿಕಿಱಿದ ಪೀಲಿಗಳಂ ಬಿದಿರ್ಚಿಯುಮಣಿಗಟ್ಟಿ ಕೇಗಿ ತನ್ನೊಂದಾಡಂಬರದಿಂ ಮಯೂರಂ ತಾಂಡವಕ್ಕಾರಂಭಿಸಲೊಡಂ ತಾನುಂ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯೆನೆ ಪುತ್ತಿನೊಂದು ವ್ಯಾಳಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ತೀಡುವ ತೆಂಬೆಲರ್ಗೆ ಮೆಯ್ವೊತ್ತಿ ಪರಿದು ರಂಗಂಬೊಕ್ಕು ನೆರೆಯೊಳ್ ಮಂಡಲಾಸನಂಬಲೆದು ಕುಳ್ಳಿರ್ದು ನಾಟ್ಯಂ ಮನಂಗೊಂಡುದೆನೆ ಪೆಡೆಯೆತ್ತಿ ತಲೆಯೊಲೆದು ಸಭ್ಯಂಬೋಲ್ ನಿಟ್ಟಿಸುತಿರೆಯುಂ, ಕೆಲವಾನುಂ ಕಾಲದಿಂ ಸಮಾ

ಧಿಸ್ಥನಿರ್ಪುದಮಂ ಪ್ರೋಱಗೆ ಬಳೆವ ಬಂಬಲ್ವಡೆಯೆನೆ, ಮತ್ತಮೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ ಗೋಣ್ಣವಿರ್ ಮುಮ್ಮ್ರಡಂಬರಂ ಮುಸುಂಕಿರೆ ಪಟ್ಟಿಂದು ಮುತ್ತ ಸಿಂಗಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಕೇಸರಮೆ ಜಾಲಮಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸೆ ಕಾಲ್ ಸಿಕ್ಕಿರ್ನೊಳಾಗೆ ಮಗುಳ್ದಂ ಮಗುಳ್ದುಮೇಳಿಲಾಟಿಸಿಯುಮಾಱದಿರೆ ಪೊರಳ್ದುರಲ್ವುದಂ ಬೞಿಯೊಳ್ ಕಪಿವೆ ಕೇಳ್ದು ನೆಟ್ಟನಾಎಡೆಗೆ ಬಂದು ತನ್ನೆರಡುಂ ಶೃಂಗದಿಂ ಸಿಕ್ಕುರ್ಂಗೊಂದಲಂ ಬಿಡಿಸುತಿರೆಯುಂ, ಇಂತಿದು ಪ್ರಣ್ಯಾಶ್ರಮದ ಮೈಮೆಯೆಂದು ಬಗೆವಂದು ಸಂತಸಂದಾಳ್ದಳ್. ಅಂತು ಮುಂತೆ ಮುಂತೆ ಬರ್ಪುದುಂ—

ಎಮ್ಮಂದಿಗರೆಂತಂತು ಪಸುಗೆಗೊಂಡುಂ ಪಡಿಯನೆ ಚರುಚಾರುಗಂಧಮುಂ ಕವರ್ನನೆಂಬೊಂದು ಪ್ರರುಡಿಂ ಜನ್ನಗೊಂಡದ ಬೇಳ್ವುರಿ ಚಟಚಟಸಿ ಕಿಡಿಕಿಡಿವೋರ್ಪುದುಂ, ಕಿಸಿಸಿಂ ಕಿಚ್ಚಂ ತಳ್ದುಯ್ದುಂ ಧೂಮಧ್ವಜಮಂ ಮುರಿದುಮೀಬಗೆಯುಂ ಮುನಿಗೆ ದೂಱಲ್ಕೆಂದಿದಿರ್ವಂದಪನೆನೆ ಚರುಪುರೋಡಾಶಂಗಳ ನಱುಗಂಪರ್ವೊರೆದ ಪಾವನಪವನಂ ತೀಡೆ, ಆಗಳ್ ಹವಿರ್ಭಾಗಮಂ ಕೈಕೊಳಲ್ಕೆಂದು ತಪೋವನಕಿೞಿದು ಬಂದಿಂದಿರನ ಮುಗಿಲ್ದೇರೆನೆ ಹೋಮಧೂಮಂ ನಾಲಾಳೇಱನೊಳ್ ಚೆಮಱಿ ತಳ್ತಿರೆ. ಮುಂದೆಸೆಯೊಳ್ ಗೋರಂಟೆಯ ಮರುಗದ ದಸೆನವ ಪಸುರ್ದನೆಯ ಗೊಜ್ಜಿಗೆಯ ಜಾದಿಯ ಮುಡಿವಾಳದ ಮಡಿಯ ಎತೆಯೆಡೆಯ ಸಂಪಗೆಯ ಸುರಯಿಯ ಬಕುಳದ ಸಿರಿಸವಸುಗೆಯ ಮರಂಗಳನಪ್ಪುಕೈದ ಕಾಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮೊಲ್ಲೆಯ ನೀಲಗಂಧಿಯ ಬಳ್ಳಿಗಳೆಡೆಯನಿಡಿಕಿಱಿದ ಬಂದುಗೆಯ ಪಾದರಿಯ ಪದ್ವಳಿಯ ಗಿಡುಗಳ ಪಂತಿಗಳ್ ತೋಂಟಬೊಳ್ ಪೂವೆಂದುಂ ಮುಡಿಯದೆಸೆವ, ಪಣ್ ಎಂದುಂ ಬೀಯದ ಫಲವೃಕ್ಷಂಗಳೆತ್ತಂ ತುಱುಗಿ ಬೆಳೆದಿರೆ ಧ್ರುಮಧ್ಯ ಮರಸಿನವಮೆಂದುಂ ಕಿವಿಗಿನಿದಂ ಕಱೆಯೆ, ಋಷ್ಯಾಶ್ರಮೋಪವನಂ ಸೀತೆಗೆ ಕಣ್ಗೆವಂದತ್ತು.

ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ಮುತ್ತಿಯ ಮುಱಿತ್ತ ಗಱರಳಿಯ ಸಮಿದೆಗಳನಳತೆಯೊಳ್ ಕೊಯ್ದುರ್ಪನಾರಿಂ ತಲೆವೊರೆಱೆಗಟ್ಟಿ ತರ್ಪ ವಟುಗಳಿಂದೆಯುಂ, ಬೆಲ್ಲಸತ್ತಿನ ಬವಱಿಯ ಪಚ್ಚೆಲೆಯನೊಟ್ಟಿ, ಗಱಿಕೆಯ ತೊಳಚಿಯ ದಾಂಗುಡಿ

ಯಂ ಚಿನ್ನಂಟ ಬಾಚೆವಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಮೂಡಿ ತರ್ಪ ಬಾಲವಟುಗಳಿಂದೆಯುಂ, ಕುಂದವ ಪಾರಿಜಾತವ ಮಂದಾರದ ಪಾಟಳಿಯ ಬಿರಿಮುಗುಳಂ ತಿರಿತರ್ಪ ಮುನಿಕನ್ಯೆಯರಿಂದೆಯುಂ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮಂ ಮನೋಹರಮಾಯ್ತು.

ಮತ್ತಮಲ್ಲಿ ಉಟಜಾಂಗಣದೊಳೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ ಸಂಜೆಯು ಶುದ್ಧಿಗೆಂದು ಪೊಡೆಯೊತ್ತೆ ಬಾಲಂ ನಿಮಿರೆ ಲಂಪಮನುಂಕುರ್ವಾಕಳಂ, ಆಕಳ ಗೋಮಯಮಂ ಕಲಂಕಲ್ಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಕರಪುಷ್ಕರದಿಂ ನೀರಂ ತಂದು ತುಳುಂಕುವ ಮಱಿಯಾನೆಗಳಂ, ಮಱಿಯಾನೆಗಳ್ ಕಲಂಕಿದ ಪಡೆಯಂ ತುದಿವಾಲದಿಂ ಬಱಿವ ಚವರಿಮಿಗಂಗಳಂ, ಚಮರೀಮೃಗಂಗಳ ಸಾರಣೆಯೊತ್ತುಗೊಂಡು ನೆಲನ ತಣ್ಣಸಾಱೆ ತಮ್ಮ ಮೊಗದ ನರೆನವಿರಿನುರ್ಮತೆ ಪೋಪ ಗಂಡುಗರಡಿಗಳಂ, ಕರಡಿಗಳ್ ಸಜ್ಜುಗೈದ ನೆಲನೊಳ್ ರಂಗವಲ್ಲಿಯಂ ಬರೆವ ಕಗೋರ್ಡಗಂಗಳಂ, ಮತ್ತಮದೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ ಎಕ್ಕಲನಗುಟ್ಟಿದ್ದು ಗೋರಿಟ್ಟ ಗೆಜಿಸಿಂ, ಸಿಂಗನಾಯ್ದು ಪರಿಪಿಡುದಿರ್ವರ್ಣ್ಣಿಂ, ಮೇಣೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ ಶೌಚದ ಸ್ನಾನದ ವೇದಪಾರಾಯಣದ ಸಂಧ್ಯೋಪಾಸ್ತಿಯ ಜಪದ ತಪದ ಸಂಕೀರ್ತನೆಯ ಉಪದೇಶದ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದ ಪುರಾಣಶ್ರವಣದ ಋಷಿವರ್ಗದಿಂ ಸೊಗಯಿಸಿದು.

ಇಂತೊಪ್ಪುವಾಶ್ರಮಮಂ ಕಂಡು ಸಂತಸಮಾಗೆ ವಾಲ್ಮೀಕಿವೆರಸು ಸೀತೆ ಸಂಜೆಯೊಳ್ ಸಂಧ್ಯಾದೇವಿಯಂತಿರೆ ಮುನಿ ತೋಱಿದೆಲೆವನೆಯಂ ಆಶ್ರಮವಾಸಿಗಳ್ ಪೊಗೞೆ ದೇವರ್ಕಳ್ ಕೊಂಡಾಡೆ ಬಂದು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಮುನಿಯ ಪಾಲನೆಯೊಳ್ ಸೊಗದಿನಿರ್ದಳ್.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್ ವಾಲ್ಮೀಕಿದರ್ಶನಂ ಷಷ್ಠಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ಸಪ್ತಮಾಶ್ವಾಸಂ.

ಮುದ್ದ:- ಎನ್ನ ಕೊಂಡಾಟದ ಬಾೞ್ವೆಣಮೆ! ಇಂತು ಭೂಜಾತೆ ಪ್ರಾಚೇತಸನೊಲ್ಮೆಗಾಪಿಂ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮದೊಳಿರ್ಪನಿಮಿತ್ತಲ್ ಸಾಕೇತನಗರದೊಳ್ ಸೀತಾರಾಮಂ ತನ್ನ ಬಿರ್ದಿನ......

ಮನೋ:- ನಲ್ಲ! ಏಮಾತೊ? ಸೀತೆಯನಂತುೞಿದುಮೇತಱ ಸೀತಾರಾಮಂ. ಪೋ! ಮೂಣ! ಅವಂಗಿನ್ನೆತ್ತಣ ಸೀತೆ? ಅಪ್ಪೊಡಿನ್ನಾ ಕಲ್ಲೆರ್ದೆಯಂ ರಾಮನೊ ಭೀಮನೊ? ಏೞ್.

ಮುದ್ದ:- ಎನ್ನ ಕೈಗಳಸಮೆ! ಇಂತುಮೆಂಬರೆ! ಶ್ರೀರಾಮಂ ಕಲ್ಲೆರ್ದೆಯನೆ! ಆಃ! ಬಱಿಕ್ಕಮಾತನ ಪ್ರಳಾಪಮಂ ನೀಂ ಕೇಳ್ದುದಿಲ್ಲಂ.

ಮನೋ:- ಏಂ ತಾನೆ ತಲೆವೊಯ್ದುಂ ಮಱುಗಿಪನೆ?

ಮುದ್ದ:- ರಾಮಂ ತಲೆವೊಯ್ಗನೇಂ? ತಾಂ ಯಶೋಧನನಪ್ಪಿನಂ ಲೋಕಾಪವಾದಭೀತಿಗಡವಿಗಟ್ಟಿದನಲ್ಲದರಸಿಯೊಳೇಂ ಪಗೆಯೆ?

ಮನೋ:- ಪಗೆಯೇಂ ನಗೆಯೇಂ? ಬಡವೆಯೊರ್ವಳ್ ಕಾಡಿಂಗಾದಳ್ಳೈಸೆ?

ಮುದ್ದ:- ಇಂತಿದನೆ ನೆನೆನೆನೆದೞುಂಬಂ ಪಲುಂಬಿದಂ.

ಮನೋ:- ಏಂ ತನಗೆ ಪೆಱರ್ ಪೆಂಡಿರಿಲ್ಲೆಂದೆಯೆ?

ಮುದ್ದಣಂ:- ಪರಿಹಾಸಂ ಸಾಲ್ಗುಂ ಕೇಳ್. ಏಗಳ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಸೀತೆಯಂ ಕೊಂಡುಯ್ದನೆಂಬ ವಾರ್ತೆ ಕೇಳಿಸಿದುದಾಗಳೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂ ರಾಘವನ ಮನಮೊಳಗೊಳಗೆ ಬೆಂದು ಬೇಗುದಿಯೊಳಿರ್ದತ್ತು; ಮೇಣೇಂದು ವನದೊಳಿೞಿಪಿ ಬಂದೆನೆಂದನಂದೆ ಒರ್ಮೆಯೆ ಉರ್ಕಿದುದು.ಮಾತೇಂ?

ರಾಘವನಿಂತೊಂದು ದುಗುಡದಿಂ ತನ್ನೊಳೆ ತಾಂ- ಆಃ! ಬಿದಿಯೇ! ಎನ್ನೊಳಮಿಂತು ಮಾಡುವರೇ? ಎನ್ನ ಬಾೞ್ಕೆಯಿಂತು ನಂದಿದುದಲೇ! ಏಂ ಮಾಡೆಯೊ! ಸೊಗಂಬಾೞ್ವರೊಳ್ ಮಿೞ್ತುವಂ ಸಂಚುಗೆಯ್ವುಂ, ಪುದುವಾೞ್ವರೊಳ್ ಪಗೆಯುಂ ದೂಪಟ್ಟೆಯುಂ, ತಾಂ ಪಿಡಿದಿರ್ಪರೊಳ್

ಕಾವನಂ ಕಾವಲ್ಮಾಡಿಯುಂ ನೋಟನಾಟಂಗಳ್ಗೆ ತೋಱದನಲ್ತೆ! ಓ! ನಿನ್ನನೇಂ ಬಯ್ವೆಂ! ನೀನುಮೆನ್ನಂತಿರೆ ನಾಣ್ನುಡಿಯೊಳ್ ನೊಂದ ನೈಸೆ! ಹಾ! ಲೋಕಾಪವಾದದೊಂದೇಟ್ತಿರದ ಬಲ್ಮೆಯೇ! ಎಂತಪ್ಪರುಮಂ ಬಿಟ್ಟಿರಯೇ! ನಿನ್ನೀದೂಸಱಿಂ ಮದುವೆನಿಂದ ಮಡದಿಯುಂ ಬಿಟ್ಟೆಪುರ್ದಾಯ್ತು. ನಿಷ್ಕಳಂಕೆಯೆಂದಱಿಯೆನೆ? ಪಾವನೆಯೆಂದಱಿಯೆನೆ? ಹಾ! ಹಾ! ಸೀತೆ! ಎನ್ನಂ ಕೈವಿಡಿವಿನಂ ನಿನಗೊದವಿದ ಭಾಗ್ಯಮೇ! ಎನ್ನನೆ ವರಿಪೆನೆಂದಾವ ದೈವಮುಂ ಮುಂ ನೋಂತೆಯೊ! ಅಕ್ಕಟಾ! ಕೈವಿಡಿದಿನ್ನೆಬರಮೊಂದು ದಿನಮಾದೊಡಂ ಸೊಗಮಂ ಕಂಡುದುಂಟೇ! ಎಳವೆ ವನಸಂಚಾರದೊಳಾಯ್ತು; ಬಳವಿ ರಕ್ಕಸರ ಬಂದಿಯೊಳಾಯ್ತು; ಕೆಲವೆ ಪುಲಿಕರಡಿಗಳನಗುರ್ವಿಸಿದ ಕಾರಡವಿಯೊಳಾಯ್ತಲೇ! ಅಯ್ಯೋ! ಅಬ್ಬೆಯಿಲ್ಲದ ಪೆಣ್ಮಗಳನೊರ್ವಳಂ ಕಾಡಿಗೊತ್ತೆಗೀವ್ರೊಡೆಂದೇಂ ಮದುವೆನಿಂದೆನೇ! ಆಃ! ಚೆನ್ನೇ! ನಿನ್ನಾಪಾತಿವ್ರತ್ಯಮನಾಸೌಜನ್ಯಮನಾವಿನಯಮನೆಂತೊ ಮಱೆವೆಂ. ಮುನ್ನಮಯ್ಯನ ನನ್ನಿಗೆ ವಿಪಿನಕ್ಕೆ ತೆರಳ್ವೆನ್ನಮಾಂ ಪೊಱಮಟ್ಟೆನೆಂದು ಕೇಳ್ದುಮಗಲ್ದಿರಲಾಱದೊಂದುಮೋಹದಿಂ ಬೆಂಬತ್ತಿದ ನಿನ್ನಂ ತೆಕ್ಕೊರ್ಮೆಗೆಟ್ಟುಂ ಪೇೞದೆಯುಮಾನೆ ಪೞಿವಿಂಗಟ್ಟಿದೆನೇ! ಕಿಱುನಗೆಯ ಮೋಡಿಯೊಳೊರ್ಮೆ ತಾಂ ಬೞಲ್ದಂ—ನಲ್ಲ! ಬೞಲ್ದೆಯ! ಕುಳ್ಳಿರ ಎಂದು ಪಾಸಱೆಯಂ ತೋಱಿ ತಾನುಮೊತ್ತಿ ನೊಳ್ಕಮಂಡಿಸಿ, ನೆವದ ಬಣ್ಣನೆಯೊಳ್ ನುಡಿಯಿಸಿ, ಕೂಡೆವೋದಂದಿನ ಪಯಣದ ದಿನಂಗಳನಿನ್ನುಂ ಮಱೆತೆನಿಲ್ಲಕ್ಕಟಾ! ಮಗುೞ್ದೊರ್ಮೆ ನಗರಂಬೊಕ್ಕು ತಾಂ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದೆನೆಂಬೊಂದು ಸಂತಸದಿಂ ತನ್ನೋರಗೆಯ ಕೆಳದಿಯರ್ಗೆ ತೊೞ್ತಿರ್ಗೆ ಮೆಚ್ಚನಿತ್ತುದೇಂ ಲೆಕ್ಕಕೊಳಗೆ! ತನ್ನ ಬಾವದ ನಲ್ಮೆಯೊಲ್ಮೆಯ ನುಡಿಯೊಳರಮೆಂಡಿರ ಪೆರ್ಮೆಯ ಸೊರ್ಕಿನ ಕೊರ್ವಿನ ಬಿಂಕಮುಣ್ಟೇ! ಆಃ! ಸಿಗ್ಗಾಳೆ! ಆಗಳುಂ ಸುಶೀಲದಿನೆ ಬಾಗಿ ನಡೆವ, ಕಜ್ಜಮಿರೆ ನುಡಿಗೊಂದು ನುಡಿವ, ನೆವದಿಂ ನಗುವ, ಪುಸಿಮುನಿಸಿಂ ಮುನಿವ, ತಿಳಿಪೆ ತಿಳಿವ, ನಿನ್ನ ರತಿರಹಸ್ಯಮನಿನ್ನೆಂತು ಮಱೆವೆನೋ! ಬಲ್ಗಾಲದಿಂ ತನಗೆ ಮಕ್ಕಳಾದುದಿಲ್ಲೆಂದು ಮೆಯ್ಯುಂ ತನಿಸಿ ನೋಂಪಿಯುಂ ನೋಂತಳ್ಗಡಾ! ಎಂತೆಂತೊ ದೈವಮನುಗ್ರಹಿಸಲೊಡಮೀಪ್ರೌೞ್ತಿಂಗೀಗತಿ

ಯುಮಾಯ್ತು. ಅಕ್ಕಟಕ್ಕಟಾ! ಆಗರ್ಭಿಣಿಯೆಂತು ಪ್ರಸವವೇದನೆಯಂ
ಸೈರಿಪಳೊ! ಇನಿಯಂ ಕೈವಿಟ್ಟನೆಂಬೊಂದು ದುಗುಡಮೊಂದು; ವನವಾ
ಸದ ಬವಣೆಯೆರಡು; ಕಾಡ್ಮಿಗಂಗಳತ್ತಣಿಂ ಭಯಂ ಮೂಱು; ಬಱುವೆ
ಯೆಂಬೊಂದು ಬೇವಸಂ ನಾಲ್ಕು; ಬಸಿಱ ಬೇನೆಯೈದು; ಅಯ್ಯೋ! ಈ
ಉಮ್ಮಳಿಕ್ಕೆಂತಸುವಿಡಿದಿರ್ಪಳೋ! ಹಾಹಾ! ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಕಾಡೊಳಱಿಪಿ ಮ
ರಳ್ವನ್ನಮೇನೆಂದಳೋ! ಎನಿತ್ತಱಿಲ್ದಳೋ! ಎಂತು ಸುಮ್ಮನಾದಳೋ! ಮೇ
ಣಂ ತಾಂ ಬೆನ್ನನೆ ಬರ್ಪೆನೆಂದಳೋ! ಎನ್ನಂ ಬಯ್ದಳೋ! ಈಗಳೇನಾದ
ಳೋ! ಹರಹರಾ! ಆತನೊಳವಿರಾತೆಱನನೇನೆಂದು ಕೇಳ್ವೆನೊ! ಎನಗಾವ
ಮೊಗಮೊ! ಸುಡು ಸೀತೆಯಿಲ್ಲದೀನಾಡಂ! ಹಾ! ನಾಯಿಕೇ! ಹಾ! ರನ್ನೆ! ಆ
ಮಿರ್ವರುಂ ಕಾಡೊಳಾದೆವಲ್ತೆ! ಎಮಗಾವುದು ಬಟ್ಟೆ! ರಾಜ್ಯದಿನೇಂ?
ಐಸಿರಿಯಿನೇಂ? ಇಂತಿವು ಪೆಱವರೊಡಮೆಯಲ್ತೆ! ಈಗಳಾನುಂ ಪೆಱರ್ಗೆ
ಮಾಱುವೋದೆಂ; ಇನ್ನೆನಗೆ ಸಂತಸಮಾವುದೊ! ಸೊಗಮಾವುದೊ! ಕೆ
ಳೆತನಮಾವುದೊ! ಬಾೞ್ತೆಯಾವುದೊ! ಹಾ! ಹಾ! ಜಾನಕೀ! ಎಂದು ಪಲ
ವಗೆಯೊಳ್ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಮಱುಗಿದಂ. ಅನಿಗಾಲಮಾವಿಯೋಗದುಃಖಮಂ ನೆ
ನೆನೆನೆದು ಪಳಯಿಸುತಿರ್ದಂ.

ಇಂತಿದು ಕಣಾ! ಸೋದರರಂ ಸೊಮ್ಮುಗಿಡಿಸಿದುದು, ಅಗಸ್ತ್ಯನಂ
ನೆಲೆದಪ್ಪಿಸಿದುದು; ಸಾಜಮಲ್ಲೇ ಪತಿಪತ್ನಿಗಳೊಳ್ ವಿಯೋಗದುಃಖಂ! ರ
ನ್ನೆ! ಆನೊರ್ಮೆಯುಂ ನಿನ್ನನುೞಿದು ಬಾೞೆಂ. ಅಂತದಱಿನೆಮ್ಮೊಳಾವ
ಗಂ ಪುದುವಾೞ್ಕೆಯಂ ದೀರ್ಘಾಯುಮಂ ಶಿವಂ ನೆಲೆಗೆಯ್ಗೆ! ಸ್ವಸ್ತಿ!

ಮನೋರಮೆ! ಮುಂಗತೆಯಂ ಕೇಳ. ಅಂತು ಕುಂಭಸಂಭವನ ಬೆ
ಸನಂ ಪಿಡಿದು ಅಶ್ವಮೇಧಮಂ ಕೈಕೊಂಡ ರಾಘವಂ ಸ್ವರ್ಣಸೀತಾಸಮೇತಂ
ದೀಕ್ಷೆನಿಂದಂ. ಅಗಸ್ತ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮನಿರ್ದಂ. ವಸಿಷ್ಠನಾಚಾರ್ಯನಾದಂ.
ಮೇಣ್ ಋಷಿಗಳ್ ಅಧ್ವರ್ಯೂದ್ಗಾತೃಹೋತಾರರುಂ ಋತ್ವಿಜರುಂ ಸಾ
ಮಾಜಿಕರುಮಾಗೆಸೆದರ್. ಅನ್ನೆಗಮಾಚಾರ್ಯಂ ಶುಭಮುಹೂರ್ತದೊಳ್
ಸಿಂಗರದ ಚೆನ್ನ ಜನ್ನಗುದುರೆಯಂ ಪೇೞ್ದಂತು ಪೂಜಿಸಿ ಬೞಿಯುಗ್ಗಳಿಕೆಯ
ಬಿರುದೋದಂ ಬರೆದೋಲೆಯಂ ಪಣೆಗೆ ಬಿಗಿದು “ನಿರಾಕುಳಂ ಚಪ್ಪನ್ನ

ದೇಶಂಗಳಂ ಸಂಚರಿಸುತುಂ ಕಪ್ಪಕಾಣ್ಕೆಗಳಂ ಕೊಳುತರ್ಪುದು." ಎಂದು ಶಿರದೊಳ್ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯನಿಟ್ಟಂ ಬಿಟ್ಟಂ. ಆಗಳ್ ಯಜಮಾನಂ–ಈ ಪೊೞ್ತು ಪೋದೊಡೀವ ಯಜ್ಞೀಯಾಶ್ವದ ಬೆಂಬೞಿವ್ರೋಗಿ ನೆರಂಗೊಡುವ ನಾಡೆಱೆಯರ ಕೊಟ್ಟಜವನೊಟ್ಟಯಿಸಿಯುಂ, ಬಲ್ಪಿಂ ತಡೆವರೊಳ್ ಪೊಣರ್ಕೆಯಿಂ ಮರಳ್ಚಿಯುಂ, ಗೆಲ್ಲವೆಣ್ಣ ಜಸದ ಪೊಸಚೆಲ್ವೆಯುಮಂ ಸೂಱೆ ಕೊಡಿವರ್ಪ ಬಲ್ಲಾಳ್ತನದ ಗಂಡುಗಲಿಗಳಾರ್! ಎನ್ನೀಕೈವೀಳೆಯುಮಂ ಕೈಕೊಳ್ಳಿಂ, ಎಂಬುದುಂ; ಆಂ ತಾನೆಂಬಾಕೆವಾಳರ ಗಲ್ಲಣೆಯು ಬಲ್ಲುಲಿಯಂ ಮಾಣಿಸಿ ಪುರ್ವಿನೊಂದು ಜರ್ವಿಂ ಕಂಠದೊಂದು ಹುಂಕೃತಿಯಿಂ ಬೀರರ ಜಂಗುಳಿಯೊಳ್ ನುರ್ಗಿ ಬೀದಿಗೊಂಡು ರಾಯನಿದಿರ್ವಂದು ಶತ್ರುಘ್ನಂ– ಅರುಮಲ್ಲಾನೆ ಕೊಳ್ವೆಂ, ಎಂದಂ. ರಾಯಂ ತನ್ನ ಕಿಱುವಮ್ಮನ ಬೀರದ ಮೈಸಿರಿಯ ಬಿಂಕದ ಮೈವಳಿಯ ನುಡಿಗೆ ಸಂತಸಂಗೊಂಡು– ಲೇಸು, ಲೇಸೈ! ಭರತಂ ನಗರಪಾಲಕಂ ನೇರ್ಪಡೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಣನೆನ್ನ ಕೈಗುಂದಿನೂಱಿಗಮೊಳರೆ, ನೀನಲ್ಲದಾವಂ ಮೇಣೀಕಜ್ಜದೊಳ್ ಸಾಲ್ವಂ. ಪೋ, ಕ್ಷಾತ್ರಧರ್ಮಂಗಳೊಳಮುಪಾಯಂಗಳೊಳಂ ನೀಂ ಜಾಣನಿರ್ಪನಂ ಪೆಱತಾವುದಂ ನಡೆನುಡಿವೇಳ್ವೆಂ? ಆದೊಡಂ ಕೇಳ್; ಮೊನೆಗಲ್ಲದೆ ಬರ್ಪ ಪಿರಿಯರುಂ ವಿಪ್ರರುಂ ಸೇವ್ಯರಪ್ಪಿನಸುವರಂ ಕಡೆಗಣ್ಚದಿರ್. ಹರಿಹರರೊಳ್ ಭೇದಮೆಣಿಸವರಂ ನೀನುಂ ಭೇದಮೆಣಿಸದಿರ್; ಜೀವನಂ ಪಶುಜೀವನಮೆಂದುಂ ವ್ಯಾಘ್ರಜೀವನಮೆಂದುಂ ವ್ಯಾಳಜೀವನಮೆಂದುಂ ಉತ್ತಮಮಧ್ಯಮಾಧಮವಿಭೇದದಿಂ ಮೂದೆಱನಿಕ್ಕುಂ. ಲೋಗರ ಶಿಕ್ಷೆರಕ್ಷೆಗಳೊಳವಱೊಂದು ಜಾಣ್ಮೆಯಿರ್ಕೆ. ರಣದೊಳ್ ನಿರಾಯುಧರಂ ಮೂರ್ಛಿತರಂ ಸಮಂತು ಪಲಾಯಿತರಂ ನೋಯಿಸದಿರ್; ಮತ್ತಂ ಪುತ್ತನೇಱಿದರಂ ಪುಲ್ಲಂ ಕರ್ಚಿದರಂ ಬಾಯೊಳ್ ಬೆರಲನಿಟ್ಟರಂ, ಮುಟ್ಟದಿರ್; ಮಱಿಮೋಸವ ಕವಡುಬಿಜ್ಜೆಯುಂ ಕಾಳಗದೊಳ್ ಮಾಣ್; ಪೆಣ್ಗೊಲೆಗೆಳಸದಿರ್; ಇಂತು ನಯಂಬಿಡಿದು ಮಾರ್ಮಲೆವರಿರಾಯರಂ ಗೆಲ್ದು ಬಾರೈ, ಎಂಬುದುಂ; ನೆರೆಮೊಳೆ ನಿಂದಾಳ್ವೈಪ ಸೀತಾವರಜಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಿಧಿ ತಾಂ ಮುಗುಳ್ನಗೆಯಿಂ ರಘುಪ್ರವರಂಗೆ– ಭಾವ! ಇಂತುಟಲೆ ಕ್ಷಾತ್ರಧರ್ಮರಹಸ್ಯಂ. ನೀಮೆ ಪಂಡಿತರೈಸೆ! ಮುನ್ನಮಾತಾಟಕೆಯುಂ ಕೊಲ್ವಂದೀ ಅಱಿವೆತ್ತಪ್ರೋದುದೋ?

ಭಾರ್ಗವನೊಳ್ ಪೋಣರಿರೆ! ವಾಲಿಯೊಳಂದೇತಱ ಕಾಳೆಗಮಾಯ್ತೊ? ನಿಮ್ಮಯ್ಯಂ ತಾಂಡವನನೇನೆಂದು ಕೊಂದನೊ! ಈಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಶೂರ್ಪಣಖಿಯ ಕಿವಿಮೂಗುಗಳಂ ಬೆಚ್ಚ ಬೆಸುಗೆಯಂ ಕೀಱಿನೆ! ಇಂತಿದು ಬೞಿವಿರುದಲ್ತೆ! ಈಗಳ್ ಶತ್ರುಘ್ನನುಮಂತಿರೆ ಧರ್ಮವಂ ಬೞಿಸಲ್ವಂ! ಎಂದು ವಿನೋದಮಾಗೆ ಹಾಸ್ಯಮನಾಡಿದಂ. ಅದರ್ಕೆ ರಾಘವಂ– ಆಃ! ನನ್ನಿಗವಸುಳೆ! ನೀನಱಿಯಯ್, ಇಂತೀರಹಸ್ಯಮಂ ನಿನ್ನ ಬಿಲ್ಲೋಜನಪ್ಪ ಶತಧೃತಿಯಂ ಕೇಳೆಂದು ಮಾರ್ನುಡಿದಂ. ಈನುಡಿಗೆ ಸಭ್ಯರೆಲ್ಲರ್ ತಲೆದೂಗಿ ಸಂತಸಂದಾಳ್ದರ್. ಅಂತಿರ್ಪುದುಮಾಗಳ್ ಲವಣಾಂತಕಂ ರಾಘವನಂ ಮಣಿದುಂ ಭರತಾಗ್ರ್ಯರಂ ಪೊಡೆಮಟ್ಟುಂ, ಮಾತೆವಿರನೆಱಗಿಯುಂ, ಗುರುವಂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿಯುಂ, ಪಿರಿಯರಂ ತಲೆವಾಗಿಯುಂ, ವಿಪ್ರರಂ ಕೈಮುಗಿದುಂ, ಋತ್ವಿಜರಂ ತುಱುಲ್ಗೆಯ್ದುಂ ಸಭ್ಯರಂ ಕುಂಬಿಟ್ಟುಂ, ಮುತ್ತೈದೆಯರಂ ಕಾಲ್ವಿಡಿದುಂ ಪರಕೆಗೊಂಡು, ಬೆನಕಂಗೆ ಪರಕೆಯಿಕ್ಕಿಯುಂ, ಭಾಸ್ಕರನಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿಯುಂ,ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಂ ಸ್ತುತಿಸಿಯುಂ, ನವಗ್ರಹಂಗಳಂ ಭಾವಿಸಿಯುಂ, ದೆಸೆವಳರಂ ನೆನೆದುಂ, ಯಜ್ಞೀಯಾಶ್ವಮಂ ಬಲಂಗೊಂಡುಂ ಸಸಾಯಕಂ ಸರ್ವರಾಣತಿಗೊಂಡು ಸುಮಂತ್ರಿವೆರಸು ಪೊಱಮಟ್ಟಂ. ಆ ಪೊೞ್ತಿಂಗೆ ಹನುಮಂತಸುಗ್ರೀವನೀಲನಳಜಾಂಬವಾದಿಯಪ್ಪ ಕಪಿವೀರರುಂ ಕೋತಿವಡೆಯುನೊಡಗೊಂಡು ನಾಯಕನ ಮೆಯ್ಗಾವಲ್ಗೆಂದು ತಳರ್ದರ್. ಈತಂಗಳಂ ಕೂಡೆ ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯನೀಲರತ್ನರಿಪ್ರತಾಪೋಗ್ರಾಶ್ವಲಕ್ಷ್ಮೀನಿಧಿಗಳೆಂಬ ಪಂಚಮಹಾರಥಿಕರ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೌಹಿಣೀಸೇನಾಸಮೇತರ್ ನಡೆದರ್.

ಮತ್ತಮಾವೇಳೆಯೊಳ್ ಮೆಟ್ಟಿದ ಬಣ್ಣವಾವುಗೆಯ ಸಿಂಗರವಟ್ಟಬೀರಗಾಸೆಯಂದದ, ಕಟ್ಟಿದ ದಟ್ಟಿಯ ಬಲ್ಪಿನ, ತೊಟ್ಟ ಪೊಸಗುಪ್ಪಸದ ಚೆಲ್ವಿನ, ಇಟ್ಟ ಕೀಱುಗಂಡದ ರಯ್ಯದ, ಅಳವಟ್ಟ ಮಣಿಯ ಕುಂದಣದ ಮಗುಟದ ಸೊಬಗಿನ,ಕಿಱುಜವ್ವನದ ಬಿಂಕದ, ನಡೆವೊಂದು ಗಾಡಿಯ ಪುಷ್ಕಲಂ, ಆಗಳೆ ತಂದೆತಾಯ್ವಿರಡಿಯಾಣತಿವಡೆದು ಕಿಱಿಯಯ್ಯನ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆಂದು ಸಾಯಕಂಗಳನೆತ್ತಿ ಪೋಪವಸರದೊಳ್ ಬಿಡುಜಡೆಯ ಬಿಮುಮೊಗದ ಬಿಱಿದೆಸಳ್ಗಣ್ಣ ಬಿಲ್ಪುರ್ಬಿನ ಬಿಂಗ(?)ಗೆಕ್ಕೆಯ ಬಿಂಬಾಧರದ ಬಿಲ್ವಸ್ತನದ ಬಿ

ಣ್ಣೊಡೆಯ ಬಡವಾಸೆಯ ಬಳಲ್ಕಡುವಿನ ಬಲವುರಿಸಂಕುಗೊರಲ ಬಸೆನಡೆಯ ಬೆಳ್ದಳರ್ಗೈಯ ಬಂದುಗೆವೊಗರ ಬಾವನ್ನಸೊವಡ ಬಳಲೊಡಲ ಬೆಡಂಗಿನ ಬಾಲೆಯೊರ್ವಳ್ ತನ್ನ ಕಿಱುವೆರಲ ಸೆಳ್ಳುಗುರ್ಗೊನೆಯಿಂ ಮುಂಗುರುಳನೇಱೊತ್ತುತುಂ ಅರೆಜಾಱಿದ ಮೇಲುದುಮಂ ಸಮಂ ನೇವರಿಸುತುಂ ಪತ್ತೆವಿಡಿವುಡೆನೇಣನೊತ್ತುಸೇರಿಸುತುಂ ಕೈವಳೆ ಘುಲ್ಘುಲ್ಲೆನೆ ಮಂಜೀರಂ ಘುಲ್ಘಲ್ಲೆನೆ ನಸುನಗೆಯರೆನೋಟದ ತಲೆವಾಗಿನ ವಿಲಾಸದಿಂ ಮಂದಾರದ ತೋರದಂಡೆಯನಿರಿಸಿ ಪೊಂಬಟ್ಟಲನೆತ್ತಿ ಬರುತುಮಿರ್ದಳ್.

ಇಂತು ಕಾವನಧಿದೇವತೆಯೆನೆ ಕಟ್ಟಿದಿರೊಳಿದಿರ್ವರ್ಪ ತನ್ನ ಮನದೆಱಕದಿನಿಯಳಂ ಕಂಡು ನಸುನಕ್ಕು ಮುಟ್ಟಿಸಾರ್ದು ತಳ್ಕಿಗೆಯ್ದು ನುಣ್ಗಲ್ಲಮನಲುಗಿ ಮೈಸೋಂಕಿನೊಂದು ಸೊಗದಿಂ ನಿಮಿರ್ನವಿರ್ ಗುಡಿಗಟ್ಟೆ ಕಾಂತೆಗೆ—ಕಾಮಕಲ್ಪವಲ್ಲರೀ! ಅಯ್ಯನ ಪಿರಿಯಯ್ಯನಾಣತಿಯಾಯ್ತು. ಇದೆ! ಜನ್ನಗುದುರೆಯ ಬೆಂಗಾವಲ್ಗೆಂದು ಪೋಪ ಕಿಱುಯ್ಯೆಯನ ಬೆಂಬಲನಾಗಿ ತಳರ್ದೆಂ. ಬಾಲೇ! ಅನಿತೊಂದು ಕಾಲಂ ನೀಂ ಮನಮುಱುಗದೆ ನಿನ್ನತ್ತೆವಿರ ಸೇವೆಯ ನೋಂಪಿಯೊಳೆ ಬಾಳ್. ಇದು ನಿನ್ನನ್ನರಪ್ಪ ಹದಿಬದೆಯರ್ಗೆ ಮೇಲ್, ಎಂದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ಕಾಂತಿಮತಿ ತಾಂ ಗದ್ಗದವಾಣಿಯಿಂ ನಲ್ಲಂಗೆ–ಇನಿಯ! ಚಿರಕಾಲಂ ನಿನ್ನನಗಲ್ವೆನೆಂಬೊಂದು ಬೇವಸದಿಂ ನೋವೆನಾದೊಡಂ ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥಂ ಪೋಪ ವೀರರಂ ತಡೆವುದು ವೀರಪತ್ನಿಯರ್ಗೆ ತಗದಲ್ತೆ, ಲೇಸ್ಸೈ! ಎಣೆವೆಂಡಿರ ನಗೆಗೆನ್ನಂ ಪಕ್ಕಾಗಿಸಂತು ಮಾಡಿ ಗೆಲ್ಲವೆಣ್ಣಂ ಸವತಿಯನಾಗಿಸೈ. ನಿನ್ನನುಱಿದುಂ ಕುಳಿರ್ಗಾಳಿಗೆ ಕಾವಂಗೆ ಅಮರ್ದುಗೈಯಂಗೆ ಸುಗಿದು ಗಳಿಗೆಯಂ ಯುಗಮೆನೆ ಬೇಟದ ಸೂಡಿಂಗೆ ನೂಂಕಿ ನವೆಯಲಿರ್ಪೆನ್ನೊಳ್ ನಿನ್ನಡಿಗಳೊಂದು ನಲ್ಮೆ ಸಮಂತಿರ್ಕೆ! ಮೇಣಾರ ಮಖತುರಗಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಱಿವೋಪೆಯಾರಾಮನೊಲ್ಮೆ ನಿನಗೆ ರಕ್ಷೆಯಿರ್ಕೆ! ಎಂದು ಕಟ್ಟಾಣಿಮುತ್ತಿನ ಸೇಸೆದಳಿದು ನಱುದಂಬುಲಮನಿತ್ತು ಸುಖಾಶ್ರುವೆನೆ ಆಲಿನೀರ್ ತುಳುಂಕೆ ಕಿಱುವೊಗೆದ ಸುರ್ಕಂಬಗೆಯ ಬಾವದಿಂ ನಿಂದಿರ್ಪುದುಂ; ಭಾರತಿ, ಕಾಂತೆಗೆ– ಕಾಂತಿಮತಿ! ಎಸ್ಕೈಯೋಂ? ದೆಸೆಗೆ ಬಿಱ್ವಾದ್ರಾಯರ ಬಾಬ್ದಲೆವಿಡಿದುಂ ಜಯಕಾಂತೆಗೆ ತೊಱ್ತಿರಂ ಮಾಡುತುಮಲ್ಲದಂದವರ ಪಂಗಲೆಯ ತ್ರಿಱಿಕಲ್ಲಾಟದಿಂ ಮರುಳ್ಪಡೆಗೆ

ನಲವೆರ್ಚಿಸುತುಂ ಕಪ್ಪಕಾಣ್ಕೆಗಳನೆಱೆದು ತರ್ಪಿಂ; ನೋಯದಿರ್; ಪೋಗೆಂದೊಡಂಬಡಿಸಿ ಬೀಱ್ಕೊಟ್ಟಂ. ಅಂತಾಕಾಂತೆ ವಿಜಯಕ್ಕೆಂದು ಪೋಪ ನಲ್ಲನ ತಲೆಮುಡಿಯಡಂಗುವನ್ನಮೆಟ್ಟೆಬ್ಬಿ ನೋಡಿಯುಂ ಬಯಲಾಸೆಯಿಂ ಬೀಡಂ ಪೊಕ್ಕಳ್. ಭರತಾತ್ಮಜನುಂ ತನ್ನ ಬಗೆಯನಿರ್ಕುಳಿಗೊಂಡ ಕಾಂತೆಯ ಕಾಪಲ್ಕೆಯಂ ನೆನೆನೆನೆಯುತ್ತೆ ಪೋಗಿ ಶತ್ರುಘ್ನಂಗೆ ಬೆಂಬಲವಾದಂ.

ಈಗಳ್ ಶತ್ರುಘ್ನನಾಜ್ಞೆಯಿಂ ಪುಷ್ಕಲನೊಂದು ನಿಯಮದಿಂ ರಥಿಕರ ಮಂತ್ರಣದಿಂ ಪಱಿಮಾನಿಸಬೀರರ ಪದ್ಧತಿಯಿಂ ನಡೆವ ಸೇನೆಯ ಕಾಪಿಂ ಮುಖತುರಗಂ ತರಂಗಲೀಲೆಯಿಂ ಯಥೇಚ್ಛಂ ಪೋದುದು. ಆಸ್ಕಂಧಿತಧಾರೆಯಿಂ, ಸುದೃಢಪೀವರಕಾಯದೊಂದು ಕಾಂತಿಯಿಂ, ನಿಮಿರ್ದ ಕೊಡಂಕೆಯಂದದಿಂ, ರನ್ನದಾರದ ಪೊನ್ನ ಕಿಱುಗಂಟೆಯ ಚೆಲ್ವಿನ ಗೊಣಸೊಬಗಿಂ, ಪಣೆಯ ಬಿರುದೋಲೆಯೊಪ್ಪದಿಂ, ಸನ್ನಂ ಪೋಪ ಕುದುರೆಯ ಬೆನ್ನೊಳೆ ಪಱಿಯ ಪೆರ್ಗಾಳೆಯ ಪಳಹದ ಕೊಟಿಲ ತಂಬಟೆಯ ಶ್ರುತಿಯ ಡಾಡೆಯ ಮುಪ್ಪುರಿಯ ಭೇರಿಯ ಭೂರಿನಿನಾದಂ ದೆಸೆಮುಟ್ಟೆ, ಪಳಂಚಲೆಯೆ, ಸೇನಾಪದಸಂಘಾತಸಂಜಾತರೇಣುಜಾತಮಂಬರಮಂ ಮುಸುಂಕೆ, ಎತ್ತಿದ ಸತ್ತಿಗೆಯ, ಡಾಳಿಸುವ ಚಾಮರದ, ಮಿಳಿರ್ವ ಕೇತನದ ಪಂತಿಯೆತ್ತಂ ನಿಮಿರ್ದಿರೆ, ರಾವುತರ ಮಾವತಿಗರ ತೇರಾಳ್ಗಳ ಚಪ್ಪರಣೆಯೊಳ್ ಕಿಱಿರ್ವ ಹಯದ ಗೀಱಿಡುವಾನೆಯ ಕಿಱುಗಿಱುವ ಪೊಂದೇರೋರಣಮಿಂಬಿಡಿದಿರೆ, ಕಡಿತಲೆಯ ಸುರಗಿಯ ಕೊಂತದ ಸೂಳದ ಬಿಲ್ಗಣೆಯ ಮೂಡಿಗೆಯ ಭಟರ ದೆಖ್ಖಾಳಂ ನೇರವಾಗೆ, ಗರಗರಿಕೆಯ ದಱಿದುಱಿವ ಬಿಂಕದ ಬೀರರುಗ್ಗಡಣೆ ಪಿರಿದಾಗೆ, ಜೋದರ ಗೋಱ್ಬಾಯಿಲರ ರಥಿಕರ ಕಾಲಾಳ್ಗಳ ಪಡೆವಳರಾಕೆವಾಳರ ಗಡಣಂ ನೆರೆದಿರೆ, ಲವಣಾಂತಕನ ಕಟ್ಟಾಣ್ಮೆಯಿಂ ಪಡೆ ನಡೆಯುತುಮಿರ್ದುದು.

ಇಂತು ಪರ್ವದ ಕಡಲೆಂಬಂತಿರೆ ಮೇರೆವರಿದು ಪೋಗೆ ಸೇನೆಯೊಂದಿರವಂ ತಮತಮಗೆ ಸಂತಸದುಬ್ಬಿನಿಂ ಕಾಂತೆಯರ್ ನೆಲೆಮಾಡಮುನೇಱಿಯುಂ ಮೊಗಸಾಲೆಯೊಳಿರ್ದು ಬಾಗಿಲೊಳ್ ನಿಂದುಮುರೆಚೆಱಿದ ಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಗವಾಕ್ಷದೊಳ್ ನಿಕ್ಕಿಯುಮೀಕ್ಷಿಸುತಿರ್ದರ್. ಅವರೊಳೊರ್ವಳ್

ಜಕ್ಕಜವ್ವನದ ಚೆಲ್ಲಗಾರ್ತಿ ತನ್ನ ಬೞಿವಂದ ಕಾದಲನನೆಂತಂತು ಕೊರಲಂ ತೞ್ಕೈಸಿ ಪಿಡಿದ ತುಂಬುನೀರ ಪೊಂಗೊಡಮನಿೞಿಪಿ ಪಡಿಮೊಗದ ನೆರವೀಡ ನಡುಜವ್ವನದ ಕೆಳದಿಯೊರ್ವಳಂ ಸನ್ನೆಯಿಂ–ಎಲೆ ಅತ್ತಿಗೆ, ಎಂದುಂ ನಿನ್ನ ತೋಳೆಡೆಯೊಳೊಪ್ಪುವಂಗದಂ ತೋರ್ಕುಮಿಲ್ಲಮಿಂದೇನೆನೆ; ತಂಗೆ! ಊರ್ಗೆ ಪೋದ ನಲ್ಲನಿಂದು ಬರ್ಪನಮಾತನ ಪದಸೇವೆಯೊಳ್ ಸಂದಿರಲೊಡಮೆಂತೊ ಮೆಲ್ಲನೆ ಸಡಿಲ್ದು ಈಗಳ್ ಕಟಕಂಬೊಲಿರ್ಕುಂ, ಇದೆ! ಎಂದು ಕೈಯತ್ತಿ ತೋಱಿದಳ್.

ಮತ್ತಮೊಂದೆಡೆಯೊಳೊರ್ವ ಸಿಂಧುರಬಂಧುರಯಾನೆ ತನ್ನೊತ್ತಿನ ವಿದಗ್ಧೆಯೊರ್ವಳಂ ಮಂದಹಾಸದಿಂ– ರಥಾಂಗಂ ಸಡಿಲ್ದಚ್ಚಿಂತು ತೊಱೆದೀಸು ಕಟಿಲ್ಚಿದ ತೇರನೇಕೊ ನಿಮ್ಮ ಕಾವನ ಬೀರರಡರ್ವರ್ ನಿರ್ನೆರಂ ಏಂ ಸೊಗಮೊ! ವೇಗಂ ಮಂದಮಾಗದೆ ಎಂಬುದುಂ; ಅವಳ್– ಆಃ! ಪೊಸತೇರೆಂತೊ ಕಿಱುಗುಟ್ಟುಗುಮೆಂದುೞಿದು ಪಲವುಂ ಸೂೞ್ ರಂಗಂಬೊಕ್ಕು ಗಂಡುಗಲಿಗಳಂ ಗೆಲ್ದು ಪಟಿಂಗಿದ ತೇರನೆ ಆವುದೊ ಕುಱುಪ್ರಗೊಂಡು ಬಿಡದಾಯ್ದಡರ್ದು ಸಂಗರದೊಳ್ ಬಲ್ಪೊಲ್ತಿಂ ಕಾದುವರ್. ಈಕಾವರಾಯನ ಸಂದ ಸೇಣಸಾಳ್ಗಳ ಕಟ್ಟಾಳ್ತನಮಂ ನೀನಿನ್ನು ಮಱಿತೆಯಿಲ್ಲಮೆಂಗು ಮಾರ್ನುಡಿದಳ್.

ಇಂತೀಪರಿಯ ಕಟಕಿವಾತಿನ ಮೋಡಿಯು ಪೊಱನಾಡ ಕೇರಿವೆಣ್ಗಳನಭೀಕ್ಷಿಸುತ್ತುಂ ಮೂಡದೆಸೆವಿಡಿದು ವಾಜಿಯು ಕಾಪಿಂ ಪಾಯ್ದಳಂ ಸಡಗರದಿಂ ನಿಚ್ಚವಮುಣದಿಂ ದೇಶದೇಶಂಗಳಂ ಕೞಿಕೞಿದು ಪೋಗುತುಮಿರ್ದುದು.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್ ವಿಜಯಪ್ರಯಾಣಮೆಂಬ ಸಪ್ತಮಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ಅಷ್ಟಮಾಶ್ವಾಸಂ

—:o:—

ಮುದ್ದಣಾ:– ಓ! ಎನ್ನ ನಿಚ್ಚನಿಡುಗುಂಕುಮದ ಬಿಂಕದ ಮೆಚ್ಚುಗಾರ್ತಿ! ಓ! ಎನ್ನ ಇಚ್ಚೆಗಾಱಿನ ಬೆಚ್ಚ ಪಚ್ಚೆಯ ಕೈಗನ್ನಡಿ! ಓ! ಎನ್ನ ಎಚ್ಚ ಮೈಗಣ್ಣ ಪೆಣ್ಣೆ! ಓ! ಎನ್ನ ಮೀಂಮಚ್ಚಲಚ್ಚಣದ ಸಿರಿಗೈಯೆ! ಓ! ಎನ್ನ ಮೂಗೊಂಕುಮೂಗೆರೆಯ ಗುಜ್ಜುಗೊರಲ ತರಳೆ! ಕೇಳ್. ಇಂತೀಮಾಚ್ಕೆಯಿಂ ಯಜ್ಞೀಯಾಶ್ವಂ ನಾನಾವಿಷಯಂಗಳೊಳಂ ಮನೋರಥದ ವಾಜಿಯ ಪಾಂಗಿನಿಂ ತೊೞತೊೞಲ್ದು ಬರೆವರೆ ಊರಾಳ ಬಲ್ಲಾಳ ಪೆರ್ಗಡೆ ಮಾಸಾವಂತಮನ್ನೆಯರಾಯರ್ ಮುಂತಪ್ಪ ನಾಡೊಡೆಯರ್ ಶ್ರೀರಾಮನ ಕಟ್ಟಾಳ್ತನದ ಬಲ್ಪಿನ ಬೞಿವಿರುಗನೋದಿಯುಂ ಹಯದ ಬೆಂಬಲದ ಬಲ್ಗೈಬಂಟರಂ ಕಂಡುಂ ಕೈಮುಗಿದು ಶತ್ರುಘ್ನನ ಮಱಿವೊಕ್ಕುಂ ಕಪ್ಪಮನೊಪ್ಪಿಸಿ ತಾಮುಂ ಪಡೆವೆರಸಿ ಕುದುರೆಯ ಕಾವಲ್ಗೊದವಿ ಪೋದರ್. ಆಕಾಲದೊಳ್,

ಆರಂ ತೋಡುಂಗಿಱದೆ ತನ್ನೊಂದು ಗರಗರಿಕೆಯ ಸೊಮ್ಮಿನಭ್ಯುದಯದೆ ಪದುಳಮರಸಾಳ್ವ ಬಸಂತರಾಯನುರ್ಕುಂ ಸೊರ್ಕುಂ ಸೋರ್ದು ಬಯಲಪ್ಪಿನೆಗಂ ದಾೞಿಗೆಯ್ದಾತನ ನಾಡಂ ಬೀಡಂ ಪಡಲಿಡಿಸಿ ಪುರುಳ್ಗೊಂಡು ತಾನುಂ ಲವಣಾಂತಕಂಗೆ ನೆರವಾದನೆನೆ ಗ್ರೀಷ್ಮರಾಜಂ ತಲೆದೋಱಿದಂ. ಕೞಿವೊವೞಿಯೆ, ನೀರುಂ ಬತ್ತೆ, ಕೆಸಱುಂ ಪಾವಸೆಯುಮುೞಿಯೆ, ಕೊಳನಂ ನಿಸ್ಸಾರಮೆಂದು ಪುರುಳ್ಗುಂದಿದಾಣ್ಮನಂ ತೊಱೆದು ಪೋಪ ತುೞಿಲಾಳ್ಗಳಂತಿರೆ ನೀರ್ವಕ್ಕಿಗಳ್ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಪೋದುವು. ಈಅಪದೆಸೆಯಂ ಕಂಡೊಂದು ಬಕಂ ಬೆಳರ್ತು ಮುಂಗಾಣದೆ ತನ್ನನಂಟುಮೊರೆಯ ಮೀಂಗಳ್ಗೆ ಮುಂತೆ ಬಟ್ಟೆಯಾವುದೆಂದಾವಗಮಗಲದೆ ಚಿಂತಾಪರನಾಗಿರ್ಕುಂ. ಪೆರ್ದೊಱೆ ಕಾಲ್ದೊಱೆಯುಂ ಕಿಱುದೊಱೆ ಪುೞಿಲ್ದೊಱೆಯುಮಾಯ್ತು. ನಾಡುಂ ಕಾಡುಂ ಬೀಡುಂ ಸೂಡಿಂ ಸೀಕರಿವೋಯ್ತು. ಕಾತ ಮರಂ ಪೂತ ಬಳ್ಳಿ ಸುರ್ಕಿ ಸುೞಿವಾಡಿದುದು. ಕಲ್ ಸುಣ್ಣಬೇವಾಯ್ತು. ಪೞಿಲ್ ಹುರಿಗಡಲೆಯ ಮುಮ್ಮುಱಿಯಾಯ್ತು. ವನಜಂತುಗಳ್ ಬಯ

ಲ್ದೊಱೆಗೆ ಮರುಳ್ಗೊಂಡುವು. ಪಕ್ಕಿಗಳ ಗಳದೆ ಭಿನ್ನಸ್ವರಂ ಪುಟ್ಟಿತ್ತು. ಆಗಳಾಗಳುರಗಂಗಳ್ ತಮ್ಮಾರೋಗಣೆಯ ಪೊತ್ತೆಂದು ಸಂಚರಿಸಲ್ತೊಡಂಗಿದುವು. ಅಲರ್ವಕ್ಕಿಗಳ್ ಬಂಡನುಂಡುಂಡು ಬಾಯಾಱಿ ಬಂದು ಕನ್ನೆವೆಣ್ಗಳ ಕೈಗೊಡನ ತುಟಿಕುಂಬನಿಯುಂ ಕುಡಿಯಲಾಟಿಸಿದುವು. ಕಾಂತಾಜನಂ ಪಟ್ಟುಡೆಯಿಂ ಪುಡಿಗಪ್ಪುರಂಬೆರೆದ ಸಿರಿಕಂಡದಣ್ಪಿಂ ಮುತ್ತಿನೊತ್ತೆಸರದ ತೊಡವಿನುಳ್ಳಲರ್ದ ಬೈಗುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಚೊಲ್ಲೆಯದ ತುಱುಬಿಂ ಕಣ್ಗೆಡ್ತಮಾದುದು. ಬಟ್ಟೆಗರಱವಟ್ಟಿಗೆಯ ಬಾಲೆಯರ ನಸುನಾತಿಥಿಗಳಾದರ್. ಬಿರಯಿಗಳ ಬಿಸುಸುಯ್ಲಿಂ ಪೊರೆದುದೆನೆ ಬನಗಾಳಿ ಬೆಚ್ಚನೆ ತೀಡಿದುವು. ಲೋಗರ್ ತೃಷ್ಣೆಗೊಂಡರ್. ಭಾಸ್ಕರನಾಗಳುಂ ಕಾಯ್ಪಿನೊಳಿರ್ದಂ.

ಇಂತು ಬಂದ ಕಡೆಯ ಕಡುವೇಸಗೆಯೊಳಂ ತುರಂಗಂ ಮುಂತೆ ಮುಂತೆ ಪೋಗೆವೋಗೆ ಅಂದಂದು ಚಾಟಿ ಪೇರೊಡಲಿನುಗಿದುಂ ಬಿಗಿದುಂ ಪೊಱದೆಗೆದ ಬೆಳ್ವಕ್ಕದ ತುಂಬುವೆಱೆಗಳನೊಟ್ಟಿಸಿ ಮೂಸೆಯೊಳಟ್ಟು ತಿದಿಯೊತ್ತಿ ಕರಗಿಸಿಯುಮೆಱೆದುಂ ಕಂಡರಸಿಯುಂ ಹಳಿಸುಂ ಕೆತ್ತಿಯುಂ ಬೆಚ್ಚುಂ ನಯಸಾಣೆವಿಡಿದುಂ ಸಮೆದುದೆಂಬಂತಿರೆ ತಟಿತಟಿನೆ ಪೊಳೆದು ಬಿತ್ತರಂಬಡೆದ ಬಿದುಗಲ್ಲ ಸುತ್ತಣ ಮೆಟ್ಟುಡಿಯಿಂ, ಪಾಸಿದ ತಣ್ಗದಿರಱೆಯ ಪಾದವಟ್ಟಿಗೆಗೊಳಗೇರಿಯ ನಿಡುಮರಂಗಳಱುಂಬಿನ ಕಟ್ಟಿಲೆಯನೊಳಕೊಂಡು ಬೆಳರ್ವಣ್ಣ ಪೊಸಕಡಾಯದೊಳ್ ತುಂಬಿದ ನೀಲಿಯ ತನಿರಸಮೆಂಬಂತಿರೆ ಕಳಿಂದಜೆಯ ಕರ್ಮಡುವಿನೊಂದು ಪೊಳೆಪಿಂ, ಗುಣ್ಪಿಂ ತೋರ್ಪ ತಿಳಿನೀರಿಂ, ತುಂಬಿ ತುಟುಂಕುವ ತಿಳಿನೀರ್ಗೆಡೆಯೆಡೆಯೊಳ್ ಕಾರಿರುಳಾಗಸದೊಳಿಡಿಕಿಱಿದ ತಾರೆಗಳ ಪಾಂಗಿನುಳ್ಳಲರ್ದ ರಯ್ಯಮೊಪ್ಪುವ ಬೆಳ್ದಾವರೆಗಳಿಂ, ಬಂತೊಸವ ಪುಂಡರೀಕನುಂ ನಱುಗಂಪಿನ ಬಱಗೊಂಡೈತಂದು ಕಮಲೆಯ ಮುಖಕಮಲದ ಕತ್ತುರಿಬೊಟ್ಟನನುಕರಿಸಿ ಮುಸುಱಿ ಮೊರೆವ ಮಱಿದುಂಬಿಗಳಿಂ, ಬಂದೆಱಗಿ ಬಂಡಿನಲರ್ವಡಿಯಿಂ ಪೊರೆದ ಪರಮೆವಱಿಯುಂ ಕೋಶದೆಳಬಿಟ್ತಿಗೆತ್ತು ಕರ್ದುಂಕಲೆಂದವ್ವಳಿಸುವ ಬಾಲಹಂಸಂಗಳಿಂ, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆದುಂ ಪಾಱಿಯುಂ ಪೋಪ ಬಾಲ

ಹಂಸೆಗಳಿಂ, ಬೆಳ್ವಕ್ಕಿಯ ಬಿಗುರ್ಪಿಂ ನೀರೊಳೊಳಗೊಳಗೆ ಮೈಗರೆವ ಮೀಂಗಳಿಂ, ಮೀಂಗಳ ನೀರ್ವಕ್ಕಿಗಳ ಕಿಱುಗಾಳಿಯುಲೆಪದಿಂ ಕಾಲ್ಪರಿವ ತೆರೆಯಿನೊಂದು ಕೊಳಂ ಪಗಲ್ವೆಣ್ಣ ಕೈಪಿಡಿಯೆಂಬಂತಿರೆ ಸೊಗಯಿಸಿದತ್ತು.

ಇಂತು ಮುಂಗಾರೆನ್ನದೆ ಸುಗ್ಗಿಯೆನ್ನದೆ ಬೇಸಗೆಯೆನ್ನದಾಸಡಿಯೆನ್ನದಿಂಬೊಸರಿಂ ತುಂಬಿ ಪೊನಲ್ವರಿವ ಪೊಕ್ಕರಣೆಯುಂ ಬೞಿಗೊಂಡೊಂದು ಬನಂ ಬನರಾಣಿಯ ಕರತಳದ ಚೆಂಬೊಗರ್ಗನುಕಾರಿಯಪ್ಪೆಳವಳಿರಿಂ ತೀವಿ ತೋರ್ಪ ಚೆನ್ನಸುಗೆಯಿಂ, ಬಸಂತಂ ಪೊಲ್ದು ಸಮಕಟ್ಟಿದ ಮಲಂಗೆಂಬಂತಿರಡಿವಿಡಿಗು ಮುಡಿವರೆಗಂ ಬಲ್ಪಣ್ಗಳಿಂ ತುಱುಗಿ ತೋರ್ಪ ಬಕ್ಕೆವಲಸಿಂ ದಿನಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಡೆಯೊಂದು ಸೇದೆಯಿಂ ಬಟಿಲ್ದು ಪಯಣಂಬರ್ಪ ತನ್ನಿನಿಯನ ನೀರಟ್ಕೆಗೆಂದೇಱೆತ್ತಿ ಸೀಡಿದ ತಣ್ಣೀರ ಪೊಸಪೊಂಗಳಸಮಿದೆನೆ ಇಂಬಿಡಿದ ತೆಂಗಾಯಿಂ ಬಾಸುದ್ದಂ ಜೆಳೆದೋರಣಮಾಗಿ ತೋರ್ಪ ತೆಂಗಿಂ, ಮಾರವೀರನ ಕಟ್ಟೋಲಗದ ವಂದಿಗಳ ಮಾಗಧರ ಗಾಯಕರ ಪಸುರ್ವಟ್ಟೆಯ ಗೂಡಾರದ ಬೀಡಾರಮೆನೆ ಚೆಂದಳಿರಿಂ ತನಿವಣ್ಣಿಂ ಪೊಸಪೂವಿಂ ತೀವಿದಿಮ್ಮಾವಿಂ, ಇಚ್ಚೆಗಾರ್ತಿಯ ಪೆರ್ಚಿದ ಬಲ್ಮೊಲೆಯ ಪಾಂಗಿನಿಂ ಜೋಲ್ದು ಪೊಂಬಣ್ಣದಿಂ ಮನೋಜ್ಞಮಾದ ಬೀಜಪೂರದಿಂ, ಬನಸಿರಿಯ ಸಿರಿಮೊಗದೊಳೊಗೆದ ಬೆಳ್ನಗೆಯೊಳೆಂದು ಪೊಱ ತೋರ್ಪ ಬಾಯ ಸುಲಿಪಲ್ಲನನುಕರಿಸಿ ಬಿಱಿನೊತ್ತರಂಬಿಡಿವರವಿರಿವ ದಾಡಿಮದಿಂ, ರತಿಕಾಮರ್ಕಳ ತ್ರಿಱಿಕಲ್ಲಾಟದ ಇಂದ್ರಾಶ್ಮಕಂತುಕಂಬೊಲೆಸೆವ ಬಾಲಜಂಬೀರದಿಂ ಮಧುಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಕೇಶಪಾಶಮೆನೆ ಮಡಲ್ತು ಕಱಂಗಿ ಕಟ್ಟಲಿಸಿದ ತಮಾಲದಿಂ, ಕಾವನ ಪೇರುಕ್ಕೆವದೊಳೆಂದು ಪೊತ್ತಿಸಿದ ದೀವಿಗೆಗಂಬಮೆಂಬಂತಿರೆ ಪೂವಿಂ ಕರಂ ಚೆಲ್ವಾದ ಸಂಪಗೆಯಿಂ, ಕುಸುಮಾಯುಧನ ಪೊಸಮುಸೆಯೊಪ್ಪದ ಕೂರ್ವಾಳೆನೆ ಮಿಱುಗಿ ಕುತ್ತೆಸಳಿಂ ತೀವಿದ ಪೊಂಗೇದಗೆಯಿಂ, ಮುಗುಳ್ತು ಪಾರಿಜಾತದಿಂ, ಪೂತ ಮಂದಾರದಿಂ, ಉಳ್ಳಲರ್ದ ಸುರಹೊನ್ನೆಯಿಂ, ನನೆಯೇಱಿದ ಸುರಯಿಯಿಂ, ಬಕುಳದಿಂ, ಸಿರಿಸದಿಂ, ಪುನ್ನಾಗದಿಂ, ಸೊಗಯಿಸಿ ತೋರ್ಕುಂ. ಕೊನರಿಲ್ಲದ, ಮಿಡಿಯಿಲ್ಲದ, ಕ

ಸುಗಾರ್ಯಿಲ್ಲದ, ದೋರೆವಣ್ಣಿಲ್ಲದ, ತನಿವಣ್ಣಿಲ್ಲದ ಮರಂಗಳಿಲ್ಲಾ ಬನದೊಳ್. ಮುಗ್ಗದ ಮುಗಿಯದ ಬಾಡದ ನುಱುಗದ ಸುರುಂಟದ ಪೂವೆ ಪೂಬನದೊಳಳುಂಬಂ. ಮತ್ತಂ ಮೃದ್ವಂಗಿಯೆಂತಂತು ನುಣ್ಪುವಡೆದುಂ, ಗಾಡಿಯಿಂ ನಡೆವ ಕೃಶೋದರಿಯೆಂತಂತು ಬಳ್ಕಿಯುಂ, ನಚ್ಚಣಿಯೆಂತಂತು ಪೊಟ್ಟುಪೊಟ್ಟಿಂಗೆ ತಲೆಯನೊಲೆದುಂ, ಸೂಟ್ಗೆವಂದ ಕಾವಲೆಯೆಂತಂತು ನೆರೆಯ ತೆಳ್ಮರನಂ ತಳ್ತುಮರ್ದಪ್ಪಿಯುಂ, ಪೂವಳ್ಳಿ ಪಡಲ್ತೆಸುಗುಂ. ಬಿರಿವ ಮುಗುಳ ಕಂಪಿಂ ಬೆರೆದು ತನಿವಣ್ಗಳ ನಱುವಿಂ ಪೊರೆದುಗುವ ಸೊನೆಯ ಸೌಸವದಿಂ ನೆರೆದದಿರ್ಗಂತಿಯುಂ ತಾಟಿ ಮಾಲತಿಯುಂ ಪುಟ್ಟಿ ಮಾಧವಿಯುಂ ಕಿಟ್ಟಿ ಬನಗಾಳಿ ತಣ್ಣನೆ ತೀಡುಗುಂ. ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ—ತೀಟದ ಕಂಪೆತ್ತಲತ್ತಲ್ ಮೋಹರಿಸಿ ಗಾವರಿಸಿ ತಂಡತಂಡದಿಂ ತೇಂಕುತ್ತೈತಂದು ಮಂದೈಸಿದಲರ್ಜೊಂಪಮಂ ಕಂಡು ಪಿಂಡೆಱಗಿ ಪೊಸಜೇನನುಂಡು ಱಕ್ಕೆಯುಂ ಬಿದಿರ್ಚಿ ಮೊರೆದೆಬ್ಬು ಮೇಣುಂ ಮುಂಬರಿವ ಬವರಿವಿಂಡಿಂ, ಪಿಳ್ಳನೆ ಪಿಱಿದು ತನಿರಸದ ತಂದಲ್ಸುರಿವರನೇಱಿ ಗೊಂಚಲಂ ಕಟ್ಟಿದಿರೊಳ್ ಕಂಡು ತಾನುಂ ಸಾರಿಗೆಯುಮಿರದೆ ಪವ್ವನೆ ಪಾಱಿ ಸೆಳೆಗೊಂಬನಡರ್ದು ಮೈವಾಗಿ ಕೆಲಕೆೞೆದ ಕೞಿವಣ್ಣಂ ಕೊಕ್ಕಿಂ ಕುರ್ಕಿ ಸೀಯೆನೆ ಸವಿದ ನುಡಿವಕ್ಕಿಗೊಂದಣದಿಂ, ಬಂದ ಸೀಮಾವಿನಳ್ಳಿಗೊಂಬಿನೊಳಿರ್ದು ಕಣ್ಮುಗಿದು ಕೋನರ ಕನಸೊರ್ನೆಯುಂ ಚಂಚೂಪುಟದಿನಡಿಗಡಿಗೆ ಮೋದೊಲ್ದು ಪ್ರಿಯಲ್ಬುವ ಪಡಿಯಱವಕ್ಕಿಗಳ ತಂಡದಿಂ, ನಿರಿಗದ ಮರಂಗಳೊಂದು ಪ್ರೋದೆಯಿಂ ಪುದಿದ ಬನಗಟ್ಟಲೆಯೆ ಕಾರ ಕಮರ್ಗಿಲೊಡ್ಡಾಗೆ, ಇದಿರ್ಗೞಗೊಲೆವ ಮಾವಳ್ಳಿಯ ದಾಂಗುಡಿಯ ನುಣ್ಬೊಗರೆ ಬಳ್ಳಿಮಿಂಚಾಗೆ, ಅಣಿಗಡಿಗೆ ಜಗ್ಗಿಪ ಮೋಳಂಬದ ಮೊರೆಯೆ ಗುಡುಗುವ ಬಲ್ದನಿಯಾಗೆ, ಪೂದೊಂಗಲತ್ತಣಿಸೆಡೆವಿಡದೆ ಪನಿವ ತನಿಜೇನೆ ಸೋನೆಯಾಗೆ, ಕಾರ್ಗೆತ್ತು ನಾಟ್ಯವಾಡುವ ಸೊರ್ಕಿನ ಸೋಗೆನವಿಲ್ಗಳೊಂದು ಕೂಟದಿಂ ಬನಂ ಮನಂಗೊಂಡುದು.

ಈ ತೆಱನೊಂದು ಮಾಣ್ಕೆಯಿಂ ಮಾಧವನೋಲಗದ ಸಾಲೆಯೆಂಬಂತಿರೆ ಕರಂ ಸಿಂಗರಂಬೆತ್ತ ತೋಂಟದೊತ್ತಿನೊಳ್— ಕಂಕಣವಲಯಂಗ

ಳಿಂ ಮನೋಜ್ಞಮಪ್ಪ ಸುಮೇರುವೆಂತಂತು ಕಿಸುಪ್ರೊನ್ನ ಪಿಂಜರಿಯ ಚೆಂ ದವಗಲ್ಲ ಕೋಂಟೆಯ ಮೂವಳಸಿನಗಳಿಂದೊಳಗೆ ಕರ್ಮಣಿಯ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿಂ ಪಳಿಕಿನಚಿಯ ಭಿತ್ತಿಯಿಂ, ಬಜ್ಜರದ ಜಂತೆಯಿಂ, ರನ್ನದೊಳ್ಗಂಬದಿಂ, ಮುತ್ತಿನ ಜಲ್ಲರಿಯಿಂ, ಪುಷ್ಪರಾಗದ ಪೊಸಂತಿಲಿಂ, ಗೋಮೇಧಿಕದ ದಾರವಂದದಿಂ, ಪವಳದ ಪಡಿಯಿಂ, ಮರಕತದೊಂದು ಕಳಸದಿಂ ತಾರಗೆವಟ್ಟೆ ಮುಟ್ಟೆ ನಿಗುರ್ದು ಸೈಪಿನಾಗರಂಬೋಲ್ ಮಣಿಸತ್ತಿಗೆಯ ಮೊಗಮಂಟಪದ ಬಣ್ಣವಟ್ಟಿಗೆಯ ಅಮಳಗುಬಿಯ ನಂದ್ಯಾವರ್ತದ ತೋರಣದೋರಣದ ಲೋವೆಯ ಮದನಗೈಯ ಬಾಗಿಲ್ವಾಡದ ಸಿಂಗರದೊಂದು ದೇಗುಲಂ ಕಣ್ಗೆಡ್ಡವಾಗಿ ರಂಜಿಕುಂ.

ಇಂತು ಸೊಂಪಿನ ಪೆಂಪಿನಲಂಪಿನೊಂದು ಚೊಕ್ಕಳದ ನೀರ್ದಾಣಮುಂ ಬನಮುಂ ದೇಗುಲಮುಂ ಕಂಡು ಬಗೆವೆಗೆಯ ಕಟ್ಟುಚ್ಚರಿಯಿಂ ಶನ್ನ ಮುತ್ತಮಂತುಗೆ—ಅಯ್ಯ ಸುಮತಿ! ಕಂಡೆಯ! ಈಕಟ್ಟುರ್ಬಿನ ಬೇಸಗೆಯ ಬೇಗೆಯೊಳಂ ಬತ್ತದೆ ತುಂಬಿ ಬೆಳ್ಳಂಬರಿವ ಬೆಂಚೆಯಂ. ಓ! ನೋಟ್ಪೊಡೀಬನಂ ಸಂದ ಸುರನಂದನಮನೇಳಿಕುಂ ಚೋದಿಗಮಲೆ! ಇದೆಕೊಳಾತೋರ್ಪುದಾತೋರ್ಪುದೊಂದು ದೇಗುಲಂ ಬೆಳ್ಳಿವೆಟ್ಟಿನ ಪೊಂಗಿಂ. ಆವ ದೇವತೆಯಿರ್ಕುಮೊ? ಆವ ಪೆರ್ಮೆಯ ಗೊತ್ತೊ? ಪೇಟ! ಎಂದು ಬೆಸಗೊಳಲೊಡಂ: ಮಂತ್ರಿಪಂ-ಜೀಯ! ಇಂತಿವೆಲ್ಲಮಾತೋರ್ಪ ಪೈಟಿಲ್ಗೊಡೆಯಂ ಸುಮದಂಗೊಲ್ದು ಬಂದೀದೇಗುಲದೊಳ್ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಕಾಮಾಕ್ಷೀದೇವಿಯೊಂದು ಮೈಮೆಯೈಸೆ. ಅಂತದಟಿನೀಪುಣ್ಯರೂಪಿಣಿಯ ದರ್ಶನಂಗೈದು ಬಲಂಗೊಂಡೊಡೆಮಗೆಲ್ಲಂ ಗೆಲ್ಲಮೆಂದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ಶತ್ರುಘ್ನಂ— ಅಂತೇಂ ಸುಮದನಾವ ನಾಡೊಡೆಯಂ? ಏಕೆ ದೇವಿಯಂ ಮೆಚ್ಚಿಸಿದಂ? ಏನಂದಳಾರವಳ್? ಆಂ ತಿಳಿವಂತು ಬಿತ್ತರಿಸಯ್ ಎಂದು ಕೇಳ್ದಂ. ಅದರ್ಕೆ ಸಚಿವಂ:— ಲಾಲಿಸೈ. ಈಭೂಕಾಂತೆಗೆ ಲಲಾಮಮೆಂಬಂತಿರಿದೆ ನಂದನಕೆ ಕೆಲನೊಳೊಪ್ಪುವುದಹಿಚ್ಛತ್ರಪುರಂ. ಈನಾಡಂ ಸುಮದನೆಂಬೊರ್ವನಟಿಕೆಯ ರಾಯನಾಳ್ವಂ. ಮುನ್ನಮೊರ್ಮೆ ತನ್ನ ಪೊಟಿಲನರಿರಾಯರ್ ಸೂಱೆಗೊಳಲೊಡನುದುವೆ ವೈರಾಗ್ಯಮುಂ ಪುಟ್ಟಿಸೆ

ಹತಭಾಗ್ಯಂ ಮನಂಬೊಕ್ಕು ಕಾಮಾಕ್ಷಿಯನೊಲಿಸಲ್ಕೆಂದು ತಪಗೊಳ್ ನಿಂದಂ. ತಱಿಗೆಲೆಯುಂಡು ಮೂಱುಂಬರಿಸಂ, ನೀರುಂಡು ಮೂಱುಂಬರಿಸಂ, ಗಾಳಿಯನುಂಡು ಮೂಱುಂಬರಿಸಂ, ನಿರಾಹಾರಂ ಮೂಱುಂಬರಿಸಂ, ಕಟ್ಟುಗ್ರಂ ತಪಂಗೈದಂ. ಇಂತು ಪನ್ನೆರಡು ಕಾಲಂಬರಂ ತಪದೊಳ ಪುರ್ದುಂ, ಕಡಲ್ ಕುದಿವನ್ನಂ ನೆಲವಟ್ಟು ಜರ್ಗುವನ್ನಂ, ವನಂ ಬೇವನ್ನ ಮಾಶಾಧಿಪರ್ ಗೆಂಟುಗೆಂಟನೊಳೋಸರಿಪನ್ನಂ, ತಪಃಪ್ರಭಾವಮೊಂದೇಳ್ಗೆವೆತ್ತು ದೆಸೆದೆಸೆಯೊಳಂ ಪಸಗೆ ಕಂಡು, ಪುರುಡಿಂ ಮೆಯ್ಗಣ್ಣಂ ಕೀಳ್ಬಗೆಯಿಂ ತಪ್ಪೋವಿಘ್ನಮಂ ನೆಗಳ್ಚಲೆಂದು ತಱಿಸಂದು, ಕಾಮನಂ ಬರವೇಳ್ಗೆ, ತಾನುಮಾತನುಂ ಮಂತಣದೊಳಿರ್ದಿಂಬೞಿಯಂ— ಎಲೆ ಕಾಮ! ಆನುಂ ನೀಮುಂ ತವಸಿಗಳ್ಗೆ ಪಗೆಗಳಲ್ತೆ! ಆರಾಯನ ತಪಕೆಂತುಂ ಬನ್ನಮನೊಡರ್ಚಯ್. ಅಚ್ಚರಸಿಯರಂ ನಿನ್ನ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬೞಿಯಟ್ಟುವಂ, ಎಂದಂ.

ಮನೋರಮೆ— ಅಣ್ಮ! ನಾಕಲೋಕದ ದೇವರ್ಕಳ್ಗಮೀನರಲೋಕದ ತವಸಿಗಳ್ಗಮಾವ ಮೊಱೆಯೊಳ್ ಪಗೆ ಪೇೞ್?

ಮುದ್ದಣಂ— ಓಚ್ಚೇರೆಗಣ್ಣ ಪೆಣ್ಣೆ! ಮೊರೆಯುಂ ಪುದುವಂ ಪಾರಿತ್ತಿಲ್ಲಕ್ಕುಂ; ಜತಿಗಳೊಳೊಂದು ಪುಟ್ಟುವಗೆಯ್ಯಸೆ! ನೋಱೇಂ? ನಾಡಿಗರ್ ದಿನದಿನಂ ಬೇಳ್ವೊಂದು ಹವ್ಯಮನುಂಡುಂಡು ಸವಿಗೊಂಡ ಬೋಳೆಯರೆತ್ತಾನುಮೊರ್ವನೀನಿಚ್ಚವಲಿಯೆಡೆಯಿಂ ಪುರುಳ್ಗಾಣದೆ ಪೆಜ್ಜೆವಿಟ್ಟುತ್ತಿರುಳಂ ಸಮಂತು ಪುರುಳಂ ತೋಱಿಪ ಜೋಗವೆಣ್ಗೆ ಸಂಚುಗೈಯಲೊಡಂ ಕಱುಂಬಿ ನಿರ್ನೆರಮೀವುಜ್ಜುಗಕ್ಕೆ ತಡೆವರ್ಪರ್. ಕಳ್ಗುಡಿದರೇಂ ಮಾತರೊ? ನೂಱುಂಜನ್ನದೊಂದು ಬಲ್ಮೆಯಿಂ ಸಗ್ಗದೊಳ್ ಬಾೞ್ವಂದಿರನುಮೀಜೋಗವಟ್ಟೆಯುಂ ಕಂಡಿರಂ.

ಮನೋ— ಉಂ! ಪೇೞ್ಕೆ. ಮುಂತೇಂ ಮುಂತೇಂ? ಕಾಮನೇನೆಂದಂ?

ಮುದ್ದ— ಆಱೆನೆಂಬನೆ! ಸುಮತಿ ಶತ್ರುಹಂಗುಸಿರ್ದುದಂ ಕೇಳ್.

ಸುಮತಿ— ಕೇಳಯ್! ಆಗಳ್ ಮದನಂ ತಳ್ವದೆ ಕೋಲ್ಬಿಲ್ಗಳಂ
ಕೊಂಡು ಪೊಱಅಡಿಯೊಳ್ ಬರ್ದಿಲರೊಡೆಯಂಗೆ— ಕಾಣಿರೆ ತನ್ನ ಬಲ್ಲಾ
ಳ್ತನಮಂ! ಜಗದಱಿಕೆಯ ಸೊಂತೆನರೆವೆಣ್ಣಾಗನೆ! ಬಾನಗಲಂ ತೊಱಲ್ವ
ಚೆಂದವಂ ಕಡೆಗೆ ತಾರೆಯುಂ ಮಱೆವುಗನೆ! ಏತಱ ಮಾತೊ! ಎನ್ನ ನನೆಯಂ
ಬಿನ ಮೊನೆಗೆ ಸುಗಿವಹಲ್ಯೆಯುಂ ನೀಮೆ ಶರಣ್ಬೊಕ್ಕುದೇನಱಿಯದುದೇ!
ಪೋ ಬಡಗೊಂಡೆದವಸಿಯೇವಂ? ಆಜೋಗವಟ್ಟಿಗೆಯುಮಾಬೆಳ್ಜಡೆಯು
ಮಾಬೆಂಬೂದಿಯು ಪೂಸುಮಾಚೆಂಗಾವಿಗಪ್ಪಡಸುಡೆಯುಂ ಮೇಣಾಪಾ
ಸುಂದೊವಲುಮೆನ್ನೀ ಎಸುಗೆಯ ಕೂರಂಬಿನ ನನೆಯೊಂದು ಕುತ್ತೆಸಳ
ಜಾಲೆಗೆ ಸೀಕರಿವೋಗದೇಂ ಮಾಣ್ಗುಂ. ಸುತ್ತೆಂ? ಎನ್ನೊಂದುಗೆಯ್ಮೆ
ಯಿನಾಗಾವಿಲ ಜೋಗಿಯನೆರ್ದೆ*ಯನುಗಿಬಗಿಮಾಡಿ ಬಗೆಯಂ ಕವಡಿ ತೋ
ಱಿವ ಗಾರಿಗೆಗಂಪಿಗೆ ಬೆನ್ನನೆ ಬರ್ಪ ಕುನ್ನಿಯಂತಿರೆ ನಿನ್ನಾರಂಭೆಯರ
ಬೆಂಗೊಂಡು ಬರ್ಪಂತು ಮಾಡದಿರೆ ಬಿಂಕದ ಬೀರನೆ! ಸಂತಮಿರೆಂದು ಪೂ
ಣ್ದು ಕಾಮಂ ಪ್ರಕಾಮಂ ತನ್ನ ಪುಸಿವಡೆವೆರಸು ತಪೋವನದತ್ತಣ್ಗೈತ
ರುತುಮಿರ್ದಂ. ಆತಂಗೆ ಬೆನ್ನೊಳ್ ಊರ್ವಶಿ, ರಂಭೆ, ಮೇನಕೆ, ತಿ
ಲೋತ್ತಮೆ, ಮಂಜುಘೋಷಿ, ಘೃತಾಚಿ ಮುಂತಪ್ಪ ಅಚ್ಚರಸಿಯರ ಪೆಣ್ಬ
ಡೆ ನಡೆತಂದುದು.

ಅನ್ನೆಗಮಾತನ್ನಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಚೆನ್ನಿಗಗೆಳೆಯಂ ಪಗೆಯೊಳೆತ್ತಿವ
ಪೊರ್ಂದೊಸಗೆಯುಂ ಮಱಿದುಂಬಿಗಳೆಂಬೋಲೆಕಾಱರ ಬಗೆಯೊಳಱಿತು
ಸಂತಸಮಗುಂದಲೆಯಾಗೆ ಪಡೆವೆರಸು ನಡೆತರ್ಪ ಬಿತ್ತಿಗನುಕ್ಕೆವಕೆಂದು
ಬಸಂತಂ ಮಡಲ್ತು ದಾಂಗುಡಿಯಿಡುವೆಳವಳ್ಳಿಯೆ ಬಳ್ಳಿದೋರಣಮಾಗೆ ಪ
ಚ್ಚನೆ ಬೆಳೆದ ಬಾಡೆಲೆಯೆ ಪೊಸಕಾವಣಮಾಗೆ ಕಮ್ರಲಜೊರ್ಂಪಮೆ ಜ
ಲ್ಲರಿಯಾಗೆ ಪಣ್ತು ತೊಂಗುವ ಪಣ್ ಫಲಾವಳಿಯಾಗೆ ಸಮೆದೊಂದೋಲಗದ
ಶಾಲೆಯೊಳ್ ಸುರಿವ ಜೇಂಬನಿಯ ಸಾರಣೆಗೈದುಮುದಿರ್ದ ಚೆಂಬೊಗ
ರಲವುರ್ಡಿಯ ಬಣ್ಣವಳ್ಳಿಗಳಂ ಬರೆದುಮುಸುಗೆಯ ಮಾಮರದ ಚೆಂದ
ಳಿರ ಗದ್ದುಗೆಯುಂ ನೇರ್ಪಡಿಸಿಯುಂ ಬಿನ್ನರ್ವರ್ಪ ಪೊೞ್ತುಂ ಪಾರುತುಮಿ
ರಲೊಡಂ—ಆವೇಳೆಗೆ ತನ್ನಾಗನುನನುಂ ನೆಱೆ ತಿಳಿಪಲ್ಕೆಂದು ಪೂಗಣೆಯನ

ಟ್ಟದ ದಕ್ಷಿಣಾನಿಲಂ ಮುಂತೆವಂದು ಸೊಗದ ಸುಗ್ಗಿವೆಸರೋಲಗಸಾಲೆಯ ಬಾಗಿಲ್ವಾಡದೊಳ್ ನಿಂದಿರ್ಪಾ ಬಸಂತನಂ ಕಂಡೆಱಗಿ ತನ್ನಾಣ್ಮನಟ್ಟಿದ ಪಾವುಡಮನೊಪ್ಪಿಸಿ–ಜೀಯ! ಈನೆಲೆಯೊಳೊರ್ವಂ ಪಗೆ ಜೋಗಿ ಬೈತಿರ್ಕುಂ ಗಡ! ಆತನಂ ಬಾೞ್ದಲೆವಿಡಿವೊಡೀಗಳೆಮ್ಮಾಕಾವರಾಯಂ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬರ್ಕುಮಂತದಱಿನೀಯೊಸಗೆಯಂ ನಿಮ್ಮೊಳಾಡುವುದೆಂದೆನ್ನಂ ಕಳಪಿದನೆಂದಱಿಕೆಗೈದಂ.

ಆನುಡಿಗೆ ಬಸಂತಂ ಸಂತಸದೊಂದು ಕೌವರೆಯೊಳ್– ಬಂದನೆ! ಲೇಸು! ಲೇಸು! ಅಂತೆಂದೆ ಏಪೊೞ್ತುಂ ಪಾರ್ದು ನಿಂದಿರ್ದೆಂ. ನಿಮ್ಮಾಳ್ದಂಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ! ಎಂದು ಬಣ್ಣನೆಯೆರೞ್ನುಡಿಯಿಂ ಮನ್ನಿಸಿ ದೂಪವಂದಾಗಾಳಿಗೆ ಪಡಿಬೀಡಾರಮಂ ಕುಡಿಸಿದನಿತಱೊಳ್ ಮುಂದೆಸೆಯ ಪಡಿಯೊಳ್– ಇದೆ! ಬರ್ಪಂ! ಎಂಬೊಂದುಲಿ ಕೇಳಿಸಲೊಡಂ; ಸಸಂಭ್ರಮಂ ಲತಾವನಿತೆಯರ್ ಪೂವಲಿಗೆದಱೆ, ಬಲ್ವಕ್ಕಿಗಳ ತೋರದನಿಯೊಸಗೆವಱೆಯೆತ್ತಂ ಮೊೞಗೆ, ಮಯೂರಿಗಳ ಲಾಸ್ಯಮೊಂದೇೞ್ಗೆವೆತ್ತಿರೆ, ಮಾಧವಂ ತನ್ನ ಗಿಳಿಗಳ ಮಱಿಗೋಗಿಲೆಗಳ ಪಸಾಯ್ತರಿಂ ಕೂಡಿ ಭೋಂಕನೆೞ್ದು ಇದಿರ್ವಂದು ಗಾಡಿಯಿಂ ಬರ್ಪ ಚೆನ್ನ ಪೊಂಗನಂ ಕೈಗೊಟ್ಟು ಕೂಡಿವಂದೋಲಗದ ಸಾಲೆಯಂ ಪುಗಿಸಿ ಎಳೆದಳಿರ ನಲ್ವಾಸಿನೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ತಾನುಮೊತ್ತಿನೊಳ್ ಮಂಡಿಸಿ ಸೊಗಂಗೇಳ್ದು ಕಿಱುದಾನುಂ ಪೇೞ್ತುಪಚರಿಸುತಿರ್ದಂ.

ಇಂತಿರ್ಪುದುಂ ತನ್ನನಲ್ಗೆಳೆಯನೊಂದು ಸಪರ್ಯೆಯಿಂ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ದಪ್ಪಗಂ ಪಡೆವೆರಸುೞಿದ ಕಡೆವಗಲನಿರುಳಂ ಪುಸಿಗಾಳೆಗಮುಜ್ಜುಗದೊಂದೆಣಿಕೆಯಿಂ ಕೞಿದು ಪೊೞ್ತಱೆ ತನ್ನಂಕದ ತುೞಿಲಾಳ್ಗಳ ಬಲ್ಗೈಬಂಟನಪ್ಪ ತೆಂಗಾಳಿಯುಂ ಕರೆದು– ಅಯ್ಯಾ! ಇದೆ ಕೆಲದ ಬನದೊಳೊರ್ವಂ ತಪಸಿ ಎಮ್ಮೊಳಾದ ಪಗೆಯಿಂ ಮೂಗುವಟ್ಟು ಕೆಮ್ಮನಿರ್ಕುಂ. ಅಂತದಱಿಂ ನೀಂ ಪೋಗುತುಮೆಮ್ಮಾಳ್ತನದಗ್ಗಳಿಕೆಯನೆಮ್ಮೀಪಡೆಯ ಪವಣಿನಣಿಯುಮನೊರೆದು ಎಮ್ಮೊಳ್ ಪಗೆಗೊಂಡು ನಿರ್ನಿಮಿತ್ತ ದಿನಲರಂಬಿಂಗೆ ತಲೆಯಂ ಮಾಱುಗುಡದೆ ಮಱೆವಾೞ್ವುದೊಳ್ಳಿತೆಂದು ನಯಂಬೇೞ್ದು ಬಾರೆಂದು ನಿರವಿಸಿ ದೂದಟ್ಟಿದಂ. ಆನುಡಿಗೊಪ್ಪಿ ದೂದುಗಾಱನಲ್ಲಿಂ

ತಳರ್ದು ಬರೊಂದು ನೆಲೆಯ ಕಾತ ನೇಱಲೆಂಬ ತ್ರಿಟ್ಟನೇಱಿಯುಂ, ತಳ ರ್ತ ಚೆನ್ನಸುಗೆಯೆಂಬ ಜಾದುವೆಟ್ಟಸಿಱಿಪುಂ, ಪೂತ ಬಳ್ಳಿವೊದಱೆಂಬ ಸಱುವ್ರೊಳ್ ನುಸುಳ್ದುಂ, ಕಱಂಗಿದ ತಮಾಲಮೆಂಬ ಕಾಜ್ಬೊಚ್ಚಮಂ ಪಾ ಯ್ದುಂ, ತೂಗಿ ತೊನೆವ ಪೂಗೊಂಚಲೆಂಬ ಬಳಿಯಂ ಕೊಂಡು ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ತವಸಿಯ ಪೊರ್ಗೈತಂದಂ.

ಅಂತು ಬಂದು ಕಟ್ಟಿದಿರ ಜೋಗಿಯಂ ಕಂಡು ಭುಗಿಲೆಂದುಂ ಭೋ ಯೆಂದುಂ ರಯ್ಯೆಂದುಂ ಸುಯ್ಯೆಂದುಂ ತವೆಯ್ದೆಡೆಯನಾಣತಿಯಂ ಪೇೞಲೊ ಡಂ; ಯೋಗಿ ತಾಂ ಮಱುನುಡಿಯದೆಯುಂ ತನ್ನಂ ಮನ್ನಿಸದೆಯುಮಿರ್ಪು ದಂ ಕಂಡು, ಕಿನಿಸಿಂ— ಆಃ! ನುಡಿಯಂ ಗಡ! ಬಿಗುಪ್ಪುರ್ ಗಡ! ಏನೆಂಬ ಪೆಂಪೊ! ನೋಡುಗೆ ಎಮ್ಮೊಂದು ಬಲ್ಮೆಯಂ! ಈಗಳೆ ಸೆಱೆವಿಡಿದು ಕೊಂ ಡುಯ್ದು ಕಾವಂಗೊಪ್ಪಿಸುವೆನೆಂದೊಡನೆಯೆ ರಾಜಯೋಗಿಯಂ ಮೇಲ್ವಾ ಯ್ದಂ. ಅಂತು ಬಿಜ್ಜನೆ ಮೇಲ್ವಾಯ್ದುದಂ ಕಂಡರುಂಟು; ತಪದೊಂದು ಬೇಗೆಯ ಸೂಡಿಂ ಸಾಡೆ ಪೊತ್ತಿ ಸೀಕರಿವೋದುದಂ ಕಂಡರಿಲ್ಲ; ಪಲವೇಂ. ಇಂತು ಬಂದ ತೆಂಗಾಳಿ ನಡೆಗೆಟ್ಟು ಕಾಣದಪ್ಪುದುಮಿತ್ತಲ್ ಕಾವನಿನಿವಿ ರಿದುಂ ಪೋಱು ಊೞಿಗದೊಂದು ನೆವದಿಂ ಪೋಗಿಯುಂ ಬಾರದ ಗಾಳಿಯಿ ರವಂ ಬಗೆದು, ಎಂತು ಬಡಕಿತ್ತಡಿಯು ಲಂಚದ ಸಂಚಿಂಗೊಡಂಬಟ್ಟು ಮಾ ಣ್ದನೆಂದು ತಱಿಸಂದು—ಆಃ! ಈಪಡೆಯಿನೇನ್ಪ್ರದೆಂದು ಕಾಯ್ಪಿಂ ತಾನೆ ಕೈ ದುವ್ರೊತ್ತು ನೆರೆಯ ಬನಕ್ಕೈತಂದು ಸಮಾಧಿಯೊಳಿರ್ಪ ರಾಯನಂ ಕಂಡಂ.

ಇಂತಿರೊಂದು ಮಾಟ್ಕೆಯಿಂ ಗಟ್ಟನೆ ಬಂದು ನಿಂದಿದಿರ ಜರೆಯ ನ ರೆಯ ಮಡಲ್ತ ಸೆರೆದುಱುಗಲ ಸುರ್ಕುಗೊಂದೊವಲ ಅಸಿದೊಡಲ ಬಱುಮಂ ಜೋಗಿಯಂ ಮಾಲಿಸುತುಂ— ಆ! ಈಯೆಲ್ಲೂಡಿಂಗೇಕೊ ಎಮ್ಮೊಳ್ ಪಗೆ ಮಾಟ್ಪೊಂದು ಬೆಸನಂ? ಓ! ಆನುಮೇನೆಂದು ಪುರ್ಬುಗೊಂಡು ಕೈ ದುವ್ರೊತ್ತು ಕಾದುವೆನೋ? ತೊಂಡುಗೆಡೆವ ಪುರುಳಿ ಸಾಲದೆ? ಬಟ್ಟತಂ ಕುಕಿಲ್ವ ಕೋಕಿಲೆ ಸಾಲದೆ? ತಣ್ಣನೆ ತೀಡುವ ಬನಗಾಳಿಯೊಂದು ಸಾಲ ದೆ? ಎಂದು, ಮತ್ತಂ ಪರಿಭಾವಿಸಿ,—ಬಲ್ಲೆ ನೊಲ್ಲೆ ನೀಲಂಚವಣಿಗರಂ. ಆಗ ಳೆಸಂಧಿಗೆಂದು ಬಂದ ತೆಂಗಾಳಿ ಏಂ ಗೆಯ್ದುಗ. ಉಗುರಿಂ ಚಿವ್ರಡಲ್ತ ಗುವ್ರೆಂ

ದು ಕಜ್ಜಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿಯೊಂದು ನೆರವಂ ಪಾರ್ವರೆ? ಸಂದೊಂದಂಬಿನೊಳೆ ನೋಯಿಸದೆ ಬಿಡೆನೆಂದು ಮಱೆಯೊಳೆ ನಿಂದು ಬಾಣಮನಿಸಲೊಡರ್ಚಿದಂ. ಅಂತು ಬಗೆದಱಿತು ಕಾಮಂ ಕರ್ಬುವಿಲ್ಲಂ ತುಡುಂಕಿಯುಂ, ತುಂಬಿವೆದೆಯನೇಱಿಸಿಯುಂ, ಪೂಗೋಲ್ಗೆ ಕೈನೀಡಲೊಡಮೆನಗೆ ತನಗೆಂದು ಮೂಡಿಗೆಯಿನೊಂದಱ ಬೆಂಬೞಿಯೊಳೊಂದು ತಲೆದೋಱಿದುವು. ಪಿಡಿವಾಗಳೊಂದು; ಪಿಡಿಯಿಂ ತುಡುವಾಗಳೆರಡು; ತೊಟ್ಟನೆ ಸಿಡಿವಾಗಳ್ಮೂಱು; ಗುಱಿಯಂ ಕೆಡೆವಾಗಳ್ ನಾಲ್ಕು; ಪಂಚಾಯುಧನ ಪೊಸಮಸೆಯ ವಿಶಿಖಂಗಳ್. ಮುನ್ನಮೋರೊಂದು ಮತ್ತಮೀರೆರಡು ಮೇಣ್ ಮೂಮೂಱು ಬೞಿಕ್ಕಂ ನಾಲ್ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯೊಳೈದೈದು ತಾವರೆಯ ಕರ್ನೆಯ್ದಿಲ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮಾವಿನ ಪೊಸಅಸುಗೆಯ ಕೂರಂಬುಗಳೞಂಬಂ. ಆದೊಡಮೇನೊ! ದೈವದ್ರೋಹಿಗಾವುದು ತಾಂ ಸಲ್ಗುಂ. ಈ ಮಾೞ್ಕೆಯಿನಾರ್ದೆಚ್ಚ ಮಲರಂಬುಗಳ್ ಗೋಱಿಗಲ್ಗೆ ತೆತ್ತಿಸಿದ ಕಲ್ಲಂಬುಗಳಪ್ಪುದುಂ ಮಯಣದ ರೂಪ್ರೊಂದು ಕಿಚ್ಚಸಿದಿರ್ಚಿ ಮೆಯ್ಯೞಿವಂತಿರೆ ಮದನಂ ಪೋಗಿ ಯೋಗಿಯಂ ಕೆಣಕಿ ಕಡೆಯೊಳ್ ತಪದುರಿಯಿನಳವೞಿದಂ.

ಆವೇಳೆಯೊಳೀತಂಗೆ ನೆರವಾಗುತುಂ ಬೀಡಿಕೆಯಿಂ ಕಟ್ಟುರದಿಂ ಪೆಣ್ಬಡೆಯ ನೀಱೆವೆಣ್ಗಳ್ ಬಂದೊದವಿದರ್.

ಎಸೆವಲತಗೆಯಿಂ ಪೊರೆದ ಮೆಲ್ಲಡಿಯ ನಡೆಯ ಬೆಡಂಗಿನೊಂದು ಬಾವದಿಂ ನೆಲೆವಱಿಯ ಕಲ್ಗಳ್ಗೆ ರಾಗಮನೊಡರ್ಚಿಯುಂ, ಸೂಡಿದ ಮುಡಿಯಿನಡಿಗಡಿಗೆ ಸೂಸುವ ಬಿಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಕಂಪಿನೊಡವರ್ಪಱಿಗಳ್ಗೆ ನಡೆವಳ್ಳಿಯ ಬೆಮೆಯಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿಯುಂ, ಪೆಱೆನೊಸಲೊಳ್ ಕಱೆಯ ಪಾಂಗಿನಿಂದಲೆವ ಮುಂಗುರುಳಂ ನೂಂಕೊತ್ತುವೊಂದು ನೆವದಿಂ ತೋಳ ಮೊದಲಂ ತೋರ್ಪಡಿಸಿಯುಂ, ಕೆಕ್ಕೆಯ ಕತ್ತುರಿಯ ಮಕರಿಕೆಗಂಡಲೆದು ಮುಸುಱಲಪ್ಪಳಿಸುವ ಮಱಿದುಂಬಿಯ ಕೂಟಮಂ ಮುಱಿಮುಱಿದು ನೋಪ್ಪ ಭಂಗಿಯಿಂ ತಮ್ಮ ಕೊನೆಗಣ್ಗಳ ಕಾಂತಿಯಿಂ ಬೆಸೆಯನೆತ್ತಂ ಬೆಳಗಿಯುಂ, ಬಿಣ್ಪುವೆತ್ತ ಬಟ್ಟಮೊಲೆಗಳೆ*ರ್ದೆಯನೇಱೊತ್ತಿ ನಿಗುರೆ ಘನನಿತಂಬಂ ಕದಕ್ಕದಿಸೆ ಪ್ರಸಿನಡು ಬಳ್ಕೆ ಬಂದು ತಪದೊಳಿರ್ಪ ರಾಯುಂಗೆ ಕಟ್ಟ

ದಿರೊಳಾದರ್. ಆಪೊೞ್ತು ಕಾಮಂ ತನಗೆ ಬೆಂಬಲಮಾಗೆ ನಡೆತಂದ ದಂಡಂ ಕಂಡಳವಿಯೊಳಾರ್ದು ಸಾರ್ದು ಬಿಲ್ಮುಱಿವನ್ನಂ ತುಂಬಿವೆರೆ ಕಡಿವನ್ನಂ ನಿಷಂಗಂ ಮುಗಿವನ್ನಂ ಐವಡಿಗಣೆಯಿಂ ಮಱುವಕ್ಕದೊಳಿರ್ದಾರಾಯನನಿಸುತಿರ್ದಂ.

ಇತ್ತ ಮುಂದೆಸೆಯೊಳ್ ಬಂದು ಸಂದ ಸಿಂಗಾರಿಯರುಂ ಸಂದಣಿಸಿ ಕಾದಿದರದೆಂತೆನೆ:—

ಅವರೊಳೊರ್ವಳ್ ಸೋರ್ಮುಡಿಯ ಸೊರ್ಕಿನ ಮಂಜುಘೋಷಿಯೆನಸುಂ ದೂರದೊಳಿರ್ದು ರಾಯಂಗೆ– ಎಲೆ ಮಾರಾಯ! ಇದೇತಱಿಮಾಟಮೊ? ಮಡದಿಮಕ್ಕಳಂ ಪ್ರೌಢವಿಯ್ಯೆಸಿರಿಯನುೞಿದೀಕಾಡವಿಯೊಳ್ ಮೂಗುವಟ್ಟಿರ್ಪುದು ಹದನೇಂ? ಕಲಿ ಸೋಂಕಿದಂತಿರೀಕರ್ಮಲೆಯಂ ನೆಱೆ ಪೊಕ್ಕು ಬಾೞ್ವ ಬವಣೆಯದೇನಯ್? ಪುಲಿಯಿರ್ಕುಮಾನೆಯಿರ್ಕುಂ ಚಲದಂಕರ ಲೆಂಕ! ನೀನೆ ಮಂಕಡನಾಗ! ಎಂಬುದುಂ;

ಅನಿತಱೊಳ್ ಮತ್ತೊರ್ವಳ್ ಕೊಂಕುಗುರುಳ ಬಿಂಕದ ರಂಭೆ ತನ್ನ ಮೇಲುದಂ ಬರೆಸೆಳೆಯುತುಂ ತಮ್ಮವರ್ಗೆ ಸುಟ್ಟಿಸಿ– ನೋಡಿರೆ! ಕಾಯ್ವ ಬೇಸಗೆಯ ನೇಸಱ ಸೂಡೆನ್ನದೆ ತೀಡುವ ಕುಳಿರ್ಗಾಳಿಯ ಕೋಡೆನ್ನದೆ ಕಱೆವ ಕಾರ ಸೋನೆಯ ಜಿನುಂಗೆನ್ನದೆ ಮರವಟ್ಟು ಮೋನದಿಂ ಪುಳಕುಗೊಂಡನಂತುಮಿರ್ಪ ಕಾಡಾಡಿರಾಯನೊಂದು ಗೆಯ್ಮೆಯಂ! ಎಂದು; ಮುಂದೆ ನಿಂದು ಸುಮುದರಾಜಂಗೆ–ಪೋ! ಮಾಣೆಲೆ ಜೋಗಿ! ಏವುದೊ ನಿನ್ನೀತಪಮೇವುದೊ ಜಪಮೇವುದೊ ಜಾನಂ? ಮುದಿರ್ದ ಕಣ್ಣೆವೆಯುಂ ಬಿದಿರ್ಚಿ ನೋಡೆಮ್ಮಂ. ಇದೆ! ಬರ್ದಿಲ ನಾಡಿಗರ್ಗಂ ನೋಡಲ್ಬಾರವಚ್ಚರಸಿಯರ ನಲ್ವೆಂಡಿರ್ ನಿನ್ನನಾರಯ್ವೊಡೆಂದು ಬಂದು ನಿಂದಿರ್ಪರ್. ನೀನಿಂತು ಗುಮ್ಮನಂತಿರೆ ಕಣ್ಬೊಳಿಸಿಂ ದಿಟ್ಟಿಸದಿರ್ಪುದೇಂ? ಆವ ಸೊಗದ ಭೋಗದ ಬಿಣ್ಪಯಂ ಕಿೞ್ತೆತ್ತಲಾಟಿಪೆಯೊ? ತಿರೆಯೊಳ್ ಬಲ್ಲರ್ಗೆ ಕಾಟದ ಬೇಟದ ಕೂಟದೆಳವೆಂಡಿರೊಡನಾಟದಿಂ ಪೆಱತು ಭೋಗಮುಂಟೇ? ಬಳ್ಳಿಯೊಳ್ ಪಣ್ತು ತೊಂಗಳ್ತೊಂಗುವ ತೊಂಡೆಯ ಕಱಿವಣ್ಗೆ ದೊರೆವಮಾ ತುಂಬುಂಜವ್ವನವ

ನಲ್ವೆಂಡಿರ ಚೆಂದುಟಿಯಂ ಮಾಣ್ಮಾಣೆಂಬೊಂದು ನೆವದಿಂ ಬೊಚ್ಚತಮು ಣ್ಮುವ ಕಾಮಿನಿಯ ಕಂಠರುತಿಯು ಹೂಂಕೃತಿಯುಪಚಾರಮಾಗೆ ತುಂ ಬುಂಗೊಡನೊಳಟ್ಟೋಂದು ನುಣ್ಮುಬಿಲ್ವರಲಿಂ ಪುಟ್ಟುವ ಕುಳ್ಕುಳೆಂಬ ಮೆಲ್ಲುಲಿಯ ಪೊಂಗಿನಿಂ ಕಂಠಮೂಲದೊಳಡಿಗಡಿಗೆ ಕಳಕಳನಾದನೊದವೆ ಮುಂಬಲ್ಗಳಿಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ಕರ್ಚಿಯುಂ, ತನಿರಸಂ ಸೋಱುವನ್ನಂ ನಾಲ ಗೆಯೂಱಿ ಸೀಯೆಂದು ಚುಂಬಿಸಿಯುಮಂತಂತಾಗಳಾಗಳೊಸರ್ವ ಅಧ ರಾಮೃತಮಂ ನಿಚ್ಚಂ ತಣ್ಣನೆ ಸವಿವ ಬರ್ದುಳ್ಕರ್ಗೆ ಬರ್ದಿಲರೇಂ ಪೊ ಸಟಿಯೆ? ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ತನ್ನ ಏಱುಂಜವ್ವನದ ಕುಱುಪಿದೆನೆ ಏ ಱೆಲ್ದು ಮೇಲುದುಮಂ ಪಾಱೆ ನೂಂಕುವ ಕಾವನಾಟದ ಸೆಂಡೆಂಬಂತು ತೋರ್ಪ ಜೋಡೆಯ ಬಟ್ಟ ನೆಲೆಮೊಲೆಗಳಂ ತಳ್ತು ಪಿಡಿದಾಂಕಿಯುಂ ಮತ್ತಂ ತನ್ನಂ ಸೋಂಕೆ ಪಾಯ್ವ ಕಾದಲೆಯಂ ಬರಸೆಳೆದೊಳಅಟ್ಟೆ ನುಗುರ್ನಱಿಯುಪ್ಪಿನಂ ಮಿಡಿದೊತೊಢೆವಮುಳ್ಮೊಲೆಯೊಡೆದು ಪಾಲ್ ಸುರಿವಿನಂ ತನ್ನೆರಡುಂ ನಿಡುದೋಳ್ಗಳನಮರ್ದು ಬಿಗಿದು ತಳ್ಕೈಸಿಯುಂ, ಮೇಣ್ ಕಾಡುವ ಕಾವಂ ಕೋಡುವ ಕಮ್ಮೆಲರ್ ಮೂಡುವ ಚೆಂದವಂ ನೇಹಿಗರಾಗೆ ನೆಲೆವಾಡದ ತೂಗುಂಮಂಚಮೆತ್ತಂ ಅಂಚೆಮುಪ್ಪಳಿ ನ ಲ್ವಾಸೆತ್ತಂ ಬನದ ಬಳ್ಳಿವಾಡಮೆತ್ತಮೆಳದಳಿರ ಮೆಲ್ವಾಸೆತ್ತಂ. ಮತ್ತಂ ಜತೆಗೊಂಡು ಸಾರ್ದು ಇನಿಪ್ರೊಟ್ಟಿಂ ಲಲ್ಲೆವಾತಿನ ಸೊಲ್ಲ ಸೊಗದೊ ಳರ್ದು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಮೈಸಾರ್ಚಿ ನಡುನಂ ಸಡಿಲ್ಚಿ ನಿಱಿಯುಂ ಬಿದಿರ್ಚಿ ಬಗೆಬಗೆಯಿಂ ತನುತನುವನೊಂದುಗೂಡಿ ನೆರೆವ ಜಾಣ್ಮೆಯ ಹೆರಳಗರ ಭೋಗಮೆ ಭೋಗಮಲ್ತೆ! ಅಂತಿರೆ, ಗಾವಿಲ! ನಿನ್ನೀ ಮೂಱುಂದೆವಸ ದ ಬಾಳ್ಕೆಯಂ ಸೊಗದೊಳಾಗಿಸದೆ ಜೋಗದೊಂದು ಬೆಮೆಯಿಂ ಬಾ ರ್ತೆಗೆಟ್ಟೇಕಾಡಂ ಪೊಕ್ಕು ನಿರ್ನೆರಂ ಚಿಃ! ನರಿಕರಡಿಗಳ ಬಾಯ್ಗೆ ತುತ್ತ ಪ್ಪೆಯ? ಬಾ! ಬಾರೆಂದು ಕರೆದಳ್.

ಮತ್ತಮಾಪ್ರೊಳ್ತಿಂಗೆ ಬಡನಡುವಿನ ಮೇನಕೆ ಸಂಚುಗೆಯ್ಯೆ ರಂಭೆ ಯಂ ಮಾಣಿಸಿ ತಾಂ ಮುಂಬರಿದುಮಾರಾಯಂಗೆ— ಎಲೆಲೆ ಕಾಮರಾ ಜ! ಇಂತೊಂದುಂ ಬೆಸಮೇಂ ನಿನ್ನನ್ನರಪ್ಪ ನಡುವರಯದ ಜವ್ವನದ ಗಂಡುಗಲಿಗಳೀತೆಱನೊಂದು ಬನ್ನದೊಳ್ ಬಾೞ್ವರೆ? ನಿನ್ನನುೞಿದೆ

ವಿಸ್ಮೇಪೆಣ್ಗಳ ಮನಮಾರಂ ಸೇರ್ಗುಂ! ಎಲೆ ಚೆನ್ನಿಗರಾಯ! ಎನ್ನೊಳ್ ಮುನಿಸೇನಯ್? ತನ್ನಾಣೆ! ಅರೆಗಳಿಗೆಯೊಳ್ ಕಾಮನಾಟದೊಂದು ಮಾಟದಿಂ ನಿನ್ನಂ ಸಂತಸಂಬಡಿಪೆಂ. ಇಂತು ನಿನ್ನನೆ ನಂಬಿ ಸೋಲ್ತು ಬಂದಳೊಂದು ಜವ್ವನದ ಗಾಡಿಯ ಮೋಡಿಯಂ ಬಗೆಯದೆ ಸವಿನುಡಿಯಿಂ ನುಡಿಯಿಸದೆನಸುಂ ಕಟಾಕ್ಷಿಸದೆ ದೆವ್ವಮಾಳ್ದಂತಿರೆ ಗುಱುಗುಮ್ಮನೆ ಬೆಕ್ಕಸಮಾಗಿರ್ಪರೆ! ತಪಮಂ ಸುಡು! ಮೋನಮಂ ಬಿಡು! ಬಳ್ಳಿಮನೆಗೆ ನಡೆ! ಕಾಮಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದೊಡೆತನಮಂ ಪಡೆ! ಇದೆಕೊಳ್ ನಱುದಂಬುಲಂ! ಹಾ! ಹಾ! ಇನಿವಿರಿಪುಂ ಕಾಲಂ ಬಿಸಿಲೊಳಿರ್ಪಿನಂ ಪಿತ್ತಂ ನೆತ್ತಿಗೇಱಿತಕ್ಕುಂ; ಬಾರಯ್ ನೀರೆಱೆವೆಂ ಮೀಯಿಸುವೆಂ, ಪೂಸುವೆಂ, ಬಾವನ್ನದಿಂ ತಿಮಿರ್ವೆಂ, ತಿಲಕಮನಿಡುವೆಂ, ತನಿವಣ್ಗಳಂ ತಿನಲೀವೆಂ, ನಿನ್ನನಗಲದಾವಗಂ ಸೇವಿಸುವೆಂ. ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರಾ! ನಿನಗಿಂ ಶಶ್ವತ್ಸುಖದ ಬಟ್ಟೆಯಂ ತೋಱುಪೆಂ ಎಂದಳ್.

ಆಗಳ್ ಕಿಕ್ಕಿಱಿದ ಕಕ್ಕಸಮೊಲೆಯ ತಿಲೋತ್ತಮೆ ಮೇನಕೆಯ ನುಡಿಯನನುಕರಿಸಿ ಜತಿರಾಯನೊಳ್— ಏನೆಲೆ ಸಂಡ! ಪೆಂಡಿರ್ಗಂಡು ಕರೆಯೆ ಅಱೆನೆಂಬ ನಿನ್ನ ಗಂಡುಗಲಿತನಮಂ ಸುಡು! ಪಂದೆಯುರ್ಗೆಂತಂತು ನೀಂ ಕುಱಿ, ಪೆಣ್ಗಂಜುವೆಯಾ! ಆಃ ನಿನ್ನೀಪ್ರಟ್ಟಿಂಗೇನೆಂಬೆನೊ? ಛೀ! ನಿನಗೀಜವ್ವನಮೇಕೆಯೊ? ಅಣ್ಬುರಿಜೇಕೆಯೊ? ಏನೆಮ್ಮಂ ಕಂಡು ಬೆದಱಿ ಮಱುವಟ್ಟೆಯ್! ಎಂದು ಕೆಱಚಾಡಿದಳ್.

ಇಂತೆಂದಾಡುವ ತಿಲೋತ್ತಮೆಯನಾಕ್ಷೇಪಿಸಿ ಕುಡುನೋಟವ ಕುಡಿಪುರ್ವಿನೂರ್ವಶಿ-ಪೋ ಪೋಗಿರೆ! ಬೂದಿಯ ಬಱುಜೋಗಿಯನುಱಿದತ್ತಂ. ಪೆಣ್ಗಳಿರ್ದುಂ ನಾಣಱಿಪು ಗಱಿಸಾಳಿವೆಣ್ಗಳೊಂದು ಮಾತ್ಕೆಯಿನಿಂತು ನುಡಿವರೆ! ಎಂತೆಂತೊ ಬೊಮ್ಮನಂದಂದುಡಿದ ಕಡಿಯೆಲ್ಗಳನಟ್ಟೆಯೊಂದಂ ಬಿಗಿದು ತೊವಲಂ ಪೊದೆಯಿಸಿ ಪುಸಿದಸಿವಸುವ್ರೊಂದಂ ತುಂಬಿ ಬಿನದಕ್ಕೀವನವತ್ತಣ್ಗಟ್ಟಿಕರ್ಪಮಲ್ಲದೀಜೀವಿಯೊಳ್ ಮಾನಸರ ಲಕ್ಕಣಮುಂ ಪುರುಳುಮುಂಟೆ! ಪೋ! ಮಾಣ್! ವಿಹಾರಂ ನೇರಮಾಯ್ತು, ನಡೆ ಪೋಪಂ, ಎಂದಿಱಿದುನುಡಿದಳ್.

ಕೇಳ್ ದೇವಾಂಗನೆಯರಿಂತು ಪೊಗೞ್ದುಂ ತೆಗೞ್ದುಂ ಬಯ್ದುಂ ಭಂಗಿಸಿಯುಂ ನುಡಿಸಿದೊಡಂ ಮೋನಮನೊಡೆಯದ ಕಣ್ದೆಱೆಯದ ಕದಲದ ರಾಯನ ಕಟ್ಟಾಯಸದ ತಪದ ಬಲ್ಮೆಯಂ ಕಂಡು ದೂರದೆ ಕೈಮುಗಿದು ಬೆಂಗೊಟ್ಟರ್; ಕಾವನಾವ ನಾಡನೊ ಪೊಕ್ಕಂ.

ಇತ್ತಲಿಂತಾಗೆ ರಾಯನ ನಿಚ್ಚಟದ ಭಕ್ತಿಗೊಲ್ದು ಕೆಲವಾನುಂ ದಿನಕೆ ದೇವಿ ಮೈದೋಱಿದಳ್. ಇಂತು ತನ್ನ ಕಣ್ಗಿದಿರೊಳ್ ಮೂರ್ತಿಗೊಂಡ ಆದಿಮಾಯೆಯಂ ಕಣ್ಣಾಱೆ ಕಂಡಾನಂದಾಬ್ಧಿಯೊಳೋಲಾಡಿಯುಂ ಪಾಡಿಯುಂ ಪೊಗೞ್ದುಂ ಮಣಿವುಂ ದೈನ್ಯದಿಂ-- ಎಲೆಮಾತೆ! ನೀಂ ಭಕ್ತವತ್ಸಲೆ ಸಾಜಂ! ಧ್ಯಾನಗಮ್ಯೆ ಸಾಜಂ! ಸಕಲೇಷ್ಟಪ್ರದಾಯಿನಿ ಸಾಜಂ! ಆದಿಶಕ್ತಿಯೆನಿಸಿರ್ಪಂ ಮೂಗವಲಿಂ ಪರಿಹರಬ್ರಹ್ಮರ್ಕಳಂ ಮೋಹಿಸಿದ ನಿನ್ನೀಮಾಯಾವಿನೋದಮನಾರಱಿಗುಂ! ಎನ್ನನುದ್ಧರಿಸೌ! ಎಂದು ಬಗೆವಗೆಯೊಳ್ ತುತಿಸುತುಮಡಿಗೆಱಗಿದಂ.

ಆಗಳಾತನಂ ನಾಲ್ಕುಂ ಕೈಗಳನೆತ್ತಿ,–ಮಗನೆ! ಪಿರಿದಾಯುಸಂಗೊಂಡಯ್! ನಿನ್ನಿಷ್ಟಾರ್ಥಂ ಸಿದ್ಧಿಪುದು ದಿಟಂ, ಎಂಬ ಶುಭರೂಪಿಣಿಯಂ ಕಾಮಾಕ್ಷಿಯಂ–ನಿನ್ನಂ ಕಂಡೆನಗೆ ಪೆಱತಾವುದೊ ಇಷ್ಟಂ, ಎಂದು ಬಿನ್ನಯಿಸಿದಂ. ಈನುಡಿಗೆ–ಹಾ! ಸೊಗಂಬಾಳ್ತೆ! ಶತ್ರುಹೃತಮಾದ ನಾಡುಂ ಸಕಲಸಂಪದಮುಂ ನಿನ್ನೊಡಮೆಯೊಳಕ್ಕೆ! ಪೋಗೆಂಬುದುಂ; ಸುಮದರಾಜಂ–ಅಬ್ಬೆ! ನಿನ್ನಡಿಗಳನುಱಿದುಮಾಂ ಪೋಗಲ್ಕುಂಟೆ! ರಾಜ್ಯದಿನೇಂ, ಭಾಗ್ಯದಿನೇಂ? ಆನೊಲ್ಲೆನೀಕ್ಷಣಭಂಗುರದ ಭೋಗಂಗಳಂ. ನೀನೊಲ್ವುದು ನಿಕ್ಕುವಮಪ್ಪೊಡೆನಗಾಸ್ಥಿರಪದವಿಯಂ ತೋಱಿಸ, ಎಂದು ಬೇಡಿದಂ. ಮತ್ತಮಾರಾಯನ ಬಿನ್ನಪಕ್ಕೆ ಕಾಮಾಕ್ಷಿ– ಅಂತಾಗದಯ್, ನಿನಗಿಹದ ಭೋಗಂಗಳಿನ್ನುಂ ತೀಱಿತಿಲ್ಲದಱಿನದು ಸಮೆವನ್ನಂ ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯಪದದೊಳೆ ಇರ್ದು ಬಾಳ್. ಮೇಣೊಂದಿಂಗೆ ಶ್ರೀರಾಮನ ಜನ್ನದ ತುರಗಂ ನಾಡಂ ಪುಗುತರ್ಪಂದೆ ಧರಣಿಯನಾತನ ಚರಣಕ್ಕರ್ಪಿಸಿ ನೀನಾತನ ಸೇವೆಯೊಳಿರ್ದೊಡೆ ಮುಂತೆ ಲೇಸಕ್ಕುಮನ್ನೆಬರಂ ನಿನಗಂ ಪೊಱಬಲ್ಗಂ ರಕ್ಷೆಯಿರ್ಪಂತಾಂ ನಿನ್ನ ನಾಡೊಳ್ ನಿಲ್ವೆನೆಂದನುಗ್ರಹಿಸಿ ಮೈಗರೆದಳ್.

ಲಾಲಿಸು! ಅಂತು ತನಗಾಣತಿಯಿತ್ತುಂ ಮಾಯಮಾದ ಆದಿಮಾಯೆಯಡಿಗಳಂ ನೆನೆಯುತ್ತೆ ತಪ್ರೋವನದತ್ತಣಿಂ ತಳರ್ದು ಪುರಕ್ಕೈತಂದು ಪಗೆರಾಯರನೆಬ್ಬಿಟ್ಟಿಯುಂ ತಾನರಸುಗೈಯುತುಮೀಗಳುಂ ನಿಮ್ಮಾಗಮನಮಂ ಪಾರುತುಮಿರ್ಪಂ.

ಅಂತು ರಾಯಂ ತನಗೊಲ್ದ ಕಾಮಾಕ್ಷಿದೇವಿಗೆಂದೇರ್ಪಡಿಸಿದ ದೇಗುಲಮೈಸೆ ಆಗಳುಂ ತನ್ನಂ ಮಱೆವುಗುವರಂ ಕಾಪ್ರೆಂದು ಮೈಮೆವೆತ್ತೀದೇವಾಗಾರದೊಳ್ ನೆಲಸಿರ್ಪಳೆಂದು ಸುಮದರಾಜಚರಿತಮಂ ಸಮಂತು ಕಾಮಾಕ್ಷಿಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೆಯುಂ ಶತ್ರುಘ್ನಂಗೆ ಮಂತ್ರಿಪಂ ಕೇಳಿಸಿದಂ.

ಮುಗ್ದ— ಎನ್ನರಸಿ! ಶತ್ರುಘ್ನನಿಂತೀರ್ಪಟ್ಟೊಂದು ಮೈಮೆಯುಂ ಕೇಳ್ದು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗೆ ಮಂತ್ರಿವೆರಸು ತಾಂ ದೇವೀದರ್ಶನಾರ್ಥಂ ದೇಗುಲಮನೊಳಪೊಕ್ಕು ಮೂರ್ತಿವೆತ್ತ ಕಾಮಾಕ್ಷಿಯುಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತುಮಿರ್ದಂ.

ಅನ್ನೆಗಮತ್ತಲ್ ಯಥೇಚ್ಛಂ ಪೋಪ ಜನ್ನಗುದುರೆ ಮುಂತೆಸೆವಹಿಚ್ಛತ್ರಪುರಮಂ ಪುಗುತರ್ಪುದುಂ ನಗರಪಾಲಕರ್ ಪಿಡಿದು ರಾಯಂಗೊಪ್ಪಿಸಿದರ್. ಸೊಲ್ಗುಮೀ ಬಿತ್ತರಂ. ರಾಯುಂ ಹಯದ ಪಣೆಯ ಲಿಖಿತಮನೋದಿಸಿ ಇಂದಿಂಗೆ ಪಾವನನಪ್ಪೆನೆಂದು ತಱಿಸಂದು ಶತ್ರುಘ್ನನಂ ಬರಿಸಿ ತನ್ನ ಪೊಲಿಲಂ ರಾಘವನ ಪೆಸರೊಳರ್ಪಿಸಿ ಆತನ ಸೇವೆಯೊಂದು ಬಗೆಯಿಂ ಸೇನಾಸಮೇತಂ ಲವಣಾಂತಕನೊಡನೆ ಪೊಱಮಟ್ಟಂ. ರಾಘವಾನುಜನುಮಾತನ ಕುಮಾರಂಗೆ ಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ರಾಜ್ಯಪದದೊಳಿಟ್ಟು ಕಾಣ್ಕೆಗೊಂಡು ಕುದುರೆಯುಂ ಬೆಂಬತ್ತಿ ಮುಂ ತೆರಳ್ದಂ.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್ ಕಾಮಾಕ್ಷೀದರ್ಶನಂ ಅಷ್ಟಮಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ನವಮಾಶ್ವಾಸಂ.

ಸುಂದರೀ! ಇಂತು ಶತ್ರುಘ್ನಂ ತುಂಬಿದೆಳೆಗೆ ನಿನ್ನೀಪ್ರೇಮಿಲೆಂಬೊಂದು ಜನದಿಂ ಪೆಸರ್ವೆತ್ತು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಬಾಳ್ವಿ ಪೂರ್ವರ ಬಂಚದಱಿನ ಬಾಳ್ವನೆಯೆಂಬೊಂದು ನೆಗೞ್ತೆಗಡರ್ಪಾಗಿ ಸಂದ ಅಹಿಚ್ಛತ್ರಪುರವರದ ರಾಯನ ಮನ್ನಣೆಯು ಬಿರ್ದಂ ಕೈಕೊಂಡು ಮೂವಗಲಿರ್ದು ಬಱಿಕ್ಕವಾತನನೊಡಂಗೊಂಡು ತನ್ನಂಕೆಯಂಕದ ಪಡೆಂಬೆರಸು ವಾಜಿಯ ಬೆನ್ನೊಳೆ ನಡೆದು ಪಲವುಂ ನಾಳ್ಕಳಂ ಕಳಿಕಳಿದು ಪೋಗೆವೋಗೆ, ಮುಂತೆ ಮುಂತೆ—

ಭೂರಮೆಯ ನೇವಾಳವೆಂಬಿನಂ ಪೊನಲ್ವರಿವ ಪಯೋಷ್ಣೀನದಿಯ ಕೂಲದೊಳಗ್ಗಿಮೊಗಗೆರ್ ಬಾಣಸುಗೈದು ನಿಚ್ಚಮುಯ್ವ ಜನ್ನದುರಿಯ ನಡುಬೀಡಿಯೆನೆ ಮುಗಿಲುದ್ದವೊಂದಿದ ಕರ್ಪೊಗೆಯಿಂ, ಅಗ್ಗಿಗೊಂಡದೊಳ್ ಪೊತ್ತುವನಱುನೆಯ್ಯ ನಲ್ಲರೆಳ ಬಲಿಗೂೞಿ, ಸಿರಿಕಂಡಸೆಕ್ಕೆಯು ಸವುಡೆಯ ಕಮರಿಂ ಪೊರೆದಲ್ಲೆಡೆಯೊಳೆತ್ತಂ ಪಳಂಚಲೆವೆಲರಿಂ, ತೋರಮರಂಗಳ ಪಾಱುಗೊಂಬನೇಱಿ ರಯ್ಯವಾಗೆ ಮೊರೆವ ಕುಕಿಲ್ವ ಪಾಡುವ ಬಾಸೆವಕ್ಕಿಗಳ ಗಜಬಜದಿಂ, ನಿರ್ವೈರಂ ಕೂಡಿ ಬಾೞ್ವ ಮೃಗಂಗಳದೊಂದು ನೆರವಿಯಿಂ, ತಾಂ ತನುಗಣಂ ಭಯಮಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂ ಮೇಗು ಮುನಿಗಳ್ಗೆ ಪಿರ್ವೊೞ್ತುಂ ಪಾಲನೀವ ಸಗ್ಗದಾಸನಿಱಿಕೆಯಾಶ್ರಮದಾಕಳಿಂ, ತೋಪ್ಪ ತಪೋವನವೊಂದು ಕಣ್ಗೊಳಿಸಲೊಡಂ; ರಾಜಂ ಸುಮತಿಯೊಳಿದೇಂ ತಪೋವನಮಾವ ಮುನಿಪುಂಗವನಾಶ್ರಮಂ ಪೇೞೆಂದು ಬೆಸಗೊಳ್ವುದುಂ; ಶತ್ರುಘ್ನಂಗೆ, ಇಂತೀತಪೋವನಮುಳ್ಳಿನಿದೇವತೆಗಳ್ಗೆ ಸುರಪಂಕ್ತಿಯೊಳ್ಡೆಗೆಯ್ದು ಪವಿಭಾಗಮಂ ಸಲಿಸಿದ ಚ್ಯವನಋಷಿಗಳಾಶ್ರಮಮೆಂದಂ. ಪಿಗಳೆಂತೆಂ? ಆರಾಮುನಿಪಂ? ಜಂಟದೇವಗೆ ಎಂದು ಸುರರೊಳ್ ಪಂಕ್ತಿಗೊಟ್ಟನೇಕೆ? ಅನಱಿಮಂತು ಬಣ್ಣಿಸಿ ಪೇೞೆಂಬುದುಮುಱ್ತಯಿಂ ಕಥಿಸದನಂತೆನೆ:—

ಈ ಪೊಡವಿಯೊಳ್ ನಿಂದ ಪೞಿನುಡಿವೆಂಡಿರ್ಗೆ ಗಂಡನೆನಿಸಿ ಬಂದ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿಗನಾಗಿ ಸಂದ ಜೋಗಿಗಳ ಪಿರಿಯನೊರ್ವಂ ಭೃಗು ಪೆಸರ ರಿಸಿಯುಂಟು. ಆತನೊರ್ಮೆ ಪೊಗಸಿದ ಗರವಟ್ಟಿಕ್ಕೆ ಸಮಿತ್ಕಾರಂಗಳಂ ತಿರಿತರ್ಪೊಂದುಜ್ಜುಗದಿಂ ಬೈಗುಪೊೞ್ತಿಂಗೆ ತನ್ನಾಶ್ರಮದತ್ತಣಿಂ ಪೊಱಪೋದಂ. ಆಗಳ್ಗ ಪೊತ್ತೇಪೊೞ್ತುಂ ಪೊೞ್ತುಂ ಪಾರುತಿರ್ದ ದಮನನೆಂಬೊರ್ವನೞಿರಕ್ಕಸಂ ಉಟಜಮಂ ನೋೞ್ದು ಸೊರ್ಕಿನುರ್ಕಿಂ ಪೊಱೆವ ಸಿಡಿಲ ಬಿಱುವನಿಯೊಳ್— ಮುನಿಕಾಂತೆಯಾವಳೆತ್ತವೋದಳಾರೇನೆಂದು ಗದಱಿ, ಅತ್ತಮಿತ್ತಂ ಕಂಡು ಕಾಣದೆ ಮತ್ತಂ ಕುಂಡವಗ್ನಿಯುಂ ಜವಿರ್ದಂ. ಅಂತಪ್ಪುದುಂ ವೈಶ್ವಾನರಂ ಈ ಮರ್ಬಿನೊಂದು ಜಂಕಣೆಗೆ ಬೆದಱಿ ನಡುಗಿ ಮುನಿಪತ್ನಿಯನಂತರ್ವತ್ನಿಯಂ ಪತಿಪರಾಯಣೆಯಂ ತೋಱಿಸಲೊಡಂ; ಕೂಟಿಂ ಪತ್ತೆಸಾರ್ದು ಕೊಪನ ಮುಡಿಯ ಪಡೆಯುಂ ತುಡುಕುವೆಗ್ಗನಂತಿರೆ ನರೆಯ ನಿಡುಜಡೆಯಂ ಪಿಡಿದೀೞ್ದುಯ್ಯುತುಮಿರ್ದಂ. ಆಃ! ಮಱುಗವರಾರೊ! ಕಟುಕನ ಬಂದಿಯೊಳಾದ ಆವಿನಂತಿರೆ ಮುನಿಕಾಂತೆ ಬೆಟ್ಕಱಿಂ ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಂಡು ದೆಸೆಗೆಟ್ಟು ಬಾಯ್ಬಿಟ್ಟು ಪಿಂದೆಸೆಯನೆ ನೋಡಿನೋಡಿ—ಹಾ ಮುನಿ! ಹಾ ಗುರು! ಹಾ ನಾಥ! ಹಾ! ನಾಯಕ! ದಾನವನೊಂದು ಸೆಱೆಯಿಂ ರಕ್ಷಿಸಯ್, ಎಂದು ಕೀಱಿದಳ್. ಆವೇಳೆಯೊಳಂತು ಭಯತ್ರಸ್ತೆಯಪ್ಪ ಪದಿಬದೆಯ ಬಸಿಱಿಂ ಗಟ್ಕನೆ ಗರ್ಭಂ ಸೋರ್ದು ನೆಲನನಿೞಿಯೆ ಪಿಂಡದಿನೊಂದು ಮೂರ್ತಿಯೊಗೆತಂದು ಮೈವೆತ್ತು ಕೊಲೆಗನಂ ತಱಿಸಿ, ಪೊಲ್ಲದ ಕಜ್ಜಮನೊಡರ್ಚಿದ ನೀಂ ಪೊತ್ತಿ ಬೂದಿಪೊಲಾಗೆಂದು ಶಪಿಸಲೊಡಂ; ದಮನಂ ಸುಟ್ಟುರಿದು ಕರಿಮುರಿಪೋದಂ. ಅನಂತರಮಾಕಾಮಿನಿ ತಾಂ ಪೆತ್ತ ಕಿಱುಗೂಸಂ ತೋಳನೆತ್ತಿ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ನಡೆತಂದಾಗಳ್ ಬಂದ ಕಾಂತಂಗೆ ತನಗೊದವಿದೊಂದು ಸಂಕಟಮಂ ಕೇಳಿಸಿದಳ್. ಆಗಳ್ ಮುನಿಪನಗ್ನಿಯೊಂದು ಗೆಯ್ಮೆಗೆ ಕಱುತ್ತುರಿದು—ನೀಂ ಪೊಱುತ್ತಿನಿಯ ಪಾಂಗಿನಿಂ ಎಲ್ಲಮಂ ತಿಂದು ಸಾವುದೆಂದು ಬೈದಂ. ಅಂತಿರೆ ಬೈಗುಳಿಂ ನೊಂದು ಬೆಪರ್ಕೆಯಿಂ ನಡುನಡುಗಿಯುಂ ಹುತವಹಂ ರಿಸಿಗೆಱಗಿ—ರಕ್ಕೆಯಕ್ಕೆ! ಪುಸಿಯೋತದ ಮಾತಿನೊಂದು ಭೀತಿಯಿಂ ಮಾತೆಯಂ ತೋಱುದೆನಾಣ್ಮನೊಳ್ ದ್ರೋಹದೆಣಿಕೆಯಿನಲ್ತು,

ಎನ್ನನೋವ ಕಾವ ಪೊಱೆ ತಮ್ಮಡಿಯೊಳೆಂದು ಕಣ್ಣೀರಿಡುವುದುಂ; ಕೂರ್ಮೆಯೊಡೆಯನಗ್ಗಿಯುಂ ಅಂತು ಪಿಡಿವುವಂ ಗಿಡಿದುಂ ಮಡಿಯೆನಿಸೆಂದು ಸೈತಿಟ್ಟು ಬೀೞ್ಕೊಟ್ಟಂ. ಇತ್ತಲ್ ಬಸಿಱಿಂ ಜಾಱಿದಂಗೆ ಚ್ಯವನನೆಂಬೊಂದು ಸಕ್ಕದದೊಳ್ಪೆಸರನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಾಟದಿಂ ಪೊರೆಯುತಿರೆ ಮುದ್ದಿನ ಪುಟ್ಟಕುವರಂ ಬೆಳ್ವಕ್ಕಬೇಱುಂಬೆಱೆಯಂತೆ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಕಳೆಯೇಱಿ ಬಳೆಯುತಿರ್ದಂ. ಇಂತು ಬಳವಿಯ ಕಂದಂ ಸಾಂಗವೇದಂಗಳಂ ಕಲ್ತು ಗುರುವಂತಿರೆ ತಾನುಂ ಹರಿಯೊಲ್ಮೆಯುಂ ಪಡೆಯಲ್ಕೆಂದು ತಪಂಬೊಕ್ಕಂ. ನೆಲೆಗೊಂಡ ನಿಚ್ಚಟದ ಜೋಗದೊಂದು ಜಾನದಿಂ ಮೈಮಱೆದೊಳನೋಟದೆ ಪಲವುಂ ಬರಿಸಂ ಸಮಾಧಿಯೊಳಿರ್ದುಂ; ಮೆಯ್ಯೊಳ್ ಪುತ್ತು ಮೂಡೆ ಮುಯ್ಪಿನೇಱಿನೊಳ್ ದಟ್ಟಗೊಂಬಿನ ಬಲ್ಮರಂಗಳ್ ಪುಟ್ಟೆ ಕೆಂಜಡೆಮುಡಿಯ ಮಡಿಯೊಳ್ ಮಡಲಿಱಿದ ಬೞಿಲ್ವಂದಲ್ ಪೊದೆಯೆ ಕಾಂಚನಲತೆಯಂ ತುಱುಗಿ ಜಂಬೂವೃಕ್ಷದಿನೆಸೆವ ಪೊಂಬೆಟ್ಟದಟ್ಟದ ದಟ್ಟಡಪ್ಪಿಲಂ ಗೆಲೆವಂದಂ.

ಅನ್ನೆಗಮಿತ್ತಲ್ ಶರ್ಯಾತಿವೆಸರ ಮನುಕುಲದ ರಾಯನೊರ್ವಂ ಸಕುಟುಂಬಂ ಬೆಂಬೞಿಯ ಮೆಯ್ಗಾವಲ ಚತುರಂಗಸೇನೆವೆರಸು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆಂದು ಬಂದು ರೇವಾತೀರದೊಳಿೞಿದು ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥದೊಳ್ ಮಿಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಿಧಿಯೊಳಿರ್ದಂ. ಆ ಪೊೞ್ತಂಗಾತನಣುಗುಗುವರಿ ತನ್ನೆಣೆವರೆಯುವ ಗೆಳೆಯ ಜೋಡುಕಾರ್ತಿಯರೊಡನಾಡುತಾಡುತೆ ಬಲನ ಬನಂಬೊಕ್ಕೋರೊಂದೆಡೆಯ ತಳಿರ್ಜೊಂಪಮುಂ ಪಿಡಿದುಂ, ಪೂಗೊಂಚಲಂ ಮುಡಿದುಂ, ಪಣ್ಗೊಂಗಲಂ ಸವಿದುಂ, ಬಿನದದಿಂ ವಿಹರಿಸುತುಮಿರ್ದಳ್. ಇಂತಾಡುವ ಬಾಲೆ ತನ್ನಿದಿರೊಂದು ಪುತ್ತಂ ನಿರುಕಿಸಿ ಕೆಳದಿಯರ್ಗೆ–ಅಂ ಕಂಡೆಂ; ಏಂ ಕಂಡೆಂ ಪೇೞಿಮೆಂದು, ಮತ್ತಂ ಬಾಲೆಯರ್ ಪಡಿನುಡಿಗುಡದಿರೆ ನಕ್ಕು—ಎನ್ನೀಸ್ಸೈಪಿಂಗೇನೆಂಬೆಂ. ಇದೆ ಪುತ್ತಿನೊಳ್ ತೆತ್ತಿಸಿದ ಕರ್ಮಣಿಗಲ್ಲೆರಡಂ ಕಂಡೆನೀಗಳೆ ಕಿೞ್ತುಕೊಳ್ವೆನೆಂದು ಕೆಯ್ಯೊಳಾಟದ ಕವಲ್ಗೋಲಿಂ ಮಣಿಯೆಂದೆ ಬಗೆದು ನಿಚ್ಚಲಂ ಮಿನುಗುವ ಮುನಿಯ ಕಣ್ಗಳಂ ಕುರ್ಕಿದಳ್. ಅಕ್ಕಟಾ! ಪೊನಲಿಡುವ ಕೆನ್ನೀರ ಕಾಲಂ ಕಂಡು ಬಾಲೆ ಭಯದಿಂ ಮನದೆ ತಳಮಳಂಗೊಂಡು ಆರೊಳಮೆನ್ನದೆ ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಸರಿದಳ್.

ಅಕಾಲದೊಳೇನೆಂಬೆನೊ! ಪಗಲೊಳೆ ಉಲ್ಕಾಪಾತಂಗಳಾಗೆ, ಧೂಮಕೇತುಗಳ್ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಮುಸುಂಕೆ, ನೆತ್ತರ ಸರಿ ಸುರಿಯೆ, ಆಗಳಾಗಳ್ ಪೊಡವಿ ನಡುಗೆ, ರಾಯನ ಸೇನೆಯೊಳ್ ಕುತ್ತಂ ಕುಱುಪಿಡೆ, ಕುದುರೆ ಕಣ್ಣೀರಿಡೆ, ಗಜಂ ಮಣ್ಣಂ ಗೋರೆ, ತೇರ್ ಮುಱಿಯೆ, ಉತ್ಪಾತಮಾಯ್ತು. ಇಂತಿಡೆವಿಡದೆ ತಲೆದೋಱುವ ದುರ್ನಿಮಿತ್ತಂಗಳ್ಗೆ ರಾಜಂ ಪಿರಿದುಂ ಕೊರಗಿ ಏನಾನುಮೊಂದಡಿಯಿರ್ಕುಮೆಂದು ತಱಿಸಂದು ಸುತ್ತಂ ಬನದೊಳ್ ಚರಿಸುತ್ತಿರೆ; ತನ್ನಿದಿರೊಳ್ ಬಿಂಜಮೆಟ್ಟನಿಱಿತರ್ಪ ಶೋಣಾನದದೆರಡುಂ ಪ್ರೆನೆಲಂ ಬಂತಿರೊಂದು ಪುತ್ತಿನತ್ತಣಿಂ ಕವಲ್ವರಿವ ನೆತ್ತರ ಮುರಿಯುಂ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ಕಟ್ಟೆಚ್ಚರಿಯೊಳೆ ಮುಟ್ಟಯಿಸಿ ನೋಱ್ಪುದುಂ; ತಪದೊಳಿರ್ಪ ಮುನಿಪಂ ಗೋಚರನಾದಂ. ಆಗಳಾತನಡಿಗಳ್ಗೆಱಗಿ ರಾಜಂ—ಶಾಪಾನುಗ್ರಹಸಮರ್ಥರ್ ನೀಮೆವಲಂ. ಪರಿವ ನೆತ್ತರೇನೊ! ಎಂತಱಿವೆನೀಮ್ಮೆಯುಂ ಕುಱಿಪಾನಿಸನೆಂ. ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾರ್ಥಂ ಬಂದೀತೊರೆಯೊತ್ತಿನೊಳೆ ಬನದೆ ಬೀಡಂ ಬಿಟ್ಟೆಂ. ತಪೋವನಮೆಂದಱಿತೆನಿಲ್ಲಂ. ಎಮ್ಮೀಸೇನೆಯೆಂತುಮಾಧಿವ್ಯಾಧಿಕ್ಷಾಮಡಾಮರಂಗಳ್ಗೆ ಕೋಳುವೋಯ್ತು. ಎನ್ನೊರ್ವನಯೆ ಕತದಿಂ ಪನಸಮುಂ ಪಾೞಾಯ್ತಕ್ಕಟಾ! ಮುನಿರಾಯ! ಈಗಳ್ ನಿನ್ನನೆಮಱೆಗೊಂಬೆಂ. ನೀಂ ಕರುಣಿಸಿ ಕಾವುದೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೆ; ಚ್ಯವನಂ ರಾಯಂಗೆ—ಎನುತಿನ್ನಾವ ಪ್ಯೆಮೆಯೊ! ಆವ ತಪವೊ! ಕಣ್ಗುರುಡರಾದಿವ್ಯೆಸೆ! ಕೇಳ್ ನಿನ್ನಯೆ ಕುವರಿ ತನ್ನಾಟದೊಂದು ಗಮಕದಿಂ ಸಲ್ಗೆಯಿನೆನ್ನ ಕಣ್ಗಳಂ ಕುರ್ಕಿ ನೋಯಿಸಿದಳ್. ಇಂತಿದು ನೆತ್ತರ್. ಏವೇಳ್ವೆನೊ! ಎನ್ನೊಂದು ನೋವಿಗಿಂತು ಉತ್ಪಾತಂಗಳೆಂದಂ. ಆ ನುಡಿಗೆ ರಾಜಂ ನೊಂದು, ಮೇಣ್ ಶಾಂತಿಯೇನೆಂಬುದುಂ; ಮುನಿಪಂ—ನಿನ್ನ ಕನ್ನೆಗುವರಿಯನೆ ಎನ್ನ ಸೇವೆಗೀವುದಱಿಂ ನಿನಗಂ ಸೇನೆಗಂ ಸುಭಿಕ್ಷಮಕ್ಕುಮೆಂದು ಮಾರ್ನುಡಿಯಲೊಡಂ; ಶರ್ಯಾತಿ ತಾಂ ತಲೆವಾಗಿ ರಾಣಿಯೊಳ್ ನಿಧಾನಿಸಲ್ಕೆಂದು ತನ್ನಾವಾಸಕ್ಕೆ ನಡೆತಂದು ಅರಸಿಗೀಕತೆಯುಂ ಪೇಳ್ದಂ. ಆಗಳಾತನ ರಾಣಿ ಪೆತ್ತ ಬಸಿಱಿನೊಂದುರಿಯಿಂ ನೊಂದು ಪಳಯಿಸಿ—ಹಾ! ಎನ್ನೀಮುದ್ದುಗುವರಿಯನೆಂತಗಲ್ವೆನೊ! ಎಂತೀಪೆತ್ತೊಡಲಂ ಪಿಡಿವೆನೊ! ದೈವಮೊಂದೀ ಬಾಲೆಯೊಳೆ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟುದೇ! ಅಕ್ಕಟಾ!

ಎತ್ತಣ ಬನಮೆತ್ತಣ ಮುನಿ ।
ಯೆತ್ತಣ ತಪಮೆತ್ತಣಾಟಮೆತ್ತಣ ನೋಟಂ ॥
ಎತ್ತಣ ಶಲಾಕೆ ಪ್ರೇಮಾ ।
ಣೆತ್ತಣ ಪಗೆಯೆತ್ತಣಾಧಿಯೆತ್ತಣ ದಾನಂ ॥ ॥೧॥

ನಡೆಬಾರದ ನುಡಿಬಾರದ ।
ಗೆಡೆಬಾರದ ಕೂಡುಬಾರದಂದದ ಸೈತೊಂ ॥
ಮಡೆಬಾರದ ಮುಡಿಬಾರದ ।
ಬಿಡಬಾರದ ಪಸುಳೆ ಮಗಳನೆಂತಾಂ ಕುಡುವೆಂ ॥ ॥೨॥

ಎಲೆ ರಾಯ! ನೀನುಮೊಡಂಬಡುವಯ್! ಜಾವಳದವಸಿಯ ಕಮಡುಮಾಯೆಗೊಳಗಪ್ಪರೇಂ! ಆಃ! ಎನ್ನೀಕೊಡುಗೂಸಿಂಗೇವ್ರಾರ ಕೊಳ್ಕುಡೆ! ಮನುಕುಲದೆ ಪ್ರಟ್ಟಾಗಿರೆ ಚೆಲ್ವಿನ ಬಲ್ಪಿನ ರಾಯಗುಮರನ ಕೊರಲ್ಗೆ ಮಾಲೆಯಿಕ್ಕಿ ತುಂಬುಮಳಗದೊಳ್ ಬಾಳ್ವೆನ್ನೀಬಾಲೆ ತಿರೆ ಪಱವಿನಂ ತಪದ ಮುದುಗೂಗೆ ಕುರುಡಂಗಿತ್ತು ಕೊರಲಂ ಕೊಱೆವಾ! ಎಂದು, ಬಱಿಕ್ಕಾಟದ ಮಗಳಂ ಕೊರಲೊಳ್ ತಕ್ಕೈಸಿ ಕಣ್ಣೀರ್ಸುರಿದು—ಹಾ ಗುಣಮಣಿ! ಹಾ ಮುದ್ದಿನ ಕಣಿ! ಹಾ ಕುಲರತ್ನಮೆ! ಹಾ ಸಿಂಗರದ ಮುದ್ದೆ! ಎಂತು ನಿನ್ನಸಗಲ್ದಂ ಬಾಳ್ವೆನಾ! ಅನುದಿನಂ ನೋಂತು ನೋಂತು ತನು ತವಿಯೆ ಕರಮುಪವಾಸಮುಱಿದುಂ ಕಱಿದುಮೊಡಲ ತಿಣ್ಣದೊಂದು ಬೇನೆಯಿಂ ನೋವೆ ಪೊತ್ತುಂ ಪೆತ್ತಿನ್ನೆಬರಂ ಪಾಲಿಸಿ ಲಾಲಿಸಿ ಮುದ್ದುಗೆಯ್ದೀಗಳೆ ತಾಂ ಪಱಿವಾನಿಸಂಗೆ ಕುಡುವೆಂ ಮಗಳೇ! ಅಸಿದೊಡಲ ಬಾಳೆ! ನೀಂ ಪಸಿಸು ಸಸಿನಂಬಡಪಂತಾರಯ್ವರಾರ್! ಸೋರ್ಮುಡಿಯನಾಗಳ್ ಪಿಕ್ಕಿ ಪೂದೊಡಂಬೆಯುಂ ಮುಡಿಯಿಸುವರಾರ್! ದಿನದಿನಕಿಂ ಮೀಯಿಸುವರಾರ್! ನಿನ್ನನೊಡಂಬಡಪವರಾರ್! ನಲ್ಲುಡಿಯನುಡಿಸುವರಾರ್! ನಲ್ಗೂಡಸಂ ಕುಡುವರಾರ್! ಕೊಂಡಾಡುವರಾರೋವರಾರ್ ಬೇನೆಗೆ ನೋವರಾರೆಲೆ ಕುಮರೀ! ಆಃ!

ಆರೊಡನುಣ್ಬೆ ಬೇಸ ।
ತ್ತಾರಂ ನಡೆನೋಡಿ ಕೂಡಿ ನುಡಿವೌ ಪಡುವೌ ॥
ಆರೊಡನಿರ್ಪೌ ಮೇಣ್ ।
ನ್ನಾರಂ ಪೆತ್ತಬ್ಬೆಯೆಂದು ಕರೆವೌ ಮಗಳೇ ॥ ॥೩॥

ಅಕ್ಕಟಾ! ಕಂಗಳನಾದೊರ್ವನಂ ಮುದುವಾರ್ವನಂ ಕೈವಿಡಿವೆಂದು ಯೋಗಮಂ ಬಿದಿ ಮಾಡಿದನೇ! ಲೋಕದೆ ಲೋಗರ್ ಕಾಡ ಬೇಲಿಂ ತಂದು ಊರ ಮರನೊತ್ತಿಗಿಡುವರುಂಟು. ನೋಡೆ ನಾಡೆಳೆವಳ್ಳಿಯುಂ ಸನುಂತು ಕಾಡ ಕರ್ಮರನೊಳ್ ಪತ್ತುಗುಡುವರೊಳರೇ! ನೂಱೇಂ ಪಲವೇಂ. ನೂಳದದೊಂದು ದಂಡುಗಕ್ಕೆ ಕೆಯ್ಗುಮರ್ದ ಚಿಂತಾಮಣಿಯನೊತ್ತೆಯಿಟ್ಟು ಬಾೞ್ವ ಕೈಸೆಯ ಕೈಮೆಗೊಳಗಾದೆನಕ್ಕಟ! ಎಂದು ಮಱುಮಱುಗಿ ಹಮ್ಮೈದಂಬೋದಳ್. ಆಗಳಾಕಿಱುವರೆಯದ ರಾಯಕುವರಿ ಮಾತೆಯುಂ ಸೈತರಿಪೊಂದು ನುಡಿಯ ಬಿನ್ನಣದಱವಿನ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂ—ಅಬ್ಬೆ! ಏನೆಂದಱಿಲ್ವೆ! ಪೆತ್ತರೊಳ್ ಪೆಣ್ಣೊಡಮೆಯಿದು ನ್ಯಾಸಮಲ್ತೆ. ಎಂತುಂ ಕುಲಕ್ಕೆ ಪೆಱಳಪ್ಪ ಮಗಳೊಳೇಂ ಮಱುಕಂ! ಮನುವಾದೊಡಂ ಮುನಿಯಾದೊಡಂ ಏಂ! ಕೊಡಗೂಸಿನೊಂದು ಭಾಗ್ಯಮೆ ಭಾಗ್ಯಂ, ಸೈಪೆ ಸೈಪು. ಪೆಱತಾವ ಭೋಗಂ ಸಲ್ಗುಂ? ಮುನ್ನೊಡಲೊಂದುಗೆಯ್ಮೆಯ ನೋಂಪಿಯೆಸಕಮೊಡಱ್ಕೆ ತಿರಿಕುಳಿಯೊಳಮರಮೆಂಡಿರಭೋಗಮನುಣ್ಗುಂ. ಮೇಣ್ ಕೈನೆಯಾಗೆ ರಾಯನ ಕೈವಿಡಿದುಂ ತಿರಿದುಣ್ಗುಂ ಮೇಣ್ ಅದುಕಾರಣಂ ನೀಂ ಸಂತಮಿರೆಂದು ತಾಯ್ಗೆ ನಯಂಬೇಱ್ದು ಅಯ್ಯಂಗೆ—ಅಯ್ಯ! ಮುನಿಯೆಡೆಗೆ ಪೋಪಂ ಎಂದು ಕರೆದುಯ್ದಳ್. ಅಂತು ಬಂದಾಕನ್ನೆ ಪೆಣ್ ತವಸಿಯುಂ— ಒಡೆಯ! ಅಪ್ಪವಸ್ಸದಾನಾಟದೋಟದೊಳ್ ತಪ್ಪುಡಿಗಳ್ಗೆ ತಪ್ಪನೆಸಗಿದಂ. ಇದೆ! ಅಯ್ಯನೆನ್ನಂ ನಿಮಗಪ್ಪಸಲ್ಕೆಂದು ಬಂದಿರ್ಪನವಱಿನಾದಾನಮನೊಲ್ದು ಕೈಕೊಂಡು ಕೂರ್ಮೆಯಿನೆಮ್ಮ ಜಾತ್ರ್ಯಯಣಿಗರ್ಗೆ ನೇಱಿಟ್ಟಾಧಿವ್ಯಾಧಿಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಪೊರೆಯ್ಮೆ ಎಂದು ಕಾಲ್ಗೆಱಗಿದಳ್. ಇಂತಪ್ಪುದುಂ ಚ್ಯವನಂ ಕನ್ಯೆ ಸುಕನ್ಯೆಯ ಜಾಣ್ಮೆಯ ಮೆಲ್ನುಡಿಗೊಱಲ್ದು, ಸಮಾಧಿಯನುೞಿದು, ರಾಯಂ ಶಾಂತ್ರಿಂಗೆಂ

ದಿತ್ತ ದಾನವ ಬಾಲೆಯನೊಪ್ಪಿ, ಪಯಣಿಗರ್ಗಂ ನಾಡಿಗರ್ಗಂ ಸೊಗಮಪ್ಪಂತು ಕರುಣಿಸಿ, ಶರ್ಯಾತಿಯುಂ ಪರಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟಂ.

ಇತ್ತಲ್ ಶರ್ಯಾತಿರಾಜತನೂಜೆ ನಿಜಪತಿಯಂ ತನಗೊಲ್ದ ದೈವಮೆಂದೆ ಬಗೆದು ಮುನಿ ಮನಂ ಮೆಚ್ಚುವನ್ನಂ ಸಂದ ಸೇವೆಯೊಳ್ ಬಳ್ದಳ್. ಚ್ಯವನರ್ಷಿಯುಂ ಮಾನವಿಯೊಂದಾರೈಕೆಯಿಂ ತನ್ನ ಕುರುಡಿನ ಬೇನೆಯುಂ ಮಱೆದು ಎಡೆಯೊಳ್ ಆಶ್ರಮಮನೊಂದಂ ನೇರ್ಪಡಿಸಿ ದೈವಭಕ್ತಿಯೊಳ್ ಸಂದು ತಾನುಂ ಸಂತಮಿರ್ದಂ. ಇಂತು ಕೆಲವಾನುಂ ದಿನಮತಿಕ್ರಮಿಸಲೊಡಮೊರ್ಮೆ ಬರ್ದಿಲವೆಜ್ಜರಾಬಟ್ಟೆಮುಟ್ಟಿವಂದು ಮುನಿಯೆಲೆವನೆಗೆ ಪ್ರಗುತರ್ಪುದುಂ; ಸುಕನ್ಯೆ ಅತಿಥಿಗಳಂ ಯಥಾವಿಧಿ ಉಪಚರಿಸಿ ಮನ್ನಿಸೆ; ಬಿರ್ದವಂದ ದೇವರ್ ಹದಿಬದೆಯ ನಡೆವಳಿಗಂ ಭಕ್ತಿಗಂ ಮೆಚ್ಚಿ ಸಂತಸದಿಂ ಮುನಿಪತ್ನಿಯುಂ ವರಮಂ ಬೇಡೆಂದರ್. ಅದರ್ಕಾಕಾಂತೆ—ಆಂ ಪೆಱತಾವ ವರಮಂ ಬೇಳ್ಪೆನೊ! ಎನ್ನೀ ಪತಿಯ ಕುರುಡಂ ಪೋಗೊಳಿಸಿ ಕಾವುದೊಂದೆ ಎಂದು ಮಾರ್ನುಡಿದಳ್. ಮೇಣಾದೇವತೆಗಳ್—ನಿನ್ನ ಮುನಿ ಎಮಗೆ ಸುರಪನ ಪಂತಿಗುಡುವೆನೆಂದು ಪೂಣ್ದೊಡೆ ಕಣ್ಗಳನೀವೆವೆನೆ; ಮುನಿಪಂ—ಇದೆ ಬಾಸೆಯೀವೆಂ, ತಡೆಯೇಂ. ಆಂ ಪುರೋಹಿತನಿರ್ದು ಬೇಳಲಿರ್ದ ಜನ್ನದೊಳ್ ನಿಮಗೆಯೆ ಮುನ್ನಮೆಡೆ, ಬಱಿಯಮಿಂದ್ರಂಗೆಂದು ಕೈವೊಯ್ದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ಸುರವೈದ್ಯರೊಪ್ಪಗೊಟ್ಟು ಮುನಿಯೊಡನೆ ತಡೆಯದೊಂದು ಬೆಂಚೆಯೆಡೆಗೈತಂದು ತಾಂ ಮೂವರುಂ ಮೈಯದ್ದಿಲೊಡಂ ಬಗೆಯಲ್ಬಾರದ ಪಡಿವರಿಜಗಳನೆ ಬಂದಚ್ಚಿನೊಳಱಕಂಬೊಯ್ದ ಮೂಱುಂ ಪೊಂಬಾವೆಯೆನೆ ಮೂವರುಮೊಂದೆ ರೂಪಿನೊಳೊಗೆದು ಮರಲ್ದುಟಜದೆಡೆಗೆಯ್ತಂದರ್. ಇಂತು ಬಂದ ಸುಕುಮಾರಗಾತ್ರರಪ್ಪ ಮೂದೇವರೊಳ್ ಮುನಿಯಾಱೆಂದಾರಯ್ವೊಡಾಱದ ಬಾಲೆ ಸ್ವವೈದ್ಯರಂ ಮೇಣುಂ ಮಱೆವುಗೆ ತಾಮೊಲ್ದು ತೋಱಿ ಪತಿಯಂ ಮೆಚ್ಚುಗೊಟ್ಟು ತಮ್ಮೆಡೆಗೆ ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ದರ್.

ಕೇಳಯ್! ಶತ್ರುಘ್ನ! ಮೂಲೋಕಮುಮಂ ತನ್ನೊಂದು ಜೋಗದ ಜಾಣ್ಮೆಯ ಮೈಮೆಯ ಬಲ್ಮೆಯಿನೊರ್ಮೊದಲೊಳ್ ತೆಮಳ್ದು ಬಿಚ್ಚು

ಱಿಸಿ ನೋಡಲಾಪರ್ ತನ್ನೊಳಗೇೞ್ಮಡಿಯೆತ್ತರದಿಂ ಪೊಱನೋಟವೊಸವೆ ಕರುವಿಟ್ಟ ಕಡವರದ ರೂಪೆನೆ ಮೆಯ್ಸಿರಿ ಪೊಱಗಲೇಱೆ, ಮಱಿಸಿಂಗನೊಳ್ಗೇಣ್ಣ ವಿರನಿಱುಕೆಯ್ವೊಂದು ತೇಜವನೊಳಕೊಂಡು ರಾಜಿಪ ಜಡೆಮುಡಿ ಸೊಗಯಿಸೆ, ಪೊಂಬೆಟ್ಟಿನ ಕೋಡುಗಲ್ಲಂ ತಳ್ತು ಪ್ರದಿದು ಪ್ರೊಱೆವ ಜೈಗಿನ ಕೆಂಪಿಸಿಲ ಬೆಳಗಿಂಗೆ ದೊರೆವಪರ್ ಪೀತಾಂಬರದುಡೆ ನಡುವಿನೊಳ್ ವಿರಾಜಿಸೆ, ಅರಸಿಂಗನ ಬಲ್ಲೆರ್ದೆ*ಗೆ ಪಾಸಟಿಯೆನಿಪ್ಪ ಪೇರಗಲದೆರ್ದೆ* ಮನಂಗೊಳೆ, ಯೂಥನಾಥನ ದಟ್ಟಸೊಂಡಿಲಂ ಗೆಲೆವರ್ ತೋರತೋಳ್ಗಳೆಸೆಯೆ, ಸಿರಿ ಸೋರ್ವ ಮುಖಪದ್ಮಂ ಚಳಚಳಿಸೆ, ಚ್ಯವನಂ ಜವ್ವನದೇೞ್ಗೆಯಿಂ ಸಂತಂ ಪತ್ನಿವೆರಸಿರ್ಪನ್ನೆಗಮೊರ್ಮೆ ಶರ್ಯಾತಿರಾಜಂ ತಾಂ ಮೊಗಸಿ ನೆಗೞ್ದಿರ್ಪ ಜನ್ನಕ್ಕೆ ತನ್ನಳಿಯನನೆ ಪುರೋಹಿತನಾಗೆ ಬರವೇೞ್ವಟ್ಟಲೊಡನೋಲೆಕಾಱರ್ ಬಂದು ಮುನಿಗೆಱಗಿ ಪಾವುಡೆಯುಮಂ ಕಟ್ಟೋಲೆಯುಮನೊಪ್ಪಿಸಿದರ್. ಚ್ಯವನನೋಲೆಯೊಕ್ಕಣೆಯನೋದಿ ರಾಜನಿಂಗಿತಮನಱಿತು ಸಂತಸಂಗೊಂಡೂೞಿಗದಾಳ್ಗಳಂ ಮನ್ನಿಸಿ ಬರ್ಪೆವೆಂದು ಮಱುನುಡಿಯಂ ಬರೆದು ಕಳುಪಿದಂ. ಬೞಿಕ್ಕಂ ಮುನಿದಂಪತಿಗಳ್ ತಮ್ಮಾಶ್ರಮದಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಪಯಣಂಬಂದು ಮಾನವ ನಾಡಂ ಪುಗುತಂದು ರಾಯನರಮನೆಗೈದಿವಂದು ಕುಳ್ಳಿರ್ಪುದುಂ; ರಾಯಂ ಮಗಳುಂ ಬೞಿಯುಂ ಜವ್ವನದ ಚೆನ್ನಿಗನಂ ಕಂಡು ಕಡುತ್ತು ಮುಱಿಮುಱಿಮುಱಿದು—ಆಃ! ಮನುಕುಲದೆ ಪ್ರಟ್ಟೆ ನಿಟ್ಟುರದ ಬೊಡ್ಡಿತನಮಿಂತೇಂ ಸೂಜಿನನಾಯ್ತು ಬಾಲೆ ನೀಂ ಮಗಳೇ! ಕೆಲಸಾರೆಂದು ಗವಱೆ; ಅಯ್ಯನಡಿಗೆಱಗಿ ಕಿಱುನಗೆಯಿಂ—ಜೀಯ! ಅನವಂಗೆಟ್ಟು ಬೞಿಗೆ ಪೞಿವ್ರೈದುರ್ವಂತು ನಡೆದೆನಿಲ್ಲ, ಈತನೆ ತನ್ನಾಣ್ಮನೆಂದು ಸಕಲಾಂಶಮಂ ತಿಳಿವಂತಾಡಿ ತೋಱಿದಳ್. ಇಂತಾಗೆ ನಲ್ಪವಿಯ ನೆಗಟ್ಕೆಯುಂ ಕರಮೊಲ್ದು ಬಿಡದಾ ಮುನಿಯುಂ ಪೊಗೞ್ದು ಪಾಡಿದಂ.

ಇಂತಿರ್ಪುದುಂ ಬೞಿಕ್ಕಮೊಂದು ಶುಭದಿನದೊಳ್ ಚ್ಯವನಂ ಪುರೋಹಿತನಾಗೆ ರಾಜಂ ಯಾಗಮಂ ತೊಡಂಗಿ, ನೆರೆರಾಯರ್ ಪೊಗೞ್ವನ್ನಂ, ಭೂಸುರರ್ ತಣಿವನ್ನಂ, ದೇವತೆಗಳ್ ಸಂತುಷ್ಟರಪ್ಪನ್ನಂ ಬೇಳ್ದಂ. ಆಗಳ್ ತನ್ನೊಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ನೆನೆದು ಪುರೋಹಿತಂ ಹವಿಪ್ರದಾನದೊಳ್ ಮುನ್ನಂ ಮುನ್ನಮಿದು ಜೋಡೆಯರ ಬಜ್ಞಗರ್, ಇಂತಿದಮೆಳ್ತೀವರ್ಗೆ,

ಮೋಣಿಪಶ್ವಿನೀಸುತರ್ಗೆಂದು ಕರೆಕರೆದೆಡೆಗೊಟ್ಟು ಬಱಿಯುಮಿದು ದೇವೇಂದ್ರಂಗಿದು ಸುರಪಂಗಿಂತಿದು ಮೆಯ್ಗಣ್ಣಂಗಿದು ಎಂದು ಹೋಮಿಸಿದಂ. ಇಂತು ತನ್ನನೇಳಿಸಿಯುಂ ಪಂಕ್ತಿಗೆ ತಗವ ಅಶ್ವಿನೀದೇವರ್ಕಳಂ ಮನ್ನಿಸಿ ಮುನ್ನೆಡೆಗೆಯ್ದನೆಂಬೊಂದು ಕತದಿಂ ಕಱುಂಬಿ ಸುರಪಂ—ಈ ಅಱಿವಾರ್ವನಂ ತಲೆಗಡಿವೆನೆಂದು, ತನ್ನ ಬಜ್ಜರಗೈದಂ ಜಳಪಿಸುತೆ ಮಾರ್ಮಲೆತಿಸಲೊಡರ್ಚಿದಂ. ಅನಿತಱೊಳೆ ಚ್ಯವನಂ ತನ್ನೊಂದು ಬಲ್ಮೆಯಿಂ ಸುರಪನುಮಂ ಕೈದುಮಂ ತಡೆಗೆಯ್ದಂ. ಇಂತು ಮರವಟ್ಟಿರ್ಪುದುಂ ಸಕಲಮನುಗಳುಂ ಮುನಿಗಳುಂ ಸುರರುಂ ವೈಮೆಯುಂ ಪೊಗೞ್ದು ಸುರಪನನುದ್ಧರಿಸಲ್ಕೆಂದು ಚ್ಯವನನಂ ತುತಿಸಿದರ್. ಅಂತು ಸುರಪನಂ ಸೆಱೆವಿಟ್ಟುಂ ದೇವವೈದ್ಯರ್ಗೆ ಪಂಕ್ತಿಗೊಟ್ಟುಂ ನೆಗೞ್ದನೀಮುನಿಯಿಳೆಯೊಳ್.

ಮೆಚ್ಚುಗಾರ್ತಿ! ನಾಡಿಂ ನಾಡಿಂಗೆ ಪಯಣಂಬಂದ ಬೞಲ್ಕೆ ಮುಡಿವನ್ನಂ, ಕೊಡಂಕೆ ನಲ್ಗತೆಯ ಪುರುಳ್ಗಳಿಂ ತುಂಬುವನ್ನಂ, ಮನದ ಬಯಕೆಯಱಿವನ್ನಂ, ಶತ್ರುಹಂ ಸುಮತಿಯೊರೆದ ಕತೆಯುಂ ಕೇಳ್ದು ಸಂತಸಂದಾಳ್ದಿಂತಿರ್ಪನಂ ಮುನಿಯುಂ ಕಾಣಲ್ವೇಳ್ಕುಮೆಂದು ನಿಚ್ಚದ ತುಱುಲಾಳ್ಗಳಂ ಬೆರೆದು ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮಕ್ಕೈತಂದು ಚ್ಯವನನಂ ಕಂಡೆಡೆಗೆಡೆದು— ತಾಂ ಶ್ರೀರಾಮನನುಜನೆಂ, ಶತ್ರುಘ್ನನೆಸರ ಬಾಲಕಂ, ಜನ್ನಗುದುರೆಯುಂ ಬೆಂಬೞಿವೋಪ ಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ತಮ್ಮಡಿಯುಂ ಕಂಡು ಪರಕೆಗೊಳ್ವೊಡೆಂದು ಬಂದೆವೆಂದು ಕೇಳಿಸಿದಂ. ಮುನಿಯೆಂಗುಂ—ನಿಡುಗಾಲಂ ಜಗದೞಿಕೆಯೊಳೆ ಬಾೞ್ವೊಂದು ನೃಪಂ ನಿನ್ನೊಳೀಶನೊಡರ್ಚುಗೆ! ಶ್ರೀರಾಘವಂ ಬೇಳಲಿರ್ಪನೆಂದು ಜಾನದೊಳೆ ಬಗೆಯಱಿತು ನೀಂಗಳತ್ತಂ ಬರ್ಪುರ್ದೆಂದು ಪೊೞ್ತನೆ ಪಾರುತುಮಿರ್ದೆಂ; ಚೆನ್ನಾಯ್ತು, ಕುಳ್ಳಿರೆಂದು ಯಥೋಚಿತಂ ಸತ್ಕರಿಸಿದಂ. ಮತ್ತಮೆನಸುಂಬೇೞ್ತು ಧರ್ಮಕಥಾಕಥನದೊಳಿರ್ದೆಂಬೞಿಯುಂ ರಾಘವನಂ ಕಣ್ಣಾಱೆ ನೋಡಲೆಳಿಪ ಮನದಿರವನಱಿಪಿದಂ. ಶತ್ರುಹನೆಂಗುಂ—ಮುನಿಪಿಷ್ಟಮಿಂತಿದು; ಬಯಸುವೆಯಪ್ಪೊಡೆ ಈಗಳೆ ಕೊಂಡುಯ್ವಂತೀರಾಮದೂತನಂ ನೇರ್ಪಡಿಸುವೆಂ. ಮುನಿಯೆಂಗುಂ—ಲೇಸು! ಲೇಸು! ಈ ಪೊೞ್ತೆ ರಾಮನಡಿದಾವರೆಯುಂ ಕಂಡು ಸಕುಟುಂಬಂ ಧನ್ಯನಪ್ಪೆಂ. ಆರವಂ ರಾಮನ ನಚ್ಚಿನ ಬಂಟಂ? ಶತ್ರುಹಂ ಹನೂಮಂತನಂ

ಸುಟ್ಟೆಸಲೊಡಮಣುವಂ ಮುನಿಗೆ ತಲೆವಾಗಿ- ಆಣತಿಯೊಳಿರ್ದನೀಗಳ್ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ನಿಮ್ಮನುಯ್ದು ಮಖಶಾಲೆಯೊಳ್ ಬಿಟ್ಟು ಮರಳ್ದಪೆನೆಂದೊಡನೆಯೆ ಚ್ಯವನಂ ತನ್ನಾಶ್ರಮಮಂ ಮಿಕ್ಕುೞಿದ ಋಷಿಗಳ್ಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಬೆಸನಂಗೊಂಡು, ತಾನುಂ ಸುಕನ್ಯೆಯುಂ ವಾಯುಸುತನ ಪೆಗಲನೇಱಿ ವಾಯುವೇಗದಿನಯೋಧ್ಯೆಗುಯ್ಗೊಳಿಪಿ, ಇನ್ನೆಬರಂ ತಮ್ಮ ವಿಜಯಯಾತ್ರೆಯಂ ರಾಘವಂಗಱಿಪಿ, ಮತ್ತಮಾತನಾಣತಿಯಿಂ ಬೆನ್ನನೆ ಶತ್ರುಘ್ನಂಗೆ ಬೆಂಬಲಮಾಗಿ ಬರುತ್ತುಮಿರ್ದಂ.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್ ಚ್ಯವನಾಶ್ರಮವರ್ಣನಮೆಂಬ ನವಮಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ದಶಮಾಶ್ವಾಸಂ.

ಎನ್ನ ನಿಚ್ಚದ ಪೂಜೆಯ ಕಟ್ಟಬಿಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಮೆ! ಎನ್ನ ಕೈಮಂಚಿನ ಗೆಡೆಯಾಟದ ಮುತ್ತಿನ ಸೆಂಡೆ! ಎನ್ನ ಚೆನ್ನಪೊನ್ನರಸಿ!

ಇಂತು ಹಯಂ ಪಯೋಷ್ಣೀನದಿಯಂ ದಾಂಟಿ ಬಲ್ಲೂರಂ ನಡೆನಡೆದು ಪೋಗೆ ಪೆರ್ವಟ್ಟೆಂ ಮುಂ......

ಮನೋರಮೆ– ಎನ್ನರಸ! ನೀನೋರ್ವನಪೂರ್ವಂ ಬಣ್ಣಗಬ್ಬಿಗರ ಬಲ್ಲಹಂ ಗಡ! ಪೋಪೋಪ ಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಅಡವಿವೆಟ್ಟುಗಳನೆ ಬಣ್ಣಿಪಯ್. ಅಶ್ವಮೆತ್ತಾನುಂ ನಾಡಂ ಪುಗದೆ?

ಮುದ್ದ– ಓ! ಆಗಡೆ ವಾಜಿ ವಾಜಿಪುರಮಂ ದಾಂಟಿ ಪೋದುದು.

ಮನೋ– ಏಂ ಬಲ್ಪುಳ್ಳ ರಾಯಂ ಕಟ್ಟಿ ಕಾದನೆ!

ಮುದ್ದ– ದಿನಪತಿಯ ಪೆಂಕುಳರಾಯನೇಂ ಕಟ್ಟುಗುಂ! ಏತೆಱಬೀರಂ! ತಾನೆ ಕೈಗಟ್ಟಿದಂ.

ಮನೋ— ಶತ್ರುಹಂಗೆ ಕಾರ್ಣ್ಕೆಯಿತ್ತು ಮಱೆವ್ರೊಕ್ಕನೇಂ?

ಮುದ್ದ— ಅಪ್ಪುದಪ್ಪುದು; ತಾಂ ತನ್ನ ನಾಡಂ ತನ್ನಂ ತನ್ನ ಬೀಡಂ ರಾಘವನ ಪೆಸರೊಳ್ ಶತ್ರುಹಂಗೊಪ್ಪಿಸಿದಂ.

ಮನೋ— ಆಃ! ಶತ್ರುಘ್ನಂ ಬಲ್ಲಡುಸುಗಾಱಂ.

ಮುದ್ದ— ತಡೆಯೇಂ! ಅಂತು ಮಱೆವ್ರೊಕ್ಕು ಬಂದ ರಾಯನಂ ನಾಡಂ ಒಪ್ಪಗೊಂಡು ಮುಂತೆ ಬರ್ಪಾಪಥದೊಳ್—

ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಬದ್ದಬದಸಿಂ ಪಗೆದು ಪತ್ತುವಿಡಿಸಿ ದೆಸೆಗಿಡಿಸಿದೊಂದು ಬಗೆಗೇಡಿಂ ದೆಸೆದೆಸೆಯ ಕಟ್ಟಲೆಯ ಬಿಂದಮೊಂದುಗೂಡಿ ಗುಂಡುಗೊಂಡು ತಮ್ಮ ಪಗೆಯ ಬೆಂಗದಿರನ ಬೊಂದಿಯಂ ಬಂದಿವಿಡಿವ್ರೊಂದುರವಣೆಯಿಂ ಬಾಂದಳಮನೇಱೆ ಪೋಪ್ಪವೆನೆ-ನೆರೆದ ನೀರ್ವ್ರೊಟ್ಟಣದೊಳ್ ಬೆಚ್ಚಂತಿರೆ ಮ್ಯವೆರ್ಚೆ ನಿಗುರ್ದದೊಂದು ನೀಲಪರ್ವತಂ ಮಾಕಾಳಿಯ ಎಡಮೊಲೆಯಂತೆ ವಿರಾಜಿಸಿದತ್ತು. ಅಂತದು ದಟ್ಟಯಿಸಿ ಮುಗಿಲ್ಮುಟ್ಟೆ ಬೆಳೆದ ಕರ್ಪುರಂಗಳಬುಂಬಿನ ಬನಗಟ್ಟಲೆಯನೊಳಕೊಂಡೇಪ್ರೊಟ್ಟಿಂ ಚರಿವ ಖಗಮೃಗಂಗಳ್ಗೆ ತಣ್ಗೊಳನೊಂದು ಭ್ರಾಂತಿಯಂ ಪ್ರಕ್ಟಿಸಿ ಬರ್ತರದಿನಿಂಬುಗೊಂಡ ಕರ್ಪುರ್ಣಿಯ ಪಾಸಱೆಯಿಂ, ಅಂದು ಚಂಡಿಕೆಯಂ ಕೂರ್ವಾಳಿಂ ಪೋಲ್ಟಡಿವ್ರೋದ ಮಹಿಷಾಸುರನ ಬಿರಿವ್ರೊಡೆಯಿಂ ಸುರಿದ ದಂಡೆಗರುಳ್ಗೆ ಪಾಸಟಿಪುಪ್ಪ ಅರೆಜರಿದ ಜಾದಿನ ಕೋಡುವೆಟ್ಟನೊತ್ತುಗೊಂಡು ಸಿಂದೂರವಿಲಿಪ್ತಮದಸಿಂಧುರಗಂಡಮಂಡಲದೊಂದು ಪೊಂಗಿನಿಂ ತೋರ್ಪ ತಳ್ಪಲಿಂ, ಪಗಲ್ಗೆ ಪಡಿನೇಸಱೆನೆ ಇರುಳ್ಗೆ ಪಡಿದಿಂಗಳೆನೆ ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗಿ ಬೆಟ್ಟುವಗೆಯಂ ಪಗೆಯಿನಿಟ್ಟು ಕುಳಸದ ಕಡಿಕಂಡದಂತೊಪ್ಪುವಚ್ಚವಳಿಕಿನ ಗಂಡಶೈಲದಿಂ, ನಿಚ್ಚನಯುಣಂ ಬರ್ಪ ಜಾತ್ರೆಯ ಜನರ ಬಿದ್ದಿನ ಪಗಲೂಟದ ಬಾಣಸಿನಾವಿಗೆಯ ತನಿಗೆಂಡದೋವರಿಯೆಂಬಂತು ತಟತಟನೆ ಪೊಳೆವ ರಂಗುಮಾಣಿಕದಗಟ್ಟೆಯಿಂ, ಪುರುಷೋತ್ತಮನ ನಿಡುವಣೆಯ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರದೊಂದು ಮಾಟ್ಕೆಯಿಂ ಮೂಱುಂ ಕೆಲನೊಳಱಿತರ್ಪ ಬೆಳ್ಳಂಬರಿವಬಿಯಿಂ, ಉಣ್ಣಿದರುಣ್ಣುಮರ್ದುಮರ್ದಮರ್ದ ಪೊಂಬಾಱೆದೋಱಟದೊತ್ತಿನ ಪೇರುಚ್ಚದಿಂ, ಸಿದ್ಧರಸದ ಮಡುವಿಂ, ಪರುಸಗಲ್ಲಳಿಂ, ಮನೋಜ್ಞಂ.

ಮತ್ತಮಲ್ಲಿ ರನ್ನಗಲ್ಲೆಡೆಯ ಫುಲ್ಲ ನಲ್ಯಾಸಿನೊಳ್ ಚೆಲ್ಲದಿಂ ನಲ್ಲಳ್ಪಿ ರಸು ಸಿಲ್ಲದೆ ಕಾಳ್ಕೆರ್ದು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಲಲ್ಲೆಗಱೆವ ಬಲ್ಲತನದ ಸೊಲ್ಲ ಸೊಗವ ಭುಲ್ಲಣೆಯ ಕೊಲ್ಲಣಬೊಳೆಸೆದುಮುಕ್ಕಿಗಲ್ಲಿಗೆ ಮಲ್ಲಱದಿರಿವ ಪಲ್ಲ ಬಲ್ಲುಲಿಗೆ ಕಲ್ಲದಾಡುವ ತೆಲ್ಲಯಿಸಿದ ಮಲ್ಲಗಿಳಿಯ ಸವಿನುಡಿಗೆ ಪಲ್ಲಟದ ಫಲ್ಲಣೆಯಲ್ಲಣಿಯ ಗಂಡುಗೋಗಿಲೆಯಿಂಚರಕ್ಕೆ ಪಲ್ಲಣಿಯ ಜೆಲ್ಲಂಗೋಲ್ವಿ ಲ್ಲನ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಸರಲ ಜಲ್ಲಣೆಗೆ ತಲ್ಲಣಂಗೊಂಡು ಸಾವಗಿಸುವ ನೋವನೋ ವವೆ ಬಾವೆಯೊಡನೆ ಪೂವಸೇವತಿಗೆಯ ಕಾವಣದೋವರಿಯಂ ಸಾರ್ದು ಕಾವನಾಟದೊಳೇವೃತ್ತಂ ಸೇವಿಸುವ ಬಿಜ್ಜೋದರೆರುಂ, ಮತ್ತಮೊಂ ದೆಡೆಯೊಳ್ ಕಡೆಗಣ್ಣೋಟಂ ಕುಡಿವರಿಯೆ ಕುಡುವುರ್ವು ಸೆಡೆಯೆ ಬಿಡು ಜಡೆ ಬೀಡುವಿಡೆ ನಡು ಪೂಡೆಯೆ ಸಿಡುಮೊಲೆ ಜಡಿಯೆ ತೊಡೆಯೊಳಟ್ಟೆಡೆ ಯೊಳಾನಿಸಿ ಜತೆಗೂಡಿದೇೞಿಂ ಸರದ ಮೆಲ್ದನಿಯೋಜೆಯಿಂ ನುಡಿವಂತು ಮಿಡಿಮ ಮಿಡಿವಂತು ಪಾಡಿ ಬಿನದಿಪ ಕಡುಬೆಡಗಿನಚ್ಚರಸಿಯರುಂ, ಮೇ ಣುಂ ಪೆಱತೊಂದು ತಾಣದೊಳ್ ತಮ್ಮ ನಿಚ್ಚವಸವನದ ಸಿಂಗರಕ್ಕೆಂದು ಸಿಂಗನೆಱಗಿ ಮಿದುಡುಂಡು ಕೆಲಕೊಕ್ಕ ಮುತ್ತಾನೆಯ ಅಣಿಮುತ್ತುಗಳಂ ಮತ್ತಂ ಬೞಿಯೆತ್ತೆಯೆಡೆಯ ಕೆಂಬರಲಿನೋರನ್ನಮಾಗೆ ಕಂಪ್ರಗುವ ಪಾ ರಿಜಾತದ ಮಂದಾರದ ದುಂಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಸೆಂಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಬಿರಿಮುಗು ಳಂ ತಿಱಿದೊಟ್ಟಿ ಮಾಣಿಕದಡಕಿಲ್ವಟ್ಟೆಯೊಳ್ ತುಂಬಿ ಮೊಱೆದು ಬೞಿಸ ಲ್ವ ಮೇಳದ ಮೇಳಂಬಂಗಳ್ ಮುಸುಱಿವಂತು ಮೇಲುವಱಿ ಕಿಚ್ಚೆಱಿಂಗಂ ಬಾಸಣಿಸಿ ಬೆನ್ನನೆ ಬರ್ಪ ಜೋಲೆಗರ ಬರವಂ ನಿರುಕಿಸುತುಂ ನಿಲ್ಪ ಪೋಪ ದೇವಾಂಗನೆಯರುಂ, ಕಣ್ಗೆವರ್ಪರ್.

ಇಂತು ಕರಮೊಪ್ಪುವ ಕಾರಾನೆಯ ಕಾಳಸಿಂಗನ ಕಗೊರ್ಡಗನ ಕರ್ವಕ್ಕಿಯಿಕ್ಕೆಯಾದ ಕರ್ಮರನ ಕಕ್ಕೆಯ ಕದಾರ್ಟೆಯ ಕರ್ಮಣಿಯ ಕ ಗರ್ಲ್ಲ ಕರ್ವೆಟ್ಟಮನಿಟ್ಟೆಡೆಯೊಳ್ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ಸುಮಿತ್ರಾತ್ಮಜಂ ಸುಮತಿಯಂ— ಎಲೆ ಅಜ್ಜಮಂತು! ಮುಂತಿವೆ ಕಾಳರಕ್ಕಸಿಯ ಪಾಳೆಯದ ಕರ್ವಟ್ಟೆ ಯ ಗೂಡಾರಮನೆ ಕಟ್ಟಿಲೆಯ ಬೀಡಾರದೊಂದಿರವಿಂ ತೋರ್ಪ ಕಾರೊ ಳ್ಪ ಬಲ್ವೆಟ್ಟಂ ಏನೆಂದು ಪೇೞಿಯೆ, ಎಂಬುದುಂ; ಸಮಸಂದ ಮುದುಪಿನ ಜಿವಿನೊಂದೆಟ್ಟಿರನುಂಗೈನೆಲ್ಲಿಯಾಗಿ ತಾನಿಂತು ಪೇೞ್ದನೆಂತೆಂದೊಡೆ:—

ಬಲ್ಲಾಳ್ಗಳ ಬಿರುದರ ಮನ್ನೆಯರರಸ! ಸರಸಿಜಾಕ್ಷನ ಚಿತ್ರಂ ಚಿತ್ತಸ್ಥತ್ವನೆ ಆತೋರ್ಪುದೆ ನೀಲಾಚಲಂ. ಪರಲೋಕಮಂ ಬಯಸುವೆ ಬವಸಿನ ಕೂಟಿಗೆ, ಪೆಱವೆಂಡಿರ್ಗೆಳಸುವೊಂದು ಬೆಸನದ ಸೂಳೆಗೆ, ತನ್ನಱಮಂ ಮಾಱುಗೊಟ್ಟು ಪಸುವಾಱ್ವ ಗೊಂದೆಬೊಂದಿಗೆ, ಸಂದು ಗೊಂದಿನೊಳಡಂಗಿರ್ಪ ಬಟ್ಟೆವೋಕರಂ ಕೊಲ್ವ ಕಳ್ವ ದುಱುದುಂಬಿಕೋ ಲೆಗಂಗೆ, ಪೆತ್ತ ಕೂಡಗೂಸಂ ಪಣಕೆ ಮಾಱುಡಿ ಬಡಲಂ ಪೊರೆವಱಬಡ ಲಿಂಗೆ, ಪಜನುಡಿಯಂ ಪಱಿದು ಮೀಱ ಜಾನಂಗಳನುಱಿವ ಬೊಮ್ಮವೋಲೆ ಯಂಗೆ, ಬೆಸಲಾದ ಮಡದಿಯಂ ಬಡಿವ ಮಾನಸರಕ್ಕಸಂಗೆ ಕಣ್ಗೆ ಕಾಣಲ್ಬಾ ರದೊಂದು ಪೈಮೆವೆತ್ತು ನಿಂದಿರ್ಕುಂ. ಪತ್ತಿಮೀಪೆರ್ಮೆಯ ಪೆರ್ವೆಟ್ಟಿ ನ ತುತ್ತತುದಿಯ ತಪ್ಪಲೊಳ್ ತನ್ನಂ ಮಱೆವೊಕ್ಕು ತುಱುಲ್ಗೆಯ್ದು ಸೇ ವಿಸುವಱಕೆಯ ದಾಸರ್ಗೆ ಮಱುವಟ್ಟಂ ಪೋಗೊಳಿಸಿ ಸಾರೂಪ್ಯಮನಿ ತ್ತು ತನ್ನಂತು ಮಾಳ್ಪ ನಾಲ್ದೋಳನೆಸೆವ ಪುರುಷೋತ್ತಮನೊಂದು ವಾ ಸದ ಗುಡಿಯಿರ್ಕುಂ. ಆವನಾನುಂ ಭಕ್ತಿಯಿನಾಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ಸೇವಿಸು ತ್ತುಮಿರೆ ತನ್ನಿಂ ತಾನೆ ಚತುರ್ಭುಜನಕ್ಕುಂ. ಸಂಕಿನ ಬಟ್ಟೆಗೈದಿನ ಗ ಜೆಯ ತಾವರೆಯ ಸೊಬಗಿನ ಪೊರ್ದುಗೆಯಿನೆಸೆಗುಂ. ಇದಕೊಂದಿ ತಿಹಾಸಮಂ ನೇರ್ಪಡೆ ಪೇಳ್ವೆನೆಂತೆನೆ:—

ಈ ಜಂಬುದೀವಿಯೊಳ್ ತೆಂಕಲ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಚರಿಪ ಕೇರಳೆ ಯರ ತಳಿರಡಿಯ ಲೆಪ್ಪದಲತಿಗೆವೊನ್ನಿಂ ಕೊರ್ವಿ ಬೆಳೆದ ಕೆಯ್ವೊಲನಿನತ್ತ ಲಿತ್ತಲೆಡೆಯಾಡುವ ಚೋಳಕಾಮಿನಿಯರ ಕೆಂಪಡರ್ದ ಕಡೆಗಣ್ಣ ಸವಿ ನೋಟದಮರ್ದಿನ ಪೊಯ್ನೀರಿಂ ತಳ್ತು ಪಬ್ಬಿ ನಳನಳಿಸುವ ಪೂದೋಂ ಟದಿಂ ಬಡನೊಡನೆ ಜತೆಗೂಡಿ ನಡೆದಾಡುವ ಪಾಂಡ್ಯನಾರಿಯರ ಮೆಯ್ಯ ಪಚ್ಚದ ಪೊಸಮ್ಪೊಗರಿಂ ಬಣ್ಣವೆರ್ಚಿ ಮಿಱುಗುವ ಸೌಧಂಗಳಿಂ ರಂಜಿಸಿ ಸೌಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಕಾಂಚೀದಾಮದ ಪೊನ್ನ ಕೀಲೆನೆ ತೋರ್ಪ ಕಾಂಚೀ ಪುರಮುಂಟು.

ಮುನ್ನಮಾಪೊಲಿಲಂ ರತ್ನಗ್ರೀವನೆಂಬೊವಂ ಕೆಯ್ದುಕಾಱರ ದೇವಂ ಮೂವರ್ಲೆದು ಕೆಯ್ಗೆಯ್ದ ಪಗೆರಾಯರ ಅಟ್ಟೆಯ ಕೆನ್ನೀರ ಬೆ ನ್ನೀರಿಂ ಬೀರಸಿರಿಯಂ ಮೀಯಿಸುತುಮಾವಗಂ ಮಱೆವಾಳ್ವ ಸಾಮಂತ

ಪರ್ಗಡೆಯರ ನಾಡಿನ್ನೈಸಿರಿಗಣಿಯರಂ ನೆಲೆವೀಡನಾಗಿಸುತುಂ ತನ್ನೊಂದೇ ಱುಂಜಸದೆಸಕದಿಂ ದೆಸೆವಳರ್ಗೆ ಪೊಸಮಾಡಮಂ ನೇರ್ಪಡಿಸುತುಂ ಪಲ ಮುಂಪಗಲರಸಾಳುತಿರ್ದಂ.

ಇಂತು ಕೆಲವಾನುಂ ಕಾಲಂ ಪೋಗೆ ಮಾರಾಯಂ ಸಿರಿವ್ರೇಱ್ತನೊಳೊರ್ವರ್ ಜಾನಂಬೊಕ್ಕು ಬೞಿಯಂ ಬೞಿಯರಸಿಯ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಿ ಬೇಸಱೊಂದು ಮಾತಿನೊಳಿಂಗುಂ:— ಎನ್ನರಸಿ! ಸಂಸೃತಿಯೇನಪಾರಮೊ! ಎನಿಪಿರಿದೊ! ಇನಿಗಾಲಂ ನಮೆದೊಡಂ ಸಮೆಯದೆ! ಪಂಜರನೊಂದು ಪಕ್ಕಿ ತಾಂ ಸಂತಂ ಸೊಗಂ ಬಾೞಲಿರ್ಪಾ ವನರಾಜ್ಯದಱಿವಂ ಮಱೆದು ತನ್ನ ಬಂದಿವಾೞ್ಗೆಯೊಳ್ ದಿನದಿನದ ಪಾಲ್ಪಣ್ಗಳನಿನಿದಿನಿದಾಗಿ ಸವಿಯುತುಂ ನಿಶ್ಚಿಂತಮಿರ್ಪಂತಿರಿದೆ ಮಾನಸಂ ಪ್ರಪಂಚದೊಳ್ ಮಾಯೆದಾವಿಂ ಕಟ್ಟುವಡೆದು ಬಗೆವಗೆಯ ನಶ್ವರಭೋಗಂಗಳ್ಗಾಸೆವಡುತುಮೆಣುತುಂ ಪರಮಂ ಮಱೆದಿರ್ಕುಂ. ಆಃ! ಲೋಗರ ಲೋಕದ ತೃಷ್ಣೆಗೆ ತಡಿಯುಂಟೆ! ಸಾಜಂ. ತಾಂ ತನಗೆಂಬೊಂದು ಬೆಮೆಯಿಂ ನರನಱಿಗುಂ. ಹಾ! ಜೋಲ್ದುಂ ಸಡಿಲ್ದುಂ ನರೆತುಂ ಬಱಿತುಂ ಸುರ್ಕಿಯುಮಿಱಿದು ಮಱಿದುಂ ಪೋಪೀಮೆಯ್ಯಂ ನಿಚ್ಚಮೆಂದೆ ನಂಬಿ ಸೊಮ್ಮಿಂ ಪೆರ್ಕಳಿಸುವಂ ಗಾಂಪನಲೇ! ಏಂ ಬಯಲಾಸೆಯೊ! ಆವಗಂ ಸೊಗಮುಂಟೆ! ಪೋಕೆ! ಬಲ್ಲೆನೊಲ್ಲೆನೀರಾಜ್ಯಭಾರದೊಂದು ದಂದುಗದೆಡರಂ. ಅದಱಿನೀಪೊಱೆಯುಂ ಎನ್ನ ತೋೞರದ ಬೀರದ ಮಗನೊಳೇಱಿಸಿ ಮನಂ ನೆಮ್ಮುಗೆಗೊಂಡು ನೆಲೆನಿಲ್ವಿನಂ ತೀರ್ಥಾಟನಂಬೋಗಲೆಣಿಪೆಂ. ನೀನುಮಾನುಂ ಪೋಪೆಂ. ಪುರುಳೇಂ ಬಱಿವಾೞ್ಕೆಯ ಬರ್ದುಂಕಿನೊಳ್*!

ಸೌಮಿತ್ರಿ! ಇಂತರಸನರಸಿವೆರಸು ಸಂಸೃತಿಯೊಂದು ಬಾೞ್ಗೇಡಂ ಕುಱಿತು ಮಾತುಗುಟ್ಟುತಿರ್ದುಂ ಬಿರ್ದುಣಿಸಂ ಮರ್ದುಣಿಸೆಂಬಂತಿರುಂಡು ಸೆಜ್ಜೆವನೆಗೆ ಪವಡಿಸಲ್ಕೆಂದು ಪೋದಂ. ಅಂತು ಬಗೆಯ ಬಗೆವಗೆಯ ನೆನೆಪಿನ ಕಳವಳದಿಂ ನಿದ್ದೆವೋದ ರಾಯಂ ಕಡೆಯಿರುಳೊಳೊರ್ವಂ ಪಾರ್ವಂ ಬಂದು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾಫಲಮಂ ತದುಕ್ತವಿಧಿಯುಂ ನೆಱೆ ತಿಳಿಪಿ ಮಾಯಮಾದೊಂದು ಕನಸಂ ಕಂಡು ಪೊೞ್ತಱೆಯೊಳೆೞ್ದು ನಿತ್ಯಕರ್ಮಂಗಳಂಗೆಯ್ದೋಲಗಮಂ ಪುಗುತಂದಂ.

ಆಪೊೞ್ತಿಂಗೆ ಮೂಡಿವರ್ಪ ಸೆಗಳಗದಿರನ ತೇಜಮುಂ ಪಡಿತಳಿಸಿ ಕಡೆಗಣ್ಮುವ ಸಿರಿಮೊಗದ ಕಾಂತಿಯಿಂ, ಗಂಗರಗಿವಿಯನ ನಡುನೆತ್ತಿಯಿಂತಿರೆಗೆ ಭೋರೆಂದು ಧಿಂಕಿಡುವ ಸುರಗಂಗೆಯೊಂದು ಬೆಳ್ಪಿನಲ್ಗೆ ದೊರೆವರ್ಪ ಬಿಡುಜಡೆಯ ಬೆಳಗಿಂ, ತಳ್ತ್ರಕಿಲ ಪುಡಿಗಪ್ಪುರದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಪಾಲ್ಗಡಲ್ನೊರೆಯ ಸಮಸಂದೊಂದು ಬೆಳರ್ಪಿಂ ರಾಜಿಪ ಮೆಯ್ಯಿಂ, ಅತ್ರಿಪುತ್ರನ ಕೈಗುಂಡಿಗೆಯುಂ ಕೀೞ್ಮಾಡುವೊಂದು ಪಳಕಿನ ಕರವತಿಗೆಯುಂ ನಾರಾಯಣನ ನಾಲ್ಕುಂ ತೋಳ್ಗೆ ಪಡಿವರ್ಪ ನಾಲ್ದೋಳಿಂ, ಚೆಲ್ವಾದ ಭೂಸುರಂ ಚಾವಡಿಗೆ ಪಡಿಮೊಗನಾಗಿ ಬರುತುಮಿರ್ಪುದಂ ಕಂಡು ರಾಯನಿದಿರೆೞ್ದು ವಂದು ತಲೆವಾಗಿ ಕೈಗೊಟ್ಟು ನಡೆಯಿಸಿ ತಂದು ಪೊನ್ನ ಗದ್ದುಗೆಯೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಯಥೋಚಿತಂ ಪೂಜಿಸಿದಂ. ಮೇಣುಂ ಸುಖೋಪವಿಷ್ಟನಾದಾಭೂಸುರನಂ ಓರೊಂದು ನುಡಿಗುಟ್ಟಿ ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆಯಂ ಬೆಸಗೊಂಡು ಮತ್ತಂ— ದೇಸಿಗರಾಣ್ಮ! ಬೆಳರ್ಮೆಯ್ಯನಾಂತ ಪಕ್ಕಿದೇರನಂತುಂ ನಾಲ್ಗೈವೊತ್ತ ಬಾಂಬೊಚ್ಚದಲೆಯನಂತುಂ ಬರ್ತಲೆಯ ಪೊಂಬಸಿಱನಂತುಂ ನಿನ್ನಂ ಕಾಣ್ಬೆಂ. ಇಂದಿಂಗೆನ್ನೀಪುಟ್ಟು ಕಟ್ಟುಗೆಟ್ಟುದು. ಆಃ! ನಿನ್ನನೆ ಕುಱುಪಿಟ್ಟು ಪೇೞ್ದುದಕ್ಕಂ ನಿನ್ನಿನೊಂದು ಕನಸು. ದಿಟ್ಟಂ! ಪುಟ್ಟುಸಾವೞಿವೆಂಬ ಕಟ್ಟುಬ್ಬಸದುರ್ಬಿನ ಕಡಲೊಳೊಡಲೋಡಮಂ ಪೋವಿಟ್ಟೆನಗೆ ನೀನೆ ಪುಟ್ಟು. ಇನ್ನೇಂ. ಮಱುಮೆಯ್ಯೊಳೀಜನ್ನಮಂ ಕಾಣಲ್ಬಾರದಂತು ಕರುಣಿಸಯ್! ಮರ್ತ್ಯರ್ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾದಿಸತ್ಕರ್ಮಂಗಳಿಂ ಪಾವನರಪ್ಪರೆಂಬರಲ್ತೆ. ಅಂತಿರ್ಪಿನಂ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಮೊದಲ್, ಆವುದು ಪಿರ್ಮೆಯ್ಮೆಗೆಡೆ? ನೀಂ ಜಾತ್ರೆಗನಲೆ! ಕೂರ್ಮೆಯಿಂ ನಿರವಿಸೆಂದು ಕೈಮುಗಿವುದುಂ; ಭೂಸುರಂ—ರಾಜಕಂಠೀರವ! ನೀಂ ಶುದ್ಧಾತ್ಮಂ. ಪೂರ್ವಜನ್ಮವಾಸನಾವಿಶೇಷದಿನಿಂತೊಂದು ಬಯಕೆ ಪುಟ್ಟುಗುಂ ಜನರ್ಗೆ. ಕೇಳ್ಮೈ! ಸಮಸ್ತಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳೊಳಂ ಶ್ರೀರಾಮನೆ ಪಾವನನಾತನಯೆ ಕೀರ್ತಿ, ಆತನಯೆ ಮೂರ್ತಿ, ಆತನಯೆ ಮೈಮೆ, ಆತನಯೆ ಪಿರ್ಮೆ. ಇವಱೊಳೊಂದು ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಮೆನೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಕ್ಷೇತ್ರದಿರವನೊರೆವೆಂ:—

ಮುನ್ನಂ ಗಾವಿಲನಾಂ ಸೈಪಿನೊಂದೆಡೆಯನಾಯ್ವೆನೆಂದು ಪೆಸರ್ವೆ

ತ್ತ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳೊಳ್ ಸಂಚರಿಸುತಿರ್ಪನ್ನಂ ನಡುವಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಪಲಂಬರಂ ಕವೇರ್ಡರಂ ಕಂಡೆಂ. ಕೊರಲ ತೊಳಚಿಯ ಮೆಲ್ಗುಡಿಯ ತೋರದಂಡೆ ವಿರಾಜಿಸೆ ಪಣೆಯ ಮೂಱುಂಗಸಲ ನಿಡುನಾಮಮೆಸೆಯೆ, ಮೆಯ್ಯ ಕಜೊರ್ಗರ್ ಮುಗಿಲ್ಗೆ ಪಾಸಟಿಯಾಗೆ ಅಳವಟ್ಟ ನಾಲ್ಗೈಗಳೊಳ್ ಪೊತ್ತ ಕೈಮ ತೆಱಂಬೊಳೆಯೆ ವಿಷ್ಣುದೂತರೆನೆ ಬಲ್ಲಿದರಪ್ಪ ಶಬರರಂ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ಕಟ್ಟಚ್ಚರಿವಟ್ಟವರೊಂದು ವೃತ್ತಾಂತಮಂ ಬೆಸಗೊಂಡೆನದಕಾರ್ಪುಳಿಂದರೊಳೊರ್ವನಿಂತು ಬಿತ್ತರಿಸಿದಂ:— ಚಿತ್ತವಿಸಯ್ ಗಹನರೊಡೆಯ! ಇದೆ ಪೊಂಬೆಟ್ಟದೊಡನೆ ತೂಗೆವರ್ಪ ಕವೆರ್ಟ್ಟು. ಮುತ್ತ ಕಾಲದೊಳೊರ್ಮೆ ಬೇಂಟೆಯೊಂದು ಬೆಸನದಿಂ ಆತೋರ್ಪ ನೆರೆವೆಟ್ಟನೆಮ್ಮ ಪಕ್ಕಣದಿಂ ತಳದರ್ ಬಳಗಂಬೆರಸೀಅಂಜನಗಿರಿಯೆಡೆಯ ಕಿಬ್ಬರಿಯ ಪೞುವ್ರೆಳ್ ಸರವಿವ್ರೋಪ್ರದುಂ ಎಮ್ಮ ಬಾಲಕರ್ಗಳೊಳೊರ್ವಂ ತನ್ನೆಣೆವರೆಯದ ಗೆಣೆಯರ ಕೂಡಾಡುತೆ ಕಣ್ಮಱೆಯಾಟಕ್ಕೆ ಮೆಯ್ಗರೆದಡಂಗಿರಲ್ಕೆಂದು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ತುತ್ತುತುದಿಗೆ ಪೋಪೋದಂ ಗಡ! ಅಂತು ಪೋದ ಬಾಲಕನ ಕಣ್ಗೊಂದು ಬೆಲೆನಣಿಗಟ್ಟನ ದೇವಾರಂ ತೋಱುವರ್ಪುದುಂ, ತನಗದು ಮಱೆಯೊಂದು ತಾಣಮೆಂದೊಳಪೊಕ್ಕಂ. ಆಗಳೊಳಗೊಳಗೊಂಬೆಡೆಯೊಳ್ ಪರುಟವಣೆಯ ಗಾನವ ನಚ್ಚಣೆಯ ಬಾಜಣೆಯ ಬಿಜ್ಜೋವರರ ಗಂಧರರಚ್ಚರರ ಗಜಬಜೆಂ ತೀರೈಸಿದ ಕುಂಚದ ಕಂಚುಗನ್ನಡಿಯ ಬಿಜ್ಜಣಿಗೆಯ ದೇವಾಂಗನೆಯರ ಗೊಂದಣಂ, ಸೇವಿಪ ಭಾವಿಪ ಸಂದ ದೇವರ್ಕಳೊಂದೊಗ್ಗರಂ, ಬಿಲ್ಲೈಪ ಸೂಱೆಱೆತಿಱಗುವ ಬೇಡುವ ನೋಡುವ ದೆಸೆಗೊಡೆಯರೋಳಿ, ಎತ್ತವಾರತಿಯ ಪೊಗೆವ ದೂಪದ ಬೆಳಗುವ ದೀಪದ ಪೊಸನೋಟಂ ತನ್ನಂ ಬೆಮೆಗೊಳಿಸಲೊಡಂ; ಪಸುಳೆಗುಪರಂ ತನ್ನ ಕಟ್ಟಿದಿರ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಮೂರ್ತಿಯುನೆಮೆಯಿಕ್ಕದ ನಡುನೋಟದಿಂ ದಿಟ್ಟಿಸುತೆ ಕುಳ್ಳಿರಲೊಡಂ; ಭು ಭೂ ಭೂ ಎಂದು ಪೂರಯಿಪ ಶಂಖದ ಘಱಂ ಘಱಂ ಘಱಮೆಂದು ಮೊೞಗುವ ಭೇರಿಯ ತುತ್ತುತ್ತುರೆಂದು ಸೂಳಯಿಪ ಪೆರ್ಗಾಳೆಯ ಬಲ್ಲುಲಿಯೊಳೆ ಮಹಾಪೂಜೆ ಸಮಸಂದುದು. ತಱುವಾಯಿಂ ಪರಿವಿಡಿಯೊಳೆಡೆಗೊಂಡ ಪಂತಿಗೆ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದಂಗಳನೋರಣದಿಂ ಪಚ್ಚುಗೊಟ್ಟುಂ ಸವಿದುಂ

ತಂತಮ್ಮೆಡೆಗೆ ಪೋದಿಂಬಳಿಯಂ ತನ್ನ ಪಾಲ ಸಿಕ್ಥಕಮನುಂಡೆಮ್ಮೆಳೆಯು ನುಂ ಪೋಪಿವುಟ್ಟಂ. ಇನಿತ್ತೆ ಳ್ತುಂ ತಡೆದೆಂ, ತೆತ್ತರೇಂ ಬೈವರೊ ಕಾಣೆ ನೆಂಬೊಂದು ತಳಮಳದಿಂ ಬಿಮ್ಮನೆ ಬರ್ಪ್ಪ ಹೊನ್ನವೊಂದು ರೂಪಿನೆಮ್ಮ ಮುದ್ದುಗುವರನಂ ಕಟ್ಟಿದಿರೊಳ್ ಕಂಡು ನೋಡಿತೊಂಪು ಚೆಲ್ವಿನ ಪಲ್ಲ ವಂಟ ಬಗೆಯೊಳೊಡವರ್ಂತು ಪೊತ್ತ ನಾಲೆಸ್ದಳ ಶೋಭೆಯು ಕಂದ ನೊಂದಿರಂ ಮನಂಬುಗಲೊಡಂ ಸಂತಸವಚ್ಚರಿಯೊವೊರ್ದಲೆಳೊಗೆತ ರ್ಪ್ಪದುಮೀಕತೆಯನಾತನಂ ಕೇಳ್ದೆವು. ಆಗಳ್ ತಾಂ ಪೋದುದಂ ಕಂಡುದಂ ಕೊಂಡುದನುಂಡುದಂ ಮತ್ತಂ ಬರ್ಪ್ಪಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಪೊಸತೊಳ್ ಕವ ಲೊಡೆದುದನೆಮಗೆ ತಿಳಿಯೆ ಪೇಳ್ದುಂ ನಡೆದುಂ ಬಳಲದೆ ನುಡಿದುಂ ಬೇಸಱ ದ ತನ್ನವತೆಯಂ ತೋಱಿಸಿದಂ. ಏಱುಿದರರಸ! ಪಾರದಂ ಸಿದ್ಧರಸಮಾ ದೊಂದು ಸಂತಸಂ ಬಾಲನಿರದಂ ಕಂಡೊಡಪ್ಪುದುಂ ಅವೆಲ್ಲರುಮೀನೀಲಗಿರಿ ಯ ಮುಗಿಲ ನಿಗರದ ಶಿಖರಮನೇಱ ಪ್ಪೈಮೆವೆತ್ತ ಶ್ರೀಪುರುಷೋತ್ತಮ ನಂ ಕಂಡು ಇಂತು ಪಾವನರಾದೆವಯ್! ಎಮಗಾನಗಂ ಪಸಿವುನಿದ್ದೆಗಳ ನೋವಾಗದು. ನೀನುಮಾಕಾರುಣಿಕಮೂರ್ತಿಯಂ ಕಣ್ಣಾಣಿಯೆ ಕಂಡು ಪೋಗೆಂದೆನಗೆ ಬಟ್ಟೆದೋಱ ಬೇಡರ್ ತಮ್ಮಾವಾಸದತ್ತಲ್ ಸಂದರ್.

ಇಂತು ತನ್ನ ಮುನ್ನೊಡರೊಗೆತನದ ಸುಕೃತವಿಶೇಷದಿನಾಬೇಡ ರೊಂದುಪದೇಶಮನೊಪ್ಪಗೊಂಡು ಪೆಸರ್ವೆತ್ತ ನೀಲಶೈಲಮನಡರ್ದು ಆದಿ ಮೂರ್ತಿಯ ದರ್ಶನದಿನಾನುಮಾತನ ಸಾರೂಪ್ಯಪದವಿಯೊಳ್ ಸಂದು ಬಂ ದೆನರಸಾ! ಈಗಳಾನುಂ ನಿಶ್ಚಿಂತಂ. ನಿನಗಮೀಬಗೆವಗೆಯು ಪ್ರೇಱ ತೀರ್ಣಮಾಗೆ ನಿಕ್ಕುವಮಾದೈಪದೊಂದು ನೆರಂ ಪಾರಲಪ್ಪುದೆಂದು ಕಥಿಸಿದಂ.

ಲವಣಾಂತಕ! ಇಂತು ತನ್ನೊಂದಿರವಂ ಕೇಳಿಸಿದ ಬ್ರಹ್ಮಬಂಧು ವಂ ರನ್ನಗೊರಲಂ ಮತ್ತಮದೊರ್ವೆ– ಲೇಸುಲೇಸಯ್! ನೀಂ ಧನ್ಯಂ ನಾಜಂ, ನಿನ್ನೊಂದು ದರ್ಶನಮಪ್ಪಿನಮಾನುಂ ಧನ್ಯನೆಂ. ಆದೊಡಮಂ ತೇರ್ವಟ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರಮಂ ಕಣ್ಣಾಱ ಕಂಡು ಬಂದ ಭವದ ಬವಣೆಯೊಂದ ದಂತುಂ ಮುಂದಣ ಭವದ ಭಾಪಂ ಬಾರದಂತು ತಡೆಗೆಯ್ವುದೆ ಮೇಲ್. ಅಂತದುಕಾರಣಂ ನೀನೆ ನಾಯಕನಾಗಿ ಕೊಂಡುಯ್ದಾಕ್ಷೇತ್ರಮನೆಮಗಂ

ತೋಱು, ಎಂಬುದುಂ; ವಿಪ್ರಂ—ತಪ್ಪೇಂ! ಬರಲಪ್ಪೆನೆಂದು ಸಂತಮಿಡೆ
ಜಾತ್ರೆಯ ಪಯಣಕ್ಕೆ ಪನಣಾದ ಸನ್ನಣಮಣಿಯಾದುದು. ಆ ಪೊೞ್ತಿಂಗೆ
ಪೊೞಲ ಕೇರಿಕೇರಿಯ ಬೀದಿಬೀದಿಯೊಳತ್ತಂ—ಓವೋ! ಬಗೆತನವ ದಂದು
ಗೆಯ ಬೇನೆಯ ಸೂಡಿಂ ಬೇಸರ್, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಣ್ಣಿವಲೆಯೊಳ್ ಕಟ್ಟು
ವಡೆದು ನೋವರ್, ಮುಂಚೆ ಬಂದ ಸಂಚಿನ ಪ್ರಪಂಚದ ಕೊಲೆಗುತ್ತ
ದ ಬೇನೆಗೆ ನರಲ್ವರ್, ಅಱುವಗೆಗಳ್ಗೆ ತಮ್ಮಂ ಮಾಱುಗೊಟ್ಟು ತೊ
ೞ್ತಿರ್! ಇದೆ ಮಾಪಾಯುಂ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆ ಪೋಪಮುಡುಗುಂ; ಮನ
ಮುಳ್ಳರ್ ಬರಲಕ್ಕುಮೆಂದು ಡಂಗುರಮಂ ಸಾಱುವಂತಿರಂಕವಱೆ ಮೊೞ
ಗೆಲ್ದಡಂ ತಮಗೀಬಾೞ್ಕೆಯೇಂ ಬೞಿತ್ತೆಯೆಂದು ಪೊಱರೆಲ್ಲರ್ ಪೋಪವಯ
ಣಕನುವಾದರ್.

ಇಂತು ಕೊಂಗರ ಕೊರವರ ಮಡಿವಳರ ಕಮ್ಮಱರ ಕುಂಬಱರ
ಕಂಚುಗಾಱರ ದೂಸಿಗರ ಪೂಸಡಿಗರ ಸಮ್ಮಗಾಱರ ಬಲೆಗಾಱರ ಪರದರ
ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಪಾರ್ವರ ನಾಡಿಗರೊಂದು ಜಂಗುಳಿ ಶ್ರೀರಾಮನ ನಾಮದ
ಜಾನದೆ ನಾಡಂ ಬೀಡಂ ಕಡೆಗೊತ್ತಿ ಪೆಱುಮಟ್ಟರಪ್ಪನುಂ ರಾಜನೇೞ್ತರದ
ೞ್ತಿಯಿಂ ತನ್ನವರ್ರಸು ಸಬಳದ ಕೊಂತದ ಕೂರ್ವಾಳ ಬಿಲ್ಲ ಬಾಣ
ದ ಮೈಗಾವಲರೊಡನೆ ಮಂಗಳಯೋಗದೊಳ್ ಶ್ರೀರಘುಪ್ರವರನಡಿಯ
ತುೞಿಲ್ಪಾಡಿನ ಬೀಣೆಯ ಜವಳಿಮದ್ದಳೆಯ ಕಂಸಾಳೆಯ ಸಂಕಿನ ಕಾಳೆ
ಯ ಮೇಳದವರ್ ಕೂಡೆ ಬೀಡಿಂ ತಳರ್ದು ದಿನವಯಣದೊಳ್ ಜಾತ್ರೆ
ಪೋಗುತುಮಿರ್ದಂ.

ಲಾಲಿಸು! ಶತ್ರುಘ್ನ! ಈ ಬಗೆಯಿಂ ರತ್ನಗ್ರೀವಂ ತನ್ನೊಂದಿಗ
ರೊಡನೆ ನಿಚ್ಚವಯಣದೊಳ್ ಪಲವುಂ ದಿನಂಬರಂ ಬಟ್ಟೆವಱಿಯೋರೊಂ
ದು ತಾಣದ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳ ದರ್ಶನಂಗೊಂಡು ಮುಂತೆ ಮುಂತೆ ಪೋ
ಪೋಪುದುಂ; ಪೆಂಬಸಿಱಿನ ಕೆಕ್ಕೆಯೊಳೊಸರ್ದು ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಗಿೞಿತಂದು
ಪೋದಂಬೆತ್ತು ಮೋದಂಬಿಯನಟ್ಟಿ ಪಂಕಮಂ ಸಂಕಮುಲುಂಬಿದ? ಸಂತ
ರ್ಗೆ ನಿಚ್ಚಸಂತಸಪಡೆಯಂ ತೋಱು ಸೇವಕರ್ಗಳಂ ಸಂಭಾವ್ಯೆಯೆನಿಪ್ಪ
ಗಂಡಕಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಳ್.

ಈಪ್ರೆಂದು ಮಾರ್ತೆಯಿಂ ಪೇೞಲ್ವವನ ಕಣ್ಣೆದಿರ ಪ್ರಣ್ಯವಾಹಿನಿಯುಂ ದಿಟ್ಟಿಸುತರಸಂ ದಿನನಯಣಂ ಮಾರ್ಗೋತ್ತಿನೊಳ್ ಬೀಡುವಿಟ್ಟು ತಾನುಂ ವಿಪ್ರನುಮಿನಿಪ್ಪೊಱ್ತಿಂ ಸಲ್ಲಾಪಂಗೊಂಡು ಪತ್ತಂ ಮುಂದಸೆಯ ತೆಱೆಯುಂ ತೋಱಿ, ಇದೇತಱ ಪ್ರಾಶ್ಸ್ತ್ಯಂ ನಿರವಿಸೆಂದು ಕೇಳಲೊಡಂ; ಭೂಸುರನಿಂತು ಬಣ್ಣಿಸಿದಂ.

ಕೇಳಯ್! ಜಗದೆ ದೊರೆವೆಸೆವ ಪಾಪದ ಕೋಟ್ಟೆಸಱ ಬೆಂಕೆಯೊಳ್ ಪಂದಿಯಂತಿರೆ ಪೊರಳ್ದು ನರಲ್ವೆಗ್ಗಿನ ಲೋಗರ್ಗೆ ಮೆಯ್ಗಱ್ಚಲ್ಕೆಂದು ಬೊಮ್ಮಂ ಪೊಸತೆನೆ ಸಮೆದ ಗಂಡಕಿವೆಸರ ತೀರ್ಥಮೈಸೆ. ಆರಾನುಮೊರ್ವನೊಮ್ಮೆ ದಿಟ್ಟಿಸಲೊಡಂ ಪಾವನಂ, ಮುಟ್ಟಲೊಡಂ ಶುದ್ಧಂ, ಸವಿಯುಲೊಡಮಮರಂ, ಮುೞುಂಗಲೊಡಂ ಮುಕ್ತನಪ್ಪನೆನೆ ಈ ತೀರ್ಥದ ಮೈಮೆಯುನಾಪಂ ಬಣ್ಣಿಸಲಾರ್ಪನೊ! ನದಿಯೊಳಿರ್ಪ ಕಲ್ಗಳೆಲ್ಲಂ ಸಾಳಗ್ರಾಮಂ ಮಲಂ. ಈ ಕಲ್ಗಳೊಂದು ಕಡುಪನೇಂ ಪೊಗೞ್ವೆಂ! ಭವರೋಗದೊಳಸವಱಿದು ನವೆವ ರೋಗಿಗಿಂತೊಂದು ಕಲ್ಲಂ ಕಱೆದ ನೀರಂ ಕುಡಿಯಿಸಲೊಡನೊಡನೆಯೆ ಕುತ್ತಂ ಭೇದಂ ಬಱ್ಕುಂ, ಮೋಕ್ಷೊಂದುಂ ಮಱುಗೊಳಿಸದು. ಇಂತೀರ್ಪಟ್ಟ ಸಾಳಗ್ರಾಮದ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಯುಂ ಕುಱಿತೊಂದು ಕಥೆಯುಂಟು:—

ಮುನ್ನಮೊರ್ವನಱುಗುಲಿವೆಸರ ಕರ್ವೇಡಂ ನರಮೃಗಂಗಳಂ ತಲೆಯನೊಡೆಮುಂ ಬಡಿಮುಂ ಕಡಿಮುಂ ಪಿಡಿಮುಂ ಬೇಂಟೆಯಾಡುತೆ ತನ್ನೊಗೆತನಕ್ಕೆ ಪೇೞ್ದಱನಂ ಬಱಿಸಂದು ರೂಪುಗೊಂಡ ಪಾಪದೊಂದು ಮೊತ್ತಮೆನೆ ಪಲಗಾಲಂಬರೆಗಂ ಜೀವಿಸಿದುರ್ಂ ಕಡೆಯೊಳೊಂದು ದಿನಂ ಕಾಲಧರ್ಮಮುಂ ಕಾಣಲಿರ್ಪವಸರದೊಳ್ ತಾಂ ಗೆಯ್ದ ಕೊಲೆಯೆ ಪಲವುಂ ಮೆಯ್ವೆತ್ತು ಸಂದಣಿಸಿ ಬಂದಿದಿರ್ಚಿತೆಂಬಂತಿರೆ ಕೋಱೆವಾಡೆಯ ಕೊಂಕುಂಬನೆಯ ಕುಱಿಗಣ್ಣ ಕೆಮ್ಮೀಸೆಯ ಜೋಲ್ವಾಯ ಪೊದರ್ಲೆಯ ಕಮೊರ್ಗವ ತೇಲ್ದೇರನೊಂದು ಪುಡಪಿನ ಪರ್ವರಿಕೆಯ ರೋಸವ ಬಿರದ ಜವನ ದೂಱುಗಾಱರ ಜಂಗುಳಿ ನೇಣ ಶೂಲದ ಕರಗಸದ ಇಟ್ಟಿಯ ಕವೆಗೋಲ ಇರ್ಕುಳಿಯ ದಂಡದ ಗಂಡುಗತ್ತರಿಯ ಕೊಡಲಿಯ ಕೂರ್ವಾಳ ಪರುಟ

ವಣೆಯ ಸಡಗರದ ಪೞಿಪ್ರೞಿದಿಂ ಬಂದು ಮುತ್ತಿ ಮುತ್ತಿ ಅಱುಗುಲಿ ಜೀವಾತ್ಮನಂ ಸೆಱೆವಿಡಿದತ್ತು.

ಇಂತು ಬಂದು ಬಂದಿವಿಡಿದುಂ ನೇಣಿಂ ಬಿಗಿದುಂ ಮುಳ್ಳುಂಗೊಳ್ಕೆಯಿಂ ನೀಳ್ದುಮುಂಸೆದುವಾದುರ್ಗಂ ಸಾದುರ್ಮೆಱೆದುಯ್ವಾಗಳ್ ಕೂರಂಕುಸದಿಱಿತರ್ಕಂ ನಟ್ಟೊತ್ತಿ ನಾಂಟುವ ಕಲ್ಮುಳ್ಗಳನೊಂದು ಜೀರ್ಗಂ ನೊಂದು ಸುರುಳ್ದುರುಳ್ದು ತಾಂ ಕೆಟ್ಟೆನೆಂದು ಗೋಳಿಟ್ಟೞ್ತು ಬಡವಂದು ಜೀವಿಯಂ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ಬವರ್ಗಂ ಸಚ್ಚರಿತ್ರನಪ್ಪ ಭಾಗವತಂ ಮುಟ್ಟಯಿಸಿ ಬಂದು ತನಗಾತನೊಳ್ ಮಱುಕಂ ಪುಟ್ಟಲೊಡಂ ಕೈಗರಡಿಗೆಯ ಕರ್ಗಲ್ಲಿಂ ಕರ್ಚಿ ತೀರ್ಥಮನಾತನ ಬಱುತ ಬಾಯೊಳೆಱೆದಂ. ಇಂತೆಱೆದ ಸಾಳಗ್ರಾಮತೀರ್ಥದೊಂದು ಪನಿಯಿನಾಪೊಲೆಯನ ಬಾಯ ತುದಿನಾಲಗೆಯೊಳ್ ಕಟ್ಟಿನೆ ಉಱಿವೆ ಶ್ರೀರಾಮಧ್ಯಾನಂ ನೆವಮಿಲ್ಲದೊಂದು ಸಂದಿನಿಂ ಸೆಗೞ್ದಿದಾಪದನೊಳ್.

ನಿಱಿವಿಡಿದುಟ್ಟ ಪೀತಾಂಬರದ, ಮಿಱುಪ ದ್ವಾದಶನಾಮದ, ಪೊಳೆವ ಕರ್ಣಕುಂಡಲದ, ನಳನಳಿಪ ತುಳಸೀದಾಮದ, ತೋರ್ಪ ನಾಲ್ಕುಂದೋಳ್ಗಳ, ಪಾಱುಂಬಳೆಯ ಗಜೆಯ ಪದುಮದ ಸಂಕಿನ ಕುಱುಪಿನ, ಸಿಂಗರದ ದಿವ್ಯಸುಂದರವಿಗ್ರಹರ್ ವಿಷ್ಣುದೂತರಿೞಿತಂದು ಶ್ರೀರಾಮನಡಿಯ ಜಾನದೊಳಿರ್ಪ ಬೇಡನಂ ಬೞಿಸಂದು ಬೋಳಯಿಸುತಿರ್ಪುದುಂ; ಬೆಕ್ಕಸಂಬಟ್ಟು ಕಕ್ಕಸದ ಜವನಾಳ್ಗಳ್ ವೈಷ್ಣವರಂ ನಿವಾರಿಪ್ಪಂದು ಬಗೆಯೊಳ್–ಓ! ಹಿರಿಯರಿದೇತಱ ಗೆಯ್ಮೆಯೊ! ನೇರಿದಗಿರ್ನಿತೊಂದಱಿಯದೆ! ನೋಡೊಪ್ಪದರಿದು ಗಡ! ಇಸ್ಸಿ! ಪೊಲೆಯನಂ ಕಿಟ್ಟುವ ದೇವರುಂಟೆ! ನಿಮಗೀತನೊಳೇತಱ ಕಜ್ಜಂ! ನೀಂ ಬೞಿದೆ ಕೊಂಡುಯ್ದು ವೈಕುಂಠಮಂ ಪೊಲೆಗಿಡಿಸದಿರಿಂ, ತೊಲತೊಲಗಿಂ. ಇದೆ! ಈ ದೋಷವ್ರತನೆಮ್ಮ ಪಾಲ್ಗೆ ಸಂದವನೈಸೆ! ಇಂತೀಗಳೆ ಪಿಡಿದುಯ್ದು ಸೂಲದೊಳ್ಗೊತ್ತಿಂ ಪೋೞ್ದುಂ, ಕಲ್ಗಾಲೆಯೊಳಿಕ್ಕಿ ಸುಱಿದುಂ, ಕರಗಸದನುಳ್ಜಂತ್ರದೊಳ್ ಕೊಱೆದುಂ, ನೆಲ್ಗಾರಲೊಳಿಟ್ಟವಲ್ದುಂ, ನೆರೆದ ನೆತ್ತರ ಕೀವಿನೊಂದು ಕೊಳ್ನೆಳವ್ರಱುಗಳ್ಗೆ ತಿನಬಡಿಸುವೆವು; ಅಲ್ಲದೊಡೆ ಕಿಮುಱ್ಚಿ ನೊಸಲುವಸೆಯಂ ಪಿಂಡಿ ಜವನೆರ್ಮೆಗೋರಿಗೆಱೆತಂಗುಡುವೆವು. ಅಂತದು ಕಾರಣಮೆಮಗಮೆಮ್ಮೊಡೆಯನಾಣ

ತ್ರಿಗಂ ತಡೆನಾರದಂತುಂ ಸಿಮ್ಮೊಂದು ಪೆರ್ಮೆಗಂ ನೆಗೞ್ತೆಗಂ ಪೞುವನೊ
ಡಗೂಡಿಸವಂತುಂ ಪಿಂದೆಗೆಮು ಪೋಪ್ಪದೆಂದು ಬಿನ್ನಯಿಸಿದರ್. ಅಪಕಾರ್
ವಿಷ್ಣುದೂತರ್ ಯಮಭಟರ ಕಾಮುಕರಂ ಕರಂ ಕರಂಗುವಿನಂ ಪೊಂಕರಿ
ಸುತೆ–ಪೋಪೋಗಿರೆ ಬಡಿವಾರದ ಕೂೞಿರೆ! ಈಗಳೀತಂ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತನಾ
ಗನೆ! ಸಾಳಗ್ರಾಮದೊಂದು ಕಚುರ್ನೀರಿಂ ಪರಿಶುದ್ಧನಾದೊಡಲಂ ಕಿಟ್ಟ
ದಿರಿಂ. ಕಡೆವೊೞ್ತಗಾನುಂ 'ರಾಮ ರಾಮ' ಎಂಬೀ ನಾಲಗೆ ಪ್ರಟ್ಟ
ವ ನಾಲಗೆಯು ಮಾನಸಂ ಪಾವನನಾಗದೇಂ ಪೋಕುಂ! ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಕರ್ಗ
ಲ್ಲ ಕಾಲ್ಮಣೆಯೆನಿಪ್ಪ ಸಾಳಗ್ರಾಮದ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಮೇಂ ಕಿಱಿದೆ! ನೀವು
ಱಿಯಿರೆಂದು, ತಾಂ ಬಲ್ಲಂತು ಬಣ್ಣಿಸಿ ತೋಱಿ ಯಮನ ದೂತರನೆ
ಟ್ಟಟ್ಟಿದರ್.

ಆ ವೇಳೆಯೊಳ್ ದೇವಾಂಗನೆ ತಾಂ ನಿಚ್ಚಮೆಱಿವ ಪೊಯ್ನೀರಿಂ
ಪೂತ ಮಂದಾರದ ಬಿರಿಮುಗುಳ ಮಾಲೆಯಿಂ ಚೆಲ್ವಾಗೆ ಸಗ್ಗದ ಬೆಲೆವಣಿ
ಸತ್ತಿಗೆಯಿಂ ಸಿಂಗರಂಬೆತ್ತ ಸಿವಿಗೆಯೊಂದು ನೆಲಕ್ಕಿೞಿತರ್ಪುದುಂ; ವಿಷ್ಣು
ದೂತರಾವಿಷ್ಣುಭಕ್ತನನದಱೊಳೇಱಿಸಿ ತಾಮುಮುಡನರ್ ಪೋದರ್ ಗಡ!
ಅಂತಮುಕಾರಣಂ ಬೊರೆವಾರದ ದೊರೆವಡೆದೊಂದು ವೈಮೆಯೋಗಂಡಕಿವೆ
ಸರ ಪೊನಲ್ಗಂ ಕಲ್ಗಂ ಸಲ್ಗುಂ. ನೀಸೀನೀರೊಳ್ ಮಿಂದುಂ ಶಿಲೆಯುಂ ಪೂ
ಜಿಸಿಯುಂ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗೆಂದಱಿಪಿದಂ.

ಪಗೆಗಾಱರ ಮೊನೆಗಾಱರ ಬೀರ! ಬೞಿಕ್ಕಂ ರತ್ನಗ್ರೀವಂ ವಿಪ್ರ
ನೊಂದು ಸೊಲ್ಲಿಂಗೊಡಂಬಟ್ಟು ಸಪರಿವಾರಂ ತೀರ್ಥದೊಳ್ ಮುೞುಂಗಿ
ಸಾಳಗ್ರಾಮಪೂಜೆಯನೊಡರ್ಚಿ ತಾನೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಲ್ಗಳಂ
ಕೊಂಡು ಮುಂ ತೆರಳ್ದಂ.

ಇಂತು ಸತ್ವದ ನೆಲೆಯುಂ ನಿತ್ಯದ ಬೀಡಂ ನನ್ನಿಯ ಕಡಲಂ ಹೂ
ನ್ಯದೊಡಲಂ ಭಕ್ತಿಯ ಗುಂಪಂ ಮುಕ್ತಿಯ ಪೆಂಪಂ ಅರ್ಜನೊಗೆವ ಗೊ
ತ್ತಂ ಪರಸುಖದೊತ್ತಂ ಕಬಿದು ಮುಂತೆ ಮುಂತೆ ದಿನಮಯಣಂಬೊರಗು
ತಿರ್ಪಿನಮಾಪಥದೊಳ್—

ಮತ್ತಮೊವಲ ಗೆಡೆಯು ಗೆಣೆಯು ಪೊಸಕೂಟದ ಕೂರ್ಪರ ಮಿಂಟವ

ಸಂತಸಮುಕಿ್ನ ಪೆರ್ಚುರ್ಗೆಯೊಂದು ಲೀಲೆಯು ಮಾಕ್ಕೆಯಿನಡಿಗಡಿಗೆ ತಂ ತನುಗೆ ಬೆರೆವ್ರೈಡನಾಟವ ತೆರೆಗೈಯ ತಕ್ಕೆಯಿಂ, ಬೊರ್ಗರೆವ ಸಬುದವ ಮನ್ನಣೆಯ ಬಣ್ಣನೆನುಡಿಯಿಂ, ಕರೆಗಣ್ಮುವ ಸಾಲ್ಸರಿವ ಬೆಳ್ನೊರೆಯ ಬೆಳ್ನಗೆಯಿಂ, ಕಣ್ಗೆಡ್ಡಮಾನ ಗಂಗಾಸಾಗರಸಂಗಮಂ ಮುಂಗಡೆಯೊಳೆಸೆ ದತ್ತು. ಮತ್ತಮದು ಗುಱಿಗುಱಿಸುತೇಳ್ವ ಬೀಳ್ವ ಮಱಿಮೀಂಗಳೆಡೆ ಯಾಟದಿಂ, ತಾಂ ತನುಗೆ ನೆಗೆನೆಗೆದುರುಳ್ವ ಮೀಂಗಳೊಂದು ಸೋವಿನ ಹೊಂಬೆನೆ್ೂಟದೊಳೆ ಎಡೆಗೆಡೆಗೆ ಪಾಱುವ ಕಡಲ್ವಕ್ಕಿಗಳ ಸುಱಿಯಿಂ, ಮುತ್ತಿ ಮುಂಡಳಿಸಿದ ನೀರ್ವಕ್ಕಿಗಳತ್ತಣೊಂದು ಭಯದಿಂ ನೀರೊಳೆ ಮೈ ಗರೆವ ಬಾಳೆಮೀಂಗಳಿಂ, ಬಳಗೊಳಗಡಂಗಿ ಪರಿದಾಡುವ ಬಾಳೆಗಳಂ ಬೆಂಬೆಂಬತ್ತಿ ಸುಱಿಸುಱಿದು ತಳಮುಳಂಗೆಯ್ವ ತಿಮಿತಿಮಿಂಗಿಳಗಳ ದೞಿದು ೞದಿಂ, ಕರವೊಪ್ಪಿದುರ್ದು.

ಇಂತು ರನ್ನ ಬಂಡಾರಿಯೆನೆ ಆಯ್ದೊಱಲ್ಪು ಬೆರೆದು ಬೆಱದಿರ್ಪ ನೀರವೆಣ್ಣೊ ಕಡುಜಾಣ್ಮೆಗೆ ಸೋಜಿಗಂಗೊಂಡು ತಲೆದೂಗಿ ಮೇಣ್ ತಾಂ ಪೋಗಲಿರ್ಪ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಂದು ನೆನಪಿಂ ವಿಪ್ರನೊಳ್— ಆಚಾರ್ಯ! ಎನಿ ದೂರದೊಳರ್ಕುಮಾಸಂದ ನೀಲಾಚಲಂ. ಎಂದಿಗೆ ಕಾಣ್ಬೆಂ. ತಿಂಗಳೊಂ ದಾದುವಲೇ! ಎಂದು ಬೆಸಗಲೊಡಂ; ಭೂಸುರಂ— ಏಂ ತೋಱದೆ! ಅಲರ್ವಕ್ಕಿಯ ಮುಗಿಲ ಕರ್ಮಣೆಯ ಮಾಕಾಳಿಯ ಬಡಲ ಕರ್ಪಿನಚಲಂ ಅಂದೀ ಯೆಡೆಯೊಳೆ ನಾಲ್ಗೈಯ ಬೇಡರಂ ಕಂಡೆನೀ ಬಟ್ಟೆಯೊಳೆ ಪೋದೆ ನೀದೆಸೆಯೊಳೆ ಬೆಟ್ಟಮನೇಱದೆಂ, ಇದೆ ಬೆಟ್ಟಂ ದಿಟ್ಟಸೆಂದು, ಸುಟ್ಟ ತೋಱದಂ. ಆಗಳರಸಂ ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನಾಲ್ಕುಂ ದೆಸೆಯುಂ ಸುತ್ತಿ ಕಂಡುಂ ಕಾಣಿಸದಿರೆ ದುಗುಡದಿಂ ಬೆಮೆಗೊಂಡು,—ಪೂರ್ವಂ ಪೇಳ್ದ ಬೆಟ್ಟಮುಂ ಕಂ ಡಿರೆ! ಎಂಗು ತನ್ನ ಪರಿಜನರಂ ಕೇಳ್ವುದುಂ; ಕಂಡೆವಿಲ್ಲೆಂದು ಮಾನುೞ ಡಿವರ್. ಆ ನುಡಿಗೆ ರತ್ನಗ್ರೀವಂ ಕಟ್ಟಚ್ಚರಿವೆತ್ತು—ಏನಯ್ಯ! ನೀನೊ ರ್ವನೆ ಕಂಡಯ್! ಆಮಿನಿಬರುಂ ನೋಡಲಾಱದ ಪಾಪಿಗಳೆ? ಇದಱದಿ ಯೇಂ? ಪೇೞೆಂದು ಕೇಳಲೊಡಂ; ತನ್ನ ಜಾನದ ಜಾಣ್ಮೆ ನೆರವಾಂತಱಪಿಂ ವಿಪ್ರಂ— ಅಪ್ಪೊಡಪ್ಪುದು ಈಗಳಱತೆಂ. ತೊಪಿರ್ಪ ಸಂಗಮದೊಳ್ ಮೊ ದಲೊಮ್ಮೆ ಮೀಯದಿರ್ಪ ಜಾತ್ರೆಗರ್ಗೆ ಬೆಟ್ಟಂ ದಿಟ್ಟಿಗೆ ಬಾರದೈಸೆ! ನೀ

ವಮುಕಾರಣಂ ಗಂಗಾಸರಿತ್ಸಾಗರಸಂಗಮತೀರ್ಥದೊಳ್ ಮಿಂದು ಬರ್ಪುದೆಂದು ತಿಳಪಿದಂ.

ಕೇಳ್! ಆ ನುಡಿಯಂ ಕೇಳ್ದೞ್ದ ಸರ್ವರುಂ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನಂಗೆಯ್ದು ದಾನದಕ್ಷಿಣೆಗಳಿಂ ವಿಪ್ರಕುಲಮಂ ಸ್ವೈತುಗೊಳಿಸಿ ತವಕದಿಂ ಮುಂದೆಸೆಯಂ ನೋೞ್ಪುದುಂ; ಪುಣ್ಯದ ರಾಶಿಯಂತೆ ಬಗ್ಗಿನ ನೆಲೆಯಂತೆ ಪೆರ್ಮೆವೆತ್ತು ಚೆಲ್ವಾದ ಪರ್ವತಂ ತೋಱಿನಂದುದು. ಆಗಳಾಗಳ್ ಪೆಳವಂ ನಡೆಗೊಂಡಂತುಂ, ಕುರುಡಂ ಕಣ್ಬಡೆದಂತುಂ, ಷಂಡಂ ಪುರುಷನಾದಂತುಂ ಪೆರ್ಚಿದೊಂದು ಸಂತಸದಿಂ ಬೈಗಿನೊಳ್ ಕೆಲೆಮಂ ಮುಕ್ಕುೞಿಕ್ಕಿಯುಂ ನೆಗೆದಾಡಿಯುಂ ಚೆವಱ ಪೋಪಾಕಳ ಮಂದೆಯ ಮಾೞ್ಕೆಯಿಂ ನೆರೆದು ಬಂದ ಜಾತ್ರೆಯ ಪಯಣಿಗರ್ ಶ್ರೀರಘುವರನಂ ಪಾಡುತುಂ ನೋಡುತುಮೋಡುತುಂ ದೊರೆವಡೆದ ಕರ್ವೆಟ್ಟಮನೇಱಿ ಪೋದರ್.

ಕೇಳೆಲೆ ಚಿಕ್ಕರಸ! ಇಂತು ನೀಲಾಚಲಶಿಖರಮನಾರೋಹಣಂಗೆಯ್ದು ಶ್ರೀಪುರುಷೋತ್ತಮಮೂರ್ತಿಯಂ ಕಂಡುಂ, ಪ್ರಸಾದಮಂ ಕೊಂಡುಂ, ಸಿಕ್ಥಕಮನುಂಡುಂ ಕೆಲಕೆಲರ್ ವಿಷ್ಣುಸಾರೂಪ್ಯಮಂ ಪೊಂದಿದರ್; ಕೆಲಕೆಲರ್ ಪೊಂದಿ ವಿಷ್ಣುಲೋಕಕ್ಕೆಯ್ದಿದರ್; ಕೆಲಕೆಲರ್ ಪುರುಷೋತ್ತಮನ ಸೇವೆಯೊಳ್ ನಿಂದರ್; ಕೆಲರ್ ಬಂದರ್. ರತ್ನಗ್ರೀವಂ ನಿಜಸತಿಸುತಮಂತ್ರಿಪುರೋಹಿತರ್ ಸಹಿತಂ ದೇಹಂಬೆರಸು ಸಾಯುಜ್ಯಪದವಿಗೇಱಿದಂ. ಕಣಾ! ಇಂತೆ ನೇರ್ಪಟ್ಟ ಪೆರ್ಮೆ ಈ ಬೆಟ್ಟಡೆಯುಂಗೆ ಸಲ್ಗುಮೆಂದು ನೀಲಗಿರಿಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮಂ ಮಂತ್ರಿಪಂ ಕಥಿಸಿದಂ.

ರಮಣೀಮಣಿ! ರಾಘವಾವರಜಂ ಇನಿತೊಂದು ಪೆರ್ಮೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಂದು ಪೆರ್ಮೆ ದಿಮ್ಮಿತೆಂದು ಕೌತುಕಂಗೊಂಡು ದರ್ಶನಸ್ತುತಿಗೆಯ್ದು ತುರಂಗದ ಬೆಂಬಲದ ಸೇನೆಯ ಕಾಪಿನೊಳ್ ಪೋಗುತುಮಿರ್ದಂ.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್ ನೀಲಾಚಲದರ್ಶನಮೆಂಬ ದಶಮಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ಏಕಾದಶಾಶ್ವಾಸಂ.

ಎನ್ನ ಸಿಂಗರದ ಸಿರಿಯೆ! ಆ ಅಂದಿನ ರಗಳೆಯ ಬಣ್ಣನೆಯ ದಿನಂಗಳ್ ಪಿಂಚಿದುವು. ಆಗಳುಂ ತನ್ನೊಡಲುರಿಯೊಂದು ಬೇವಿನಸುಕಱಯಿಂದೆಡೆವಿಡದೆ ಪುಯ್ಯಲ್ಗುವ ಕಡಲೀಗಳ್ ಬೇಸಱನೆನಸುಂ ಸೈರಣೆಗೊಂಡುವು. ಪ್ರಸವಿಸಲಾದ ಪೆಣ್ಗಳ ಜವ್ವನದ ಬಿಗುರ್ಪಿೞಿದು ತಿಳಿನಂತೆ ತೊಱೆವೆಂಡಿಗುರ್ಕಿರ್ನುಬ್ಬುರಮುಡಂಗಿ ತಿಳಿದುವು. ತಾನುಮುಣದ ಪೆಱವಗರ್ಮೀಯದ ನೆಲಕಲನ ಮಱೆಯ ಮುಚ್ಚಿನ ಭಂಡಾರದೊಳಗಣೊಂದು ಪೊನ್ಗೞಿಂ ಪುರುಳ್ ಕುಂದುವಂತಿರೆ ಕೊಳಂಗಳ ಜಳಂ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೊಳಗೊಳಗಿಂದುವು. ಬೈಗಿನ ಮುತ್ತ ಪ್ರೊೞ್ತಿನ ಚೆಂಬಿಸಿಲ ಪೞುರ್ಗೆಯ ಬೆಳಗಿನೊಂದಿರವಿಂ ತಾವರೆಯಿರ್ದುವು. ಸಾವರ್ಗೆ ನೋಪವರ ಜಾಳಿಗೆವೆತ್ತೆನ್ನಂ ಕವರ್ದೊಂದು ಬಗೆಯೊಳಾರಯ್ವ ನೆಂಟರ್ಗೆ ದೊರೆವಂತ ಬಂಡುಣಿಗಳ್ ನೀರ್ವೂಗಳಂ ಸೇವಿಸುತಿರ್ದುವು. ನೀರುಣದೆ ಮುಗಿಲ್ಗಳ್ ಬೆಳತುರ್ ಜೆಂಡಾದುವು. ಪೞಿನೇಸರ್ಕಳ ಕೈಗಳ್ ನಿಡಿದಾದುವು. ಬಾಂಬೊಲಂ ಬಿತ್ತಿದಱಿಗಲೆಯಿಂ ಸೊಗಯಿಸಿದತ್ತು. ಭೂರಮೆ ಕಱಂಗಿ ಬೆಳೆದಾರವೆಸೆಂಬ ಕಾಂಗಿನ ಸೀರೆಯನುಟ್ಟು ನಸುನಸುವ ಕೆಯ್ಯೊಲವೆಂಬ ಮಿಸುಸಿಗಟ್ಟಿನ ಪೊಂಗುಪ್ಪಸನುಂ ತೊಟ್ಟು ಕಣ್ಗೆಡ್ಡವಾದಳ್.

ಇಂತು ಪಱುಂಚಿ ಬಂದ ಶರತ್ಕಾಲದೊಳ್ ರಾಘವನ ಜನ್ನದ ಬಣ್ಣಗುದುರೆ ತಿಂಕಳ್ಗೆ ಮೊಗಮಿಕ್ಕಿ ನಡೆಯುತುಮಿರ್ಪುದುಮಿತ್ತಲಾವೇಳೆಯೊಳ್ ಚಕ್ರಾಂಕಪುರದ ರಾಯಗುರ್ವರಂ ಪ್ರಜೆಗಳೊಂದು ದೂಱಿಂಗೆ ತನ್ನೊಂದು ಜಿನಪಕ್ಕೆ ಮೇಲಾಳ್ತನದ ಸಡಗರದಿಂ ಬೇಂಟೆಗೆಂದು ಪಡುವಂ ಪೊಗುತಂದಂ. ಆಗಳ್ ದಿಕ್ಕರಿಗಳ್ಗೆ ಗಿರಿಗಳ್ಗೆ ದೊರೆವರ್ಪ ಕವೇರ್ಡರ್ ಎಕ್ಕಡವಾವುಗೆಯ ತೊಪಲುಡೆಯ ತುಪ್ಪುಲಿಂಗಿಯ ಸೊಪ್ಪಿನ ಟೊಪ್ಪಿಗೆಯ ಸಿಂಗರದಿಂ ಕವಣೆಯ ಮಿಂಟೆಯ ಪೆಂಟೆಯ ಅಂಟುವಲೆಯ ತಡಿಕೆವಲೆಯ ಬೀಸುಂಬಲೆಯ ಪಾಸುಂಬಲೆಯ ಕಣ್ಣಿವಲೆಯ ಬೆಳ್ಳಾರಬಲೆಯ ಗುದಿಯ ಸಬಳದ ಕವಲ್ಗೋಲ ಅಡಿಕಿಲ್ಗಡೆಯ ನೇಣ ಕಡಿಗತ್ತಿಯ ಬಿಲ್ಲಂಬುಗಳ ಬಲ್ಪೊಱೆವೆತ್ತು ಪೀಲಿಯುಡೆಯ ಜಂತದೋಲೆಯ ಪುಲಿಯುಗುರ ಬಾ

ಪುಲಿಯ ಗುಂಜೆಯೊಕ್ಕಸರದ ಎಲ್ವಿನ ಬಳೆಯ ಸಾದಿನ ಬೊಟ್ಟಿನ ತಮ್ಮ ಪು
ಳಿಂದಿಯರ್ವೆರಸು ಜಾಯಿಲಂಗಳಂ ಕೂಡಿ ನಡೆತಂದು ನೆರೆದರ್. ಅಂತು
ಬಂದಬೇಡರ್ ಕಾಡಂ ಮುತ್ತಿಯುಂ, ಮಿಗದಿಕ್ಕೆಯಂ ಹೊಂಚಿಯುಂ, ಕೊ
ಣಕುವ ಸಬುದಮನಾರಯ್ದುಂ, ಕರ್ಪನಗುಱ್ಬಿದ್ದುಂ, ಬಲೆಗಳನೊಡ್ಡಿಯುಂ,
ಕುತ್ತುಱಂ ಸೋವಿಯುಮಿಡಿಕಿಱಿಯೊಳ್ ನುಸುಳ್ದುಂ, ಸರುವ್ರೊಳ್ ಹುದುಗಿ
ಯುಂ, ನೀರ್ದಾಣದೊಳ್ ಕತ್ತರಿಗಂಡಿಯನೆತ್ತಿಯುಂ, ಮರನನಡರ್ದು
ಮುಬ್ಬುರದೆ ಬೊಬ್ಬಿಱಿದಱುಚಿ ಬೇಂಟೆಯಾಡುತಿರೆ; ನಟ್ಟ ಕೊಡಂಕೆಯ
ಮೊಲನ, ಅಳ್ಕಿಯೊತ್ತುವ ಮರೆಯ, ಡಗೆವೊಯ್ದಿರಲೆಯ, ಪಕ್ಕೆಗೆಟ್ಟ ನ
ರಿಯ, ಜವಱಿದ ಕಡವೆಯ, ಕೆರಳ್ದೆಕ್ಕಲನ, ಕೊಕ್ಕರಿಸಿದ ಕಕ್ಕಡವಂದಿ
ಯ, ಕಣ್ದೊಳಸಿನ ಕರಡಿಯ, ಮುಕ್ಕಱಿಕ್ಕುವ ಕಾಟ್ಕೋಣನ, ಕೋಡಿ
ಡುವಾನೆಯ, ಗರ್ಜಿಸುವ ಸಿಂಗದ, ಮೊರೆವ ಬಲ್ಪುಲಿಯ ಗಜಬಜದ ಸಂ
ಚಾರಂಬಲ್ಸಿರಿದಾಯ್ತು.

ಆಗಳ್— ಇದೆ ಕಿಱುಬನನಿಸು! ಇದೆ ಕಾಟ್ಕಱಿಯನಿಡು! ಇದೆ
ಬಗ್ಗನನಿಕ್ಕು! ಮೋಣಿದೆ ಚಿತ್ತಗನಂ ತುಡು! ಇದೆ ಕಲ್ಲಾನೆಯಂ ಕು
ತ್ತು! ಇದೆ ಪೆರ್ವುಲಿಯಂ ಕುತ್ತು! ಎಂದೆಬ್ಬಿಱಿಸುತುಂ ಮುಟ್ಟಿವರು
ತುಂ, ಮೇಣೊರ್ವರ್ ಸೊಪ್ಪುಳಾಗದಂತು ಸನ್ನೆವೇಂಟೆಗೆಯ್ಯುತುಮಳವಿ
ಗೆಟ್ಟ ಕೂರ್ಮೃಗಂಗಳಂ ಸಂಹರಿಸಿದರ್. ನೊರೆಯಿಡಿದರೆಗರ್ಚಿದ ಪುಲ್ಲ
ಪುಲ್ಲೆ, ಮುಱಿಗೋಣ ಮಱಿಯ ಮರೆ, ಕಱ್ಗಿದ ಮೊಗದ ಪೊಡೆಯೊ
ಡೆದುಡು, ಮತ್ತಂ ಕೋಡುಡಿದಾನೆ, ನಟ್ಕಾಲಿಯ ಮೊಲಂ, ತಲೆ ಕಡಿ
ವೋದ ಪೆರ್ಬುಲಿ, ಪಲ್ಲುಡಿದ ಪಂದಿ, ಕರುಳೊಕ್ಕ ಕತ್ತೆ ಬೇಡರ ಬಗೆಗೆ
ಬಂದುಂ ಬಾರದಾಯ್ತು.

ಇಂತು ವನದೊಳ್ ಮೃಗಕುಲಂ ನಿರ್ನಾಮಮಾಗಲೊಡಂ, ಸಂತಸ
ಮಾಗೆ ಬೇಡರ್ ಸವಿಯಡಗಂ ಬಸೆಯುಂ ನೆತ್ತರಂ ತೊವಲಂ ಕೋಡಂ ಜಂತ
ಮುಂ ಮತ್ತಂ ಚವುರಿಯಂ ಪೊತ್ತು ನಗರಿಗೆ ಮರಲ್ದುವರ್ಪಾನಡುವಟ್ಟೆ
ಯೊಳ್ ಚಂಚಲಿಸುವ ಮಿಂಚಿನಂತಿರೆ ಮುಂಚಿನರ್ಪ ಮಿಂಚುವ ಪಂಚವ
ರ್ಣದ ಕುದುರೆಯಂ ಕಂಡು-- ಎಲೆ ಅಣ್ಣ! ಎಲೆ ತಮ್ಮ! ಏ ಮಾರ ನಿಗ
ಳದೊಂದು ಬಣ್ಣಗುದುರೆ! ಎಮ್ಮೀಜಾಯಿಲಂಗೆ ದೊರೆವಕುರ್ಗಂ! ಕೊಂಕ

ದ ಬಾಲಂ, ನಿಮಿರ್ದ ಕೊಡಂಕೆ, ಡಗೆವೊಯ್ವೆಳ್ಳೆ, ಗುಜ್ಜುಗಾಲ್, ನಿಟ್ಟೊಡಲ್, ಕಟ್ಟಾಯದ ಮೆಯ್ಸಿರಿ. ಆಃ! ಕೀೞಿಂ ಪಲ್ಲಣಮುಮೇನಾಯ್ತು. ಓ! ಸೊರ್ಕಿದ ದುಱುದುಂಬಿಗುದುರೆ! ಇಂತುಂ ಸಿಂಗರಮೇಂ ನೋೞ್ಪಿಂ ನೋೞ್ಪಿಮೆಂದು, ಮುಟ್ಟಿಮೆಂದು ಪಿಡಿವು ತಮ್ಮೊಡೆಯಂಗೆ ವಾಹನಮಕ್ಕುಮೆಂದು ದಮನಂಗುಯ್ದೊಪ್ಪಿಸಿದರ್.

ಆಗಳ್ ತನಗೆ ದೊರೆವಡೆದೊಂದು ಜವ್ವನದ ಪೊಸಕುದುರೆಯುಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿಯಲ್ಕಱಿಂ ಪೊಂಪುೞಿವೋಗಿ, ಬಾಳದ ಬಿರುದಿನ ಪಾಡಿನೊಕ್ಕಣೆಯ ಓಲೆಯಂ ಕೈಯೊಳ್ ಕೊಂಡಿಂತು ವಾಚಿಸಿದಂ:— "ಕಡಲೆ ಕಡೆಯಾದೀ ಪೊಡವಿಯಂ ತನ್ನೊಂದು ಬೆಳ್ಗೊಡೆಯ ನೆೞಲೊಳಿರಿಸಿ ಮೂವರ್ಲೆನ ಪಗೆರಾಯರ ಬಿಂಕಮನುರ್ದಿ ತಿರ್ದಿ ಸಮಕಟ್ಟಿ ಬಿರುದರ ಗಂಡಂ ಕೈದುವೊತ್ತರ ದೇವಂ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಮಂ ಅಯೋಧ್ಯೆಯೊಳರಸುಗೆಯುತ್ತುಮಿರ್ದಪಂ. ತನಗೆ ಕೂಟಿರತ್ತಣಿಂ ಬಲ್ಪೊಱೆಯಾಗೆ ಬಣ್ಣವಿೞಿದು ಸೊಬಗೞಿದು ಸುಱುಂಟಿ ಮುಱುಂಟಿ ಮೆಯ್ಯುಗ್ಗಿಂದಿದೀಭೂರಮೆಯಂ ಪೊರೆವೊಂದು ದೂಸಱಿಂ ರಾವಣಾದ್ಯರಂ ಕೊಂದೊಂದು ಕೊಲೆಯ ಶಾಂತಿಗೆಂದು ಕುಂದಗ ಜನ್ನಮಂ ಕೈಕೊಂಡು ದೀಕ್ಷೆಯೊಳಿರ್ಕುಂ. ಇಂತಿದಾತನಯೆ ಜನ್ನಗುದುರೆ; ತನ್ನಣುಗದಮ್ಮನ ಶತ್ರುಘ್ನನ ಮೊನೆಗಾಱನ ಬೀರಸಿರಿಯ ಗಂಡನ ಕಾಪುಂಟು. ಅಂತದಱಿನಾರಾನುಮೆತ್ತಾನುಂ ಮಿಡುಕುಳ್ಳ ಪೆಂಪಿನ ಕೊರ್ವಿನ ಜವ್ವನದ ಗಂಡುಗಲಿತನವ ರಾಯರಿರೆ ಹಯಮಂ ಕಟ್ಟಿಕಾದುವುದು. ಕೆಯ್ದುಗೆಯ್ದು ಸೋಲ್ತರ್ ಶತ್ರುಹನಂ ಕಂಡು ಮಱೆವೊಕ್ಕು ಕಪ್ಪಮನಿತ್ತು ಸಂತಂ ಬೞಿಸಂದು ಬಾೞ್ವುದು. ಶ್ರೀರಾಮನಾಣೆ!"

ಕಾಮಕಲ್ಪವಲ್ಲರೀ! ಇಂತು ದಮನಂ ಪರಿವಿಡಿಯಿನೋಲೆಯನೋದಿದನಪ್ಪುದುಂ; ಕೈಪೆಯನುಂಡಂತುಂ, ಕಲ್ಲೆಡವಿದಂತುಂ, ಮುಳ್ ಬೆಟ್ಟಿದಂತುಂ, ತೇಟ್ ಇಱಿದಂತುಂ, ಕಲಂಕುವಗೆಯೊಳ್, ಏಱುಗೊಂಡೆಕ್ಕಲನ ದಾಂಟುಗೊಟ್ಟ ಪಾವಿನ ಪೆಸವಗೆಯೊಂದು ಮಸಕದಿಂ ಕಿಡಿಕಿಡಿವೋಗಿ ಕುಡಿವರಿವ ಮೀಸೆಯುಂ ತಿರ್ದುತೆ— ಆಃ! ಶ್ರೀರಾಮಂ ಗಡ! ಬಂಚೆ ಬೆಳ್ಗೊಡೆಯೊಳಾಳ್ವ ರಾಯಂ ಗಡ! ರಾವಣಾದ್ಯರಂ ಕೊಂದಂ ಗಡ! ಶಾಂ

ತಿ ಗಡ! ಜನ್ನಗುದುರೆ ಗಡ! ಬೇಳ್ವಂ ಗಡ! ತಮ್ಮಂ ಶತ್ರುಘ್ನಂ ಗಡ! ಕಾಪು ಗಡ! ಮಿಡುಕುಳ್ಳ ಬೀರರ್ ಕಾವಲಕ್ಕಂ ಗಡ! ಕಾಣ್ಕೆ ಗಡ! ಪೂಣ್ಕೆ ಗಡ! ತನ್ನಾಣೆ ಗಡ! ಜಗಕೆ ರಾಮನೊರ್ವನೆ ಚಲದಂಕಂ; ಶತ್ರುಘ್ನನೊರ್ವನೆ ಬೀರಂ; ಮಿಕ್ಕ ರಾಯಗುವರರ್ ಪಂದೆಗಳೇನಾಗರೆ! ಏತಱೊಂದು ಪ್ರೌಢಱದ ಮಾತಿನೊಂದು ಸಿಱಿಗೆಯೊ! ಲೋಗರೊಳ್ ಬಲ್ಲರ್ ತಮ್ಮಾಳ್ತನದ ಪೆರ್ಕಳಿಕೆಯುಂ ಗಳಪುವರೆ? ಲೋಗರ ಕಣ್ಣೆಂಜಲ್ ತಾಗವಂತು ಬೆರ್ಚನಿಟ್ಟು ಪಕ್ಕಿಗಳಂ ಬೆದರ್ಚಲೊಡರ್ಚಿದ ತೋಂಟಿಗನೊಂದಾಯತಿಯುಂ ಕಂಡನಕ್ಕುಂ ರಾಮಂ. ಅಕ್ಕೆ, ತಪ್ಪೇಂ. ಇಂತೊಂದು ಪೂಣ್ಕೆ ಎಮ್ಮನ್ನರ್ಗೆ ದಳ್ಳಿಸುವ ಬಲ್ಗಿಚ್ಚಿನೊಳೆಱೆದ ಪೊಸ ನೆಯ್ಗ ಪಾಸಟಿವಾರದೇಂ ಪೋಕುಂ. ಅದುಕಾರಣಂ ತಾಂ ತನಗೆ ದೊರೆಕೊಂಡ ಕುದುರೆಯುಂ ಕಟ್ಟಿ ಕೈವಿಡಿದ ನಲ್ಲಳ್ಗೆ ಸಂತಸವೆಕ್ಕಸಂಗಳ ನವಿರ್ ಮೂಡುವಂತುಂ, ಪೆತ್ತೋವಿದಬ್ಬೆಗೆ ಪೆತ್ತೊಡಲ ಎತ್ತಿದ ತೋಳ್ಗಳ ಕಟ್ಟುಬ್ಬಸದಾಯಸಂ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ಬಾರದಂತುಂ, ಅಂದಂದಿಂಗಂ ಬಳೆಯಿಸಿ ನಡೆನುಡಿವೇೞ್ದು ಪೊರೆದಯ್ಯನ ಕೂರ್ಮೆ ಪೆರ್ಮೆವಡೆವಂತುಂ, ಬೀರದ ಗಂಡುಗಲಿಗಳಪ್ಪ ಗೆಳೆಯು ರಾಯಗುವರರ್ ತಲೆದೂಗುವಂತುಂ, ನೇಹದ ನಂಟರೊಳನಂಟು ಗಂಟುಗೊಳ್ವಂತುಂ, ಬಿಡುಗಣ್ಣರ್ಗೆ ಕಣ್ಣಹಬ್ಬಮಪ್ಪಂತುಮೆತ್ತಿವಂದ ಪಗೆಯುಂ ಬಾರಿಸುವೆಂ. ಮೇಣೆನ್ನ ಗಂಡುಗಲಿತನದ ಚಲಮಂ ತೋಱಿಸುವೆಂ, ಎಂದು ತಱಿಸಂದು ಶ್ರೀರಾಘವನ ಕುದುರೆಯುಂ ಬಂದಿವಿಡಿದು ಬೇಡನಡೆಯ ಕಾಪಿನೊಳ್ ತನ್ನ ಪೊೞಲ್ಗಟ್ಟಿದಂ.

ನಸೆಗಾರ್ತಿ! ಇಂತು ದಮನಂ ಹಯಮಂ ಸೆಱೆವಿಡಿದು ನಿಜಪುರಕೆ ಕಳಿಪಲೊಡಪಿತ್ತಲ್ ಹಯದ ಬೆಂಬಲದ ಕಾಪಿನಾಳ್ಗಳ್ ತತ್ತಱದಿನೊತ್ತರಿಸಿ ಪತ್ತೆಸಾರ್ದು ರಾಯಗುವರನಂ ಸುತ್ತಂ ಮುತ್ತಿ, ಮೈಗಲಿಯುಂ— ಎಲೆಲೆ ಪಗಲ್ಗಳ್ಳ! ಏತಱೊಂದು ಗೆಯ್ತಂ. ತಾಂ ತಾಂ ಬಟ್ಟೆವಿಡಿದೈದಿ ಪೋಪ ಕುದುರೆಯನಿಂ ನೀಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡುಯ್ವ ಬಲ್ಪೇವುದೊ! ಆರೊಂದು ಹಯಮೆಂಬುದನಾರೈದು ಪೋಗಬೆ ಪತ್ತುಗೊಳ್ವ ನೀಂ ಕಾಲುರಿಚನಕ್ಕುಂ, ಸಾಜಂ. ನಿಲ್ ನಿಲ್! ಮಾಣ್ ಮಾಣ್! ಶ್ರೀರಾಮನ ಜನ್ನದೊಂದು ಸಿಂಗರದ ಕುದುರೆ ಕಣಾ! ದೇವರ್ ಮುನಿವೆಡೆಯೊಳ್ ಕಳ್ವ

ಕೊಳ್ವ ನಿನ್ನೀಬಲ್ಮೆ ಪೊಳ್ಳಕ್ಕುಂ. ನಿನ್ನ ಡಗು ಪರ್ದಿಂಗೆ ಬಿರ್ದಕ್ಕುಂ. ಮೇಣ್ ನಿನತ್ತಸುವಿನುಸಿರ್ ಜವಪುರದ ಪ್ರಱಿಗಳ್ಗೆ ಸುಯ್ಯಲ್ಲಾಡುವ ಜೀವದ ಗಾಳಿಯಕ್ಕುಂ. ಮೇಣೀನಿನ್ನ ಪಾಱೊಡಲ ನೆತ್ತರ್ ಪಿರಿತಿನಿವಡೆಗೆ ಪಗಲ ಬೋನದೊಂದು ಕಟ್ಟಕ್ಕುಂ. ನಿನ್ನಟ್ಟೆಯೆಲ್ವು ಕುಟ್ಟೆವ್ರಱಿಗಳ್ಗೆ ಕಟ್ಟೆಚ್ಚಿನ ಹೋಳಿಗೆಯಕ್ಕುಂ. ನಿನ್ನೀರುಂಡಂ ಮರುಳ್ಪಡೆವೆರಸು ಮಂಡಳಿಸಿ ಸೆಂಡನಾಡುವ ಮಾಕಾಳಿಯ ಕೈಗಂದುಗವಕ್ಕುಂ. ನೂಱುಱಿನೇಂ; ನಿನ್ನ ನಾಡು ಬಕ್ಕಂಬಯಲಕ್ಕುಂ. ಅಂತದಱಿಂ ಬಗೆಗೇಡಿಂ ತಕ್ಕಱಿದು ನಿರ್ನೆರಂ ನೀಂ ಬನ್ನದೊಳಾಗದೆ ಬೇಗಂ ಹಯಮಂ ಬಿಟ್ಟು ನೆಟ್ಟನೆಮ್ಮಂ ಶರಣ್ಬೊಕ್ಕು ಸೊಗಂಬಾಳ್ವುದೆಂದರ್. ಆನುಡಿಗೆನಸುಂ ನಕ್ಕು ಮತ್ತಂ ಕಿಸುಗಣ್ಚಿ ದಮನನಂ ಕೈಯ ಕೂರ್ವಾಳ ತೆಳ್ಮೊನೆಯುಂ ನೋಂಕಿ– ಈ ಸೂಜಿಗೆ ನಿಮ್ಮಂ ತಳೆಗಾವೆಂ, ಮುಂತಿಂತು ಬಾಯ್ಗೆ ಬಂದಂತೆ ಜಪುಚಕೆ ಕುಡಿನಾಲಗೆಯಂ ಸೌಳನೆ ಸೀಳ್ವೆಂ, ನಿಕ್ಕುವಂ. ಆನೆ ಬಲ್ಪಳ್ಳಂ ಕುದುರೆಯುಂ ಕಟ್ಟಿದೆಂ. ಕಾದುವ್ರೊಂದು ಬೆಸನವೆಮಗಕ್ಕುಂ. ಆ ಸೊರ್ಕಿನ ರಾಮಂ ನಿಮ್ಮ ದೇವನಾಪನೇವಂ? ಈಗಳೆ ನಿಮ್ಮಾಳ್ದನಂ ತಟ್ಟಿ ರಣಕಟ್ಟೆಂ; ಇದೆ ಎನ್ನೊಂದು ತೋಳ್ಬಲಮಂ ಮೆಱೆವೆಂ. ಕುಮರೆಯೊಂದು ದೂಸಱಿಂ ಮೊನೆಯೊಳಿನ್ನೀಮೊನೆಯ ಬಾಳ್ಗೆ ತಲೆಯಂ ಮಾಱುಗುಡದಿರಿಂ. ಪೋ! ಪೋಗಿರೆ! ಎಂದು ಕಾಪಿನಾಳ್ಗಳಂ ಗವಱಿ ಗರ್ಜಿಸಿದಂ.

ಇಂತಪ್ಪ ದುಮನುಚರರ್ ಪೇಳಿಗೆಯ ಪಾವಿನೊಂದು ಮಾತ್ಕೆಯಿಂ ತಡೆಗಟ್ಟುವಟ್ಟರಾಗಿ ಮರಳ್ದು ತಮ್ಮೊಡೆಯನಪ್ಪ ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯಂಗಿಂತಿವಂ ಬಿತ್ತರಿಸಿದರ್.

ಮುದ್ದಣಂ– ದೇವೀ!

ಮನೋರಮೆ:– ಆವ ದೇವಿ! ಶ್ರೀದೇವಿ! ಏಂ ಭೂದೇವಿ!

ಮು:– ನಿನ್ನನೆ ದೇವಿಯೆಂದು ಕರೆದೆಂ.

ಮ:–ಬಲ್ಗತೆಯಂ ಬಿತ್ತರಿಪ್ಪೊಂದುಬ್ಬೆಮೆಯೊಳೇನೆನ್ನಂ ತೊಱು ಮಾಡಿ ದೇವಿಗೆತ್ತು ಕರೆದಯ್?

ಮು:– ಏಂ ಕಾಣೆನೆ? ಸೋಯುಂವಪ್ಪಿದೆನೆ?

ಮ:– ಮೇಣಾವ ದೇವಿಯೊಂ?

ಮು:– ರತಿದೇವಿ.

ಮ:– ಅಂತಪ್ಪೊಡೆ ನೀಂ ಕಾಮದೇವಂ.

ಮು – ಅಕ್ಕೆ ದೇವಿಯೊಂದು ಪಸಾದಂ.

ಮ:– ಎಲೆ ಮದನಮೋಹನರಾಜ! ಅಂತಿರ್ಪೊಡೆ ನೀಂ ಪೇೞ್ದು ರತಿಯನೆ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಪೊಗೞ್, ನೋೞ್ಪೆಂ.

ಮು:– ಓ! ಏತಱ ಮಾತೊ! ಎನ್ನಳವೆ?

ಮ:– ಆಃ! ರತಿಯಂ ಬಣ್ಣಿಸಲ್ಕೆ ಸಲ್ಲದ ನೀನೇತಱ ಕಾಮದೇವಂ.

ಮು:– ಅಂತಪ್ಪೊಡೆ ಸಲ್ವೆಂ ಸಲ್ವೆಂ. ಕಾಮದೇವನೆಂಬೊಂದು ಬಿರುದಂ ಪಡೆದುಮಾಱನೆ? ತೆಗೞ್ವರಿರ್ಕೆ. ಇದೆ ಇದೆ ತೊಡಂಗಿದೆಂ— ಅಸಿದೊಡಲ ಪೂಗಣ್ಣ ಪೆಣ್; ಸಸಿಮೊಗದ ಕಿಸುವಾಯ ಪುಸಿನಡುವಿನರಸಿ; ಮಿಡಿಮೊಲೆಯ ಪಿಡಿನಡೆಯ ಬಿಡುಜಡೆಯ ನೀಱೆ, ಬೆಟ್ಟು—

ಮ:– (ಅರೆನೋಟದಿಂ) ಆಃ! ಕಬ್ಬಿಗರ್ಗೆ ನೀಂ ಕಲ್ಲಾಯ್ತನಕ್ಕಂ. ಎಂದುಂ ಕಾಣದರೊಂದು ಪಾಂಗಿನಿಂ ಪೇೞ್ದು ಪ್ರೋಚ್ಚಿದ ನಿನ್ನೀ ಬಣ್ಣನೆಯ ನುಡಿಗೇನೆಂಬೆನೊ! ಬಡಲಸಿದೇಂ? ಮೊಗದೊಳೇತಱ ಸಸಿ, ಕಣ್ಣೊಳೇತಱ ಪೂ, ನಡುವಿನೊಳೇಂ ಪುಸಿ! ಎಂದು ಬಾಯುಂ ಕಿಸಿದಳ್. ಜಡೆಯುಂ ಬಿದಿರ್ಚಲ್ಕೇಂ ದೆವ್ವಮಾಳ್ದುದೆ. ಪೋ, ನೀಂ ಕಾಮನಲ್ತು, ಭೀಮಂ.

ಮುದ್ದ– (ಕಿಱುನಗೆಯಿಂ) ಎನ್ನ ಕುಲದೇವಿ! ಇನಿತೊಂದು ಮುನಿಸೇಂ. ಎನ್ನ ನಗೆಯಿನಿಂತಾಯ್ತಕ್ಕುಂ. ಸೈರಿಸು! ಸೈರಿಸು! ನುಡಿನಿಱಿಗೆಯುಂ ಬೆಡಂಕಿ ಪಾರದಂತುಂ, ಇರ್ದಂತೆ ಬಣ್ಣಿಪ್ಪೊಂದು ಜಾಣ್ಮೆ ದೊರೆಕೊಳ್ವಂತುಂ, ಬಾಸೆವೆಣ್ಣೊಂದೊಲ್ಮೆದಾಳ್ದ ವಾಕ್ಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದು ನಿನ್ನಂ ಎನ್ನ ಜನ್ನದಾರದಾಣೆ! ರತಿಯಿಂ ನೂರ್ಮಡಿ ಮಿಗಿಲೆನಿಸಿ ಬಣ್ಣಿಪೆಂ.

ಸುವ್ವಿ! ಸುವ್ವಿ! ನಾಲ್ಮೊಗನಗ್ಗಿಟ್ಟಿಕೆಯೊಳೊಗೆದ ಬಳ್ನಗೆಯ ಮುದ್ದುಗುವರಿ! ಸುವ್ವಿ! ಸುವ್ವಿ! ಬೀಣೆ ಹೊತ್ತಗೆಗಳಂ ಪೊತ್ತ ಕೈ

ಯ ಚೆಲ್ವೆ! ಸುವ್ವಿ! ಸುವ್ವಿ! ಬಾಣಿ. ಎನ್ನೀಮಡದಿರನ್ನೆಯುಂ ರತಿಗೆಣೆಯೆಂದು ಪೊಗಳ್ದಿ ಪಾಡುವ್ರೊಂದು ಜಾಣ್ಮೆಯ ಪೆರ್ಮೆರ್ಗೆಯ ನುಡಿಬಿನ್ನಣಮನೆನಗೆ ಕರುಣಿಸಾ! ನಿನಗೆಱಗುವೆಂ. ಸುವ್ವಿ! ಸುವ್ವಿ! ಆ! ಆ! ಆ! ಆ! ಆ!!!

ಮ:— ಸೀಂಗೆಯ್ದ ಸರಸತಿಯ ಪೊಗೞ್ಕೆಯ ತುತ್ತತುದಿಯ "ಆ! ಆ!! " ಏಂ?

ಮು:— ಅಂತದು ಪಾಡಿನ ಜೋಡಿನ ದಾಟಿಯ್ಕೈಸೆ.

ಮ:— ಆಯ್ತಾಯ್ತು ಚೆಲ್ವು. ಏಂ ನಿನ್ನಂ ಸರಸತಿಯೊಲ್ದಳ್?

ಮು:— ಎಂತೆಂತೊ ಪಾಡಿ ಬೇಡಿ ಒಲ್ಮೆವಡೆದೆಂ. ಈಗಳೆನಸುಂ ತಡಂಬಡದೆ ಬಣ್ಣಿಸಿ ನಿನತೊಂದೊಲ್ಮೆವಡೆದಪೆಂ. ಕೇಳ್! ಮಾಕಾಳಿಯ ವೈವ್ರೊಗರ್ಗೆ......

ಮ:— ನಿನ್ನ ರತಿಯ ಬಣ್ಣಿಪ್ರೊಂದು ಸಂಧಿಯೊಳ್ ಮಾಕಾಳಿಯೊಳೇಂ ಕಜ್ಜಂ?

ಮು:— ಆಃ! ಎಡಗೇರ್ಡಿಯನೆ ಮಱೆತೆಂ. ಆತನಂ ಬಲಂಗೊಳದಿರ್ಪನಂ ಮೊತ್ತಮೊದಲೊಳನಿತುಂ ವಿಘ್ನಂ. ಓ ಓ! ಬರ್ಪನೆಯ ಬಿಂಕಣಿಗಿವಿಯ ಮೂಗೊಂಕುಮೂಗಿನ ಪೇರ್ಗೊಡಲ ಇಲಿದೇರ ಬೆನಕ! ಇದೆ ಮಣಿವೆಂ. ಈ ರಮಣೀಮಣಿಯಪ್ಪ ರತಿದೇವಿಯುಂ ಬಣ್ಣಿಪ್ರೊಂದು ಕವನದ ಕಜ್ಜದುಜ್ಜುಗದನಿತೊಂದು ಪೊಚ್ಚನೇಮಾತ್ಕೆಯೊಳ ಮೆಡರ್ ಬಾರದಂತು ಕಾಪ್ರದು. ಇನಿತೊಂದು ಮೇಲನೊಡಚಿರ್ದೆಯ ಪ್ಪೊಡೆ ಆಬಣ್ಣನೆಯ ಪೊಗೞ್ಕೆಯ ಪಾಡಿಂಗೊಲ್ವೆನ್ನೀಮಡದಿ ಕೂರ್ಮೆಯಿನೆನಗೆ ತಿನವಡಿಸುವಾಪಸುಗೆಯ ಚಕ್ಕುಲಿಯುಂ ಗಾರಿಗೆಯುಂ ಪುರಿಗಡಲೆಯುನವಲಂ ಕಬ್ಬಂ ತೇಂಗಾಯುಂ ನಿನಗಂ ಪಾಲಿತ್ತು ಮೊದಲೊಳರ್ಪಿಸುವೆಂ.

ಮ:— ನಿನ್ನ ಬೆನಕಂ ಬರ್ಪನೆವಾಯೊಳೆಂತುಣ್ಗುಂ.

ಮು— ಏಂ ರಮಣಿ ದೇವರುಣ್ಬರೆ! ಉಣ್ಬೊಡಂತೆಂಬೆನೆ?

ಮ:— ಮೋಣೊರ್ವನೆ ತಿನಲ್ ಬಗೆವಾ!

ಮು:— ನೀನೀವುದೇಂ ಬಿಟಂ.

ಮ:— ಎತ್ತಾನುಮಿತ್ತೊಡೇಂಗೆಯ್ವೆಯ್.

ಮು:—ಇಸ್ಸಿ! ಅನಿತ್ತು ಭಕ್ಷ್ಯಮನೊರ್ವನೆ ನುಂಗಲಾಂ– ತಾವೆ(?) ಚಕ್ಕುಲಿಗಾರಿಗೆಗಳ್ ಕಾಮದೇವಂಗೆ; ಅವಲುಂ ಪುರಿಗಡಲೆಯುಂ ಮುದ್ದಣಂಗೆ; ಕಬ್ಬು ಕಬ್ಬಿಗಂಗೆ; ತೇಂಗಾಯೆನಗೈಸೆ!

ಮ– ನೀಂ ಜಾಣಂ. ನಿನ್ನ ರತಿದೇವಿಗೇಂ ?

ಮು–ತಾನೆ ಬಲ್ದೀವ ದೇವಿಗಾವುದಱೊಳಾಸೆಯೊ ?

ಮ– ಅಂತಿರೆಯುಂ ಮನೋರಮೆಗೇಂ ?

ಮು– ಓವೊ! ರತಿಯುಂ ಬಣ್ಣಿಪ್ಪೊಂದು ಬೆಸನದೊಳ್ ಮನೋರಮೆಯುಂ ಮಱೆಮಱೆದಿಂ. ಅಕ್ಕೆ! ಕರ್ಬಿನ ಸಿಪ್ಪರುಂ ಮುಗ್ಗಿದ ಗಾರಿಗೆ ಪುಡಿಯುಂ ಮನೋರಮೆಗಿರ್ಕೆ.

ಮ– ನೀಂ ಬಲ್ಲಿಡಸುಗಾಱಂ, ಸಾಜಂ. ಇರ್ಕೆ. ನೀಂ ಮನದೊಳ್ ಮುಂಡಿಗೆಯನುಂಡಂತಾಯ್ತು. ಈಗಳಂ ಕೇಳ್ವೆಂ ರತಿಯ ಪೊಸ ಬಣ್ಣನೆಯಂ.

ಮು– ಕೇಳ್. ಆಂ ಬಣ್ಣಿಪ ರತಿಗೆ ಮಿಂದ ಮರಗೂಬಿನೊಂದು ಮೆಯ್ಯೊಸಗರ್ ?

ಮ– ಮರಗೂಬಿನೆಂದೊಡಾರ್ ?

ಮು– ದೆಸೆವಳರೊಳೊರ್ವಂ.

ಮ– ಉಂ. ಹುಂ.

ಮು– ಸಿಂಗರದ ಮಲೆನಾಡಿಗನೊಂಗು ಭಂಗಿಯ ಮೊಗಂ.

ಮ– ಮಲೆನಾಡಿಗನೆಂದೊಡಾವಂ ?

ಮು– ಮಲೆಯೊಳ್ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರ್ಪ ನಾಲ್ಗೈಯ ದೇವರ್.

ಮ– ಇಂತಪ್ಪ ದೇವರೊಲ್ಮೆನಡೆದೆ ಮಲೆನಾಡ ಪೆಣ್ಗಳ್ ಕಣ್ಗೆ ಚೆಲ್ವೆಯುರಾದರಕ್ಕುಂ.

ಮು– ಅಪ್ಪುದು. ಮತ್ತಮಾನೀಱಿಗೆ ಇರುಳ್ಗಣ್ಣಂಗೆಂತಂತೊಪ್ಪುವ ಬಟ್ಟೆ ನುಣ್ಗಣ್.

ಮ— ಇರುಳ್ಗಣ್ಣನೆಂದೊಡೆ ಆವ ಸೈಪುಳ್ಳಂ.

ಮು— ಇರುಳ್ಗಣ್ಣನೆಂದು ಚೆಂದವನಕ್ಕುಂ.

ಮ— ಆಃ ಕಾಮದೇವರ ದೇವ! ಈಗಳೀಗಳಱಿತೆಂ. ನೀಂ ಬಣ್ಣನೆಯೊಳಗಡನೆಯ ಬೊಮ್ಮಂ ನಿಕ್ಕುವಂ. ಎನ್ನೀ ಜೋಲ್ಮಡಿಯ ಪೂಸರದಾಣೆ! ನಿನಗಾವ ಭಕ್ಷ್ಯದೊಳಿಷ್ಟಂ. ಪೂರಣಗಡುಬನೀವೆನೊ? ಚಕ್ಕುಲಿಯಂ?

ಮು—ಅರೆರೆ! ಸೈತು ಬೈತಿಡು ಮಾದೇವಿಯು ಕಡೆವ್ರೋೞ್ತನೊಂದು ರೂಪಿಗೆ ಪಡಿವರಿಜಾಗೆ ಮೆಱೆವೆನ್ನ ರತಿದೇವಿಯನಡಿವಿಡಿದು ಮುಡಿವರೆಗಂ ಬಣ್ಣಿಸದ ಮುನ್ನಮಿನಿತೊಂದು ಬೇಗದಿನೊಲ್ವಾ!

ಮ— ಮುನ್ನೀರ ನೀರ ಸವಿವ್ರೊಂದು ಬಗೆಯೊಳ್ ಕೊಡನ ಕುವರನಂತಿರೆ ಬಲ್ಗಡಲನೆ ಕುಡಿವ್ರೊಡಕ್ಕುಮೆ? ಬರ್ಪನಿ ಸಾಲದೆ?

ಮು— ಅತಿಪ್ರಸಂಗಂ ಸಾಲ್ಗುಂ. ಇಂತು ವ್ಯರ್ಥಾಳಾಪದಿಂ ಪೊೞ್ತಂ ಕೞಿವೆಮ್ಮಂ ಲೋಗರ್ ಪೞಿಯರೆ? ಪೋ ಮಾಣ್, ರಾಮಕಥೆಯ ನಿನ್ನೊರೆವೆಂ, ಕೇಳ್.

ಆ ವೇಳೆಯೊಳ್ ಶ್ರೀರಾಮನ ಕುದುರೆ ಬಲ್ಪಿನ ಪಗೆರಾಯುಗುವರನೊಳ್ ಬಂದಿವಟ್ಟುದೆಂದು ಚರರೆಂದ ನಿಟ್ಟುರದ ಕಕ್ಕಸದ ನುಡಿ ತನ್ನ ಕಿವಿವ್ರೊಳಗಂ ಪುಗುತರ್ಪ ಮುನ್ನಮೆ ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯನೆಕ್ಕೆಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕುವರ್ಪ ತೆಕ್ಕದೆಕ್ಕತುಳಗ ರೋಸದಿನಾಡಿ ಕುಣಿವ ಕುಡಿಮೀಸೆಯಂ ಪುರಿಗೆಯ್ದು ಬೆಮರಿಡುವ ಕೆಕ್ಕೆಯಂ ಸಮಱಿ ಕೆತ್ತುವ ಮುಯ್ಪನೊತ್ತಿ ಬಿಲ್ಗೊಪ್ಪನೇಱಿಸಿ ತಿರುವಾಯ್ಗೆ ಕಣೆಯಂ ಪೂಡಿ ತೇರನೇಱಿ ನಾಲ್ವಗೆಯ ಪಡೆವೆರಸು ಕುದುರೆಗಳ್ಳನಾವನಾವಂ ತೋಱು ತೋಱೆಂದು ಪಗೆಯೊಳೆತ್ತಿ ನಡೆದಂ.

ಇತ್ತಲ್ ದಮನಂ ಪ್ರೊಣರ್ಕೆಗೆಂದು ಬರ್ಪರಿಸೇನೆಯಂ ಕಂಡು ತನ್ನ ಮೊಗ್ಗಾವಲ ಕಿಱುವಡೆಗೆ ಕೈವೀಸಿ ಚೂಣಿಯೊಳ್ ನಿಂದು ತಾಗಿದಂ. ಆವ್ರೊೞ್ತಿಂಗೆ ಮಾಱಾಂತರಿರಾಯುಗುವರನಂ ತೂಳ್ದು ಬಾರಿಸುವ ಪರ್ಪರಿಕೆಯ ಸೂರುಳೊಂದು ಬಲ್ಲಾಳ್ತನದ ಗಂಡಗರ್ವದಿಂ ತೇರಂ ಸೂಂಕು

ತುಂ ಕಾರ ಕರ್ಮುಗಿಲೊತ್ತೆನಲ್ಕೆಡ್ತಮೆಸೆನ ಪೇರಾನೆಗಳ ಘಟೆಯುಂ ನೊಳ್ಗಿಸುತುಂ, ಪೇರುರ್ಬಿನ ಕಡಲ ನಡುವಿನೊಳಡಿಗಡಿಗೆ ಗುಡಿಗಟ್ಟಿ ಮಡಿಮಡಿವ ನಿಡುದೆರೆಯ ಲೀಲೆಗೆ ಪಡಿವರ್ಪೊಂದು ಗತಿಯ ಕುದುರೆಗಳ ತಟ್ಟನಣೆದೊತ್ತುತುಂ, ಮಾರಿಯ ಮಸಣಿಯ ಚೂಳಿಯಂ ಪಿಡಿದು ಜಡಿವ ಜವಹುರವುಂ ತಗುಳ್ಚಿ ತಾವೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕುವ ಬೋಟೆಯರ್ಗೆ ಗುರ್ವನಗುರ್ವಿಸುವ ಸೆಱಗಂ ಬೆಱಗಂ ಪಾರದ ಬಲ್ಗೈಬಂಟರ ಪೆರ್ವಡೆಯುಂ ಜರ್ವಿಕೆತ್ತಿಸುತುಂ, ತಾಂ ನಾಯಕನಾಗೆ ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯಂ ಮಾರ್ಮಲೆದು ದಮನನಂ ತಡೆದೊಡ್ಡಿ ನಿಲ್ತಂ. ಇಂತುಱುಬಿ ಬಂದುಂ ನಿಂದುಂ ಮುಂದುಂ ಪಿಂದುಂ ಸಂಘಿಸಿವ ಬಂದಿಗಾಱರ ಗೊಂಣವುಂ ನಂದಿಪೊಂದು ಕುಂದದ ಗರಗರಿಕೆಯ ಕೈದುಗಾಱತನವ ಬಲ್ಮೆಯೊಳ್ ಮಾಱೊಡ್ಡಿ ಮೊನೆಗಾಂತ ದಮನನನಿದಿರ್ಚಿ ಕೋಲ ಸರಿಯುಂ ಕಱೆಯುತೆ ಕರೆಯುತೆ ಎಲೆ ಪಸುಳೆ, ನಿನಗಿಂತೇಂ ಹರಣಂ ತ್ರಿಣ್ಣಮಾಯ್ತೆ! ನಿರ್ನರಮೊನ್ನೀಕೂರಂಬುಗಳ್ಗೆ ತಲೆಯುಂ ಮಾಱುಗೊಟ್ಟು ಸಾಯಲ್ ಬಗೆವಾ! ಇಸ್ಸಿ! ನೀಂ ತರಳಂ; ಪೋರ್ಕೆಯಾಗದು. ಅಂತಿರ್ಪನಂ ದೇವರ್ಕಳಿಂ ನಿಚ್ಚಂ ನುತಿಗೊಳ್ವ ಪೆರ್ಮೆಗೊಡೆಯನಪ್ಪ ರಾಮನ ಹಯಮುಂ ಬಿಟ್ಟು ಕಾಣ್ಕೆಯುಂ ಕೊಟ್ಟು ಪುದುವಾೞ್— ಎಂದು ಕೇಳಿಸಿದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ಕಡಂಗಿ ದಮನಂ— ಕೇಳ್! ಕೇಳ್! ಹರಣಂ ತ್ರಿಣ್ಣಮಾದರ್ಗೆ ದಾವುಂ ಪಾವುಂ ನೀರೊಂದು ಟಾವುಂ ಪೊತ್ತುವ ಕಿಚ್ಚಿನ ಬೇಹುವೊಳವು. ಸಂಗರದೊಂದು ದಂದುಗವೇಕೆ? ನಾಲಗೆ ನಿಡಿದಾದರ್ಗೆ ಕೂರ್ವಾಳುಂ ಕೊಲುಮೀಗಳೆ ಸಾಧ್ಯಂ. ಅಂತದುಕಾರಣಂ ಸಲ್ಲವ ನಿನ್ನಂಕದ ಬಿಂಕದ ಮೈಸಾಸದ ಸಡಗರದ ಬಿಡುನುಡಿಯ ಚೊಕ್ಕಳಿಕೆಯುಂ ಬಲ್ಲದೆ ನಿಲ್ಲದೆ ಮರಲ್ವುದೆಂದಂ. ಇಂತಾಡಿದ ದಮನನಂ ಪೊಸಮಸೆಯ ಕೂರ್ಗಣೆಗಳಿಸಿಸುತುಂ— ಎಲೆ ಕುದುರೆಗಳ್ಳ! ಕೂಱಿ! ನೀಂ ಬಾಲನೆಂದಿಂತು ನಯಂಬೇೞ್ದೊಡಂ ಬಳ್ಕದಳ್ಕದೆ ಮಾಱಾಂತಿದಿರ್ಚಿ ಸಾವ ನಿನ್ನೀನೊಸಲಕ್ಕರದೋದಿಂಗೇನೆಂಬೆನೊ! ಪುಣ್ಯಮೂರ್ತಿರಾಘವನ ಜನ್ನಕ್ಕೆಡರಂ ತರ್ಪೊಂದು ಸೆಡಕಿಂ ದುಡುಕಿಂ ಪೋಪ ಹಯಮುಂ ಬಂದಿಗೊಂಡೊಂದಱಿಗೆಯ್ಮೆಯು ಸಿಂದಿದುವಕ್ಕುಂ; ತಪ್ಪೇಂ— ಎಂದಾಡಿದಂ. ಆ

ರ್ಕಳ್ ಪೊಗಲ್ವನ್ನಂ ಸಮದಂಡಿಯೊಳ್ ಪೊಣರ್ದರ್. ಕಟ್ಟಕಡೆಯೊಳ್ ಕೈಸೋಲ್ತು ಮೈಗುಂದಿ ಬಸವಳಿದು ಮುಚ್ಚಿವೋದಂ.

ಮುದ್ದಣಂ– ಸಕಲಗುಣಸಂಪನ್ನೆ ! ಏಕಗುಣಹೀನೆ !

ಮನೋರಮೆ– ಅಬ್ಬಾ! ಎನ್ನ ಗುಣದೊಳಾವುದೊ ಬಂದು ಹೀನಂ!

ಮು– ನಲ್ಗತೆಯಂ ಪೇಳ್ವರ ಕಣ್ಗೆ ಕಟ್ಟಿದಿರೊಳ್ ಪುರುಳನಱಿಯದ ಗಾವಿಲ್ವನ ಕಾಡನದಂತಿರೆ ನಿದ್ದೆಯು ಬಿಣ್ಪಿಂ ತೂಂಕಡಿಪ ಸಿನತೊಂದು ಗುಣಂ ಹೀನಂ.

ಮನೋ– ತೂಂಕಡಿಸದೇವೆನೊ ? ಕಿವಿಗಳ್ಗೆ ಪುರುಳಮರದ ಗುರ್ದಿ ನಾಟದ ಬಱುರಗಳಿಯ ನಿಡುಗತೆಗೆ.

ಮು– ನಿನಗೇಂ ವೀರರಸಂ ಮೆಚ್ಚದೆ ?

ಮನೋ– ಮೆಚ್ಚು ಮುಚ್ಚನಱಿಯೆಂ. ಎರ್ದೆವುಗುವ ಪೊಚ್ಚಪೊಸ ನಲ್ಗತೆಗಳನೆ ಮೆಚ್ಚುವೆಂ.

ಮು– ಉಂ! ಪೋಕೆ. ಮುಂತೆ ಮುಂತೆ ಚೆಲ್ವಿನ ಬಲ್ಸೊಗಸಿನಯ ನಲ್ಗತೆಗಳ್. ಇಂತು ಸುಬಾಹುಜಂ ಪುಷ್ಕಲನೊಂದು ಬಾಣಹತಿಗಳ ವಱಿದು ಮೈಮಱೆಯಲೊಡಮಾಗಳ್ ತಳ್ವದೊರ್ವನೋಲೆಕಾಱಂ ತಳ ರ್ದುರ್ ಪುರಕ್ಕೈತಂದು ಸೋದರಂಬೆರಸೊಡ್ಡೋಲಗಂಗೊಟ್ಟಿರ್ದ ತಮ್ಮಾ ಳ್ದಂತೆ ಮೊಱಿಗೆ–ಕಾಮದೇವರೀಗಳ್ ಕೊಳುಗುಳಕ್ಕೆ ಪೋಱಮಡಲಕ್ಕುಂ. ಅರಿರಾಯರೊಳೆಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕರಸಂ ನಿಂದು ಕಾದಿ ಮೈಸೋಲ್ತಂ. ಇಂತಿದೆ ಕಜ್ಜದುಜ್ಜಗದೊಂದು ಬಿನ್ನಪಂ ಬಿನ್ನಪಮೆಂದು ಕೇಳ್ವುದುಂ, ಸುಭುಜಂ ಕಿಕ್ಕಿಱಿದೆಲ್ದು ತೂಗುಂದೊಟ್ಟಿಲೊಂದು ಪಾಂಗಿನಿಂ ಬಗೆ ಮನಮಱು ಕದ ಗಂಡಗರ್ವದಿರ್ದೆಸೆಮೂಲೆಗಳೊಳಮುಯ್ಯಲಾಡೆ ತನ್ನೊಂದಾಯು ತಿಯಿಂ ತಱಿಸಂದು ಸಂಗರಕ್ಕೆಂದು ಪೊಱಮಡಿಯಿಕ್ಕಿ ಮಿಕ್ಕ ಸೇನೆ ನ ಡೆದು ಬರ್ಪಂತು ರಣದುಂದುಭಿಯಂ ಮೊಱಗಿಸಿದಂ. ಆವೇಳೆಗೆ ಅಂಬಿಗರ ಸಬಳಿಗರ ಕೊಂತಗಾಱರ ಹರಿಗೆಕಾಱರ ಕೈದುಗಾಱರ ಪಡೆವೆರಸು ಪಡೆ ವಳ್ಳರ್ ರಾವುತ್ತರ್ ಸಾದಿಗಳ್ ತೇರಾಳ್ಗಳ್ ದಂಡೆತ್ತಿ ಪೋದರ್. ಅವರಂ ಬಳ ಸಿ ಚಿತ್ರ ಚಿತ್ರಾಂಗ ಸುಕೇತುಗಳ್ ಮುಂತಪ್ಪ ಸಂದ ಮಹಾರಥರು

ಮತಿರಥರುಂ ಜೋದರುಂ ನಿಚ್ಚದ ಕಾಹಿನ ಬಂಟರನುಱದು ಪಡಿಬಲ ಮಂ ಕೂಡಿ ತೆರಳ್ದರ್. ರಾಯನುಂ ಬೆಂಬಲಂಗೊಂಡು ರಥಮನಡರ್ದು ತಳರ್ದಂ.

ಅಂತು– ಇಱುತಪ್ಪ ಸೊವಡುಗುವ ದಾನಧಾರೆಯು, ಪನಿತು ಮೊಱಂ ಗಾಲೊಳ್ ಕಾಲ್ವರಿವ ನೊರೆಯು, ತಲೆಯೊಳೊಟ್ಟಿದ ಮಣ್ಣು, ಪೊಸತೊಂ ದು ಮಾಚ್ಕೆಯಿಂ ಬೆನ್ನ ಱೆಂಚೆಯು ಪಕ್ಕೆಯು ಗುಱದ ಕೋಡ ಕೀರ್ತಿಮು ಖದ ಕೊರಲ ಕಿಱುಗಂಟೆಯು ಕಾಲ ಗಗ್ಗರಗೆಜ್ಜೆಯು ನೊಸಲ ಜಂಟಚಾ ರಿಯ, ಕೈಯು ಇಟ್ಟಿಯು ಸಿಂಗರದ, ನೆಲೆವೆಟ್ಟುಗಳೊಟ್ಟಜಮಂತೆ ಮುಗಿ ಲೊಡ್ಡಿನ ದಡ್ಡಿಯಂತೆ ಜವನಾಳ್ಗಳ ಜಂಗುಳಿಯಂತೆ ನಡೆವ ಕಾರೊ ಡಲ ಪೇರಾನೆಗಳ; ಮತ್ತಂ ಮಿಂಚಿನ ವೇಗದಂತೆ ಸಿಡಿವ ಸಿಡಿಲಂತೆ ಕಡಲ ತೆರೆಯೊಱ್ಗನಂತೆ ಬೆಳಗಿನ ಪರ್ಬುಗೆಯಂತೆ ಮೀಱು ಧೀಂಕಿಡುವ ಪೊನ್ನ ಕಡಿಯಾಣದ ಸನ್ಮದ ಮಾಗೆಯದ ರನ್ನದ ಪಲ್ಲಣದ ಸೊಗಸಿನ ತುರಗ ದಱದ; ಮತ್ತಂ ಎತ್ತಿದ ನೊಗದ ಸುತ್ತುವ ಗಾಲಿಯ ಬಿಗಿದಚ್ಚಿನ ನಿಂದ ಪಾಪೆಯ ನೆಮ್ಮಿದರಗೀಲ ಸಮಕಟ್ಟಿದೀಸಿನ ಗಟ್ಟಿಸಿದ ಮೊಗಮಾಡದ ಬೆ ಟ್ಟದ ಕೀಲ ಕಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆಯ ನಟ್ಟ ಪಱಯಿಗೆಯ ತೇರ್ಗಳ ಮೊತ್ತದ ಮತ್ತಂ ಮಾರಿಯೊಳ್ ಪೋರ್ವ ಮಸಣಿಯೊಳ್ ಗಸಣಿಗೆಯ್ವ ಜವನಂ ಜವಗಿಡಿಸುವ ಕುಳಿಕನಂ ಗುಳಿಗೆಗಟ್ಟುವ ಪೆರ್ಕಳದ ಕಾಲಾಳ್ಗಳ ಪಡೆ ಯು; ಮತ್ತಂ ಖಳಿಲೆಯು ಕಾಯ್ಪನೇಡಿಸುವ ಬಲ್ಸಿಂಗನ ಮುಂಗುಡಿಯ ಜರ್ಮನಣಕಿಸುವ ಪಲ್ಲಮುಱಿಯ ಚಲ್ಲದ ಸೊರ್ಕನಿಱಕೆಯ್ವ ಬೀರದ ಜೋದರ ದಱಮೃಱದಿಂ ಸೇನೆ ಗಳಗೆಗಳಗೆಗೆ ಮುಂದೊತ್ತಿ ಕಡಲ್ಗೆ ಪಡಿ ಗಡಲ್ ಕೈಯೆತ್ತಿ ನಡೆವಂತು ನಡೆದು ಮುಗಿಲ್ ಮುಗಿಲಂ ತಾಗಿದಂತೆ ಬೆ ಟ್ಟು ಬೆಟ್ಟಮನಿದಿರ್ಚಿದಂತೆ ತಾಗಿ ನಿಲ್ವುದುಂ; ಮೊದಲ ರಣರಂಗದೊಳ್ ಪಗೆಯ ಕೋಲ ಪೊಯ್ಗೆ ಬಸವಱದು ಮುಚ್ಚೆಗೆ ಸಂದ ದಮನನಱದು ಱದ ಮೈಗಾಪಿನ ತುಱಲಾಳ್ಗಳ ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರದತ್ತಣಿಂ ಮೆಯ್ದಿಳದೆ ತ್ತಂ ದಿಟ್ಟಿಸುವ ಭರದೊಳ್ ಇದಿರ್ಗೆ ಬಂದ ತನ್ನಯ್ಯನ ಬೆಂಬಲದ ಸೇ ನೆಯಂ ಕಂಡು ತಾನವಱೊಳೊಂದಿದಂ. ಮತ್ತಮಿಂತಳವಾಂತ ಕುವರ ನೊಂದಿರಕ್ಕೆ ಮೆಯ್ಯೆಚ್ಚಿ ಸುಭುಜಂ ಪಗೆರಾಯರಂ ಕೊಲ್ವೆನೆಂಬಾಸೆಯಿಂ

ಬಾಸೆಗೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಪಡೆಯಂ ಕೊಂಚೆಗಟ್ಟಿನ ಕೋಂಟೆಯಂತೆ ಸಮೆದು ಮೊಗದೊಳನುಜಸುಕೇತುವಂ ಕೊರಲಡೆಯೊಳ್ ಚಿತ್ರಾಂಗನಂ ಪಕ್ಕಂಗಳೊಳ್ ಚಿತ್ರದಮನರನಿರಿಸಿ ತಾಂ ಬಾಲದೊಳ್ ನಿಂದು ಬಡಲೊಳ್ ಮಿಕ್ಕ ಜೋದರಂ ತುಂಬಿ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧನಾದಂ.

ಅತ್ತಲ್ ಮಱುವಕ್ಕವಿಂತೆ ಪೆರ್ಚಿಟ್ಟ ಪವಣಪೊಸಗೆಯ್ಮೆಯಂ ಬಿಟ್ಟಪುದುಂ ಕಲಿಯಾಗಿ ಪೆಟ್ಟುವೆರ್ಚೆ ಬೊಬ್ಬೆಱಿವ ದೊಣೆಯಂ ಕಣೆಯಿನಣಿಗೆಯ್ದುಂ ಕೈಯ ತೆಳ್ವಾಳಂ ಮಸೆದುಂ ಬಿಲ್ಲ ಹೆದೆಯಂ ಪೊಸೆದುಂ ದಿಟ್ಟವಾಯ್ತು.

ಆಪೊೞ್ತಿಂಗೆ ಶತ್ರುಹಂಮಂತ್ರಿಯಂ-ಅಯ್ಯ, ಎಮ್ಮಾಕುದುರೆಯಂ ಸೆಱೆವಿಡಿದಿನ್ನೆ ಬರಮೆಮ್ಮೊಡನೆ ಕೈಗೈದ ಕಲಿಯಾವನೀಗಳ್ ಬಲ್ಪಡೆವೆರಸು ಬಂದಿದಿರ್ಚುವನಾವನಾವನಾಡಿದು? ಏನೆಮ್ಮೊಳ್ ಕಾದಲಾರ್ಪನೆ? ಪೇೞ್-ಎಂದು ಕೇಳಲೊಡಂ, ಸುಮತಿ-ಇದೆ ತೋರ್ಪುದು ಚಕ್ರಾಂಕಪುರವರಂ; ಈರಾಯನಾನಾಡೊಡೆಯಂ. ಮೊನೆಯುಮೊದಲೊಳ್ ತನಯನಳವಱಿದನೆಂದಱಿತು ಎಮ್ಮೊಳೆತ್ತಿ ಬಂದಿರ್ಪಂ. ಕಡುಗಲಿ ಬಲಿಮಂ. ಕಾದಿಗೆಲ್ವೊಡೆಮ್ಮಿನಸದಳಂ. ಈತನೊಳ್ ಕಾದುವ ಬೀರನಾವನೊ? ಎಂದು ಸೇನೆ ಬೆಱಗುವಡೆ ನುಡಿದಂ. ಆನುಡಿಯಂ ಮಾಂಕರಿಸಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಿಧಿ ತಾಂ ಕೈವೊಯ್ದು ಏತಱ ಪೊಳ್ತುರಾಯಂ. ಎನ್ನೊಂದು ಸೂಟಿಯ ಗಜೆಯ ಬಡಿಗೆಡೆಗಿಡದೇಂ ಪೋಕುಂ. ಸಂತಂ ನೋೞ್ಪುದೆನ್ನೊಂದು ಕೈಚಳಕಮನೆಂದು ಪನ್ನತಿಕೆಯ ಗಂಡಗರ್ವದಿಂ ನುರ್ಗಿನೊಳ್ದುಱುಮೊಗನಂತಿರೆ ಕೊಂಚೆಗೋಂಟೆಯತ್ತ ಸತ್ತಿ ನಡೆವುದುಂ ಬೆಂಬೞಿಯ ಕಾಲಾಳ ದೞಿಂ ವ್ಯೂಹಮಂ ಮುತ್ತಿದುದು. ಅಂತು ಮುತ್ತಿಯುಂ ಖೊಪ್ಪರಿಸಿಯುಂ ಸಾರ್ದುಂ ಸೇರ್ದುಂ ಕಾಲಾಳ್ಗಳ್ ಕಾಲಾಳ್ಗಳಂ ತೇರಾಳ್ಗಳ್ ತೇರಾಳ್ಗಳಂ ಗೋಟ್ರಾಯ್ತರ್ ಗೋಟ್ರಾಯ್ತರಂ ಸಾದಿಗಳ್ ಸಾದಿಗಳನಿದಿರ್ಚಿ ಕಾದುತಿರಲೊಡನಾಗಳ್ ಪಡೆಗೋಂಟೆಯ ಬಾಗಿಲೊಳ್ ತನ್ನಾಯತಿಯಿಂ ನೂಂಕಿ ನಡೆವ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಿಧಿಯಂ ತಡೆದು ಸುಕೇತು ಗವಱು ನಿಲ್! ನಿಲ್! ಜವಪುರದ ಪೆರ್ಬಾಗಿಲಂ ಪುಗುತರ್ಪಂತಿರೆ ಬರ್ಪೞಿಬೀರ ನೀನಾರವಂ ಎಂ

ದು ಜರ್ವಿದಂ. ಅದರ್ಕೆ ಸೀತಾವರಜಂ ಆನಾರುವನಲ್ತು ಜವನೆರ್ಮೆ ವ್ರೋರಿಯುವಂ. ನಿನ್ನನುಯ್ವೊಡೆಂದೆ ಬಂದನೆಂದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ಸುಕೇತು ಕಿಸುಗಣ್ಣಿ ಗಜೆಗೊಂಡು ತನ್ನಾ ತೇರಿನೆಳಗೆ ಧಿಮ್ಮನೆ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿ ಮಾರಾಂತ ಬಲ್ಲಾಳ್ತನದ ಬಂಟನನೊತ್ತಿ ಅಂತಪ್ಪೊಡಿನಿತೊಂದು ಬಡಿಯನಾನುಂ ಕೊಂಡುಯ್ದು ಪೋಗೆಂದು ಮೋದುವನಿತೊಂದು ಬೇಗದಿಂ ಜನಕಜಂ ಕುಳ್ತು ಪಗೆಯು ಬಡಿಗೆ ತಪ್ಪಿ ತನ್ನ ಗಜೆಯಿಂದೆ ಮೊಲಕಾಲ ಕೀಲ ನಿಟ್ಟಂ. ಒಡನೆಯೆ ಸುಧ್ವಜನುಂ ಪಿಂಜರಿದರಿಯು ಕೈಯುಂ ಕುಟ್ಟಿದಂ. ಮತ್ತಮಿರ್ವರುಮೆಲ್ದು ಗದೆಗಳಂ ತಿರಿಪುತೆ ಜಡಿದುಂ ಬಡಿದುಂ ಪಿಡಿದುಂ ಪೋಣರ್ದರ್.

ಇಂತು ಮುಂದೆಸೆಯೊಳ್ ಪೋಣರುತಿರೆಯಿರೆ ಪಕ್ಕದೊಳ್ ಕಲ್ಕನೆ ಪುಷ್ಕಲಂ ಕುದುರೆಗಳಂ ಚಪ್ಪರಿಸಿ ಪೊಂದೇರಂ ಮುಂತೆ ನಡೆಯಿಸಿ ಮಲೆವ ಜೋದರಂ ತತ್ತಱದಱಿಸಿ ತಾನುಂ ತನ್ನನೊಲ್ದ ಬೀರಸಿರಿಯುಂ ಬೀದಿನರಿದು ನುಗ್ಗಿ ಪರ್ವಣ್ಣಿಗಂ ಚಿತ್ರಂ ಪೂಟಿಯ ಬೆಳ್ಗುದುರೆಯ ತನ್ನ ರನ್ನದೇರಂ ನೂಂಕಿ ಕೋಲ ಹಂದರಮನೊಡ್ಡಿ "ಎಲೆಲೆ-ಇದೇನೆತ್ತಣೆ ಪೋಗು. ನಿಲ್ ನಿಲ್ಲೆಂದು ತಡೆದಂ. ಈನುಡಿಗೆ ಪಡಿನುಡಿಯೊಳ್ ಕೇಳಲೆ! ಎಮ್ಮುಮತಶ್ವಮಿರ್ಪತ್ತಣ್ಗೆಮ್ಮ ಪೋಕು ಕಣಾ! ಇಂತೆಮ್ಮ ಪೋಗಂ ಬರವಂ ಕೇಳ್ವ ಪೇಳ್ವಿ ನೀನಾಗರ್ಗರೊಳ ಪೇಳೆಂದು ಕೋಲ ಮುಸುಂಕಂ ಪರಿಹರಿಸುತೆಂದಂ. ಚಿತ್ರನೆಂಗುಂ:- ಕೇಳ್ವೊಡೆ ಕೇಳ್. ಈ ನೆಲದೊಳ್ ಸಂದ ಬೀರರ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ದತ್ತಕನಿಷ್ಠಕನಾಗಿ ಅಲವ್ರೊಡೆಯ ನಡಿವಲರ ಬಂಡುಣಿಯೆಂಬೊಂದು ಬಿರುದಂ ತಾಳ್ದ ಬಾಳ್ವ ಚಕ್ರಾಂಕ ಪುರದರಸಂಗೆ ಸುಭುಜಂಗೆ ಪುತ್ರಂ ಚಿತ್ರಂ ಕಿಱಿಯಂ ನೀನೇಂ. ಭಾರತಿಯೆಂಗುಂ- ಇದು ಚಿತ್ರಂ! ನೀಂ ಸುಬಾಹುಜಂ ಬಾಹುಜರನೆಮ್ಮಂ ತಡೆವುದು. ಅಂತದಱಿಂ ನಿರ್ನರಂ ಕಡುಕೆಯ್ದು ಕಾಳ್ಕಡದೆ ಸೋದರರೊಂದು ಬಗೆಯ ನಂಟಂ ಮಖಾಶ್ವಮಂ ಬಿಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಱಕದಿನೆಮ್ಮೊಳ್ ಪುದುವಾಳ್. ಚಿತ್ರಾಖ್ಯನೆಂಗುಂ- ಎಲೆ ಅಣ್ಣಂಗಳಿರಾ! ಏ ಮಾತೊ! ಚಲದಿಂ ಬಲದಿಂ ಕಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆಯಂ ಮೊನೆಯೆಡೆಯೊಳ್ ಕೊಟ್ಟು ಕೆ

ಮ್ಮನೆ ಮಾಣ್ಬ ರಾಯರ್ ಪಂದೆಗಳಾಗರೆ! ಅಂತು ಬೇಳ್ಪರಾಯರ್ ಬೀರರೇಂ? ದಾನಮುಂ ಪಾರ್ವರ್ ಪಾರ್ವರಾಗರೆ? ನಂಟುಂ ಬಂಟುಂ ನೆರಮಿರ್ಪನಂ ಗೆಲ್ವುದು ಮೊಲ್ವುದುಂ ನಿಮಗಕ್ಕುಂ. ಪುಷ್ಕಲನೆಂಗುಂ-ಬಲ್ಲರ್ ನಯಮಂ ಕೇಳರೆ! ಬಡರಾಯುಗುವರ! ನಿನಗೆಮ್ಮೊಳ್ ಕಾದುವೊಂದು ಬೆಸನಮೇಕೋ! ಪೆರ್ಮೆಯಿನಾಗಳೆಮ್ಮಂ ತಾಗಿದ ನಿನ್ನಣ್ಣನೇನಾದನೆಂದು ಬಗೆಯದೆ ಕುದುರೆಯೊಂದು ದೂಸಱಿಂ ಬಂದು ಸಾಯಲಿರ್ಪ ನೀಂ ಮರುಳರಾಗಿರೆ? ಚಿತ್ರನೆಂಗುಂ- ಮರುಳರೆನಲ್ಕಾಂ ನಾಡನುೞಿದು ಕಾಡಂ ಪೊಕ್ಕು ತೊೞಲುತುಮಿರ್ದೆವೆ? ಪುಷ್ಕಲಂ ಕೆರಳ್ದೆಂಗುಂ— ತಾಂ ಪೊಡಸು ನುಡಿ ಬಿಱುಸು ಗಡ! ಅಯ್ಯನ ನನ್ನಿಗೆಂದು ಕಾಡಂ ಪೊಕ್ಕ ಶ್ರೀರಾಮನಂ ಹಗರಣಂಗೆಯ್ವಾ! ನಿಮ್ಮವರಪ್ಪ ಕಾಲುರಿಚರಾಯರ್ ಕ್ಷಾತ್ರಧರ್ಮಂಗಳನೆತ್ತಣಿನಱಿವರ್. ಚಿತ್ರನೆಂಗುಂ- ಕ್ಷಾತ್ರಧರ್ಮಮನಱಿಯದಾದೊಂದು ಕೊಱತೆಯಿನಱಿಂಗೆಟ್ಟೆಮ್ಮವರಾವ ಕಲಿಯಂ ಗನ್ನಗತಕದಿಂ ಮುನ್ನಂ ಕೊಂದರುಂಟು ಪೇೞಿ. ಪುಷ್ಕಲನೆಂಗುಂ- ಕಟ್ಟಣಕದ ನುಡಿಗಾಱ! ಅಡಿಗಡಿಗೇಂ ಜಱುಚುವಯ್. ನಂಬಿದನಂ ಪೊರೆವೊಂದು ಕತದಿಂ ಲೀಲೆಗೆಂತಂತು ವಾಲಿಯಂ ಶ್ರೀರಘುರಾಮಂ ಕೊಂದನಕ್ಕುಂ. ನಿಮ್ಮನ್ನರಪ್ಪ ಕ್ಷೀಣಬಲರ್ಗೆ ಇಂತೊಂದುಗೆಯ್ಮೆ ನಾಣ್ಗೆಟ್ಟ ಕೈಮುಸಕದೆಸಕಮಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರ್ಕುಂ. ಚಿತ್ರನೆಂಗುಂ-ನಿರ್ನೆರಮೆಮ್ಮಂ ಪೞಿವ ಬಲ್ಮೆಯಿದೇಂ? ಎಮ್ಮನ್ನರಪ್ಪಕ್ಷೀಣಬಲರೊಳಾರಾನುಂ ಮತಿಗೆಟ್ಟು ತಾಂ ತನ್ನ ಕೈವಿಡಿದ ಮಡದಿಯಂ ಪೆಱವರ್ಗೆ ಮಾಱುಗೊಟ್ಟರಂ ನೀಂ ಕಂಡು ಕೇಳ್ದುಮುಂಟೆ! ಪುಷ್ಕಲಂ ಕಿನಿಸಿನೆಂಗುಂ- ಎಲೆಲೆ! ಬಾಯಂ ಮುಚ್ಚು ಮುಚ್ಚು! ಅಲ್ಲದೊಡೀಗಳ್ ಯಥೇಷ್ಟಂ ಗೞಪುವ ನಿನ್ನ ಕುಡಿನಾಲಗೆಯಂ ಸಾಳನೆ ಸೀಳ್ದು ಕುನ್ನಿಗಿಕ್ಕುವೆಂ. ಆನುಡಿಗೆ ಚಿತ್ರಂ ಕನಲ್ದು ಅಂತಿರೆನ್ನ ನುಡಿಯಂ ಲಾಲಿಸಿ ಪೊಲೆಯಾದ ನಿನ್ನ ಕೊಡಂಕೆಗಳ ಬೆಚ್ಚ ಬೆಸುಗೆಯಂ ಕೞಲ್ಚುವೆನೆಂದು ಮಾರ್ಗಣಂಗಳಂ ಜೋಡಿಸಿದಂ. ಇಂತು ಮಾಗಲೊಡಮೆಚ್ಚ ಮಾರ್ಗಣಂಗಳಂ ಮಾರ್ಗಣೆಗಳಿಂ ತುಂಡಿಸಿಯುಂ ಭ್ರಾಮಕಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಸಂಧಿಸಿಯುಂ ಕಡುಕೆಯ್ವ ಪುಷ್ಕಲನೊಳ್ ಚಿತ್ರಂ ಚಿತ್ರತರಮಾಗೆ ಕೈಗೆಯ್ವುತಿರ್ದಂ.

ಈವಮಾತ್ಕೈಯಿನಾಜಿಯೊಳೋರೊಂದೆಡೆಯೊಳಱಿತದಿಸುಗೆಯ ಪೊಯ್ಯ ಬಡಿತವ ಕಡಿತದ ನುರ್ಗುನೂಂಕಿನ ಹಾಣಾಹಾಣಿಯ ಕೇಶಾಕೇಶಿಯ ಜುದ್ದಂ ಪೆರ್ಚಿರೆಯಿರೆ, ಎತ್ತಂ ಕಡಿಕಂಡದ ರುಂಡದ ಮುಂಡದ ತಂಡನಾಯ್ತು. ಪೆಣನ ಬಣಂಬೆಯನಡರ್ದು ಬಿಸುನೆತ್ತರ ಕಾಲನೀಱಿದು ಕಡಿಯೆಲ್ಗಳೊಗ್ಗಂ ಕುರ್ಕಿ ಪಂದೊವಲಂ ಬಾರ್ದುಂ ಸಾರ್ದುಂ ನಲಿವ ಕಾಗೆಗೂಗೆಗಳುಂ, ದಂಡೆಗರುಳನುಂಡು ಬಸಬಸನೆ ಸುರಿವ ಬಸೆಯ ಪೊಸಬಸೆಯುಂ ಕುಡಿದೂರ್ಬ್ಬಿ ಬಗುಳ್ವ ನರಿನಾಯ್ಗಳ್ ಪಗಲುಮಿರುಳುಂ ಕಾವಲಿರ್ದುವು. ಇಂತಾಕೆವಾಳರ ಬೀರಮುಬ್ಬ್ಕಡೆ, ಸೊರ್ಕು ಸೋಱೆ, ಅಳವೊಳವಾಱೆ, ಚಲಂ ನೆಲೆಗಿಡೆ, ಬಲಂ ಬಯಲ್ಪಾಗೆ, ಕೊಂಚೆಗೋಂಟೆ ದೂಳಿಗೋಂಟೆಯಪ್ಪುದುಂ; ಸುಭುಜಂ ಬೆನ್ನ ಮುಂದೆಸೆಯೊಳ್ ಕಟ್ಟುಬ್ಬಟೆಯ ಕಾದಾಳ್ಗಳ್ ಬೆರಸಂಕೆಯಿಂ ಬೀದಿವರಿದು ನುರ್ಗಿವರ್ಪ ಸೌಮಿತ್ರಿಯುಂ ನೆಟ್ಟನೆ ಕಂಡು ಕಡೆಗಾಲದ ಸಿಡಿಲ ಕಡುಕಾಯ್ಪಿಂ ಮಸಕಂಮಸಗಿ ಜರ್ವಿ ಜಂಕಿಸಿ ಕಱುತ್ತೆಱಗಿ ಮುಂಬಱಿವ ಸೂಱೆಗಾಱನಂ ಶಕ್ತ್ಯಾಯುಧದಿನಿಟ್ಟಂ. ಆವೇಳೆಯೊಳ್ ಶತ್ರುಹಂಗೆ ಬೆನ್ನೊಳೆ ಪೊಂಚುವ ಸಂಚುವೆತ್ತಣುವಂ ತನ್ನೊಡೆಯನಂ ಪಿಂದಱಿಪಿ ತಾಂ ಮುಂಜರಿದು ರಥಿಕನನಿದಿರ್ಚಿ ಪೊಯ್ವ ಶಕ್ತಿಯುಂ ತುಡುಕಿ ಪುಡಿಗುಟ್ಟಿದಿಂಬಱಿಯುಂ ಸುಬಾಹು ಹನೂಮಂತನೊಳ್ ನಿಂದು-ಕೆಲಸಾರೆಲೆ ಪಾೞ್ಮೃಗದ ಮುಡುಗೋಡಗ! ಬಯಲ್ಗೆ ಬಂದ ಕಿತ್ತಿಲಿಯನಱಿಯುಟ್ಟುವ ದಿಟ್ಟನ ಗೊತ್ತಿನ ಕೊತ್ತಿಗೆ ತಡೆಯ ಹಡಲಿಗೆಯೇಂ ಬಲ್ವಟ್ಟೆ? ಮೇಣುಂ ಮೃಗದೆವಕ್ಕಿನ ತಲೆ ದಕ್ಕುಂತಲೆಯೇ ಇರ್ಕೆ; ತಡೆದ ನಿನ್ನನಡಂಗಿದ ರಾಯನಂ ಸದೆದು ಸಮಂತು ದೆಸೆವಲಿಗುಡುವೆಂದು ಬೆಡಂಗಂ ನೀಂ ಮಿೞ್ತುವಿನರಮನೆಯ ಮೊಗಸಾಲೆಯೊಳಿರ್ದು ಕಾಣಲಕ್ಕುಮೆನುತುಂ ಬಲ್ಗಣೆಗಳಂ ವಾಯುಜನಂ ನೋಯಿಸಿದಂ. ಆಗಳ್ ಕೋಲ ಪೊಯ್ಲನಣುವನಣುವಂ ಬಗೆದು ಸುಭುಜಂಗೆ ಕೊಲ್ವರ್ ನೀಮುಂಟು; ಸಾವರಾಮುಂಟು. ಹಯಮಂ ಬಿಡಿಸಿ ಕೊಂಡುಯ್ವ ದೊರೆ ಬೇಱೆಯುಂಟು. ಅಕ್ಕುಬೆಕ್ಕುಗಳೊಂದು ಗೊಡವೆಯೆಮಗೇಕೆ? ಆದೊಡಂ ಕಾಡ ಮುದುಮಂಕಡನೊಂದು ಕೈಚಳಕಮಂ ಪರಿಕಿಪ್ಪೆಂದು ತನ್ನಡಿಯಿನೆರ್ದೆ*ಯ

ನೊಣೆದಂ. ಏನೆಂಬೆಂ ಆರಾಯುಂ ವೀರನೊಂದು ಪನಪತಿಗೆರ್ದೆವಡಿ ಪವ್ವನೆ ಪಾಱಿದಂತಾಗೆ ಕಟ್ಟಾಯಸದಿಂ ನೊಂದು ದಿಮ್ಮನೆ ತಿರೆಯೊಳ್ ಮುಚ್ಛೆಗೊಂಡಂ; ಪಡೆಯೊಳ್ ಗಲಬೆಯೆತ್ತಂ ಪೆರ್ಚಿದುದು. ಕಟ್ಟಿನ ಕೋಂಟೆಯುಂ ತೆಗೆಗು ನಾಯಕರುಂ ಜೋದರುಂ ಮನಂ ನೊಂದು ರಾಯನೆಡೆಯೊಳ್ ನೆರೆದುಪಚರಿಸುತಿರ್ದರ್.

ಎನ್ನ ಜೀವಿತೇಶ್ವರೀ! ಇಂತಪ್ಪುದುಮಾಗಳ್ ವಾಯುಪುತ್ರನ ಕರಹತಿಗೆ ಗಾಱಿಗೆಟ್ಟು ನಿದ್ದೆವೋದ ಸುಭುಜಂ ಕನಸಿನೊಳ್ ಶ್ರೀರಾಘವಂ ಮೈದೋಱಿದುದಂ ಕಂಡನಪ್ಪುದುಂ ತನ್ನೊಳ್ ತಱಿಸಂದಸಿಚ್ಚಟದ ಬಕುತಿಯಿಂ ನೆನೆನೆನೆದು ಜಗದೊಡೆಯಂಗೆ ಗೆಲವಕ್ಕೆ! ಗೆಲವಕ್ಕೆ! ನಿಚ್ಚಸೊಗದ ಗಂಡುಮರಿಜಂಗೆ ಗೆಲವಕ್ಕೆ! ಮಾಲಕುಮಿಯರಸಂಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ! ಅಜನಯ್ಯಂಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ! ಅಜನ ಮುಮ್ಮಗಂಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ! ನೀನೆ ಎನ್ನೊಡೆಯಂ ಎನ್ನ ಕಾವ ದೇವಂ! ಎಲೆ ಮಾಯಗಾಱ! ಲೋಕದ ಮಂಕುಮಾಯೆಗೊಳಗಾಗಿ ಇಂತೊಂದು ಪೊಲ್ಲದ ಕಜ್ಜಮನೊಡರ್ಚಿದೆಂ. ಅಂದು ಮುನಿಯೊಳ್ ನಿನ್ನಂ ಪೞಿದೆಂ. ನಿನ್ನಿದಿರೊಳ್ ನಗಾವ ಚಲಮಾವ ಬಿಂಕಮಾವುದರಸುತನಂ ನಿರ್ನೆರಂ ಕಾಡಿದೆಂ. ತಪ್ಪೊಪ್ಪಗಳಂ ನಿನ್ನೊಳೊತ್ತೆಯೀವೆಂ. ಕಾಯಯ್-ಎನುತೆ ಕನವರಿಸುತುಂ ಮತ್ತಂ ಚೇತರಿಸಿ ಅಱಿವುಗೊಂಡು ಮುಂತಿರ್ದ ಸೋದರನಂ ಕುವರನಂ ಮೊನೆಯಿಂ ಕೈದೆಗೆವುದೆಂದು ನಿಯಮಿಸಿ ಶತ್ರುಹಂಗಮಣುಮಂಗಂ ಕೈಮುಗಿದು ನಿಮ್ಮತ್ತಣಿನಾಂ ಪಾವನನಾದೆಂ. ರಾಘವನ ಜನ್ನಗುದುರೆಯ ಬರವಿನದೊಂದು ನೆವದಿನೆನ್ನ ನಾಡುಂ ಬೀಡುಂ ಬಳಗಮುಂ ಮೇಲಾಯ್ತು. ಶ್ರೀರಾಮನಂ ಕಂಡ ಮೇಲಾವುದೊ! ತಾಂ ಪೊಲ್ಲಕ್ಕುಂ. ರಾಮಭಕ್ತರ್ಗೇಂ ಬಾರದೊ. ಇದೆ ಮಖತುರಂಗಮುಮಿದೆ ಚತುರಂಗಸೇನೆ; ಇದೆ ಭಂಡಾರಮಿದೆ ರಾಜ್ಯಂ; ಪಲವಿನೇನಿದೆ ಸರ್ವಸ್ವಂ. ನಿಮ್ಮಡಿಗಳೂಳ್ಮೆಯನೊಂದನೆ ಬೇಡುವೆನೆಂದು ಮತ್ತಮಡಿಗೆಱಗಿದಂ. ಇಂತು ಮಣಿವ ಬೇಡುವ ರಾಯನಂ ಕರುಣಿಸಿ ತನ್ನರ್ಧಾಸನದೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಸುಭುಜನೊಳ್-ನೀಂ ಮಾನ್ಯಂ, ನಿನ್ನನನುಗ್ರಹಿಸಲ್ಕೆಂದೆ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಮನೆಮ್ಮೊಳ್ ನಿಮ್ಮೊಳ್ ಇಂತು ಕಾಳಗಮನೊಡ್ಡಿದನಕ್ಕುಂ- ಎಂದು

ಸಂತವಿಟ್ಟು ಲಾಲಿಸಿ ಪಾಲಿಸಿ ಕಪ್ಪಮುಂ ಕಾಣ್ಕೆಯುಂ ಹಯಮುಮಂ ಕೊಂಡು ಪ್ರೀಯಿವುಟ್ಟು, ಸುಭುಜನುಂ ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕೊಜ್ಜಲ ಮಗಂಗೆ ಪಟ್ಟಮಂ ಕಟ್ಟಿ ತಾನುಂ ಪಡೆವೆರಸು ಶತ್ರುಘ್ನಂಗೆ ಬೆಂಬಲನಾದಂ.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಸುಬಾಹುಯುದ್ಧಮೆಂಬ ಏಕಾದಶಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ದ್ವಾದಶಾಶ್ವಾಸಂ.

ಮುದ್ದಣಂ.— ಓ ಎನ್ನತ್ತೆಯ ಮಗಳೆ! ಮುತ್ತಿನ ಸೆಂಡೆ!

ಮನೋರಮೆ— (ಪ್ರುಸಿಯ ನಸುಮುನಿಸಿಂ) ಬಱಿವಱಿದೆ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಕರೆಕರೆದು ಕರಕರಿಸದಿರ್. ಎನಗೆ ತಲೆ ನೋವ್ಪುದು.

ಮು— ಅಂತದೇತಱಿನರಸಿ?

ಮ— ಅಡಿಮುಡಿಯಿಲ್ಲದ ನಿನ್ನ ಕತೆಗೆ.

ಮು— ಆಃ! ಎನ್ನ ಚಿತ್ತರದ ಬಣ್ಣನೆಯು ನಲ್ಗತೆಯೊಳೇನಡಿಮುಡಿಯ ಕೊಱತೆ? ಸವಿಸ್ತರಂ ನಿರವಿಸಿದೆನಲ್ತೆ.

ಮ— ಎಂತೆಂತೊ ತೊಡಂಕಿ ಬೆಡಂಕಿ ಪೇೞ್ದೊಡಾಯ್ತೆ? ನಿಡುಗತೆಯ ನಿಱಿಗೆಯ ಕೂಟಂ ಕೇಳ್ವರ್ಗೆ ಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೊಡಕ್ಕುಮೆ?

ಮು— ಇರಿರ್! ಆಂ ಚಿತ್ತರಿಸಿದ ನಲ್ಗತೆಯೊಳ್ ನಿಱಿಗೆಯ ಕೂಟಂ ಮೀಟೆನಿಸಿಸದುಂಟೆ? ನೀನೆ ಪೇೞ್.

ಮ— ಸುಭುಜಭೂಭುಜಂ ತನ್ನಂ ಮುನ್ನಮೊರ್ವ ಮುನಿ ಪೊಯ್ದನೊ ಬಯ್ದನೊ ಎಂದು ಶತ್ರುಘ್ನನೊಳ್ ಗೋಣಗಿದನಲ್ತೆ.

ಮು— ಮುನಿ ಪೊಯ್ದನೆಂದಲ್ತು, ಬಯ್ದನೆಂದೆ ಪೇೞ್ದಸಕ್ಕುಂ.

ಮ— ಏಕೊ ಪೇೞನೆ?

ಮು– ಅನಱಿವೆನೆ, ಕತೆಯೊಳಿರ್ಕುಂ.

ಮ– ಅದನೆ ನಿರವಿಸು.

ಮು– ಓ! ಓ! ಇನಿತೊಂದು ವಿಷಯಮಂ ಪೇೞಿದುದಱಿಂ ಬೇಸಱಾಯ್ತು. ಈಗಳೆ ಬಿತ್ತರಿಪೆಂ. ಈಧರಣೀಮಂಡಲ......

ಮ– ಬಣ್ಣನೆಯ ಧರಣೀಮಂಡಲಗಳೇಕೆ ? ಬಂದುೞಿಯುದಂತು ತಿರುಳನೆ ಕೂಡಿ ಪೇೞ್ವೈ.

ಮು– ಆಯ್ತಾಯ್ತು. ಮುನ್ನಂ ಮುತ್ತ ದಿನಂಗಳೊಳೊರ್ವ ಸುಭುಜರಾಜಂ ಆದಿದೈವದಿರವನಱಿವೊಂದು ಬಯಕೆಯ ಬೆಮೆಯಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಮುನಿಗಳೋರೊರೊಂದೆಡೆಯ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮಂಗಳೊಳ್ ತೊೞಲುತೊೞಲ್ದಂ ಗಡ! ಅಂತು ಪೋಪೋಗುತುಂ ಮುಂತಿರ್ಪ ತಪೋವನದೊಳ ಸಿತಾಂಗನೆಂಬೊರ್ವನಂ ತವಸಿಯಂ– ದೇವರೊಳ್ ಪಿರಿಯನಾವನೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡಂ. ಆಗಳ್ ಮುನಿಪಂ– ಶ್ರೀರಾಮನೆ ಜಗದ ದೇವರ ಗಂಡನೆಂದು ಕುಱುಪಿಟ್ಟು ಪೇೞ್ದುದುಂ; ರಾಯಂ– ಮಾನಸರೆಂತಂತು ಬಸಿಱೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿಯುಂ, ಬನಣಿಗರೆಂತಂತು ಕಾಡಂ ತೊೞಲ್ದುಂ, ಪಾಪಿಗಳೆಂತಂತು ಬಲ್ಬನ್ನದೊಳ್ ತೊಡರ್ದುಂ, ಬಾೞ್ವ ರಾಮಂ ದೇವನೆ! ಚಿಃ! ಬಿಡುಬಿಡೀ ನಿನ್ನ ಗನ್ನಗತಕದ ನುಡಿಯಂ. ಅಂತು ರಾಮನನೊಲ್ವಡೆ ನಿನ್ನಂತಿರಾಂ ಗಾಂಪನೆ? ಎಂದು ರಾಮನಂ ಮೇಣ್ ಮುನಿಯಂ ತೆಗೞ್ದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ಕರಂ ಕನಲ್ದು ಮುನಿಪಂ ರಾಮಭಕ್ತಿಯೊಳ್ ಬೆಂಗೊಟ್ಟರೆಂದು ಶಪಿಸಲೊಡಂ ಪೂರ್ವಸಂಚಿತದೊಂದಱಿವಿನೆಚ್ಚಱಿಂ ತನ್ನೊಂದು ಕುತ್ತಮಂ ಬಗೆದು ಮುನಿಗೆ ಕಾಲ್ಗೆಱಗಿ ತಪ್ಪಂ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಕಾವುದೆಂದು ಬೇಡಿದಂ. ಆಗಳೆಸಿತಾಂಗಂ ರಾಯನಂ ಪಾಲಿಪೊಂದು ಭಾವದಿಂ ಎಂದಿಂಗೆ ರಾಮಭಕ್ತಂ ನಿನ್ನಂ ಕಾಲಿನೊದೆವನಂದಿಂಗೆ ನಿನ್ನೊಳ್ ಭಕ್ತಿಯೊಗೆತರ್ಕೆ! ಎಂದು ತಿಳಿಪಿ ಕಳಿಪಿದಂ. ಇಂತೆಂದೆ ಸುಬಾಹು ಮುನಿಯು ಬಯ್ಗುಳನಾಗಳ್ ನೆನೆದು ಶತ್ರುಘ್ನಂಗೆ ತನ್ನಿರವಂ ಕೇಳಿಸಿದನಕ್ಕುಂ.

ಮನೋ– ಈಗಳಱಿತೆಂ. ಮುಂತಣ ಕತೆಯನಱಿಯೆ ಪೇೞ್.

ಮುದ್ದ– ಎನ್ನ ಬಿತ್ತರನ ಚಿತ್ತರದ ಬೊಂಬೆ! ರಂಬೆ! ಈಸರಿ

ಯೊಳ್ ಸುಮಿತ್ರಾಪುತ್ರಂ ಚಿತ್ರಚಿತ್ರಾಂಗದರಂ ಮಿತ್ರಭಾವದೊಳೊಪ್ಪು ಗೊಂಡುಂ, ಸುಭುಜಸುಧ್ವಜರೊಳೊಡಂಬಟ್ಟುಂ, ದಮನನಂ ಸಂತಮಿ ಟ್ಟುಂ, ಮುಂಬಟ್ಟು ಪತೆವೆರಸು ಹಯದ ಬೆನ್ನೊಳ್ ನಡೆಯುತಿರೆಯಿರೆ; ಬ ಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಕರ್ನೆಲದೆ ಕೊರ್ವಿ ಬೆಳೆದ ಕರ್ವಿನ ತಸಿರಸಕ್ಕೆ ಪೆರ್ಮರನ ಪಾೞುಗೊಂಬಿನೊಳ್ ಪೊಡೆಯು ತೆಳ್ಪಾಟಿಲೊಳೊತ್ತುಗಟ್ಟಿದ ಕಿಱುನೊ ಟಿನ ಸವಿಜೇನ ಸಜ್ಜೆನಿಂಬನಿಯುನೆಱೆದು ಪಾಲ್ಗೋಡಿನ ಜೋಲ್ಗೆಚ್ಚಲ ತೋರವೊಲೆಯು ಎಳಗಂದಿ ಕಮರ್ಜುವಿನ ತೊಱೆದ ತಂಬಾಲಂ ಬೆರೆ ದು ಪಸಿಸಿ ಕೊನೆಗಾಲಗೆಯೊಸಱೆ ಬಾಯ್ಗಿನಿದಿನಿದಾಗೆ ಸವಿವ ಸವಿ ಯಂ ಲೋಗರಱಿವಂತು ಪೆಱತೊಂದು ಮಾಟ್ಕೆಯಿಂ ಮೂಗಿನುಣ್ಬಂ ತು ತುಂಬುವಂ ಪವನನೆನೆ-ಬಿಸಿಲ ಜಳಕ್ಕೆ ಬಾಡದೆ ಬೆಳ್ದಿಂಗಳ ಹಿ ಮಕ್ಕೆ ಕೋಡದೆ ಪಗಲೆನ್ನದೆ ಮಬ್ಬೆನ್ನದಾಗಳಾಗಳುಳ್ಳಲರ್ ಕೊ ಳದ ಬನದ ಬಿಱಿಮುಗುಳ ತನಿಗಂಪಂ, ಪಾವಡರದೆ ಪಕ್ಕಿ ಸೋಂಕದೆ ತುಕ್ಕುಡಿದ ಸೆಕ್ಕೆಯೊಡೆದ ಚನ್ದನದುಮಂಗಳ ನಱುಗಂಪಿನೊಳ್ ತೆತ್ತಿ ಸಿ, ಪಸುರ್ ಮಾಯದ ತಣ್ಪಾಱದ ಮೆಲ್ಪುಗುಂದದ ಮರುಗದ ದನ ನದ ಪೊಸಗಂಪಂ ಪತ್ತಿಸಿ, ಪ್ರೇಪ ಬರ್ಪ ಬಟ್ಟೆಗರ ಮೂಗಿನಂಡೆಯೊ ಳ್ ತುಱುಕುವ ಬನಗಾಳಿಯುಂ ಬೞಿಗೊಂಡು ಕಡಲಿಂ ಬಾಂಬರಂ ನೆಗೆ ದ ಕಮರ್ಗಿಲೊಡ್ಡಿಂ ಪಗಿಲ್ತು ಕೊಳನ ನಿ(ರುಣಲೆಂದು ತೇಂಕಿ ಮರ್ ಕಿಱುಮುಗಿಲೆಂಬಂತಿರೆ ನೆರೆದುಬ್ಬಿ ಪರ್ಬಿ ಪಜ್ಜೆವಿಡಿದೀಸಿ ಪರಿವೆಣ್ಣೊದೊ ಡೆದ ನೇಱಿಲ್ ಪಣ್ಗೆ ಬಣ್ಣಂಬಳ್ದ ಕಮರ್ಣಿಗೆ ತಣ್ಣೀರೊಳಬ್ದಿದ ತನಿ ಗೆಂಡಕ್ಕೆ ದೊರೆವರ್ಪ ಬವರಿಗಳ ಗಾವರಕ್ಕೆಬ್ಬಿತ್ತು ಗೂಡನುೞಿದು ಕೋಡುಗೊಂಬನಡರ್ದು ಕೂಡಿ ಪಾಡಿ ಕಾಡ ಪಣ್ಗಳಂ ನಾಡ ನೆಲ್ಗಳನಾ ಯ್ದು ಬೇಡಿ ಕಾಡುವ ಪಿಳ್ಳೆಗಳ್ಗೆ ರೂಡಿಸಿನ ಮಮತೆಯಿನೂಡಿ ನಲಿವ ಪಕ್ಕಿಗಳ್ಗೆ ಬೀಯದ ಪಣ್ಣಂ ಮಾಗದ ಮಿಡಿಯುಂ ಬೀಯುಮಾಗನ ತ ಳಿರಂ ಅಪಗಱೆದವಿಪ ಮರಂಗಳಂ ಬಳಸಿ ನಿಚ್ಚ ಮೊಸರ್ವ ಪೆರ್ಚುಗೆಯು ಬ್ಬರದಿಂ ಕಡೆಗಣ್ಣ್ರಿ ಪರಿದು ಬನಸಿರಿಯ ಜೀವದ ಗೊತ್ತಿನಂತೊಪ್ಪುವ ನೀರ್ಗೊಳಂಗಳಂ ಮನೋಜ್ಞಮಾದಾರವೆಯು ಮುಂದೆಸೆಯೊಳ್ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ತನಗೆ ಬಿರಯಿಮಿಗಂಗಳ ಬೇಂಟೆಗೆ ಬೇಱೆವೇಱೆವಿಲ್ಗಳ್ ದೊ

ರೆಕೊಳ್ವಂತು ನಸೆಗಾಱನೊಸೆದು ಬೆಳೆಯಿಸಿದನೆನಲ್ಕೆಸೆವ ಕರ್ಬಿನ ತೋಂಟವ ಗೊಂಟನೊಳ್ ಬಿತ್ತೊಂದರ್ಕೆ ಜವತ್ತಱಿಂ ಪೊಲಿವರ್ಪ ಕದಿರ ಬೆಳೆಯು ತನ್ನೊಂದು ಪೆರ್ಮೆಯಿಂ ಬಣ್ಣವೆರ್ಚೆ ನಳನಳಿಸಿ ಬೆಳೆದ ಕೆಯ್ವೊಲಮನಣಕಿಸಿ ತಲೆವಾಗಿಸಿ ತೂಗಿಸಿ ನೂಱುಮಡಿ ಮಿಗುವ ಬಿತ್ತಂ ಪೊತ್ತು ಸಿಗುರ್ನ ನಿಂದ ರಾಗಿವೊಲದೊತ್ತಿನೊಳ್ ಕೆಸಱೊಳಾಗದ ಬಸಿಱೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದಾಣಿಮುತ್ತುಗಳಂ ಬಿಱಿವು ದೂವೆಯು ಕುಸುಱಿಂ ಪೊಡಿದು ಬಣ್ಣಗುಂದವಂತು ಬೆಳ್ವಟ್ಟೆಯಂ ಪೊದೆದೊಡಲಿಚಂ ತನ್ನ ಬೆದೆಗಾರ್ತಿಯು ಚೂಳಿಯು ಸಿಂಗರಕ್ಕೆಂದು ಸಮೆದು ಬೈತಿಟ್ಟ ಕುಂದಣದ ಗೊಂಡೆಯೆನೆ ತಾವರೆಯ ಕೋಶದಂತಿರೆಸೆವ ಜೋಳದ ಪಾಱಿಯುಂ ಸಾಲ್ಗೊಂಡು ಮೊಳೆತ ಬೆಳ್ಸುಱಿವಿಟ್ಟ ಕೊನೆಯಿಕ್ಕಿದ ಕಾತ ಪಣ್ತ ಪೊಂಬಾಳೆಯು ಚೆಂಬಾಳೆಯು ರಂಗುಬಾಳೆಯು ತೋಂಟದಿನೊಳಗೊಳಗೆ ಬಾಂಬಟ್ಟೆಗರ್ ಪೊೞಲ ಸೊಬಗಂ ನಿರುಕಿಸಲ್ಕೆಂದು ಅಗಳಾಗಳಿೞಿತಪ್ಪೊರ್ಡೆಂದು ಕಟ್ಟಬೊಂದು ಸರಣಿಯೆನೆ ಮುಗಿಲೊಳೊಂದಿದ ನಾಡ ಪೊಱಗೋಂಟೆಯು ಗಟ್ ಸೊಗಯಿಸಿದತ್ತು.

ಇಂತು ಪೊೞಲ್ಗೆ ಪೊಱಮೆಯ್ವು ಸುಲ್ಲ ಸನ್ನಣದಂತೆ ಕೆಂಕಮಾಗೆಸೆವ ಜಾಡುಗಲ್ಲ ನಿಡುಗೋಂಟೆಯಿಂದೊಳಗೆ ಚೆಂಗದಿರನ ತೇರ ಸೂಟಿಗೆತ್ತಂ ಮಿೞಿದುರ್ಗಂ ಮುಂಚಿ ಪರಿವೇಱುಂಕುದುರೆಗಳ ಖುರಪುಟದ ಪೊಯ್ಲಿಂಗಿರದಡರ್ದು ಮುಸುಂಕುವ ಕೆಂದೂಳಂ ಬೀಸಿ ಜಾಡಿಸುತುಮೋರಣಂಬಿಡಿದ ಪಱಿಯಿಗೆಗಳಂ, ಮನೋಜ್ಞವಾಗಿ ನೆಱೆವೆಱೆಯಿರುಳೊಳ್ ತಾಂ ತವಗಿಱಿತೆಂದು ಬಿನದದಿಂ ವಿಹರಿಪಚ್ಚರಿಯರ ನೆಲೆಯ ಸಿಂಗರದ ಮಾಟದ ಬೆಳ್ಳಿವೆಟ್ಟುಗಳ ತಪ್ಪಲ್ಗಳೆಂಬಂತಿರೆ ಪಗಲ್ಗೆ ಪಾಲಿಸಱಿವಂತುಮಿರುಳ್ಗೆ ಜೊನ್ನದಿಂ ಸಮೆದಂತುಂ ತೋರ್ಪ ಸೌಧಗಳಂ, ಮತ್ತಂ ಪೊತ್ತಿದ ಪೋಮುದೆತ್ತಿನ ಧೂಪದ ಪತ್ತಿದ ದೀಪದ ಸುತ್ತಿದ ಕರ್ವೊರ್ಗೆ ಮೇಲ್ನೆಗೆಯುತೆ ಬಿತ್ತರದಿಂ ಮುಗಿಲೊತ್ತನೊತ್ತೆ ಮರಕತಕಳಶದ ತನಿವೆಳಗು ಮೇಘಮಂಡಲದೊಳ್ ಬೆರೆಯುತೆ ಬಳ್ಳಿಮಿಂಚನಾಗಿಸೆ ಗೋಪುರಂಗಳ ಮಿಸುನಿಯ ನೆಲೆಮಾಡದ ಚೆಂಬೆಳಗು ಬಾಂದಳದೊಳ್ ಪಳಂಚುತಿಂದಿರವಿಲ್ಲನೊಡರ್ಚೆ, ಆಗಳಾಗಳ್ ಮೊೞಗುವ ಭೇರಿಯೊನ್ದು ಬಿ

ಱುಸರಂ ಕಾರ ಗುಡುಗಂ ಪುಟ್ಟಿಸೆ ತುಂಬುಗೊಳನೊಳಂಬುಗೊಂಡ ಮು ನ್ನಾಟಕಗಳ್ಗೆ ಜಲಕ್ರೀಡೆಗೆ ಮನಮಂ ಸೀತ್ಕರಿಸುವ ದೇಗುಲಂಗಳಂ, ಮ ತ್ತ ವೇದನೋದುವ ಶಾಸ್ತ್ರಮಂ ಕಲ್ವ ಪುರಾಣಮಂ ಕೇಳ್ವ ಇತಿ ಹಾಸಂಗಳನಱಿವ ವೇದಾಂತಮಂ ಬಗೆದು ಭಾವಿಸುವ ಕೀರ್ತಿಸುವ ವಿ ಪ್ರರ ಅಗ್ರಹಾರಂಗಳಂ, ಮತ್ತಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯರರಮನೆಗಳಂ ಮತ್ತಂ ಪರ ದರಂಗಡಿಗಳಂ, ಮತ್ತಂ ಕೀಳಿರ ಗುಡಿಗಳಂ, ಊರು ಚೆಲ್ವಾಗೆ ಕಣ್ಗಂ ಮನಕಂ ಬಂದುದು.

ಇಂತಿಂತು ನೆಱೆ ಮೆಱೆದೊಪ್ಪುವ ತುಂಬಿದೂರ ಕೇರಿಗಳೊಳೋರೊಂ ದೆಡೆಯೊಳ್— ಅಂದು ಮೀಂಬಲಿಯಿಗೆಯಿಂ ಜೋಗದ ಜೋಹದ ಸಾಂತ ನಸಿವಿಚರ್ಚಿವ ಪದದೊಳ್ ತನ್ನೈರದುಂ ಶಣೆ ಕಾದಿಗೆಲ್ವ ಕೈಗುಣಕ್ಕೆ ನೆರಂ ಬಾರದೆಂದು ತಱಿಸಂದು ಪಲವೆಡೆಯಿಂ ತಂದಂದವಾಗೆ ಕೂಡಿಟ್ಟ ಕೋಲ ಮೂಡಿಗೆಯ ನೂಱುಱುವಗೆಯ ಘ್ರಾಗಳಂಬಾಗೆ ಎತ್ತಿಪಿಡಿದಂ ಗೈಯ ಸಸುಗೆಂಪಿಂ ಕಡೆಗಣ್ಣ ಕುಡುನೋಟವರೆಗಪಿರ್ಪಂ ಮೊಗದ ಬೆ ಳ್ನಗೆಯಚ್ಚವೆಳ್ಪಿಂದೊಪ್ಪಂಬೂಸಿ ಬಣ್ಣಂಬಳಿವಂತುಂಟಾಗಿಸಿ ಬಿಡುಸರದ ಪೊಸಗಂಪಿಂಗವ್ವಳಿಸಿ ಮುಸುಱಿ ಮೊರೆವ ದುಱುದುಂಬಿ ದುಂಬಿಗಳ ಕಾಟಕ್ಕಳ್ಕಿ ಬಳ್ಕಿ ನೋಟದ ಬೇಟದ ಬೆಡಂಗನೊಲ್ದು ತೋಱಿ ಪಣ ಕಂ ಖುಣಕಂ ಮಾಱುವ ಮಾಲೆಗಾರ್ತಿಯರ ಪೂವಿನಂಗಡಿಯಿಂ; ಮತ್ತಂ ತಲೆಯೊಲೆಯೆ ಮುಂಗುರುಳುಯ್ಯಲಾಡೆ ನಡುನೋಟದ ನಿಮಿರ್ದ ಕಂ ಗಳೆನಸುಂ ಚಳಿಸೆ ಮೊಗಂ ಬೆಮರಿಡೆ ಬಳ್ಕೊಲೆಗಳ್ ಕದಕ್ಕದಿಸೆ ಮು ತ್ತಿನಗೊಂಡೆವಾವುಲಿ ತೊಂಗಲ್ದೊಂಗೆ ಕೆಂಬರಲೋಲೆ ಮಿಱುಗೆ ಬಳೆ ಘಲ್ಘಲ್ಲೆನುತುಲಿಯೆ ಅಸುವೆಸೊಳೊತ್ತೊತ್ತಿ ಪಸಿನೀರನೆಱೆದೆಱೆನು ಪ ಚ್ಚೆಗಪ್ಪುರದ ಪ್ರಡಿಯಂ ಸರಿಸುರಿದು ಸುಯ್ವಲರ ನಱುಗಂಪನೊರೆದೊ ರೆದು ಬಾವನ್ನಪಿಡಿಸುಂ ತೀವ ಘಟ್ಟವಳ್ಳಿಯರ ಗಂಧಿಗವಸರದಿಂ; ಮ ತ್ತಂ ಬಿಡುಮುತ್ತಿನ ಪಚ್ಚೆವರಲ ಕೆಂಬರಲ ಕಮರ್ಣಣಿಗಲ್ಲ ಬಜ್ಜರಗ ಟ್ಟಿಯ ಚೆಂಬವಳದ ಸರದ ಪರಪಿದ ಪೊಂದಟ್ಟೆಗಳಂ ರಂಜಿಸಿ ಬೆಲೆವಣಿ ಗಾಗರಮೆನೆ ತೋರ್ಪ ರನ್ನವರದರಂಗಡಿಯಿಂ; ಮತ್ತಂ ಲೆಕ್ಕಿಗರ ಲೆ ಕ್ಕದಂತು ಸೊನ್ನೆಯಿಂ ಕಣ್ಗೊಪ್ಪಿಯುಂ, ಗಗನದಂತು ಬೆಳ್ಳಿಯಿಂ ಮೆ

ಱದಿಂ, ಕೆಯ್ವೊಲದಂತು ಕರ್ಪೂರ್ನ್ನಿಂ ಸೊಗಯಿಸಿಯುಂ, ಪಲ್ಲವಾಧರೆಯ ಕೆಂದುಟಿಯ ರಂಗಿನಂತು ಕಿಸುರಿಂ ರಂಜಿಸಿಯುಂ, ಬೊಂದಿಯಂತು ಸೀಸದಿ ನೊಂದಿಯುಂ, ದಿಟ್ಟಿಯ ಬಟ್ಟೆಗೈತರ್ಪ ಲೋಪಕಾರರ ಮನೆಯಿಂ; ಮತ್ತಂ ಹಚ್ಚಡದ ಪೂವಿನಂಗಿಯ ಪಟ್ಟುಡೆಯ ಕಾಂಗಿನ ರಂಗಿನ ಚೆಂದಿರಗಾವಿಯ ಮಿಸುನಿಗಚ್ಚಿನ ಬಣ್ಣಸೀರೆಯ ದೂಸಿಗವರದರ ಮಱುಗೆಯಿಂ; ಮತ್ತಂ ತಿಸುಳಿಯಂತೆ ಮುಕ್ಕಣ್ಣನುಂ ತೊವಲ್ವೊದೆಯನುಂ ಮುಗಿಲಂತೆ ನೀರೊಡಲನುಮೆನಿಪ ತೆಂಗಾಯಿಂ, ಮತ್ತಂ ಹರನೆಂತಂತು ಜಟಾಧರನುಂ ಹರಿಯೆಂತಂತು ಪೀತಾಂಬರಧಾರಿಯುಮಾಗಿರ್ಪ ನೀರುಳ್ಳಿಯಿಂ, ಮತ್ತಂ ಜೀರಿಗೆಯಿಂ, ಕೊತ್ತುಂಬರಿಯಿಂ, ಮೆಣಸಿಂ ಗುಳದಿಂ ಶರ್ಕರೆಯಿಂ ಚೆಲ್ವಾದ ಕೇರಿಯಂಗಡಿಯಿಂ; ಮತ್ತಮಿರ್ಕುಱಿಯ ತಂಡಸದ ಕರ್ತರಿಯ ಸುತ್ತಿಗೆಯ ಕೈವಾರದ ಕಂಬಚ್ಚಿನ ಕೊಱವೆಯ ಡಗಲ್ಲ ಅರಸಮುಟ್ಟೊಟ್ಟಯಿಸಿರೆ ಕೊಟ್ಟಂ ಕೆಟ್ಟನೆಂಬೊಂದು ಸನ್ನೆಯ ಸಬುದವೊಗೆವಂತಿರೆ ಬಡಿವ ಸೊನ್ನೆಗಾಱರ ಸಾಲೆಯಿಂ; ಮತ್ತಂ ಕೊಡಲಿಯಿಂ ಕಡಿವ ಉೞಿಯಿಂ ಕೀಸುವ ಕತ್ತಿಯಿಂ ಕೆತ್ತುವಾಣಿಯಿಂ ಬೆಟ್ಟುವ ಕರಗಸದಿಂ ಕೊಱೆವ ಬಡಗಿಯರೆಡೆಯಿಂ; ಮತ್ತಂ ಕಾಯಿಸುವ ಕರಗಿಸುವ ಎಱೆವ ತಿದಿಯೊತ್ತುವ ಉರ್ವುವ ನೀರ್ಗುಡುವ ಬಡಿವ ಬಿಸುವ ಮಸೆವ ಸಣ್ಣಿಸುವ ನುಣ್ಣಿಸುವ ಸಾಣೆವಿಡಿವ ಕಮ್ಮಾಱರ ಮುಂಗುಡಿಯಿಂ; ಪುರಂ ಕಣ್ಗಿಂಬಾದುದು.

ಇಂತು ಸೊಬಗಿನ ಬೀಡಿನಂತೆ ಸಿಂಗರದ ನಾಡಿನಂತೆ ಸೊಗದ ನೆಲೆಯಂತೆ ಸೊಗಸಿನಾಗರದಂದೆ ಮಂಗಳದ ಮನೆಯಂತೆ ಸಲೆ ಸಂದು ನಾಡ ಪೆಣ್ಗಳ ಚೆಂದಳಿರಡಿಯ ಮೆಲ್ವೊಗರಿಂ ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗುವ ಕೇರಿಯ ಬೀದಿಗಳಿಂ ಪೊೞಲ ಸೊಬಗೆಯರ ಕಳೆವೆರ್ಚಿದ ನಗೆಮೊಗದ ಕಾಂತಿಯಿಂ ಬೆಳತುರ್ಪ ಮಿಱುಗುವ ಹರ್ಮ್ಯಂಗಳಿಂ ಪುರದ ಪುರಂಧ್ರಿಯರ ಪೊಂಬಚ್ಚದೊಚ್ಚತಂ ತಳತಳಿಪ ಹಬೆಯ ಪರ್ಬುಗೆಯಿಂ ತಳತಳಿಸುವ ನಲ್ಮೆಲೆಯಿಂ ರಾಜಿಪ ನಗರಮಂ ಕಣ್ಬೆಣಿಯೆ ಕಂಡು ಶ್ರುತಕೀರ್ತಿಮನೋಹರಂ ನಿಜಸಚಿವನೊಳಿಂತಿದಾವ ನಾಡೆಂದು ಕೇಳ್ದುದೆ;—ಕೂರಾಳ್ಗಳ ಕಟ್ಟೊಡೆಯ! ಇಂತಿದುಕೇಳಾ! ಗೋಪ್ರಜಾಫಲವತ್ತಣಂ ಸಂತಾ

ನನುಂ ಪಡೆದ ಋತಂಭರರಾಜನಾಳ್ವ ತೇಜಃಪುರಮೆಂದು ಕೇಳಿಸಿದಂ.

ಆನುಡಿಗೆ ಸೌಮಿತ್ರಿ ಬಿಸವಂದಂಗೊಂಡು—ಎಂತು ಆರಾಯುಂ ಗೋಸೇವೆಯತ್ತಣಿಂ ಮಗನಂ ಪಡೆದಂ? ಧೇನುಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮನಿತೊಂದು ಬೊತ್ತಿತ್ತೇಂ? ನೀಂ ಬಲ್ಲಂತು ಪೇೞೆಂಬುದುಮಿಂತು ವಚಿಸಿದಂ ಸಚಿವಂ. ಅದೆಂತೆನೆ:—

ಅಯ್ಯ! ಮುನ್ನಮೀನಾಡೊಡೆಯಂ ಋತಂಭರವೆಸರಿಂ ಪೆಸರ್ವೆತ್ತ ಭೂಭುಜನುಂಟು. ಬೋೞೆಯರೋಜನ ಜಾಣ್ಮೆ, ಚಟುಕ್ಕಿಯುಬ್ಬು, ಜವನ ಜರ್ವು, ಜಕ್ಕರರಸನೈಸಿರಿ, ತನ್ನೊಳೊದವೆ ಮನುವಿನ ಮಾರ್ಗದೆ ನಡೆಯುತೆ ಮೈಗಣ್ಣನೋಲಗದ ಸೊಂಪಿಂಗಿಮ್ಮಡಿ ಮೀಱಿದ ಪೆಂಪಿಂ ಮೆಱೆದಂ. ಆದೊಡಮೀತಂಗೊಗೆತನದ ಗುಣ್ಪಿಂಗೆ ನೇರ್ಪಡುವೊಂದು ಬೞಿಯ ಬಳವಿಯ ಪುಟ್ಟನೊಂದು ಸೊಗಂ ತಾಱಿದುದು.

ಮಡಲಿಱಿವ ಬಾೞ್ವಳ್ಳಿಯ ಚೆಂಗುಡಿ ಸುರುಂಟಿದಂತೆ, ಸೊಬಗಿನ ನೆಲೆವನೆಯ ಮುಂಗುಡಿ ಮುರಂಟಿದಂತೆ, ತುಂಬಿ ಪರಿವ ಕಾೞ್ಪುರದ ಕಾಲ್ ಮುಱಿದಂತೆ, ಇಂಬಿನೊಡಲ ಪೊಸಜವ್ವನಂ ಸರಿದಂತೆ, ಇನ್ನೆಬರಂ ಕೊನೆವರಿದು ನೀಳ್ಕರಿಸಿದ ಬೞಿಯ ಬೞಿಯೀಗಳ್ ತನ್ನೊಳ್ ತಡೆದುದೆಂಬೊಂದು ಬಾಗುಳ ಪೆಬಿಸಿನಗವಟ್ಟೆಗಳುಮೀಕ್ಷತದೊಳ್ ಬಗೆಗೆಟ್ಟಿರ್ಪ ರಾಯನೋಲಗಕೊರ್ಮೆ ಜಾಬಾಲಿಮುನಿಪಂ ಬಿಜಯಂಗೈದಂ. ಆಗಳರಸನೈತಂದ ಮುನಿಯಂ ಯಥೋಚಿತಮಾಗತಸ್ವಾಗತಂಗಳಿಂ ಕುಶಲಮಂ ಬೆಸಗೊಂಡು ತಱುವಾಯಿಂ ಕಟ್ಟಿನ ನುಡಿಗತೆಯ ಪೊೞ್ತನೊಳ್—ಕಿತ್ತಡಿಗಳ ಬಿತ್ತಗ! ಪಣ್ಣಿಲ್ಲದ ಮರನ ಬಾೞ್ತೆ, ತಣ್ಣೀರೊಸರ್ ಕುಂದಿದ ಕೊಳನ ನೆಗೞ್ತೆ, ಚಂದವನಿಲ್ಲದಿರುಳ ಗಗನದ ಚೆಂದಂ, ಕಂದಂ ಪುಟ್ಟಿ ಮೆಱೆದೊಪ್ಪದ ಬೞಿಯಂದಂ, ಸಂದ ಜಗದ ತೊಱೆಹಕ್ಕೆಡೆಗುಡದೇಂ ಪೋಕುಂ? ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ಮಗನಂ ಪೆಱದಂಗೆ ಸಗ್ಗಿಗರ್ ಬಾಗಿಲಂ ತೆಱೆಯರೆಂಬರಲ್ತೆ! ನಲ್ಮೆ ಮಿಗೆ ಪೆತ್ತಕುವರನ ಬಾಲಲೀಲೆಯಂ ಕಾಣದ ಕಣ್ಗಳಿವು ಪೀಲಿಯ ಕಣ್ಗಳಾಗವೆ? ಅಕ್ಕಟಾ! ಮಗನಂ ಪಡೆಯದೆ ನರಕಮಂ ಪುಗುವೆಂದು ಭಾಗ್ಯಮಂ ಬಿದಿಯೆನ್ನೊಳೊಡರ್ಚಿದುದೇ! ನೂಱುನೇಂ? ಇಹಕಂ ಪರಕಂ ಪೆಱಗಾದ ಬೂತಾದೆಂ. ಅಯ್ಯ! ಮುಂ

ತೇಂ ಬಟ್ಟೆ! ಸುಟ್ಟಿಸಿ ತೋಱು! ಎಂದು ನಿಜನಿಟಿಲತಟಸಂಘಟಿತ ಕರಸಂಪುಟನಪ್ಪುದುಂ; ಮುನಿಪನೊಲ್ಮೆಯಿಂ-ರಾಯ! ನೀನಿಂತು ಮಱುಗಲೇನಕ್ಕುಂ? ನಿನ್ನುಱದದವಳಲಂ ಕೇಳ್ವ ನರರೊಳರೆ? ನಂಬಿದ ದೈವಕ್ಕೆ ಕೇೞಿಸು! ಆದೊಡಮಿನ್ನೀಬಗೆಗೆ ನೀಂ ಗೋವಂ ಸೇವಿಸಿದೊಡೆ ನಿನ್ನಭೀಷ್ಟಂ ಸಿದ್ಧಮಕ್ಕುಮೆಂದು ತೋಱುಗುಂ. ಮುನ್ನಂ ಮುತ್ತರಾಯುರ್ಗಿಂತು ಸುರಭಿಯೊಲ್ದುದುಂಟು, ಎಂದು ಸಂತಯಿಸಿದಂ. ಮಗುೞ್ದರಾಯಂ ಮುನಿಗೆ– ಗೋಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮಂತುಟೇಂ ಪಿರಿದೆ? ತನಗೊರೆ, ಎಂಬುದುಂ; ಜಾಬಾಲಿಯಿಂತು ಕಥಿಸಿದಂ:—

ಎಲೆ ಮಾರಾಯ! ಗೋಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮಂ ಬಣ್ಣಿಪೊಡೆನಗಮಳವೆ! ಮೆಯ್ಯ ನವಿರ್ಕುೞಿಯೊಳೆಲ್ಲಾ ದೇವರ್ಕಳೋರೊಂದು ನೆಲೆ; ಬಸಿಱೊಳೊಡಲೊಳೆಲ್ಲಂ ವಿಶ್ವದೋರೊಂದು ತಾಣಂ. ಇಂತಿರ್ಪಿನಂ, ನೀನೆ ಬಗೆ. ಆವನೊರ್ವಂ ನಿಚ್ಚಂ ಬಿಸಿಲೊಳ್ ಬಾಯಱುತ ಹಸುವಿಂಗೆ ನೀಱನೆಱೆವನವಂಗೈಸಿರಿ ವರ್ಕುಂ, ಮೇವಿತ್ತು ಕಾವಂಗೆ ಪಾಲ್ಮೊಸರುಣಿಸಿನ ಪುಣ್ಯಲೋಕಮಕ್ಕುಂ; ಮೆಯ್ಯ ನೋಟಿನಂ ಸೋವ, ಶೃಂಗಂಗಳೆಡೆಯುಂ ತುಱಿಪ, ಮನುಜಂಗೆ ಬಂದ ಬಿಯದಿ ತಪ್ಪುಗುಂ; ಮತ್ತಮೆತ್ತಾನುಂ ಮೇವಾವಂ ನಿವಾರಿಪ ನರಂ ನರಕಮಂ ಪೋಕುಂ. ಇದರ್ಕೊಂದಿತಿಹಾಸಮುಂಟೆಂತೆಂದೊಡೆ:—

ಮುನ್ನಿನ ದಿನಂಗಳೊಳೊರ್ಮೆ ಜನಕರಾಜಂ ಸಗ್ಗಿಗರ ನಾಡಂ ಕಾಣ್ಬೊಂದು ಬಗೆಯೊಳ್ ಯೋಗದೊಂದು ನೆರವಿನ ಮೈಮೆಯೊಳೊಡಲನುೞಿದು ಬಂದ ನಡೆಮಾಡಮನಡರ್ದು ಪೋದಂ ಗಡ! ಇಂತಿರೆ ಪೋಪ ಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ತನತನಗೆ ನರಲ್ವ ಪೊರಳ್ವ ಮುೞುಗುವ, ಬೇನೆವಡುವೊದೆದಾಡುವ, ಉಬ್ಬಸಂಬಡುವ, ಬೇವ, ಪೊತ್ತುವ, ಕುದಿವ, ಸೀಕರಿಪೋಪ, ಕೊಱೆವ, ನಾಱುವ, ಸೋರುವ, ಕಾಱುವ, ನವೆವ, ಸವೆವ, ಕಾಲ್ ಮುರುಂಟಿದ, ಕೈ ಸುರುಂಟಿದ, ತಲೆ ಬಿರಿದ, ಕೀಲ್ ಮುಱಿದ, ಕಣ್ಣೞಿದ, ಸೂಲದ ಮೊನೆಯೊಳೇಱಿದ ಕಬ್ಬಾಲೆಯ ಬಸಿಱೊಳ್ ಸಿಲ್ಕಿದ, ಪರ್ದುಕಾಗೆಗಳ ಬಾಯೊಳಾದ, ಕೀವಿನ ಮಡುವಿನೊಳ್ ಬಿದ್ದ, ಕೂರ್ವಾಳ ತುದಿಯೊಳ್ ಜೋಲ್ವ, ತನಿಗೆಂಡದ ಬೇಹಿನುರ್ಕಿನ ಪತ್ತುೞಿಯಪ್ಪಗೆ

ಯು ತಳ್ಕೆಯೊಳಿರ್ದ ಪೇಸಿಕೆಯು, ಜೋಡೆಗರ ಪಾಪಾತ್ಮರ ಬಾೞ್ವನೆಯೆನಿಪ್ಪ ಯಮಲೋಕಮಂ ಮುಟ್ಟೆಯಿಸಿ ಬರ್ಪುದುಂ; ಪಾವನಮೂರ್ತಿಯೆನಿಪ್ಪ ರಾಯನತ್ತಣಿಂ ಬಳಸಿವರ್ಪ ಗಾಳಿಯು ಸೋಂಕಿಂ ನರಕಿಗಳೆನಸುಂ ಚೇತರಿಸಿ ತಣ್ಪುಗೊಂಡು ಕಟ್ಟುಬ್ಬರದ ಬೇನೆಯಂ ಸೈರಿಪಂತಿರಾಗೆ ಮುಂತು ಸಮಂತು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ಐದಿವರ್ಪ ನಡೆಮಾಡಮಂ ಕುಱಿತು ಕೂಗಿಕ್ಕಿ— ಎಲೆಲೆ! ಸೈಪಿನರಮನೆಯೆ! ಎಲೆಲೆ ಪುಣ್ಯವಂತನ ನೆಲೆವೀಡೆ! ಪೋಗದಿರ್ ಪೋಗದಿರ್. ಇನಿತೊಂದು ವೇಗಮೇಂ? ನಿನ್ನತ್ತಣಿಂ ತೀಡುವ ಗಾಳಿ ಸೋಂಕಲೊಡಮೆಮ್ಮ ನೋವುಂ ಬೇಹುಂ ಪಿರಿದುಂ ಸರಿದುದು. ಇಂತಿರೆಮ್ಮ ನೋವದೆಮ್ಮ ಬಿನ್ನಪಮನಾಲಿಸದೀಕುತ್ತದ ತರಿಸಕ್ಕೇನಾನುಂ ಮರ್ದನೀಯದೆ ಬಿನ್ನನೆ ನಡೆವ ಬಲ್ಮೆಯಿದೇನೊ! ನಿನಗಾನುಮೆಮ್ಮೊಳ್ ಮಱುಕಂ ಪುಟ್ಟದೆ? ಹರಹರಾ! ಎಂದು ಕೈಯೆತ್ತಿ ಕರೆದರ್. ಆಗಳ್ ರಾಯನಿಂತೀತೆಱನ ಮೊರೆಯಂ ಕೇಳ್ದು ಬಿಸವಂದಂಗೊಂಡು ವಿಮಾನಮಂ ತಡೆದು ಪಿಂತಿರುಪಿ ಮುಟ್ಟೆಯಿಸಿ ಬಂದು ಶೈಮಿನೀಪುರದ ಮುಂಬಾಗಿಲೊಳಿೞಿತಂದು ನೋಳ್ಪನ್ನಂ ಧರ್ಮರಾಜಂ ತಳ್ವದೈತಂದಿದಿರ್ಗೊಂಡು ತಕ್ಕಂತು ಸನ್ಮಾನಿಸುತುಂ ಮತ್ತಮಭಾಗ್ಯತನೊಳ್—ಏನಯ್ಯ ಎತ್ತಣಿಂ ಬರವಾಯ್ತು? ನಿಮ್ಮನ್ನರ್ಗಿಮ್ಮೆನಾಡೆಹೊರ್ಗದಲೇ! ಏಂ ಬಟ್ಟೆದಪ್ಪಿ ಬಂದಯ್. ಆವಗಂ ನಮ್ಮ ಪಾತಕಿಗಳ ಯಾತನೆಯ ನರಕಮಿತ್ತಲಿತ್ತಲ್. ಪೆಱರ ಸಿರಿಯಂ ಕವರ್ವ, ಪೆಱರ ಪೆಂಡಿರ್ಗಳುಪ್ಪುವ, ಪೆಱರಂ ಕೀೞ್ಮಾಡುವ, ಪೆಱರೊಡವೆಯಂ ಕಿಡಿಸುವ ಕಡುಕೂಱಿರ್ಗೆ ನೆಲೆವೀಡು. ಆವುಗಳಂ ಕೊಲ್ವ, ಪಾರ್ವರಂ ಪಗೆವ, ಪೞಿನುಡಿಯಂ ಪೞಿವ, ಜನ್ನಕ್ಕೈಡರ್ಗೆಯ್ವ, ಪೆತ್ತರಂ ಪತ್ತುವಿಡುವ, ಗುರುಗಳನೇಡಿಸುವ ಪಾಪಿಗಳ್ಗೆ ಬಾೞ್ವನೆ. ಇಂತಿದಂ ನೀಂ ಪುಲಗಕ್ಕುಮೆ? ಕಾಣಲಕ್ಕುಮೆ? ಎಂದಾಡಿದಂ. ಅಂತಪ್ಪುದುಂ ಜನಕಂ ಜವನೊಳ್—ಎಲೆ ಧರ್ಮರೂಪ! ಇಂತೀಪ್ಪೊೞಲ್ ನರಕಮೊಂದಱಿತೆನಿಲ್ಲ; ಪೆಱತೇನಾನುಮಕ್ಕುಮೆಂದೇ ಬಗೆದೆಂ. ಅಂತಾಂ ಬಗೆವಿನಂ ಲೋಗರ್ಗೆಂತೆಂತೊ ಬನ್ನಬೇನೆಗಳಾದಪಲೊಡಂ ನರಲ್ವೊಂದು ಮೊರೆಗೇಳ್ದು ಬಂದೆಂ. ನೋಳ್ಪೊಡಿಂತಿದು ದುಸ್ತರಂ ನರಕಂ! ಎಲೆಲೆ! ನೀನುಮಂತಿವರೊಳೇಂ ಮಱು

ಕಂಗೊಳ್ಳೆಯು! ಛೀ ಪೋಕೆ! ಇವರಂ ಕೊಂಡೇಂ ಕಜ್ಜಂ? ಏನ್ನಾನುಂ ಬಿಡ! ಎಂದು ನುಡಿವ್ರಪಂ; ಯಮಂ– ಓ! ಬಿಟ್ಟಯೊಳ್ಗಳಂ ಬಿಟ್ಟುಂತಾಗದೆ! ಎಂತೀತಂಗಳ್ ಪೋಗಲಾರ್ಪರ್. ಇನ್ನುಂ ಪಾಪಂ ಮುಡಿದುದಿಲ್ಲಮೀಗಳೇವೆಂ! ಇದೆ ಕೊಳೀತಂ ಮುನ್ನಮೊರ್ವನಂ ಪಾರ್ವನಂ ಕೊಂದ ಬೊಮ್ಮೆತಿಗಾಱಂ; ಈಗಳಿದೆ ಎರೆಯಾದಂ. ಈತಂ ಪೆಱನಂ ನಂಜನೂಡಿ ಮಡಿಪಿದಂ; ಅಂತದಱಿನಲ್ಲಿ ಕಾಳೋರಗಂಗಳ್ಗೆ ತುತ್ತಾದಂ. ಮೇಣೀತಂ ಪರಕಾಂತೆಯಂ ಕಾಮಿಸಿದನಂತದುಕಾರಣದಿಂ ಕಾದುಕಿರ್ನ ಪೆಣ್ಬೊಂಬೆಯ ತೆಕ್ಕೆಯೊಳಾದಂ. ಮತ್ತಮೀತಂ ಪಗಲ್ಗಳನೀತನಂ ಸಮ್ಮಕಂಕರಿಯಿಂ ಬಡಿವರೆಂದು ಬೇಱೆವೇಱೆ ತೋಱಿದಂ. ಅದಕ್ಕಾರ್ ರಾಜಯೋಗಿ ಈನರಕಿಗಳೆಂತಾನುಂ ಮುಕ್ತರಾಗರೆ! ಅಕ್ಕಟ! ಇಂತಿವರ ಬಾಡ್ಗೇಡಂ ಕಂಡುಮೆಂತಾಂ ಪೋಗೆನೊ! ಏನಾನುಮೊಂದುಪಾಯಮಂ ತೋಱಲಾಱಾ! ಎಂಬುದುಂ; ಸೂರ್ಯಸುತಂ–ಅಂತಪ್ಪೊಡೆ ನೀನಿನ್ನೆಬರಂ ನಿಚ್ಚಂ ಶ್ರೀರಾಮನಂ ಮೂವಗೆಯ ನಿಚ್ಚಟವಕುತಿಯಿಂ ತುತಿಸಿದ ಪೊನ್ನವರೆಯನಿತ್ತೊಡೆ ಇವರ್ ಮುಕ್ತರಪ್ಪರ್. ಸಂದೆಯಂ ಬೇಡವೆಂದಂ. ಒಡನೆಯೆ ಜನಕಂ ತನ್ನ ಪುಣ್ಯದೊಳಡ್ಡಮಂ ಧಾರೆಯನೆಱೆವ್ರಗುಂ ಪಾಪಿಗಳೆಲ್ಲರ್ ಬಿಗಿವಟ್ಟ ನರಕಬಾಧೆಯಿಂ ಬಿಡುವಟ್ಟು ಸಂತಸದಿಂ ಶ್ರೀರಾಮನಂ ಪಾಡುತುಂ, ಜನಕರಾಜನಂ ಪೊಗೞುತುಂ, ಜವನಂ ನೆನೆಯುತುಂ, ಬಧಿಲರ ನಾಡಂ ಪುಗುತಂದರ್.

ಕೇಳೆಲೆ ರಾಯ! ರಾಮನಾಮಸ್ಮರಣೆಯೊಂದು ಪೆರ್ಮೆಗೆ ಬೆಱಗುವಟ್ಟ ಮಿಥಿಲೆಗೊಡೆಯಂ ಜೈಮಿನಿಯೊಡೆಯನೊಳ್–ಪಾಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರ್ ನರಕಕ್ಕೈತರ್ಪರಿರರೆಂದಾಗಳ್ ಪೇೞ್ದೆಯಲ್ತೆ. ಆಂ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನೆಂಬೆಯಂತಿರೆಯುಮಿಲ್ಲಿಗೇಕೆತದಿನ್ನೈತಂದೆಂ, ಪೇೞೆಂಬ ರಾಯಂಗೆ ನಸುನಗೆಯೊಳ್–ನೀಂ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಂ ಸಾಜಮಾದೊಡಂ, ಪೂರ್ವದೊಳೊರ್ಮೆ ತಾಂ ತನಗೆ ಮೇವ ಪಸುವಂ ನಿವಾರಿಸಿದಯ್. ಅದುಕಾರಣದಿಂ ನಿನಗಿಂದು ಎಮ್ಮ ಪುರದರ್ಶನಮಾಯ್ತು. ಇಂತುಟಲೆ ಧರ್ಮಸೂಕ್ಷ್ಮಂ. ಗೋಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಯಂ ನೀನಱಿಯಾ? ಎಂದು ನುಡಿದಂ.

ಆನುಡಿಗೆ ತಲೆಯನೊಲೆದು ಕೈಮುಗಿದು ಮುಂ ತೆರಳ್ದಂ ಗಡ!

ಇಂತು ಮಱಿದೊಮ್ಮೆಯಾಚೊಡಂ ಗೋವನೆಬ್ಬಿಟ್ಟಿದ ಜನಕ ರಾಜಂಗಂ ನರಕದರ್ಶನಮಾದುದೆಂಬೆಡೆಯೊಳ್- ಆಕಳಂ ಕೊಲ್ವ ನೋಯಿಸುವ ಕೀಳರ್ಗೇನಾಡ ಬಾಳ್ಕೆಯೊ? ಮೇಣ್ ಭಕ್ತಿಯಿಂ ಧೇನುವಂ ಸೇವಿಪ ಭಾವಿಪ ಮಾನವರ್ಗೆ ಮನೋರಥಂ ಸಿದ್ಧಿಪ್ರದೇಂ ದೊಡ್ಡಿತೊ? ಮನುಕುಲದ ಮುನ್ನಿನ ರಾಯರ್ ಗೋಪೂಜಾಪ್ರಭಾವದತ್ತಣಿಂ ಪುತ್ರರಂ ಪಡೆದುದುಂಟು. ನೀಂ ಕವಲ್ಮನಮನುಳಿದು ಗೋವಂ ಪೂಜಿಸೆಂದು ವಿಧಿಯನೇರ್ಪಡಿಸಿ ಜಾಬಾಲಿ ತಾಂ ಬೀಳ್ಕೊಂಡಂ.

ಶತ್ರುಘ್ನ! ಇಂತು ಜಾಬಾಲಿಯೊಂದುಪದೇಶಮಂ ಗುರೂಪದೇಶಮೆಂದೇ ಬಗೆದು ಋತಂಭರಂ ದೈವನ್ಯಸ್ತನಿಜಭಕ್ತಿಭರಂ ಸುಲಕ್ಷಣಲಕ್ಷಿತಮಾದ ಆವನಾಗಳುಂ ಸೇವಿಸುತುಮಿರ್ದಂ. ಕಟ್ಟಕಡೆಯೊಳ್ ಸಲ್ಗೆಯ ಸುರಭಿ ರಾಯನ ಭಕ್ತಿಗೊಲ್ದು "ಪುತ್ರವಾನ್ ಭವ" ಎಂದು ದೇವವಾಣಿಯಿಂ ಪರಸಿ ತನ್ನ ಧೇನುಲೋಕಮಂ ಸಾರ್ದುದು.

ಮತ್ತಮಾರಾಯಂ ತನ್ನಂ ಪರಸಿದ ಧೇನುವಿನೊಲ್ಮೆಯಂ ನೆನೆನೆನೆಯುತಿರ್ದಿಂಬಳಿಯಂ ಕೆಲವಾನುಂ ದಿನಕ್ಕೆ ತನ್ನರಸಿಯೊಳ್ ಸತ್ಯವಂತನೆಂಬೊರ್ವ ಮಗನಂ ಪಡೆದು ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದಾರಾಯಂ ಪೊಸಜವ್ವನದ ಮುದ್ದುಗುವರನೊಳ್ ರಾಜ್ಯಭರಮನೊಪ್ಪಿಸಿ ತಾಂ ತಪಸ್ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಮಂ ಸೂಱೆಗೊಂಡಾಳುತುಮಿರ್ದಂ.

ಎಳನೇಸಱ ಪೊಸವೆಳಗಿಂಗೆ ಸೊಂಪೇಱಿ ನಳನಳಿಪ ತಾವರೆಯಂತೆ, ಕಡುಸುಗ್ಗಿಯ ಭರಕೆ ಕೈನಂದು ಕೊನೆವೆರ್ಚುವ ಮಾಮರನಂತೆ, ತಕ್ಕಿನ ಸೋನೆಯ ಮೆಲ್ಸರಿಗೆ ಸುಱಿಪಿಟ್ಟು ಚಳಚಳಿಪ ಪೊಂಬಾಳೆಯಂತೆ, ಕುವರಂ ನವಯೌವನದೊದವಿಂಗೆ ನೆಱೆವೆಱೆಯುಂತಿರೆ ತುಂಬಿ ತೇರಿದೊಂದು ಮೆಯ್ಸಿರಿಯಿಂ ಸೊಗಯಿಸಿದನಪ್ಪುದುಂ; ಚೆನ್ನಿಗರಾಯನಂದದ ಸಿಂಗರದ ಗಾಡಿಗೆ ಸೋಲ್ತು ಬೀರಸಿರಿ ತಾಂ ತೋಳನೇಱಿವಂದಳ್. ಇಂತಿರೆ ಸತ್ಯವಂತಂ ತನ್ನ ಪೆಸರಂ ಪೋಲ್ವಂತು ಸತ್ಯಧರ್ಮದಾಂಕೆಯೊಳ್ ನಿಂದು ಶೇಷನ ತಲೆವೊಱೆಯ ತಿಣ್ಣದ ತಿರೆಯನೊಂ

ದೆ ಪೆಗಲೊಳಾಂತು ಗೆಲ್ಲವೆಣ್ಣಿಂ ಬಾಳ ಮೊನೆಯೊಳಿರಿಸಿ ತನ್ನೊಂದೇ ಉಂಜಸದ ಪೆರ್ಚುಗೆಯು ಬೆಳ್ವೆಳಗಿಂ ಬಾಂಬಟ್ಟೆಯು ತುಂಬುವೆಱೆಯುಂ ಕಂದಿಸಿ ಕುಂದಿಸಿದಂ.

ಎಲೆ ಅರಸ! ಈವಸಾಲ್ಕೆಯಿನೊಪ್ಪುವ ತೇಜಃಪುರದ ರಾಜನಾಗಳುಂ ಶ್ರೀರಾಮನನಾದಿದೈವಮೆಂದೇ ಬಗೆದು ಸೀತಾನಾಯಕನನೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂ ಭಜಿಸಿ, ರಘುವರನ ಲೀಲೆಯನೆ ಕೇಳ್ದು, ರಾವಣಾಂತಕನಂ ಕಣ್ಣಾಱೆ ನೋೞ್ಪೊಂದು ಬಯಕೆಯೊಳ್ ಇರ್ದಂ. ಇಂತಿದು ಗೋಪೂಜೆಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಯನತ್ತಣಿನೊದವಿ ಬಂದ ಭಾಗ್ಯಂ.

ಕಾಂತೆ! ಅಂತು ತಂತಮ್ಮೊಳ್ ನುಡಿಯುತಿರ್ಪುದುಂ; ಮುಂದೆಸೆಯೊಳ್ ನಡೆವ ಹಯಮೂರ ಕೇರಿಯ ಜನಂ ಬೆಱಗುವಡೆ ನೆಟ್ಟನೆ ಪುರಮಂ ಪುಗುತಂದುದು. ಆಗಳ್ ಪ್ರೋಟಿಲ ಕಾಪಿನಾಳ್ಗಳ್ ಪ್ರೋಱನಾಡ ಕುದುರೆಯುಂ ಪಿಡಿದು ತಮ್ಮಾಣ್ಮಂಗೊಪ್ಪಿಸಿದರ್. ಅಂತಾಗೆ ಸತ್ಯವಂತಂ ಬಂದು ಬಂದಿಯ ತುರಂಗಮದ ಪಣೆಯ ಪತ್ರದೊಳ್ ಬರೆದ "ರಾಮ" ಎಂಬೆರಡಕ್ಷರಂಗಳನೋದಿಯುಂ ಸಂತಸದ ನವಿರ್ ಗುಡಿಗಟ್ಟೆ ಹಯದ ಬೆಂಬಱಯೊಳ್ ಬಂದ ಶತ್ರುಘ್ನನಂ ಕಾಣ್ಬೊಂದು ತವಕದಿಂ ತನ್ನ ಪರ್ವರಸಿ ಚಾವಡಿಯಿಂ ಪ್ರೋಱಮಟ್ಟು ಇದಿರ್ಗೊಳಲ್ಕೆಂದು ನಡೆತಂದಂ. ಇಂತು ಪಗಲ ಕೈದೀವಿಗೆಯ, ಮಕರತೋರಣದ, ಟೆಕ್ಕೆಯದ, ಬೆಳ್ಗೊಡೆಯ, ಪೊಂಗಟ್ಟಿಗೆಯ, ಪುಲಿಮೊಗದ, ಚೌರಿಸು, ಬಿಜ್ಜಣಿಗೆಯ, ಹಡಪದ, ಜವಳಿಮದ್ದಳೆಯ, ಕಾಳೆಯ, ಪಂಚವಾದ್ಯದ, ಬಿರುದಿನ ಬಾವುಲಿಯ ಸಡಗರದಿಂ ಬಂದು ಶತ್ರುಘ್ನಂ ಮುಂತಪ್ಪರ್ಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಮೆಲ್ನುಡಿಯಿನುಪಚರಿಸಿ ಬಿಡದೆ ಅವರಂ ತನ್ನರಮನೆಗೆ ನಡೆಯಿಸಿ ಸಮ್ಮಾನಿಸಿ ಮತ್ತಮಡಿಗಡಿಗೆ ಶ್ರೀರಾಮಕಥಾವಿನೋದಂಗಳಂ ಕೇಳ್ದು ತನ್ನ ನಾಡಂ ರಾಘವಂಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಸರ್ವಸ್ವಮುಡುಗೊಱೆಯುನಿತ್ತು ತನ್ನ ಪಡೆವೆರಸು ಹಯರಕ್ಷಣಾರ್ಥಂ ಶತ್ರುಹಂಗೆ ನೆರವಾಗಿ ತೆರಳ್ದಂ.

ಇಂತಪ್ಪುದುಂ ಲವಣಾಂತಕಂ ರಾಯುಗುಮರನ ಭಕ್ತಿಗಂ ಬಗೆಗಂ ಬಗೆಮಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ನಾಡೊಡೆತನನುನಾತನ ಪುತ್ರಂ ರುಕ್ಮನೊಳ

ತ್ತು ಕಾಣ್ಕೆಯುಂ ಕೈಕೊಂಡು ಸಸೈನ್ಯಂ ಸಮಹಿತವೈಭವಂ ಪೊಱಮಟ್ಟಂ.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ತೇಜಃಪುರವರ್ಣನಂ ದ್ವಾದಶಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ತ್ರಯೋದಶಾಶ್ವಾಸಂ.

ಎಲೆ ಎನ್ನ ಮೋಹದ ಗಿಳಿಯೆ! ಅಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಗೆ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಬಂದೆಱಗುವಱಿಕೆಯ ಬಲ್ಲಾಳ ಸಾಮಂತರಾಯರ ಮುಂಗಲೆಸುಚ್ಚಪೊನ್ನ ಪೊಚ್ಚಪೊಸ ಬಾಸಿಗದ ಮುತ್ತಿನ ಗೊಂಡೆಯ ತುಱುಗುವೆಳಗಿಂ ಪೊರೆಯೇಱಿದ ತನ್ನಡಿದಾವರೆಯ ಮೆಲ್ವೊಗರಿನವರವರರವೆಂಡಿರ್ಕೈದಾಳಿಯಂ ಬಣ್ಣಮೆರ್ಚಿಸುತುಂ, ತನ್ನೊಳ್ ಕೇಣಿಗೊಂಡ ಗೆಲ್ಲವೆಣ್ಗೆ ಪುರುಡಿಂ ಮೀಱಿಪ್ರೇಪ ಜಸವ್ರೇಸಜವ್ವನೆಯ ಪಾಱುಗೆಯ್ತದಿರವಂ ತೋಱುತುಂ, ಬರ್ಪ ಶತ್ರುಘ್ನನ ಮುಂದೆಸೆಯೊಳ್ ನಡೆವ ಪೊನ್ನ ಜಾಳಗೆಯ, ರನ್ನದ ಬೊಕ್ಕಸದ, ಸಾಯಿರಸಾಯಿರ ಲೆಕ್ಕದ ಪೇಱುಟದಾನೆಗಳೊಟ್ಟೆಗಳೆಟ್ಟುಗಳ ಸಾಲ ಮುಂಗುಡಿಯೊಳ್ ತಂತಮ್ಮ ಸೇನೆವೆರಸೈದಿ ಪರ್ಪ ನಾಡನಾಡ ರಾಯರನೊಡಗೂಡಿ ಪುಷ್ಕಲಾದಿಸುಭಟರ್ ಕುದುರೆಯ ಬೆಂಬಳಿಗೊಂಡು ನಡೆಯುತಿರಲೊಡನಾಗಳ್—

ನೀಲಮೇಘಂ ಸುರಿವಂಜನವೃಷ್ಟಿಯೊಬ್ಬುಳಿಯೋ, ಅಂದಂದು ದೇವರ್ಕಳೊಳಿದಿರ್ಚಿ ಮಣ್ಮುಳಿಪ್ರೇದ ರಕ್ಕಸರೊಳವಗೆಯ ಪಾಪದ ಮೊತ್ತಮೋ ಎನೆ ತಾಂ ತನಗೊಮೊದಲೊಳೆತ್ತಂ ಪರ್ವಿ ಕರ್ಗಲ್ತಲೆ ಮುಸುಂಕಿದತ್ತು. ನಡೆಗೆಟ್ಟುವು ಕರಿ, ಬಟ್ಟೆಗೆಟ್ಟುವು ಹಯಂ; ಮುಂದುಗೆಟ್ಟುದು ಪದಾತಿಗಳ್; ದೆಸೆಗೆಟ್ಟುವು ರಥಂಗಳ್; ಕಣ್ಗೆಟ್ಟುವು ಜೊಣೆಯ ರಾಯದಳಂ; ಮತಿಗೆಟ್ಟರ್ ಪಡೆವಳ್ಳರೆಲ್ಲರ್.

ಅನಿತಱೊಳ್ ಕವಡುಗೞ್ತಲೆ ಮಾಸಲೊಡಂ ಮುಸುಂಕಿದ ಲೋಕದ ಮರುಳ್ಬೆಮೊಯಡಂಗಿದ ಜೋಗಿಯ ಮನದ ನಿರ್ಮ್ಮಳಿಕೆಯಂತಿರೆ ದೆಸೆಯೆತ್ತಂ ನಿರ್ಮಲಮಾದುದು. ಆಗಳ್ ನಿದ್ರೆಯಿನೆೞ್ಚಱಿದಂತು ಕಣ್ಗಟ್ಟಂ ಪೆಱಗಪ್ಪುದುಂ, ಪೇಲಂಬುಗೆಟ್ಟು ಕಣ್ಬೆಟ್ಟು ಬೆಬ್ಬಳೆವೋಗಿ ತಂತಮ್ಮೊಳ್ ಮಾಯೆಯ ಮಾಟಮಂ ಮಾತುಗುಡುತೆ ಜನ್ನಗುದುರೆಯುಂ ಕಾಣದಿರೆ, ಬಿಸಮಂದಂದಾಳ್ದು ಮತ್ತಂ ಪಜ್ಜೆಪಜ್ಜೆಗೆ ತಕ್ಕುಱಿದು ಬಗೆಗುಂದಿ ಕಂಡರಂ ಬೆಸಗೊಳುತುಮಂಡಲೆದು ದೆಸೆದಿರಿಯುತುಮಿರ್ಕೆಲನೊಳಱಸುತುಂ, ಸಂದಿನೊಳ್ ಪುಡುಕುತುಂ, ಗೊಂದಿನೊಳ್ ನೋಡುತುಂ, ಪೞುವಂ ಪುಗುತುಂ, ಕೊಳನಂ ಕದಡುತುಂ, ಕಂಡುಂ ಕಾಣಿಸದಿರೆ ಕರಂ ಕನಲ್ದು ಶತ್ರುಹಂ ಶ್ರೀರಘುಕುಲವಾರ್ಧಿಪೂರ್ಣಶಶಾಂಕನ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಮನ ಯಜ್ಞೀಯತುರಂಗಮಂ ಕಳ್ದುಯ್ದನಾವನಾತನನೀಗಳೆ ಅಱನರಮನೆಯಂಗಣಕ್ಕೆ ಮೆಂಟೆಯನಾಗಿಸುವೆನೆನುತೆ ಹೂಂಕರಿಸುತೆ ಬಿಲ್ಗೊಂಡು ಬೀದಿವರಿಯುತೆ ಪೋಱಮಟ್ಟಂ. ಅನಿತಱೊಳೀಲವಣಾಂತಕನ ಪೆಂಪಿನ ಕೆಂಪಿನ ಬೀರದ ಜರ್ವಿಗೆಂದೆ ಕಣ್ಗೆಟ್ಟು ಅಂಬರದತ್ತಣ್ಗೆ ಸಂದ ಪುಸಿಯ ಕಳವಿನ ಬಲ್ಪಡೆಯೆನೆ ತೋರ್ಪ ಮಾಯಾವಿಡಂಬನದಿಂ ಕುದುರೆಯಂ ಕಳ್ದುಯ್ದು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿವೆಸರ ರಕ್ಕಸನ ಪೆರ್ಗಡೆ ತುಬ್ಬಿದತ್ತು. ಇಂತಾಗಲೊಡಂ ಬಲ್ಪಿನ ತೋಳ್ ತೋಟಿಯ ಪಡೆವಳರೆಲ್ಲರ್ ತಂತಮಗೆ ಹೂಂಕರಿಸಿಯುಂ, ಬೊಪ್ಪರಿಸಿಯುಂ, ನಡೆಮಾಡಮನಡರ್ದು ಹಯಮನುಯ್ದು ಮರ್ಬಿಗನಂ ತಱುಬಿ ಅಱಿವಡೆಯಂ ಬೞಿಕೆಯ್ದು ಪವಣರಾಯನ ಕಟ್ಟಾಣತಿಯಿಂ ಪಾಱುತಿರ್ಪುದುಂ; ಮಧುಪುತ್ರಶತ್ರು ತನ್ನವರಂ ಕಂಡು, ಎಮ್ಮವರೊಳಿಂತಪ್ಪ ಮಾಯೆಗಾಱನಿಂ ಮೇಣ್ ಕುದುರೆಯಂ ಮಗುೞ್ಚುವ ಮೆಯ್ಗಲಿಯಾವನೆನ್ನಿದಿರ್ಗೆ ಬರ್ಕೆ! ಎಂದು ಕೇಳಿಸಿದಂ.

ಆಗಳವರೊಳೊರ್ವಂ ಮೇಲಱಿಕೆಯ ಕೈದುಕಾಱರ ಬೀರಂ ಪುಷ್ಕಲಂ ಶತ್ರುಹಂಗೆ-ಬೊಪ್ಪ! ತಪ್ಪದರಿನಿಶಾಟನಂ ಸಮಂತು ಚುಕ್ಕಿಯ ಕವಡುಮಾಯೆಯ ಪೊಲನ ರಕ್ಕಸವಡೆಯನಿದಿರ್ಚೆ ಬಾರಿಸದೆ ಬೆಂಗೊಟ್ಟನಾದೊಡೆ ಪಡೆವಾತಂ ಪೞಿವ ಕೂೞಿನೊಂದು ಗತಿ ತನ್ನೊಳಕ್ಕೆ.

ಎಂದು ಪೂಣ್ದಂ. ಅನಿತಱೊಳ್ ಸಿಂಗನೆರ್ದೆ*ಯ ಸಂಗರರಂಗದ ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯಂ-ಅಯ್ಯ ಮಾರಾಯ! ಇಂದು ಬಂದು ಸಂಧಿಸಿದ ದಾನವನೊಳ್ ಪೊಣರ್ದು ಜಡಿದು ಸೊಪ್ಪುಸೊವಡಪ್ಪಿನೆಗಂ ಬಡಿಬೆಳ್ಬಿಟ್ಟದೆ ಮಾಣ್ದೆನಾದೊಡೆ ಕಳ್ವ, ಕಳ್ಗುಡಿವ, ಸಟೆದಟಮುಟಿಸಿ ಪೆಱವರೊಡವೆಯಂ ಕವರ್ವ ಪಾತಕಿಯೊಂದು ನಿಟ್ಟುರದ ಕಟ್ಟುಬ್ಬಸದ ಬವಣೆ ತನಗಕ್ಕೆ, ಎಂದು ಸೂರುಳ್ದಂ. ಮತ್ತಮಾಗಳ್ ನೆಲನಗಲದಗಲದ ಚಲದ ಚಲದ ಬಲದ ಬಲದ ಗಂಡುಗಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಿಧಿ-ಭಾನ ಪುಷ್ಕಲನಿರ್ಕೆ, ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯನಿರ್ಕೆ; ಭೂಭುಜಂ ಸುಭುಜನಿರ್ಕೆ; ಮಿಕ್ಕಿನ ತಕ್ಕಿನ ಕೂರ್ವಾಳ ಪಟುಭಟರಿರ್ಕೆ, ಈಸೂಬಿ ಪೊರ್ದುಗೆಯ ಗುರ್ದಿನಾಟದೊಳಾರ್ವ ಕೊರ್ವಿನ ಕೇಡಾಳಿಯುಂ ಕೆಡಪದೊಡಾತನ ಸೇನೆಯುಂ ಕೇಱಿ ತುಪ್ಪುೞಿಂ ತೂಱಿದೊಡೆ ಮತ್ತಂ ಹಯಮುಂ ಪೆರಳ್ಚದೊಡೆ ಎಮ್ಮಾ ಜನಕಂ ಜನಕಂ ಜನಕಂ ಮುನಿಜನಕಂ ಸಮಂತು ನಡೆದ ತೋಱಿದ ಸಜ್ಜನಿಕೆಯುಂ ಕೊಱಚಾಡುವಣಕದ ದುರ್ಜನದ ಬಾರ್ತೆಗೆಟ್ಟ ಬಾಳ್ಕೆ ತನಗಕ್ಕೆ! ಎಂದು ಕೆಯ್ವೊಯ್ದಂ. ಆಪ್ರಱಿತ್ತಿಂಗೆ ಬಲ್ಮೆಯ ಸಾಸಿಕೆಯ ಕಡುಗಲಿಯಣುವಂ ಕೈಮುಗಿದು ಕೊನೆವಾಲಮನಲುಗಿಸುತೆ ಮೈವೆರ್ಚಿ ರಾಮನನೆಂಗುಂ:- ಜೀಯ! ರಕ್ಕಸರ್ಗಮೆ ಮಗಮೆಣ್ಣೆಸೀಗೆ. ನೀಮಲ್ತು, ದೇವರ್ಕಳಲ್ತು, ನಾಗರಲ್ತು. ಇಂದಿನೀವಿಸಸನದೊಳಾಱಿಯ ಜತ್ತುಕದ ನಿಶಾಟನುಬ್ಬಿನದ ಬಲಮಂ ಗೋಣ್ಮಿಱಿದು ಗುಟ್ಟಿಗಟ್ಟುವೆಡಾನೆ ಸಾಲ್ವೆಂ. ಕಾಡೊಳ್ ಬಳೆದ ನೀಳ್ಪಿನ ಕೆಯ್ಯ ನಿಡುಗೋಡ ಪೇರಾನೆಯ ಕುಂಭತಳಮಂ ತನ್ನೊಂದೆ ಕೈಯ ಪೊಯ್ಲಿಂ ಸೀೞ್ವ ಪೋೞ್ವ ಪಂಚಾನನಂಗಮೆನಗಂ ಪೆಱರ ಕೆಲಚಕ್ಕುಮೆ? ಮಾತೇಂ, ಸುತ್ತೇಂ? ನೋೞ್ಪೊಡಿಂದಿನ ಮುಂದಿನ ಖಲನ ಪೊಱಕು ಪೆಱಕಪ್ಪಿನೆಗಂ, ತುರಿಪದೆ ಕಾದಿ ಗೆಲ್ದು ಹಯಮಂ ತಾರದುಱಿದೆನಾದೊಡೆ, ಶ್ರೀರಾಮರಂ ಮೊಕ್ಕಳಂ ತನ್ನೊಂದು ಹಂಪದಱಿವಗ್ಗಿನ ಬೆಸಗೆಯ್ಮೆಯಿಂ ತೆಗಳ್ವ ಕೀೞಿನ ದುರ್ಗತಿಗಿೞಿವೆಂ.

ಇಂತಿರಣುವನ ಬಲಕಂ, ಜನಕಜನ ಚಲಕಂ, ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯನ ಬೀರಕಂ, ಪುಷ್ಕಲನ ಗಂಡುಗಲಿತನಕಂ, ಮಿಕ್ಕುಱಿವ ರಾಯರ ಪೂ

ಣ್ಕೆಗಂ, ಜೋದರುಬ್ಬಟೆಗಂ ಮನವೊಲ್ದು ಶತ್ರುಘ್ನನವರವರನುಚಿತೋಕ್ತಿಯಿಂ ಮನ್ನಿಸಿ, ಅನಿಬರ್ಗವೊಂದಾಗಿ ವೀಳಯಮನಿತ್ತು ರಕ್ಕಸನನಿದಿರ್ಚುವೊಂದು ಬೆಸನದೊಳ್ ಕಳಿಪಿದಂ. ಅನಂತರಮಾಅಱಿಕೆಯ ಕಟ್ಟಂಕದ ತೋಳ್ವಲನ ಸಾಸಿಗಳೆಲ್ಲರ್ ತಂತಮ್ಮ ಸೇನೆವೆರಸು ತಳರ್ದು ಮಿಕ್ಕುಮೀಱಿ ಪೋಪ ತೇರಂ ಸುತ್ತುಂ ಮುತ್ತಿ ಕೋಲ್ಮಳೆಯಂ ಸುರಿವುದುಂ; ರಕ್ಕಸವಡೆ ಕಣ್ಗೆಟ್ಟು ಕಣ್ಮಾಯಮಾಗಲೊಡಂ ತಡೆಗೊಂಡ ನಡೆವಾಡದೊಳ್—ಪಲ್ಗಳಡೆಯೆಡೆಯ ಕಲ್ಗಳಾಗೆ, ಸೋಱುವ ಜೊಲ್ಲೊಸರಬರ್ಗಿಯ ಮೊದಲಾಗೆ, ಱೊಬ್ಬೆಯ ನೀಟದ ತಳನಾರ್ಲಗೆ ಕೀಱಲಾಗೆ, ಕಿಸುವೆಟ್ಟನ ಗವಿಮನನುಕರಿಪ ಬಾಯಂ ತೆಱೆದು ಕೆಮ್ಮೀಸೆಯ ಪೊದರ್ದಲೆಯ ಬಟ್ಟಜ್ಜೆಯ ಕಟ್ಟುಱದ ಡಗೆಯ ಪೇರೊಡಲ ಗೋರರೂಪಿನ ದಾನವಂ, ದಿಗ್ವ್ರತಿಗಳ್ ಬಿರಿಪಿನಂ, ದಿಗ್ಗಜಂಗಳಳ್ಕುವಿನಂ, ದಿಗಧೀಶರ್ ಬೆರ್ಚುವಿನಂ, ಬೊಬ್ಬಿಱಿದು ಮೈಮುರಿದು ಪರಿದು ಸರಿದು ಬಲ್ಗಣೆಗಳಂ ಪೂಡಿಯುಂ ಮಾರ್ಗಣೆಗಳಂ ಕಡಿದುಂ ಕಟ್ಟಳವಿಯ ಹರಿಬಂ ನುರ್ಗುನೂಂಕಪ್ಪಿನೆಗಂ ತನಗಂ ತೇರ್ಗಂ ಕಾಪಿಟ್ಟು ಮುಟ್ಟಯಿಪ ಪ್ರತಿಭಟರಂ ತಡೆದು— ಇರಿಮಿರಿಂ. ಹರಣಂ ಜೋಕೆ! ಎನ್ನ ಪೋಗಂ ತಡೆಗಟ್ಟಿಯುಮೆನ್ನಂ ಗೆಲ್ದಂ ಬಾಳ್ವ ಗಂಡರುಮೊಳರೆ! ಎಂತೆಂತೊ ಜಳಕರಕ್ಕಸರಂ ಗೆಲ್ದೊಂರು ಟಕ್ಕಿನ ಬಲ್ಮೆಯೆನ್ನೀತೋಳ್ವಲಕೇಂ ಬಾರ್ತೆಯೆ? ನಿಮ್ಮನ್ನರ್ಗೇಕೆ ಚಲಂ, ಬಲಂ, ದಿಟಂ, ಹಟಂ, ಸಾಸಂ, ಮೋಸಂ, ಬೀರಂ, ಗೀರಂ. ಕೆಲಸಾರಿಂ: ಅಲ್ಲದೊಡೆ ಬಿಡೆನೀಗಳೆ ಕೊಂದು ಪೋಱಿಸಿ ತಾಳಿಸಿ ಗಮ್ಮನೆ ನಿಮ್ಮನೆಮ್ಮ ಮಾಲಿನಿಯರ್ಗೆ ಬಲಿಗುಡವೆನಲ್ಲದೊಡಾನೆ ನೆತ್ತರಂ ನಂಜೆ ಕೊಟ್ಟಸಮನಗಿದು ಕರುಳಂ ನುಂಗಿ ನೆಣಸಂ ಸವಿದು ಮೆದಳನುಂಡು ನಲಿವೆನಂತುಮಲ್ಲದೊಡೆ ಸತ್ತು ಮುತ್ತಯ್ಯನ ಹೈತಿಗೆಯನಿಂದೆ ಸದ್ದೆಯಿನಾಗಿಸಿ ಬಂದ ಬೊಮ್ಮರಕ್ಕಸಿಯರ್ಗೆ ನಿಮ್ಮಡಗಿನೆಡೆಗೆಯ್ವೆಂ ಎಂದಂ. ಅದರ್ಕಾಮಱುಮಕ್ಕದ ಜೋದರ್ ಕಿನಿಸಿಂ ಮೊಕೊರ್ಂಡು ಕೋಲ್ಗಳಂ ಪೂಟ್ದು—ಎಲೆಲೆ ಸಮ್ಮಂಗುಂದಿದ ಪುಚ್ಚಱಿಯ ಬಾಳ್ಬಮೆ! ನರಿಯಂತೆ ನಾಯಂತೆ ಊಟ್ದೊಡೆ ಬಗುಳ್ದೊಡಕ್ಕುಮೆ! ಕ

ಲಿಯಂತೆ ಗಂಡರಂತೆ ಕೈಗುಣಮಂ ತೋಱಿವೆಡಾ! ಓ ನೀನುಮೇಗು ವಯ್! ಆಱಿಯ ಕೇೞಿಯ ನಿಮ್ಮನ್ನರೀ ಅಳ್ತನಂ ಪ್ರಗುತೆಯಿಕರ್ಗಂ. ಅಂದಿನ ಮಹಿರಾವಣರಾವಣಕುಂಭಕರ್ಣಾದ್ಯರ ಸೊಕರ್ಗಂ ಜೆಕರ್ಗಂ ನಿಮ್ಮವರ ತರಣದ ನೆಲೆಯುಂ ಪೇೞಿವೆ! ಚೀ! ಮರುಳೆ! ರಾವಣಂ ಮುಂತಪ್ಪ ದೆಸೆಮುಟ್ಟಿನ ಜಸದ ದೈತ್ಯರಂ ಱಪ್ಪಿಸೊಪ್ಪಿ ಸೋವಿದ ಶ್ರೀರಾಮಂ ಬೇಳ್ವ ಜನ್ನದ ಹಸುವಂ ಕಳ್ದುಯ್ದುಂ ಬಾೞ್ವೆನೆಂದು ಬಗೆವ ನೀನಾವ್ರೊಂ? ಮತ್ತಮಾದಿನದ ಪೆಣ್ಗಳನೇನಾದನೆಂದೀದಿನದ ಹಸುಗ್ಯಂ ನೀಂ ಬಗೆಯುಳ್ವೆಡಾ! ಎನುತೆ ಜಱೆದರ್. ಆಗಳಸುರಂ ಕಟ್ಟಸುರಂ ಕುಂದದ ಕೋಲ್ಗಳಸುಗೆಯ ಕೈಚಳಕದಿಂ ಪಗೆಗಳಂ ಘಾತಿಸಿ ಭೀತಿಸಿ,— ಅನಱಿಯೆನೆ ಎಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಸಾಹಸದಿರವಂ! ಗಱಿಪಿದೊಡೇಂ ಬಾೞ್ತೆಯೊ! ಕೊಡಲಿಯು ಕಾವೆ ಕುಲಕ್ಕೆ ಕೇಡಾದುದಲ್ಲದೆ ಜಗದಱಿಕೆಯ ಗಂಡನಂ ರಾವಣನಂ ಗೆಲ್ವ ಕೊಲ್ವ ಮಾನವರುಂಟೇ? ಏಂ! ಕಿಱುದಂಗೆ ಶೂರ್ಪಣಖೆ ದೂದವಿಯೊಂದು ಪಿಸುಣಾಡಿ ಕೊಂದಳಲ್ಲದನುಜವಿಭೀಷಣಂ ಚಿದ್ರದಿಂ ತಾನೆ ಕೊಂದನಲ್ಲದುಂಡೊ ಱಗನುಱುಗಿ ಸೋಂಬಿಂದಿರದೆ ಕೊಂದನಲ್ಲದಾ ತನ್ನ ನೊಸಲಕ್ಕರದೋದೆ ರಾವಣನಂ ಕೊಂದುದಲ್ಲವೆ, ಪೋ! ರಾಮಂ ಕೊಂದನೆ! ನೂಱೇಂ. ಗಾಡಿಯ ಮೋಡಿಯ ಕವಡುವಲೆಯನೊಡ್ಡಿ ಮಿಡುಕಿನ ಸೆಡಕುಗಾರ್ತಿ ಜಾವಳೆ ಸೀತೆ ತಾನೆ ತನಗೊಲ್ದ ನೀಱನಂ ರಾವಣನಂ ಕೆಯ್ಯಾಱೆ ಕೊಂದು ಕುಡಿದಳಲ್ಲದೀಕುಱಿಮಾನಸರೀಪುದನುಂಕಡರೀಬಾನ ಬನ್ನದ ಕುನ್ನಿ ಮೂಱಿರ್ ಬೋೞಿರ್! ಆಃ! ಚೀ! ಕೊಂದರೆ! ಅಂತಿರೆಯುಂ ತಾಂ ತಾನೆ ಪೊಂದಿದ ರಾವಣನಂ ಕೊಂದೆನೆಂದೆ ಬಗೆದುಮಾತನ ಬದುರ್ಗೆಯ ಶಾಂತಿಗೆಂದಾತಗೆ ಮಾಳೆಯುಮೆನೆ ನೀಂ ಮಾೞ್ಪ ಜನ್ನದ ಹಸುವಂ ಪಿಡಿದೊಡೆ ನಿಮಗೆ ಮುನಿಸಾಯ್ತು! ಬೇಡ! ಮಾಣಿರೆ! ಇನಿತುಂ ಬನಣೆಯೇಕೆ! ಅಂತುಟೊಗವಿದ ದೋಸಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮನೆ ಕೊಂದು ಕೊಲೆಗೆ ಕೂಱಿಕ್ಕುವೆಂ. ಎನ್ನ ಕೆಳೆಯನಂ ಕೊಂದ ನಿಮ್ಮವರಂ ಬಿಡುವೆನೆ! ಎಂದಾರ್ಭಟಿಸಿದಂ. ಮತ್ತಮನಿತಱೊಳಾತನಂ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಪುಷ್ಕಲಾದ್ಯರ್ ಬಾಯ್ಗೊವರ್ನ ಸೊ

ರ್ಕಿನ ದಾನವಂಗೆ- ಎಲೆ ಮೈಗಳ್ಳ! ನಿನ್ನ ಕೆಳೆಯನೆಂತೆಂತೊ ಸತ್ತು ಮಿತ್ತುವಿನೂರ ಚಾವಡಿಗೆ ಸಂದು ಬಲದೊಳ್ ಗದ್ದುಗೆಗೊಂಡರಸಾಳ್ವನಂತಿರೆ ನೀನೀ ಇಸ್ಸಿ! ಪಾಟ್ಗೆಟ್ಟ ನಾಡೊಳಿರಲಕ್ಕುಮೆ! ಪೋ, ನಿನ್ನನುಮನಾಪ್ರೋಟಿಲ್ಗೆ ಚಿಕ್ಕರಸುತನಕ್ಕಟ್ಟುವೆವೆಂಗಕ್ಷಯಬಾಣಂಗಳಂ ಶರಾಸನದೊಳ್ ತೊಟ್ಟರ್. ಇಂತಾಗಲೊಡಂ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿ ತೇರಿಸಿಟಿದು ಮಾಱುಂತ ಮಿತ್ರಭಟರ ಕೋಲ್ಗಳನನಿತುಮಂ ತಾನೊರ್ವನೆ ತಡೆದುಂ ಪಿಡಿದುಂ ಕಡಿದುಂ ಪ್ರಳಯಭೈರವನಂತಿರಾಜಿಯೊಳ್ ಕಡುಕೆಯ್ದು ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಗುಡುಗುಡಿಸಿ ಬೀದಿವರಿಯುತೆ ಸುರರ್ ಬೆಕ್ಕಸಂಬಡುವಿನಂ, ಪಾಟಿಯಿಂ ಪರಸೈನ್ಯಮಂ ಕೋಳುಗೊಂಬುದುಂ- ಬರ್ಬಿಸೆಯೊಳ್ ಪುಷ್ಕಲನಿಸುಗೆಯ ಕೋಲ ಸೋನೆ, ಮೇಣೊಂದೆಡೆಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಿಧಿಯ ಪೊಯ್ಯ ಗದೆಯ ಬಿರುಗಾಳಿ, ಮತ್ತಮೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯನ ಬೀಸಿನ ಸುರಗಿಯ ಮಿಂಚು, ಪೆಱತೊಂದೆಡೆಯೊಳಣುವ ನೀಡಿನ ಕಲ್ಗಳ ಕಲ್ಮಳೆ, ಬೞಿಕ್ಕಮೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ ಸುಭುಜಸುಮದಪ್ರಭೃತಿ ವೀರರಾರ್ಭಟೆಯ ಸಿಂಹನಾದದ ಮೊೞಗು, ಮುಂಗಾರಂ ಕೀೞ್ಮಾಡಲೊಡಂ; ಶತ್ರುಹನ ಬಲದ ಬೀರದ ಜೋದರ್ ಕಳನೊಳ್ ಕಳನೊಳ್ ತಾಗಿದರ್. ಅಂತಿರ್ಕೆಡೆಯುಂ ಬೆರಸೊಳಗೊಳಗೆ ಪಳಂಚುತಿರೆಯಿರೆ ರಕ್ಕಸನ ಕೈಯ ಕೋಲುಂ, ಮೆಯ್ಯಾಪ್ರತೆಯುಂ, ತಲೆಯ ಸೀಸಕಮುಂ, ಕಡಿವಡೆದುದು; ಮೊಗದ ಕಳೆ ಪಗಲ ಪೆಱೆಯ ಕಳೆಗೆ ದೊರೆವರೆ, ಬಗೆಯ ಕಾಯ್ಪು ಕಡೆವಗಲ ಮುತ್ತ ನೇಸಱ ಕಾಯ್ಪಿಂಗೆ ಪಾಸಟಿಯಾಗೆ, ತೋಳ ಬಲಂ ಮುರನ ತೋಳ ಬಲಕ್ಕೆ ಪೋಲ್ತರೆ, ರಕ್ಕಸಂ ಸೋಲ್ತು ಸುಣ್ಣದೊಳಾದಂ.

ಈತೆಱನೊಳ್ ರಕ್ಕಸನ ಹರಿಸಂ ತರಿಸಮಾಗೆ ತಱಿಸಂದು ಮನದೆ ಮಾಯೆಯಂ ಬಗೆದು ಕವಡುಬಿಜ್ಜೆಯನೊಡ್ಡಿ ನಿಲ್ವುದುಂ, ಪುಷ್ಕಲಂ ನಾರಾಯಣಾಸ್ತ್ರದಿಂ ಸೆಳೆದಿಸುವುದುಂ, ಮಾಯೆಯುಂ ಕಣ್ಮಾಯಮಾದತ್ತು. ಆಗಳ್ ರಕ್ಕಸಂ ಬಕ್ಕಂಬಯಲೊಳಾಗೆ ಅಣುವನ ಗುದ್ದೊರ್ಗಂಡು, ಜನಕಜನ ಗಜೆಯ ಬಡಿಯೊರಡು; ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯನ ಬಾಳ ಕಡಿತಂ ಮೂಱು, ಭಾರತಿಯ ಬಿರುಗಣೆಯ ಪೊಯ್ ನಾಲ್ಕು, ವಿಕ

ಕ

ರಾಯರ ಱಟ್ಟೆಯು ಕೊಂತದಿಱಿತವೆಯ್ದು ಇವಱಿನೆಯ್ದಱಿಂ ರಕ್ಕಸಂ ಪಂಚತ್ವಮನೆಯ್ದಿದಂ. ಸುರದುಂದುಭಿನಿನಾದಂ ದಿಗ್ಗಜಂಗಳ ಬೃಂಹಿತಂ ಸಪ್ತಶರಧಿನಿರ್ಘೋಷಂ ಮೂವಡಿಯಿಂ ಪೆರ್ಚಿದುದು; ಸುರರುಂ ಕಿನ್ನರರುಂ, ನರರುಂ, ವಾನರರುಂ ಪೊಗೞ್ದು ಕಳಿವೆರ್ಚಿದರ್.

ಎನ್ನರೆವೆಱಡಲ ಮುದ್ದುಮೊಗದ ಸಿಂಗಾರಿ! ಎನ್ನ ಪೊನ್ನಪದಗದ ರನ್ನದಾರದ ಬಟ್ಟಳೆ, ನೀಱೆ! ಇಂತಿನಿತೊಂದು ಮಾೞ್ಕೆಯಿಂ ಮಡಿದಾಂಗೊಟಿಗೆಂತಂತು ಪೊೞ್ದುಕಡಿವೋಗಿ ರಣದೊಳ್ ಕೆಡೆದ ದಾನವನೊಡಲಂ ಕಾಗೆಗೂಗೆಗಳ್ ನರಿನಾಯ್ಗಳಾರಯ್ಯುತಿರ್ದುದುಮಿತ್ತಲ್ ಹತಶೇಷರಪ್ಪ ರಕ್ಕಸರ್ ರಣಕ್ಕೆ ಬೆಂಗೊಟ್ಟೋಡಿ ತಮ್ಮೆಡೆಯಂ ಪೊರ್ದಿದರ್.

ಮತ್ತಮಾಗಳ್ ತಮ್ಮನೆ ಬಲ್ದೊಱಲ್ದು ಬೆಂಬಿಡಿದೆಯ್ದಿಪರ್ಪ ವಿಜಯಶ್ರೀಯಂ ತಳ್ಕೈಸಿ ನೋಡಿ ಕೂಡಿ ಹಯಂಬೆರಸು ಜೋದರೆಲ್ಲರ್ ಶತ್ರುಹನೊಂದಾಣತಿಯೊಳನುವಱಿತು ಬಡಗದೆಸೆವಿಡಿದು ನಡೆಯುತುಮಿರ್ದರ್. ಆಕಾಲದೊಳ್—

ಗೊಜ್ಜಿಗೆಗೆಳಜವ್ವನಂ, ಮಲ್ಲಿಗೆಗೆ ಮೊಳೆಜವ್ವನಂ, ಸುರಯಿಗೆ ನೆರೆಜವ್ವನಂ, ಪಡ್ತಿಳಿಗೆ ತುಂಬುಜವ್ವನಂ, ಕೋವಳೆಗೆ ಮೀಂಟುಜವ್ವನಂ, ತಾವರೆಗೆ ಪಿಱಿಂಜವ್ವನಮೊದವಿತ್ತು. ಮತ್ತಂ ಗೋಣಿಗೆ ಪಣ್ಣಂ, ಮಾಮರಕ್ಕೆ ಪೂವಂ, ಬಕ್ಕೆವಲಸಿಂಗೆ ಕಳಿಕೆಯುಂ, ತೆಂಗುಕೌಂಗುಗಳ್ಗೆ ನಿಡುಗೊನೆಯುಂ ಪತ್ತಿಸಿ ತೆತ್ತಿಸಿ ಬೀಸುವ ಪಲಗಾಳಿ ಕಱತು ಚಳಿತು ಬೆಂಗುಡುವಿನೆಗಂ ಸುಗ್ಗಿ ತಳ್ಪೊಯ್ದು ಪಳಂಚಲೆಸುದು. ತಳ್ತ ಬಡಗಣ ಕುಳಿಗಾರ್ಗಳ ಆಗಳೊತ್ತಿ ನಿಂದ ಕೊಳನ ನೀರ್ಗೆ ಬಿಸುಪ್ಪಂ, ಪೊತ್ತಿ ಪೊಗೆವ ಕಿಚ್ಚಿನ ಜಾಳೆಗೆ ತಣ್ಪಮೊಮೊರ್ದಲೊಳೆ ತಲೆದೋಱಿದತ್ತು. ಮೇಣುಂ ಬಂದು ಬಂದಿಗೊಂಡ ಕಡುಚಳಿ ನಾಡಿಗರಂ ಪಿಡಿದುಂ ಜಡಿದುಮಳ್ಕಿ ಕಿಸಿಸಿಯುಂ ನಡುಗಿಸಿಯುಂ ತಲೆವಾಗಿಸಿಯುಂ ಗುರ್ದಿಯುಂ ತಿರ್ದಿಯುಂ ಕೆಡೆಸ್ರುಮ್ರದುಂ, ಸುಗಿದು ಸುರುಂಟಿ ಮುರುಂಟಿ ಮರವಟ್ಟು ಮೂಗುವಟ್ಟು ಮಿಸುಗ್ಗಟ್ಟಸಕಳಿದರೆಲ್ಲರ್. ಪೊಸವರೆಯಜ ಜವ್ವನಿಗರ್ ತಂತಮ್ಮ

ಕಾದಲೆಯರ ತೋಳ್ ತಳ್ಕೆಯೊಳಸದಱ್; ಮುದುಪರಂದು ಸುಡುಗಿರ್ಚಿನ ಮಱೆಯುಂ ಸಾರ್ದು ಗುಱುಗಮ್ಮನಿರ್ದರಿರುಳುಂ ಪಗಲುಂ.

ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಮ್ಮೈಕಿಲ್ಗಂಜಿ ನಂಜುಂಡಂ ಅಸವಸದಿಂ ಪೊತ್ತ ಪೊಱೆಯುಂ ಪೆಱೆಯುಂ ಬಾನ್ಗಿಟ್ಟು, ನೆತ್ತಿಯ ಗಂಗೆಯುಂ ನೇಱಿಕಿಱಿಪಿ ತಾಂ ಪಣೆಯ ನಡುಗಣ್ಣ ಕಿಚ್ಚನುಜ್ಜಳಿಸಿ ಸಜ್ಜಿನ ಬೆಂಬೂದಿಯುಂ ಮೆಯ್ಗ ಪೂಸಿವಟ್ಟದೊಲವಂ ಪೊಱೆದೆದಗಜೆವೆರಸು ಬೆರೆವ್ರೊಡಲೊಳಿರ್ದಂ. ಚಳಿಗಾರದೆ ನಾರಾಯಣನುಂ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಬಲ್ಮೊಲೆಗಳ ಬಿನ್ನಗಳೆಡೆಯ ಬಿರಿಕಿನೆಡೆಯೊಳ್ ಬಿನ್ನನಡಂಗಿ ಬೆಳ್ವಟ್ಟೆಯ ಮುಸುಂಕಿನೊಳಿರ್ದಂ. ಪೆರ್ಚುಗೆಯ ಕಡುಹಿವದ ಕೋಡಿಂಗಗಿದು ಭಾಸ್ಕರಂ ತನ್ನ ನಚ್ಚಿನ ಕಮಲಿನಿಯುಂ ನೀರ್ವಾನಸೆಯುಂ ಬಿಟ್ಟು ಕೈಗೆಟ್ಟು ದೆಸೆಗೆಟ್ಟು ತುರಿಪದಿನೋಡಿ ನೋಡಿ ಪಡುವೆಟ್ಟಿನ ಕೊಂಬಿನ ಗುಹೆಯುಂ ಸಾರ್ದು ಸೇರ್ದು ಸಂಜೆವೆಣ್ಣ ಪೊಸಕೂಟದೊಳ್ ಪಿರಿದುಮಿರ್ದಂ.

ಇಂತು ಬಂದೊದವಿದ ಚಳಿಗಾಲದೊಳ್ ರಾಘವನ ಯಜ್ಞತುರಂಗಮಂ ಅರಣ್ಯಕನೆಂಬೊರ್ವ ಕಿತ್ತಡಿಯ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮಮಂ ಪುಗುತರ್ಪುದುಂ; ಕಂಡುಶತ್ರುಘ್ನಾದ್ಯರ್ ಮುನಿಯ ದರ್ಶನಕೆಂದೊಳಪೊಕ್ಕು ಮುನಿಗೆಱಗಿದರ್. ಆಗಳರಣ್ಯಕನಭ್ಯಾಗತರಂ ಮನ್ನಿಸಿ ಸರ್ವರನಾತಿಥ್ಯದಿಂ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಶ್ರೀರಾಮಸತ್ಕಥಾವಿನೋದಗೋಷ್ಠಿಯೊಳ್......

ಮನೋರಮೆ— ಎನ್ನ ಚೆನ್ನಿಗ! ಆತಿಥ್ಯಮೆಂದೊಡೇಂ? ಬಱಿದೆ ಬಾಯುಪಚಾರಮೆ?

ಮುದ್ದಣಂ— ಅಲ್ಲಲ್ತು; ಬಾಯ ಉಪಚಾರಮಲ್ತು. ಬಂದರ್ಗೆ ಕೈಗೆ ಕಾಲ್ಗೆ ನೀರಿತ್ತು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಸವಿಗೂಳನಿಕ್ಕಿ ಪೂವಿಂ ಸಿಂಗರಿಸಿ ಬಾವನ್ನದಿಂ ಸೊಗಸಂಗೆಯ್ದು ಬಡನಿರ್ದು ನುಡಿದು ನಲಿದು ಮನ್ನಿಪುದು.

ಮನೋ— ಅಂತಿರ್ಪುದುಂ, ಶತ್ರುಘನ ಸಾಯಿರ ಸಾಯಿರ ಲೆಕ್ಕದಿನಿವಿರಿದು ಪಡೆಗರಣ್ಯಕಂ ಕೂೞ್ನೀರಿತ್ತು ಸನ್ಮಾನಿಸಿದನೆ?

ಮುದ್ದ—ಅಪ್ಪುದಪ್ಪುದು. ಅನಿಬರುಮಂ ಯಥೇಚ್ಛಂ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನಭೋಜನದಿಂ ತಣಿಪಿದಂ.

ಮನೋ- ಎನಗಿವಚ್ಚರಿ. ಎಂತುಟಾರ್ತರ್ಗಂ?

ಮುದ್ದ- ಏಂ ಮುನಿಗಳೊಂದು ಜಪಗ ತಪದ ಮಂತ್ರದ ಬಲ್ಮೆಯೇಂ ಕಿಱಿದೆ? ಬೇಡಿದ ಪುರುಳನುಱದಿಂ ತಂದೀಗುಂ.

ಮನೋ- ಅಂತುಟೇಂ ಗನಂ! ಆವುದೊ ಮಂತ್ರಂ?

ಮುದ್ದ- ಆವುದೇಂ! ಏಕಾಕ್ಷರಿ, ದ್ವ್ಯಕ್ಷರಿ, ತ್ರ್ಯಕ್ಷರಿ, ಚತುರಾಕ್ಷರಿ, ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ, ಷಡಕ್ಷರಿ, ಮುಂತಪ್ಪ ಪ್ರಸಿದ್ಧಮಂತ್ರಂಗಳೊಳವಲ್ತೆ.

ಮನೋ- ಇವಱಂ ಜಪಿಸಿದೊಡೇನಕ್ಕುಂ?

ಮುದ್ದ- ಈಮಂತ್ರಂಗಳಂ ಬಿಡದೆ ಜಪಿಸಿ ಸಿದ್ಧಿವಡೆದೊಡೆ ತತ್ತದಭಿಮಾನಿದೇವತೆಗಳ್ ಮೆಯ್ದೋಱಿಯುಮೆಳಸಿದರ್ಥಮನಿತ್ತುಂ ಪೋಕುಂ.

ಮನೋ- ಓ! ಇನಿತೊಂದು ಜಪದ ಬಲ್ಮೆ ನೆರವಿರ್ಪನಂ ಪೆಱತೊಂದಱ ಗೊಡವೆಯಿಲ್ಲದಿರ್ಕುಂ ತಾಪಸರ್.

ಮುದ್ದ- ಅಪ್ಪುದಪ್ಪುದು; ತಪ್ಪೇಂ?

ಮನೋ- ಅಂತದಿರ್ಕೆ. ನಿನ್ನನ್ನರಪ್ಪ ಕಬ್ಬಿಗರ್ ಮನೆವಾೞ್ತೆಯೊಳಿನಿಸೊಂದುಂ ಗೊಡವೆಗೊಳ್ಳದೆ ಕೆಮ್ಮಕೆಮ್ಮನೆ ಪಾೞ್ಗತೆಯ ಕಬ್ಬದೊಳೆಪ್ಪೊೞ್ತುಂ ಬೆಮೆಗೊಂಡಿರ್ಪರಲೇ. ಅವರ್ಗೇಂ ಬಟ್ಟೆಯೊ? ಉಣಲೇಂ, ತಿನಲೇಂ? ಅಂತಿರೊಂದು ಜಪನುಂ ಪಿರಿಯುದವಸಿಗಳತ್ತಣಿನುಪದೇಶಂಗೊಂಡೊಡಾಗದೆ!

ಮುದ್ದ- (ಮುಗುಳ್ನಗೆಯಿಂ) ಏಂ ಎಮ್ಮವರೊಂದಿರವಿಗೆ ನಗುವಾ? ಆಃ! ಎಮ್ಮನ್ನರಪ್ಪ ಕಬ್ಬಿಗರ್ಗೇಂ ಕೊಱತೆಯೊ! ತಾನೆ ಬಯಸಿದೊಡಮೆಯುನಾಗಳೆ ತಂದೀವ ಮಂತ್ರದ ಜಪದೊಂದು ನೆರಂ ತಮ್ಮೊಳೊಂದಿರದೊಡಲ್ತೆ ಕಾಡ ಜೋಗಿಗಳತ್ತಣಿನುಪದೇಶಂ. ನಾಡಂ ಕಾಡಂ, ಕಾಡಂ ಬೀಡಂಗೆಯ್ವೊಂದು ಪೆರ್ಮೆಯ ಬಲ್ಮೆಯ ಕಬ್ಬಿಗರೇಂ ಕಕ್ಕುಲಿತೆಯ ಮುದುದವಸಿಗಳತ್ತಣಿಂ ಪಿರಿಯರಾಗರೆ! ನುಡಿವರೇನದುವೆ ಪುರುಳ್, ಪಿಡಿವರೇನದುವೆ ತಿರುಳ್! ಪಲವೇಂ, ಕೆಲವೇಂ? ತಮ್ಮೊಂದೆ ನುಡಿಯ ಬಲ್ಪಿಂ ಮೂಜಗಮುಮನಲೆಯಿಸುವ ಪ್ರೌಗಲ್ಭ್ಯ ಕೊಳ್ವಾಳ್ವ

ತಾಳ್ವ ತೂಳ್ವ ಪೂಳ್ವ ಪೇಳ್ವ ಬಾಳ್ವ ಸಿಂಗರದ ಬಣ್ಣಗಬ್ಬಿಗರೆಮ್ಮ ತೆಱನನಿನ್ನುಂ ನೀನಱಿಯಯ್.

ಮನೋ— (ಬಿಸಮಂದಂಗೊಂಡು) ನಿಮ್ಮವರ್ಗಮಂತಿರೆ ಮಂತ್ರಂ ಸಿದ್ಧಿವರ್ಕುಮೆ ?

ಮುದ್ದ— ತಡೆಯೇನಳ್ಕೇಂ !

ಮನೋ— ನಿನ್ನೊಳಮೊಳವೆ ?

ಮುದ್ದ— ಎನ್ನೊಳಂತಿದು ಪಾಸುಪೊಕ್ಕು.

ಮನೋ— ಆಃ ! ನೀನುಂ ಬಲ್ಮೆಯ್ಮೆಗಾಱಂ. ನಿನಗಾರತ್ತಣಿನೆಂದುಪದೇಶಮಾಯ್ತು ?

ಮು— ಗುರುಮತ್ತಣಿನಂದೆಳಮೆಯೊಳೆ.

ಮನೋ— ಎನ್ನೆಱೆಯ ! ಅದಾವುದೊ ಮಂತ್ರಮೆನ್ನೊಳುಸಿರ ?

ಮುದ್ದ— ಆಃ ! ಆಃ ! ಬಳ್ಳಿತೊಳ್ಳಿತು !! ಮಂತ್ರಂಗಡ ! ತನಗೊರೆವುದು ಗಡ ! ಛೀಃ ! ಛೀಃ ! ಪೆಣ್ಗಳ್ಗೆ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶಂ ಸಲ್ಪುದೆ?

ಮನೋ— ಆನಱಿಯೆನೆ ! ನಿನ್ನತ್ತಣಿನುಪದೇಶಂಬೇಡುವೆನೆ ! ನೀನಾಗಳೆಂದ ಮಂತ್ರಂಗಳೊಳಾವುದದಱ ಪೆಸರೇನೆಂದೆ ಕೇಳ್ದೆಂ.

ಮುದ್ದ— ಆಗಳೆಂದ ಮುನಿಗಳ ಮಂತ್ರಂಗಳೊಳಲ್ತು. ಎಮ್ಮ ಮಂತ್ರಂಗಳ ಬಗೆ ಬೇಱೆ, ಮೂಱೆಡಕ್ಕರದ ಮಂತ್ರಂಗಳೆಮಗಕ್ಕುಮೆ! ಎಮ್ಮ ತಂತು ಕಿಱಿದಲ್ತು ಬಲ್ಪಿರಿದು. ಒಂದಕ್ಕರಮಲ್ತೆರಡಲ್ತು ಮೂಱಲ್ತು, ನಾಲ್ಕೈದಲ್ತು, ಆಱುಮಲ್ತು. ಏೞಕ್ಕರದ ಬೀಜಮಂತ್ರಂ. ಅಂತದಱಿಂ ಸರ್ವಮಂತ್ರಂಗಳ್ಗೆ ತಲೆಯೊಳಿರ್ದು ಮೇಲೆನಿಪ್ಪ ಸಪ್ತಾಕ್ಷರೀಮಂತ್ರಮೆಂದು ಪೆಸರ್.

ಮನೋ— ಹಾಹಾ! ಆಮಂತ್ರಕ್ಕಭಿಮಾನಿದೇವತೆಯಾವನು? ಮುನ್ನಮಾರಿದಂ ಜಪಿಸಿ ಸಿದ್ಧಿಗಂಡರ್ ?

ಮುಗ್ಗ— ಪೋಪೋ! ಇಂತಿನಱಿಂ ಕೊಂಡೇಂ ಕಜ್ಜಂ?

ಮನೋ— ಇರ್ಕೆ, ಕೇಳ್ವೆಂ.

ಮುದ್ದ– ಅಂತಾದೊಡೆ ಕೇಳ್ ಪೇೞ್ವೆಂ. ಇಂತೀಪರ್ಟ್ಟ ಮಂತ್ರವಧಿದೇವತೆ ಜೇಷ್ಠೆ. ಮುನ್ನಮೀಶ್ವರಂ ತನ್ನೊಂದು ಲೀಲೆಯೊಳ್ ಜಪಿಸಿ ಸಿದ್ಧಿಗೊಂಡನಂತದಱಿನಾತನೆ ಋಷಿ.

ಮನೋ– ಓಓ! ಇಂತುಟೆ ಮಂತ್ರದೊಂದು ಮೈಮೆ! ಎಲೆ ರಮಣ! ನಿನ್ನಡಿಗಳ್ಗೆಱಗುವೆಂ. ಎನ್ನತಿನಿತೊಂದು ಬಿನ್ನಪಂ. ಅಂತು ಸಂದ ಸಿದ್ಧಿಯ ಮಂತ್ರಮಾವುದೊ ಕೂರ್ಮೆಯಿಂ ತಿಳಿಯೆ ಪೇೞ್.

ಮು– ಆಗಳೆ ಪೇೞ್ದೆನಲ್ತೆ ಸಪ್ತಾಕ್ಷರೀಮಂತ್ರಮೆಂದು.

ಮನೋ– ಅಂತು ಪೆಸರನಲ್ತು. ಮೂಲಮನೆ ಕುಱಿತೆನ್ನೊಳಾಡಿ ತೋಱು.

ಮುದ್ದ– ಅಬ್ಬಾ! ಪೆಣ್ಣೇಂ ಗಡುಸುಗಾರ್ತಿಯೊ! ಆಗಳ್ ಪೆಸರೇನೆಂದಳ್; ಈಗಳ್ ಮೂಲಮಂ ಕೇಳ್ವಳ್. ಇನ್ನೇವಳೊ? ಮೂಱೆಯ ಜನ್ನದಾರದಾಣೆ! ಉತ್ತರಿಗೆಯಾಣೆ! ಆಗದಾಗದು. ಕೇಳ್ವುದರ್ಕೆ ಪೇೞ್ವುದರ್ಕೆ ನಿಮಗಧಿಕಾರಮಿರದು. ಕಣ್ಗೆ ಕಾಲ್ಗೆ ಕೇಡು!

ಮನೋ– ಕಿವಿಯಿಂ ಕೇಳ್ವುದಱೊಳೇಂ ದೋಸಂ? ಅಂತೀಪರ್ಟ್ಟ ವೇದಮನಾದೊಡಮೋದುವೆಡೆಯೊಳ್ ಕೇಳದೆ ಪೆಣ್? ನಿನ್ನೊಳಮೇಂ ಜಂಬಮೊ!

ಮುದ್ದ– ವೇದಮಂತ್ರದ ಬಗೆ ಬೇಱೆ. ಇದಱ ಪರಿ ಬೇಱೆ. ಅಜಗಜಾಂತರಂ. ಅದಱೊಳಂ "ಗೂಢಾದ್ಗೂಢತರಂ ಮಂತ್ರಂ" ಎಂದು ಪೇೞ್ದುದುಂಟು. ಅದುಕಾರಣಂ ನಾಂ ಪೇೞಲಾಗದು; ನೀಂ ಕೇಳಲುಮಾಗದು. ಮುಂತಣ ಕತೆಯುಂ ಕೇಳ್. ಮತ್ತಮರಣ್ಯಕಂ ಶತ್ರುಘ್ನಾದ್ಯರೊಳ್......

ಮನೋ– ತೆಗೆ ತೆಗೆ! ನಿನ್ನ ಮುಂಗತೆಯುಂ ವಿತೆಯುಂ. ಅದೇಂ ಮಂತ್ರಮೊ ಕೇಳ್ವೆಂ. ಕೊರಲಾಣೆ, ಉಂಗುರದಾಣೆ, ಪೇೞ್ದಲ್ಲದೆ ಬಿಡೆಂ– ಎಂದು ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕುವಳ್.

ಮುದ್ದ– ಏಂ ಚಲಮೊ ಚಪಳೆಗೆ! ಪೇೞೆನೆಂದೊಡೆ, ಕೇಳಳ್. ಆಃ! ಪೆಱರೊಳೊರೆಬೆವಿಪ್ರಾಬೀಜಮಂತ್ರಮನೆಂತು ಪೊಱಗಿಡಪೆನೊ! ಎಳ

ವೆಂಡಿರ ಕೈಯೊಳಿರ್ಪ ಕಬ್ಬಿಗರ ಬಾಳ್ಕೆಯೆ ದೂಷ್ಯಂ. (ಎಂದು ನೀಡುಂ ಭಾವಿಸಿ) ಎಲೆ ಪೆಣ್ಣೆ! ನೀನಾರೊಳಮೆಂದೆಂದಿಂಗಮುಸಿರ ಲ್ಬಾರದು. ಜೋಕೆ!

ಮನೋ- ಎಂದುಮೆಂತುಮನುಸಿರೆನಾಣೆಂ.

ಮು- ಅಂತಾದೊಡಿಂತಿದು, ಕೇಳ್. ಭ...ವ... ಪೆಱರೊಳಾಡೆನೆಂಬ ನಂಬುಗೈಯುಂ ನೀಯೆ.

ಮನೋ- ಇದೆ, ಪಿಡಿ ನಂಬುಗೈಯುಂ, ನಿನ್ನಾಣೆ, ಕುಲದೈವದಾಣೆ. ಎಂದುಂ ಪೆಱವರೊಳೊರೆಯೆಂ.

ಮುದ್ದ- ಉಂ! ಭವ...ತಿ ..ಭಿ... ಪೆಣ್ಗಳಂ ನಂಬಲಾಗದೆಂಬರ್ ಬಲ್ಲರ್. ನೀನೆಂತೊ ಮಱವೆಯೊಳ್ ಪೆಱರೊಡನುಸಿದು‌ಗುಟ್ಟಂ ಬಿಟ್ಟೊ ಡೆಮ್ಮನ್ನರ ಬಾಳ್ ಪಾೞಕ್ಕುಂ.

ಮನೋ- ಆನೇಂ ಮೊಱಡಿಯೆ! ಪೋ! ತನ್ನಾಣೆ, ಕಣ್ಣಾಣೆ. ಕೇಳ್ವೆಂ.

ಮುದ್ದ- (ಎಕ್ಕಟಿಯೊಳ್) "ಭವತಿ ಭಿಕ್ಷಾಂ ದೇಹಿ" ಎಂಬುದಿನುವೆ ಕಬ್ಬಿಗರ್ಗೆ ಸಿದ್ಧಿಸಿದ ಪೆರ್ಮೆಯ ಸಪ್ತಾಕ್ಷರೀಮಂತ್ರಂ. ಆರೊಳಮನು ಮುಸಿರದಿರ್.

ಮನೋ- (ಅರೆಮುಸಿಸಿಂ) ಪೋ ಮಾಣೆಲೆ ರಮಣ! ನಿನ್ನ ನುಡಿ ಯುಂ ಸಾಜಂ ನಿಕ್ಕುವಮೆಂದೇ ಬಗೆದೆಂ. ಈತೆಱನ ಮಾಟದ ಕವಮನು ಡಿಯ ಕೊಂಕೆಂಬುದನಱಿಯದಾದೆಂ. ನೀಂ ಕಬ್ಬಿಗನೊ, ಸಬ್ಬವಕಾ ಱನೊ? ನಿನ್ನೀಕಬ್ಬದ ಸೊಗಸನೆಮ್ಮನ್ನರಪ್ಪ ಜಾಣೆಪೆಣ್ಗಳ್ ಕೊಂ ಡಾಡುವರಲ್ಲದೆ ಬಲ್ಲರೇನೊಲ್ವರ್?

ಮುದ್ದ- ಸಾಲ್ಗುಮೀಪರಿಹಾಸಂ. ಮುಂಗತೆಯುಂ ಕೇಳ್. ಇಂತೀ ಮಾಳ್ಕೆಯಿನರಣ್ಯಕಂ ಶತ್ರುಘ್ನಾದಿವೀರರನುಪಚರಿಸಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಮ ತ್ತಂ ಶ್ರೀರಾಮಗುಣಾನುವಾದದೊಳ್- ಏನೆಂಬ ಮಾಟದಾಟವೊ! ತಾ ನೆ ಯಜ್ಞಪುರುಷನಿರೆ ಬೇಳ್ವ ಜನ್ನಮೇನ್ನದೊ! ಜಗದ ಯಮಾಗಿಂ

ಶಿವಂ ತೋಱುವನಕ್ಕುಂ. ರಕ್ಕಸಗೊಲೆಯತ್ತಣಿಂ ತನಗೊಂದು ಪಾತಕಂ ಗಡ! ಶಾಂತಿ ಗಡ! ಕುಮರೆ ಗಡ! ಶಾಸ್ತ್ರ ಕಷ್ಟಂ ಗಡ! ಬಡರಾಯರೊಳ್ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಗಡ! ನಾಡ ಮಾನಸರ ಪಾಂಗಿನೊಂದು ನಡೆವಳಿಯು ರಾಮನಿರವಿಗೇನೆಂಬೆನೊ! ಏನಾನುಮಿಱೆನೆ, ಮುನಿ ಪೇೞೆನೆ, ಜಗದ ದೈವಮೆಂಬುದನೆಂದಂ. ಇಂತೆಂಬ ಮುನಿಯ ನುಡಿಗೆ ಸಂತಸುಗೊಂಡು ಶತ್ರುಘ್ನದೇವರ್- ಆವಂ ಮುನಿ, ಏನಗೆಯೊಳೆಂದನೆಂದು ಬೆಸಗೊಳಲೊಡಮರಣ್ಯಕನಿಂತು ಕತೆಗೆ ಮೊದಲ್ಗೆಯ್ದನದೆಂತೆಂದೊಡೆ:—

ಜಗದ ಜಂಜಡದ ಕವಡುನೂಯೆಯ ಬಿಗುಗಟ್ಟಂ ಕಟ್ಟುವಡೆದಾಂ ಮುನ್ನಮಾಗಳಾಗಳ್ ಪಟಿದಿನದ ಪಿರಿಯ ಮುತ್ತಜ್ಜಾಣ್ಮೆಯ ಬಲ್ಲಿದರ ನೆರೆಯ ಮಱೆಯ ನೆರವಂ ಪಾರುತುಮಿರ್ಪೊರ್ಡಾಬೆಂ. ಅಂತವರೊಳಜ್ಜಂ ಲೋಮಶನೊರ್ವನಪ್ರೂರ್ವಂ ಗುರುವೆನಲ್ದಿರ್ಪಂ. ಇಂತಿರ್ಪ ಮಹಾತನ ಸನಿಯದೊಳ್ ಕೆಲ್ಸಂ ಬಾೞ್ದುಮಿರೆಯಿರೆ ದೈವದತ್ತದೊಂದು ಜಾಣ್ಮೆ ದಿನದಿನಕೆ ಮನಗೆ ನಲ್ಬಾಗಲೊಡಮಾತನಂ ಬಗೆಮಿಗೆ ಮತ್ತಂ ಮತ್ತಂ ಜಗದ ದೈವದಿರವಂ ಬೆಸಗೊಳುತುಮಿರ್ದೆಂ. ಆಗಳ್ ಕೂರ್ಮೆಯಿನೆನಗೆ ಬಿತ್ತರಿಸಿದನಿಂತು. ಕೇಳೆಲೆ, ಶಿಷ್ಯೋತ್ತಮ! ಆದಿಮಧ್ಯಾಂತಂಗಳಿಲ್ಲದ ಮಾಯೆಗೆ ಮರುಳಾಗದ ಪರಮಾತ್ಮಂ ದೈವಮಕ್ಕುಂ. ತನ್ನೊಂದಾಣತಿಯೊಳ್ ಜಗಮಂ ಪುಟ್ಟಿಕುಂ ಪಾಲಿಕುಂ ಸುಡುಗುಂ. ಇಂತುನಾತನಯ ಲೀಲೆ. ಈಮಾತ್ಯ್ಕಯಿನಾಗಳುಂ ಬಗೆವಗೆಯ ತನ್ನೊಂದು ಲೀಲೆಯೊಳ್ ಬಿನದಿಸಂ. ಆತನೆ ನಾರಾಯಣಂ ಈಗಳಿದೆ ರಾಮವೆಸರಿಂ ಶಿರೆಯೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿರ್ಪನೆಂದಂ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಂ ಅಂತೇಕೆ ಪುಟ್ಟಿದನೆಂಬುದುಂ ಸವಿಸ್ತರಂ ಸೊಗಯಿಪಂತಿರೆನಗೊರೆದನದೆಂತೆನೆ:—

ಎಲೆ ಮಗನೆ! ಆದಿನಾರಾಯಣನ ಪರಬೊಮ್ಮನ ಪರಮೇಶನ ಗಱಿಗೆಗಱಿಗೆಯ ಪೊಸತೆನಿಪ್ಪ ಲೀಲೆ ಎಮ್ಮನ್ನರ್ಗೆ ದುರ್ಜ್ಞೇಯಮುಂ, ಅಂತಿರೆಯುಂ ಬಲ್ಲಂತೊರೆವೆಂ ಕೇಳ್. ಮುಮ್ಮೆಯ್ಯ ದೊಸದೆಸಕದು ಪಟಳದ ತಾಮಸರ್ ಲೋಕಕಂಟಕರಾಗೆ ರಕ್ಕಸರೆನಿಸಿ ಮಾನವಮೆಯ್ಯೊಳೊಗೆದು ಪನ್ಯಕಷ್ಟಂಗಳ್ಗೆ ಡರ್ಗೆಯ್ದು ಬಡವರಬಱುವಾನಿಸರಂ ಕೊಂದು

ತಿಂದು ಬಿರ್ಕುೞಿಸಿ ಪಿರ್ಕುೞಿಸಿ ತಿರೆಗೆ ಪೊಱೆಯಾದರ್. ಇಂತು ಬಂದಿ ಗಾಱರತ್ತಣಿನೊಂದು ಪಾೞ್ತ್ರ್ಯಮೆ ಕೇಡಂ ಸೈರಿಸದೆ ಸುರರೆಲ್ಲರ್ ನಾರಾಯಣಂಗೆ ದೂಱಲೊಡಮಾತಂ ಶರಣ್ಬೊಕ್ಕ ದೇವರ್ಕಳಂ ಸೈತಿಟ್ಟು, ತಾಂ ತಿರೆಯೊಳವತರಿಸಿ ಕೂಱಿರ ಕುತ್ತಮಂ ಪತ್ತುವಿಡಿಸಿ ಕಾವೆನೆಂದು ನಂಬಿಸಿ ಕಳಿಪಿದಂ. ಮತ್ತಂ ತನ್ನೊಳ್ ತಱಿಸಂದು ಪೊಡವಿಗಿೞಿತಂದು ಅಯೋಧ್ಯೆಯೊಳ್ ದಶರಥಂಗೆ ರಾಮನೆಸರಿಂ ಮೆಯ್ವೆತ್ತು ಪುಟ್ಟಿ ಮುನಿಯ ಯಾಗಮಂ ಕಾವೊಂದು ಬಗೆಯಿನೆಳವೆಯೊಳೆ ಪೂಣ್ಕೆವಟ್ಟು, ಕಾಟದ ತಾಟಕೆಯಂ ಕೊಂದು, ಮಾರೀಚನಂ ಮಾರಿಗೆ ತುತ್ತಿಸಿ, ಮತ್ತಿನ ಪರಿಣಯದೊಳ್ ಸೀತೆಯಂ ಮದುವೆನಿಲ್ತು, ತನ್ನ ಮಡದಿಯ ಕತದಿಂ ರಾವಣಕುಂಭಕರ್ಣಾದಿರಾಕ್ಷಸರಂ ಮಡಿಪಿ ಸುರರ್ಗಂ ನರರ್ಗಂ ಸಿಜ್ಜ ಸೊಗವನಾಗಿಸಿ ಮೇಣೀಗಳಯೋಧ್ಯೆಯೊಳ್ ಸೋದರರ್ವೆರಸು, ಪೊಡವಿಯನಾಳ್ಗುಂ. ಕೆಲವಾನುಂ ದಿನಕಶ್ವಮೇಧದೊಂದು ನೆವದಿಂ ತೆರಳ್ದು, ನಾಡಂ ದಾೞಿಟ್ಟು, ಬಳ್ಳಿದರಂ ಪೊರೆದು, ಕೂಱಿರಂ ತತ್ತಱಿದುಱಿವಂ, ಬರ್ಕುವಮಾತನಡಿಯಾಣತಿಯೊಳೆ ಸೇನೆ. ಆಗಳ್ ನೀನವರಂ ಕಂಡು ಮನ್ನಿಸಿ, ಬೞಿಯಂ ಸತ್ಯಾವತಿಗೆ ಪೋಗಿ, ರಾಮನಂ ಕಂಡು, ನಿನ್ನೀಸಂಸೃತಿಯ ಬಲ್ಪೊಱೆಯನಾತನೊಳೊಪ್ಪಿಸೆಂದು ಮುನಿ ನುಡಿದಂ. ಇಂತಿದು ಪೂರ್ವವೃತ್ತಾಂತಂ. ಅಂತದುಕಾರಣದಿಂ ನಿಮ್ಮವರಂ ಕಂಡು ಪೊಂಪುೞಿವೋದೆಂ. ಇನ್ನೆಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಪೆಂಪಿನ ಕೂಟಮಯೋಧ್ಯೆಯೊಳಕ್ಕೆ! ಎಂದು ಶತ್ರುಹರಂ ಮನ್ನಿಸಿ, ಮುಂತಣ ಪಯಣಮಂ ಬಳೆಯಿಸಿ, ಕಾನಯೋಧ್ಯೆಯತ್ತಲ್ ಮನೋವೇಗದಿಂ ನಡೆದಂ.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್

ಅರಣ್ಯಕಮುನಿದರ್ಶನಂ ತ್ರಯೋದಶಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ಚತುರ್ದಶಾಶ್ವಾಸಂ.

ಬೆಳ್ತಿನೆಗಣ್ಣ ಪೆಣ್ಣೆ! ನನೆಯೆಂಬಿನ ಕೊಂಬಿನ ನಾಡೆ! ನಾಡೆ ನಿಕ್ಕಳಿಸಿನ ಕೈಯ ಮೆಯ್ಯ ನಱುಗಂಪಿನ ಸೊಂಪಿನ ಚೆಲ್ಲಗಾರ್ತಿ! ಕೇಳ್.

ಮತ್ತಮಾಗಳ್ ಶತ್ರುಘ್ನಪುಷ್ಕಲಲಕ್ಷ್ಮೀನಿಧಿಸುಗ್ರೀವಪ್ರಭೃತಿವೀರಾಗ್ರಗಣ್ಯರ್ ಅರಣ್ಯಕನನಯೋಗ್ಯೆಯತ್ತಣ್ಗೆ ಬೀೞ್ಕೊಟ್ಟು ತಾಂ ಮುಂಬೈದಿವಸ್ರ್ದಮುಂ; ಪಯಂ ತಾಂ ತನಗೆ ತೂಪಿಱಿದ ಕೂರ್ಪಿನ ಪೆರ್ಮೆಯಿಂ ಸೊಮ್ಮುವೆರ್ಚೆ ದೊಮ್ಮಳಿಸಿ ಕಿಚಿಕಿಲ್ದು ಬಿಮ್ಮನೆ ನಸೆದು ಬಱಿಯ ಪ್ರೀತಿಯುಂ ಮಿಕ್ಕು ಪೊಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗೆಟ್ಟು ಮುಱುಬಿಂಗಿ ಕಣ್ಣಾ್ರಯುಮಾಯ್ತು. ಅನಿತಱೊಳಾಹಯದ ಬೆಂಬಱಿಯ ಕಾಪಿನಾಳ್ಗಳಂ ತಪ್ಪ ಕಣ್ಗಟ್ಟನಿರವಂ ಕಂಡಡಿಗಡಿಗಂಡಲೆದು ಕಂಗೆಟ್ಟು ಬೆದಱಿ ತಳಮಳಂಗೊಂಡು— ಜೀಯ! ಬಿನ್ನಪಂ ಬಿನ್ನಪಂ. ನೀವ್ರ್ಕ್ಕ ಕುದುರೆಯತ್ತವೇದುದೋ, ಕಾಣೆವು. ನೋೞ್ಪೊಡಿಂತೀಪ್ರೇಚ್ಛಮುರಿಗು ಪುರೆಯನೊಳಕೊಂಡ ಕಡಲ ಗುಣ್ಪಂದೆಸೆಗುಂ. ಪುಗಲೆಮಗಂ ಬಸಮಲ್ತು. ನೀಮೆ ನಡೆತರ್ಪುದೆಂದು— ದಾಶರಥಿಗೆ ತಿಳಿಸಲೊಡಂ; ಪಗೆಗಳ ಪಗೆಯುಂ ಕಟ್ಟಚ್ಚರಿಯಿಂ ಬೆಬ್ಬರಿಸಿದ ಮನದಿಂ ವಾಜಿ ನೀರೊಳಾಯ್ತು! ಹಾ! ಕೆಟ್ಟುದು ಕಟ್ಟುದು ಸಜ್ಜನ ಕಜ್ಜಂ. ರಾಘವನ ಜನ್ನಕ್ಕೆಡರಿಂದಿಂಗೆ ಬಂದುದೇ, ಮುಂತೇಂ ಬಟ್ಟೆ, ದೈವಮೇ! ಎಂದು ಸುಮತಿಯುಂ ಮಂತಣಂಗೇಳ್ವುದುಂ; ಸಚಿವನಿಂತೇಂ ಕಳವಳಂ! ಜಗದ ದೈವದ ಜನ್ನದ ಬನ್ನದ ಮಾತುಂಟೆ! ಪೋಗದು ಪೋಗದು ಸಾಜಂ ವಾಜಿ! ಏಂ ಪ್ರೇಚ್ಛವೇಣ್ ತಾನೆ ಬೈತಿಟ್ಟುದೋ? ಅಲ್ಲಗೊಜೇ? ಕಿನ್ನೆಲದ ನಾಗರೇಂ ಕೊಂಡುಯ್ದು ಕಟ್ಟಿದರೋ? ಅಂತಱುಕಾರಣಂ ತಳ್ವದೆ ನೀನುಂ ಭಾರತಿಯುಂ ಮಾರುತಿಯುಂ ತೊಱೆಯ ಬಸಿಱಿಂ ಪೊಕ್ಕಱಿಸಿಂ. ನಿಮಗಿದು ಸಾಧ್ಯಮೆಂದಱಿಪಿದಂ. ಅನಂತರಂ ಸುಮತಿಯೆಂದುದನೊಪ್ಪಗೊಂಡು ಶ್ರೀರಘುವರನ ಪದಯುಗಮಂ ಜಾನಿಸಿ ಜಲದೇವತೆಯುಂ ಭಾವಿಸಿ ತಾಂ ಮೂವರುಂ ನುಮ್ಮಿಕ್ಕಿ

ಪುಡುವಿನ ನಡುವಣ ತಡಂಗುಂಡಿಯು ತೆಱವಂ ಸಾರ್ದರ್. ಇಂತಿರ್ಪ
ತಂದೆತ್ತಂ ನೋೞ್ಪುದುಂ; ನೀರೊಳೊಳಗೊಳಗೆ ಪೊಸತೆಸೆಪ್ಪ ನಾಡ ಗೋ
ಪುರಂ ಕಣ್ಗೊಳಿಸಲೊಡಮಚ್ಚರಿಯಿಂ ನಟ್ಟಾಲಿಯಿಂ ದಿಟ್ಟಿಸಿತುಂ ಪೊೞಲ
ಲ ಬಾಗಿಲೆಡೆಗೆಯ್ತಂದರ್. ಅಲ್ಲಿ ಪಡಿಸಂಜೆಯ ಪಡಿಯಱತಿಯರ್ ತುಂ
ಬಿಗುರುಳ ಬಿಂಬಾಧರದ ಕಂಬುಕಂಧರದಂಬುಜನೇತ್ರೆಯರ್ ಕೆಯ್ಯ ಕಂ
ಬಿಯೊಳ್-- ಮಾಣ್ ಮಾಣೆಮೆಂದು ಗದಱಲೊಡಮಾಂಜನೇಯಂ ಕಿನಿ
ಸಿಂ-- ಇಂತುಮೊಂದು ಪಡಿಬಂದಮೇಂ? ಕೇರಿಯ ಮುಂಚಿಯ ಪಂ
ದಿಯಂ ಜವಿರ್ ತಡೆಸಂತಿರೆಮ್ಮಂ ಜಡಿದು ಮಾಣಿಪ ಕೀೞ್ಪಾಡ ಪೆಣ್ಗಳ್,
ನಿಮಗೆ ಮೂಱಿದ್*ವೇಡಾ! ಪೋ! ರಘುರಾಮನ ಬಂಟರಂ ತಾಂಟಲ್
ಬಗೆವ ದಿಟ್ಟೆಯರಂ ಪ್ರಟ್ಟಿಸಿದ ಗಾಂಪಿನ ಬಿದಿಯ ತಲೆವ್ರೋಕಂ ಎಂ
ದಂ. ಆಗಳಾೞಿಗವೆಣ್ಗಳೊಳೋರ್ವಳೊಳಪೊಕ್ಕು ತಮ್ಮೊಡತಿಗೀಪರಿಯಂ
ವಿವರಿಸ್ಪುದುಂ; ಜೋಗಿಣಿ ಬರವೇೞ್ಪೆಂಬುದುಂ; ಬೀಡಂ ಬೀರರ್ ಪುಗು
ತರ್ಪುದುಮೊರ್ಮೊದಲೊಳಾಯ್ತು. ಇಂತು ಬಂದೆಱಗಿ ತಮ್ಮಿರವಂ
ಕೇಳಿಸಿದ ಮೂಜಗದ ಮುಂದಾಳ್ಗಳಂ ಮನ್ನಿಸಿ ನರೆತ ನವಿರ ಬಱತ
ಮೊಗ್ಗು ತವಸಿಣಿ-ನಿಮ್ಮೊಬ್ಬರ್ಮೆಯ ಜಂಕಣಂಗಂ ಕರ್ಣಗಂ ಚಳಂತು ಮೆ
ಯ್ಗಿಡುವರಾಗರೀನಾಡ ಪೆಣ್ಗಳ್. ನೋವಿದೊಂದು ನೆರವಿಂತುಟು. ಆ
ದೊಡಂ ನೀಂ ಕೋದಂಡದೀಕ್ಷಾಗುರುಗೆ ಬಂಟರಪ್ಪಿನಂ ನಿಮ್ಮೊಳೆಮಗೆ ಮ
ನಂ ಬಾರದು. ಇದೆ ಬಂದ ಪಯದ ಬಂದಿಗಳಿವರ್. ಅಂತದು ಕಾರಣಂ
ನಿಮ್ಮಾ ಕುದುರೆವೆರಸು ಮರಲ್ದು ತಿರೆಯತ್ತಲ್ ಪೋಗಿಂ. ಶ್ರೀರಘುನ
ರಂಗೆಮ್ಮ ಬಿಣ್ತಿಯುಂ ಪೇೞಿಮೆಂದು ಜೇಂಕರಿಸಿ ನುಡಿವುದುಂ-- ಶ
ತ್ರುಘ್ನಂ ಮುಂತಪ್ಪ ಬಲ್ಪಿನ ಜಗಜಟ್ಟಿಗಳ್ ದೈನ್ಯಮಂ ತೋಱಿ--
ಮುತ್ತಜ್ಜೆ ಜೋಗಿಣಿ! ಇಂತೇಪರ್ಚಿಟ್ಟ ನಿನ್ನ ನೈವೆಯುಂ ಬಗೆಯ
ದಱಿವುಗೇಡಿಂ ನಾವೆ ನಿಮ್ಮವರಂ ಚಾಳಿಸಿದೆವು. ಎಂತುಂ ಮನ್ನಿ
ಸಿ ಕಾವುದೆಂದು-- ಮೋಱುಂ ತಲೆವಾಗಿ ನಿಂದಿರ್ದರ್. ಅವಕಾರ್ಜಕ್ಕಿ
ಣಿ ಲಾಲಿಸಿ, ಮಾಲಿಸಿ-- ನಿಮ್ಮೊಳೆನಸುಂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಳಿಗಿದು
ಸಾಜಂ, ಎಂದು ಸ್ಮೈತಿಟ್ಟು ಬಗೆವಗೆಯ ಕೋಲ್ಗಳಂ ಬೇೞ್ವೆಱೆ ಮೆ
ಚ್ಚಿನಿತ್ತು ಕಳಿಪಿದರ್. ಮತ್ತಮಾಬೀರರ್ ಪಸಾದಮೆಂದು ಪಟಿ ಮು

ಜುಪಿನ ಜೋಗಿಣಿಯುಂ ಬಲನಂದು ಬಲಂಗೊಂಡು ದೇವಿಯ ಪೆರ್ಮೆಯುಂ ಭಾವಿಸುತುಂ ಪಯದೊಡಗೂಡಿ ಮುನ್ನಿನೆಡೆಗೈತಂದು ಸರ್ವಗರ್ವೀಕತೆಯುಂ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಪೇೞ್ದು ಸಂತಸದಿಂ ಮುಂತೆಮುಂತೆ ನಿಚ್ಚವಯಣದಿಂ ಪಯಣಂಬೋದರ್.

ಇಂತೆತ್ತಿ ನಡೆವ ಪಡೆಗೆ ಮುಂಬೆಸೆಯೊಳೊಂದು ಪೊೞಲ್, ಪೊಬಳರಸಿಂಗೆ ಪೊಸಕಟ್ಟಿಲ್ಲಂಬಂತಿರೊಪ್ಪುವ ಪ್ರಜಾಲೋಟ್ಟಿಲಿಂ ಬೞಿವಿಡಿದ ತಣ್ಣೀರ್ಗೊಳದಿಂ, ಬಿಡುಜಡೆಯೆನೆ ಪರಿವ ಕಾಲ್ವಾಯಿಂ ಪುರದಮುಚ ಪಸುರುಡೆಯ ಮಾೞ್ಕೆಯಿಂ ರಾಜಿಪಾರಮೆಯಿಂ ನಿಡುಮೊಲೆಗಳೆನೆ ತೋರ್ಪ ಮಾಡುವೆಟ್ಟಂಗಳಿಂ ಕಣ್ಗೆವಂದು, ಬಿಂಜದ ನಿಗರಂ ಮಂಜಿನ ಬೆಳ್ಪು ನಂಜುಂಡನ ಭೂತಿ ರಂಜಿಸಲೊಡಮೆಸೆವ ಹರ್ಮ್ಯಂಗಳಿಂ ಚೆಲ್ವಾಯ್ತು. ಇಂತು ದೇವಪುರಂಬೋಲ್ ಪೆರ್ಮೆವೆತ್ತ ದೇವಪುರಮುಂ ವೀರಮಣಿವೆಸರ ವೀರಮಣಿಯೊರ್ವನರಸಾಳ್ಗುಂ. ಈತಂಗೆ ರುಕ್ಮಾಂಗದನೆಂತಂತು ಹರಿಭಕ್ತಿಗಿಂಬಾಗಿ ಸೊಬಗುಸಿರಿಯ ನಳಿಬೋಳ್ಗೆ ರುಕ್ಮಾಂಗದಮೆನೆ ಸಲ್ವ ರುಕ್ಮಾಂಗದನೆಂಬ ಸೀಮಂತಪುತ್ರನುಂಟು. ಇತ್ತಲಾಗಳೀತನಂತಪುರದ ಸೊರ್ಕುಂಜವ್ವನದ ಕನ್ನೆವೆಣ್ಗಳೊಡವೆರೆದು ವನವಿಹಾರದೊಳಿರ್ದಂ.

ಆಗಳ್ ಬಡನಡುವಿನ ಪಿಡಿನಡೆಯ ಕಾಂತೆಯರ್ ಬಿಡುಜಡೆಯ ನಿಡುಬಾಸೆಯ ಜೋಡೆಯರ್ ನಳದೋಳ ಸುಜಾಪ್ರೊಕುಂಟಿ ಚೆಲ್ವೆಯರ್ ರಂಗುಸುಟಿಮ ಬಿಂಗಗೆಕ್ಕೆಯ ಜಾಣೆಯರ್ ಬಟ್ಟಮೊಗದ ಅಗಸೆಗಿವಿಯ ಸೊಗಸುನುಡಿಯಂಗನೆಯರ್ ಮೆಲ್ಲಡಿಯ ಚೆಲ್ಗಂಗಳ ಚೆಲ್ಲಗಾತಿಯರ್ ಸಂಕುಗೊರಲ ಕೊಂಕುಗುರುಳ ನೀಳ್ಜಡೆಯರ್ ತಳಿರ್ಗೈಯ ಬೆಳರ್ಮೆಯ್ಯ ಬಾಲೆಯರ್ ಸೆಂಡುಮೊಲೆಯ ದಿಂಡುದೊಡೆಯ ಮಿಂಡಿಯರ್ ಬಂಡುಣಿವೆರೆಯುನ ದಂಡೆಗಳೆನೆ ಪಿಂಡೆಬ್ಬಿದ್ದಿಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಚರಿಸಿ ಮೆಲ್ಲಡಿಯೊದೆಯಿಂ ಚೆನ್ನಸುಗೆಯುಂ ತಳಿರ್ಚಿರ್ಯುಂ, ಮುದ್ದುಮೊಗದ ಬೆಳ್ನಗೆಯ ಪಬ್ಬಿರ್ಗೆಯಿನರೆಮುಗುಳನಲರ್ಚಿರ್ಯುಂ ಚಂಚಳಪ ಕಡೆಗಣ್ಣೋಟದ ಕೂರ್ಪಿಂ ನನೆಗೆ ಕೊನೆಗೆ ಮೊನೆವೆರ್ಚಿಸಿಯುಮೋರೊಂದೆಡೆಯ ಚೆಂದಳಿರಂ ಚಿವುಟಿಯುಂ, ಬಿರಿಮಲರ ಗೊಂಚಲಂ

ಮುರಿದೊಟ್ಟಿಯುಂ, ನೆಲನೊಳುದಿರ್ದ ಕಱಿವೂವನಾಯ್ದು ಮುಡಿಯನೊಡಗೂಡಿ ತಿರಿದರ್.

ಇಂತು ನಲ್ಮೆ ಮಿಗೆ ಬಿನದಿಪ ಕಾಮಿನಿಯರ್ಗೆ ಕಂಜೊಡರೆನಸುಂ ತಾಱಿ ಮೊಗಂ ಬಾಡೆ ನೊಸಲೊಳ್ ಬೆಸುರ್ ಪನಿಯೆ ತೆಳ್ಗದಂಪು ಕೆಂಪಡರೆ ಎದೆ* ದಡವಡಿಸೆ ಸುಯ್ ಪೆರ್ಚೆ ನಡೆ ತಡೆವಡೆ ಬಿಸಿಲ ಜಳಕಂ ನೆಲಕಂ ಬೞಿಲ್ಕೆ ತಲೆದೋಱಲೊಡಂ ಮುಂತೆಸೆವ ತಿಳಿಗೊಳನಂ ಕಂಡು ನೀರಾಟಕ್ಕೆಳಸಿದರ್. ಅನಂತರಮಾಕಾಂತೆಯರ್ ಸರಸ್ಸಿಗಿೞ್ತಂದು ಪಾಸಿನೊಸಗೆಲ್ಲ ಮೇಲೆ ತಿಱಿತಂದ ಪೂಗಳಂ ಬೈತಿಟ್ಟು ಚೆಂದಱಿರಂ ಮುಚ್ಚಿ ನಿಚ್ಚದಲ್ಲದ ರನ್ನವಚ್ಚಮಂ ತೆಗೆದಿಟ್ಟು ಮಿಱುಮಿಱುಗುವ ಪಟ್ಟುಡೆಯಂ ಸಡಿಲ್ಚಿ ಸಾಜದ ರಂಗುಸೀರೆಯನುಟ್ಟು ಜಲಕೇಳಿಗೆ ಮೇಳವಿಸಿದರ್. ಅವರೊಳೊರ್ವಳ್ ಲಿಕುಚಕುಚದ ನಸಿಗಾತ್ರಿ ಕಣ್ಣಿಮಿರೆ ಕನ್ನವುರಂ ಸೂಸೆ ಕೈವಳೆಯುಲಿಯೆ ಕಾಂಚುಳಮೊದಲ್ ತೆಱಂಬೊಳೆಯೆ, ತನ್ನೊಂದು ಬೆಡಂಗಿನ ಬಾಮದಿಂ ಬಳ್ಕಿ ಬಾಗಿ ಕುಪ್ಪಸಮಂ ಸಡಿಲ್ಚಿದಳ್. ಮತ್ತಮೊರ್ವಳಟ್ಟಸದ ಜಗದಿಟ್ಟೆ ಸೋರ್ಮುಡಿಯಂ ತುಱುಬಿ ಕಟಿಲಂ ಕಟಿಚ್ಚಿ ಮುತ್ತಿನೆಕ್ಕಸರಮಂ ಕೆಲಕಿಟ್ಟು ಮೇಲುದುಮಂ ನಡುವಿನೊಳ್ ಬಿಗಿದು ದಿಮ್ಮನೆ ನೀರಸಿಱಿದಳ್. ಪೆಱಳೊರ್ವಳ್ ಗಾಡಿಯ ಸಿಂಗಾಡಿಯ ಪುಱಿನ ಗರುವೆ ಮೊಲ್ಲೆಯ ಚೆಲ್ಲೆಯನಂ ಸೀಡಾಡಿ, ಹಿಣಿಲಂ ಬಿಡಿರ್ಚಿ ಕಿಱುವೆರಲ ಪರಲುಂಗುರಮಂ ತೆಗೆದಿಟ್ಟು ಉಡೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಚಲ್ಲಣಮನುಟ್ಟು ಮೆಯ್ಗೊಟ್ಟು ಕೊಳನಂ ಪುಗುತಂಗಳ್. ಆಗಳ್ ರುಕ್ಮಾಂಗದಂ ಬಾಸಿಗಮಂ ತೋಳ ಬಂದಿಯಂ ಕೊರಲ ಪದಕಮಂ ನೇವಳಮುಮನೆತ್ತಿಟ್ಟು ದೇಸಿಯ ಗಂಡುಡಿಗೆಯನುಱಿದು ಲೇಸಿನುಡೆಯನಳವಡಿಸಿ ತೊಟ್ಟನೆ ಕೆಳದಿಯರೊಡಗೂಡಿ ನೀರೊಳಾಟಂಬೊಕ್ಕಂ. ಸೀರ್ಪನಿ ಸಿಡಿಯೆ ತೆರೆ ಮಸೆಗೆ ಕೊಳಂ ತಳಮಳವಾಗೆ ಮೀಂಗಳ್ ಮೆಯ್ಗರೆಯೆ ದಱಿಂಬೞಿನೆ ಕೈಕಾಲ್ಗಳೊಳೀಸುನ ಕಾವನ ಪಟ್ಟದಾನೆಗಳೆಂಬೋಲಾಡಿದರ್ ಬಾಲೆಯರ್. ದುಮ್ಮಿಕ್ಕುವ ಮುೞುಂಕುವೆೞ್ದ್ವೊಗೆವ ನೆಗೆವಾಟಮೆ ನೀರೊಳಳುಂಬಂ. ಮತ್ತಮೊರ್ವರ್ಗೊರ್ವರ್ ನೀರಂ ಸೂಸಿಯುಂ ಪೂಸಿಯುಂ

ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿಯುಂ ಜಕ್ಕುಳಿಸಿಯುಮೊರ್ವರನೊರ್ವರ್ ಪಿಡಿದುಮೆತ್ತಿಯುಂ ನೂಂಕಿಯುಮಡರ್ದುಂ ಪೊಯ್ದುಮೊಯ್ದುಂ ಬಯ್ದುಂ ಕೊಳನೊಳಾಡಿದರ್.

ಇಂತು ಕಾಂತೆಯರ್ ನಡುಕಂ ತಲೆದೋಱೆ ಮೆಯ್ ಬೆಳ್ಪೇಱೆ ತುಟಿ ಬಣ್ಣಂಗುಂದೆ ಕಣ್ಗಳ್ ರಾಗಮನೊಂದೆ ಮೊಗಂ ಕಳೆವೆರ್ಚೆ ಮನಂ ದಣಿಯೆ ಚೊಕ್ಕಳದಿಂ ನೀರೊಳಾಡಿ ಮಿಂದು ಬಂದು ತಡಿಯ ನಡೆದರ್ ನನೆಗಪ್ಪಡಮನುೞಿದು ಪೊಸಸೀರೆಯಂ ನಿಱಿವಿಡಿದಿಟ್ಟು ಕಂಚುಕಮಂ ಬಿಗಿದು ಬೈತಲೆಯಂ ತಿದಿರ್ ಮುಡಿಯಂ ಗುಗ್ಗುಳದಿಂ ಪೊಗೆದಾಱಿಸಿ ಪೂವಂ ಸೂಡಿ ಪಣೆಗೆ ಪುಟಿವಚ್ಚೆಯ ಬೊಟ್ಟನಿಟ್ಟು ಕಣ್ಗೆ ಕಜ್ಜಲಮಂ ತೊಡೆದು ಕಪೋಲದೊಳ್ ಮಗರಿಗೆಯಂ ಬರೆದು ಮೆಯ್ಗೆ ಬಾವನ್ನಮಂ ಪೂಸಿ ಅಡಿಗಲತ್ತಿಗೆಯಂ ಲೆಪ್ಪಂಬೞಿದು ಬಗೆವಗೆಯ ಪೊಂದೊಡವ್ರಗಳಂ ಪಸವನಂಗೊಂಡು ಮೀಂಬಱಿಯಿಸಿಗೆಯನ ಕುಲದೇವಿಯರೆನೆ ಕಣ್ಗಿಂಬಾದರ್. ರಾಯಗುವರನುಂ ಸಡಗರದಿಂ ಜಳಕಂಬೊಕ್ಕು ಪೊಱವಂದು ಕೈಗುಣದ ಕಾಮಿನಿಯರಿಂ ಸಿಂಗರಂಗೊಂಡು ಕಪ್ಪುರವೀಳೆಯಮಂ ಸವಿದು ಬಳ್ಳಿವನೆಯ ಚೆಂದಳಿರ ನಲ್ಪಾಸಿನೊಳ್ ಪೆಣ್ಬಡೆವೆರಸು ತೆಂಗಾಳಿಗೆ ಮೆಯ್ಯನೊಡ್ಡಿ ಗಾಡಿಯಿಂ ಕುಳ್ಳಿರ್ದಂ. ಎಲೆ ಸುಭಗೆ! ಆಪೊೞ್ತಿಂಗೆ ಸೀತಾರಮಣನ ಯಜ್ಞತುರಂಗಮಂ ಪಲನಾಡುಗಳಂ ತೊಱತೊಱಲ್ದಾವನಮನೆ ಪುಗ್ಗಳಿಸಿ ಪೊಕ್ಕುವಂದುದು. ಆಗಳಂತದಂ ಕಂಡೊರ್ವೆ ಚಟುಲನಯನದ ಕುಟಿಲಕುಂತಳೆ ತಮ್ಮಾಳ್ಗಂಗೀವಿವರಮನಱಿಕೆಗೆಯ್ವುದುಂ ಚಿತ್ರಾಂಗದನಚ್ಚರಿದಾಳ್ದು ವಾಹಮಂ ಬರಿಸಿ ನೊಸಲೊಳೆಸೆವ ಓಲೆಯಿರೆ ಕೊಂಡಿಂತು ವಾಚಿಸಿದನದೆಂತೆನೆ:—

ಲೇಸಿನ ನೇಸಱ ಬೞಿಯೊಳೊಗೆಯೆ ಪೆರ್ಚಿದ ಕಾಯ್ಪಂ ಮೇಲೆನಿಪ್ಪ ಮನುಕುಲದ ರಾಯರ ಪಟ್ಟವಣೆಯನೇಱೆ ಬೞಿಸಂದಜನುಂ ತನ್ನೊಳೊಪ್ಪೆ ದಶರಥರಾಮಂ ತನ್ನಂ ನಿಚ್ಚಮೋಲೈಪ ಸಕಲಸಾಮಂತಸಂದೋಹಕ್ಕೆ ತನ್ನಯ ಕೂರ್ಮೆಗಡಲೆಡೆಯೆಡೆಯೊಳ್ ಮುೞುಗೊಟ್ಟು ಸಾಕೇತಪುರಮನಾಳ್ಗಂ. ರಾವಣಕುಂಭಕರ್ಣರ್ ಮುಂತಪ್ಪ ಬೊಮ್ಮರ

ಕ್ಕಸರಂ ಕೊಂದು ಬಂದೊಂದು ಬೊಮ್ಮಕ್ರಿಯ ಶಾಂತಿಗೆಂದು ಮುನಿಯಾಜ್ಞೆಯಿಂ ಜನ್ನಮಂ ಕೈಕೊಂಡು ತಾಂ ದೀಕ್ಷೆಯೊಳಿರ್ದು ಸೋದರನ ಲವಣಾಂತಕನ ಕಾಪಿನೊಳ್ ಹಸುವಂ ತಿರೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರ್ಕುಂ. ಎತ್ತಾನುಂ ಪೆರ್ಗಳಿಕೆಯ ಗಂಡರಿರೆ ಕಟ್ಟುವುದು ಕಾದುವುದು. ಮೊನೆಯೊಳ್ ಶತ್ರುಹಂ ಗೆಲ್ಗುಂ ಕೊಳ್ಗುಂ. ಕಟ್ಟಲಾಱದ ಬಣಗುಗಳ್ ಕಾಣ್ಕೆಗೊಟ್ಟೆಮ್ಮವರಂ ಕಂಡು ಬಾೞ್ವುದು.

ಕಮಲನೇತ್ರ! ಕಮನೀಯಗಾತ್ರ! ಇಂತು ಬರೆದೊಕ್ಕಣೆಯಂ ವಾಚಿಸಿ ಬೆರಲಮುಗಿನೊಳ್ ತಲೆದೂಗಿ ಶೌರ್ಯಾಟೋಪದಿಂ ರುಕ್ಮಾಂಗದಂ ಮೇಳದ ಪೆಣ್ಬಡೆಯಂ ದಿಟ್ಟಿಸಿ- ಆಃ! ಮನುವಿನ ಮಾರ್ಗಂ, ಭಾನುವಿನ ತೇಜಂ, ತಕ್ಕಱಿಯದೆ ಬಱಿಸಲ್ವಿನನಿನಿತೊಂದು ಪೆರ್ಮೆಗಡಪರ್ದನಕ್ಕುಂ ರಾಮಂ. ಏಂ ದೆಸೆದೆಸೆಯ ಬಾೞ್ಗೆಟ್ಟ ಕೀೞರಸುಗಳ್ ಖೋಡಿಗಳಾಗರೆ? ತಾನೊರ್ವನೆ ಜಗಕ್ಕೆ ಗಂಡಂ, ಮಿಕ್ಕಱದರಸುಗಳೆಲ್ಲರ್ ಬಾಂಬರೆಂದೆ ಬಗೆವಂ ರಾಮಂ; ಅಲ್ಲದೊಡೇಂ ಕೊಬ್ಬಿರ್? ಏಂ ಪನ್ನತಿಕೆಯೊ? ಏಂ ಜಂಬವೊ? ತಾಂ ಗಡ! ರಕ್ಕಸವಗೆಯಂ ಗಡ! ಪಾತಕಂ ಗಡ! ಯಜ್ಞಂ ಗಡ! ಇಂತೊಂದು ನೆವದಿಂ ಪಣದಾಸೆಗೆ ಈಹಸುವನಾಡಿಸಿ ಬೇಡಿಸಿ ಕೂಡಿಸುವ ಗಾರುಡಿಗತನಮಂ ಕಂಡೊರೆದ ಜೋಗಿಯೆ ಜಾಣಂ. ಅಕ್ಕೆ, ಮೊನೆಯೊಳ್ ಗೆಲ್ವ ಬೀರರ್ ಬರ್ಕೆ. ಅನ್ನೆವರಮೆಮ್ಮ ಸಾಲೆಯೊಳ್ ಕಿಱುಕುಳದ ಬಡವುಕುದುರೆಗಳ ಸಾಲೊಳ್ ಕಟ್ಟುವೆನೆಂಬ ನಿಚ್ಚಯದಿಂ ಪಿಡಿದು ಸ್ತ್ರೀಜನಂಬೆರಸು ಪುರಕೆ ನಡೆತಂದಯ್ಯನೊಳೀಹದನನುಸಿರ್ದಂ.

ಆಗಳ್ ವೀರಮಣಿನೃಪವರಂ ಕುವರನಾಡಿದ ಪೊಸಪರಿಯುಗ್ಗಡದ ಕಾಳಗದ ಕಟ್ಟೆಸಕದ ಮಾತಂ ಕೇಳ್ದು ತನ್ನೊಳಾಲೋಚಿಸಿ ತನಗೆ ಮನೆಯುಳಿಯನೆನಿಪ್ಪ ಮಾದೇವನೊಳೀಪವಣಂ ಮಂತಣಂಗೊಂಡಂ.

ಮನೋರಮೆ– ಎಲೆ ಜಾಣ! ಅಂತೇಂ! ಮಾದೇವಂ ರಾಯಂಗೆಂತಳಿಯನಾದಂ?

ಮುದ್ದಣಂ-- ಕೇಳಾರಾಯಂಗೆ ಇಕ್ಷುಮತಿನೆಸರೊಳೊರ್ವ ಮ

ಗಳುಂಟು. ಈಪೆಣ್ಮಣಿಯೆಳವೆಯೊಳೆ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಮೈಮೆಯುಂ ಕೇಳ್ದು ತನಗಾತನೆ ರಮಣನಾಗಲ್ವೇಟ್ಕುಮೆಂದು ಬಗೆದು ನಿಚ್ಚಂ ಶಿವನಂ ಜಪಿಸುತಿರ್ದಳ್. ಇಂತಿರ್ಪುದುಮೊಂದುದಿನಂ ಬಾಲೆಯ ಬಾಲ ಭಕ್ತಿಗೊಲ್ದು ಕಪರ್ದಿ ಕನಸಿನೊಳ್ ಬಂದು ನಾಳಿನ ಪಗಲೊಳ್ ತಾನೆ ವಿಪ್ರವೇಷದಿಂ ಬಂದು ನಿನ್ನಂ ವರಿಪೆನೆಂದೊರೆದಂತರ್ಹಿತನಾದಂ. ಇಂತೀವಿಸರವನುನಯ್ಯಂಗಱಿಪುವುದುಂ ಮಱುದಿನಂ ಕನಸಿನೊಳೆಂತಂತಿರೊರ್ವನುರಿಗಣ್ಣ ಪಾರ್ವಂ ರಾಯನೋಲಗಕ್ಕೈತಂದು ಕನ್ಯಾರ್ಥಿ ತಾನೆಂದಂ. ಆಗಳರಸನೀತನೆ ಸಾಕ್ಷಾದೀಶ್ವರನೆಂದು ಬಗೆದು ಮಗಳಂ ಮದುವೆಯೊಳ್ ಕೊಟ್ಟಂ. ಇಂತು ಮದುವೆನಿಲ್ವುದುಂ ಶಿವಂ ರಾಯನ ದೃಢಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ತಾಂ ಮೆಯ್ದೋಱಿ ವರವಂ ಬೇಡೆಂದನದರ್ಕೆ ರಾಯಂ ನೀನೊಲ್ವೆಯಪ್ಪೊಡೆ ಮನೆಯಳಿಯನಾಗಿರ್ದು ಎಮ್ಮ ನಾಡಂ ಬೀಡಂ ಕಾವುದೆಂದು ಬಿನ್ನಯಿಸಲೊಡಂ, ಶಿವಂ "ತಥಾಸ್ತು" ಎಂದು ತನಗದೆರಡನೆಯ ಕೈಲಾಸಮೆನೆ ದೇವಪುರದೊಳ್ ನೆಲೆಗೊಂಡಂ.

ಮನೋ– ಓ! ವೀರಮಣಿಯುಂತುಟೊಂದು ಸೈಪಿಗಡಪರ್ದನೆ!

ಮುದ್ದ– ಸಾಜಂ, ರಾಜಂ ಸಕುಟುಂಬಂ ಮುಕ್ಕಣ್ಣನ ಮಱೆಯೊಳಂದಿಂದಿಂಗುಂ ಪಸುಳಂ ಬಾಳ್ವಂ.

ಮನೋ– ಮುಂತೇಂ ಮುಂತೇಂ?

ಮುದ್ದ– ಇಂತು ನೃಪಂ ಕಟ್ಟುಬ್ಬರದ ಹರಿಬಮಂ ಬೆಸಗೊಳ್ವುದುಮೀಶನಿನಿಸುಂಬೊಬ್ಬು ಜಾನಿಸಿ ರಾಯಂಗೆ– ಆಃ! ಲೇಸಿನ ಮಂತ್ರಮಂ ನೆನೆದಯ್! ಪರಕೆ ಪರನೆನಿಪ ದೈವದೊಡನಿಂದು ಪಗೆಗಟ್ಟಿದನೆ! ಹಯಮಂ ಕಟ್ಟಿದನೆ! ಯಜ್ಞಾಕ್ಕೆಡರ್ ಬಂದನೆ! ಏನೆಂಬೆ ನೀತರುವಲಿತನದ ನಿಮ್ಮ ನುಡಿಗಂ ನಡೆಗಂ. ಶ್ರೀರಾಮಂಗಂ ನಿಮಗಂ ಚಲಮೆ! ಪ್ರಸಿದ್ಧೋದ್ದದ ತನ್ನೊಂದು ಬಾಣದಿಸುಗೆಯಿಂ ರಾವಣಕುಂಭಕರ್ಣಮಾರೀಚಸುಬಾಹುಪ್ರಭೃತಿದಾನವರಂ ತತ್ತಱದಱಿದ ರಾಮನೇಂ ಗಾವಿಲನೇ? ಈಗಳಾತನ ಸೇನೆಯನಿದಿರ್ಚುವನಾವನೊ? ಉಃ! ಪೋಕೆ, ಎಂತಾನುಮವರೊಳ್ ಸಂಧಿಗೊಡಂಬಟ್ಟು ಹಯಮಂ ಬಿಟ್ಟು

ಕಾಣ್ಕೆಗೊಟ್ಟವರು ಕಟ್ಟುವುದೊಳ್ಳಿತಯ್. ಕುವರನುರವಣೆಗೆ ಮರುಳ್ಗೊಂಡು ನಿರ್ನೆರಂ ಸತ್ತು ಮಿತ್ತುವಿಗೆ ತುತ್ತಾಗದಿರ್, ಸಾಱಿದೆನೆಂದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ರಾಯಂ– ಎಲೆ ದೇವ ! ಇಂತುಮೆಂಬರೆ! ಕಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಮಱೆವೊಕ್ಕು ಬಾಹುಜರೊಳರೆ ? ಇಂದಕ್ಕೆ ಸಾವು, ಮೇಣಿನ್ನೆಂದಾದೊಡಮಕ್ಕೆ ! ತನ್ನ ಕುಲಕಂ ಚಲಕಂ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಕುಂದನೊಂದಿದ ಸಂದುಗದೊಳ್ ಕೂಂಟ ನಡೆವ ಕಲಿಯುಂ ಕಲಿಯೇ ! ರಾಮನಕ್ಕೆ ! ಸೋಮನಕ್ಕೆ ! ಸಾಮುವನೊಲ್ಲೆಂ. ಅದಱಿಂ ನಿನ್ನೊಲ್ಮೆಯೊಂದಿರೆ ಮೊನೆಯೊಳೆಮ್ಮ ಚಲಮಂ ಬಲಮಂ ತೋಱಿ ಕಾದುವೆವು ದಿಟಂ. ಇದಱೊಳ್ ನೀನಳ್ಕದೆ ಕೈದೋಱುವುದೆಂದು ವಿನಯದೊಳೆಂದಂ.

ಆದರ್ಕಾ ಧೂರ್ಜಟಿ– ನೀಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯರುಂಟು. ನಿಮಗಕ್ಕುಮೀ ಬೆಸನಂ. ಎನಗೆ ಬಡಗೊರವಂಗೇಕೆಯೊ ಕಾದಾಳ್ತನಂ. ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ಎನ್ನ ಕುಲದೈವದೊಳ್ ಪಗೆಗೊಂಡಿರಲಕ್ಕುಮೆ ! ಬಾರೆನಾಱನೀಪರಿಬಕೆ, ದೂಱದಿರೆನ್ನನೆಂಬುದುಂ; ನೃಪತಿಲಕಂ ಫಣಿಭೂಷಣನಂ– ಎಲೆ ಮಹಾದೇವ, ನೀನೆ ಗತಿಯೆಂದಿನ್ನೆಬರಂ ನಂಬಿದರನೀಪೊೞ್ತಿಂಗಿಂತು ಪೊಱಜನೊಂಕಲಕ್ಕುಮೆ! ಏಂ ಗೊಡ್ಡಾಟಮೊ ! ಎಮ್ಮೊಳ್ ವಾತ್ಸಲ್ಯಮೇಂ ಪೋಯ್ತು ! ಬಾಂಬೊಟಿಲಂ ಗೆಲ್ವಘಟಿಂದೆತ್ತವೋದುದೋ ! ಇನ್ನೆಮಗಾರೊಳರ್? ಕಾವರಾರ್ ? ಎಮಗಮೀವಿಧಿಯಾಯ್ತೇ! ಏಮೆಂ? ಆಟ್ಟಿಯೊಳುಸಿರುಳ್ಳನ್ನೆಬರಂ ಮೊನೆಯೊಳ್ ಕಾದಿ ಮೋದಿ ಸಾವೆನಲ್ಲದೆ ಪಗೆಗಳ್ಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆಯಂ ಬಿಡೆಂ, ಕುಡೆಂ, ನಿಕ್ಕುವಮೆಂದು ದಿಟ್ಟನಾದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ಗಂಗೋತ್ತಮಾಂಗಂ ಮನವೊಲ್ದು– ಅಂಜದಿರೆಲೆ ನೃಪತಿ, ನಿನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯು ಬಗೆಯುಂ ಕಂಡೆನಲ್ಲದೆ ಕೊಳುಗುಳಕಳ್ಕಿ ಬಳ್ಕಿ ನುಡಿದೆನಲ್ತು. ರಾಘವಂ ತಾನೆ ಮೈದೋಱುವನ್ನೆಬರಮುಣುವಗಿಣುವರಂ ಗೆಲ್ದು ಮೋಹರಮಂ ದೆಸೆಗಿಡಿಪೆನೆಂದು ಬೋಳಯಿಸಿದಂ.

ಆಗಳ್ ಕಾಳೆಗವಱೆಗಳ್ ಸೂಳಯಿಸಿ ಸಾಱಿದುವು. ಪಡೆವಳ್ಳರೊಂದಾಣತಿಗೆ ಕಾಲಾಳ್ಗಳ್ ಮೇಲಾಳ್ಗಳುರವಣಿಸಿ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧಮಾ

ಯ್ತು. ಗಜಂಗಳ ವಾರುವಂಗಳ ರಥಂಗಳ ಮೋಹರಂ ಗಜಬಜಿಸಿದತ್ತು. ಅಂತಿರ್ಪುದುಮತ್ತಲ್ ಕಾಪಿನಾಳ್ಗಳ್ಗೆ ಹಯಂ ಕಣ್ಮಱೆಯಾಗೆ ನಾಲ್ದೆಸೆಯೊಳಮಱಸಿಯುಂ, ರಾಘವಾನುಜನೊಳೀಬಗೆಯಂ ಕಥಿಸಿದರ್. ಅನಂತರಂ ಚಿಂತಿಸಿ ಶತ್ರುಘ್ನಂ ಸುಮತಿಯೊಳ್- ಅಯ್ಯ! ಮುತ್ತದಿನದ ಸಚಿವ! ಐವತ್ತಾಱಱೊಳಂ ನೀಂ ನೋಡದ ನಾಡಿಲ್ಲಕ್ಕುಂ. ಪಲವುಂ ಸೂೞಯ್ಯನ ಜನ್ನಗುದುರೆಯುಂ ಬೞಿಗೊಂಡು ಬಂದೊಡೀ ಅಱಿವು ನಿನ್ನೊಳಾಯ್ತು. ಸಾಜಂ. ಮಂತುಗಳಿಂತಿರವೇಡಾ! ಲೇಸು ಲೇಸು. ಆಳ್ದನ ಕಜ್ಜಕ್ಕೆನಿತ್ತೊ ನೆರಂ. ಕೇಳಾಬೊಡಾತೋರ್ಪ ಪೊೞಲನೆಮ್ಮ ಕುದುರೆ ಪೊಕ್ಕುದೆಂದು ಚರರ ನುಡಿಯಿಂದಱಿವೆನಾನಾಡಾವುದಯ್? ಒಡೆಯನಾವಂ? ಹಯಮಂ ಕಟ್ಟುವನೆ? ಪೇೞೆಂಬುದುಂ; ಸುಮತಿ- ರಾಯಂಗೆ ಇದೆ ಇದೆ ದೇವಪುರಂ. ವೀರಮಣಿ ಆಳ್ವಂ. ಬಲ್ಪುಳ್ಳ ಕಡುಸಾಸಿ. ಅವನಂ ಮುಕ್ಕಣ್ಣನಳಿಯನಿರ್ದು ಪಾಲಿಸುವಂ. ಎಮಗೆ ಸಂಗರಂ ಕಡಿದಕ್ಕುಮಂತದುಕಾರಣಂ ತಳ್ವದೆ ಪಡೆಯನೆಟ್ಟಿಱಿಸಿ ಪುರಮಂ ಮುತ್ತಿ ಕೋಳುಗೊಂಬುದುಚಿತಮೆಂದು-ತಿಳಿಪುವುದುಂ; ಕಲಿಗಳೆಲ್ಲರ್ ಮೆಯ್ವೆರ್ಚಿ ತಾಂ ಮುನ್ನಮಾಂ ಮುನ್ನಮೆಂಬೊಂದಹಮಹಮಿಕೆಯಿನೆತ್ತಿ ನಡೆದು ಪುರಮಂ ಮುತ್ತಿ ಬೊಬ್ಬಿಱಿದು ಸನ್ನೆವಱೆಗಳಿಂ ಕಾಳೆಗಕರಿರಾಜರಂ ಕರೆದರ್.

ಇಂತು ನಾಡ ಕೋಂಟೆಯುಂ ಬಾಗಿಲ್ಗಟ್ಟಿ ಮುಂಬರಿವ ಪಡಿಬಲದಿರವನಱಿತಾಗಳಣಿಯಿರ್ದ ರಾಯಮೋಹರಂ ಮುಂದೊತ್ತಿ ತಾಗಿ ಕೋಲ್ಮಟೆಗೞಿದು ದೆಸೆಗಿಡುವಿನಂ ಕಾದುವುದುಂ, ಗಾಸುಗೆಟ್ಟು ತರಹರಿಸ ತಮ್ಮವರಂ ನಂಬಿಸಿ ನಿಗುಂಬಿಸಿ ಪುಷ್ಕಲಂ ಶರಧಿಯೊಳ್ ಪೆರ್ಚಿ ಮೇಲ್ವರಿವಂಬಿನ ಸೀವರಮೆನೆ ಕೋಲ್ಗಳಂ ಮೊಗೆಮೊಗೆದಿಸುತ್ತೆ ನುರ್ಗಿವಂದಂ. ಆಗಳ್, ರುಕ್ಮಾಂಗದಂ ತೆಕ್ಕನೆ ಸೂಟಿಯಿಂ ತನ್ನ ಪೊಂದೇರಂ ನೂಂಕಿ ಪಗೆಯುಂ ತಾಗಿ ಹೂಂಕರಿಸಿ ಮೂಂಕರಿಸಿ- ಎಲೆ ಬಣಗು! ತೊಲಗು! ಇಂದಿಂಗೆ ಬಱಿದಾಯ್ತು ನಿಮ್ಮಾಳುಂ ಬಾೞುಂ; ಕಾಳಾಯ್ತು ಗಂಡಗರ್ವಂ, ಪಾೞಾಯ್ತು ಜಸಂ. ಇನ್ನೆಬರಂ ತಮಗೆ ಜಗಂ ತೊಂಡಾಗದೆಂದು ಸೊರ್ಕಿನುರ್ಕಿಂ ಬಱುಗೊಂಬೆ ಪಂ

ದೆರಾಯರಂಕಾಡಿ ಬೇಡಿ ಕೂಡಿದ ಜಾಳಗೆವೆಃನ್ನಂ ಕೋಳುಗೊಂಬೆನ ಲ್ಲದೊಡೆ–ಎಂದಂ.

ಆನುಡಿಗೆ ಪುಷ್ಕಲಂ ಕಡೆಗಾಲದ ಮುಕ್ಕಣ್ಣನೊಂದು ಪೊಡರ್ಪಿಂ ಕೆಂಗಣ್ಣನಾಗಿ ಮೊತ್ತಮೊದಲ್ ಕೋಲ ಸೋನೆಯುಂ ಕಱೆದು ಬಱಿಬ ಱಿಕಂ ಜಂಕಿಸಿ ಕೊಂಕಿಸಿ– ಆಃ! ಮಂಕು ! ಅಂಕದರಸುಗಳೆಂಬ ಸಂಕೆ ಯಿಲ್ಲದೆ ಬಿಂಕದಿನೆಮ್ಮ ಕುದುರೆಯುಂ ಕಳ್ಳರಂತಾತು ಕೊಂಡುಯ್ದ್ದ ಕೂಽವಿ ! ಎಮ್ಮನಣಕಿಪ್ಪೆಃಂದು ಬಲ್ಪಾಯ್ತೆ ! ಎಲೆ ಮರುಳೆ ! ನೀಂ ಗಾಂಪಂ ನಿಕ್ಕುವಂ. ಪೋ! ಜಗದ ದೇವರ ಹಸುವಂ ಕಟ್ಟಿಯುಂ ಸೆಱ ಸಿಯುಂ ಬಾಳ್ವೆನೆಂಬ ನೀಂ ಜಾಣನೆ ? ಕಾಣೆನೆ ನಿಮ್ಮನ್ನರಂ ದ ಟಿವ್ರುಟಿದ ಕೊಳುಗುಳದೊಳಱಿದ ದೆಸೆಗೆ ಬಿಲ್ದಿ ರಾಯರಂ ! ಎಲೆ ಪ ಸುಳೆ ! ನಿನ್ನೊಳ್ ಕಾದಿ ಗೆಲ್ದೊಡೆನಗೆ ಗೆಲ್ಲಮಲ್ಲಂ; ಸೋಲ್ತುಂ ಸೋ ಲಮಲ್ಲಂ. ನೀನಱಿಯಯ್. ನಿನ್ನಯ್ಯನೊಳಿಂತಿದಂ ಕೇಳ್ದುಂ ಪೇೞ್ದುಂ ರಣಕಟ್ಟಲ್ಲದೊಡೀಗಳೆ ನಿನ್ನಂ ತಲೆಗಡಿದು ಬೆಸೆವಲಿಗುಡುವೆಂ, ನೋ ಡೆನ್ನ ಕೈಗುಣಮನೆಂದಂ. ಆಗಳ್ ರುಕ್ಮಾಂಗದಂ ಪಗೆಯುಂಬಂ ಕಡಿ ದು ಪಡಿಸರಲನಾದೆಚ್ಚು– ಎಲೆಲೆ ! ಮೊನೆಯೊಳೊಡ್ಡಿ ನಿಂದುಂ ಹ ಯಮಂ ಬೇಡುವ ನೀನಾವ ನಾಡ ಗಂಡುಗಲಿಯೊ ? ಆರ್ಪೊಡೆ ಕ ಡುಕೆಯ್ದು ಗೆಲ್ವುದು. ಅಲ್ಲನೊಡೆ ಹಯದ ಪಂಬಲನುೞಿದು ಕೆಮ್ಮನೆ ಪೋಪುದು. ಪಸುಳೆಗಿಸುಳೆಯೆಂದು ತೆಗಳ್ವ ನೀಂ ಮೇಣಾವ ಮುದಿಗೂ ಗೆಯೊ ! ಪಸುಳೆತನಂ ಕೋಲ್ಗೊಳವೆ ? ಅಯ್ಯನಂ ಬರಿಸ್ಪದು ಗಡ ! ನಿಮ್ಮಂ ಬಾರಿಸಿ ಶೈಮಿನಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದಿಂಬೞಿಕ್ಕಂ– ಎಂದಾಡಿದಂ.

ಅನಿತಱೊಳ್ ಭಾರತಿ ಮುನಿಸಿಂ ರುಕ್ಮಾಂಗದನ ಸರಿಸದೊಳೊ ತ್ತಿ ಪತ್ತಂಬುಗಳಿಂ ಹಯಮನೇೞಿಂಬಿಂ ಸಾರಥಿಯನೈನಂಬುಗಳಿಂ ರಥಮ ನೆರಡಱಿಂ ಧ್ವಜಮಂ ಮುಱಿದು ಬೊಬ್ಬಿಱಿದು ಕೂರಂಬಿನಾತನಯೆ ಬಿಲ್ಲಂ ಮುಕ್ಕಡಿಗೆಯ್ದುಂ. ಅನಂತರಮಾರಮಗಂ ಪಡಿಬೇರನೇಱಿಯುಂ ಪೊಸಂಬನಂ ತೇರಾಳನೇರ್ಪಡಿಸಿಯುಂ ಪೊಸತೆನಿಪ್ಪ ಬಿಲ್ಲಂ ಕೊಂಡಳ ವಟ್ಟು ಜೇವಡೆದು ಮಾರ್ಕೊಂಡು ಕನಲ್ದೆಲೆಲೆ ಮೂಬಿ ! ಅಂತುಟೇಂ ಸೊಕ್ಕು ! ತೇರುಂ ವಾರುವಮುಂ ಪೋದೊಡೇಂ ಬಿಲ್ಮುಱಿದೊಡೇಂ,

ಪಡಿದೇರಿರದೆ! ಸಾರಥಿ ಬಾರನೆ! ನಿನ್ನಂತಿರಾಂ ದೇಸಿಗನೆ! ತೋಳ ಬಲ್ಪಿಂಗೇವೆಯೊ ?– ಎಂದು ಕಿಡಿಗೆದಱುವ ಪೆಂಗಱಿಯ ಕೋಲ್ಗಳಂ ಪಗೆಗೆಚ್ಚಂ. ಇಂತೆಚ್ಚಂಬುಗಳಂ ಕೊಚ್ಚಿ ಪ್ರಷ್ಕಲಂ ಮೇಣೋರ್ವಿಯುಂ ವರೂಥಮಂ ಮುಱಿದು ಸಾರಥಿಯುಂ ತಱಿದಂ. ಅಂತಪ್ಪುದುಮಿತ್ರೇರೇವ್ರದೆಂದು ನೆಲಕಿೞಿತಂದು ಬೇರಿಗನನಪ್ಪಳಿಸುವೆನೆಂದೆ ಕೋಲ್ಗಳಂ ತಿರುವಾಯ್ಗೆ ಪೂಡಿ ಕಾದಿದಂ. ಆಗಳ್ ಪ್ರಷ್ಕಲಂ ತಾನುಂ ತೇರನುೞಿದು ಧರೆಗೆ ದುಮ್ಮಿಕ್ಕಿ ಮಾಱಾಂತ ಕೈದುಗಾಱನೊಳ್ ಪೋಣರ್ದಂ.

ಇಂತಿಂತೋರೊಂದು ಪಗಲುಮಿರುಳುಮುಗಿಬಗಿಯಾಗೆ ಕಣೆಗಳನಿರ್ವರುಂ ಕಾದುತಿರ್ಪುದುಂ ಕಾಳೆಗಂ ಕಡಿದಾಯ್ತು. ಇಂತಿರಲೊಡಂ ರುಕ್ಮಾಂಗದಂ ದೋಣೆಯುಂ ಕಣೆಯುಂ ಕೞಿದು ಗದೆಗೊಂಡು ಮೋದುವುದುಂ, ಮಱುವಕ್ಕಗ ಬೀರಂ ಪೆಜದೆಗೆದೆಡಕಂ ಬಲಕಂ ತಿರಿಗಿ ತನ್ನೊಂಡು ಪೊಸಮಸೆಯ ಬಾಣದಿಂ ಕಡಿದಂ. ಮತ್ತಂ ಗಜೆ ಮುಱಿಯೆ ಕೂರಸಿಯುಂ ಕತ್ತರಿಸಲಾಟಿಪ ರಾಯುಗುವರನಂ ನೋಯಿಸಿದಂ. ಅರಮಗನಿಂತೊಂದು ಮಾತ್ಕೆಯಿಂ ನೊಂದು ಗಾಱುಗೆಟ್ಟು ಜೊಂಪಿಸಿ ಮೈಮಱೆವುದುಂ ಬೆಂಬೞಿಯ ಸೇನೆ ಬೆಂಗುಡುವುದುಂ, ಆನೆಕುದುರೆಗಳ್ ದೆಸೆಗೆಟ್ಟು ಚದರಿದುವು. ಹಾಹಾರವಮೆತ್ತಂ ಮಾರ್ಬಲನೊಳ್ ಮಾರ್ದನಿಗೊಂಡುದು. ಈಯೆಡೆಯೊಳೀವಿವರಮಂ ಚರರ್ ವೀರಮಣಿಗಱಿಕೆಗೆಯ್ಯುದುಂ ಪಾವಡರ್ದಂತೆ ಸಿಡಿಲೆಱಗಿದಂತೆ ನಂಜೇಱಿದಂತೆ ಸಂಜೆ ಕಾವಳಿಸಿದಂತೆ ರಾಯುಂ ಮಱುಂದುಗೆಟ್ಟು ಕಂಗೆಟ್ಟು ಬಗೆಗೆಟ್ಟು ಬಟ್ಟೆಗೆಟ್ಟು ಬಸಗೆಟ್ಟು ನವೆಗೆಟ್ಟು–ಎನ್ನರಗಿಳಿಗೇನಾಯ್ತು! ಎನ್ನ ಪಲ್ಲವಾಱಿಗೇನಾಯ್ತು! ಎನ್ನ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೇನಾಯ್ತು! ಎನ್ನ ಬಗ್ಗಿನ ಬಿತ್ತಿಗೇನಾಯ್ತು! ಎನ್ನ ಐಸಿರಿಯ ಸಿರಿಗೇನಾಯ್ತು! ಎನ್ನ ಬಾೞ್ವೊಲಕೇನಾಯ್ತು! ಎನ್ನ ಸಂತಸದ ಸುಗ್ಗಿಯ ಮಱಿಗೋಗಿಲೆಗೇನಾಯ್ತು! ಎನ್ನ ಮುದ್ದಿನ ಕಣಿಗೇನಾಯ್ತು! ಎನ್ನ ಪುಟ್ಟಗುವರಗೇನೆಡರಾಯ್ತು! ಎಂದು ಕಡುದುಗುಡದಿಂ ತಾನೊರ್ವನೆ ಪೊಱಮಟ್ಟು ರಣಕ್ಕೈದಿವಂದಂ. ಅರೆಮುಗಿದ ಕಣ್ದಾವರೆಯ ಕಂದಿದ ಪೆಱೆಮೊಗದ ಮುದ್ದುಗುವರನಂ ತೋಳದಿಂಬಿನೊಳ್ ಕಂಡು ತಾನುಂ ಹಮ್ಮದಂಬೋಗಿ ಕದಂಪಿನತ್ತಣಿಸಿೞಿತರ್ಪ ಕ

ಣ್ಣೀರ ತಣ್ಪಿನಿಂದೆಂತಾನುಂ ಚೇತರಿಸಿ ಸನಿಯುವಂ ಸಾರ್ದು ತಳದಿನೆತ್ತಿ ಪ್ರೊಡೆಯೊಳೊತ್ತಿ ಪಣೆಗೆ ಪಣೆಗೊಟ್ಟು ಮಱುಮಱುಗಿ ಗುಣಮಂ ನೆನೆನೆನೆದು– ಹಾ! ಎನ್ನ ಕಂದ! ಸೊಗದ ಪೆರ್ಚುಂಬಗೆಯದುಕ್ಕಂದ! ಈಬಗೆಯೊಳಿನ್ನುಱುವ ಬಗೆ ನಿನಗಾಯ್ತೇ! ನಿನ್ನೊಂದು ಪೆಂಪಿನ ಬೀರದತ್ತಣಿನಿನಿಬರುಂ ಸಾಮಂತರ್ ಅಳವಿನ ಪಿಡಿಯೊಳಡೆಗೊಂಡು ಕಪ್ಪವನೀಗುಂ ಮಱೆವಾಱ್ಗಿಂ ನೆರವಕ್ಕುಂ. ಇನ್ನೆನಗಾಕೊಳರ್ಕೈ! ಇನ್ನೆಮಗೇವುದೊ ಚಲಮೇವುದೊ ಬಲಮೇವುದೊ ಪ್ರೌಢ್ಮೆಯೇವುದೊ ಮೊನೆಯೇವುದೊ ಪನ್ನತಿಕೆಯೇವುದೊ ಐಸಿರಿಯೇವುದೊ ನಾಡೇವುದೊ ಪಾಡು, ನೋಡಿರೆ ದೇವಾ! ಜಸಮುಂಟು, ಸಕಲಸೌಭಾಗ್ಯಮುಂಟು, ಸಂತಸದುಕ್ಕೆವಮುಂಟು, ಕಡುಪ್ಪುಂಟು, ಮಾನ್ಯಮುಂಟು, ಹೂನ್ಯಮುಂಟು, ಪಣಮುಂಟು, ಗುಣಮುಂಟು, ನೀನುಳ್ಳೊಡುಂಟು ಪೆಱರುಳ್ಳೊಡುಂಟೆ ಪೇೞೆಲೆ ಮಗನೆ! ಜಗದರಾಯರೆನ್ನಂ ಪುಲ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕಿಸರೆ! ಚೂಣಿಯ ಜೋದರಿರೆ ಕಟ್ಟಂಕದ ಸಾದಿಗಳಿರೆ ರಥಿಕರಿರೆ ಬಾಹತ್ತರದ ಗೋಱಾಯ್ಲರಿರೆ ಬೆಂಬಲಮಿರೆ ನಿನ್ನನೊರ್ವನನೆ ಮಿಱಿತ್ತುವಾಯ್ದಳೆ ಕುವರಾ! ಹಾಹಾ! ಇನ್ನೀ ನಿನ್ನ ಪೆಂಡಿರ್ಗೇಂ ಬಟ್ಟೆಯೊ! ಪೆತ್ತಬ್ಬೆಯೆಂತೊಡಲ್ವಿಡಿದಿರ್ಪಳೊ! ಎನಗೇಂ ಗತಿಯೋ ಪೇೞ ಬಾೞ! ಅಕ್ಕಟ! ಪಗೆಗಳ್ ನಲಿವಂತು, ಬಳಗಮುಬ್ಬಸಂಬಡುವಂತು, ಸಾಮಂತರ್ ಸೊರ್ಕುವಂತು ಆನೞಿಲ್ವಂತು ದೞಿಂ ಕಣ್ಗೆಡುವಂತು ಮಾಡಿ ಪೋದಯ್ ಮಗನೇ! ಎಂತು ತಾಳ್ವೆನೊ! ಎಂತು ಬಾೞ್ವೆನೊ! ಎಂತು ಕಾದುವೆನೊ! ಎಂತು ಗೆಲ್ವೆನೊ! ಎಂದು ಕುವರಂ ಮಡಿವನೆಂದೇ ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂ ಪಲವಗೆಯೊಳೞಲುತುಮಿರ್ಪುದುಮತ್ತಲ್ ಪುಷ್ಕಲನೊಡ್ಡಿ ಬಂದು ನಿಂದು ರಾಯನೊಳ್– ಎಲೆ ಮರುಳೆ! ಕಾದುವೊಂದು ಬೆಸನದಿಂ ಬಂದೀಗಳೀ ಪೆಣನಂ ಕಂಡು ಮಱುಗುವ ಗಂಡಂ ಷಂಡಂ. ಛೀ! ಪೋ! ಬಿಲ್ಗೊಂಡೆನ್ನೊಳ್ ಕಾದು. ಅಂತಾಱೆಯುಪ್ಪೊಡೆ ಕುದುರೆಯಂ ಬಿಟ್ಟೆಮ್ಮಂ ನಂಬಿ ಬಾೞೆಂದು ಜಱೆವುದುಂ ಪೊತ್ತಿದಗ್ಗಿಯೊಳ್ ನೆಯ್ಯನೆಱೆದಂತುಂ ಕತ್ತಿದ ಕಡಿಯೊಳುಪ್ಪಂ ಲೆಪ್ಪಿಸಿದಂತುಮುರಿವ ಕಣ್ಣೊಳ್ ಸುಣ್ಣಮನಿಟ್ಟಂತುಮಾಗಿ ಕೋಪಶಿಖಿ ಪಳ್ಳಸೆ ಕಿಡಿಕಿಡಿವೋಗಿ

ಉರಿನು ಮುಱಿದೆರ್ದು ಪಗೆಯೊಳ್ ಮಾಱುಂತು ತಱುಬಿ ಕಱುಬಿ ಮಾಱಂಬುಗಳನೆಚ್ಚು ಕಾದಿದಂ. ಆಗಳ್ ಬೆಟ್ಟು ಜರಿವಂತೆ ಕಾರೊಡಲ ಪೇರಾನೆಗಳುರುಳ್ದುವು. ಗಾಳಿಗೆ ಬಾೞೆದಿಂಡುಗೆಡೆವಂತೆ ಕಾಲಾಳ್ಗಳ್ ಕೆಡೆದುವು. ಬಲ್ಲಾನೆಯ ಮೆಟ್ಟಿನಡಿಯ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಂತೆ ರಥಂಗಳ್ ಜಜ್ಜರಿವೋದುವು. ಪಡಿವಱಿದೊಳ್ ಇಂತಪ್ಪುದುಂ ಪಗೆಯತ್ತಣಿಂ ಗಾಱುಗೆಟ್ಟ ತಮ್ಮವರ್ಗೆ ಕೈದೋಱಿ ತಾಂ ನುರ್ಗಿ ಕಿನಿಸಿಂ ಪುಷ್ಕಳಂ ಪುಷ್ಕಳಂ ಶರದಿನೇಸಾಡಿ ಪಗೆಯೊಳ್ ಬೀರಧಿಂ ಪೊಣರ್ದಂ. ಇಂತೀಮ್ಮಾಳ್ಕೆಯಿನೇೞಿರುಳುಂ ಪಗಲುಂ ಕಡುಕೆಯ್ದು ಕಡೆಯೊಳ್ ವೀರಮಣಿಯ ಬಾಣಹತಿಗೆ ಮುಚ್ಚೆವೋಗಿ ಪೊಡವಿಯೊಳೆಡೆಗೆಡೆದಂ. ಆಗಳ್ ಶತ್ರುಹನ ಸೇನೆಯೊಳ್ ಹಾಹಾಕಾರಂ ಪರಬಲದೊಳ್ ಭಾಂಕಾರಮುಱೆ ಪೆರ್ಚಲೊಡಂ ತಾಂ ತಮಗೆ ಬೆಕ್ಕಸಂಗೊಂಡು ಸುಬಾಹು ಮುಂತಪ್ಪ ವೀರರ್ ನಡೆದರ್. ಶತ್ರುಘ್ನಾದ್ಯರುಂ ಕೈದುಗೊಂಡು ಮುಂಬರಿದು ವೀರಮಣಿಯುಂ ತಾಗಿದರ್.

ಆವೇಳೆಯೊಳತ್ತಲೀಶ್ವರಂ ಭಕ್ತನಂ ಕಾವೊಂದು ಬಗೆಯಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ತನ್ನ ಪ್ರಮಥಗಣಂಬೆರಸು ರಣಕೆ ಪೋಪವಸರದೊಳ್ ತಱಿಮಿಂಡಿಯಪ್ಪ ತನ್ನಯ ಮಡದಿಯನಿಕ್ಷುಮತಿಯುಂ ಕಂಡು ನೇಹದಿಂ— ಎಲೆಗೆ ಜಾಣೆಯರರಸಿ! ಕೇಳ್ ಇದೆಕೊಳಿಂದು ನಿಮ್ಮಯ್ಯಂಗೆ ಕಡುಪಿನ ಪಗೆರಾಯರೊಳ್ ಕುದುರೆಯೊಂದು ನೆವದಿಂ ಸಂಗರಂ ನೇರಿಟ್ಟುದು. ಅಂತದುಕಾರಣಮಾತಂಗೆ ಮಾಮಂಗೆ ಬೆಂಬಲಮಾಗಿ ಪೋಪೆನೀಗಳೆ. ನೀನಱಲದಿರ್. ಸೊಗದೊಳರಿಗಳಂ ದೆಸೆಗಿಡಿಸಿ ಬರ್ಪೆನೆಂದಂ. ಆ ನುಡಿಗೆ ಬೆಕ್ಕಸಂಗೊಂಡು ಅಂತಪ್ಪೊಡೆ ತಳ್ವದೆ ನೀಂ ಪೋಗಿ ಕಾದಿ ಕಾದೀವುದೆಮ್ಮಯ್ಯನನಣ್ಣನನೆಮ್ಮ ಬಳಗಮನೆಮ್ಮ ದಱಿಮನೆಮ್ಮನೆಲ್ಲರನೆಂದು ತಡಂಬಡದಯ್ಯನ ನೇಹದಿಂ ತಾಂ ಮಱುಗದೆ ಬಗೆಗುಂದದೆ ಕಾಂತನಂ ರಣಕೆ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟಳ್. ವೀರಪತ್ನಿಯರ್ಗಿದು ಸಾಜಂ. ಇಂತಾ ಪೊನಹುಗಾತಿರ್ ಬಾಂಗುರುಳನ ಮುಂಗುರುಳನೊಪ್ಪದಿಂ ಸೈತು ನೇವರಿಸಿ, ಮುಡಿಜಡೆಯನ ಕಟ್ಟಣಮಂ ಚೊಕ್ಕಳಂ ತುಱುಬಿ, ಪೊಱಸೂಡಿದನ ನಡುನೆತ್ತಿಯ ಬಱಿಲ್ಮುಡಿಗೆ ಬಂದುಗೆಯ ಪೂಸರಮಂ ಮುಡಿಸಿ;

ತೊಱೆವಲೆಯನ ಮುಂದಲೆಗೆ ಸೀಸಕವನಳವಡಿಸಿ, ಫಣಿಕುಂಡಲನ ಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಮಕರಕುಂಡಲಮನಿಟ್ಟು, ಕಂದುಗೊರಲನ ಬೆಳ್ಗೊರಲೊಳ್ ಜಾಗವರಲ ಮಲಕನಮರ್ಚಿ, ಪಂದಲೆವಜ್ಜಂಗೆಜ್ಜಸರಮಂ ತುಡಿಸಿ, ಬಗ್ಗದೊವಲುಡೆಯಂಗೆ ಪಟ್ಟಣಿಗೆಯನುಡಿಸಿ, ಬೂದಿಬಡಿಕನ ಮೆಯ್ಗೆ ಬಾವನ್ನಮಂ ತಿಮಿರ್ದು, ಬೆಳ್ಳಡಿಯ ಬೆಳ್ಳಡಿಗೆ ಮಿಸುನಿವಾವುಗೆಯನೊಪ್ಪಿಸಿ, ತಿಸುಳಿಯ ಕೈಗೆ ಬಲ್ಗಣೆಗಳನಿತ್ತು, ನೊಸಲ ಕಣ್ಣ ಮಾದೇವನ ಮಿಸುಪ ನೊಸಲೊಳ್ ಬೀರಸೇಸೆಯನಿಟ್ಟು, ಐಮೊಗನ ಮೊಗಸಿರಿಯಂ ಕಂಡೊಂದಲಂಪಿಂ ತಾನೆ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು ಕಳಿಪುವುದುಮೆಲರುಣಿವೆದೆಯಂ ಬೀರಂ, ಬಿಗುರ್ವರಿಜಂ, ಹಳಿಗಂ, ಕೊಂಡಂ, ಗುಳಿಕಂ, ಮುಂತಪ್ಪ ಭೂತವೇತಾಳಂಗಳ ಮರುಳ್ವಡೆವೆರಸು ಅಗ್ಗಿಗೆ, ಬೆಂಗದಿರಂಗೆ, ಮುನ್ನೀರ್ವೆಂಕೆಗೆ, ಸಿಡಿಲ್ಗೆ ನೂರ್ಮಡಿಯಿಂ ಕಾಯ್ದುಂ ಮಾಮಸಕಂ ಮುಸಗಿ ಕೊಳ್ಗುಳಕೆ ನೆಡೆತಂದು ಕಡೆಗಾಲಕೆಂತಂತು ಜಡಿದಾರ್ದು ಪಗೆಯೊಳ್ ಕಾದುವ ರಾಯಂಗೆ ಬೆಂಬಲವಾದಂ. ಮತ್ತಮಾಗಣಂಗಳುಂ ಬೊಬ್ಬಿಱಿದು ಮರ್ಕಟಸೇನೆಯಂ ತಱುಬಿದುವು. ತಱುವಾಯಿಂ ಶತ್ರುಹನೊಳ್ ಮೊನೆಗೆ ನಿಂದ ರಾಯನಂ ಪಿಂದೊತ್ತಿ ಪಣೆಗಣ್ಣಂ ತಾನೊಡ್ಡಿ ನಿಲ್ವುದುಮಣುವಂ ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಂಡಸವಸದಿಂ ದಪ್ಪಗವಗೆಯನಂ ಕೈಯ ಪೆರ್ಮರನೊಳ್ ಸೆಲೆಯೊಳ್ ಮಲೆಯೊಳ್ ಮಲೆದು ತಾಗಿದಂ. ಸುರರಳ್ಕೆ ದಿಗಿಭಂಗಳ ಬಳ್ಕೆ ಕಮಠನ ಕೊರಲ್ ಕುಸಿಯೆ ಭೋಗಿಪನ ಭೋಗಂ ನಸಿಯೆ ದೆಸೆಗೊಡೆಯರ್ ಸರಿಯೆ ಬೆಟ್ಟುಗಳ್ ಜರಿಯೆ ಕಡಲ್ ಮೊಗೆಯೆ ಔತ್ಪಾತಕ ಮೊಗೆಯೆ ಸಬ್ಬನಬ್ಬರಂ ಕಡಿದಾಯ್ತು. ಬೊಮ್ಮಾಂಡದೋಡು ಬಿರಿವಂತು ದೆಸೆಮೂಲೆಗಳ್ ಪಳಂಚಿ ಮಾರ್ದನಿಗುಡುವಂತು ಕಡಲ ಸಬ್ಬದಮಡಂಗುವಂತು ಸಿಡಿಲ ಪೃಡಪುರ್ದು ತೆಕ್ಕುವಂತು ಗುಡುಗುಡಿಸಿ ಗುಡಿಗಿ ಬೊಬ್ಬಿಱಿದಂ ಕಲಿಯಣುವಂ. ಜವನಂ ಜವಗಿಡಿಸಿದ ಮರ್ಬಿಗನಂ ತಱುಬಿದ ಗಜಾಸುರನಂ ಗೆಲ್ದ ಜಲಂಧರನಂ ಗೋಣ್ಮುಱಿಗೊಂಡ ಬಾಂಬೊಟಿಲ ರಕ್ಕಸರಂ ಗಾಱುಗಿಡಿಸಿದ ತನ್ನೊಂದಘಟಂದಣುವನನಿದಿರ್ಚಿದಂ ಫಣಿಭೂಷಂ. ಮುಂಬರಿದ ಸಿಂಬಿಣಿಯನಣೆದುಂ ನೊಣೆದುಂ ಕಟ್ಟಂಕೆಯ ಲಂಕಿಣಿಯುಂ ಕೊಂದುಂ ತಿಂದುಂ ಅಕ್ಷಯಕುಮಾರರಂ ತೊಳ್ದುಂ

ಪೋೞ್ದಂ ಮಹಿರಾವಣನಂ ಕಡಿದುಂ ಕುಡಿದುಂ ಕಾಲನೇಮಿಯುಂ ಜಡಿದುಂ ಬಡಿದುಂ ಸಂದ ತನ್ನ ಪನ್ನತಿಕೆಯಿಂ ಪೊಣರ್ದಂ ರಾಮಭೃತ್ಯಂ. ನಸೆಮಸೆಯ ತಿಸುಳಂ ಬೆಳಬೆಳಗೆ ಉರಿಗಣ್ಣ ಜಾಲೆ ದಳ್ಳಿಸೆ ನಿಚ್ಚವಚ್ಚದ ಪಂದಲೆ ತೊಂಗಲಾಡೆ ಸಿರದ ಹುರಂ ಸೀಱಿಂಬುಳಾಡೆ ನೇವಳದ ಪಾವಳವಿಂ ಬುಸುಗುಟ್ಟೆ ಮಾರುತಿಗೈವೊಗಂ ಮುಮ್ಮೊಗನಾಗಿ ಜಡಿದಂ. ತುಱುಗುಗೊಂದಲ್ ಕೊಕ್ಕರಿಸೆ, ಕೊನೆವಾಲಮಿನಿಸುಂ ನಿಮಿರ್ದು ಸಂಚಳಿಸೆ, ಮೈ ಪೆಟ್ಟುವೆರ್ಚೆ, ನಿಡುಮುಸುಡ ಕಡುಮುಳಿಸು ಪೊಱಪೊಣ್ಮೆ ಮುಂಬರಿದಣ್ಮಿ ಮೇಲ್ವಾಯ್ದು ಕಪರ್ದಿಯೊಳ್ ಕೈದೋಱಿದಂ ಮರುತ್ಸಂಜಾತಂ.

ಎಲೆಗೆ ಸೊಬಗೆ! ಇಂತೊಂದು ಮಾಱ್ಕೆಯಿಂ ಕಾಮಾರಾತಿಯುಂ ಮಾರುತಿಯುಂ ತಂತಮ್ಮೊಳ್ ಪಾಡುಪಂತದಿಂ ನೆಱೆದ ಬಿನ್ನಣದಿಂ ಕಚ್ಚೆಱೆದ ಕಿನಿಸಿಂ ಸರಿಸಾಟಿಯಿಂ ಪಾಟಿಯಿಂ ಸೂಟಿಯಿಂ ಸೆಣಸುತಿರಲೊಡನುತ್ತಲೋರೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ ಶಿವಗಣದ ಕೋಡಗರ ಕಾಳಗಂ ಬಿಮ್ಮನಾಯ್ತು. ಜನ್ನವಗೆಯುಂಗೆ ಸುಗ್ರೀವಂ, ಬಿಗುರ್ವರಿಜಂಗಂಗದಂ, ನಂದಿಗೆ ನೀಲಂ ಮುಸಗಿ ಮಾಱಾಂತರ್. ಎತ್ತಂ ಬಡಿಯ ಕಡಿಯ ಕುಡಿಯ ಮರನೊಟ್ಟಿಲ್ ಬೆಟ್ಟಾಯ್ತು. ಇಟ್ಟಿಯ ಬಟ್ಟೆಗೈದಿನ ಕೊಡಲಿಯ ಮುದ್ಗರದ ಸೂಲದ ಕತ್ತಿಯ ಕೂರಂಕುಸದ ಶಿವಗಣರ ಕಡುಗಲಿತನದ ಪೊಣರ್ಕೆ ಬೆಟ್ಟಿತಾಯ್ತು. ಇಂತಿರಾರಣಾಂಗಣಂ ಬೊಬ್ಬಿಱಿವ ಗಂಡರಱುಚುವ ಶಿವಗಣಂಗಳ ಪೆರ್ಚುವ ಮಂಕಡರಾರ್ವ ಮಾಲಿನಿಯರ ಊಟ್ವಿ ಬಳ್ಳುಗಳ ಗೀಱಿಡುವಾನೆಗಳ ಕಿಚಕಿಲ್ವ ಹಯಂಗಳ ಕುಣಿವ ಮುರುಳ್ಗಳ ನಲಿವ ಬೇತಾಳಂಗಳ ಕೋಲಾಹಲಂ ಬಿಱುಸಾಗಲೊಡಂ ಮುಱಿದಟ್ಟೆಯ ಸುರಿದ ಕರುಳ ನೆರೆದ ಕೆನ್ನೀರಡೆಯೊಳೆತ್ತಂ ಕಾಕಂ ಘೋಕಂ.

ಮತ್ತಂ ಪೆಱತೊಂದು ತಾಣದಲ್ಲಿ ವೀರಮಣಿಗಂ ಶತ್ರುಹಂಗಂ ತುಮುಲಯುದ್ಧಂ ಸಮತಳಿಸಲೊಡಂ ಬಲ್ಸೊಟ್ತು ಮೇಱೊಡಲ್ಲ ಎಕ್ಕಲವುಲಿಗಳಂದದಿಂ ಮುಸಗಿ ಪೊಣರುತುಮಿರ್ದರ್. ತುತ್ತತುದಿಯೊಳ್ ಶಾಪವಾಮರಜಂ ತಾಂ ಕೈಸೋಲ್ವುದುಂ, ಪಡೆ ಬಡವಪ್ಪುದುಂ, ಮಿಡುಕಿನ ಬೆಂಬಲಂ ಪಜ್ಜೆಗೆಟ್ಟು ಬೆಂಗುಡುವುದುಂ, ಕಟ್ಟುಬ್ಬರದುಬ್ಬಸದಿಂ ಮುಟ್ಟುಮುಱಿ

ದು ದಿಟ್ಟಗೆಟ್ಟು ಇಂದಿಂಗೆಮಗರಿಯೊಳ್ ಸೋಲಮಾಯ್ತೆಂದು ತಱಿಸಂದು ಬೞಿಕ್ಕಂ ಮುಂದುಗಾಣದೆ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಮನ ಪದಕಮಲಮನೆ ನೆನೆನೆನೆದು ಪಲುಂಬಿದಂ. ಆಗಱಿಗೆಗಯೋಧ್ಯೆಯೊಳ್ ದೀಕ್ಷೆಯೊಳಿರ್ದ ಕಾವ ದೇವರ ದೇವಂ ಸೋದರಂಗೆ ಮೆಯ್ದೋಱಿಯುಮನಿತೊಂದು ಬಣ್ಣಮಂ ಕೇಳ್ದುಂ ತನ್ನವನಂ ಸಂತಮಿಟ್ಟುಮಿರ್ಪುದುಮಾಗಳ್ ತ್ರ್ಯಂಬಕಂ ತನ್ನೊಡೆಯಂ ತಾನೆ ತಮ್ಮನುಮಂ ಸಮಂತೆಮ್ಮನುಮನುದ್ಧರಿಸಲ್ಕೆಂದು ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ದನೆಂದು ಬಗೆದು ಮಾರುತಿಯೊಳ್ ಕದನಮನಿನಿಸುಂಬೊಟ್ಟುಮುಱಿದು ರಾಘವನ ದರ್ಶನಕ್ಕೈತಂದಂ. ರಾಮಭೃತ್ಯನುಮೀವಿವರಮನಱಿತು ಪಲವುಂದಿನದೊಂದಗಲ್ಕೆಯ ಬೇಸಱಂ ತಿಳಿದು ತಾನುಮೊಡೆಯನೆಡೆಯೊಳ್ ಬಂದು ನಿಂದಂ. ಮತ್ತಮನಿತಱೊಳ್ ಸುಗ್ರೀವಾದಿ ಮರ್ಕಟರುಂ ಸುಭುಜಭೂಜಾನಿಯುಂ ಬಂದೊದವಿದರ್. ವೀರಮಣಿಯುಂ ತನ್ನಳಿಯನ ಬೞಿಯೊಳ್ ಬಂದಂ. ಆವೇಳೆಯೊಳ್ ಪರಮೇಶ್ವರಂ ಜಗದೀಶ್ವರನಂ ಕಂಡೆಱಗಿ ಭಕ್ತರಂ ಪೊರೆವ ಪೊಱೆಯಂ ಪೊಱುವಿನಂ ತಾಂ ತನ್ನೊಡೆಯನನಿದಿರ್ಚಿದ ದೋಷಮಂ ಮಱೆದು ಕಾವುದೆಂದು ಬಿನ್ನಯಿಸಿದಂ. ಆಗಳ್ ರಾಜನುಮಱಿವುಗೊಂಡು ದೇವರ ಜನ್ನದ ಹಯಮುಮಂ ಕಟ್ಟಿದಪರಾಧಮಂ ಕ್ಷಮಿಪುದೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಂ. ರುಕ್ಮಾಂಗದನುಂ ಶ್ರೀರಘುಪ್ರವರನಂ ಮಱೆವೊಕ್ಕಂ. ಬೞಿಕ್ಕಮಾಮಾದೇವಂ ತನ್ನವರಿಂ ಹಯಮುಮಂ ಬರಿಸಿ ಕಪ್ಪಮುಂ ತರಿಸಿ ರಾಘವನ ಚರಣಕರ್ಪಿಸಿದಂ. ಮತ್ತಮಿಂತಿರೆ ತನಗಂ ಶಿವಂಗಮಿನಿಸುಂ ಭಿನ್ನಮಿಲ್ಲೆಂಬ ಮಾೞ್ಕೆಯಿಂ ರಘುಪ್ರವರನೀಶ್ವರನಂ ನೇಹದಿಂದೊಡಂಬಟ್ಟುಂ, ರಾಜವರ್ಗದೊಳನಿಬರುಮಂ ಸಂತವಿಟ್ಟುಂ, ತಮ್ಮವರಂ ಸೇನೆಯಂ ಕೂರ್ಮೆಯಿಂ ಸೈತಿಟ್ಟುಂ, ತಾಂ ಮೈಗರೆದು ಮಾಯಮಪ್ಪುದುಂ ಶತ್ರುಘ್ನಾದ್ಯರ್ ವೀರಮಣಿಯೊಂದು ಕೆಳೆತನದಿಂ ಹರನೊಂದು ನಲ್ಮೆಯಿಂ ಮುಂತೆ ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ದರ್.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್

ದೇವಪುರವರ್ಣನಂ ಚತುರ್ದಶಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ಎಲೆಲೆ ಕಾಮಿನಿ! ಕಾಮಕಳಾನಿಧಾನೆ! ಕಾಮಮದಾಂಧಗಂಧ ಸಿಂಧುರಬಂಧುರಯಾನೆ! ಕಾಮಕಾಳೋರಗಕೇ......

ಮನೋ— ಎನ್ನ ರನ್ನ! ಇಂದಿನಿತಿಂತೇಂ ಚೆಲ್ವಿನೊಂದು ಚಿತ್ತರದ ಭಂಗಿಯ ಪೊಸ ಬಣ್ಣನೆ ಮಿಣ್ಣನೆ ನಿನ್ನ ನಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಕಾಮನೊಂದು ಜಾನದೊಳ್ ಬೆರೆತುದು?

ಮುದ್ದಣಂ— ಸಾಜಂ. ಈಗಳಿವಱಲ್ತೆ ಎಮ್ಮನೊಲ್ದ— (ಓ ತಪ್ಪಿದೆಂ ತಪ್ಪಿದೆಂ.) ನಿಮ್ಮನೆ ಒಲ್ದ ಮುಟ್ಟಿನ ಕಾಮನ ಪೇರುಕ್ಕೆವದ ಗಲಬೆಯ ಪಿರಿಯ ದೆವಸಂಗಳ್. ಇದೆ ಇದೆ ಗಾಡಿಯ ನಾಡವೆಣ್ಗಳ ರೂಢಿಸಿದ ಸಂತಸದುನ್ಮಾಹಂ ತಲೆಮೀಱಿ ಬೀದಿವಱಿವುದು. ಅಂತದಱಿನೀಪೊಲ್ತು ಕಾಮನ ನಾಮದೊಂದು ನೆನಹು ತಾಂ ತನಗೆ ಬೇಡವೇಡೆಂದೊಡಂ ಕೊನೆನಾಲಗೆಯನೊತ್ತಂಬದಿನಡರೆ ವರ್ಪುದು. ಇನು ಮೊದಲಾಗೆ ಬಿನ್ನನೆ ನಿನ್ನನೆ ಕರೆವೆಡೆಯೊಳಂ ತಿಂಬ ಪುಳ್ಗಿಯೊಳೊಗ್ಗರಿಸಿದ ಕಡಲೆಯಂತೆಡೆಗೆಡೆಗೆ ಬಾಯ್ಗೀಱಿವಂದಪುದೈಸೆ.

ಮನೋ— ಎಲೆ ಎಲೆ ರಮಣ! ಲೇಸುಲೇಸಯ್! ನಿನ್ನೀ ಬಣ್ಣದ ಬೆಡಂಗಿನ ಬಿಡುನುಡಿಯೊಂದು ನೆವದಿನೆನ್ನನೊಳ್ವಗೆಯೊಳೆಳ್ಚಿಱಿಸವಯ್.

ಮುದ್ದ— ಅಂತಿದೇ ರಮಣಿ?

ಮನೋ— ನಾಳೆಗಲ್ತೆ ಕಾಮನ ಕಟ್ಟಾಯದ ಹಬ್ಬಂ.

ಮುದ್ದ— ಓ! ಓ! ಬಂಗಿಯುಂಡಂ ಮುನ್ನುಂಡುದಂ ಮಱೆವಂತಿರಾನುನುಱಿವುಗೆಟ್ಟೆಂ. ಅಪ್ಪುದಪ್ಪುದು. ಆದೊಡೇಂ; ನಾಳೆಗೆ ಪೂರಣಗಡುಬೊ, ಸೆಂಡಿಗೆಯೊ, ಮಂಡಿಗೆಯೊ, ಹೋಳಿಗೆಯೊ, ಸಜ್ಜಿನ ಬಿರ್ದಿನೂಟಕ್?

ಮನೋ— ನಿನಗೊಂದೆ ಭೀಮಂಗೆಂತಂತು ತಿಂಬ ಬಯಕೆ.

ಮುದ್ದ— ಮತ್ತಮದೇಂ?

ಮನೋ— ನಾಳೆಗೆನಗೊಂದು ನೋಂಪಿ.

ಮುದ್ದ— ಅಂತಪ್ಪೊಡಾನೋಂಪಿಯಿರವೆಂತು ? ಬಗೆಯೆಂತು ?

ಮನೋ— ಪಿರಿದೇಂ ಸಂಜೆಯೊಳ್ ಮಿಂದು ಮಡಿಯುಟ್ಟು ಕಲ್ಪೋಕ್ತಮಾಗೆ ಕಾಮನಂ ಮಣಿನರ್ಚಿಸಪ್ಪುದೈಸೆ!

ಮುದ್ದ— ನೀನೊರ್ವಳಯೆ ?

ಮನೋ— ನೀನುಮಾನುಂ.

ಮುದ್ದ— ಇದಱಿನೇಂ ಗುಣಂ ?

ಮನೋ— ಈಪ್ಪುಣ್ಣಮೆಯೊಳ್ ಕಾಮನಂ ಕೂರ್ಮೆಯಿಂ ಭಜಿಸಿದೆವಪ್ಪೊಡೆ ಕಾಮೇಶನೆಮಗೊಲ್ವಂ. ಮೇಣೆನ್ನೆಗಮೆಮ್ಮನಗಲದಿರ್ಪಂ.

ಮುದ್ದ— ಅಂತಿರೆ ಮುತ್ತೈದೆ ಪೆತ್ತಂತಿರೊಂದು ಸಂತಸಮೆನಗೀ ನೋಂಪಿಯೊಳ್

ಮನೋ— (ನಸುನಕ್ಕು) ಆದೊಡಮಿನಿತೊಂದು ನಿಯಮಂ ಪೊೞ್ತಡೆ ವಿಡಿದು ಬೈಗುವರೆಗಮುಪವಾಸವಿರಲೇವೇೞ್ಪುದು.

ಮುದ್ದ— (ಬೆಗಡುಗೊಂಡು) ಈಗಳಾಂ ಕತ್ತರಿಯೊಳಾದೆಂ. ಕಲ್ಲೊಳ್ ಕಾಲ್ಪೆಟ್ಟಿದ ರಾಮನ ಹಯಮೆಂತಂತು ಮನಂ ಮುಂಗೆಟ್ಟುದು. ಅಂತಪ್ಪೊಡೀನೋಂಪಿಯನೊಲ್ಲೆಂ.

ಮನೋ— ಅಂತೇಂ ನಡೆವ ಜನ್ನಗುದುರೆಯೆಂದು ಕಲ್ಲೊಳ್ ಕೀಲಿಸಿದುದು ಪೇೞ್ !

ಮುದ್ದ— ಅಪ್ಪೊಡಕ್ಕುಂ. ಆದೊಡಿನಿತೊಂದಂ ನಿನ್ನಂ ಬೇೞ್ಪೆಂ. ನಾಳೆಗುಪವಾಸಮನುೞಿದ ನೋಂಪಿಯನೇರ್ಪಡಿಸಲೆವೇೞ್ಪುದು.

ಮನೋ— ನೋೞ್ಪಂ. ಮುನ್ನಂ ಕತೆಯುಂ ಬಿತ್ತರಿಸು.

ಮುದ್ದ— ಆಯ್ತಾಯ್ತು ಕೇಳ್! ತಱುವಾಯಿಂ ದೇವಪುರದಿಂ ತಳರ್ದು ಭಾರತಾಂತದತ್ತಣ್ಗೈದಿ ಪೋಪ ಬೆಡಂಗಿನ ಚೆನ್ನ ಜನ್ನಗುದುರೆ ತನ್ನೊಂದು ಲೀಲೆಯಿಂ ಹೇಮಕೂಟಮಂ ಪುಗುತಪ್ಪುದುಮಾಲದ ಬೇಲದೆಕ್ಕೆ

ಯ ಬಿಕ್ಕೆಯ ಕಕ್ಕೆಯ ಹೊನ್ನೆಯ ಬನ್ನಿಯ ಬೇವಿನ ಮಾವಿನ ಮುತ್ತುಯ ಮುತ್ತುಗದ ನೆಲ್ಲಿಯ ಕಂಕೆಲ್ಲಿಯ ನೇಱಿಲ ನೆೞಲಿಂ ಕತ್ತಲಿಸಿದ ಪೞುವ್ರೊಳೊಂದು ತಪ್ಪಲಂ ನುರ್ಗಿ ನೋೞ್ದು ಪೊದರಂ ಪಾಯ್ದು ಮುಳ್ಗ ನಡೆಗೆಟ್ಟು ತಡೆವಟ್ಟು ಕೊೞಗಂ ಪೞಗದ ನೆರೆಯ ನಱೆಯಱೆಯೊಳ್ ತಾಂಟಿವತ್ತು. ಇಂತಾಗಲೊಡನೊಡನೆಯೆ ಕಾಲ್ ಕೀಲಂ ಬೆಟ್ಟದಂತೆ ನಟ್ಟು ನಾಂಟಿರ್ಪುದುಂ ವಾಜಿಯೊಂದು ನಡೆ ಕಲ್ಲ ಪಾಪೆಯೊಂದು ನಡೆಗೆ ಪಾಸಟಿಯಾಯ್ತು. ಆಪ್ರೊೞ್ತಿಂಗೆ ಪೊಲಂಬುಗೆಟ್ಟು ಬಸಗೆಟ್ಟು ಮರವಟ್ಟು ಕುದುರೆಯಿರವಂ ಕಂಡ ಕಾಪಿನ ಭಟರ್ ಮಿಡುಕಿಂದಾರ್ದುಂ ಸೋವಿಯುಮೆೞ್ಬಿಸಿಯುಂ ಪತ್ತಿಸಾರ್ದುಂ ಬಾಲಬೊಳೀೞ್ದುಂ ಗೋಣೊಳಲುಗಿಯುಂ ಕೊಡಂಕೆಯೊಳೆತ್ತಿಯುಂ ಸುತ್ತಿಯುಂ ಗತಿಯಂ ಕಾಣದೆ ಮತಿವಿಕಳರಾಗೆ ತಮ್ಮಡಂಗಾಯ್ತುಗಿರ್ಪರಿಯುಂ ಕೇಳ್ಪುದುಂ ಪಡೆವಳರೆಲ್ಲರ್ ದಿಮ್ಮನೇೞ್ದು ಬಿಮ್ಮನೈತಂದು ತಾಮುಂ ಕೈಗೊಟ್ಟು ಕುದುರೆಯಂ ಕೀೞಲಾಟಿಸಲೊಡಮೆಳ್ಳನಿತಾದೊಡಂ ಚಲಿಸದಿರ್ದುದು.

ಇಂತೊಂದು ಮಾೞ್ಕೆಯಿಂ ಪೊೞನಲ್ಮೆಯ ಕವಡುಕಾರ್ತಿಯ ಕಲ್ಲೆದೆ*ಯೊಳ್ ನಾಂಟಿದ ನಾಡಾಡಿ ನನ್ನಿಗ ಚೆನ್ನಿಗನ ಮನೋರಥದೊಂದು ಪಯಿದ ಕಾಲ್ಗಳಂತಿರೆ ಕಲ್ಲೊಳ್ ಕೀಲಿಸಿರ್ಪುದುಂ ಕಂಡು ಮಾಣದೈದಿ ತಮ್ಮಾಣ್ಮಂಗೆ ಬಿತ್ತರಿಸಿದರ್. ಆಗಳ್ ಶತ್ರುಹಂ ವೀರವರ್ಮರಸು ಕಟ್ಟಳದಿನಾಬಳಿಗೈದಿ ಪಸುಮಂ ಮುಟ್ಟಿ ತಟ್ಟಿ ಮತ್ತೊಂದಾಪುತ್ತಿಯಿಂ ದಾಮಿಂ ಬಿಗಿದುಮುಗಿನುಮಾಱದೆ ಬೇಸರ್ವುದುಂ ಮರಂ ಮರವಟ್ಟಂತುಂ ಕಲ್ ಕಲ್ಗಟ್ಟದಂತೆಪ್ರೊಲೊಂದಚ್ಚರಿಯಿನಣುಮಂಗೆ ಮುಸುಡು ನಿಡಿದಾಯ್ತು. ಜಾಂಬವಂಗೆ ಮೈ ಜಡವಾಯ್ತು. ಸುಗ್ರೀವಂಗೆ ಕೊನೆವಾಲಂ ಮುರುಂಟಿದತ್ತು. ಇಂತಿರೆ ಪೂಸಸುಸಿಲೊಳೆ ತಮ್ಮೊಂದು ಗೆಯ್ತಕ್ಕೆ ಬಸನಱಿಸು ಮೆಯ್ಸೋಲ್ತು ಜವ್ವನಿಗರಿರವಂತಿರೆ ಬೀರರಿರವಪ್ಪುದುಂ, ರಾಯನೆಗ್ಗಿಂ ಕುರ್ಗಿ ಬೆಗಡುಗೊಂಡಿರೆ ಬೞಿಯಂ ಬೞಿಯ ಮಂತ್ರಿ ಕೈಯ್ಮುಗಿದು – ರಾಯ ! ಏತಱೊಂದು ಬೆಗಡೊ ? ಅಡಿಮುಡಿಯುಂ ಪರಿಕಿಸದೆ ನೀನುಂ ಮಾಟದ ಬೆಲೆವಣ್ಣ ಕೈಮುಸಕಕ್ಕಱಿವುಗೆಟ್ಟು ಕಳವಳಿಗೆಗ್ಗನೆಂತಂತು ಚಿಂತಿಸಯ್. ನೆರೆಯೊಳೆತ್ತಾನುಂ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮ

ಮಿರವೇೞ್ಕುಂ. ಮೇಣಾರಿಸಿಗಳತ್ತಣೊಂದು ಮೈಮೆಯಿಂ ಗೆಯ್ಮೆಯಿನಿಂ ತಾಯ್ತಕ್ಕುಮದಱಿನೀ ಯೆಡೆಯುನಱಿಸಿ ಸೋತ್ವನನಱಿವುದು ಕರಮೊಳ್ಳಿತೆಂದೆತ್ತಮೊಳ್ಗಳನೇರ್ಪಡಿಸಿ ಕಳಿಪಲೊಡಮವರೇೞ್ಮೈಯೊಳಂ ಪುಡುಕಿಯುಂ ಕಾಣದೆ ಬೞಿಕ್ಕಮೆನಸುಂ ದೂರದೊಳೊಂದು ತಾಣದೊಳ್—

ತಾಂ ತಮಗೋಲಾಡುವ ನೀರ್ವಕ್ಕಿಗಳ ಬಲ್ದನಿಯೊಳೊಡೆವೆರೆದ ಪೞಮೆಮಱಿಗಳ ಮೆಲ್ಲುಲಿಗಸಿದು ಕಿಸಿದು ಪಿಸಿದೆಸಳ ತನಿಗಂಪಿಂ ಪೊರೆದ ಕಿಱುಗಾಳಿಯು ತಿಟಕ್ಕೆ ಕದಡುಗೊಂಡ ತಣ್ಗೊಳದೊತ್ತಿನೊಳ್ ಬನರಾಣಿಯ ಮೊಗದ ಮೊಡವಿಗಳೊಂದು ಪೊಂಗಿನಿಂದೊಪ್ಪುವ ಮುಗುಳಂ ರಾರಾಜಿಪ ಕಾಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಬಲ್ಪೊದಱ ಬಳಸಿನೊಳೊತ್ತಿಡಿದಪವರ್ಗಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ನೆಲೆವನೆಯೆನೆ ಕರಂ ಸೊಗಯಿಸುವ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮಮೊಂದು ಕಾಣಿಸಲೊಡಂ ಕಂಡುಂ ಮಾಣದೆ ಚೆಚ್ಚಱದಿಂ ಮರಲ್ದು ತಮ್ಮಾಣ್ಮಂಗೀಪರಿಯುಂ ಬಿತ್ತರಿಸಿದರ್. ಆಗಳರಸಂ ಹರಿಸದಿಂ ಹನೂಮಜ್ಜಾಂಬವಪುಷ್ಕಳಾದಿವೀರರ್ವೆರಸು ಬೞಿವಿಡಿದೈದೆವಂದುಟಜಮಂ ಪೊಕ್ಕು ಪಲಿನುಡಿಯ್ತೊಡಂಕನಡಿಗಡಿಗೆಡವದಂತಿರೆಸೆವಿಡದೆ ಬಿಚ್ಚಱಿಸಿ ಶಿಷ್ಯರ್ಗೆ ನಿರವಿಪ ಕುಲಪತಿಯಂ ಶೌನಕನಂ ಸಾಗ್ನಿಯಂ ಬಲವಂದು ಕಟ್ಟಿದಿರೊಳ್ ಮುಗಿದ ಕೆಯ್ಗಳಿಂ ನಿಂದಿರ್ಪುದುಂ ಕೂರ್ಮೆಯ ಕುಡುನೋಟದಿಂ ಮಾಲಿಸಿ ಬೞಿಯಂ ಪುಲ್ಲ ನಲ್ವಾಸಿನೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರವೇೞ್ದು ಪದುಳಮಂ ಕೇಳ್ದು ಪಚರಿಸುತಿತ್ತಣ್ಗೊಂದು ಬರವಿಂಗೆ ಕಾರಣಮಂ ಬೆಸಗೊಳೆ ರಾಯನಾಯದಿಂ ಜನ್ನಗುದುರೆಯ ನಡೆಗೇಡಂ ತಮ್ಮ ಬಗೆಗೇಡಂ ಕೇಳಿಸಿದಂ.

ಆಗೞಿಗೆಗೆ ಶೌನಕನಿನಿಸುಂ ಪೊೞ್ತು ಜಾನಂಬೊಕ್ಕು ಮೇಣಾಕಳಿಸಿ ಶತ್ರುಹಂಗೆ ಎಲೆ ರಾಜ ಇದರ್ಕೆ ಮುನ್ನಿನೊಂದಿತಿಹಾಸಮುಂಟೇನೆನೆ—ಈನಾಡ ತೆಂಕಲ್ಗೆ ನಾಡರಸಿಯ ಜೀವನಾಳಮೆನೆ ಪಿರಿದುಮೊಪ್ಪಿ ಪರಿಯುತಿರ್ಪ ಕಾವೇರಿಯೆಂಬೊಂದು ನದಿಯುಂಟು. ಅದಱೊತ್ತಿನೊಳೊಂದು ಕೊಪ್ಪಲೊಳೊರ್ವಂ ಸಾತ್ವನವೆಸರ ದ್ವಿಜಂ ದ್ವಿಜರಾಜಧರನನೋರೊಂದು ದೆನಸಂ ನೀರುಂಡುಂ ಗಾಳಿಯುಂಡುಮುಣದೆಯುಂ ತಪಮನಾಚರಿಸುತಿರಲೊಡಂ ಕೆಲವಾನುಂ ದಿನಕ್ಕೆ ತಿಸುಳಿಗೆಯ್ದುಂ ಮೆಯ್ದೋಱಿದಂ. ಇಂತಿರೆ ವಿಪ್ರಂ ಜವನ ಮುಂಬಲ್ಗಳೆಡೆಯೊಳಾವನಪ್ಪುದುಂ

ತನ್ನೊಂದು ಸುಕೃತವಿಶೇಷದಿನಂಬರದತ್ತಣಿನಿೞಿತರ್ಪ ವಿಮಾನಮನೊಂದಂ ಕಂಡನಾಗೆ ತಾನವನಡರ್ದು ಬಾಂಗೇಱಿದಂ. ಮತ್ತಮಾಗಳರೆಗೞಿಗೆಯೊಳ್ ತಾಂ ಪೊಂಬೆಟ್ಟಿನ ಕೋಡುಗಲ್ಲ ತುತ್ತತುದಿಯೊಳಿರ್ಪುದುಂ ಕಂಡಂ. ಇಂತು ದೇವಲೋಕಮಂ ಸಾರ್ದು ದೊರೆಕೊಂಡ ಪೊಸಸೊಗದ ಸುಗ್ಗಿಯ ನುರ್ಗಿನೊಳ್ ಬಿಗಿವಡೆದಗ್ಗದ ಸಗ್ಗದ ಜೋಸೆಯೊರೊಂದು ನೆರವಿಯೊಳ್ ದೇಸಿಯಿಂ ಬೆರೆದಾಗಳುಂ ಬಿನದಿಸುತ್ತೆ ಜಲಕೇಳಿಗದೊರ್ಮೆ ಮೊಗಸಿ ಪೆಣ್ಬಡೆವೆರಸು ಜಾಂಬವತೀನದಿಯುಂ ಪುಗುತಂದು ಸೊರ್ಕಿನುರ್ಕಿನ ಬಿಡಿಬೇಸಱಿಂ ನೆರೆಯೊಳಘಮರ್ಷಣದೊಳಿರ್ಪ ಮುನಿಗಳಂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ತಕ್ಕೞಿದು ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿ ಜಕ್ಕುಳಿಸಿದಂ. ಇಂತೊಂದು ಪೊಲ್ಲದ ಗೆಯ್ಮೆಯುಂ ಕಂಡು ಮುನಿಗಳಾಂಗುಲಿಗೆಂತಂತು ಮುನಿದು ತಿರೆಯೊಳ್ ರಕ್ಕಸನಾಗಿ ಪುಟ್ಟೆಂದು ಬಯ್ದರ್. ಇಂತೀಬಯ್ಗುಳ್ ಕೊಲೆವಿಡಿದನ ಕಣ್ಣ ಸುಣ್ಣದ ಕಜ್ಜಳಮಪ್ಪುದುಂ, ನೆತ್ತಿಯ ಮುತ್ತುಱಿದ ಕಲ್ಗುಣಿಗಳಂ ತಂತಱಿವುಗೊಂಡೊಯ್ಯೊಯ್ಯನಾಮುನಿಗಳೆಡೆಗೆ ಪರಿತಂದಡಿಯೊಳ್ ಪೊರಳಿ-ದೇವರೋವುದು ಕಾವುದು. ನಿಮ್ಮಡಿ ಮುನಿವೆಡೆಯೊಳೆಮಗಾವುದೊ ಕಡೆ! ಮುನಿಗಳೊಂದು ಮೈಮೆಯೇನಿೞಿದೆ? ಇಂತಿದನಱಿತುಂ ಇರುಳ್ ಕಂಡ ಬಾವಿಯೊಳ್ ಪಗಲೊಳ್ ಬಿೞ್ದಂತೆ ಪೊಲ್ಲಮೆಯುಂ ತಗುಳ್ಬ ದುರ್ಗತಿಗಿೞಿದೆಂ. ನಿಮಗಂ ದುರ್ಜನನಾದೆಂ. ಪತ್ತೇಂ, ಪಲವೇಂ? ಬಲ್ಪುದುಂ ಕೊಲ್ಪುದುಂ ನಿಮಗಳ್ಕಮೆಂದು-ಕಾಲ್ವಿಡಿವುದುಂ ಮುನಿಗಳ್ ಶಾಂತರಾಗಿ- ಆಯ್ತಾಯ್ತು. ಮೇಣೆಂದಿಂಗೆ ಬಟ್ಟೆವಿಡಿದು ಕಟ್ಟಾಯದಿಂ ಬೞಿವೋಪ ರಾಮನಧ್ವರತುರಂಗಮಂ ತಡೆದು ನಡೆಗಿಡಿಪಯ್, ಮತ್ತಮೆಂದಿಂಗೆ ರಾಮಚಾರಿತ್ರಮಂ ಮನದಣಿಯೆ ಕೇಳ್ವೆ, ಅಂದಿಂಗೆ ನಿನಗೆ ವಿಮೋಚನಮಕ್ಕೆ! ಅನ್ನೆವರಂ ನೀನಾತೋರ್ಪ ಕಾಡೊಳ್ ಮಾಯದ ರಕ್ಕಸನಾಗಿರ್ಪುದೆಂದು ತೋಱಿ ತೊಱೆದರ್. ಸೌಮಿತ್ರಿ! ಇಂತಿರೊಂದು ಬಿಱುನುಡಿಗೆ ಸೊಮ್ಮೞಿದು ಮೆಯ್ಗೆಟ್ಟು ಪಾರ್ವಂ ಕಕ್ಕಸದ ಬೊಮ್ಮರಕ್ಕಸನಾಗಿಯುಂ ಮಾಯದೊಂದು ಪಜ್ಜೆವಿಡಿದೀಕಾಡೊಳ್ ಸಂಚರಿಸಿಯುಮೀಗಳೀನಿಮ್ಮ ಕುದುರೆಯುಂ ನಡೆಗಿಡಿಸಿದಂ. ನೀಮೀಗಡೆ ಪೋಗಿ ಹಯದ ಬೞಿಯೊಳ್ ನಿಲ್ತು ಶ್ರೀರಾಮಚರಿತಮಂ ಕೇಳಿಸಲೊ

ಡಂ ಬಾಡಬಂಗಂ ಬಾಡಬಕ್ಕಂ ವಿಮೋಚನಮಕ್ಕುಮೆಂದು ಪೇೞ್ದೊ
ನಂ; ರಾಘವನಣುಗಂಗೀಬಗೆಯಂ ಬೆಸಸಿ ಕಳುಪಿದಂ. ಆಗಳ್ ರಾಮ
ಭೃತ್ಯಂ ಕುದುರೆಯೆಡೆಗೈದಿ ಪೋಗಿ ತಾನಱಿತಂತು ರಾಮಕಥೆಯಂ ಬ
ಣ್ಣಿಸಿ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಪೇೞ್ವುದುಂ; ತಾಂ ತನಗೆ ಹಯಂ ತಡೆವಿಟ್ಟ ಪಾಪಮೆಂತಂತು
ನಡೆವಟ್ಟು ತನ್ನಿಚ್ಛೆಯಿಂ ಪೋಗೆ ಕಂಡು ಸಾಲಿಗಂ ಮೂಲಿಗನಾದೊಂದು
ಸಂತಸದಿನಾಣ್ಮನೆಡೆಗೈದೀವಿವರನುಂ ಬಿನ್ನಯಿಸಿದಂ. ಶತ್ರುಹನಾವಿವರ
ಮಂ ಮನದೆಗೊಂಡು ಸುಮತಿಯು ಸುಮತಿಗಂ ಮುನಿಯಱಿತಕ್ಕಮಣು
ವನ ಸಾಹಸಕ್ಕಂ ಹಯದ ಬಗೆಗಂ ಕಟ್ಟಚ್ಚರಿದಾಳ್ದುವುದುಂ; ಮುನಿ
ಭೋಂಕನೆ ಪುಷ್ಪಕಮನೇಱಿ ಪೋಪಾವಿಪ್ರನಂ ನಿಮ್ಮತ್ತಣ ರಾಮಕಥಾ
ಶ್ರವಣದಿಂ ಪಾವನನಾಗಿ ಮುನ್ನಿನ ಪುಣ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಪೋಪನಿದೆ ಎಂದು
ತೋಱಿದಂ. ಅದಕಾರ್ ರಘುಜಾವರಜಂ ನಯದಿಂ–ಎಲೆ ದೇವ! ಜೀ
ವಿಗಾದಿಯೊಳಾಪುಣ್ಯಲೋಕಾವಾಸಮೆಂತೊಡರ್ಚಿದುದು ಪೇೞೆನಲೊಡಂ;
ಶೌನಕಂ–ಪಿರಿದೇಂ ಮುನ್ನೆಯ್ದ ಕರ್ಮಫಲಮಂತುಟು. ಅದಱನೀತಂ
ಗೀವಿಧಿಯಾಯ್ತು. ಜಗದೆ ಜೀವಿಗೆ ಪೂರ್ವಕರ್ಮಮರ್ಮಮೇಗೆಯ್ದುಂ
ಸಡಿಲದು; ಸುಖದುಃಖಂಗಳ್ಗದು ತವರ್, ನಿರಯಕ್ಕೆಱೆವೆಟ್ಟು. ಅಡಿ
ಗಡಿಗೆ ಬರ್ಪ ಕುತ್ತಕೆತ್ತಂ ಬಿತ್ತೀಕರ್ಮಮೆನುತೆ, ಕರ್ಮಿಗಳ್ಗೆ ನೇರಿ
ಡುವ ಮಱುವುಟ್ಟುಗಳಂ ನರಕಂಗಳರವಂ ಬಿಯದಿಗಳಂ ಬನ್ನಂಗಳಮಿ
ನಿಸುಱಿಯದಂತು ಸಮಂಸು ನಿರವಿಸಿದಂ. ಶತ್ರುಹಂ ಮುನಿಯನೆಱಗಿ
ಬೀೞ್ಕೊಟ್ಟು ಸೇನೆವೆರಸು ಹಯದ ಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ತೆರಳ್ದಂ.

ಎನ್ನ ಕಣ್ಮಣಿಯೆ! ಪೆಣ್ಮಣಿಯೆ! ಮಱುಗೊಂಡ ಕುತ್ತಮಡಂಗಿ ಪಮ
ಳಮಿರ್ಪ ತೋಟಿಯ ತೋಳ್ವಲನ ನರದ ಹಿಂಡಿಗೆಯ ಬಲ್ಪೆಂತಂತೊಂದು
ಬಲ್ಪಿಂ ಮೈವೆರ್ಚಿ ತನ್ನಿಚ್ಛೆಯಿಂ ಮುಂತೆ ಮುಂತೆ ಪೋಪೋಪ ಕುದುರೆಗೆ
ತಿಂಗಳೆಂಟಾಗಲೊಡಂ ಅಂಗವಂಗಾದಿದೇಶಂಗಳ್ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಕಪ್ಪಂಗೊ
ಟ್ಟು ಪಿಂಬಟ್ಟೋಲಯಿಸುತ್ತೆ ಬರುತುಮಿರ್ಪುದುಂ; ಮುಂದೆಸೆಯ ಕುಂಡಲ
ಪುರಂ ಮಲೆದು ನಿಂದುದು. ಸುತ್ತೇಂ ಸುರ್ಕೇಂ? ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಮನಂ
ಕಣ್ಣಾಱೆ ಕಾಣ್ಬೊಂದು ಬಯಕೆ ಬೆಟ್ಟಿತಿರ್ಪನಮಾಗಳುಮಾಲಿ ಪೀಲಿಯ
ಪ್ಪಿನೆಗಂ ಬಿಡದೀಪಂಬಲಿಂ ಬೆಂತಾಗಿ ಕಂದುವನಗೆಯಿಂ ನಂದಿ ಪೊಂದುಗುಂದಿ

ರ್ಪ ಪುರದಧಿರಾಜಂ ಸುರಥರಾಜಂ ತಾನೋಲಗದೊಳಿರ್ಪನ್ನೆಗಮೊರ್ವ ರಾಜನೊಂದು ಭಕ್ತಿಯಂ ಪರಿಕಿಸವೇೞ್ಪುದೆಂದು ಜವಂ ಜವದಿಂ ಕಿಱುವರೆಯದೆಳದವಸಿಯೊಂದು ರೂಪಂದಾಳ್ದು ಬಿಮ್ಮನರಮನೆಗೆಯ್ತಂದಂ. ಅರೆಗೆಂಪಿಡಿದ ಮುಡಿದ ಜಡೆಮುಡಿ ಬಾಂಗೊಂದಲನ ಕಪರ್ದಮಂ ಕೀೞ್ಮಾಡೆ, ಪಲಗೆವಣೆಯ ಬಾಮದ ಕೊಂಕಿನ ಭಸಿತಲೇಖೆ ಬೆಳ್ವಕ್ಕದ ಬಿದಿಗೆಯ ಚಂದವನೊಂದಂದದ ತಿಳಿದ ಕಳೆಯನಿೞಿಕೆಯ್ಯೆ, ತುಂಬಿ ತುಳ್ಕುವ ಮೊಗದ ಮೊಗಂಬಡೆದ ಸೊಬಗು ಪದ್ಮಸದ್ಮನ ಮೊಗಸಿರಿಯನೆಡಮುತೆಡಂಮಾಡೆ, ಪೊದೆದ ಮುಗುಲಂ ರಣಿಸಿತಾಟಗಣದಿಶಾಪಟಮಲ್ಲನ ಚೆಲ್ವಿನ ಬೆಳ್ವಟ್ಟೆಯಂ ಪೞಿಯೆ, ನಿೞಿವಿಡಿದುಟ್ಟ ಪಟ್ಟುಡೆಯಂದಿನ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಮೂರ್ತಿಯ ತೆಳ್ಪಿನ ಪೊಗರ ನಿಗರದೊಳ್ಪುಡೆಯಂ ತೞ್ಗಿಸಿ ಕೞ್ಗಿಸಿ ಮುೞ್ಗಿಸೆ, ಕೊರಲೊಳೊಪ್ಪುವಚ್ಚಪೊಚ್ಚಚ್ಚಸರಂ ಮುಕುತಿವೆಣ್ಣ ಸಿರಿಗೊರಲ ಕರ್ಮಣಿಸರಮನಡಿಗೊತ್ತೆ, ತನ್ನೊಂದು ತೇಜಮೋಜೆಯಿನೋಲಗಸಾಲೆಯೊಳ್ ಪಳಂಚಲೆಯೆ ಬಂದ ಕಪಟವಟುಮಂ ವಟುಮಂ ಕಂಡಿರದಿದಿರೆೞ್ದು ಬೞಿಸಾರ್ದು ಕಾಲ್ವಿಡಿದು ಕೆಯ್ವಿಡಿದು ಕರೆದುಯ್ದು ತನ್ನ ಪೊನ್ನಗದ್ದುಗೆಯೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ವಿಧಿಯಿಂ ಪೂಜಿಸಿ ಮತ್ತಂ ದೈನ್ಯದಿಂ— ಅಪೂರ್ವಂ ನಿಮ್ಮಡಿ ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ದಿರೇಂ ನಿರವಿಸುದೆಂದು—ಬೊಗೊಳ್ವುದುಂ; ಕವಡುವವಸಿ— ಎಮ್ಮಂದಿಗರೇನೆತ್ತಮಿಕರ್ಗಂ ಪೋಕುಂ. ಮನಮೊಲ್ದೆಡೆಗೈದಿ ಸದ್ಧರ್ಮಮಂ ಬೋಧಿಸಿ ಹಿತೋಪದೇಶಮನಱಿಯೆ ಪೇೞ್ವುದೊಂದೆ ನೇಮಮೆಮಗಂತದುಕಾರಣಂ ನೀನೆಮಗೆ ನನ್ನಿಯ ನೇಹಿಗನಿರ್ಪನಂ ನಿನಗಮಂತಿರೆ ಧರ್ಮರಹಸ್ಯಮನೊರೆಪ್ಪೊಡೆಂದೆ ಬಂದೆನೆಂದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ಸುರಥಂ— ಏಱುದರ್ಗಿಂತುಟೊಂದು ಮೈಮೆ ಗಡ! ಏನೆಂಬ ಕೂರ್ಮೆಯೊ! ಲೋಗರೊಳ್ ಅಱಿಮೆ ತಾನಿಂತೊಂದು ಮೆಯ್ವೆತ್ತು ಬಂದುದಾಗದೆ! ಇಂದಿಂಗೆ ವಲಂ ಧನ್ಯರೆಮು. ಆದೊಡಮಿಂತಟಮಟಿಸಿ ನೋಯಿಪ್ಪೆಂದು ಪುಟ್ಟುೞಿವೞಿವೆಂಬೀ ಕೋಟಲೆಯಿಂ ಮುಕ್ತನಪ್ಪಂತಿರೆನಗೆ ಬಟ್ಟೆಯಂ ತೋಱು!— ಎನೆ; ಮಾಯದ ಜನನಿಕೆಯ ಜವಂ ಕಿಱುನಗೆಯಿಂ— ಎಲೆ ನಾಪೆಱೆಯ! ಪುಟ್ಟಿದ ಪೊಂದದೆ ಸುಖಮೆಂತಿಹಪರಂಗಳೊಳ್ ದೊರೆಕೊಳ್ಗುಂ. ಮುಕ್ತಿಯೊ

ಳೇನುಂಟು. ಲೋಕಮಿಂತೀಬೆಮೆಯಂ ನಿಱ್ಮಿತ್ತಮಗ್ಗದ ಸಗ್ಗದ ಸೊಗಮಂ ಪಾಱ್ಗಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಗುಮದಱಿಂ ನಿಮಗೆ ಪೇಲ್ಗ ಧರ್ಮಂ ಕರ್ಮಂ. ಕರ್ಮದಿನೆ ಇಂದಿರಂ ದೇವರ್ಕಳೊಡೆಯನಾದಂ. ಬೊಮ್ಮಂ ಪೂರ್ವೊರ್ಕ್ಜಿನ ಗಂಗಾವರ್ತಸನಾಭಿಯೊಳ್ ನಾಭಿಯೊಳ್ಕ ಪುಟ್ಟಿಯುಂ ಸತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೊಡೆಯನಾದಂ. ತಗರ್ಬೇರಂ ನೇರ್ಗ್ಗೆಯುಂ ಮುಂತಪ್ಪರ್ ದೆಸೆವಳರಾದರ್. ಪತ್ತೇಂ, ಪಲವೇಂ? ಸರ್ವರುಂ ತಂತಮ್ಮ ಸತ್ಕರ್ಮದಿಂ ಸೊಗಮನುಂಬರ್. ನೀನುಂ ಸಡಗರದಿಂ ಜನ್ನಂಗಳನೆಸಗಿ ಸತ್ಪಾತ್ರದಾನಂಗಳನಿಲ್ಲಿ ದೆಸೆನುಟ್ಟೆ ಜಸದಿಂ ಪೆರ್ಮೆವಡೆದಲ್ಲಿ ದುರ್ಲಭಸ್ವರ್ಗಸುಖಲಾಭಮಂ ಪಡೆವುದೊಳ್ಳಿತು- ಎಂಬುದುಂ; ರಾಜಂ-ಜೀಯ! ಇಂತಿದೆನ್ನ ಮನಕೆ ಸೇರದು, ಬಾರದು. ಕರ್ಮಂಗಳತ್ತಣಿಂ ದೊರೆಕೊಳ್ವ ಸುಖಂ ಭಂಗುರಮಲ್ತೆ. ಇಂದ್ರಂಗಂ ಕರ್ಮಫಲಾನುಭವಂ ಮುಡಿಯಲೊಡಮೊಡನೆಯೆ ಪತನಮಿರ್ಕುಮಂತಿರೆ ಬೊಮ್ಮಂಗಂ. ಅದು ಱಿನಿದಾಗದಾಗದು. ಮುಕ್ತಿಯನೆ ಬಯಸುವೆಂ-ಎಂದುಸಿರ್ದಂ, ಅದಕಾತಾಪಸಂ-ನೀನುಂ ಬಱಿದೆ ಬೆಮೆಗೊಳ್ಳದಿರ್. ಮರುಳರ್ಗಕ್ಕುಮೀಬಗೆಯ ಜಾನಂ. ನಿನ್ನನ್ನರ್ಗೆ ಸತ್ಕರ್ಮಫಲಮೆ ಫಲಂ ವಲಂ. ಮುನ್ನಿನ ರಾಯರ್ ಕರ್ಮಂಗಳಿಂ ನಾಕಮನೇಱಿ ಸುರಪನೊಳ್ ಬಲದೆ ಗದ್ದುಗೆಗೊಂಡು ಸುರವೆಂಡಿರಿಂ ಸೇವಿಸಿಕೊಂಡರುಂಟು. ಅದುಕಾರಣಂ ಕಣ್ಬಗಡಿನ ಮುಕುತಿಯ ಯುಕುತಿಯಂ ಪಾರದೆ ನಿಜದಿಂ ದಾನಧರ್ಮಂಗಳಿಂ ಸಗ್ಗದ ಮುಂಬಾಗಿಲ ಪೇರಗುಳಿಯಂ ಮುಱಿವಂತುಟಾಗಿಸೆನಲ್ಕೊಡನೆ ಜನಪಂ- ಬಡಬಡೆನೊಡಂಬಡೆಂ. ಈನಿನ್ನ ಕವಡುನುಡಿಗೆ ನೀನೇವ್ವೆರ ಕೊನೆಯ ತಿರುಕದವಸಿಯೊ ? ಮುನ್ನಿನ ರಾಯರ್ ಕರ್ಮಫಲಾಪ್ತಿಯಿಂ ಸಗ್ಗಮಂ ಪೊಕ್ಕರುಂಟು; ನಿರಯಕಮಿೞಿದರುಂಟು. ಪಾೞ್ಪೋದ ಕರ್ಮದಿನೇಂ ? ಶ್ರೀರಾಮನ ಧ್ಯಾನಮೊಂದೆ ಮುಂದುಂ ಪಿಂದುಮೊಂದುಮೊಂದಂ. ಆಗಳ್ಗ ಮುನಿ ತಾಂ ಕಟ್ಟೆಚ್ಚರಿಗೊಂಡನಂತೆ -ಆವನೊರ್ವಂ ರಾಮಂ, ಆತನ ಧ್ಯಾನದಿಂ ಭಕ್ತಿಯಿನೇಂ ಮುಕ್ತಿ? ಮರ್ತ್ಯರ ಧ್ಯಾನದಿಂ ಮರ್ತ್ಯರ್ ಮುಕ್ತರಪ್ಪರೆಂತೊ! ನಿನಗೆಗ್ಗಂಗಿನಿತೊಂದು ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗಮಂ ಬೋಧಿಸಿದ ಮರುಳಂ ಪೆಱನೊರ್ವನಾ

ವನೊ! ಎಲೆ ರಾಯ! ಎನ್ನಂ ಮನ್ನಿಸು! ಎನ್ನುಪದೇಶಮಂ ಲಾಲಿಸು! ಹರಿಯೆಂದುಂ ಹರನೆಂದುಂ ರಾಮನೆಂದುಂ ಕಾಮನೆಂದುಂ ಪ್ರಚರ್ಚೆಗೊಳ್ಳದೆ ನಿನ್ನ ಪೂರ್ವಜರೆಂತಂತು ಸುಖದಿಂ ಬಾಳ್ವುದು ಕರಂ ಮೇಲೆಂಬುದುಂ; ಕಡುಮುನಿಸಿಂ ಕಿಸುಗಣ್ಚಿ— ಎಲೆಲೆ ಧೂರ್ತ! ನೀಂ ಮುನಿಯಲ್ತು. ಎಮಗೀಬಗೆಯೊಂದುಪದೇಶಂಗೆಯಲ್ಬಂದ ನೀನಂದಿನ ಕಾಲನೇಮಿಯಕ್ಕುಂ. ಶ್ರೀರಾಮನಂ ಪೞಿವ ನಿನ್ನೀಕೊನೆನಾಲಗೆಯಂ ಕೂರಸಿಯಿಂ ಪೋೞಲ್ವೇಡಾ! ವಿಭೀಷಣಾದ್ಯರಾವನೊಂದು ಜ್ಞಾನದಿಂ ನಿಶ್ಚಲಪದವಿಯಂ ಪಡೆದರೆಂದು ಬಗೆಯದ ಕಡುಕೂೞಿನಿನನನಂ ನೂಂಕಿ ಕಳೆಯದೇಂ ಮಾಣ್ದಿರೆಂದು ಗುಡಿಗುಡಿಸಿ ಜಡಿದು ತನ್ನಾಳ್ಗಳಂ ನೋೞ್ಪುದುಂ; ಅೞಿಂ ತಾನೆ ಮೆಯ್ದೋಱಿ— ಎಲೆ ಜನಪ! ಮೆಚ್ಚಿದೆನೀನಿನ್ನ ದೃಢಭಕ್ತಿಗೆ. ಆಂ ಜವಂ. ಇಂತಿವಱೊಂದು ಪಡಿಸಣದುಜ್ಜುಗದಿನೆ ಬಂದೆಂ. ನಿನ್ನಿನಾವನನ್ಯಂ ಧನ್ಯಂ. ಭವದ ಭಯಂ ಪಿಂಗುವೊಡಿಂತಿದೊಂದೆ ಬಟ್ಟೆ ಲೇಸು ಲೇಸಯ್. ನಿನಗೇತಱೊಳುಂಟು ಬಯಕೆ ಪೇೞ್. ಕುಂದದೆ ಸಲಿಪೆಂ— ಎಂಬ ಧರ್ಮರೂಪನಂ ಮೂಱುಂ ಸೂೞ್ ಬಲವಂದಡಿಗೆಱಗಿ ಕೆಯ್ಗಳಂ ಮುಗಿದು— ಜೀಯ! ಗಾವಿಲದನಸಿಗೆತ್ತಿ ನಿರ್ನೆರಂ ನಿಮ್ಮಂ ಬಯ್ದೆಂ. ದೇವರೆಂಬಱಿತೆನಿಲ್ಲಂ. ಎನ್ನೊಂದು ಪೊಲ್ಲದ ಗೆಯ್ಮೆಯಂ ಮಱೆವುದು, ಕಾಪುದು. ಮೇಣೆನ್ನೊಳ್ ಕೂರ್ತಿರಪ್ಪೊಡೆ ಬರ್ದಿನ ಪೋದಿರ್ನ ಮುನ್ನಮೆ ಶ್ರೀರಘುನಾಯಕನಂ ಕಣ್ಣಾಱೆ ಕಂಡು ಧನ್ಯನಪ್ಪಂತು ವರಮಂ ಕರುಣಿಪುದು— ಎಂದು ಸುರಥಂ ಸೆಱಗನೊಡ್ಡಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡಂ. ಈನುಡಿಗೆ ಯಮಂ— ನಿನ್ನಾಣೆ ನಿನ್ನಂ ಪಗೆಯೆಂ. ನೀಂ ನಿಚ್ಚಟದ ರಾಮಭಕ್ತನಿರ್ಪಿನಂ ಕಿಱಿದಾನುಂ ದಿನಕ್ಕೆ ರಾಘವಂ ತಾನೆ ಬಂದು ಮೆಯ್ದೋಱಿಯುಂ ಬೇಡಿದಿಷ್ಟಾರ್ಥಂಗಳನಿತ್ತುಂ ಪೋಪನಿನಱೊಳ್ ಸಂದೆಯಮಣಮಿಲ್ಲಮೆಂದು ಸಂತಮಿಟ್ಟು ತಾನಂತರ್ಹಿತನಾದಂ ಗಡ.

ಇಂತೆಂಬ ಕತೆಯಂ ಸುಮತಿ ತನ್ನಾಣ್ಮಂಗೆ ಬಿತ್ತರಿಸಲೊಡಂ ಶತ್ರುಘ್ನಂ ತಲೆದೂಗಿ ಮುಂತಣ ಕಜ್ಜದುಜ್ಜುಗಕೆ ಮಂತಣದೊಳಿರ್ಪುದುಮತ್ತಲ್ ಹಸುವಂ ಬಂದಿಗೊಂಡ ಪೊೞಲ ತಳವಾಱರೊರ್ಮೆಗಂ ಕಟ್ಟೋಲಗದ ರಾಯನೆಡೆಗೆಯ್ತಂದು ನಾಡಂ ಪುಗುತಂದ ಬಾಡಬದಿರವನೊಕ್ಕಣಿಸಿ ಪಣೆಯೊ

ಳೊಪ್ಪಿದೋರ್ಲೆಯನೊಪ್ಪಿಸಿ ತಾಮಾಣತಿಯುಂ ಪಾರುತುಮಿರ್ಪರಾಪರ್. ಇಂತಾಗಲೊಡಂ ಸುರಥಂ ತಳಾಱಿರಿತ್ತ ಕಟ್ಟೋಲೆಯುಂ ತಾನೆ ಬಿಡದಾ ಮೂಲಾಗ್ರಮೋದಿ ಮೋದಂಬೆತ್ತು ತನಗೆ ತಾಂ— ಕಡುಲೇಸಾಯ್ತು. ಪುಸಿಯಾಗದಾಯ್ತೆಂದು ಬಂದ ಧರ್ಮರೂಪನೊಂದಮರ್ದುನುಡಿ! ಎನ್ನಂ ಕಾವ ಬಗೆಯಿಂ ಮುಂತಟ್ಟಿದನಕ್ಕುಂ. ಏಂ ಕರುಣಾಕರನಾಗನೆ ದೇವಂ! ಇರ್ಕೆ! ರಘುಕುಲವಾರ್ಧಿರಾಕಾಶಶಾಂಕಂ ತಾನೆ ಮೆಯ್ದೋಱುವನ್ನೆಬರಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಪಂತಮುಂ ಬಿಡದೆ ಬಿಡವೆ ಹಯಮುಂ ಕಟ್ಟಿಕಾದುವೆನೆಂದು, ನೀಡುಂ ಬಗೆದು, ತನ್ನ ಪಡೆವಳರಂ ಬರಿಸಿ, ದಂಡಂ ಬಂಡಣಕನುವಪ್ಪಂತು ಸಾಱಿಸಿ, ಚಂಪಕಮೋಪಕರ್ ಮುಂತಪ್ಪ ಪದಿಂಬರ್ ಕುಮರರ್ವೆರಸು ತಾನುಂ ಬದ್ಧದಿಂ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧನಾದಂ. ಇತ್ತಲ್ ಶತ್ರುಹಂ ತಾನೆ ತನಗೆ ತಱಿಸಂದು ಬಂದು— ಅಂತಪ್ಪೊಡೆಮಗಾರಾಯುನೊಳ್ ಕಾಳೆಗಂ ಸಲ್ಲದು ಪೊಲ್ಲದು. ತನ್ನವನಂ ನೋಯಿಸಿದರೆಂದೆಮ್ಮನಣ್ಣಂ ಮುನಿಗುಂ. ಅದಱಿನಿ ಬಗೆಯಿನೆಮ್ಮೊಳೊರ್ವನಂ ದೂದಟ್ಟಿ ರಾಯುಂಗೆ ತಿಳುಪಿ ಹಯಮುಂ ತರಿಪ್ಪುದೆಮಗಕ್ಕುಮೆಂದು ಬಗೆದಂದು ಸುಮತಿಗೊರೆವುದುಮಾತನುಮಂತೆಡಂಬಟ್ಟಂಗದನನಿದಱೊಳ್ ನಿಯೋಗಿಸಿ ಕಳಿಪಿದರ್.

ಅಂತಪ್ಪುದುಮಾಗಳುರ್ಕಿನ ಸೊಕ್ಕಾರ್ಗಳ್ತನದಿಂ ನೀಳ್ದಂಗದಂಗದನಂ ದಿನ ರಾವಣನೆಡೆಗೆಂತಂತು ಕಡುಸಡಗರದಿಂ ದೂದ್ಯೆದಿವಂದು ರಾಯುಂಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಪಸಾಯನಮುನೊಪ್ಪಿಸಿ ಮನ್ನಣೆಗೊಂಡು ಸಮುಚಿತಾಸನದೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರ್ಪುದುಂ; ಬಿತ್ತರದ ಬಿತ್ತರಿಗೆಯೊಳೊತ್ತರದ ಗಾಡಿಯಿನೊಪ್ಪಿರ್ದ ರಾಯುಂ— ಎಲೆ ಬೀರ! ಎತ್ತಣಿಸೀಪಾರ್ಡಂ? ನೀನಾವನಾರವನೇನುಂಟೆಮ್ಮೊಳ್ ನಿನಗೆ ಕಜ್ಜಂ? ಪೇಳೆಂದೊಡೆ— ಎಲೆ ಮಾರಾಯು! ಮುನ್ನಂ ಕೇಳ್ದುಂಟೆ ದಶಕಂಠನ ಕಂಠನಾಳಂಗಳಂ ಕೊಳ್ಳಪುಳ್ಳಿಯಪ್ಪಿನೆಗಂ ಸವೆದು ಕೊಂದು ಕಳೆದ ಶ್ರೀರಾಮರಾಮನಂ ರಾಮನಂ? ಆತನಡಿಯುಚ್ಚಳಾಯ್ತನಂಗದನೆಂ. ದೇವರ ಜಗಮುಂ ಕಾವರೆಂಬೊಂದಗ್ಗಳಿಕೆಯುಂ ಜನಕೆ ತೋಱಿಪ ಬಗೆಯಿಂ ಬೀಳ್ವರಕ್ಕುಂ. ಅದಱಿನವರ ಯಜ್ಞೀಯಾಶ್ವಂ ನಿಮ್ಮ ನಾಡಂ ಪುಗುತರ್ಪುದುಂ, ನಿಮ್ಮವ

ರಿ ಕಟ್ಟಿದರ್ ಗಡ! ಅದುಕಾರಣಮಾಕುದುರೆಯ ಬೆಂಗಾಪಿನ ದಕ್ಷಡದ ಗಂಡುಗಲಿಗಳ ಗಂಡಂ ರಾಘವಾವರಜನೆನ್ನನಿಂತು ಪೇೞ್ದಟ್ಟಿದನೆಂತೆನೆ:— ನೀಮೆಮ್ಮಂದಿಗರಿರ್ಪುದುಂ ರಣಕಂ ಪಣಕಮಾಸೆಮಾಡದೆ ಹಯಮುಂ ಬಿಟ್ಟು ಕಪ್ಪಮುಂ ಕೊಟ್ಟು ನೆರೆವಾೞ್ವುದು ಕರಮೊಳ್ಳಿತ್ತು; ಬಱಿದೆ ದೇವರೊಳ್ ಪಗೆದು ಇಹಕಂ ಪರಕಂ ಬೆನ್ನಾಗದಿರಿಂ. ಇಂತಿದಂ ಬಗೆಯೊಳೊರೆದು ಮೇಲಣ ಕಜ್ಜಮಂ ಕಾಣ್ಬುದು ಲೇಸು— ಎಂದಂ.

ಈಪರಿಯಿಂ ಕಂಚುವಿಂಬಾಗಿ ನುಡಿದಂಗದನ ಪೊಂಗದ ನುಡಿಗಳನಾಲಿಸಿ ಸುರಥಂ— ಅಪ್ಪುದಪ್ಪುದು. ಬಲ್ಲೆಂ ಬಲ್ಲೆನಾಜಗದ ದೈವಮಂ. ಪಗೆಯುಂ ಬಗೆಯೆಂ. ಕೇಳ್ವೊಡಿಂತಿದೊಂದು ಬಿನ್ನಪಂ. ದೇವರಡಿಯೊಳ್ ತಾಂ ಪೇೞ್ವಿಂತು ತನ್ನ ಹಯಮಂ ತಾನೆ ಬಂದು ಕೇಳ್ದೊಡಾಗದೆ! ಕಾಣ್ಕೆಯುಂ ಕಪ್ಪಮುಂ ನಾಡಂ ಬೀಡಂ ವಸುವಸಸುವನೊಡಲನೊಡಮೆಯುಮನೆಲ್ಲಮುಮನೊಪ್ಪಿಸೆನೆ! ಆದೊಡೆನ್ನೆವರಂ ಶ್ರೀರಾಮಂ ತಾನೆ ಮೆಯ್ದೋಱಂ ಬಾರನನ್ನೆವರಂ ವಾಜಿಯುಂ ಸಾಜದಿಂದೀಯೆಂ ಬೀಯೆಂ. ಮಿಕ್ಕುೞಿದ ನಿಮ್ಮ ಸೊರ್ಕುಜವ್ವನಿಗರಂ ತಿಕ್ಕಿ ತೆಕ್ಕೆಯಾಡುವೆನಿಂತಿದು ದಿಟ್ಟಮೆಂದಂ. ಆಗಳಂಗದಂ- ಏನೈಯ! ಪೊಂದುವ ಸಂಧಿಯ ನುಡಿಗಳನಾಡದೆ ಸಲ್ಲದ ನಿಲ್ಲದ ನಾಡ ನುಡಿಗಳನೆಮ್ಮವರ್ ನೋವಂತಿರೆ ಸುಡುಮಾತುಗಳಂ ಗೞಪುವಯ್! ಏಂ ಲವಣಾಂತಕಂ ಸಾಲನೆ! ಪುಷ್ಕಲಾದ್ಯರ್ ಸಾಲರೆ! ಅಂ ಸಾಲೆನೆ! ಇದಱಿಂ ನಿನಗೆ ಸುಖಮಾಗಲರಿಯದು. ಅಂತು ರಾಮನನೆ ಕಣ್ಣಾಱೆ ಕಾಣಲ್ಕೆಂದು ಬಯಸುವೆಯಪ್ಪೊಡೆ ಎಮ್ಮನೊಡೆವೆರಸಯೋಧ್ಯೆಗೆಯ್ತರಲೊಡಂ ಕಂಡು ಪಾವನನಾಗಲಕ್ಕುಂ. ಛೀ! ಮರುಳೆ! ದೇವರ್ ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಬರ್ಪುದುಂಟೆ! ಬಾರರ್. ಅದುಕಾರಣದಿಂ ದೇವರ್ ಮುನಿಯದ ಮುನ್ನಮನುಜಶತ್ರುಹನ ಶರಹತಿಗೆ ನೋಯದ ಮುನ್ನಮುಗ್ರದ ಪುಷ್ಕಳನ ಕವಲಂಬಿನಿಸುಗೆಗೆ ಗಾಱುಗಿಡದ ಮುನ್ನಮಣುವನ ಸಿಂಹಗರ್ಜನೆಗೆ ಬೆಬ್ಬಳೆವೋಗದಮುನ್ನಮೆನ್ನ ಗುರ್ದಿಂ ಬರ್ದದ ಮುನ್ನಮೆಂತಾನುಮೆಮ್ಮವರಂ ಕಂಡು ಮಱೆವಾೞ್ವುದು ಮೇಲೆಂದು ಸಭೆ ಬಿಲ್ಲುಂಬೆಱಗಪ್ಪಂತು ಜರ್ಪಿ ಬೆಸೆದು ನುಡಿವುದುಂ; ಮಾರಾಯುಂ ಪಿರಿದುಂ ಕನಲ್ದು—ತೆಗೆ ತೆಗೆ ನಿನ್ನ ಶತ್ರುಹಗಿ

ತ್ರುಪರಂ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣನೆ ರಣದೊಳಿದಿರಾದೊಡಂ ಬಗೆವೆನೆ? ನಿಮಗಂ ದೇವರ್ಗಂ ನಯಕಂಜುವೆನಲ್ಲದೆ ಭಯಕಲ್ತು. ಅಂತಾಗದಂದು ನೀವು ಬಿಲ್ಲಾಳ ಬಲ್ಲಾಳರಪ್ಪಿನಂ ಮೊನೆಯೊಳೆ ಹಯಮಂ ಕೊಳ್ವುದು ರಾಮ ನಂ ತೋಱದೆ ಸಂಧಿಗೊಂದೆಂ. ಬಿಣ್ಪುಡಿಗೆ ಬೆಱಗಾಗೆಂ. ಇದು ಸಿದ್ಧಂ ಬದ್ಧಮೆಂದು ಪೂಣ್ದು ನುಡಿದು ಬಂದ ನಿಯೋಗಿಯುಂ ಪಿಂತಟ್ಟಲೊಡಂ; ವಾಲಿಪುತ್ರನಿಚ್ಛೆ ಪಚ್ಚೆಯಾಗಿ ಚೆಚ್ಚಱದಿಂ ಬಂದು ತನ್ನಾಣ್ಮಂಗಿಂತಿದಂ ಕೇಳಿಸಿದಂ.

ಬೀರಬೇಡ್ಗೆಗೆ ತಮಗಾನುಡಿಯೆ ಗುಡಿಯಾಗೆ ಆಕೆವಾಳರೆಲ್ಲರ್ ಕ ಲಿಯಾಗಿ ಕಣೆಯ ದೊಣೆಯ ಕಲ್ಲ ಬಿಲ್ಲ ಬೆಟ್ಟನ ಮುಟ್ಟನ ಮರನ ಗಿರನ ಪೊಱೆಯೊಳೆತ್ತಿನಡೆದು ಮತ್ತಮೆತ್ತಂ ಮುತ್ತಿ ಗರ್ಜಿಸಿದರ್. ಆ ಗರ್ಜನೆಗೆ ಮುಂಗಾರ ಸಿಡಿಲ ಗರ್ಜನೆಗೆ ಮೊರೆದು ಮುಱಿದೇಳ್ವ ಸಿಂಗ ನಂತೆ ಬೊಬ್ಬಿಱಿದುಬೆಟ್ಟು ಸರಥಂ ಸುರಥಂ ದಂಡಂಗೊಂಡು ದಾ ೞಿಡುವ ದೆಖ್ಖಾಳದ ದಕ್ಕಡಿಗರಂ ತಱುಬಿ ನಿಂದಂ. ಅನಿತಱೊಳ್ ಸಹ ದೇವಭೂರಿದೇವರಿಪುಂಜಯಪ್ರಮುಖ ಪುತ್ರವರ್ಗಮುಂ ಮಂತ್ರಿವರ್ಗ ಮುಂ ಮೂಲಬಲಂಬೆರಸು ಬೆಂಬಲನಾಗೆ ಬಂದೊದವಿದರ್. ಆಗಳಾಕಾ ಡೆಯೊಳಂ ನಿಡುಗೋಲ ಬಲ್ಸರಿ, ಬೋಲೆಯಂಬಿನ ಸೂಟ್ಸರಿ, ನಿಡು ಗಲ್ಲ ಮೆಲ್ಸರಿ, ಬಡಿಗೋಲ ಜಡಿ, ಪೊಯ್ಮರನ ಪೊಯ್ಮೆ, ಬಟ್ಟಕೈದಿ ನ ದಿಟ್ಟಸೋನೆ ಎತ್ತಂ ಕಱೆದತ್ತು. ಇಂತಪ್ಪದುಮುಕ್ಕಿನ ಕೇಣಿಯ ಚೂಣಿ ಸೊರ್ಕುಂಜೆರ್ಕಾಗಲೊಡಂ ಕಂಡು ಮಿಂಚೆಟ್ಟು ಪಡೆವಳರೆಲ್ಲರುರವ ಣಿಸಿ ಮುಂಬರಿದೊತ್ತಿ ನಿಂದರಾಗೆ ಕಾದಿ ಮೋದಿ ತಾಂ ತಮಗೆ ಜವಹುರದ ಪಡಿವಳರಾದರ್. ಈಗಳಿರ್ವಕ್ಕದೊಳತಿರಥರ್ಗರ್ಧರಥರ್ಗೆ ಮಹಾರಥ ರ್ಗೆ ತಂತಮ್ಮೊಳ್ ಪೊಣರ್ಕೆ ಗಡ! ರಿಪುಂಜಯಗೆ ವಿಮಲಂ ಸಾಟಿ, ದುರ್ವಾರಂಗೆ ಸುಬಾಹು ಪಾಟಿ, ಹರ್ಯಕ್ಷಂಗೆ ನೀಲರತ್ನಂ ಹೋಟಿ, ಬಲಮೋದನಂಗದಂಗೆಣೆ, ಸಹದೇವಂಗೆ ಸತ್ಯವಂತಂ ತೊಣೆ. ಇಂ ತೋರಗೆಯಿಂ ತಾಮಿರ್ಬಟ್ಟಾಗೆ ಕಾದುತಿರಲೊಡಮತ್ತಲೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ ತನ್ನೊಂದು ಪನ್ನತಿಕೆಯಿಂ ಪಡಿವಱಮನರಿಯುತಿಱಿಯುತೆ ಬೀದಿವರಿ ಯುತೆ ಬರುವರುತುಮಿರ್ಪ ಚಂಪಕನನಿದಿರ್ಚಿ ಕೊಂಗ್ಗಱಿದು ಪುಷ್ಕಲಂ-

–ಎಲೆಲೆ ಗಬ್ಬದುಬ್ಬರಗ ಗರುಡಿಯ ಬೀರ! ನೀನೇವೂರ ರಾಯಗುವ ರನೊ? ಕೆಮ್ಮನಿರದೆ ಬಱಿದೆ ಪೆಱರೊಡವೆಯ ಜನ್ನದಸುವಂ ಪಸುವಂ ಕವರ್ವ ಕಿತವರಂತಂತು ಬಲ್ಪಿಂ ಕೊಂಡುಯ್ದು ಸಿಮ್ಮವರ್ಗೆ ನೀಂ ಗಂಡನೆ! ಬಂಡನೆ! ನುಡಿ ನುಡಿಯೆಂದಂ. ಆಸೊಲ್ಲಂ ಪುಲ್ಲಂ ಬಗೆದು ಪಲ್ಲಮುಱಿಯೊಂದಾಯತಿಯಿಂ ಮಿಕ್ಕು ಮೀಱಿ ಪೊಕ್ಕಿಱಿವಟ್ಟೆಯುಂ ಮುಟ್ಟಿ ಮುಱಿದು ಮುಂಡನುಂ ದಿಂಡುರುಳ್ಚಿ ರುಂಡಮುಂ ಸೆಂಡಾಡಿ ಕೊರ್ವನಾಲೆ ಕರ್ವನೆಂತಂತು ಪಿಡಿದು ಮುಳಿದು ಮುಂದೊತ್ತಿ ಪೋಪನಂ ಕೋಪದಿಂ ತಱುಬಿ ಮತ್ತಮೆಂಗುಂ. ಓ! ಓ! ಗರುವಾಯ ಬಲ್ಗಡಸುಗಾಱ! ನುಡಿವಂಗೆ ನುಡಿಯದುಸಿಕನೆ ಪೋಪ ಪೆರ್ಮೆಯದೊಂದು ಪೆರ್ಮೆಯೆ! ಪಡಿನುಡಿಗುಡವೇಡಾ! ಬಲ್ಪುಳ್ಳೊಡೆನ್ನನ್ನರೊಳ್ ತೋಱದೆ ಆಱದ ಬಾರದ ಬಱಬಡವುಬಣಗುಗಳಂ ಕೊಂದಂ ತಿಂದೆನೆಂದೊಡೊಂದು ಕಾದಾಳ್ತನಮೆ! ಮತ್ತಂ ಮೇಣುಮಂತದನೊರ್ಮೆ ನಿನ್ನಂ ಕೇಳ್ವೆಂ. ನೀನಾವನೇವಂ? ನಿರ್ನರಮೆಮ್ಮಂ ತಿಣುಕಿ ಕೆಣಕಿ ನೋಯದೆ ಸಾಯದೆ ಬಂದ ಬಂದಿಯ ಕುದುರೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಕಾಣ್ಕೆಗೊಟ್ಟು ನೆಱ ಮಱೆವೊಬ್ಬುದು ಕರಂ ಲೇಸೆಂದಂ. ಆಗಳ್ ಚಂಪಕಂ ಕಿನಿಸಿಂ–ಎಲೆ ಎಲೆ! ಕಡುಸಡಗರದ ಬಡಿವಾರದ ತೋರದೋಟಿಗ! ರಣಕ್ಕೆ ಮೆಯ್ಯಾಂತು ನಿಂದೆನ್ನಂ ಮುನ್ನಮಾರೆಂದು ಕಿಱುಕುಳನೆಂತಂತು ಬೆಸಗೊಳ್ವ ಬೆಸೆಗಾಱ! ನಿನ್ನ ಗರುವಿಕೆಗೆ ನಾಡೆ ನೋಪೆ ತೋಡೆ! ಬಡ್ತಿ ನಿಂದ ಗಂಡುಗಲಿಗಳ್ಗೆ ಸೊಲ್ಲೆ ಬಿಲ್ಲಪ್ಪಿನನೀಗಳ್ ನಿನ್ನೊಳ್ ನುಡಿವೊಡೆಂದೆ ನಿನ್ನಂ ತಾಗಿವಂದೆಂ. ನಿನ್ನೊಳುಱಿದೆನಗಾವುದನ್ಯಂ ಜನ್ಯಂ? ಪೆಸರೇನೆಂಬೆಯಪ್ಪೊಡೆ ನಿನ್ನನ್ನರಪ್ಪ ಸೊರ್ಕಿನ ಬಂಡುಣಿಗಳ್ಗೆ ತಲೆವೇನೆಯನೊದವಿಪ ಚಂಪಕನಪ್ಪ ಚಂಪಕಂ. ತೋಳ್ವಲಮುಳ್ಳೊಡೆ ಕಾದಿ ಕುದುರೆಯಂ ಕೊಳ್ಳೆಂಬುದುಂ– ಪುಷ್ಕಲಂ– ಏನೆಂಬ ಪೆಂಪೊ! ತಾಂ ಗಡ! ಚಂಪಕಂ ಗಡ! ಬಂಡುಣಿಗಳ್ ಗಡ! ಏಂ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣಂಗಳ್ಗೆ ದರ್ವೀಕರನಾಗೆನೆ! ನೋಡೆಂದಂ. ಅದರ್ಕಾ ಚಂಪಕಂ– ನೀಂ ದರ್ವೀಕರನಪ್ಪೊಡೀಕಳನೊಳೀ ನಡುಕಳದೊಳಡುವಳನಕ್ಕುಂ. ಭಾರತಿಯೆಂಗುಂ– ಅಂತಪ್ಪೊಡೆ ತಳ್ವ

ದೆ ತಱಿದು ಸುಂಟಗೆ ಪಂಟಿಗೆ ಸಲ್ವಿನಂ ನಿಮ್ಮನೆ ಬಾಣಸುಗೆಯ್ದು ಪರ್ದಿಂಗೆ ಬಿರ್ದಿಕ್ಕುವೆಂ, ನೋಡೆಂದು ಪೊಂಗಱಿಯ ಕವಲಂಬಂ ಚವಲಂಬನಾಡದ ಮುನ್ನಮೋಡುವಿನಂ ಪೋಗೆಚ್ಚಂ. ಇಂತಿರೆ ಪಗೆಯ ಸವಗದೊಳೆಚ್ಚ ಕಣೆ ಬೆಚ್ಚಂತಾಗಲೊಡಂ ನಾಂಟಿದಲಗನಲಘುಭುಜಪ್ರತಾಪಂ ಎನಸುಂ ಬಗೆಯದಕ್ಷಯಬಾಣಂಗಳಿಂ ಪುಷ್ಕಳಂ ಪ್ರಷ್ಕಳನಂ ನೋಯಿಸಿದಂ. ಇಂತಪ್ಪದುಂ ಶರಹತಿಗೆ ಗಾಱುಗೆಟ್ಟುಬ್ಬಸಂಬಟ್ಟು ವೈಮಱೆದನಾಗೆ ಬಲದೊಳೆತ್ತಂ ನಿಬ್ಬಱಗಿನ ಕಲಕಲಂ ಪಿರಿದಾಯ್ತು. ಅನಿತಱೊಳ್ ಶತ್ರುಹಂ ಭಾರತಿಗೊಂದು ನೋವು ತನಗೊಂದು ಮನಕ್ಕೆ ಬೇವಾಗೆ ಮುಂಬರಿದೊತ್ತಿಮುತ್ತಿ ಗಜಱಿ ಗೆಲ್ಲದ ಚಲ್ಲದ ಪಱಿಮಱಿಯ ಗಂಡರನೆತ್ತಂ ಪಿಂಡುಗೆಡೆಪುತಂಡಲೆದು ಬೆಂಡಾಗಿ ಮತ್ತಮುಗ್ಗದ ಪುಗ್ಗಿನ ಚಂಪಕನನಱಸಿ ಮೂಱುಂತು— ಓವೊ! ಪೋಟಿಗರಿತ್ತಲಿರ್ಪರೆ! ಬವರಿಗರ ಬಲ್ಪೆಲ್ಲರ್ ನಿಮಗಮೀಗಡೆಯೆಡೆಯಾಯ್ತೇ! ಪೇಡಿಯಂತುಂ ಖೋಡಿಯಂತುಮಿಂತು ತಲೆಗರೆದಿರ್ಪುದಿದಾವ ರೂಢಿಯೋ? ಕಿಱುಕುಳರಂ ತರುವಲಿಗಳಂ ತಱುಂಬಿ ಗೆಲ್ವೊಂದು ಗೆಲ್ಲಮೆ ಪೊಲ್ಲಮೆಯಾಗದೇಂ ನಿಮಗೆ! ಇತ್ತಲಿತ್ತಲ್ ಚಿತ್ತವಿಪುದೆನ್ನ ಸರಿಸಕ್ಕೆ! ಆನುಂಟು; ತೋಳ್ವಲರ್ ನೀಮುಂಟು. ಇಂತಿದೆನ್ನ ಸಜ್ಜನೆಟೆಗೋಲ ಸವಿಯಂ ಇನಿಸಿನಿಸುಂ ಕಾಣಿಮೆಂದು ಬಲ್ಗೋಲ್ಗಳಂ ತಿಱುವಾಯ್ಗೆ ಸಂಧಿಸುತೆಚ್ಚಂ. ಆಗಳ್ ಚಂಪಕಂ ಪಿಳ್ಕು ಪೆಱಗಾಗಿ ಬರ್ಪ ಶರಮಂ ತನ್ನೊಂದಂಬಿನಿಂ ಮುಱಿದು ಮೇಣ್ ಪುಂಖಾನುಪುಂಖಮಾಗೆ ಪತ್ತಂಬುಗಳಂ ಗೊಲೆ ನೆಲೆದಪ್ಪುವಿನಂ ಸೆಳೆದಾರ್ದೇಸಾಡಿದಂ. ಅಂತೇಸಾಡಿ ಬರ್ಪ ಪುಣಂಬುಗಳಂ ನಡುವಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಕೊಚ್ಚಿ ಪಡಿಸರಲಿಂ ತೇರ ಕೀಲಂ ವಾರುವದ ಕಾಲಂ ಮುಱಿದಂ. ಇಂತಾಗಲೊಡಂ ಮೂಜಡಿಯ ಪೇರಡಿಯೊಂದು ಪಾಂಗಿನಿಂ ಹಯಂ ಕೂಂಟ ನಡೆವುದುಮಾರಥಮನುಱುದು ಮೇಣೊಂದು ಬಿನ್ನಣದ ತೇರನಡರ್ದು ಚಂಪಕಂ ನೊಂದ ಪಂದಿಯೊಂದು ಮಸಕದಿಂ ಕೆರಳ್ಗಣ್ಮಣ್ಮೆಂದು ಮಂತ್ರಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಭರತಾವರಜಂಗೆ ಪೂಡಿದಂ. ಆಗಳ್ ಮಂತ್ರಮಂ ತಂತ್ರದಿಂ ತಱಿದು ಪೊಸಮಸೆಯ ವಿಶಿಖಂಗಳಿಂ ಪಗೆಯ ಬಿಲ್ಲಂ ಪಲ್ಲಂ ಕಡಿವಂತು ಮುಕ್ಕಡಿಗೆಯ್ದು.

ಬೊಬ್ಬಿಱಿದಂ. ಚಂಪಕನೆಂಗುಂ:– ಕಣ್ಬೇನೆಯ ಕರಡಿಯಂತೊರಲದಿರೆಲೆ ಕೂಬ! ಚಾಪಂ ಪೋದೊಡೇನಕ್ಕುಂ. ನಿನ್ನೊಂದು ವಧೆಗೀಗದೆ ಸಾಲದೆ? ನೋಡೆಂದು ದಂಡಂ ಖಂಡಮಪ್ಪಂತು ಪೊಯ್ದಂ. ಅನಿತಱೊಳೆ ಗಬೆಯುಂ ಸದೆದು ಮೇಣೆರಡಂಬಿಂ ಮುಂಬಿಗನಂ ನಿರಾಯುಧನಂಗೆಯ್ದು ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಿತನಪ್ಪಂತು ನೋಯಿಸಿ ಕಣದೊಳ್ ಕೆಡೆಪಿದಂ, ಇಂತು ಚಂಪಕಂ ಜೋಂಪಿಸಿ ತಿರೆಯೊಳ್ ಕೆಡೆವುದುಂ ಅಱಿದುಱಿದ ಬೆಂಬಲಂ ಮುಂಬಲಮಾಗೆ ಬೆಂಗೊಟ್ಟೋಡಿ ತಮ್ಮಾಣ್ಮಂಗಿಂತಿಗಂ ಕೇಳಿಸಿದರ್. ಒಡನೆಯೆ ಸುರಥಂ ರಥಮನಾಎಡೆಗೆ ನೂಂಕಿ ಪಗೆಯನಸ್ತ್ರಜಾಲದಿಂ ಸೆಱೆವಿಡಿದುಯ್ವೆನೆಂಬಾವೇಳೆಯೊಳಣುಗನರಿಯುಂ ಕರಿಯುನೆಱಗುವ ಬಳ್ಳಿಂಗನಂತಿರೆ ತನ್ನೊಂದಾಟೋಪದಿಂ ತಾಗಿ ತೂಗಿ ಪಿಡಿಯಿಂ ಗುರ್ದಿದನಾಗೆ ತೇರ್ ಜಜ್ಜರಿವೋಯ್ತು. ಆಗಳ್ ಸುರಥಂ ವಿರಥನಪ್ಪುದುಮಿರ್ವರುಂ ಕಣನೊಳ್ ಸಮದಂಡಿಯಿಂ ಪೊಣರ್ದರ್. ಹಯಮಂ ತಾರೆಂಬ ರಾಘವನಂ ತೋಱೆಂಬ ಕೆಲಸಾರೆಂಬ ನೀನಾರೆಂಬ ಪೋರೆಂಬ ಬಾರೆಂಬ ಸಡಗರದ ನುಡಿಯೆ ನುಡಿ ಕೊಳುಗುಳದೊಳ್. ಸುರಥನಿಟ್ಟ ಗಬೆಯುನಣುವಂ ಮುಱಿದಂ; ಪೊಯ್ದ ಕೂರಸಿಯುಂ ಮುಱಿದನೆಚ್ಚಗ್ನಿಬಾಣಮಂ ಮುಱಿದಂ; ಗರುಡಾಸ್ತ್ರಮಂ ಮುಱಿದಂ; ವಜ್ರಾಸ್ತ್ರಮಂ ಮುಱಿದಂ: ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರಮಂ ಮುಱಿದಂ; ವಾಯುಬಾಣಮುಮಂ ಮುಱಿದಂ; ರಾಮಬಾಣಮೊಂದೊಡೆ ಸರಿದಂ. ಏನೆಂಬ ಭಕ್ತಿಯೊ ದೇವರೊಳ್! ಅಂತು ಚಳಚಳಿಸಿ ಬೆಳಬೆಳಗಿ ತೇಂಕಿ ವರ್ಪ ಪೊಂಗಱಿಯ ರಾಮಬಾಣಮಂ ದೂರದೆ ಕಂಡಡಿಮುಡಿಯೊಂದಾಗೆ ಮಣಿದು ಕೈಯೊಳ್ ಕೊಂಡೆರ್ದೆ*ಗೊತ್ತಿ ತಲೆಯೊಳಿಟ್ಟು ಪೆಗಲೊಳಾಂತು ಪೆರ್ಗೆಯ್ದು ತಳ್ಕೈಸಿ ಸೊಗದಾಲಿನೀರಿಂ ಮೀಯಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯೊಂದು ಪರವಸದಿಂ ಮೆಯ್ಮಱೆದೆಚ್ಚರ್ಗೊಂಡು ಸಂತಸದ ಸವಿಗಡಲೊಳೋಲಾಡಿ ನೋಡಿ ಪಾಡಿ ಮತ್ತಂ ಕಟ್ಟಿದಿರೊಳಿರ್ಪ ಸುರಥನಂ ಕಂಡೆಲೆ ರಾಯ! ಇಂದಿಗೆ ನೀನೆ ಗೆಲ್ದಯ್. ನಿನ್ನನೆ ದೇವರೊಲ್ದರಕ್ಕುಂ. ಎಲೆ ದೇವ! ಭಕ್ತವತ್ಸಲನಾಗೆಯೆ? ಕರುಣಾಕರನಾಗೆಯೆ? ಮುಂ ಜಗದೊಡೆಯನಾಗೆಯೆ? ಎನ್ನೊಡೆಯನಾಗೆಯೆ? ಆಂ ಬಂಟನಾಗೆನೆ? ಮುನ್ನಿನ ನನ್ನಿಗನಾಗೆನೆ?

ಎನ್ನೊಳೇನಪರಾಧಮೊ ? ಏನುಪೇಕ್ಷೆಯೊ? ಪೇೞಿರೆ, ದೇವಾ ! ಈಬ
ಣಗುರಾಯನೊಳಗೆ ಜುದ್ಧಂ ಕೈಗಟ್ಟುವೊಡಕ್ಕುಮೆ ? ನೀನೆ ಬಂದು
ಜಡಿವೊಡಕ್ಕುಮೆ ! ಬಡಿವೊಡಕ್ಕುಮೆ ! ಸೆಱೆವಿಡಿವೊಡಕ್ಕುಮೆ ! ನಿನಗ
ಮೀಪಂದೆ ಗೊಂದೆರಾಯನೊಳೇಂ ಪಕ್ಷಪಾತಮೊ ! ಸಾಜಂ. ನಿನ್ನ
ತ್ತಣಿನರಿಗನುಂಜುವೊಡಾದಂ. ಬೆನಕನಂ ಕಂಡು ಕಿತ್ತಿಲಿಗೆ ಕುಂಬಿಟ್ಟೆಂ.
ನೀನಿಲ್ಲದಂದೆನಗೇತಱ ಕೂರ್ಪುರ್ ? ಏತಱೊಂದಾರ್ಪುರ್ ? ಮೋಣೇತಱ ಪೊ
ಡರ್ಪುರ್? ಎನಗೇಕೆ ಬಂಟತನಮೇತರ್ಕೆ ಹಯದ ಬೆಂಬೞಿಯೆಂಗು ಪಲ
ವಂದದೊಳ್ ಮಣಿಮಣಿದು ಪಾಡಿ ಬೇಡಿಕೊಳುತಿರ್ಪುದುಂ—ಬಾನ ಮೀನನಿ
ೞಿಕೆಯ್ವೊಂದುಜ್ಜ್ವಳದ ಕುಂಡಲಂ, ಬಣ್ಣಿಸಿ ನುಣ್ಣಿಸಿದ ಕಮರ್ಗಣಿಗಲ್ಲ ಕೈ
ಗನ್ನಡಿಯೆಂತಂತು ತಳತಳಿಪ ಗಂಡಮಂಡಲಂ, ಮುಗಿಲ್ ಪಗಿಲ್ತಗಸವ
ಪಸುರ್ವಣ್ಣದ ಮೆಯ್ಸಿರಿ, ತುಂಬುವೆಱೆಯ ಕಳೆಗೆ ಕೆಳೆಯಪ್ಪ ಮೊಗಸಿರಿ,
ಪಲಗೆನೊಸಲಂದಂ, ನಿಱಿಗುರುಳ ಚೆಂದಂ, ಕಿಱುನಗೆಯ ಗಾಡಿ, ಚೆಲ್ವಿನ
ಲರ್ಗಣ್ಗಳ ಕಡೆನೋಟದ ಮೋಡಿ, ಬಗೆಯೊಳಂಬುಗೊಳಲೊಡಂ; ಮಿಗ
ಗೋಡುಂನಾಱ ಸೀರೆಯುಂ ತನ್ನ ಲಚ್ಚಣಮಾಗೆ ದೀಕ್ಷೆವೊತ್ತ ಕೋದಂಡ
ದೀಕ್ಷಾಗುರುಮಂ ತನ್ನಿದಿರೊಳ್ ಕಂಡಂ. ಇಂತು ಮೈದೋಱಿದ ತನ್ನೊಡೆ
ಯನಂ ಸುಖಾಶ್ರು, ತಾಂ ತನಗೆ ಕಾಟ್ಪಿರಮಾಗೆ ಸೋರ್ವಿನಂ ಎಮೆಯಿಕ್ಕ
ದಾಲಿಸಿ ಮೇಣುಂ ಮೇಣುಂ ದೇವರಡಿಯೊಳ್ ಪೊರಳ್ದು ತನ್ನ ಬನ್ನ
ಮಂ ನಿರವಿಪುದುಮತ್ತಲ್ ಮುಱುವಕ್ಕದ ಸುರಥಂ ತಳ್ವದೆ ಹಯಮುಮಂ
ಕಪ್ಪಮಂ ಕಾಣ್ಕೆಯುಂ ಪೊನ್ನ ಭಂಡಾರಮಂ ತರಿಸಿ ರಾಘವನಡಿಗೊ
ಪ್ಪಿಸಿ ತಾನುಂ ದಂಡಪ್ರಣಾಮಂಗೆಯ್ದು— ಜೀಯ ! ದೇವ ! ಎನ್ನೊ
ಡೆಯ ! ಎನ್ನಿತಪರಾಧಮೆನ್ನಿತಪರಾಧಂ ! ಬಂದ ಹಯಮಂ ನಿನ್ನ ದೆಂಪಱಿ
ತುಂ ಬಿಟ್ಟೆನಿಲ್ಲಂ. ನಿನ್ನವರಂ ಪೊಯ್ದೆಂ ಬಯ್ದೆಂ. ಆದೊಡಂ ನಿ
ನ್ನಂ ಕಾಣ್ಬೊಂದು ಬಯಕೆಯೊಳಲ್ಲ, ಗೆಲ್ಲದೊಳೆಳ್ಳನಿತಾದೊಡಮಲ್ತು.
ಈಗಳ್ ಕಣ್ಣಾಱೆ ಕಂಡೆಂ, ತಣಿದೆಂ, ದಣಿದೆಂ. ಪೇೞೆನೆಗಾವುದಱೊ
ಳಾಸೆ! ಇದೆಕೊಳ್ ! ಹಯಮಂ, ಕಾಣ್ಕೆ, ಕಪ್ಪಂ, ನಾಡು ಬೀಡೆ
ಮ್ಮ ಸೊಮ್ಮು ನಿನ್ನ ಚರಣಕ್ಕರ್ಪಿಸುವೆಂ. ಎನ್ನೊಡಲುಮನೊಡ ಮೆ
ಯ್ಯುಮಂ ಮಡದಿಮಕ್ಕಳಂ ನಿನ್ನಡಿಗೊಪ್ಪಿಸಿದೆಂ. ನೀನೋವುದು ಕಾ

ವೃಮ-ಎಂದು ಸೆಜ಼ಂಗನೊಡ್ಡಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡಂ. ಆಗಳ್ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಮನಿವರ್ರುಮನೆತ್ತಿ ತಳ್ಕೈಸಿ ತನಗಭಿಮಾನಮನಿರ್ವರೊಳಂ ಸಮಂ ತು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಕೋ್ರಧಮಂ ತಿಳಿಪಿ ಕಳಿಪಿ ಮತ್ತಂ ಮುಚ್ಚೆವೋದ ತಮ್ಮಂದಿರನೆಬ್ಬಿಸಿ ಸರ್ವರುಮಂ ಸಂತೈಸಿ ಮೊಯ್ಗರೆದಂ.

ಬಳಿಕ್ಕಮಾಶತ್ರುಘ್ನರರೆನಗಲುಪ್ಪಯಣಂಗೆಯ್ದು ಸುರಥನಿಂ ಸತ್ಕೃತರಾಗಿ ರಾಜಂಬೆರಸು ಪಡೆಗರದಿಂ ಮುಂತೆನುಂತೆ ನಿಜ್ವಮಯಣದಿಂ ನಡೆದರ್.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್

ಹನುಮತ್ಪರಾಜಯಂ ಪಂಚದಶಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ಷೋಡಶಾಶ್ವಾಸಂ.

ಎಲೆಗೆ ರಾಮಾಭಿರಾಮೆ! ಸುಗ್ರೀವೆ! ನೀಲಕುಂತಳೆ! ಕುಮುದನಯನೆ! ಪದ್ಮಗಂಧಿ! ಕೇಸರಿಮಧ್ಯೆ! ಅಂಗದವಿರಾಜಿತೆ!

ಅಂತು ಕುಂಡಲಪುರದಿಂ ತಳರ್ದು ಪೆರ್ವರ ಕೆಲವರ ಕಣ್ಣಲಿ ಮೊಗರ ಗುಡ್ಡರೋರೊಂದು ನಾಡಂ ಕಟಿಕಟಿದು ಬರುವರುತುಮಿರ್ಪುದುಮಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲೀಪಲ್ಲೀಕುಂಜಪುಂಜರಂಜಿತಮಾದೊಂದು ಮುನಿಗಳಾಶ್ರಮದ ಪೊಱವಳಯದ ತೋಂಟದೊಳಾಟದ ಕಿಱುವರೆಯದ ಕುವರರಿರ್ವರದಟಿಂ ತಡೆದು ಪಿಡಿದು ಹಯಮಂ ಕಟ್ಟಿದರ್ ಗಡ!

ಮನೋ— (ಕೇಳ್ದೊಂದು ತವಕದಿನೆನಸುಂ ಸರಿಸಕ್ಕೈತಂದು ನಲ್ಮೆ ಮಿಗೆ ನಲ್ಲನಂ ಗಲ್ಲಮನಲುಗಿ ತಳ್ತಮರ್ದಪ್ಪಿ) ಎನ್ನ ಚೆನ್ನರಸ! ಮುನಿಗಳಾಶ್ರಮದ ತರಳಗಿರ್ಬಗೆಯೊಳ್ ನಾಡ ರಾಯರಂ ಜನ್ನಗುದುರೆಯಂ ಕಟ್ಟಿ ಕಾದುವ್ರೊಂದು ಬಲ್ಪಂ ಕೂರ್ಪುಂ ನೇರ್ಪಟ್ಟುದೆಂತು ? ಆ ರಪ್ಪರೀಕುಮಾರರೇಂಗೆಯ್ದುರೇನಾದರೆಂತು ಕಾದಿದರ್ ಪೇಟಿ ? ಅಬ್ಬಾ! ಏಂ ಗಡುಸುಗಾಱರೊ!

ಮುದ್ದ— ಉಃ! ಪೋಕೆ. ಬಾಜ್ಗೆಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಾರಾದೊಡಮೇಂ? ಸೊಲ್ಲುಗಮೀಪಾಬ್ಗಿತೆ; ಕತೆಮೇಬ್ದಿ ಬೇಸತ್ತೆಂ; ಎಂತುಂ ಯಜ್ಞಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಗೆಯ್ವೆಂ.

ಮನೋ— ಮುದ್ದುಮೊಗದ ಚೆನ್ನಿಗರಾಯ! ಅಗದಾಗದು, ತನ್ನಾಣೆ! ಬಾಲಕರ್ ರಣದೊಳ್ ಸೋಲ್ತರೆ? ಗೆಲ್ದರೆ? ಪೇೞಯ್. ನಿನಗಮೇನಿಂತು ಬೇಸಱೊ ಕಾಣೆಂ.

ಮುದ್ದ— ನೀನುಡುಗೊಱೆಯನೀವುದನೇನುಮಂ ಕಾಣೆನುಂತೆ ಪೇೞೆಂಬೊಡೆ ಪೇೞ್ವರೆ?

ಮನೋ— (ಕಿಱುನಗೆಯಿಂ) ಎಱೆಯ! ನೀನುಮೆರೆವರೆಂತಂತು ಬೇಡುವಯ್. ಇಸ್ಸಿ! ಕಾಡಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡೊಡೊಂದುಡುಗೊಱೆಯೆ? ಮನಮೊಲ್ದೀವ್ರೊಡಲ್ತೆ ಮೆಚ್ಚು?

ಮುದ್ದ— ಮೆಚ್ಚಂ ನಚ್ಚಿ ಪೆಚ್ಚಿವ್ರೋದೆಂ. ಆಯ್ತು ನೋೞ್ವೆಂ. ಎಳಗುವರರೊಂದು ಕತೆ ಮುಂತಿರ್ಕೆ. ನೀಂ ಮುನಿವೆರಸು ಪೋದ ಸೀತೆಯೊಂದಿರವನಱಿತುಂಟೆ ?

ಮನೋ— (ಅಱಿವುಗೊಂಡು) ಎನಗಮೇನೊಂದು ಮಱವೆಯೊ? ಎನ್ನಬ್ಬೆ ಸೀತೆಯುನಂದಾಗಳ್ ಮಱೆತೆಂ. ಅಪ್ಪುದಪ್ಪುದು. ಮುನಿಗಳಾಶ್ರಮದೊಳೆಂತಿರ್ದಳೇಂಗೆಯ್ದಳ್? ತಮರವರ್ ಕಡೆಗೆ ಕೊಂಡುಯ್ದರೇಂ? ಎನಗಿದನೆ ಪೇೞ್. ಆಮಕ್ಕಳಕ್ಕೆ ಪೋಕೆ.

ಮುದ್ದ— ಅಂತಱನುಂ ನನ್ನಿಯುಂ ಬಿತ್ತುಂ ಬೆಳೆಯುಂ ಪುರುಳುಂ ತಿರುಳುಮೊಡವೆರಸು ಪೋಪಂತೆ ಪೋಗಿ ಬಱಿಕ್ಕೆ ಮುನಿಪನಾ

ಶ್ರಮದ ನಟ್ಟನಡುವೆ- ಎಳವಳ್ಳಿಯ ಮೊಗವಾಡಂ, ಬೆಳ್ಳಿಲೆಯ ಮಂಡಪಂ, ಪಸುರೆಲೆಯ ನಟ್ಟವನೆ, ಸೆಳೆಗೊಂಬಿನ ಕೇರ್, ಪಣ್ಣೆಲೆಯ ಪೊದಕೆ; ಚೆಂದಳಿರ ಪಚ್ಚೆ, ಪೊಸಸುಱಿಯ ಮೂಡಾವಿ, ಅಲರ್ಜೊಂಪದ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟು ಚೆಲ್ವಾಗೆ ಕಣ್ಗಂ ಮನಕಮಿಂಬಾದ ಪರ್ಣಕುಟಿಯನೇರ್ಪಡಿಸಿ ಬಗ್ಗಿನೊಂದು ಸಿರಿಯುಂ ಹದಿಟೆಗೆಯ್ವಂತು ದೇವಿಯನಿರಿಸಿ ನೆರೆಮನೆಯ ಮುನಿಸತಿಯರಂ ನೇಹದ ನಲ್ಗೆಳದಿಯರಂ ಮಾಡಿ ಪಾಡೞಿವು ಬೆಂಡಾಗದಂತು ತಾನಾರೈಯುತಿರ್ದಂ.

ಸೀತೆ ನಿಚ್ಚಲುಂ ಪೊೞ್ತಡೆಗೆ ಮುನ್ನಮೆ ಶ್ರೀರಾಮನೊಂದು ನೆನಪಿನೊಳೆೞ್ಚತ್ತು ಮೂಡಿವರ್ಪ ತನ್ನ ಗುರುಗಭಿವಂದಿಸಿಯುಂ, ಮಿಂದು ಬಂದು ಮಡಿಯುಟ್ಟು ಮುನಿಗಯ್ಯಂಗೆಂತಂತು ಬಲವಂದೆಱಗಿ ಪರಕೆಗೊಂಡು ಮುನಿಸತ್ನಿಯರಂ ಕಾಲ್ವಿಡಿದು ತಿಱಿತಂದ ಪೂಗಳನರ್ಪಿಸಿ ಕಿಱಿದುಂ ಬೇಗಮಿರ್ದು ಸಲ್ಲಪಿಸಿ ನಿಲ್ಲದವರಿತ್ತ ಕಂದಮೂಲಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು ತನ್ನ ಕಿಱುಬೆರಲ ಮುದ್ರೆಯುಂಗುರದ ಶ್ರೀರಾಮಮೂರ್ತಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಬೞಿಕ್ಕೆ ತಾನಿನಿಸಿನಿಸಂ ಕೋಡಿವರಿವ ಕಣ್ಣೀರ ಬೆನ್ನೀರೊಳುಂಡು ಕಂಡು ಮುನಿಗಳೋದುವ ರಾಮಚಾರಿತ್ರಮಂ ಕಿವಿಯಾಱೆ ಕೇಳ್ದು ತಾನುಂ ಪಂಬಲಿಸಿ ನಡೆವಗೆಲ್ವರೆಗಮಿರ್ದು ಸಂಜೆಯುಪ್ಪದುಂ ಸಂಧ್ಯಾದೇವಿಯುಂ ಭಾವಿಸಿ ಮತ್ತಂ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರನ ನಲ್ಮೆಯ ಬಣ್ಣನೆಯನೆ ನೆನೆನೆನೆದೊಂದು ಹರವಸದಿಂ ಮೈಮಱೆವಳೊಱಗುವಳ್ ಕನವರಿಸುವಳ್. ನುಡಿಯೊಳ್ ನಡೆಯೊಳೆಡವಿನೊಳ್ ಜಡದೊಳ್ ಜಂಜಡದೊಳ್ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಶ್ರೀರಾಮನೊಂದೆ ನೆನಪು ಗಡ! ಏಂ ಸಾಧ್ವಿಯೊ! ತನ್ನೞಿಯನೆಯೆ ಪಾಡು; ತನ್ನಾಣ್ಮನೆಯೆ ಭಕ್ತಿ; ತನ್ನಿನಿಯನೆಯೆ ನೆನೆಪು; ತನ್ನರಸನೆಯೆ ಸರಸಮಾಸರಸಿಜಾಕ್ಷಿಗಜಸ್ರಂ. ಕೋಡಳ್ ಬಾಡಳ್ ಕೊಂಕಳ್ ಸಂಕಿಸಳೋಪನ ಕೋಪದ ಶಾಸನಕ್ಕೆ ಜನಕತನೂಜೆ. ತನ್ನೆಡರನೊರ್ಮೆ ನೆನೆವಳೊರ್ಮೆ ಮಱುಗುವಳೊರ್ಮೆ ಅಳವೞಿವಳೊರ್ಮೆ ತಿಳಿವಳೊರ್ಮೆ ತಾಂ ತನಗೆ ಸೈತಿಡುವಳೊರ್ಮೆ ಬೇಡಂ ಪೊಕ್ಕ ನಾಡವೆಣ್ಣಂತಂತು ಬೆರ್ಚಿ ಬೆದಱುವಳೊರ್ಮೆ ಮಱೆಸಳೊರ್ಮೆ ಗುಱುಗುಮ್ಮ

ನಿರ್ವಿಘ್ನಮಪ್ಪುದೆಂದು ನಿಚ್ಚಂ. ಇಂತು ತನ್ನೊಂದಿರವಿನ ನೋವನೆಂತುಂ ತನ್ನ ಮನದನ್ನನ ನೆನಪಿನೇೞಿಗುಡಳ್. ಮುನಿಯಾರಯ್ಕೆ ಮುನಿಸತಿಯರ ನೇಹಂ ತನ್ನೊಂದು ಪಾತಿವ್ರತ್ಯಂ ನಿಸದಂ ದೇವಿಗೆ ಮೂವಳಸಿನ ಕಾಪಾಯ್ತು.

ಈಮಾೞ್ಕೆಯಿನಿರ್ಪ ಭೂಜಾತೆಗೆ ಸೀತೆಗೆ ತಿಂಗಳ್ ತುಂಬಿವರೆವರೆ ಮುನಿ ಕಂಡು ಸೀಮಂತಕರ್ಮಮಂ ಯಥಾವಿಧಿ ಮಾಡಿಸಿದಿಂಬೞಿಯಂ ನಲ್ಗೆಳದಿಯರ್ ಮಲ್ಲಿಕಾಸ್ಮಿತೆಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಚೆಲ್ಲೆಯಮಂ, ಕುಂದಕುಟ್ಮಲರದನೆಗೆ ಕುಂದದ ಬಾಸಿಗಮಂ, ಮಂದಗಮನೆಗೆ ಮಂದಾರದ ಬೈತಲೆಬೊಟ್ಟಂ, ಕಮಲಮುಖಿಗೆ ವಿಮಲಕಮಲದಂದುಗೆಯುಂ, ಚಂಪಕಸುನಾಸೆಗೆ ಸಂಪಗೆಯೊಡ್ಯಾಣಮಂ, ಶಿರೀಷಕೋಮಲಾಂಗಿಗೆ ಸಿರಸದ ಕಿಱುಮುಗುಳ್ಗಳಿಕ್ಕಸರಮುಂ, ಜಾತಿನಾಯಕಿಗೆ ಜಾತಿಯ ಪಿಂಡುಗಂಕಣಮಂ, ಸೀಮಂತಿನಿಗೆ ಸೇವಂತಿಗೆಯ ತೋಳ ಬಂದಿಯುಂ, ಸಮೆದು ಸಿಂಗರಿಸಲೊಡಂ; ಪೂವಿನ ಪೊಸಪಸದನಂಗೊಂಡು ಅಂಗಂಬಡೆದು ಕಟ್ಟಿದಿರ್ಗೆ ಜಳಕ್ಕನೆ ಬಂದು ನಿಂದ ವನದೇವಿಯೊಂದು ಪಾಂಗಿನಿಂ ದೇವಿ ಕಣ್ಗೆ ಡಿತ್ತಮಾದಳ್.

ಇಂತೊಪ್ಪುವ ಸೀತೆ ಕಿಱಿದಾನುಂ ದಿನಕೆ ಮೇಣೊಂದು ಮುಹೂರ್ತದೊಳಮುಳರನಮುಳರಂ ಪೆಱೆನೇಸರ್ಕಳಂ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಸುಂದರಿಯೆಂತಂತು ಪೆತ್ತು ಪತ್ತುಂದಿವಸಂಗಳ್ಗೆ ಮುನಿಪಂ ಕುಶನೆಂದುಂ ಲವನೆಂದುಂ ಕೊಂಡಾಟದ ಪೆಸರನಿಟ್ಟು ಕರೆವುದುಮಂದಿಂದಿಂಗಮವರ್ಗೆ ಕುಶಲವರೆಂಬ ಸಂದ ಪೆಸರಾಯ್ತಿಳೆಗೆ. ಬರ್ಮಡಿಯ ಚೆಲ್ವಿರ್ಮಯ್ವೆತ್ತಂತುಮಿರ್ಮಯ್ಯ ಸೋಮಕಾಮರ್ ಬರ್ಮದಲೊಳಗೆವಂತುಮೊಗೆದು ಗಾಡಿಗಾಡುಂಬೊಲಂ, ಸತ್ತಿನ ಗೊತ್ತು, ಹರಿಸದ ಸರಿಸಮೆನೆ ತೋಱಿ ದಿನದಿನಕ್ಕೇಱುಂಬೆಱೆಯಂತೆ ಕಳೆವೆರ್ಚುತೆ ಬಳೆಯುತಿರ್ಪ ನಿಸರ್ಗಸುಭಗರ್ ಪೆತ್ತಬ್ಬೆಗಂ ಪುತ್ತಿನ ಪುತ್ರಂಗಂ ಮುತ್ತ ಮುನಿಗಳ್ಗಮೆತ್ತಿ ನಲಿವ ಬಾಲೆಯರ್ಗಂ ಮತ್ತಮೆಲ್ಲರ್ಗಂ ಮುದ್ದುಮುದ್ದಾದರ್. ದಟ್ಟಡಿ ಬಟ್ಟಮೊಗಂ ಪುಟ್ಟಗೈ ಸಿಟ್ಟಾಲಿ ನಟ್ಟನಡುವಣ ನಾಭಿ ಕಟ್ಟಾಯದ ಮೆಯ್ಸಿರಿ

ನೋೞ್ಪರಂ ನಿರ್ವ್ಯಾಜಂ ಬೆಮೆಗೊಳಿಸೆ ಮೊಳೆವಲ್ಲ ಬೆಳ್ಪು ಕಿಱುನಗೆಯಂದಂ ತೊದಲ್ನುಡಿಯ ಸೊಗಸು ತಳರ್ನಡೆಯ ಗಾಡಿ ಮನಂಬುಗೆ ಕಣ್ಗಿಂಬಾದರಾಲಂಬಾಲಕರ್ ಬಾಲಕರ್.

ಮತ್ತಂ ಚಲದಿಂ ಮಱುಗುವ, ಮಱುಗುತಬ್ಬೆಯನಿಕ್ಕೆಲದೊಳಂ ಸೆಱಂಗಂ ಸೆಳೆವ, ಸೆಳೆದೋಡುವ, ಸಮಂತೋಡಿ ಕಟ್ಟಿದಿರ ಕರ್ಗೋಡಗನಂ ಗಡ್ಡದೊಳೆೞ್ದು ಮಱಿಸಿಂಗನ ಬಾಲಕ್ಕೆ ಗಂಟಿಕ್ಕುವ, ಗಂಟಿಕ್ಕಿ ನಗುವ, ನಕ್ಕು ಮೊಕ್ಕಳಂ ನಲಿವ, ನಲಿದು ಬಂದು ಮುನಿಯನಪ್ಪುವ, ಪಿಡಿದಪ್ಪಿ ತೊಡೆಯನೇಱುವ, ತೊಡೆಯನುೞಿದು ಪೆಗಲನಡರ್ವ, ಪೆಗಲನಡರ್ದು ಕಿವಿಯನೂದುವ, ಕಿವಿಯನೂದಿ ತಲೆಯನಲುಗುವ, ತಲೆಯನಲುಗಿ ಮುಡಿಜಡೆಯಂ ಬಿಡುವ, ಬಿಟ್ಟ ಕೆಂಜಡೆಯ ತುದಿಗೆ ಬೆಲ್ಲವತ್ತವಂ ಪೊಲ್ವು, ಪೊಲ್ದಬ್ಬೆಗೆ ತೋಱುವ, ಅಬ್ಬೆಗೆ ತೋಱಿ ಕೈಪಱೆಗುಟ್ಟುವ, ಕೈಪಱೆಗುಟ್ಟಿ ಬೆನ್ನೊಳ್ ಮೈಗರೆವ, ಮೈಗರೆದು ಗುಂಡಿಗೆಯಂ ಕಳ್ವ, ಕಳ್ದು ಬೈತಿಡುವ, ಬೈತಿಟ್ಟೊರ್ವಂ ಕಳ್ದನೆಂದೊರ್ವನಂ ಪೇೞ್ವ, ಪೇೞ್ದೊಡನೆ ತಂದೀವ, ತಂದಿತ್ತಡಿಗೆಱಗುವ, ಅಡಿಗೆಱಗಿ ಪರಕೆಗೊಂಬ, ಪರಕೆಗೊಂಡು ತಾಯೆಡೆಗೆ ಬರ್ಪ, ಬಂದು ತಮ್ಮ ಲೀಲೆಯಂ ಕೇಳಿಪ, ಚೆಣ್ಣರಾಟಂ ಮಾತೆ ಸೀತೆಯ ತೆರೆಮಸಕದ ಸಂತಸಗಡಲನಿರ್ಮಡಿಯುರ್ಬಿಸಿದತ್ತು.

ಅನಿತಱಿಂ ಬೞಿಕ್ಕೆ ಮುನಿಪಂ ಚೌಲೋಪನಯನಸಂಸ್ಕೃತರಾದ ಬಾಲಕರ್ಗೆ ಪಲವೋದುಗಳನೋದಿಸಿ, ಬಿಜ್ಜೆಯೊಳ್ ಬಿನ್ನಣಿಗರನಾಗಿಸಿ, ಪೞಮಾತುಗಳನೆಲ್ಲಮಂ ಸಾಂಗಮಱಿಪಿ, ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳನೊರೆದು, ಪುರಾಣಂಗಳೊಳ್ ಪರಿಣತರಂ ಮಾಡಿ, ಗಾಣದೊಳ್ ಜಾಣರಂಗೆಯ್ದು, ಬಿಲ್ಗಾಱಿಕೆಯೊಳ್ ಬಲ್ಗೈಗಲಿಗಳನೆಸಗಿ, ಪಾಟಮಾಟಮಪ್ಪಂತು ಕಲಿಸಲೊಡಂ ಮೋಡಮಱಿಯೆ ತಿಳಿದ ಕಳೆಗಳಿಂ ಬೆಳಗುವ ಚಂದ್ರಮನಂತೆ ಮೋಡಮಱಿಯೆ ತಿಳಿದ ಕಳೆಗಳಿಂ ಬೆಳಗಿದರ್ ಯಮಳರ್. ಪುಸಿಯದ, ಬೇಸಱದ, ಗಾಸಿಗೆಯ್ಯದ, ಬಾಸೆದಪ್ಪದ, ಬೋಸರಿಸದ, ಕಟ್ಟೞಿಕದ ಕೂರ್ಮೆ ಪೆರ್ಮೆವೆತ್ತುದು. ತಮ್ಮೊಳೆಣೆಯರ್ಗೆಂದುಂ ಮುನಿಯೊ

ಳೊಂದು ಗುರುಭಕ್ತಿ ಮಾತೆಯೊಳ್ ದೈವಭಕ್ತಿ ಕಣ್ಗೊಬ್ಬಲಮಾಗೆ, ತಾಪಸೊರೊಳೊಲ್ಮೆಯಿಂ, ವಟುಗಳೊಳ್‌ನಲ್ಮೆಯಿಂ, ಸಂತಂ ಬಳೆಯುತ್ತಿರ್ದರಾಜಿತಮಾರರ್ ಕುಮಾರರ್.

ಓ ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರೀ! ಇಂತು ದಿನದಿನಕ್ಕೇೞ್ಗೆವೆತ್ತು ಬಳೆಯುತಿರ್ಪ ಬಾಲರ ಬಳವಿಯನೆ ಕಂಡು ತನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ಬನ್ನಮುಂ ಪಿರಿದುಂ ಮಱೆದು ನಲಿವ ಜಾನಕಿಯಿರವಿಂಗೆ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದೆನೆಂದು ಬಗೆಮಿಗೆ ಪೊಂಗಿ ಸಂತಮಿರ್ಪ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಕಿಱಿದಾನುಂ ದಿನಕ್ಕೆ ತನ್ನೊಂದವಸರಕೆ ಕುಶಲವರನಾಶ್ರಮಕೆ ಕಾಪಿಟ್ಟು ವರುಣಲೋಕಕ್ಕೆ ಪೋಪುದುಮಾಗಳಿತ್ತಾನುಂ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂ ನಡೆವ ರಾಘವನ ಜನ್ನಗುದುರೆ ಈಆಶ್ರಮಮುಂ ಪುಗುತರಲೊಡಂ—

ಮನೋ– ಈಗಳಱಿತೆಂ ಹಸುವಂ ಕಟ್ಟಿದ ಬಾಲರಾರೆಂಬುದಂ. ಕುಶಲವರಾಗರೇ ? ನೀನುಮಾವ ನಾಡ ಗತಕಿಯೊ ? ಆಗಳೆ ಸೀತೆಯ ಮಕ್ಕಳ್ ಕಟ್ಟಿ ಕಾದಿದರೆಂದೊಡಾಗದೆ! ತಾಂ ಪೇೞಿಂ ಗಡ! ಮುಚ್ಚು ಗಡ! ಆಯ್ತಾಯ್ತು! ಮುಂತಣ ಕತೆಯುಂ ಪೇೞ್ ನೋೞ್ಪೆಂ.

ಮುದ್ದ– ಬಳವುಗೊಟ್ಟ ಕಾದಲನಂ ಮೂದಲಿಪ ಹೂಜೆಗಾರ್ತಿಯೊಂದಾಯತಿಯುಂ ಮೆಱೆವ ನಿನಗೆ ನಳ್ಗಳದಿಗಲ್ಲದೆ ಪೆಱಳಾವಳ್ಗಂ ಕತೆಯುಂ ಬಿತ್ತರಂ ಬಿತ್ತರಿಪಂ, ನುಡಿಗಬ್ಬದ ಗಬ್ಬದುಬ್ಬರದಿಂ ನನೆಕೊನೆವ್ರೋಗಿ ಕೊನೆವೆರ್ಚಿನ ಪುರ್ಚಿನ ಪೊಳ್ಳುಬಳ್ಳುಮುದ್ದಣಂ. ಆಯ್ತು ಕೇಳ್. ಇರ್ವರುಮಲ್ತೊರ್ವನೆ ಕಿಱಿಯಂ ಲವಂ ತಾನೊರ್ಮೆ ಸಂಗಡಿಗರ್ವೆರಸು ಆಶ್ರಮಕೆನಸುಂ ದೂರದೆ ತೋಂಟದೊಳ್ ಬಿನದಿಸುತಿರ್ಪ ವೇಳೆಗೆ ಬಿಂಕದಿನೆಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಗೆ ಸುೞಿದುಂ ತುೞಿದುಂ ಮೂಸಿಯುಂ ಬಾಸಿಯುಂ ಮೇದುಂ ಪಾಯ್ದುಂ ವನಮುಂ ಮನಮುಂತುಟ್ಟಾಱೆ ಪುಡಿಗುಟ್ಟಿ ಕಿಚಿಕಿಲ್ವ ಹಯಮುಂ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ಆರ್ತಿರ್ಬೊಂದು ದುಃಖದುಂಬಿಗುದುರೆ ? ಕಂಡಿರೆ! ಮುತ್ತಯ್ಯನಿಲ್ಲದಂದೆ ಬಂದು ಪೊಕ್ಕು ಪೂಬದೋಂಟಮಂ ತೊತ್ತಳದುೞಿದು ಪಾೞ್ಗಿಡಿಕುಂ. ಪೋಪಂ! ಪಿಡಿದು ಕಟ್ಟಿ ಬಂದೊಡೊಡನೆ ಮುತ್ತಮುನಿಗೊಪ್ಪಿಸುವವೆಂದು ತಾಂ ಮುಂತೆ ತಳರಲೊಡಂ ಮಿಕ್ಕಿನ ಬಟುಗಳ್

ಪಿಡಿ ಪಿಡಿ ಎಂದಾರ್ದು ಸೋವುದುಂ; ಲವಂ ತಾನೆ ಮುಂಬರಿದುತ್ತರಿಗೆಯಿಂ ಕೊರಲಂ ಬಿಗಿದು ಕೆಲನ ಕಿಱುಗೋಣಿಯ ಕಿಱ್ಕೊಂಬಿನೊಳ್ ಕಟ್ಟಿ ನೊಸಲೊಳೆಸೆವ ಬಿರುದಿನೋಲೆಯಂ ಕಂಡು ಕೊಂಡು ಮಾಣಿಗಳದಿರೊಳಿಂತು ವಾಚಿಸಿದಂ:—

ನೆಗೞ್ತೆವಡೆದ ನೇಸಱ ಬೞಿಯೊಳೊಗೆದು ಪೊೞ್ತುಪೊೞ್ತುಂ ಗೆಲ್ಗೆವೆತ್ತು ಪಲವುಂ ಪಗಲರಸುಗೆಯ್ದು ಪಂತಿದೇರವೆಸರ ರಾಯಂ ಮುನ್ನೊರ್ವನುಂಟು. ಆತಂಗೆ ಪಿರಿಯಳರಸಿ ಕೌಸಲ್ಯೆಯೊಳಱಿವುಂ ಬೀರಮುಂ ನನ್ನಿಯುಂ ಬಲ್ಪುಮೊಂದಾಗಿ ಮೆಯ್ವೆತ್ತಂತೆ ಪುಟ್ಟಿ ಜಸಂಬೆತ್ತ ಶ್ರೀರಾಘವಂ ಜನ್ನಮಂ ಬೇಳ್ಗುಂ. ಅಂತಿರಾತಂ ಗೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ವಾಜಿಯಂ ಸೋದರನಾರಯ್ಕೆಯೊಳ್ ತಿರೆಗೆ ಕಳುಪಿದಂ. ಆರಾನುಮೆತ್ತಾನುಂ ತೋಳ್ವಲದೊಂದು ಪೆರ್ಮೆಯಿಂ ಜವನ ಬಾಯ್ಗೆ ಪೋಗಲ್ಬಗೆವ ಕಲಿಯಿರೆ ಕಟ್ಟಿ ಕಾದುವುದೆಮ್ಮವರೊಳ್. ಮೇಣುನುಂಜಿ ಪಿಂಜರಿವಂ ಕಾಣ್ಕೆಗೊಟ್ಟೆಮ್ಮೊಳ್ ಮಱೆವೊಕ್ಕುದು.

ಬೞಿಕ್ಕಮಿಂತು ವಾಚಿಸಿಕೊಂಡು– ಉಂ! ಇಂತುಟೆಲೆ ಬೀರರೊಂದು ಪೆರ್ಮೆವಡೆದೇೞ್ಗೆ! ತಾಂ ಕೌಸಲ್ಯೆಯೊಳ್ ಪುರುಳಂ ಲಕ್ಕಣಮುಂ ಬರ್ಮೆಯ್ವೆತ್ತುದೆಂಬಂತಿರೊಗೆದನಕ್ಕುಂ! ಇಂತಿರಂತದಂ ಬಿಚ್ಚಳಿಸಿ ತೋಱಿಪ್ಪೊಡೆಮ್ಮಣ್ಣನೆ ಸಾಲ್ಗುಂ. ನೋೞ್ಪೆಂ ಮಾರಿಯ ಬಾಱಿಗಾರೆಂಬುದಂ; ಅಲ್ಲದಂದು ಪಂದೆಗಳಾಗೆವೆ? ಹಯಮಂ ಮರಲ್ಬಪ್ಪೊಡಿಂದು ಸೋದರಂ ಸಾದರಂ ಬರ್ಕೆ. ಅನಿತೊಂದುಬೇಗದಿನೆಮ್ಮಣ್ಣಂಗಿಂತಿದನಱಿಪಿ ಕೂಡಿವರ್ಪೆಂ–ಎಂಬನಿತಱೊಳ್ ಮಿಕ್ಕುೞಿದ ಬಾಲರೆನಸುಂ ಬೆಚ್ಚೆ–ನಿನಗೇನೆಲೆ ಸೊರ್ಕು! ಬಲ್ಪುಳ್ಳ ನಾಡ ರಾಯರ ಜನ್ನಗುದುರೆಯಂ ಕಟ್ಟಿ ಚಲದಿಂ ಕಾದುವೆನೆಂಬ ನಿಂ ಮರುಳಾಗ! ಸೆಣಸಾಟಮಾಟಮೆ! ಪಾಟಮೆ! ಬಾಲಂ ನೀನೆತ್ತಂ; ಅಳವಿಗೞಿದ ಕೂರ್ಪಿನ ಕಾಲಾಳ್ಗಳೆತ್ತಂ! ಪೋ ಮಾಣ್! ಅರಿಗಳ್ಗಱಿವಾಗದ ಮುನ್ನಮೆ ಕಟ್ಟಿದ ಹಯಮಂ ಪೋವಿಟ್ಟು ಮನೆಗೆ ಪೋಪಂ. ಅಜ್ಜನಾಣೆ! ದುಡುಕಿ ಪೋಗದಿರೆಂದು ಗದ್ದಿಪುದುಮವನವರ್ಗಳಂ ಗದಱಿ– ಚಿಃ! ಚಿಃ! ಕಣ್ಗೆಟ್ಟನ ತಪದ ಬವ

ಸಿನ ಮುದುಗೂಗೆಯ ಪಿಳ್ಳೆಗಳ್ ಪೋಪೋಗಿರೆ! ಆಂ ತರುವಲಿ ಗಡ! ಪಗೆ ಕಡುಗಲಿ ಗಡ! ಆಂ ಕಿಱಿಯನಾದೊಡೇಂ; ಅಣ್ಣಂ ಪಿರಿಯಂ ಸಾಲನೆ! ರಟರಟವೊದಱುವ ಕಾರ ನೀರ ಪೆರ್ಗಪ್ಪೆಗಳಂತಿರೇಗಳು ಮೂಗದ ಪೋಗದ ಪಟಿನುಡಿಗಳನೋದುತುವೊದರುತುಮಿಪ್ಪ ನಿಮಗೆ ರಣದ ಗೊಡವೆಯೇಕೆ? ನಿಲ್ಲದೆ ಗುಡಿಗೆಯ್ದು ಕೊಂಡವ ಬೂದಿಯ ನೂದಿಮಲ್ಲದೊಡೆ ಸಪ್ಪುಬೆಯನೊಟ್ಟಿಮಂತುಮಲ್ಲದೊಡೆ ಪರಿದ ಸಮ್ಮೆಮಂ ಕೆಮ್ಮನೆ ಪೊಲ್ಲಿಮೆಂದು ಮೂಂಕರಿಸಲೊಡ ಮತ್ತಲ್ ಬೆಂಬಱಿಯ ಕಾಪಿ ನಾಳ್ಗಳ್ ಹಸುವನಱಸುತುಂ ಬರೆಸರೆ ಕಟ್ಟಿದಿರೊಳ್ ಬಾಲಕರುಮಂ ಮ ರನ ಮೊದಲೊಳ್ ಹಯಮುಮಂ ಕಂಡು– ಕಟ್ಟಿದರಾರೆಂದು ಜಬ್ಬಿಂ ಮಸಗಿ ನುಡಿವುದುಂ; ಮಿಕ್ಕ ವಟುಗಳ್ ನಡುನಡುಗಿ–ಆನುಲ್ತಾಮಲ್ತು. ಈಪೊಸಮೂಣಿಯಾಗಲ್ವೇಳ್ಕುಂ. ಬೆಡವೇಡೆಂದೊಡಂ ಚಲದಿಂ ಪಿಡಿ ದು ಕಟ್ಟಿ ಮಿಣ್ಣನಿರ್ಪನೆಂದು ಲವನಂ ತೋಱಿ ಶಾಂ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಪಿಂ ಜರಿದು ಮರನ ಮಱೆಯೊಳಾದರ್. ಅಂತಪ್ಪುದುಮಾಳ್ಗಳಾಲವನಂ ಮುತ್ತಿ ಪಳ್ಳಿಯ ತುಱುವಳನಂತಿರೆ ಹಸುವನೇನೆಂದು ಕಟ್ಟಿದಯ್? ಹಯಮುಮ ನೆಮ್ಮೆಮಂ ನೋಡದೆ ನಾಡ ರಾಯರೆಂದು ಸಂಕಿಸದೆ ಕದನಕ್ಕಂಜದೆ ಜೀವದಾಸೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕಟ್ಟಿ ನಿಂದ ನಿನಗೆ ಕಣ್ಣುಮಿರವೇಡಾ! ನೆಲನಂ ಕಿನ್ನೆಲನಂ ಬಾನಂ ತಾನಂತುಟೊಂದು ಮೈಮೆಯಿಂ ಕಾವ ದೇವಂ ಬೇಳ್ವ ಜನ್ನದ ಮೊನ್ನದ ಹೊನ್ನದ ಕುದುರೆ ಕಣಾ! ಅಬ್ಬಾ! ಏಂ ಸೊಕ್ಕೊ? ಸೆಳೆಯ ಸವಿ ಬೇಱೆ; ಪೊನ್ನ ಪಿಳುಕಿನ ಬಲ್ಗಣೆಯ ಸವಿ ಬೇಱೆ. ಪೋ! ಪೋ! ಕಾಡ ಕೋಡಗವಸುಳೆ– ಎಂದು ಸೊಪ್ಪಿಂ ಱಪ್ಪೆವ್ರೇದರ್. ಅನಿತಱೊಳ್ ಮಾರ್ಕೊಂಡಾಕು ಱವಿಂಡಂ ಪುಗುವ ಮಱಿಸಿಂಗನೊಂದಾಟೋಪದಿಂ ಕಾವಲರ ಪಡೆಯಂ ನುಗ್ಗಿ ಸರಲ ಸೋನೆಯಂ ಕಱೆದು ಘಾತಿಸಿ ಟೊಳ್ಳಿಱಿದು– ಕಂಡಿರೆ ಕಾಡ ಕೋಡಗವಸುಳೆಯ ಕೈಚಳಕವಂ! ಎಸಗೆ ಸೇಣಸಾ ಟಂ ಸಲ್ಪುದೇ? ಸಾಲ್ವುದೆ ನಿಮಗಿಂದಿನ ಗೆಲ್ಲವೆಂದು ಮತ್ತಂ ಮತ್ತಂ ಕೋಲ್ಗಳನೆಚ್ಚು ಎನಿಸುಗೂರಕಜ್ಜೆಯಟ್ಟಿದಂ. ಬಱಿಕ್ಕಮವರಾತಂಗವಾ ಕನೊಂದು ತದೆಗಂ ಬೆಂಗೊಟ್ಟಂತುವಿಱುತುಮೋಡಿ ತಮ್ಮೊಡೆಯಂಗಿಂತಿ

ಡಂ ಪೇೞ್ವುದುಮಾತಂ ಮಾತಂ ಮಾಣಿಸಿ ಸುಮತಿಯೊಳಾತೀರ್ವನಂ ಅಂತಪ್ಪ ಬಾಲನೇನಿರ್ಕುಂ? ನೀಂ ಕೇಳ್ದುದುಂಟೆ, ಪೇೞೆನಲೊಡಂ–ಇಂ ತೀವನಂ ಮುನಿಗಳಾಶ್ರಮಮೆಂಬುದಂ ಬಲ್ಲೆಂ. ಬಾಲನಾಱೆಂಬುದನಱಿಯೆನೆಂದಂ. ಅವರ್ಕಾರ್ ಶತ್ರುಹನಾರಾದೊಡೇನಾಯ್ತು, ಎತ್ತ ಪೋಸಮೆಂದು ಸೇನೆವೆರಸೈದಿವಂದು ಕುದುರೆಯನಣ್ಣನೆಡೆಗುಯ್ವ ಲವನುಂ ತಡೆದು ತಾಗಿದನಾಗಳ್. ಅನಿತಱಿಂ ಮೇಲೆ ಮನೆಗೆಂದು ಪೋಪ ಲವಂ ಪಲವುಂ ರಾವುತವಡೆಯುಂ ತೇರ ಮಂಗಡವುಂ ಕರಿಘಟೆಯುಂ ಕವಿತರ್ಪುದಂ ಕಂಡು ಮಾಣ್ದು ನಾರಿಯುಂ ಬಿಲ್ಗೆ ಬಿಗಿದು ಬೆನ್ನ ಮೂಡಿಗೆಯಿಂ ಕೋಲನುಗಿದು ಸಂಧಿಸಿ ಬಂಧಿಸಿದ ಕುದುರೆಯ ಕೆಲನೊಳಿರ್ಪುದುಮಾತನೊಂದು ಬಿಂಕಮುಮಂ ಸೆರಗಂ ಪಾಱದ ಬೀರಮುಮಂ ಕಂಡು ರಾಘವಾವರಜಂ ತಾನೆ ತೇರಂ ನೂಂಕಿ ಬಾಲಂಗಿದಿರಾಗಿ–ಎಲೆ ಮಾವಿಡಿಯ ತೋರವ ತೋಱದ ಪೆರ್ಕಳಿಕೆಯ ತರಳ! ಮೊಟ್ಟೆಯೊಳೆ ಕೆಲೆವ್ರೊಂಗದಟು ನಿನಗೆತ್ತಣಿನಾಯ್ತು? ನೀನಾವಂ? ಹಯಮನೇನೆಂದು ಬಗೆದು ಕಟ್ಟಿದೆಯೊ? ಕಟ್ಟಳವಿಯೇಂ? ನಿನಗೆ ಸೊಗಸಾಯ್ತು! ಬಿಡು ಬಿಡು ಮರುಳೆ! ಆಟದ ಕೂಟದ ನಿನ್ನನ್ನರೊಳ್ ಪ್ರೇಣವರ್ಗಂದಂ ಕದನಮಲ್ಲೆಂದು ಗದಱಿ ಮರಲ್ಚುವೊಂದು ಬಗೆಯಿಂ ಪೆಯಕೆ ಸನಿಯಂಬೋಪ್ಪುದುಂ ಲವಂ ಕಿಸುಗಣ್ಚಿ ಕಣೆಯನೆಚ್ಚು ಪಗೆಯುಂ ನೋಯಿಸಿ ಕಡೆಯೊಳ್– ಪ್ರಾಯಂ ಕೂಸಾದೊಡೇನೀಸಾಯಕಂ ಕೂಸಕ್ಕುಮೆ! ಜಗದೆ ನೀವೆ ಬಲ್ವಳ್ತರ್! ಆಂ ನಡೆವೆತ್ತ ಸೀರ್ಪುಱಾಗವೆ! ಅಲ್ಲದೊಡೇಂ ಪೆರ್ಕಳಿಕೆಯೊ? ಆವು ಜಗದ ಗಂಡರ ಗಂಡರ್. ಪೆಱರ್ ಪಂದೆಗೊಂಡೆಗಳ್. ಹಯಂ ಬರ್ಪುದುಮೊಡನೆ ಮುಱಿವಾಳ್ವುದು! ಕಪ್ಪಮನೊಪ್ಪಿಸುವುದು ಗಡ! ನಿರ್ಧನರಪ್ಪಿನಂ ಮೊಗಸಿರ್ದ ಜನ್ನಕ್ಕೆ ಪಣಮಂ ಕುಡಿಮೆಂದು ಬೇಡಿದೊಡಾಗದೆ! ಲೇಸುಲೇಸು. ನಿಮ್ಮನ್ನರಪ್ಪ ನಾಡ ರಾಯರೊಂದಾಯತಿಯೆಂದು ಹಂಗಿಸಿ ನುಡಿದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ಶತ್ರುಘ್ನನಿನಿಸುಂ ಖತಿಗೊಂಡು ಮೇಣೊಂದಂಬಿನಿಸಲೊಡಂ ಮಾರ್ಕೊಂಡು ಮುಱಿದು ತಾನೈದು ಕೂರ್ಗಣೆಗಳಿಂ ತೇರಂ ಬಿಲ್ಲ ನಾರಿಯುಂ ತುಂಡಿಸಿ ಹೂಂಕರಿಸಿದಂ. ಮತ್ತಂ ಶತ್ರುಹಂ ನವ್ಯಭವ್ಯರಥಮಂ ಪೊಸಬಿ

ಲ್ಲಂ ಕೊಂಡು ಬಾಲಕನಂ ಶರಂಗಳಿಂ ಮುಸುಂಕಿದಿಂಬೞಿಯಂ ಕೋಲ್ಗಳುಱುಬೆಗೆ ಗಾಱುಗೆಟ್ಟು ಬಾಯೂಱಿ ಬನ್ನವಟ್ಟು ಮುಚ್ಚೆವೋದಲವನೊಂದು ಗಂಡುಗರ್ವಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಕೊಂಡಾಡಿ ನೇಹಂ ಮಿಗೆ ತಾನೆ ತೋಳ್ಗೊಳೆತ್ತಿ ತೇರೊಳಿಟ್ಟು ಹಯಮಂ ಬರಿಸಿ ಪುರಕೆ ಪೋಗಪ್ಪೋಪುದುಂ; ಮಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಂತಿದಂ ಕಂಡು ಬೆದಱಿ ಕಟ್ಟುಱಿದಿಂ ತಮ್ಮಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೆಟ್ಟುಸಿರಿಂ ಇನಿಪ್ರೊಟ್ತಿಂ ಬಾರದೆ ನಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಬರವನೆ ಪಾರುತುಮಿರ್ಪ ಸೀತೆಯುಂ ಕಂಡು-- ಅಬ್ಬೆ! ಪೋಪೋ! ಈಗಡೆ ಲವನಂ ಬಿಃಕದ ರಾಯರ ಕುದುರೆಯುಂ ಕೊಂಡನೆಂಬೊಂದು ಕತದಿಂ ಬೇಡವೇಡೆಂದೊಡಂ ಕೇಳದೆ ಪಗೆಗಳ್ ಪಿಡಿದುಯ್ದರಯ್ಯೋ! ಕುಶನಾವೆಡೆ! ಮತ್ತಯ್ಯನೇಂ ಬಾರನಿನ್ನುಂ! ಕೆಟ್ಟುದು ಕಜ್ಜಂ. ನಡೆ ನಡೆ, ಪೋಪಂ ಪೋಪಂ, ತಳ್ವದಿರೆಂದು ತಾಮುಂ ಕೆಯ್ಯೊಳ್ ದಂಡಂಗೊಂಡು ಪೋಱಮಟ್ಟರ್.

ಎನ್ನೆಱತಿ! ಇಂತಾಡಿದ ಮಕ್ಕಳ ಮಾತಂ ಕೇಳ್ದು ಸೀತೆ ಮನಮುಱುಗಿ– ಹಾ ಹಾ! ಎನ್ನ ಕಣ್ಮಣಿಯನಾರುಯ್ದರ್! ಎನ್ನ ಚಿಂತಾಮಣಿಯನಾರ್ ಪಿಡಿದರ್! ಎನ್ನ ಸಂಜೀವನಮನಾರ್ ಕೊಂಡರ್! ಎನ್ನರಗಿಳಿಯನಾರ್ ಕಂಡರಕ್ಕಟ! ಹಾ ಎನ್ನ ರನ್ನ! ಎನ್ನ ಚೆನ್ನ! ಹಾ! ಹಾ! ಎನ್ನ ಸುಕುಮಾರ! ನೀನೇನಾದಯ್! ಎತ್ತವೋದಯ್ ಮಗನೇ? ನಿನಗೇತರ್ಕೆ ವಾಜಿ? ಏತರ್ಕಾಜಿ ಪಗೆಗಳೊಳ್?

ಜಡಿವರೊ ಬಡಿವರೊ ಸೆಱೆವಿಡಿ |
ದಿಡುವರೊ ಮೇಣಲ್ಲಿಂದು ಶೂಲದ ಮೊನೆಗೇ ||
ಱಿಡುವರೊ ಕಡಿವರೊ ಬಱಿದೇಂ |
ಬಿಡುವರೊ ಹಾ ಕಂದ! ನಿನ್ನನಱುಗುಲಿರಾಯರ್? ||

ಆಃ! ಅರಿಗಳ ಬಾಯ್ಗಿಂದೆ ಪೆತ್ತೆನೆ ಮಗನೇ? ಎಂತೊಡಲಂ ಪಿಡಿದಿರ್ಪೆನೊ? ಎಂತು ಸೈರಿಪೆನೊ?— ಎಂದು ಪಲುಂಬಿ ಪಳಯಿಸುತಿರ್ಪಾವೇಳೆಗರಿಗಜಾಂಕುಶಂ ಕುಶಂ ಕುಶಸಮಿತ್ಫಲಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಪೊತ್ತು ತೊಟ್ಟನೆ ಬಂದು ಪೊಱೆಯನಿೞಿಪಿ ಮಱುಗುವ

ಮಾತೆಯ ಪೊರೆಯೊಳ್ ನಿಂದು—ಎನ್ನಬ್ಬೆ ! ಇಂತೇನಱಲಾರಿನಾಯ್ತು ?
ನಿನಗೇಂ ಜಡಂ ! ಪಱಿವಾನಿಸರಾತವಸಿಗಳೇಂ ಕೊಱಚಾಡಿದರೆ ? ನೆರೆ
ವನೆಯ ಕಿಱಿಯಬ್ಬೆ ನಿನ್ನಂ ಬೆನ್ನೊಳೇಱಿಸಿದಳೆ ! ಈಗಾಳುಮೊಳ
ಬಾಳರೆತ್ತಾನುಂ ಭಂಗಿಸಿದರೆ? ಏಕೆ ಮಱುಗುವಾ? ಎನ್ನಂ ನೋ
ಡು, ಮಾತಾಡು—ಎಂಬೆನಸುಂ ಪತ್ತೆಸಾರ್ದು ಕೊರಲನಮರ್ದಪ್ಪಿಯುಂ
ಗಲ್ಲಮನಲುಗಿಯುಂ ಬಱಿನ ಕಂಬನಿಯುಂ ತೊಡೆದುಂ ನುಡಿಯಿಸುವ
ಬಾಲಕಂಗೆ ಮಱುನುಡಿಗುಡಲಾಱದಂದು ಬಱಿಯ ಮಕ್ಕಳ್— ಪಗೆರಾ
ಯರ ಜನ್ನಗುದುರೆಯಂ ಬಂದಿವಿಡಿದುದಂ ಮೇಣ್ ಕಾದಿ ಸೆಱೆವೋದುದಂ
ಕುಶಂಗೆ ಕೇಳಿಸಿದರ್. ಇಂತೆಂಬ ವಟುಗಳಂ ಗದಱಿ ಬೆದಱಿ ಪೋಪಂತು
ಮಾಡಿ ತಾಯುಂ—ಎನ್ನಾಣೆ! ಮಱುಗದಿರಾ. ಜವನಕ್ಕೆ; ಉರಿಗಣ್ಣ ಭವನ
ಕ್ಕೆ; ಜೆಟ್ಟನ ತಿಟ್ಟನ ಮಾಧವನಕ್ಕೆ; ಎಮ್ಮ ಲವನಂ ಕೊಂಡುಯ್ದವನಂ ಸೊ
ರ್ಕು ಸೆರ್ಕಪ್ಪಿನೆಗಂ ಬಡಿದು ಪಿಡಿವಸುವೆರಸು ನಿನ್ನಡಿಗೊಪ್ಪಿಸದಿರೆ, ನಿನ್ನ
ಮುದ್ದಿನ ಕಂದನೆ! ನೋಡೆನ್ನದಟನೆಂದು ಪೂಣ್ದು ಮಾತೆಯಂ ಸೈತಿ
ಟ್ಟು, ಮುನ್ನಂ ಮುನಿ ತನಗಿತ್ತ ಸವಗಮಂ ಸೀಸಕಮಂ ಕಣೆಯುಂ ದೊಣೆ
ಯುಂ ಬಿಲ್ಲನೆಲ್ಲಮಂ ಕೊಂಡು ತಾಯ್ಗೆ ಪೊಡೆಮಟ್ಟು ಪರಕೆಗೊಂಡಂದಿನಱು
ಮೊಗನೊಂದು ಪನ್ನತಿಕೆಯಿಂ ಬೆಂಬತ್ತಿ ನಡೆದು ತಡೆದರಿಸೇನೆಯನಿದಿರ್ಚಿ
—ಎಲೆಲೆ ಬಣಗುಗಳಿರಾ ! ರಣದೆ ಮೈಸೋಲದ ಸಾಲದ ಬಾಲನೊರ್ವ
ನಂ ಚಿಳ್ಳುಪಿಳ್ಳೆಯನೆಂತಂತು ಕೊಂಡುಯ್ವುದಿದಾವ ನಾಯಂ ಸೇಱ
ಸಾಳ್ಗಳ್ ? ನಿಮ್ಮಂ ಗೆಲ್ಲವೆಣ್ಣೊಂತೊಲ್ವೆಳ್! ಬಲ್ಪುಳ್ಳೊಡೆನ್ನೊಳ್ ತೋಱಿ
ಮೆಂದು ತನಿವೆಳಗಿನ ಪೊಸನುಸೆಯಲಗಂ ತೆಗೆದೆಚ್ಚು ಚೂಣಿಯಂ ಘಾತಿಸಿ
ದಿಂಬಱಿಯುಂ ದೆಸೆಗೆಟ್ಟು ತಮ್ಮ ದಱಿವಂ ಕೈವೀಸಿ ಸೈತಿಟ್ಟು ಪುಷ್ಕಲಂ
ಬಂದ ಬವರಿಗಂಗೆ ಮಾಱಾಂತು—

ಎಲೆ ತರಳ! ನಿನ್ನ ಬಿಂಕದ ।
ನೆಲೆಯೇಂ? ಕಟ್ಟುಱಿದ ಬಱಿದ ಬಾಯಾಯ್ತರಿಯುಂ ॥
ಗೆಲಲಾರ್ಪೊಡೆ ಪೋರ್ಪೊಡೆ ಮೆ ।
ಯ್ಗಲಿಗಳ್ ನಾಣಿಲಿಗಳಂತು ಜಂಕಿಪರೊಳರೇ ? ॥

ಸೆಱೆವಿಡಿದುಯ್ವೊಡಾಗದು ಗಡ! ಗಂಡರ ಗಂಡವರ್ಗಕ್ಕೆ ತಗದು ಗಡ! ನಾಯುಂ ನಾಯುಂ ಕೇಳ್ವರೆ? ಅಲ್ಲದಂದಾಬಡತರುವಲಿಗೇಕೊ ನಾಡ ಮನ್ನೆಯರ ಜನ್ನಗುದುರೆಯೊಂದು ಗೊಡವೆ! ಕಾದುವ ಬೆಸನಂ! ನೀನವಂಗೆ ಸೋಗರನಕ್ಕುಮದಱಿಂ ಕಡುಕೆಯ್ದೊಡೆ ನಿನ್ನುಮಂ ಸೆಱೆಗೊಂಡು ಕೊಂಡು ಪಿಂಡನುರ್ದನಂ ಮಾಡದೆ ಬಿಡುವೆನೆ, ನೋಡೆಂದು ಪೊಂಗಱಿಯ ಕೂರಂಬುಗಳನಾರ್ದೆಚ್ಚಂ. ಅಂತಿರೆ ಗುಱಿಗೊಂಡು ಬರ್ಪ ಬಾಣಮಂ ಕಾಣಗಂತು ಕಡಿದು ಪಡಿಸರಲಿನೇಸಾಡಿ ಕೂಸಾಡಿದ ನುಡಿಗಿಂತಿದೇಂ ಮುನಿಸು! ನೀಂ ಮಾನ್ಯರ್ ಹೊನ್ಯರ್; ಆಮನ್ಯರ್ ವನ್ಯರ್ ಸಾಜಮಾಗವೆ! ನೋೞ್ಪೊಡೆ ನಿಮ್ಮ ಗಂಡುಗಲಿತನಕಂ ಮನಕವೊಪ್ಪಿರೆ ಮುಚ್ಚೆಯಿಂ ಪೆಚ್ಚೆವೋದ ಕಿಱುದಮ್ಮನಂ ಬಂದಿಗೊಂಡಿರಕ್ಕುಂ. ಈಗಳೆನ್ನಂ ಮುನ್ನಂ ಬನ್ನಂಬಡದನ್ನಂ ಬಾೞ್ದಲೆವಿಡಿಯಿಂ. ಅಲ್ಲದೊಡಿಂತು ಅಃ! ಕಾಡ ಮಱೆಯ ಕಿಱುಮಱಿಯನಟ್ಟಿ ಪಿಡಿವ ನಾಡ ನಾಯ್ಗಳಂತಂತೆನ್ನಣುಗದಮ್ಮನಂ ಪಿಡಿದೆವು ಜಡಿದೆವೆಂದೊಡೊಂದು ಪನ್ನತಿಕೆಯೇ! ಈಗಳೆ ನಿಮ್ಮನುಗಿದುಂ ಬಗಿದುಂ ಬೆಸೆನಲಿಗುಡುತುಮೆನ್ನ ಚೆನ್ನ ತನ್ಮನಂ ಕೊಳ್ವೆನೆಂದು ನೋಯಿಸಿದಂ. ಇಂತಿರೆ ಪುಷ್ಕಲಂ ಶರಹತಿಗೆ ಗಾಱುಗೆಟ್ಟು ಬಾಯೂಱಿ ಕೀಱಿ ನೆಲಕುರುಳ್ವ ಇನಿವೊಱಿತ್ತಂ ತೆಪ್ಪಱದಿರೆ ಕಂಡು ಲವಣಾಂತಕನಂತಕನಂತೆ ಕನಲ್ದು ತೇರನೇಱಿ ಬಂದು ಕಟ್ಟಿದಿರ ಪೊಣಿಗನಂ ಕಂಡು– ಅಬ್ಬಾ! ಕಂಡಿರೆ ಮಱೆಗೊಣಸು ಪಲ್ಲನುಱಿಯುಂ ಕೊಣಕಿ ಕೆಣಕುವೊಂದಚ್ಚರಿಯುಂ: ನೀರೊಳ್ಳೆ ಪುತ್ತಿನ ಪಾವಂ ನುಂಗಲಾಟಿಪೊಂದಂದಮುಂ. ಕಾಲ ತುೞಿತಕ್ಕೆ ಪೊಗೆವ ನಂಜಿನುರಿಜಾಲೆಯ ಸುಯ್ಗೆ ಜಜ್ಜರಿಯಾಗಿ ಸೀಕರಿವೋಪುದಂ ಲೆಕ್ಕಿಸದಿರ್ಕುಮೆಂದು ಬೆಂಗೆ ಬೆಂಗೈದಂಬುಗಳನೆಚ್ಚೊಡಾಸರಲ್ ಕೂಟದ ಕಾದಲರನೆಚ್ಚೊಡಲಿಚನ ಪೂಸರಲವೊಲಾಯ್ತು ಸರಲಂ. ಆಗಳ್ಗೆ ಕುಶಂ ಪಗೆಯ ಕಣೆಯುಂ ಸದೆದು ಮೋಣೆರಡಱಿಂ ಕರದ ಕೋಯಂಡಮಂ ಮುಱಿದಂ. ಇಂತು ಬಿಲ್ ಬೆಸೆಯಾಗೆ ಕಂಡು ಶತ್ರುಹಂ ಪೆಱತೊಂದು ಬಿಲ್ಲಂ ಕೊಂಡು ಕಣೆಯುಂ ಪೂಡಿ– ಎಲೆಲೆ ಮಟ್ಟುಮೀಱಿದ ಮಾಯದ ಬಾಲಕ! ನೀಂ ದಿಟ್ಟಂ.

ದಿಟ್ಟಮಾದೊಡೆನ್ನೀಕಟ್ಟಸುಗೆಯ ಕೋಲಂ ಮುಟ್ಟೆ ಮುಱಿವುದೆಂದು ಕಿವಿ ಮುಟ್ಟೆ ಸೆಳೆದಿಟ್ಟಂ. ಅನಿತಱೊಳ್ ಕುಶಂ ತನಿಗಿಡಿಯುಂ ಕಾಱುವರ್ಪ ತೋರಗಣೆಯುಂ ನಡುವಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಪಡಿಗೋಲಿಂ ಬಡಿಗೋಲಿಂ ಕರಡಮಂ ಸದೆವಂತೆ ಸದೆದು ಮತ್ತಮಾಜಱಿಂ ಕೈಯ ಪೊಸಬಿಲ್ಲಂ ಮೆಯ್ಯ ಸವಗಮಂ ತುಂಡಿಸಿ, ತೇರಂ ವಾರುವಮಂ ಕಡಿದು, ರಥಿಯುಂ ಸಾರಥಿಯುಂ ಸಮಂತು ಗಾಸಿಗಿಡಿಸಿದಂ. ಅಂತಪ್ಪುದುಮಿಳೆಗಿೞಿತಂದು ಗದೆಗೊಂಡು ಪೊಯ್ಯಲೊಡಂ ಕುಶನೆಂತುಂ ಮೆಯ್ಯುಮ್ಮದುಡಿ ಪುಟನೆಗೆದು ತನ್ನೊಂದು ಕಣೆಯಿಂ ಶತ್ರುಹನನಿಱಿದಂ. ಆಗಳೇನೆಂಬೆನೊ! ಬೆಟ್ಟನ ನಡುಸುರಂ ಬಿಱುಗಾಳಿಯ ಪೊಯ್ಲಿಂಗೆ ಬೇರುಡಿದು ಬೀೞ್ವಂತೆ ದಿಮ್ಮನೆ ಗದೆವೆರಸು ತಿರೆಗೆ ಕೆಡೆದಂ. ಮೊಱೆಯಿಟ್ಟುದು ಸೇನೆ; ಮುಂದುಗೆಟ್ಟುದು ಯೋಧರೊಂದು ನೆರವಿ; ಗಜಬಜಿಸಿದರ್ ಮಹಾರಥರ್. ಇಂತಾಗಲೊಡಮೆತ್ತಂ ಸುಭುಜಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಿಧಿ ಮುಂತಪ್ಪ ವೀರರುಂ ಸುಗ್ರೀವಸುಷೇಣರಾದಿಯಪ್ಪ ಮರ್ಕಟನಾಯಕರುಮಿರ್ತಂಡದಿಂ ಮಂಡಳಿಸಿ ಕಾದುವುದುಮೊರ್ವನೆ ಬಾಲನನಿಬರಂ ಮಱಿಸಿಂಗನಾನೆವಿಂಡನೆಂತಂತು ಮಾಮುಸಕದಿಂ ದೆಸೆಗಿಡಿಸಿದಂ. ಕೆಲರಂ ಕಡಿದಂ; ಕೆಲರಂ ಬಡಿದಂ; ಕೆಲರನುಗಿದಂ; ಕೆಲರಂ ಬಗಿದಂ; ಕೆಲರಂ ಕುಱಿವಱಿದಱಿದಂ; ಕೆಲರಂ ಬಿಗಿದಂ; ಕೆಲರನಿಟ್ಟಂ; ಕೆಲರಂ ಬಿಟ್ಟಂ ಮೊನೆಯೊಳ್.

ಇಂತು ಸಂಗ್ರಾಮಕೋಲಾಹಲಂ ವಿರೋಧಿವರೂಥಿನಿಯುಂ ಸದೆಬಡಿದು ಕಾಲದ ರಂಗತ್ರಿನೇತ್ರನಂತೆ ಮೆಱೆಯುತಿರ್ಪುದುಮಾವೇಳೆಗೆ ಮುಜ್ಜೆವೋದ ಲವಂ ಕಿಱಿದುಂ ಬೇಗಮೆೞ್ಚತ್ತು ತನ್ನ ಬಂದಿಗೆ ಬೆಱಗುವಟ್ಟೆತ್ತಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಪಗೆಯೊಡ್ಡು ಬಕ್ಕಂ ಬಯಲಾದುಗಂ ನೀಡುಮೆಣಿಸಿ ಮುಂದೆಸೆಯೊಳಱಿದುಱಿದ ಜೋದರೊಳ್ ಪೊಣರ್ವಗ್ರಜಾತನಂ ಕಂಡು ತಾನುಂ ಕೈದುಗೊಂಡಾತನಂ ಕಿಚ್ಚಂ ಗಾಳಿಯೆಂತಂತು ಕೂಡಿದಂ. ಹತಶೇಷರೊಳಮಿರ್ಗಳ್ ಪಲಂಬರ್ ಗತಾಸುಗಳಪ್ಪುದಂ ಕಂಡು ಕಂಡಗತಾಸುಗಳೆಂತುಂ ರಣಕೆ ಬೆಂಗೊಟ್ಟೋಡಿ ಕಟ್ಟುಱದಿಂ ಪೊೞಲ್ಗೆ ಬಂದು ರಾಘವಂಗೀವಿವರಮನಱಿಕೆಗೆಯ್ವುದುಂ; ತನ್ನವರ ಪರಿಭವಕ್ಕೆ ಮನಮುಱುಗಿಯುಂ ಪಗೆದ ಮಕ್ಕಳಿರ್ವರ ಪೆಗ್ಗೆವೆತ್ತ ಬಲ್ಪಿಂಗೆ ಬೆಱಗಾಗಿಯುಂ

ದೀಕ್ಷೆಯೊಳಿರ್ದ ರಾಘವನನುಜಂಬೆರಸು ತಾನೆ ಪೊಱಮಟ್ಟಂ. ಇಂತು ಕಡುವೇಗದಿಂ ಪಡೆಗೂಡಿ ನಡೆದು ಕಾಡನೆತ್ತಂ ಕವಿದೊತ್ತಿ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರೋರೊಂದು ದೆಸೆಯೊಳಿರ್ದ ದಳಮನೊಡ್ಡಿ ಮಕ್ಕಳಂ ಪಿಡಿಯೆ ಬರ್ಪುದುಮಾವೊಡ್ಡು ಗಾಳಿಯೊಡ್ಡಿನ ಮುಗಿಲೊಡ್ಡಾಯ್ತು ಬಾಲಕರಿದಿರೊಳ್. ಇಂತೊಂದು ವಹಿಲ್ಕೆಯಿಂ ಸುರಿಗೆಯು, ಜವದಾಡೆಯು, ಕಕ್ಕಡೆಯು, ಮುಸುಂಡಿಯು, ಕಡಿಗತ್ತಿಯು, ಕೊಡಲಿಯು, ಇಟ್ಟಿಯು, ಬಟ್ಟಕೈದಿನ, ಕೈದುಕಾಱರ ದಱಿಂ ತಂತಮಗೆ ದಳಿವುಱಿದಿಂ ಕುಶಲವರಿಸುಗೆಯಿಂ ಸತ್ತುಂ ಮುತ್ತುಂ ಕಱಿದುಮುಱಿದುಂ ಪೋಪುದುಂ ಅಱಿದುಱಿದ ದಂಡಂ ತಂಡತಂಡದಿಂ ಪಿಂಡನಾಗಿಸಿ ಚಂಡಭಂಡನಕ್ಕೆ ನೂಂಕಿ ತಾಮಿರ್ವರುಂ ತೇರನೇಱಿ ಬರ್ಪ ಗಂಡುಗಲಿಗಳಂ ಕಂಡು ಗಂಡಗರ್ವದಿಂ ಲವನಗ್ರಜಂಗೆ–ಕಂಡಿರೆ ಅಣ್ಣ! ಮೊನೆಯೊಳಾಗಳೆ ಮಿಱುತ್ತಗೆ ತುತ್ತಾದ ತಮ್ಮಮರ ಬೆಂಬಲಕೆಂದು ಬಂದ ಬಲ್ಲಿದರಿರ್ವರುಂ ಬೇಱೆವೇಱಾಗಿ ರಥಮನಡರ್ದ ಎಮಗೆ ಮುಮ್ಮೊಗಮಾಗಿ ಠೀವಿಯಿಂ ಬರ್ಕುಂ. ಈಗಳೆಮಗೆ ಸಮರಂ ಸಾಟಿಯಾಯ್ತು. ಕಾಡ ದೆವ್ವಂಗಳ್ಗೆ ಬಲಿಯೀವಂ. ಕಿಱಿಯನೊರ್ವನೆನಗೆ; ಪಿರಿಯಂ ನಿಮಗೆ. ಮಿಕ್ಕಿನ ಪಡಿಬಲಮೆನ್ನ ನಿಮ್ಮ ಕೋಲ್ಗೆಂದು ಪಸುಗೆಗೆಯ್ದು ಮುಂದೊತ್ತಿ ಬರ್ಪ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರ್ಗೆ ಕಟ್ಟಿದಿರಾಗಿ ನಡೆದರ್.

ಇಂತು ಸಂಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬಿಂಕದಿಂ ಮುಟ್ಟಿವರ್ಪ ಮಕ್ಕಳ ಬಲಕಂ ಚಲಕಂ ನಿಬ್ಬೆಱಗಾಗಿ ರಾಘವಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂಗೆ– ಎಲೆ ತಮ್ಮ! ನಾಡೊಡೆಯರ ಮಕ್ಕಳ್ಗಮೀವಗೆಯ ಪೆಂಪುಂ ಕೆಂಪುಂ ನೋಡೆಪ್ಪಡರಿದು ಗಡಾ! ಪಾಡುಗೆಟ್ಟ ಕಾಡ ತರುವಲಿಗಳ್ಗಿಂತುಟೊಂದು ಬೀರಮೆತ್ತಣ್ತು! ಇವರೊಳೆನಗೇನೊ ಮಮತೆ ಪುಟ್ಟುಗುಂ; ಮುನಿಸು ಬಾರದು. ಆರೆಂಬುದನಾರಯ್ದು ಪೇಳಿಯ್,– ಎಂಬುದುಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ತೇರನಣೆದು ನೂಂಕಿ ಬಿಲ್ಲ ಕೊಪ್ಪಿಂಗೆ ನಾರಿಯನಳವಡಿಸುತೆ ಕೋಲಂ ಸಂಧಿಸುತೆ ನುಗ್ಗಿವರ್ಪ ಬಾಲರಂ ತಡೆದು–ಎಲೆ ಮಕ್ಕಳಿರ! ನೀಮಾರ್? ಹಯಮಂ ಕಟ್ಟಿದಿರೇಕೆ? ಎಮ್ಮವರನಿದಿರ್ಚಿದಿರೇಕೆ? ಪೋಪಿರೆಲ್ಲಿಗೆ? ತಡೆಯಿಮೆಂದು ಬಿಲ್ಲನೇಱಿಸಿದಂ. ಆಗಳ್ಗೆ ಲವಂ– ಎಲೆಲೆ, ಕಟ್ಟೊತ್ತಾಯದ ರಾ

ಯ! ಮೊನೆಗೊತ್ತಿ ಬಂದು ನೀನಾರೆಂದು ಬೆಸಗೊಳ್ವುದಿದಾವ ನಡತೆ? ಸಲ್ವುದೆ ಕಾದು, ಮೋದು. ಆಱೆಯಪ್ಪುದೆ ಪಲಾಯನಮನೊಂದು. ಅದೊಡಂ ನೀಂ ಕೇಳ್ವನಂ ಪೇೞ್ವೆಂ. ಎಮ್ಮನಬ್ಬೆ ಪೆತ್ತಳಜ್ಜಂ ಸಾಕಿದಂ. ಚಲದಿಂ ನಿಮ್ಮ ಹಯಮಂ ಕಟ್ಟಿದೆವು; ಇದಿರ್ಚಿದೊಡಿದಿರ್ಚಿದೆವು. ಮೀಸಲಿರ್ಪ ನಿಮ್ಮ ಜೋದರ ಸಮ್ಮುಖಕ್ಕೆ ಪೋಪೆವು. ತಡೆದೊಡೆ ತಱಿವೆವೆಂದು, ಕಟ್ಟಿ ನುಡಿವುದುಂ; ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ-ಕೊರ್ವಿನ ಕೊಂಕುನುಡಿಗಿನು ಪೊಟ್ಟಲ್ತು. ನೀಮೆಳೆಯರ್. ಗೆಲ್ದ ಗೆಲ್ಲಂ ಸೋಲ್ತ ಸೋಲಂ ಬೀರರ್ಗೆಮಗೆ ಬಾರದು. ಸವಿನುಡಿಯುಂ ಲಾಲಿಸಿ ಕೊಳುಗುಳಮಂ ಹಯಮಂ ಕಡುಚಲಮಂ ಬಿಟ್ಟು ಪೋಗಿಂ. ಈನುಡಿ ನಿಮಗೆ ಸೊಗಸಾಗದೆ ಪೋಗೆ ನಿಮ್ಮೊಡಲುಮಂ ಬಿಟ್ಟು ಪೋಪಿರ್. ಇದು ನಿಕ್ಕಮಂ- ಎಂದು ಮೂಡಿಗೆಯಿಂ ಕಣೆಯನೆತ್ತಿ ಬಿಲ್ಗೆ ಪೂಡಿದಂ. ಅದರ್ಕಾಲವಂ ಲವಂ ಬೆರ್ಚದೆ- ಎಲೆ! ಕೊಱಚಾಡುವೆಯೇಂ? ಆಮೆಳೆಯರಾದೊಡೇಂ ಕೋಲ್ಗೊಂದೆಳಮೆಯುಂಟೆ? ಪಂದಿಯಂತುಂ ಗೊಂದೆಯಂತುಂ ಸೊರ್ಕಿ ಕೊರ್ವಿ ಬಳೆದೊಡಾಯ್ತೆ! ಮಱಿಸಿಂಗನಂತು ಕಡುಪುಂ ಬಲ್ಪುಮಿರವೇಡ! ಪೋ! ಕೂಸಾಗಿಯುಮಂದು ಪದ್ಮನಂ ಕೊಂದ ಸಂದ ಗುಹನಳವಿ ಗಹನಮಾಗದೇಂ ಮನಕೆ?- ಎಂದು ಸಡಗರಿಸಿ ಕಣೆಯೆರಡಱಿಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಧನುವಂ ಮುಱಿದಂ. ಅನಿತಱೊಳೆ ಮಗುೞ್ದೊಂದು ಬಿಲ್ಲಂ ಕೊಂಡು ಕಿನಿಸಿಂ ಮೆಯ್ವೆರ್ಚಿ ಕೋಲ್ಗಳನುರ್ಚಿ ಬಾಲಕಂಗಿಸುವುದುಮಂತವರಂ ನಿಲ್ಲದೆ ನುಚ್ಚುನುಱಿಮಾಡಿದಂ. ಎನಿತ್ತೆನಿತ್ತಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಸುವನನಿತ್ತನಿತ್ತಂ ಕೊಚ್ಚುದಱಿವಂ ಲವಂ. ಇಂತು ಪಿರಿದುಂಬೊೞ್ತು ಸೆಣಸುತ್ತಿರಲೊಡಮತ್ತಲ್ ಮೇಣೊಂದು ದೆಸೆಯೊಳ್ ಸೂಟಿಯಿಂ ಪೋಪ ಕುಶನಂ ತಡೆದು ರಾಘವಂ- ಎಲೆ ಪಸುಳೆ! ನೀನಾವಂ? ಹಯಮನೇನೆಂದು ಕಟ್ಟಿದಯ್? ಎನ್ನಾಣೆ! ನಿನ್ನೊಳೆ ನಗಟ್ಕಱುಂಟು. ನೀಂ ಗೆಯ್ದ ದುಱುದುಂಬಿತನಮಂ ಪೊಲ್ಲದ ಕಜ್ಜಮಂ ಮಱೆತೆಂ. ಇದರ್ಕೊಳ್ ನಿನ್ನಂ ಕಾವೆಂ. ನಿಮಗಿನಿತ್ತು ಬಲ್ಪೆಂತುಟಾಯ್ತು? ಬಿಲ್ಲೋಜನಾವಂ? ಪುಟ್ಟಿದಿರೆಲ್ಲಿ? ಪೇೞೆಂಬುದುಂ; ಕುಶಂ- ಕೇಳೆಲೆ ರಾಯ! ನಿನ್ನ ಹಯಮಂಗಿಯುಮಂ ನಾಂ ಕಟ್ಟಿದೆನಿಲ್ಲ.

ಕಿಱಿಯನಱಿಯದೆ ಕಟ್ಟಿದನಕ್ಕುಂ. ಮೇಣೆನ್ನೊಳಾವುದುಂ ದುಃಖದುಂ ಬಿತನಂ ಬಾರದು. ನಿಮ್ಮವರಾತನಂ ಬಱಿದೆ ನೋಯಿಸಲೊಡಮೆನಗೆ ನಿಮ್ಮೊಳ್ ಮುನಿಸಾಯ್ತು. ಈಗಳ್ ನಿಮ್ಮ ನಿದಿರ್ಚುವ್ದೊಡಾಡೆಂ. ಎಮಗಜ್ಜಂ ಬಿಲ್ಲೋಜಂ. ಕಾಡೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದೆವು. ಅಬ್ಬೆಯ ಪರಕೆ, ಮುತ್ತಯ್ಯನ ಕಾಪು, ಕೆಳೆಯರ ನಲ್ಮೆ, ಪಿರಿಯರೊಲ್ಮೆ, ಎಮಗೀ ವಗೆಯ ಬಲ್ಪನೊಡರ್ಚಿವತ್ತು-- ಎಂದಾಡಿದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ರಾಘವಂ ತಲೆದೂಗಿ-ಕಿಱುಗೂಸುಗಳ್ ನಿಮಗೆಮಗೆ ಜುದ್ಧಮಕ್ಕುಮೆ? ಬಱಿದೆ ಕಾದಿ ಬಲಿಲದಿರಿಂ. ಕೊಂಡ ಹಯಮಂ ಬಿಟ್ಟು ಸಂತಂ ಪೋಗಿಂ ಪೋಗಿಮೆಂದುಸಿರ್ದಿಂಬೞಿಯುಂ ಕುಶಂ ನಿನ್ನೀಕೊರ್ವಿನ ನುಡಿಯುಂತಿರ್ಕೆ! ಕಟ್ಟಿದ ಹಯಮಂ ಕೊಟ್ಟು ಬಾೞ್ವ ಮಾತುಂಟೆ? ಅಬ್ಬೆ ಜಱೋಡಿಸಳ್? ಅಜ್ಜಂ ಪೞಿಯನೆ? ಕೆಳೆಯರೇಡಿಸರೆ? ಚಲಕಂ ತೋಳ್ವಲಕಂ ಕುಂದಾಗದೆ? ಎನ್ನ ಮೇಣೆನ್ನ ಪೋನ್ನ ಪಿಳುಕಿನ ಕೋಲ ಬಾಲಿಶಮಂ ನೋಡೆಂದು ಜಡಿದು ನುಡಿದೊಡನಯ್ಯನಂ ಪಿಡಿದು ಬಡಿವ ಕಲಿಯುಗದಱಿವಾಳ್ಕೆಯ ಕೂಸು ಮಕ್ಕಳೊಂದು ಮಾಳ್ಕೆಯಿಂ ದಾರ್ದುರ್ ಪ್ಪೇಯ್ದಂ.

ಆಃ! ಏತಱೊಂದು ಬಿದಿಯ ಬದಗಾಟಮೊ? ತನಗಯ್ಯನಂ ಪಱಿದನಪ್ಪೊಡೆ ಕುಶಂ ವಿಶಿಖಮನಿಸುವನೆ? ಪೋಣರ್ವನೆ? ಬಯ್ವನೆ? ಪೊಯ್ವನೆ? ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳೊಂದು ಪ್ರರುಡಿಗಿದುವೆ ಮೊದಲಾಯ್ತೇ! ಅನಿತಱೊಳ್ ರಾಘವಂ ಕೂರ್ಗಣೆಯುಂ ಮಾರ್ಗಣೆಯಿಂ ತುಂಡಿಸಲೊಡಂ ತರಳಂ ಮೇಣೊಂದು ಮಾರ್ಗಣಮಂ ಸೆಳೆದಿಟ್ಟಂ. ಮತ್ತಮೊಂದಂ ಮಗುಳ್ದುಮೊಂದಂ ಪೆಱತೊಂದಂ ಬೇಱೊಂದಂ. ಇಂತು ರಾಘವನೊಡಱನಿಸುಗೆಯಿಂ ತಳರ್ತ ಸುಗೆಯುಂಗೆಯ್ವುನುಮೆನಸುಂ ಕೋಪದಿಂ ಚಾಪಮಂ ತುಡುಕಿ ಸಂದ ಬಾಣಮಂ ಸಂಧಿಸುವ್ರದು ಮಾ ಬಾಣಂ ಮಾಣದೆಯ್ದಿ ಗುಱಿಗೆಟ್ಟು ಬಂದತ್ತು. ಏನೊಂದಚ್ಚರಿಯೊ! ದಿವಿಜದನುಜಮನುಜರೊಳಂ ಮೊನೆಯೊಳಳ್ಕದ ಬಳ್ಕದತಿಕಾಯನಂ ಹತಕಾಯನಂ ಗೆಯ್ದಂಗೆ ತನ್ನೊಂದಚ್ಚೆಯಿಂ ಬದಿರ್ಲಮಂ ತಳಮುಳಂಗೆಯ್ದಂ ಬಿಡುಗಣ್ಣರೊಡೆಯನ ಪಡೆಯಂ ಬೆಸೆಗಿಡಿದುಬ್ಬರದಬ್ಬರದಿಂದಾರ್ರಿ

ಯಂ ಮಾರಿಯ ಬಾಱಿಗನಂ ಮಾಡಿದಂಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂಗೆ ಕೆರಳ್ವ ಸಬುದಮಂ ಸಿಂಗದ ಗರ್ಜನೆಗೆತ್ತು ಗಜಂಗಳಳಱಿ ಸುಯ್ಸು ಸುಯ್ಲ್ಲ ಸುಱಿಗೆ ನೆಲೆಗೆಟ್ಟು ಮುಱಿಮುಱಿಯಾಗಿ ನಿಡುಗಂಬಂಗಳ್ ತೇಂಕೆ ತೆರೆಯೊಳಂದೊಱಗಿದ ಬಿಂಜವೆಟ್ಟಿನೆ ಬೆಟ್ಟನೊಱಗಿದ ಕುಂಭಕರ್ಣನೊವೆರ್ಯುಂ ಮೈಮುಱಿದೆಬ್ಬಿದಗ್ರಜನ ಪರಿಭವಕ್ಕೊಳಱಿ ಕಪಿಗಾಂದ ಬಿಗುವರ್ರಿಜನೊಂದಾಟೋಪದಿಂ ಮೊನೆಯೊಳಿಡಿರ್ಚಿದೊಡವನಂ ಜವನಂದಿಗನನಾಗಿಸಿದ ರಕ್ಕಸದಲ್ಲಣಂಗೆ ಈರೇೞುಂ ಲೋಕಮುಂ ಗೆಲ್ಲಂಗೊಂಡು ಭುಲ್ಲವಿಸಿ ಬಲ್ಲಿವನೆಂಬ ಗಂಡಗರ್ವದಿಂ ಪೊಣರ್ವ ದಶಾನನನೊಡಲಂ ಕಡಲಮೀಂಗಳ್ಗೆರೆಯನಾಗಿಸಿ ಮೆಱೆದಾಹವಮಲ್ಲ ರಾಮಂಗಿಂದು ಚಿಣ್ಣರಾಟದ ಕೂಟದ ಪಸುಳೆಗಳತ್ತಣಿಂ ಸೋಲಂ ಗಡ! ಲಕ್ಷ್ಮಣನಸಿ ದಸಿಯಾಯ್ತು ಗಡ! ರಾಮಬಾಣಕ್ಕೆ ಮಣಿಯರ್ ಗಡ!

ಎನ್ನ ಕಣ್ಣೇ! ಪೆಣ್ಣೇ! ಇಂತು ಕುಶಲವರ್ ಬಾಂಬಟ್ಟೆಗರೊಟ್ಟಯಿಸಿ ನೆರೆದು ಬೆಱಗುವಡುವಿನಂ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರೊಳ್ ಕಡುಕೆಯ್ಯುತ್ತಿರಲೊಡಮಾವೇಳೆಗತ್ತಲ್ ವರುಣಲೋಕಕ್ಕೆ ಪೋದ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಬಾಲಕರಿರವಂ ನಾರದನತ್ತಣಿನಱಿದು ಮಾಣದೆ ತನ್ನಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಬಟ್ಟೆಯನೆ ನಿಟ್ಟಿಸುತೆ ಹಂಬಲಿಸಿ ಬೆಬ್ಬಳಿವೋಪ ಸೀತೆ ಮುನಿಯುಂ ಕಂಡೆಱಗಿ ಲವನನರಿಗಳ್ ಹಯದ ನೆವದಿಂ ಬಂದಿಗೊಂಡುದಂ ಮೇಣಾತನಂ ಮಗುೞ್ಚುವೊಡೆಂದು ಕುಶಂ ನಿಶಿತವಿಶಿಖವಿಸರವಿಲಸಿಸಿ ಬೆಂಗೊಂಡುದನಿನ್ನುಂ ಬಾರದೆ ತಡೆದುದಂ ಬಿನ್ನಯಿಸಿದಳ್. ಅದಕಾರ್ ಮುನಿಪಂ ಸೀತೆಯುಂ ಸೈತಿಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳಂ ಕೂಡಿವರ್ಪೆನೆಂದು ಪೊಱಮಟ್ಟು ಬರುತುಮಿರ್ದಂ.

ಇಂತು ಬರುವರುತುಮಿರಲೊಡಂ ಎನಸುಂದೂರದೊಳ್ ಮುಱಿದಟ್ಟೆಯು, ಸುರಿದ ಕರುಳ್, ಬಱಿದ ಬಸೆಯು, ಕೊಱೆದ ಸುಂಟಿಗೆಯು, ಪರಿದ ಕೆನ್ನೀರ ಪೆಣನ ಬಣಂಬೆ ಜವನುಂಡು ಕಾಱಿದ ಪಾಚ್ಯೆಯಿಂ ಕಾಣಿಸಿದತ್ತು. ಕೆನ್ನೀರ ಮುನ್ನೀರ ಸೇತುವಿಂಗಿಂತು ಕಿಱುವೆಟ್ಟುಗಳಂ ಪೊಸತೆನೆ ಪರಪಿದರೆನೆ ಏಱುಗೊಂಡು ಪಡಿದಾಸವಿಂಪೆಸೆ

ದತ್ತು. ಇಂತೊಪ್ಪುವ ರಣರಂಗಮಂ ಕಂಡು ಕೊಂಕೆ ಸಂಕಿಸಿ ಬರ್ಪ ಮುನಿಪಂಗೆ ರಣವಿಕ್ರಮಮೂರ್ತಿಗಳಂತೆ ಕೋಡಮೆ ಬಾಡದೆ ಸಾಹಸಮಲ್ಲರೊಳ್ ಪೂಣ್ದವರ್ ಕುಶಲವರಂ ಕಂಡು ತಲೆದೂಗಿ ಸನಿಹಮಂ ಸಾರ್ದು— ಓ ಓ! ಮಾಣ್ಮಣಿವೆಂದು ನುಡಿದುಂ ತಡೆದುಂ ಮಕ್ಕಳಂ ತಳ್ಕೈಸಿ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರ್ಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಂ.

ಮುದ್ದಣಂ— (ಮನೋರಮೆ) ಏಸೆಲಗೆ! ಕಡೆಗೆ ಹುಂ ಗುಟ್ಟದೆ ಗುಬುಗುಮ್ಮನಿರ್ಪಯ್?

ಮನೋರಮೆ— ಮಕ್ಕಳ ಸೆರಗಿಲ್ಲದ ಸಾಸಕ್ಕೆ ಬೆಱಗುವಟ್ಟು ಇನಿಸ್ಪೊೞ್ತುಂ ಕಮ್ಮನಿರ್ದೆಂ.

ಮುದ್ದ— ನೀನೊರ್ವಳೆ ಅಲ್ತು; ಬಾನೊಳ್ ಬರ್ದಿಲವೆಂಡಿರುಂ ಕಂಡು ಬೆಱಗುಗೊಂಡು ಬೆಂಡಾದರ್. ಅಂತಿರೆ ತಳ್ವದಾಗಳೆರ್ವರುಂ ಮುನಿಗೆ ಮಣಿವುದುಂ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮುಗುಳ್ನಗೆಯಿಂ ರಾಘವಂಗೆ— ಓ ಓ! ಇನಿತೊಂದು ಜಗಕೆ ಪೊಸತೆನೆ ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳ್ ನಿಮಗೆ ಸಂಗರಂ ಕಡಿದಾಯ್ತೇಂ! ಇಂತುಮೊಳವೆ! ಕಾದುವರುಂಟು ದಾಯಿಗರ್, ಪಗೆಗಳಗ್ರಜಾನುಜರ್. ತಂತಮ್ಮೊಳನ್ನೆಬರಂ ಕಂಡೆನಿಲ್ಲಂ ಕೇಳ್ದನಿಲ್ಲೀ ತೆಱನ ದೊರೆವೆತ್ತ ಸೆಣಸಂ. ಅಂತಲ್ಲದೊಂದು ನಿಮಗಮೇಂ ಜಗದ ಮಾಯದ ಜವನಿಕೆಯು ಬೆಗಡೊ! ನಿನ್ನ ಬಣ್ಣದ ರೂಪು ನಿನ್ನ ತಿಣ್ಣದ ಬಲ್ಪು ಪಣ್ಣಿದ ಪೋರ್ಕೆಯೊಳ್ ನಿನ್ನನೆಚ್ಚಱಿಸದೆ ಪೋದುವೆ? ನೀಂ ನಾಡೊಡೆಯನೆಂಬೊಂದುಕೆಂ ಸೊಕ್ಕಿಂ ಕೈವಿಡಿದ ಮಡದಿಯುಂ ಬಗೆಯದ ನಿನಗೀಬಾಲರ ಕುಱುಪಿಂತುಟಕ್ಕುಮೆನಲೊಡಂ ರಾಮಂ— ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಮೊಗಮಂ ದಿಟ್ಟಿಸೆ;— ಜೀಯ! ಮುನಿಪಂ ಪೇೞ್ದಂತಾಗದಂದು ಕಾಡಾಡಿ ಮಕ್ಕಳ್ಗೀವಗೆಯ ತೋೞ್ಬಲಮುಂಟಪ್ಪುದೆ! ನೋೞ್ಪೊಡೆ ನಿನ್ನಂ ಪೋಲ್ವರೆಂದಂ. ಅದರ್ಕಾರಾಮಚಂದ್ರಮಂ ಸೀತೆಯ ವಾರ್ತೆಯೇನೆಂಬುದುಂ; ಅನುಜಂ ಕೂಡಿಪ್ಪೇದುಮಂ ಕಾಡೊಳುೞಿಪಿವಂದುದನಾಡಿ ತೋಱಿಸ್ಪುದುಂ; ಮುನಿಪಂ ಸಮನಂತರದೊಳ್ ತನ್ನಾಶ್ರಮಕ್ಕುಯ್ದಾರಯ್ದುದಂ ಮೊಗಸ್ಸೆಯ್ದು ಅನುಳರೊಗೆವಂ ಬಿಲ್ಗ

ಱಿಕೆಯ ಬಿನ್ನಣಮಂ ನಾನಾಬಿಜ್ಞೆಯಱಿವಂ ನಿರವಿಸಿ ಮುಗಿಸಿದಂ. ಆಗಳ್ಗಾಗಸವತ್ತಣಿಂ— ಇವರೀಬಾಲಕರಪ್ರತಿಮವೀರರ್. ನಿನಗೆ ಸೀತೆಯೊಳ್ಪುಟ್ಟಿದರಿವರನೊಪ್ಪುಗೊಳ್ಳೆಂದು ಮಱುನುಡಿ ಪುಟ್ಟಲೊಡಂ ಸುರರ್ ಪೂಮಳೆಗಱೆದರ್.

ಮತ್ತಂ ರಾಘವಂ ಸಿಗ್ಗಿಂ ಕೆಮ್ಮನಿರ್ದುದುಂ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಕ್ಕಳನ ಯ್ಯನಡಿಗೆಱಗಿಸಿ-ಇವರೊಳೇನನ್ನೆಯಂ? ನಿನ್ನಂ ಮೀಱಿದ ತೋರದ ಬಲ್ಪಿನ ಬಾಲರೆಂಬ ಜಸಂ ಜಗಮಱಿಯೆ ಪರ್ಬಿದತ್ತು. ಅಪ್ಪ ಬರ್ಪ ಜಯಪರಾಜಯಂಗಳಂ ನೀನಱಿಯದುಂಟೆ! ನಿನ್ನ ಲೀಲೆಗೇನೆಂಬೆನೊ! ಎಂದಂ. ಆಗಳ್ ಸಂತಸದಾಲಿನೀರ್ ಕಾಱ್ಪುರಮಾಗೆ ನವಿರ್ ನಿಗರಮಾಗಿ ಗುಡಿಗಟ್ಟೆ ಮಣಿವ ಮಕ್ಕಳನಿರ್ವರುಮನೆತ್ತಿ ತೊಡೆಯೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ತಳ್ಕೈಸಿ ಮುದ್ದಿಸಿ ಮುಂಡಾಡಿ ಶಿರಮನಾಘ್ರಾಣಿಸಿ ಮುಂಗುರುಳಂ ನೇವರಿಸಿ ಮೆಯ್ದಡವಿ ತನಯರ ಮೆಯ್ಸೋಂಕಿನೊಂದು ಹರವಸದಿಂ ಬಗೆಯುಬ್ಬಿದ ರಾಘವಂ— ಎಲೆಲೆ ಬಾಲಕರಿರ! ನಿಮಗೀಜಾಣ್ಮೆ ಗಾವುದು ಮೊದಲ್ ಪೇೞಿಮೆಂಬುದುಂ; ಎಮಗೀ ಅಜ್ಜನುಪದೇಶಿಸಿದ ರಾಮಾಯಣಮೆ ಮೊದಲಾಯ್ತೆಂದರ್. ಆಗಳ್ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ತಾನವಿತಾನ ವಿನಿದಂ ಕಱೆಯೆ, ಕೊರಲುಂ ಬೆರಲುಮೊಂದಾಗಿ ಬೆರೆಯೆ, ಲಯ ಮನೆಡನದ ತಾಳದ ಮೇಳವದಿಂ ಪತ್ತುಂಬಗೆಯ ಗಮಕಂಗಳೋಜೆ ಯಿಂ ಶುದ್ಧಮಿಶ್ರಸಂಕೀರ್ಣಂಗಳೆಂಬ ಪಲವುಂ ಬಗೆಯ ರಾಗಂಗ ಳೊಳ್ ಬಾಜಿಪ ಬಾಣಿಯ ಬೀಣೆಯಿಂಚರಕೆ ನೆರವಪ್ಪಂದು ಭಂಗಿ ಯಿಂ ಬಾಲಕರಿಂ ರಾಮಾಯಣಮನೊಪ್ಪಿಸಿದಂ. ದೇವರ್ಕಳ್ ಹಿಗ್ಗಿದ ರ್; ದೇವಾಂಗನೆಯರೊಗ್ಗಿದರ್; ದೇವಗಾಯಕರ್ ಸಿಗ್ಗಿನೊಳಾದರ್; ತುಂ ಬುರನಾರದರ್ ಮುಗ್ಗುರಿಸಿದರ್. ಅನಿತಱೊಳ್ ಮುನಿಪಂ ತನ್ನ ಗುಂಡಿ ಗೆಯ ನೀರಂ ತಳಿದು ಮುಚ್ಚೆವೋದರನೆಬ್ಬಿಱಿಸಿದಂ. ಈಗಳ್ ಸರ್ವ ರುಂ ಪುರಕೆ ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ದರ್.

ಮನೋ— ಏಂ ಸೀತೆಯುನಿನ್ನುಂ ಕೂಡಿ ಪೋಗನೆ? ಉೞಿದೆ ಪೋದನೆ ರಾಮಂ?

ಮುದ್ದ— ಓ! ಇನ್ನುಮುಱುವನೆ ಸತಿಯುಂ! ಈವ್ರೈಟ್ಟಿಂ ತನ್ನರಸಿಯ ಉಱುಗಿಲ್ಲದ ನಡೆಗೆ ದೇವರ್ಕಳಂ ಸಾಕ್ಷಿಗೊಟ್ಟು ಆಗಳೆ ತನ್ನತನ್ನೆಯನುಂ ಮನ್ನಿಸೆಂದು ನನ್ನಿವೇೞ್ದು ಸಂತಮಿಟ್ಟು ಸುದತಿ ಸೀತೆಯುಂ ಪೊನ್ನ ಸಿಬಿಗೆಯೊಳೇಱಿಸಿ ದೇವರ್ಕಳ್ ಪೊಗೞೆ ತಾನುಂ ತನ್ನವರುಂ ಆಶ್ರಮದ ಮುನಿಗಳೊಂದುಗೂಡಿ ಪೋದ......

ಮನೋ— ಓ! ರಾಮನೊಳ್ಳಿದನಕ್ಕೆ! ಸೊಗಂಬಾೞ್ಗೆ! ರಾಮಂಗೆ ಗೆಲಮಕ್ಕೆ! ರಾಮನಂ ಕೊಂಡಾಡುಗೆ! ಜಸಂ ಪೆರ್ಚಿ ಪರಿಗೆ! ರಾಮನೊಳ್ ನನ್ನಿ ಸನ್ನಿದಮಾಗಿರ್ಕೆ!......

ಮುದ್ದ— ಇಂತು ರಾಮನನಂ ನೀಂ ಪರಸುವ ಪರಕೆಯೆ ಸೊಗಸು! ಬಲ್ಸೊಗಸು!

ಕಥೋಪಸಂಹಾರಂ

ಮುದ್ದಣಂ— ಎನ್ನ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿ! ಇನ್ನೆತ್ತಂ ನಿರಾಮಯಂ, ನಿರಾತಂಕಂ; ಸುಭಿಕ್ಷಂ; ಶಾಂತಿ.....

ಮನೋರಮೆ— ಏನೆಲೆ ರಮಣ! ಇಂದಿದೇನೆತ್ತಣ ಶಾಂತಿಗೀಂತಿಗಳ್?

ಮುದ್ದ— ರಾಘವನ ಜನ್ನಗುದುರೆ ಬರಿಸಂಬರಂ ಬಿಡದೆ ಚರಿಸಲೊಡಂ ಖುರಪುಟದ ತುೞಿತಕ್ಕೆ ಪಾವನಮಾದ ನಾಡ ಜನರ್ಗೆತ್ತಂ ಮಂಗಳಮೆಂದೆಂ. ಕಟ್ಟಾಯಸದ ನಿಚ್ಚಮಯಣಮುಂ ಬನ್ನವಟ್ಟೆಯ ಬಱಲ್ಕೆಯುಂ ಗಾಳುಗೂಱಿರೊಳ್ ಪೊಣರ್ವ ಗನ್ನನಿಟ್ಟುರದ ಸೆಣಸಾಟಮುಂ ರಾಮಸೇನೆಗೆ ಮುಡಿದುದು. ಈಗಳ್ ತಂತಮ್ಮ ಬೀಡಿಂಗೈದಿ ವಂದುಂ ಬೀರರೆಲ್ಲರ್ ನೇಹಂಮಿಗೆ ತಂತಮ್ಮರಸಿಯರಿನೋಲೈಸಿಕೊಳ್ವರ್.

ಮನೋ— ಅಂತಪ್ಪೊಡೆ ನೀಂ ಪೇೞ್ವ ನಲ್ಗತೆ ಮುಗಿಯೆ ವಂದುದು.

ಮುದ್ದ— ಉಂ! ಎಂತೆಂತೊ ರಗಳೆಯ ಪಾೞ್ಗತೆ ಕಡೆಗಂಡುದು.

ಮನೋ— ಚೀ! ಶ್ರೀರಾಮಪುಣ್ಯಚರಿತನುಂ ಪಾೞ್ಗತೆಯೆಂದು ಇೞಿಕೆಯ್ದು ತೆಗೞ್ವೆ!

ಮುದ್ದ— ಶ್ರೀರಾಮಚರಿತಮನಿಱಿಸಿ ಕುಱಿಸಿ ನುಡಿದೆನಿಲ್ಲಂ. ಪುರುಳಿಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಪೊಲ್ಲದೆನ್ನ ಬಱುವಣ್ಣನೆಯ ಬೇಸಱಿಕೆಯ ಪಾಟಿಗ್ಗಬ್ಬಮಂ ಪೊಳ್ಳೆಂದೆ ನುಡಿಬೆಂ.

ಮನೋ—(ಸವಿನಯಂ) ತಮ್ಮೊಡಮೆಯುಂ ತಾಮೆ ಪೊಗೞ್ವರೆ ಬಲ್ಲರ್? ಅಲ್ಲದಂದು ನವರಸದ ತನಿರಸಮೊಱೆವ ಬಣ್ಣಗಬ್ಬಮಂ ಪೊಳ್ಳೆಂದೊರೆವ ನಿನಗಮೇಂ ನಿರಹಂಕೃತಿಯೊ ನಿನ್ನಾ ಜಾಣ್ಮೆಯೊಳ್.

ಮುದ್ದ— ಏನೆನ್ನ ಕಬ್ಬಂ ನಿನಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಯ್ತೆ?

ಮನೋ— ಎನಗೊರ್ವಳ್ಗಂದೊಡೇಂ. ನಾಡೊಳೆಲ್ಲರ್ಗಂ.

ಮುದ್ದ— (ನಕ್ಕು) ಎನ್ನೊಳೊಂದಭಿಮಾನದಿನಿಂತುಸಿರ್ವೆಯಕ್ಕುಂ.

ಮನೋ— ಎನ್ನ ಮುದ್ದಿನರಸ! ಅಂತಲ್ತು; ನಿನ್ನ ಪೆಸರೆಂತಂತು ಕಬ್ಬಮುಂ ಮುದ್ದುಮುದ್ದಾಯ್ತು ಜಗಕೆ.

ಮುದ್ದ— ಇಂತೀನುಡಿಯಿನೆನ್ನಂ ನೀನೇಱಿಸಂತಿರಿಕುರ್ಗಂ.

ಮನೋ— ಉಃ! ಉಃ! ಗುಣದೊಳ್ ಪುರುಡುಂಟೆ? ಸಾಜಂ. ನಿನ್ನೀಜಾಣ್ಮೆಯ ಬಣ್ಣನೆಯ ನಲ್ಗತೆ ಕೇಳ್ವರನೆಂತಪ್ಪರುಮಂ ಬಗೆಯ ನಿಕುರ್ಱಿಗೊಳ್ಗುಂ; ನಾಡ ಮಾತೇಕೆ! ಎನಗೆಂತೋ ಮೇಣುಂ ಮೇಣ್ ಕೇಳ್ವೆನೆಂಬೊಂದಾಸೆ ಪುಟ್ಟುಗುಂ.

ಮುದ್ದ— ಎನ್ನಾಣೆ!

ಮನೋ— ನಿನ್ನಾಣೆ! ಕಡೆಯೇಂ? ಕಮ್ಮಲರ ಮಗಮಗಿಸದೇಂ ಪೋಕುಂ!

ಮುದ್ದ— ಮುತ್ತಬ್ಬೆಯಾಣೆ!

ಮನೋ— ಮುತ್ತಬ್ಬೆಯಾಣೆ! ಇಸ್ಸಿ! ಪುಸಿಯನೇಂ ಪೊೞ್ತಿಂಗಮುಸಿರೆಂ. ಈವಗೆಯ ನುಡಿಗಬ್ಬಂ ಮುಂತಿಲ್ಲ ಪಿಂತಿಲ್ಲಮೆಂದಾಯ್ತು.

ಮುದ್ದ— ಎಂತುಂ ನಿನಗೆ ಸೊಗಸಾಯ್ತಲೇ! ಇದುವೆ ಪರಮಾನಂದಮೆನಗೆ.

ಮನೋ– ಬಿನ್ನಣದ ಬಣ್ಣನೆಯು ನುಡಿಯುಲ್ತು; ಬಲ್ಸೊಗಸು ಬಲ್ಸೊಗಸು ನೀನೆಂದ ಕತೆ.

ಮುದ್ದ– ಅಂತಪ್ಪೊಡೆ ತಾರೆಲೆ ನೀನೆಂದ ಮೆಚ್ಚಿನುಡುಗೊಱೆಯಂ.

ಮನೋ– (ಕಣ್ಬೆಗಡುಗೊಂಡರಂತೆ ನಟಿಸಿ) ಇನ್ನೇಂ ಜಾಣನೊ! ನೀನಱಿಯುದರಂತೆ ಪಿಣ್ಣನಿರ್ದುದುಮೆನ್ನಿಂದೆನ್ನಂ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ದಿಟ್ಟಂ. ನಿನಗೇನೆಂಬೆನೇನೆಂಬೆನೊ! ನಿನ್ನಾ ಬಣ್ಣವಾತಿಗೆ ಮಾಱುವೋದೆಂ (ಎಂದು ವಿಚಾರದಿಂ) ಆಯ್ತಾಯ್ತು ಪೇೞ್ದ ಕತೆಗೆ ಮಂಗಳಮಂ ಮಾಡು; ಮೆಚ್ಚುಗಿಚ್ಚು ಬೞಿಕ್ಕಮಲ್ತೆ.

ಮುದ್ದ– ಬೞಿದೆ ಮಂಗಳಮುಕ್ಕುಮೆ! ಹೋಳಿಗೆ ತುಪ್ಪಮಂ ತಿನವಡಿಸವೇಡಾ!

ಮನೋ– ಹೋಳಿಗೆತುಪ್ಪಕ್ಕಿಂದೇಂ ನಿನಗೆ ಶೋಭನಮೆ?

ಮುದ್ದ– ಇಂದೆನಗೆಂದೊಡೇಂ? ಎನಗಂ ನಿನಗಂ.

ಮನೋ– ಪೋ ಸಾಲ್ಗುಮೀಬಣ್ಣದ ಕೊಂಕುನುಡಿ. ರಾಘವನ ಯಜ್ಞಮೆಂತು ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಯಾಯ್ತು. ಪೇೞ್,

ಮುದ್ದ– ಶೋಭನಾಂಗೀ! ಅಂತು ರಾಘವಂ ಸತಿಸುತರ್ವೆರಸು ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಪೋಪುದುಂ ಕೆಲವಾನುಂ ದಿನಕೆ ಜನ್ನಗುದುರೆಯುಂ ಪೊೞಲ್ಗೆ ಮುಮ್ಮೊಗಮಿಕ್ಕಿ ನಡೆದತ್ತು. ಕಾಪಿನ ಬಲ್ಪಡೆಯುಂ ಬೞಿಸಾರ್ದುವಂದುದು; ಶತ್ರುಘ್ನಪ್ರಮುಖವೀರವರ್ಗಮುಂ ತೆರಳ್ದುದು. ಓಓ! ಇದೆತ್ತಣ ಕಪ್ಪಕಾಣ್ಕೆಗಳೊ! ಪೊನ್ನೇಂ, ಪೊಂದೊಡವೇಂ, ರನ್ನಮೇಂ, ಬಗೆವಗೆಯ ಪಟ್ಟುಡೆಯೇಂ, ಅಣಿಮುತ್ತಿನ ಜಾಳಿಗೆಯೇಂ! ಕತ್ತುರಿಯ ಪೊಱೆಯೇಂ! ಕಪ್ಪುರದ ಮುಡಿಯೇಂ! ಜಾತ್ಯಶ್ವಂಗಳೇಂ! ಭದ್ರಗಜಂಗಳೇಂ! ಕಾಣಬಾರದ ವಿನೂತ್ನವಸ್ತ್ರೋತ್ಕರಂಗಳೇಂ! ಬೆಂಗೆ ಬೆಂಗೆ ಪೂಡಿದಂತಿರೂರುದ್ದಮಾದ ಓರಣದಿಂ ಬರ್ಪ ಬಂಡಿಗಳೇಂ! ಅಳವಿಗಱಿದ ಮಂಡಳಿಕರ ನೆರವಿಯೇಂ! ಬಱಿದೇಂ ಪಿರಿದೇಂ ರನ್ನೆ! ನಾಡೊಳುಳ್ಳ ಐಸಿರಿಯೆತ್ತಮೊಂದುಗೂಡಿ ತನ್ನಾಣ್ಮರಂ ಮುಂದುಮಾಡಿ

ಜನ್ನದ ಪೇರುಕ್ಕೆವನಂ ಕಾಣ್ಬೊಡೆಂದು ಪೆಱನುಟ್ಟು ಪೋಪಂತಿರಾಯ್ತು. ಇಂತು ಬಂದು ಪೊೞಲ್ಗೆ ಗಾವುದದಳತೆಯೊಳ್ ನಿಂದು ದಿಗ್ವಿಜಯಂಗೆಯ್ದು ಬಂದೊಸಗೆಯಂ ಪೇೞ್ದಟ್ಟಲೊಡಂ, ರಾಜಕಾರ್ಯನಿರತಂ ಭರತಂ ಅನರೆಲ್ಲರಂ ಮನ್ನಿಸುತಚ್ಚಱಿಸಿದಿರ್ಗೊಂಡು ರಾಘವಂಗೆ ಕಾಣಿಸಲೊಡಂ ಬೇಱೆವೇಱೆ ಬಂದ ಸಾಮಂತರಂ ಸತ್ಕರಿಸಿ, ಮಂಡಳಿಕರಂ ಕೊಂಡಾಡಿ, ತನ್ನ ಕಿಱುದಮ್ಮನ ಸಾಸಮಂ ಪೊಗೞ್ದು, ಪುಷ್ಕಲನಂ ಮೆಚ್ಚಿ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನಿಧಿಯಂ ಮನ್ನಿಸಿ, ಮಿಕ್ಕುೞಿದ ವೀರರನುಪಚರಿಸಿ, ಸರ್ವರಂ ಬೀಡಾರಕ್ಕೆ ಬೀೞ್ಕೊಟ್ಟಂ.

ಮಱುದಿವಸಂ ಬೆಳ್ವ ಜನ್ನಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿ ಪೊೞ್ತಡೆಗೆ ಮುನ್ನಮೆ ಸರ್ವಸಂಭಾರಮೇರ್ಪಟ್ಟುದು. ಬಂದ ವಿಪ್ರರ್ಗೊಂದು ಸಭೆ; ಮುನಿಜನಂಗಳ್ಗೊಂದು ಸಭೆ; ರಾಜನ್ಯರ್ಗೊಂದು ಸಭೆ; ಪುರದ ಪುರಂಧ್ರಿಯರ್ಗೊಂದು ಸಭೆ ಯೋಜನದಳತೆಯೊಳಾಯ್ತು. ಈಗಳ್ ಯಾಗಶಾಲೆಯೊಳೆಣ್ದೆಸೆಯೊಳಂ ಬಾಗಿಲೊಳೀರಿರ್ವರ್ ಮುನಿಗಳ್ ರಕ್ಷೋಘ್ನಸೂಕ್ತಮಂಪಠಿಸುತ್ತೆ ಕಾವಲರೆಸೆದರ್. ಮತ್ತಮೀರೆಣ್ಬರ್ ಯಾಜಕರೋರೊಂದು ದೆಸೆಯೊಳ್ ಸಾಮಗಾನಮಂ ಪಾಡುತುಮುದ್ಗಾತೃಗಳುಮೊಂದೆಸೆಯೊಳ್ ತಂತ್ರದಧ್ವರ್ಯುಗಳುಮೊರ್ದೆಸೆಯೊಳ್ ಹೋತಾರರುಮೊಪ್ಪಿದರ್. ವೇದಘೋಷಂ, ವಾದ್ಯಘೋಷಂ ನೃತ್ಯಘೋಷಮೆತ್ತಂ ದಿಕ್ತಟಮಂ ತುಂಬಿದುದು; ಕೊಂಡದೊಳಿನ್ನೆಬರಮೆಡೆವಿಡದೆ ಚಟಚಟಿಸ ಬೇಳುರಿ ನಾಲಗೆಗಳಂ ನೀಡಿಕೊಂಡಿರ್ದುದು.

ಈಗಳೀಗಳ್ ಮಂಗಳಂ; ದೆಸೆವಳರ್ ಮೆಯ್ದೋಱಿ ಜನ್ನಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಂತಮ್ಮ ಹಸುಗೆಯಂ ಮನಂ ದಣಿಯೆ ಕೈಯಾಱಿ ಕೊಂಡರವರ್ಗಂ ಮಂಗಳಂ. ಋತ್ವಿಜರೆಲ್ಲರ್ ಕೊಳಗ ಮತ್ತಮಿರ್ಬಳ್ಳ ರನ್ನಮಂ ಪೊನ್ನ ಹೇಱಂ ಚೆನ್ನಾಕಳಂ ಪ್ರತಿಗ್ರಹಿಸಿ ರಾಮನಂ ಪರಸಿ ಬೀೞ್ಕೊಂಡರವರ್ಗಂ ಮಂಗಳಂ. ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲರ್ ನರಲೀಲೆಯ ಪರಬೊಮ್ಮನಂ ಕಣ್ದಣಿಯೆ ಕಂಡೆವೆಂಬೊಂದು ಸಂತಸದಿಂ ನಲಿನಲಿಯುತ್ತೆ ತಮ್ಮಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಪೋದರವರ್ಗಂ ಮಂಗಳಂ. ಮೂಗುದ್ದಮುಂಡುಂಡು

ತೇಗಿ ಕೊಟ್ಟ ದಕ್ಷಿಣೆಯಂ ಪೊತ್ತು ಬ್ಬಸಂಬಡುತೆ ನಡೆದರ್ ಪಾರ್ವರವರ್ಗಂ ಮಂಗಳಂ. ಪೌರಪೌರಂಧ್ರಿಯರ್ ಶ್ರೀರಾಮನ ದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿಯಂ ಕಂಡು ಸಂತಸಂದಾಳ್ದು ತಾಂ ತಮಗೆ ಮಾತುಗುಟ್ಟುತಿರ್ಪೋದರವರ್ಗಂ ಮಂಗಳಂ. ಕೊಂಡಾಟದ ಮಾಸಾಮಂತರ್ ತಮಗೆ ದೊರೆಮಡೆದ ಗಜರಥತುರಗವಿಭೂಷಣಾದಿಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು ರಾಘವಂಗೆಱಗಿ ಆತನಡಿಯಾಣತಿವಡೆದು ಪುರಕೆ ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ದರವರ್ಗಂ ಮಂಗಳಂ. ಇಂತು ಶ್ರೀರಾಘವಂ ಸೀತಾಸಮೇತಂ ಜನ್ನಮಂ ಬೇಳ್ದು ತನ್ನೊಂದು ಬೆಳ್ಪಸದಿಂ ದೆಸೆಮೂಲೆಗಳಂ ಬೆಳಗಿಸಿ ಸೋದರರ್ವೆರಸು ಪಲವುಂ ಪಗಲರಸುಗೆಯುತ್ತುಮಿರ್ದನವಂಗಂ ಮಂಗಳಂ ಶುಭಂ ಭದ್ರಂ ಕಲ್ಯಾಣಂ.

ಮುದ್ದಣಂ– (ಅನಿತಱೊಳ್ ಮನೋರಮೆ ಎಬ್ಬಿ ಪೋದಳ್)– (ಎಬ್ಬಿ ಪೋಪಳನೀಟ್ಟಿ ಮಾಣಿಸಿ) ಬಲ್ಸೆಡಕುಗಾರ್ತಿ ಕಣಾ! ಮುದ್ದಣನುಮಂ ಟಕ್ಕಿಪ ಪೆಂಡಿರೊಳರೆ? ಕೊಂಕುನುಡಿಯೊಂದು ನೆವದಿಂ ಬಿಂಕದಿನೆರ್ದೋಡಾಯ್ತು! ಮೆಚ್ಚನಿತ್ತಲ್ಲದೆ ಪೋಪೊಡೇಂ ಬಿಡುವೆನೆ!

ಮನೋ– ಕತೆಗೆ ಮಂಗಳಮಂ ಮಾಡದೆ ಬಱಿದೆ ಉಡುಗೊಱೆ ತುಡುಗೊಱೆಯೆಂದೊಡೇಂ?

ಮುದ್ದ– ಕತೆಗೆ ಮಂಗಳಮನಾಗಳೆ ಪೇಳ್ದೆನುಱಿದೆನಿಲ್ಲ. ಈಗಳುಱಿದುದೊಂದೆ ನಿನ್ನುಡುಗೊಱೆ.

ಮನೋ– ಉಡುಗೊಱೆಯು ಕಾಟಕ್ಕೆನ್ನೆತ್ತಮೋಪಂ! ನೀನೇಂ ಬೇಡುವಯ್?

ಮುದ್ದ– (ಪುಸಿಮುನಿಸಿಂ) ಬೇಡುವೊಡೇಂ ತಿರಿಕನೆ? ಮನೆಗೆ ಬಂದೆನೆ? ಮೆಚ್ಚಿತ್ತೊಡದನೆ ಕೈಕೊಳ್ವೆಂ.

ಮನೋ– ಆನೆಂತುಂ ಪರಾಧೀನೆ. ಮೇಣೆನಗೊಡಮೆಯಾವುದು? ಏನನೀವೆನೆಂತೀವೆಂ?

ಮುದ್ದ– ಏನೊ! ಎಂತೊ! ಆಂ ಮೆಚ್ಚುವಂತುಂ, ಕತೆಯು ಪು

ರುಳ್ಗೊಳ್ವಂತುಂ ನಾಲ್ವರ್ ತಲೆದೂಗುವಂತುಂ ಉಡುಗೊಱೆಗೆಯ್ದೊಡಾಯ್ತು.

ಮನೋ– ಅಂತಪ್ಪೊಡಿಂತಿದು–...... ನಿನ್ನೀಕಬ್ಬಮನೋದುವ ಜಾಣರೇವಗೆಯುಡುಗೊಱೆಯನೀಯೆಂಬರಾವಗೆಮೆಚ್ಚನೀವೆಂ.

ಮುದ್ದ– ಅಂತಾನುಮಕ್ಕೆ ! ಪ್ರೋಸಂ.

ಧರೆಯುಱೆಯೆ ಜೀವರಾಶಿಗೆ ।
ಪಿರಿಯಂ ನರನಾದಮಾದನಾತ್ಮಂ ತನ್ನೊಳ್ ॥
ದೊರೆಕೊಂಡಿರ್ಪನಮಂತದು ।
ಪರಿನಿರ್ಮಲನಾಗೆ ಪೆರ್ಮೆಯಿರ್ಮೆಯ್ಯಾಡೆಗಂ ॥

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ

ಕಥೋಪಸಂಹಾರಂ ಷೋಡಶಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ಶ್ರೀ ರಾ ಮಾ ಶ್ವ ಮೇ ಧಂ

ಸಂ ಪೂ ರ್ಣಂ.

[illegible] - the [illegible] maker.

[illegible] - honoured, applauded [illegible]

[illegible] - appreciated,
Subdued.

[illegible] -

[illegible] - a man skilled in the alphabet

[illegible] - a [illegible] of light [illegible]

[illegible] ಕಥೆಯನ್ನು [illegible]
[illegible]

Des: Sand C.
S.B.A.

K. S.
Deshpande.

K. S. Deshpande.